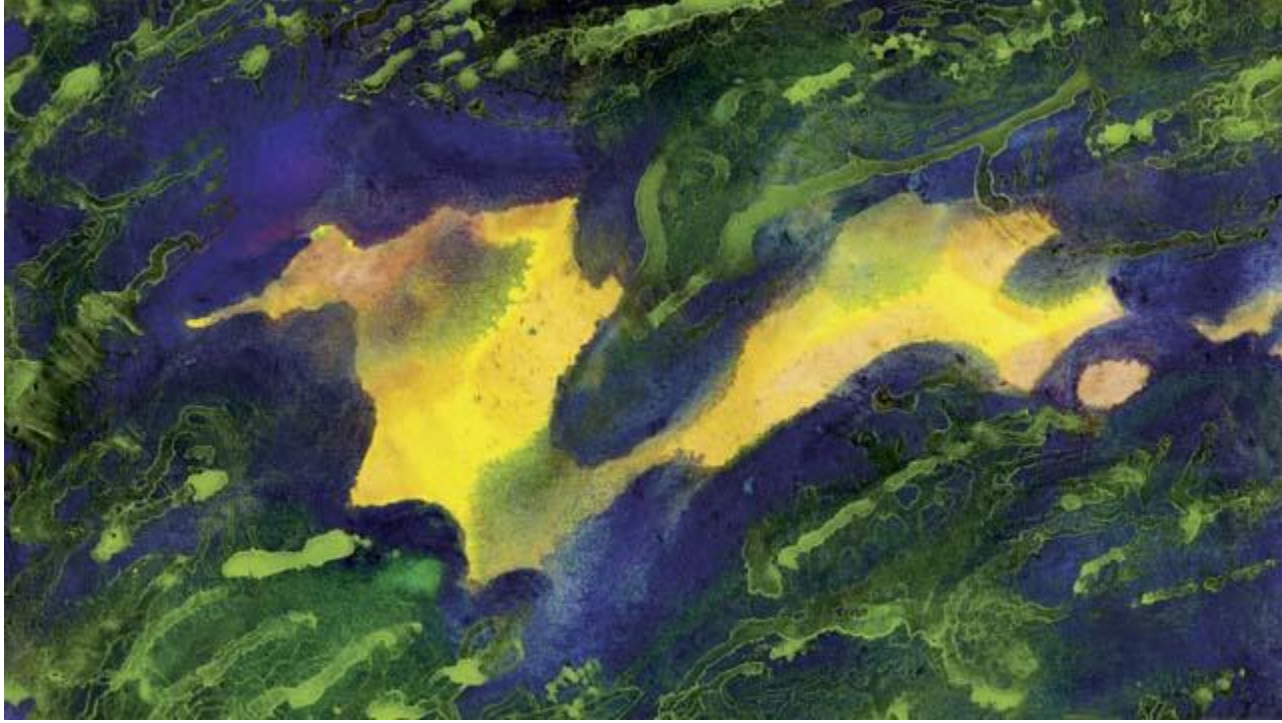

زبان گیلکی: **Open Bible Stories**

داستان‌های آزاد از کتاب مقدس به زبان گیلکی

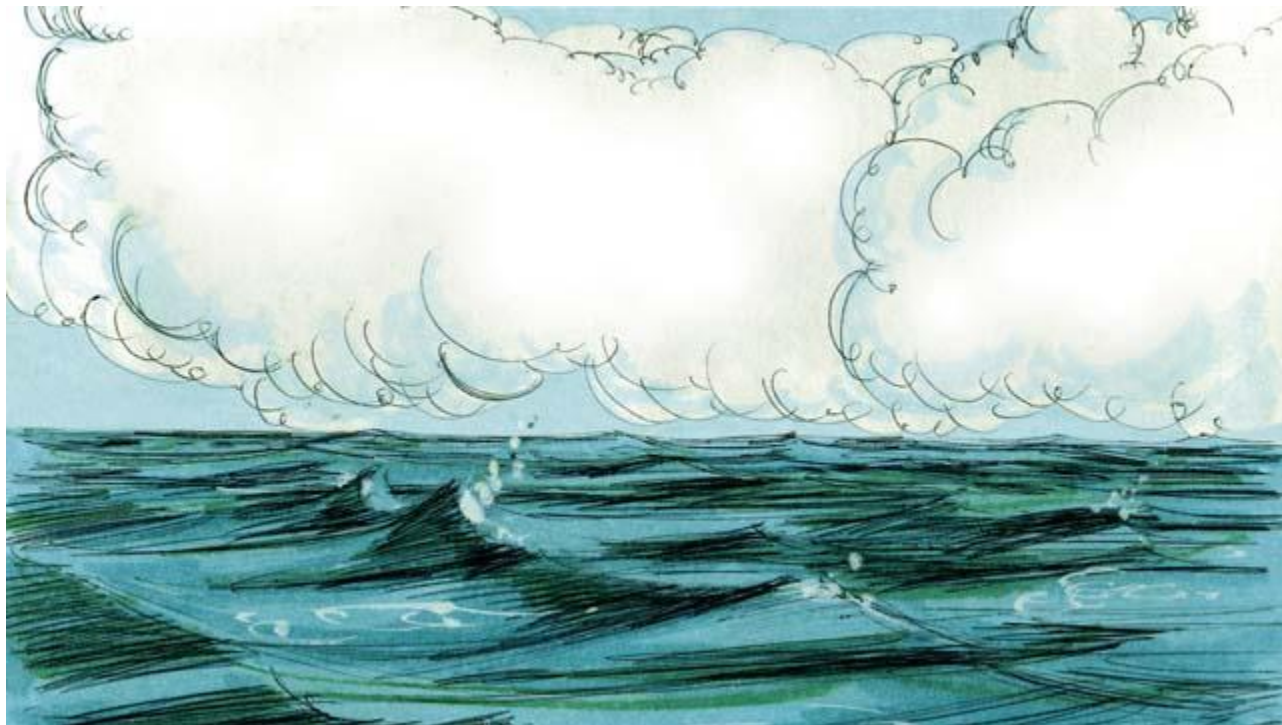
۱ - آفرینش

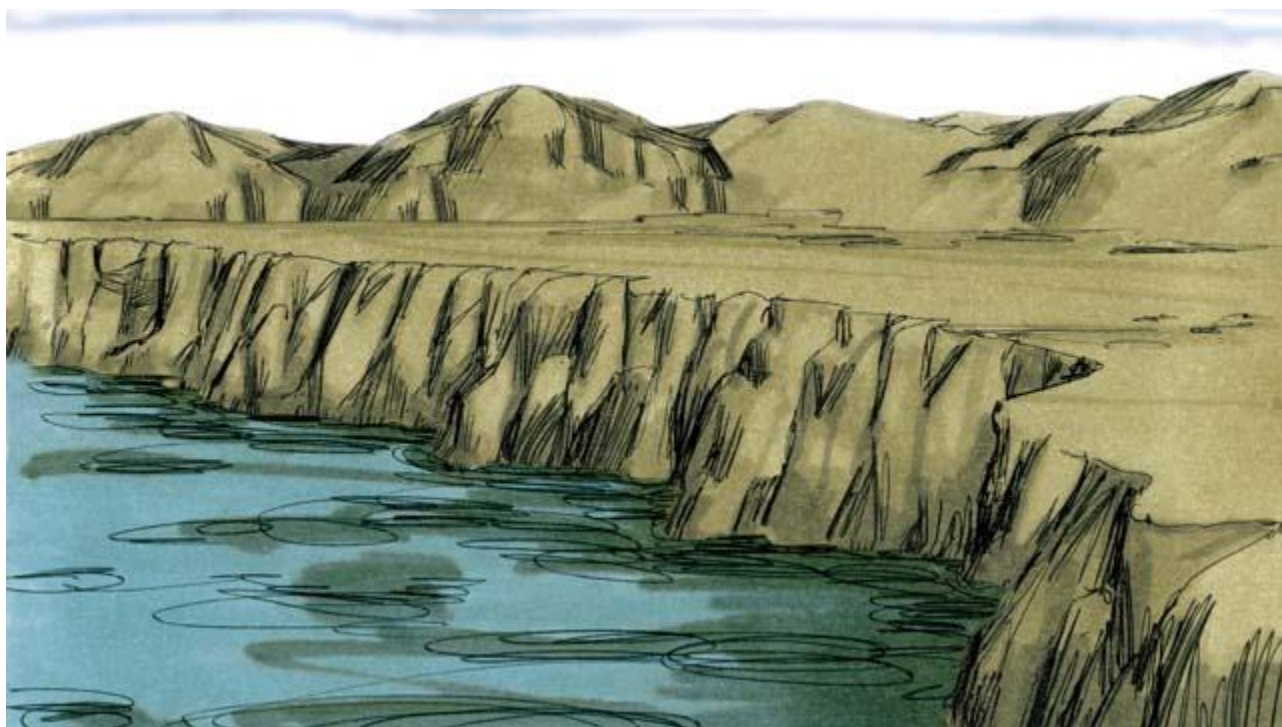
خودا كائناتاً ھاتۇ خلق بۆكۆد: اۇن دۇنيا ۋ ھمە تا مۇجواتا شيش رۆز دۆرۈن چاڭكۆد. بزین كى زمینا خلق بۆكۆد، زمین تارىك ۋ خالى بو ۋ ھىچ چى اۇن دۆرۈن شىكل نىگىفته بو . خودا روح آبان سراً بىگىفت.

بزین خودا بفرماست : «روشنائى ببه» ۋ روشنایى بۆبۆست. اۇن بیده روشنائى خۇبه ۋ اۆنى ناما" رۆز "بنا. ۋ خودا تارىكى روشنائىا جا سىوا بۆكۆد ۋ تارىكىا" شب" بنامست. ھتو بو كى خودا نوراً اولى روز چاڭكۆد .

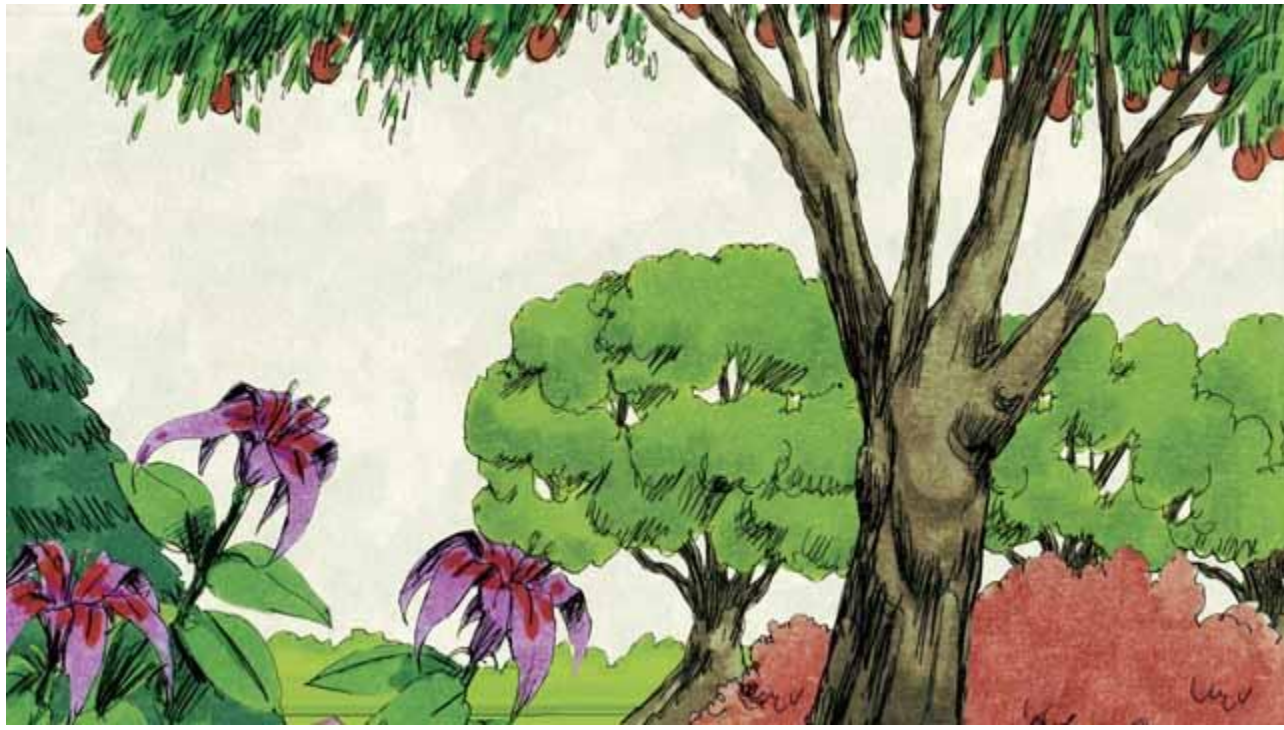

دومين رۆز خلقت،خۇدا بفرماست: « آسمان زمين جۆر آفریده ببه» و بۆبۆست .خۇدا اون آسمان بناامست.

سومي رۆز خۇدا بفرماست : «آبانا آسمان جیر همتا ایجا جمع به، تا خوشکی بوجودبایه . « اون خوشکیا» زمین» و آبانا» دریا «بناامست . خۇدا چیزیا کی خلق بۆکۆده بو بیده خوبه.

بزين خۇدا بفرماست : «همه جور گياه و دار زمين سر بوجور بايه» و بوقوست. خۇدا بيده اونچى كى خلق بوكود خۇبه.

آفرينش چهارمي رۆز دۆرۆن، خۇدا بفرماست: «آسمان ميانى روشنايى بيه.» هتوبوكى خۇدا خورشيد ماه و ستارگان خلق بوكود تا زميناً روشنايى ببخشه. بزين رۆز، شب، فصلان و سالان جه هم سيوا بيوستيد. خۇدا چيزيا كى چاكتوده بو فاندريست و همه تا خوب بيد.

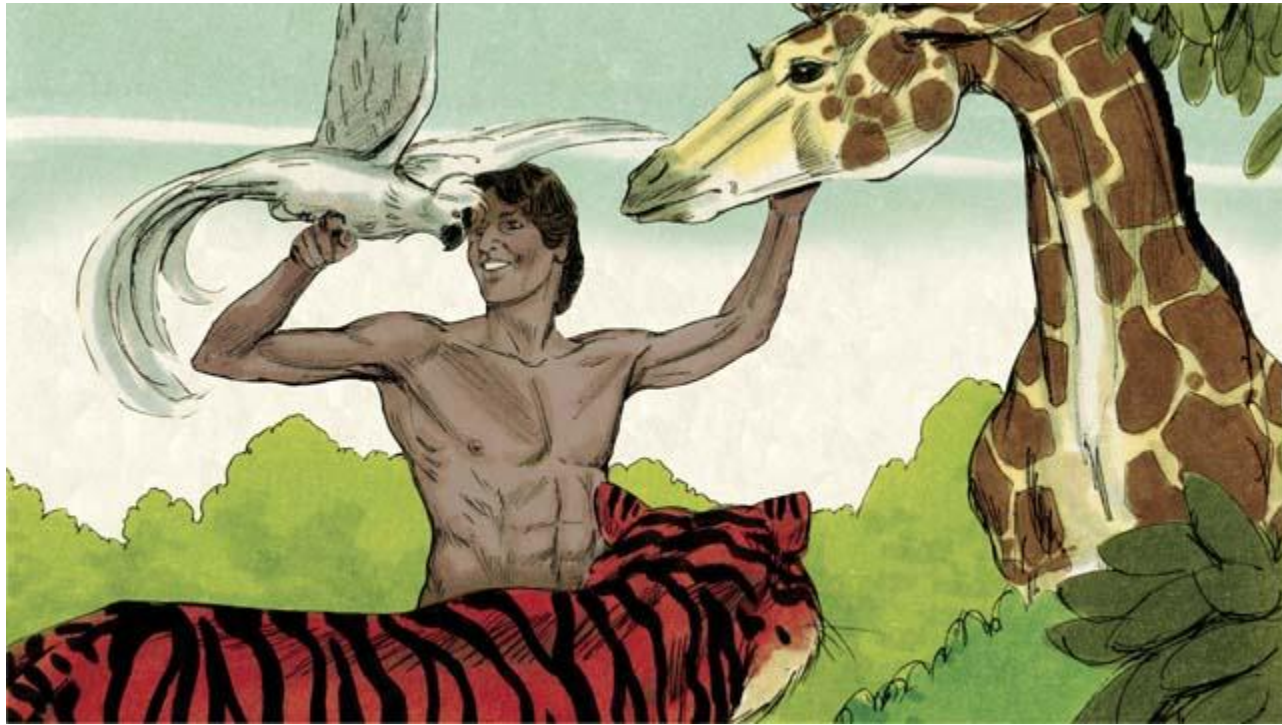
پنجمي رۆز، خۆدا بفرماست: «همه جور آبزيان دريا ميان پور بيد و پرندان آسمان ميانى پرواز بوكونيد». بزین اون همتا آبزيان و پرندان خلق بوکود. خۆدا بيده اونچى خلق بوکده، خبه و اوشانأ برکت بدأ.

ششمي رۆز آفرينش دۆرۆن، خۆدا بفرماست: «زمين جا انواع جانوران پورا به» و خاسته خۆدا انجام بوؤبو. اوشان حيوانان اهلي، خزنده، و حشرات بيدى. خۆدا چيزيا كي چاگۆده بو فاندريست و خوشحالا بوست.

بزين خۇدا بفرماست: «انسائا خۇدم منستآن چاكۇنم تازيمين و توام جانوران فرمائروائي بۇكۇنه.»

بزين خۇدا مردأ جه زمين^خاك بوجۇد باورد و حيات^روح اذن دۇرن بدمست. و اۇنا آدم نام بنا. خۇدا آدم ر ايتا پيل باغ فراهم بۇكۇد تا اويأ زندگي بۇكۇنه و اوني جا مراقبت بۇكۇنه.

خودا دونه مخصوص دار باغ وسط بنا، ايتا حيات دار و اويتا شناخت نيك و بد دار. خودا آدمأ بفرماست: تو تائي جه همه يه باغ داران ميوه بوخوري اما جه شناخت نيك و بد دار. هر زما توني جا بوخوري، ميرى.

بزين خودا بفرماست: «خوب نيه آدم تنها بمانه.» چون حيوانان نتائيد آدم ر مناسب همدم بيبيد.

بزین خۆدا آدمآ ایتا عمیق خواب مرا بۆخۆسانه. بازون اني ایتا دنده یا اوساد و اوني جا، زنا بیافرینه و ببرد آدم ورجا.

وقتي آدم اونا بیده، بۆگۆفت: « ان مرا مانه. پس اونا زن بنامست، چون انسان جا بیگفته بۆبۆست . » هتویه كي مرد جه خو پئر و مار سوا به و خود همسرا پیوند خوره، و بزین اون او دوتا، ایتا تن بیدي.

هتوئي خودا مرد و زنا خودش منستان چاڳوڊ بزين اوشانا برکت بدأ و بفرماست: «بارور بيبيد ، زاي باوريد و زمينا پورا ڪونيد. » و خودا بيده کي خلقت همه تا خيلي خبه و جه کاري کي انجام بدأ بو راضي بو بوست. اشان همه ششمين روز ميان ايتفاق دگفت.

هفتمي روز فارسن ر خودا آفرينش کارا تومام بو بوسته بو، خودا هفتمي روزا برکت بدأ و اونا مقدس اعلام بو ڪوڊ؛ چون روزي بو کي خودا آفرينش کار تومام بو ، بزين آرام بيگيغت. هتو بو کي دنيا و همه چي اون دورون توسط خودا بيافریده بو بوست.

۲- گۆناه دونيا دورن آيه

آدم ۋ اني زن هوقشنگ باغي كي خودا اشانه ره چاكۆده بو، با ديل خوشي زندگي كۆديد. هيتاشون رخت ناشتيد، ۋ جا ها لوختي خجالت نكشه اند چون هنو گۆناه دونيا دورن نئابو. اوشان اغلب باغ دورون قدم زنيده ۋ خودا مرا گب زنيده.

اما باغ دورون ايتا حيلگرلنتي ايسابو. اون زن جا واورسه : «ان حقيقت داره كي خودارشومارا بۆگوفته كي ها باغ هيتا داران ميوه يا نۆخۆريده؟»

زن جواب بدأ : «أمنن اجازہ دأریم جا همه داران میوه بوخوریم جه غیرز شناخت نیک و بد دار میوه. خودا امرأ بوگؤفته کی : «اگه از هو دار بوخوریم و یا اونا دس بزنیم ، هو لحظه هو موقعه میریم. »

لنتی زنا جواب بدأ : «أن حقیقت ناره! شو مان نیمیریید. خودا دانه کی جا هو دار میوه بوخوریید ، خودا منستان بید و اونی منستان خبا جه بد تانیید تشخیص بدید. »

هۆمبوه دار به زناک چوم قشنگ و خوش مزه بامو. هاتو همه چيا خاستي بفهمه، هن و آسي هو دار ايتا ميوه يا بيچه بوخورد. بزین به خو مرداکم فادا و اونم بوخورد.

ايدفا، اوشانه چومان به سو بامو و جه خوشانه لوختي آگاه بويوستيد. آدم و اني زن سعي بوکوديد انجيل دار و لگ جا، خوشانه لوختي بپوشانيد.

بزين آدم و اُني زن باغ دُورن كي قدم زنديبيد. خُودا صداياُ بيشتاوستيد او شان خودشانأ جه خُودا قائماً كُوديد. خُودا آدمأ ندا بدأ: « آدم كوياُ ايسائي؟ » آدم جواب بدأ: « تي صداياُ باغ دُورون بيشتاوستم و بنرسم چون لوخت بؤم و مرا قائماً كُودم. »

بزين خُودا واورسه: « كي تراُ بؤگؤفت لوختي، آيا جه هؤ داري كي تراُ بؤگؤفته بؤم اُني ميوه ياُ نواخُورن بؤخُوردي؟ » آدم جواب بدأ: « هاُ زني كي مرا بيخشايي، جه هؤ ميوه مراُ فاُدا. » بزين خُودا زناُ واورسه: « اُن چي كاري بؤ بؤكُودي؟ » زن بؤگؤفت: « لنتي مراُ گؤل بزّه. »

خودا لنتيا بۆگۆفت : «تۆ ملعوني. تي شكم سر واسي بخزي و گيل و خاك بوخوري. تۆ و زن كس كساجا نيفرت خاي داشتن و هاطو تي نتاج و زن نتاج ميان دوشمني نهم. اينفر جه زناك نتاج، تي سرا كۆبه و تۆ اونې پا بوزا گزي.»

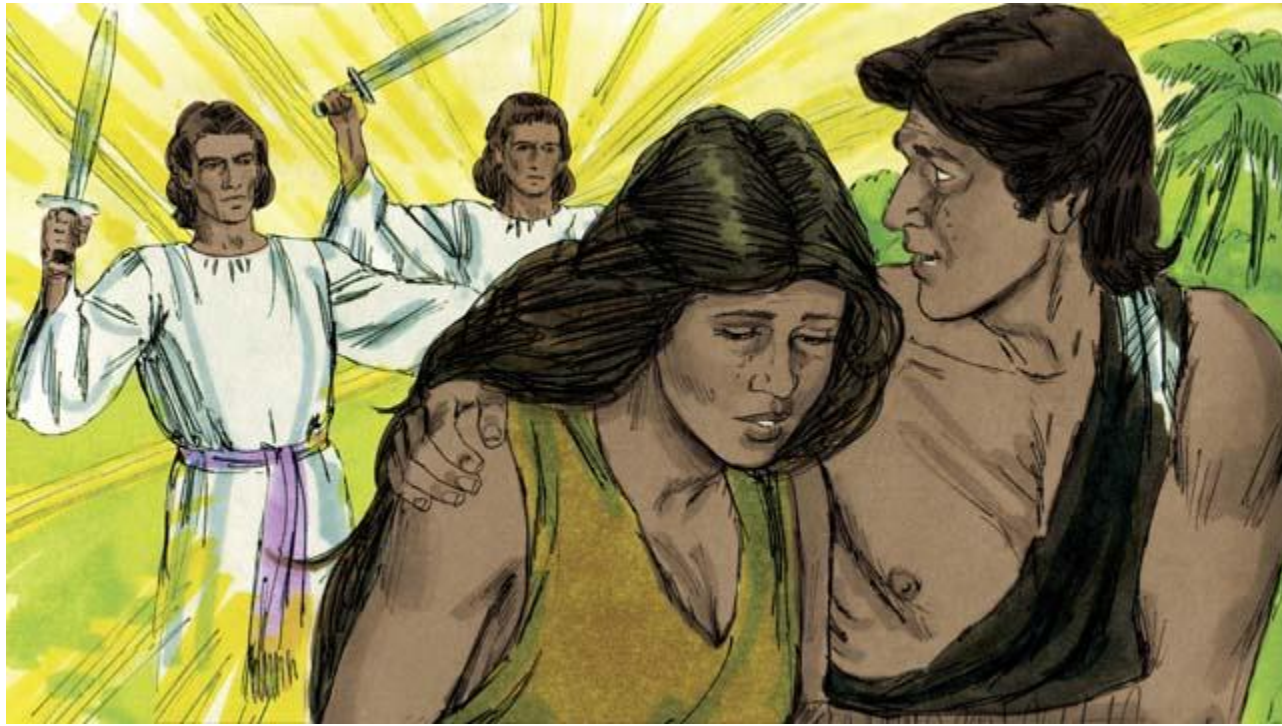

بزين خودا زناكا بفرماست: تي زاستن دردا زيادا كونم و تي اشتياق تي مرد ر خايه بوستن و اون تره مسلطاً به.

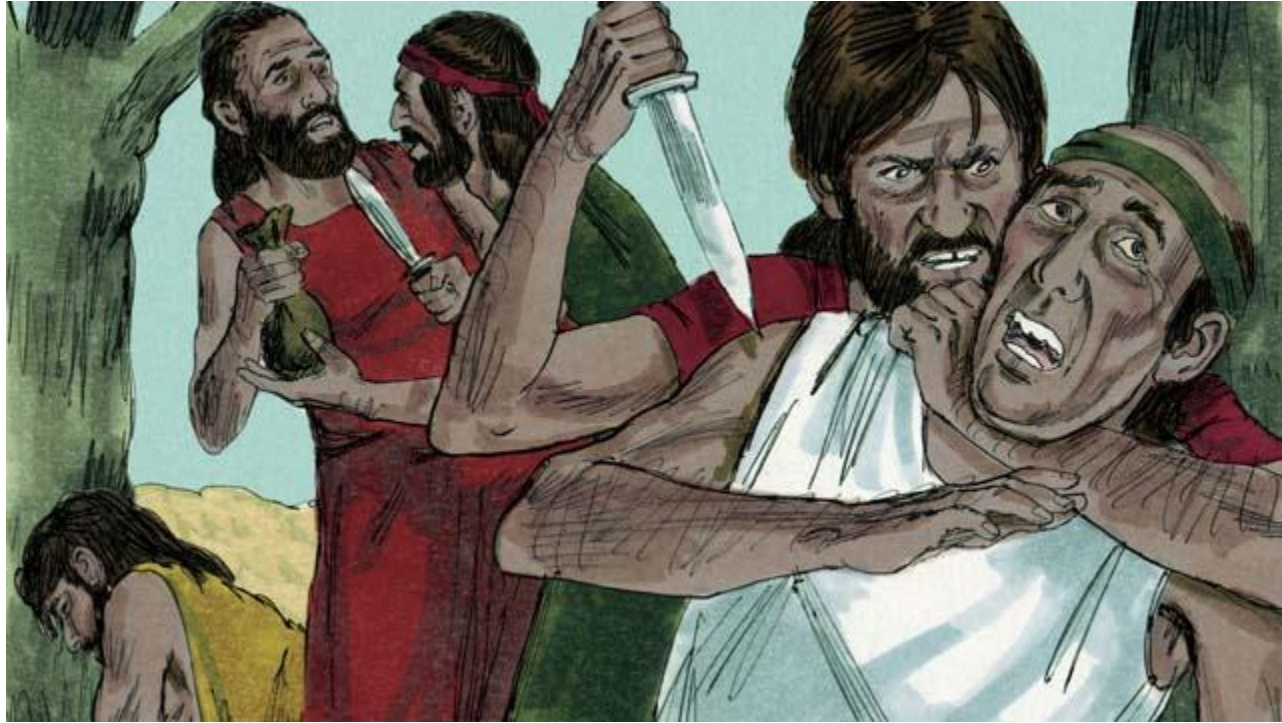

خۇدا مردا بفرماست : «چونكى تي زن گيا گوش بدائي و مي جا سرايچي بۆكۆدي، بزین زمین لعنت جیر قرار گیره و توزیادی، زحمت مرأ غذا تهیه کۆنی. بزین میری و تي جان به هو خاک و اگردە. «آدم خۇ زن ناما حووا بنامست کي زندگي بخش معانا دنهه؛ چۇن اۇن واستي همه انسانه مار ببه. و خۇدا آدم و اني زنا حیوان پوست مرأ بپوشانه.

بزین خۇدا بفرماست : «هسا کي آدم امي منستان بۆيۆسته و خب و بدأ همدیگر جا تشخيص دنهه، نبأستي وهلم حیات دار میوه ئم بۆخۆره و تا ابد زنده بمانه. «بزین خۇدا اۇشانأ جه هۇ قشنگ باغ بیرون تاودأ. و قدرتمند فرشته یانی در ورودی باغ بنا، تا جه حیات دار میوه خۇردن جا جلوگیری بۆکۆنه.

سالان بعد زمین سر آدمان زیاداً بۆستید. اوشان خایلی خشن و شر اشور بۆبۆستید. بزین خۆدا تصمیم بیگیت کی همه زمینا ایتا پیله سیل مرأ نابودا کۆنه.

اما خۆدا نوح جاراضی بو. اؤن درستکار مردای بو کی هؤ شر اشور مردوم میان زندگی کودی. خۆدا نوحاً جه خؤ اۆسه کۆدن طوفان واخبرکود. اؤن نوحاً دستور بدا ایتا پیله کشتی چاکۆنه.

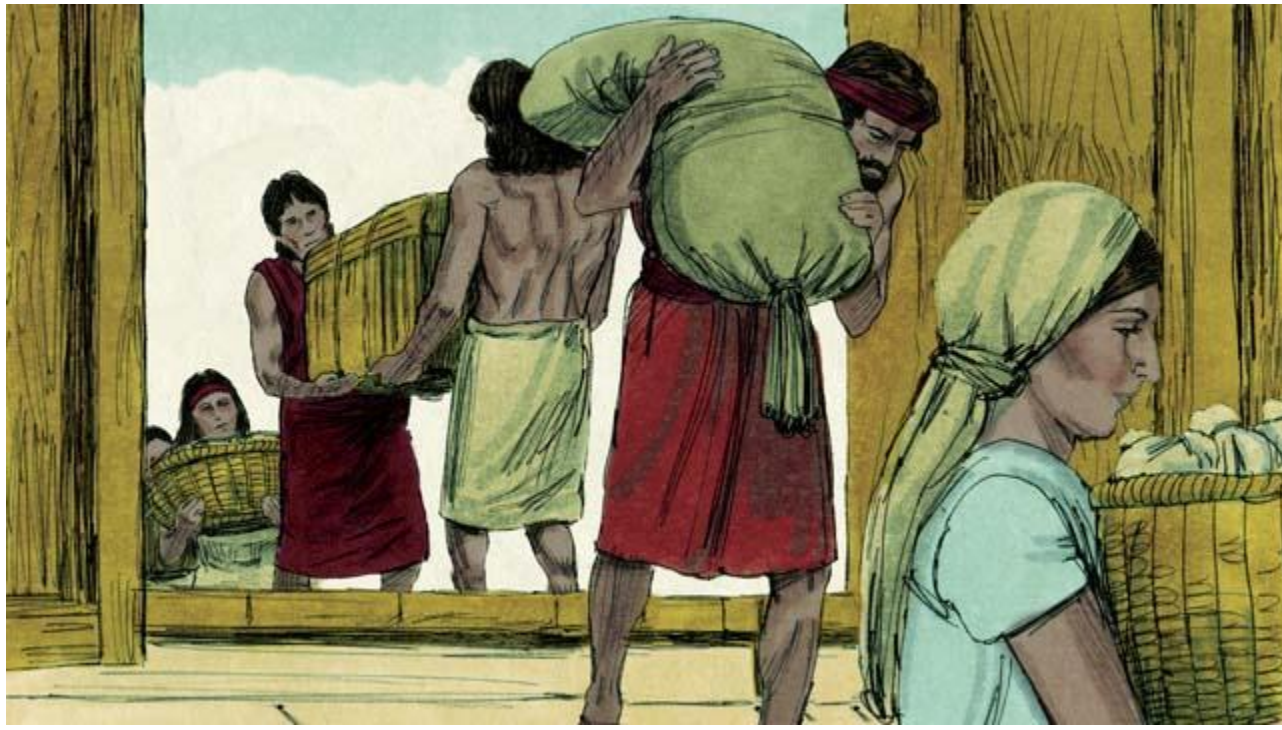

خودا نوحاً بفرماست كي كشتي به درازي ۱۴۰ متر، پهنا ۲۳ متر و بولندي ۵.۱۳ متر بسازه. نوح و آستي هؤ كشتي سرو دار چوب مرأ سه مرتبه چاكونه. با يستيايتأ عالمه اؤتاق و ايتأ درجك سقف دؤرؤن چاكونه. كشتي و آستي ايتأ امن جيگا نوح و أني خانواده رُ و همتا خوشكي حيوانره بيه.

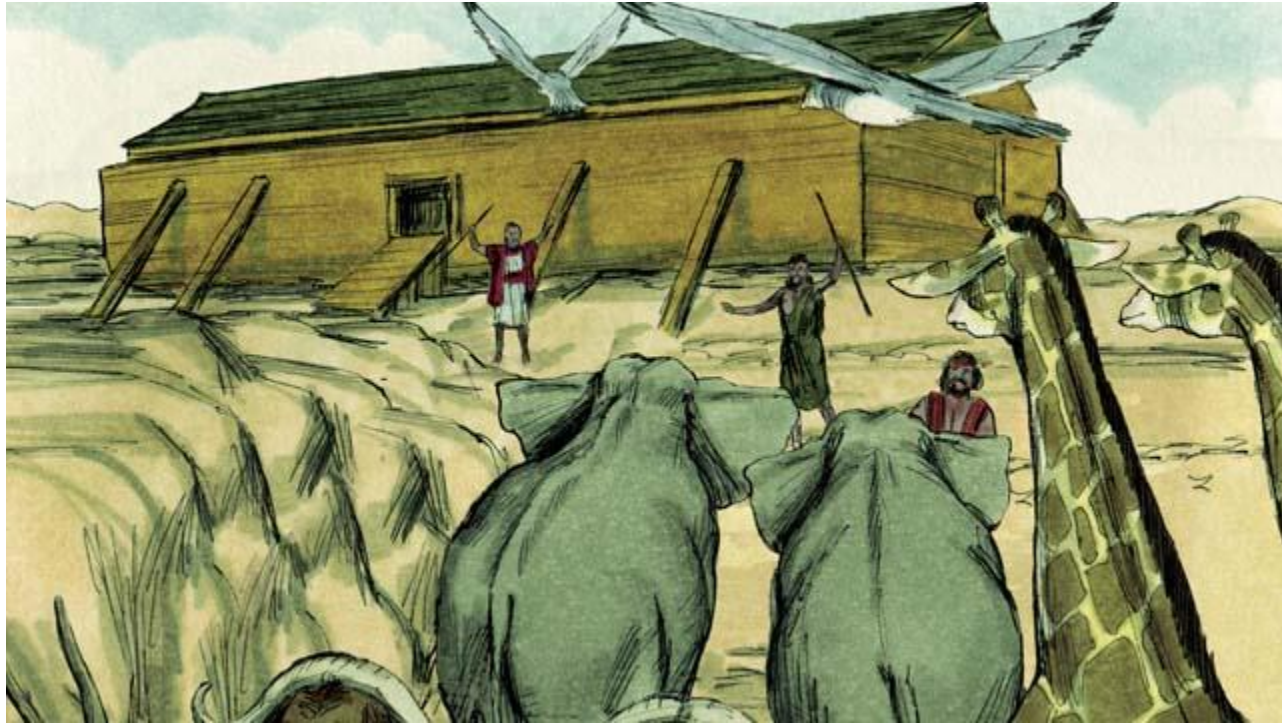

نوح خودا جه ايطاعت بؤكؤد. اؤن و أني سه تا پسر هؤتو كي خودا بؤگؤفته بؤ، كشتي يا چاكؤديد. هؤ كشتي ساختن سالان سال طول بكشه چون خيلي پيله بو. نوح مردؤمأ ايشتاو بدأ كي سيل خايه بايه و اؤشان و آستي به خودا طرف واگرديد. اما اؤشان نوح گيانأ باور نؤكؤديد.

خودا همچنين فرمان بدأ كي نوح و أني خانواده غذا به اندازه كافي خوشانه ره و حيوانات ره جمعاً كۆنيد. وختي همه چي حاضرا بۆبوست، خودا نوحا بۆگفت: هاسه او زمات فارسه كي او هشت نفر يعني، اؤن و أني زن و سه تا پسر و أني عروسا كشتي دۆرۆن بيشيد.

خودا جه هر نوع حيوان و پرنده، ايئاً جوفت نر و ماده نوح ره اؤسه كۆد كي اؤشان بتايد كشتي دۆرۆن بيشيد تاسيل مۆقع در امان بيبيد. خودا همچنين، هفت تا جوفت نر و ماده جه حلال گوشت حيوانان اؤسه كۆد، كي اؤشاناً قورباني رُ استفاده بۆكۆنه. وقتي همه تان كشتي دۆرۆن بوشويدي، خودا كشتي در اؤشانه پوشت سر جوفت كودو دوست.

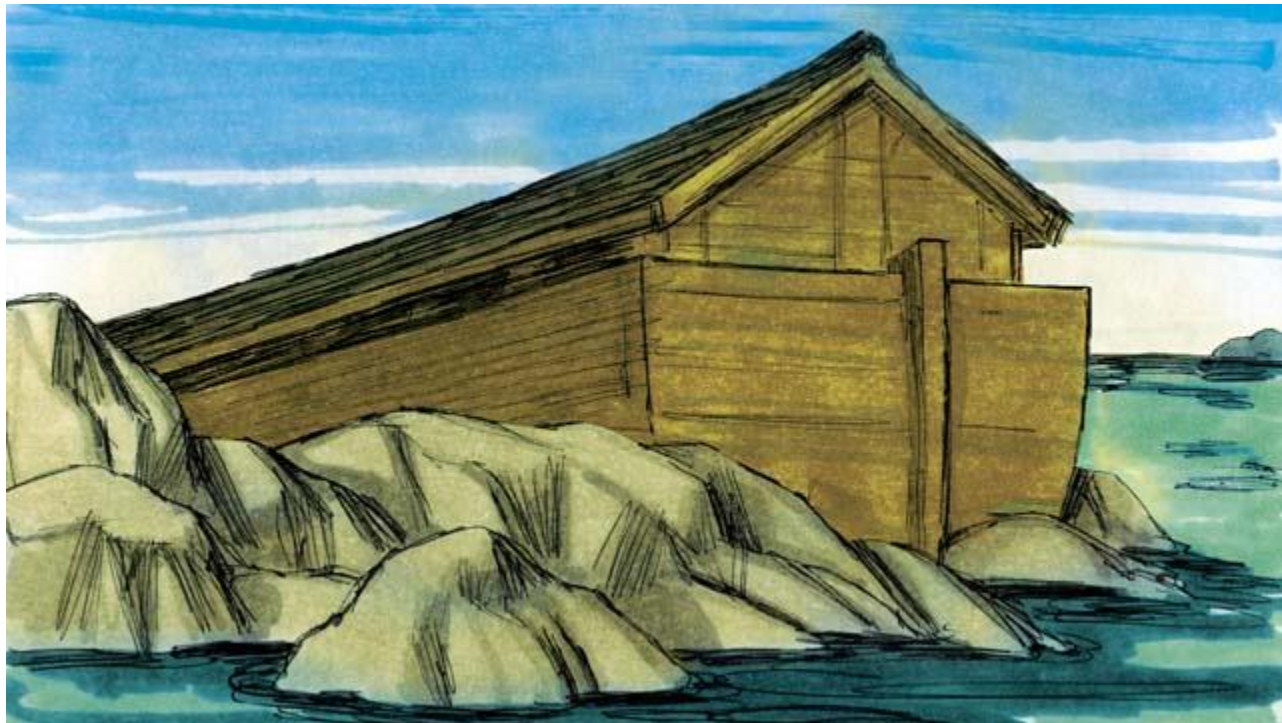

بزین وارش چهل شونده رۆز ای کله ببارست و آب زمین جاهاطوجوش کودی کی ، همه چي ،حتي پيله کۆهانم، آب جیر بوشوئیدی.

همه مؤجودانی کی خشکی سر زندگی دبیید، هلاکاً بوستید. بجز اینسانان و حیوانان کشتی دۆرۆن. کشتی آب سر شناورا بوست و همه چي کی اون درون نهبو جا غرقاً بوستن در امان بمانستید.

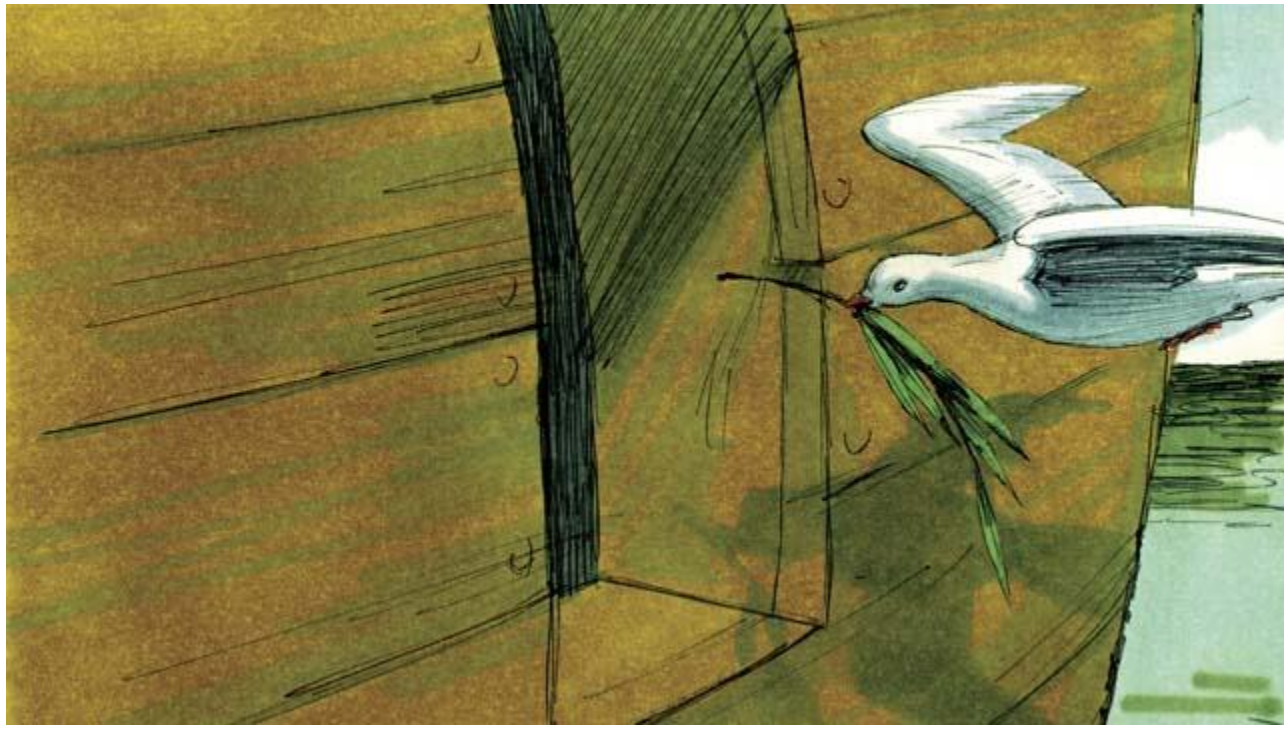

بزین کی وارش بنسأ، کشتی پنج ماه آب سر شناور بۆ و هأ مدت دۆرۆن آب بجیر شوئأ شروع بۆکۆد. بزین ایتأ رۆز کشتی ایتأ کوه سر جه حرکت بنسأ. اما دۆنیا هنو آب زیر نهأ بۆ. بعد سه ماه کله یان نمایانأ بۆست.

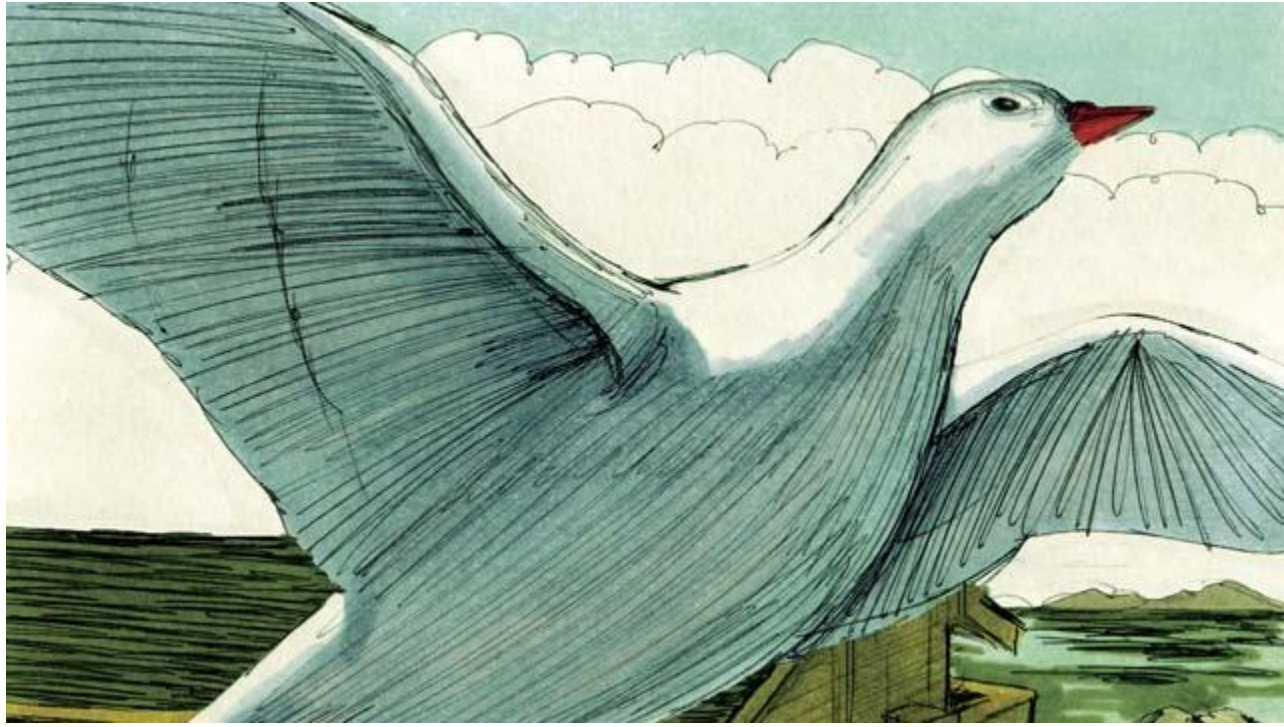

بزین بعد چهل رۆز، نوح ایتأ کلاچا اۆسه کود تا وامجه ببیدینه زمین خوشکا بۆسته یا نه. کلاچ پرواز بۆکۆد اما هیچ خوشک جیگانی نیافت.

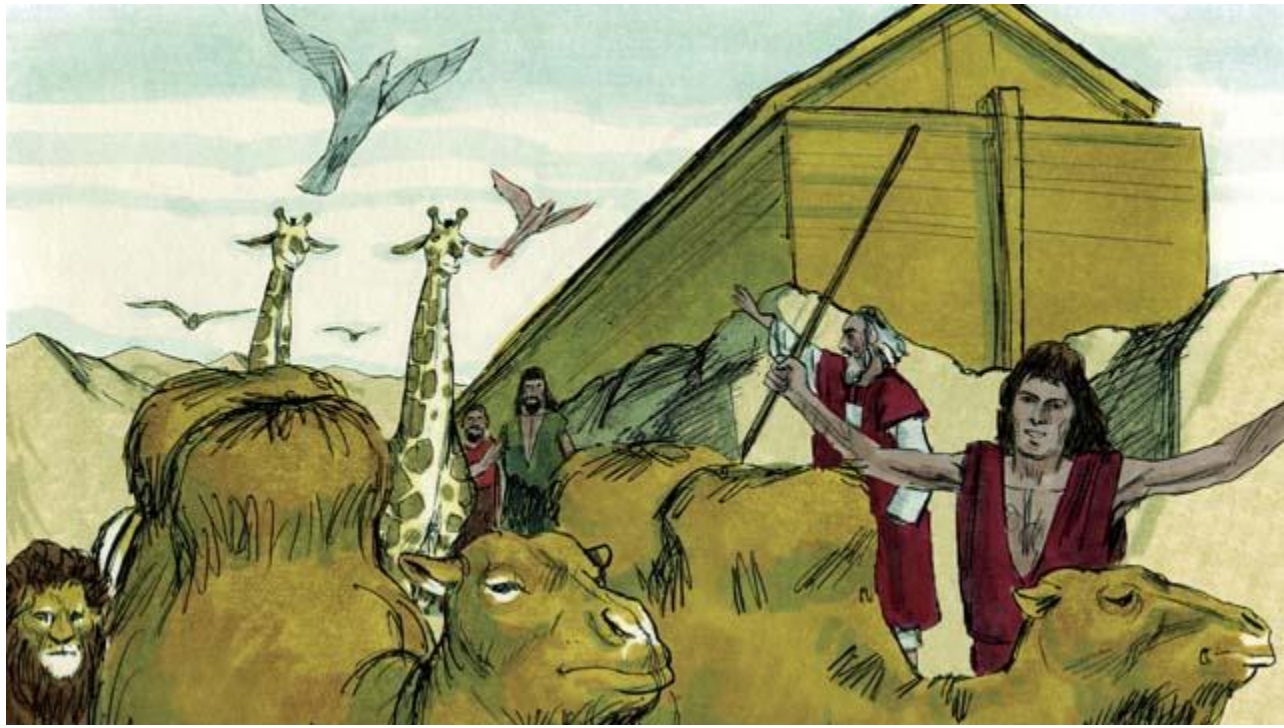

بزين نوح ايتا كوتر اؤسه كۆد. اما كوترم ننانست خشك زمينا بيافه، پس واگردست نوح ورجا . ايتا هفته بعد، نوح هو كوتر اؤسه كۆد و اي دفا كوتر ايتا تازه زيتون و لگ مرا واگردست! آب بينيشته بو و گياهان رشد بو كۆده بيد.

نوح ايتا هفته ده رافا بنسا و هو كوتر سومي بار اؤسه كۆد. ايبار كوتر وانگردست. زمين آب خوشكا بوسته بو و كوتر ايتا جيگا خوره خوشك زمين سر بيافته بو.

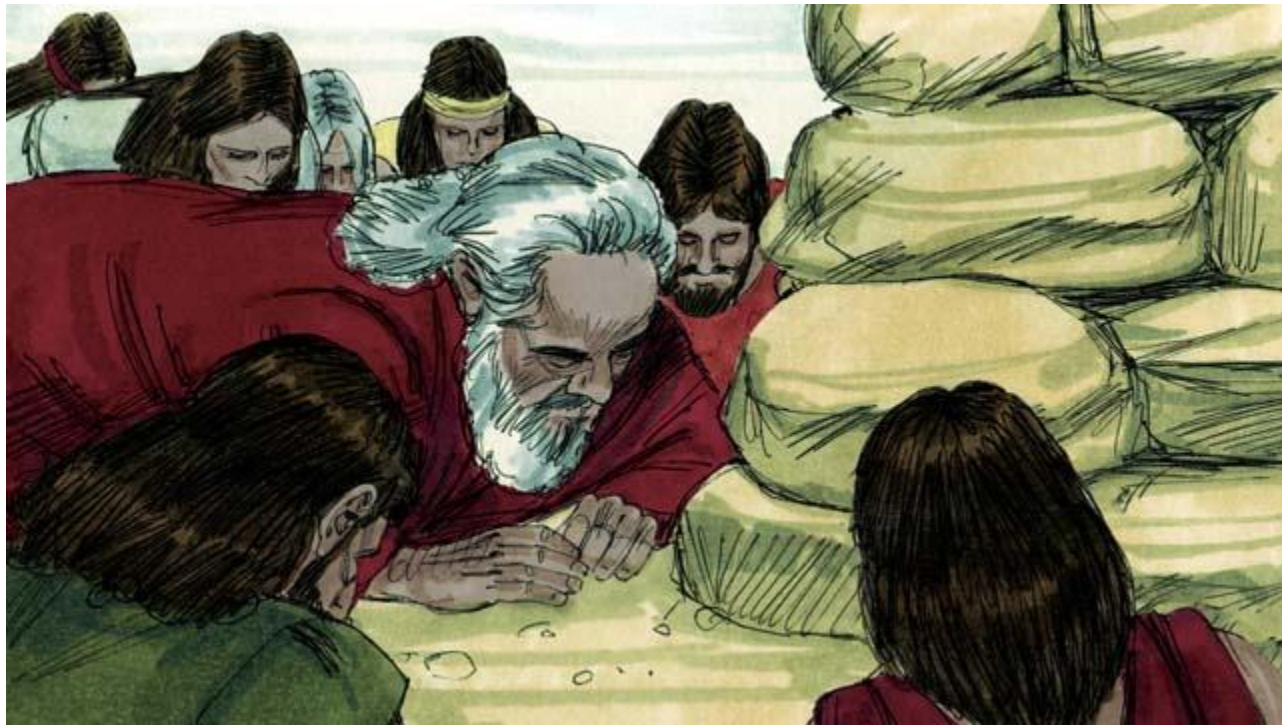

دوماه بعد خودا نوحاً بفرماست: «تو و تي خانواده و همه تا حيواناتان كشتي جا بيرون بآئيد. بارور ببديد، زاي باوريدو زمينا پورا كونيد.» و بزین نوح و اني خانواده كشتي جا بيرون بآموئيد.

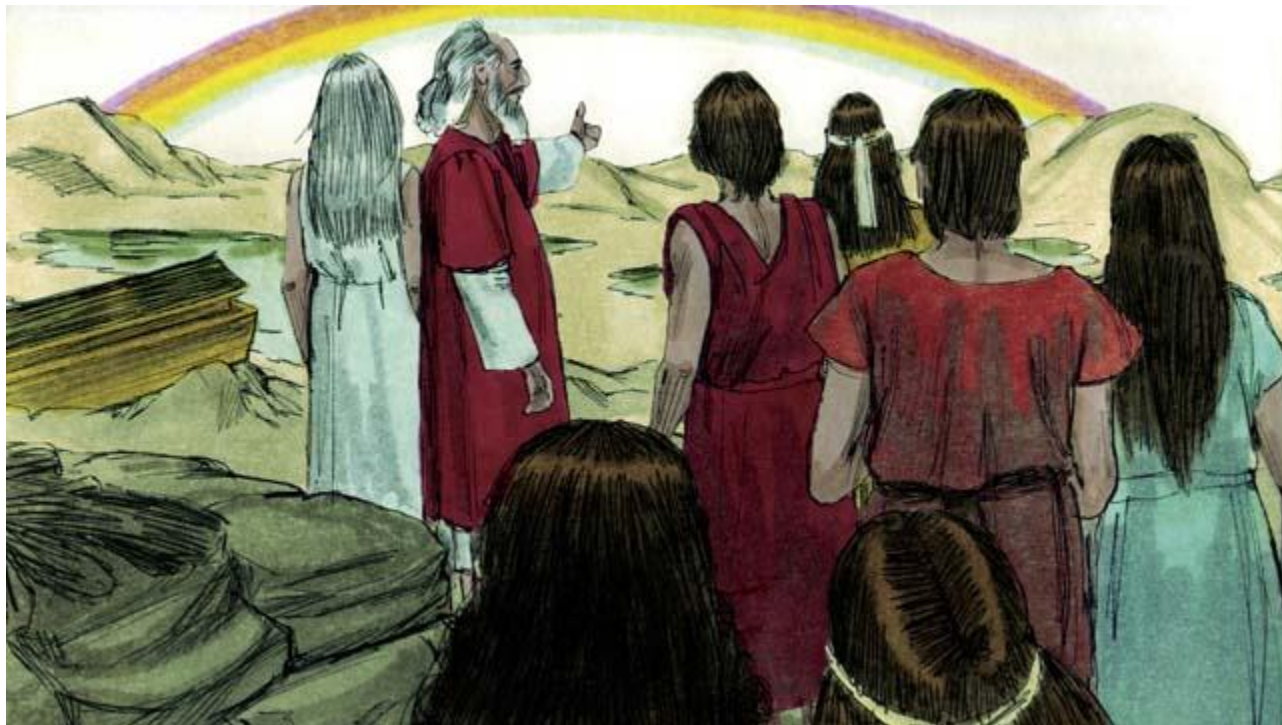

بعد ان كي نوح كشتي يا تركا كود، اينتا قوربانگاه چاكوود جه حيواناتي كي به اع منظور باورده بو، اويآ قورباني بوكوود. خودايا جه نوح ها كار خوش بآمو و نوح خاندانا بركت بدأ.

بزين خۇدا اطويى قول بده : «ايبار دۇ زمينا انسانان شراشور اعمال و اسي، سيل مرأ نابودأ تۆكۆنم؛ هرچند اينسان ديل جه هو زاكى آلوده به گونايى.»

بزين خۇداوند خو قول سب نشان، اولي يالمندا <رنگين كمان> آسمان دۆرۆن نمايان بوكود. هر زمات يالمند آسمان ميان ظاهراً به، خۇدا و اني قوم هو وعده يا به خاطر اوريد.

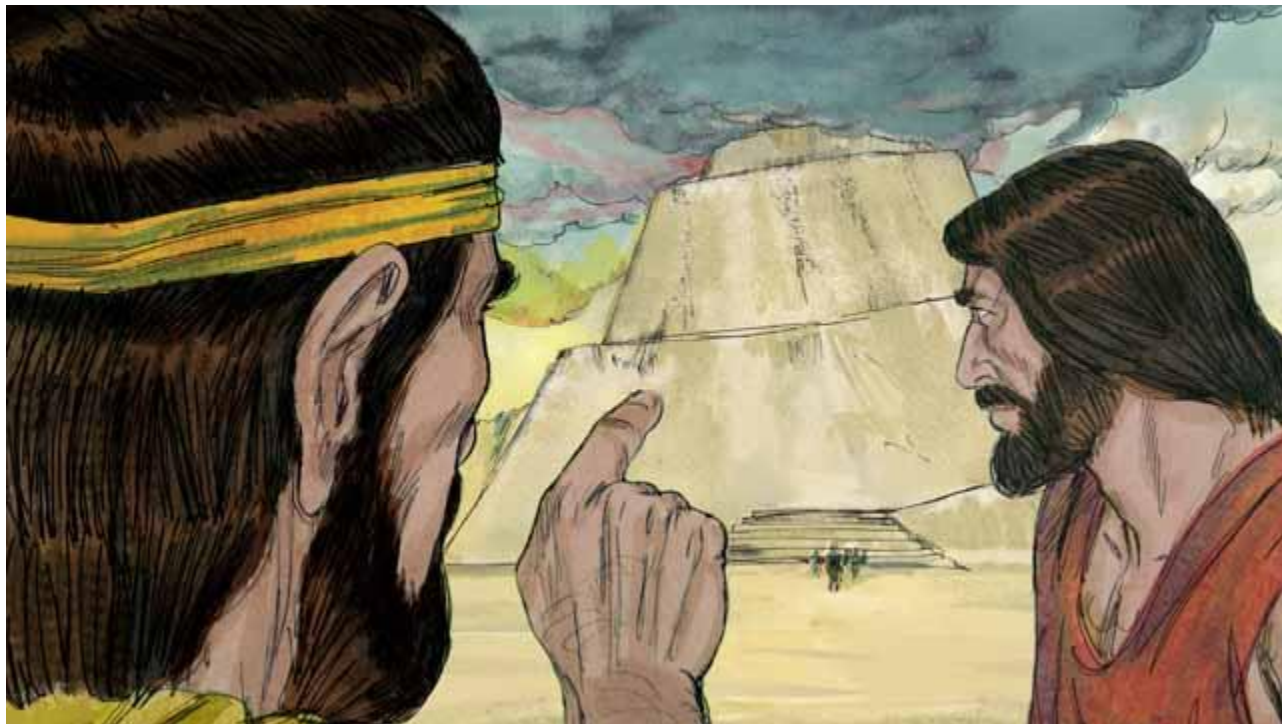
كتاب پيدايش فصل ۶ تا ۸

۴. خودا قرار ایبرایم مرا

سالان سال بعد جه توفان نوح، اینسانان نسل زمین سر زیاد بوبوست. اوشان جه سرنو نسبت به خودا و خودشان گونا گونید و چون همه تا ایتا زبان مرا گب زئید، جاي آنکي پراکنده ببیدو زمینا پورا کونید هوتو کي خودا بفرماسته بو، ایجانی جمعاً بوستید و ایتا شهر چاکوډنا شروع بوکۆدید.

اوشان اینسانای خيلي مغرور بید و به خودا دستوران و گبان اهمیت ندائیدحتی اوشان شروع بوکۆدید به ایتابلند برج چاکوډید کي اني سر آسمانا فارسه. خودا بیده اگر اوشان به خوشان شراشور کاران ایدام بید، مرتکب پیل پیل گونا بیدی.

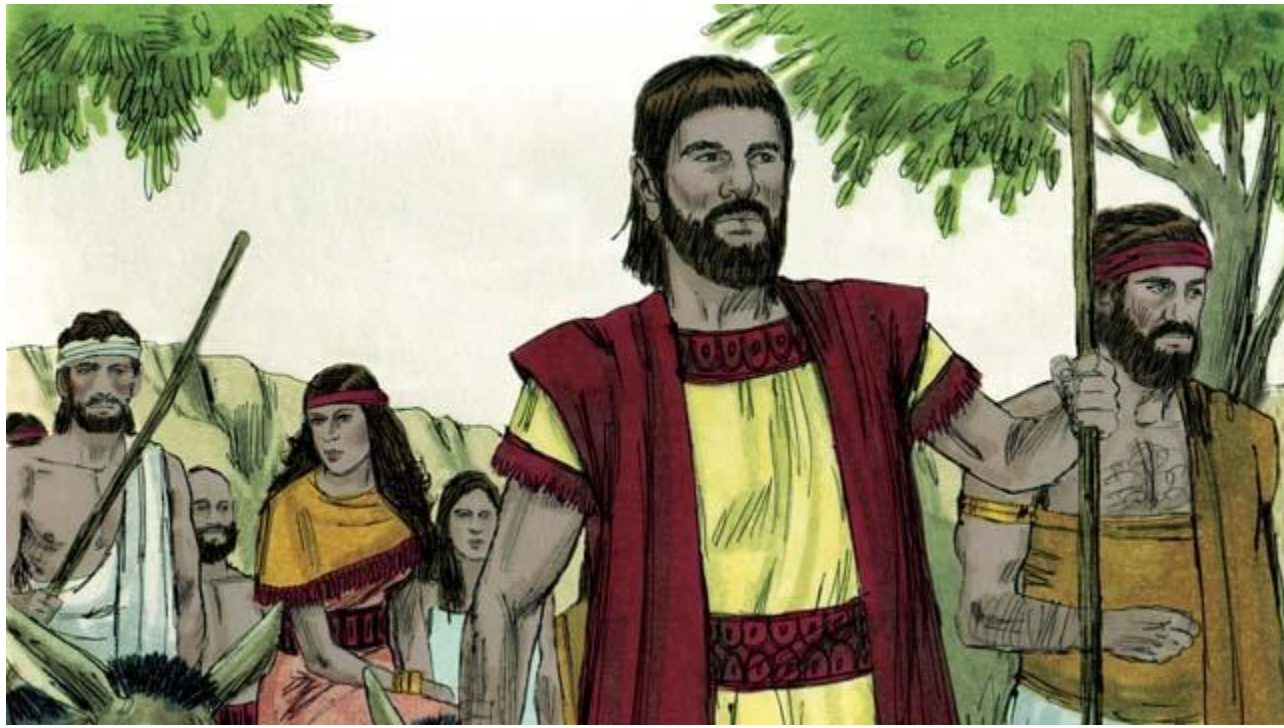

بزين خودا اوشان زبانه زبانه گوناگون تبديل كود و اوشانا همه جا پخشا كود. شهريا كي انسانان اوني چاكودنا شروع بوكونده بيد اسماء پابل بنايد كي»
مغشوش و مشوش «معني دنهه .

صدها سال بعد خودا ايتا مرداي به نام ابرام مرا گب زه. خودا اونا بفرماست: «تي پيري خانه وتي ولايتا تركا كون و هوشهر كي من ترا به اويا هدايت كونم بوشتو. من ترا بركت دهم و تي جا ايتا پيله قوم چاكونم. من تي ناما بزرگا كونم. اوشاني كي ترا بركت ديهيدا، مباركا كونم و اوشاني كي ترا لعنت بوكونيد، ملعونا كونم. توام زمين خانواده يان تي واسي بركت يافيد. »

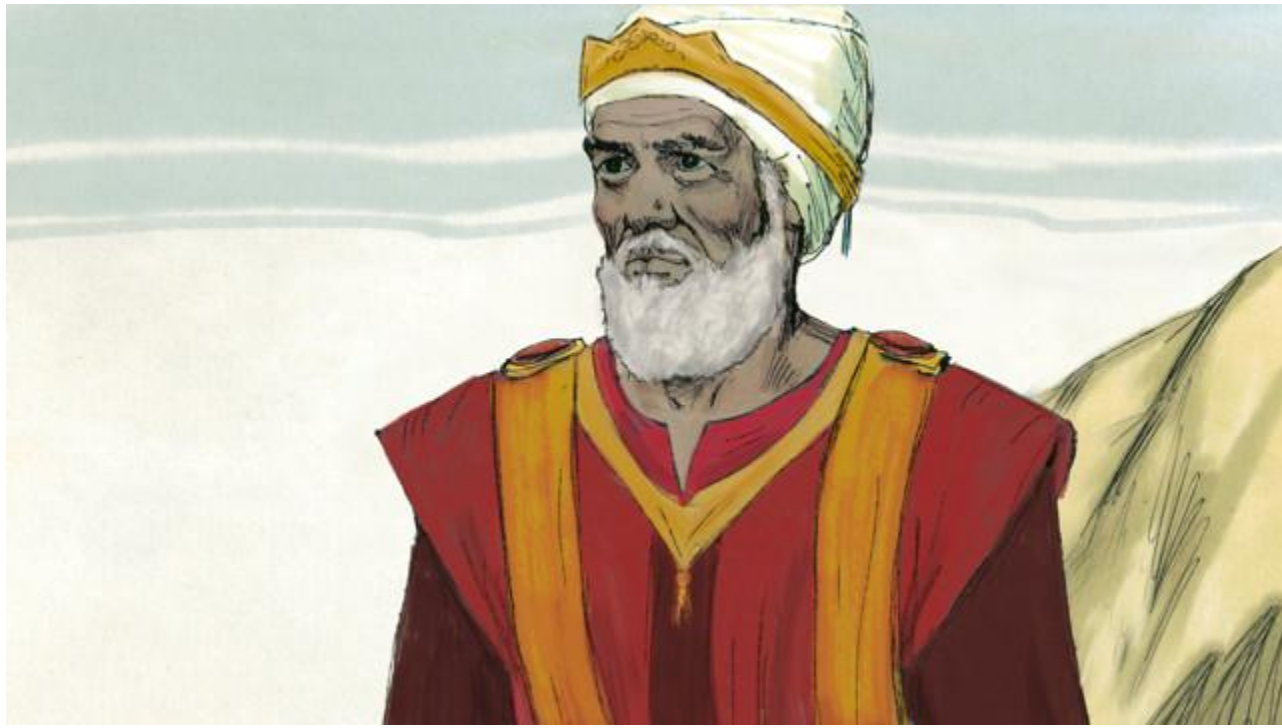

ابرام هم خودایا ایطاعت بۆکۆد. خودش و خودش زن سارای،خو غلامان و هر چي کي داشتیا اوساد و به کنعان شهر کي خودا انا نیشان بدأ بۆ، بۆشو.

وختی ابرام کنعان درون بوشو،خودا بفرماست:» تي دۆربرأ خُب فندر. توام هأ سرزمين کي ديني، من تره و تي زاکان ميراث بخشم. «بزين ابرام هو زمين دۆرون، ساکن بۆيۆست.

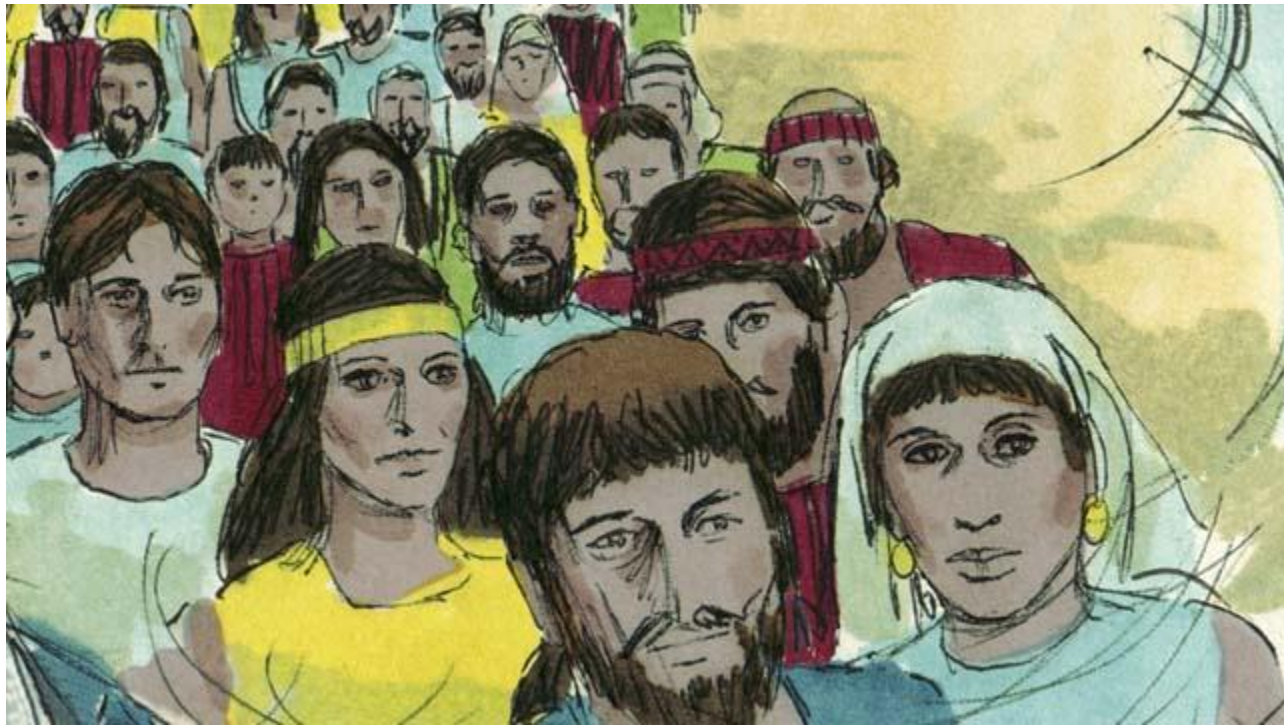

ايتا رۆز ابرام ايتا مرداي ملكيصدق نام كي كاھن خوداي موعال بويأ بيده. ابرام اونه بعد ايتا جه خو پيروز جنگان بيده. ملكيصدق، ابراماً برکت بدأ و بۆگؤفت: «پيله خدا كي آسمانان و زمين مالک ايسه، ابراماً برکت بده.» بزين ابرام ده يك جا خو غنايم جنگي اموالاً ملكيصدقاً فادأ.

پۆر سالان بۆگؤشت، اما ابرام و ساراي، هنو زاي نأشتيد. خودا ابرام مرأ گب بزه و دؤباره وعده بفرماست كي اوشانأ پسر فاده و جه اون نتاج ايتا عالمه زاي آسمان ستاره منستان زياد بوجؤد آيه. خودا ابراماً پارسا دؤخاد، چونكي اون خودا وعده يا باور بۆكؤده بؤ.

بزين خۇدا ابرام مرا پيمان دوست. معمولاً پيمان توافقي ايسه دو طرفه كى هر دو طرف معامله وظيفه داريدى كس كس را كاراي انجام بديد. اما در مورد ابرام، خودا زماتى اع پيمان دوست كى ابرام ايتا سنگين خواب ميان ايسابو. ولى ابرام خودا گب خُب ايشتاوستيد. خودا بوگؤفت كي: «من جه تي وجود ايتا پسر ترا بخشمو كنعان شهرأ به تي نتاج فادم.» ولى ابرام هنو پسري نأشتي.

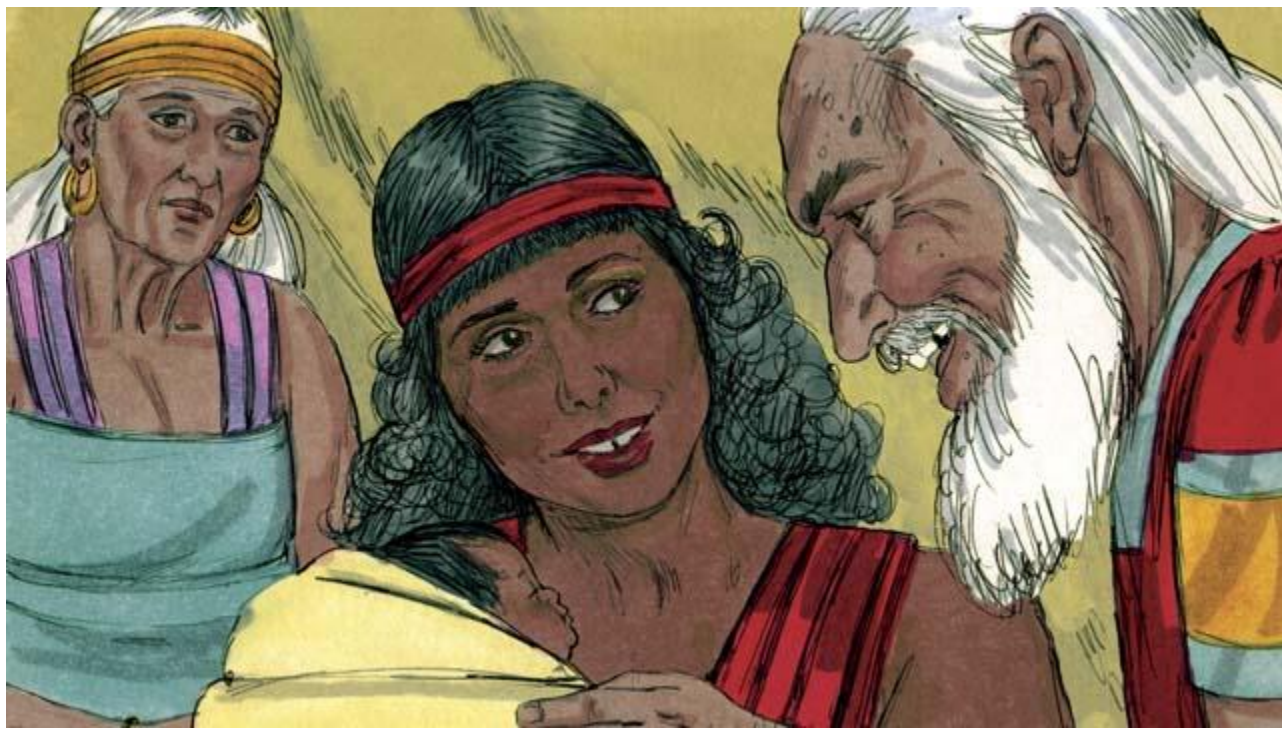
كتاب پيدايش فصل ۱۱ تا ۱۵

۵. پسر وعده

ده سال بعد أنكي ابرام و ساراي بأمؤبيد كنعان ، بۆگذشت و هنو زاي نأشتي. بزین ساراي ابرام زن أنا بۆگؤفت: «هسا كي خؤداوند مرأ ايجازه نده كي زاي بدارم و هسا كي من شكم اؤسادن ز پيرأ بؤستم، مي خدمتكار هاجر مرأ عروسي بؤقون و اؤن تأنه مره زاي باوره. »

بزین ابرام هاجر مرأ عروسي بؤقؤد. هاجر ايتأ پسر بزأ و ابرام اؤني نامأ ايسمايل بنا. اما ساراي هاجر مرأ حسودي كؤدي. وقتي كي ايسمايل سيزده ساله بؤبؤست، خؤدا ايبار د ابرام مرأ گب بزه.

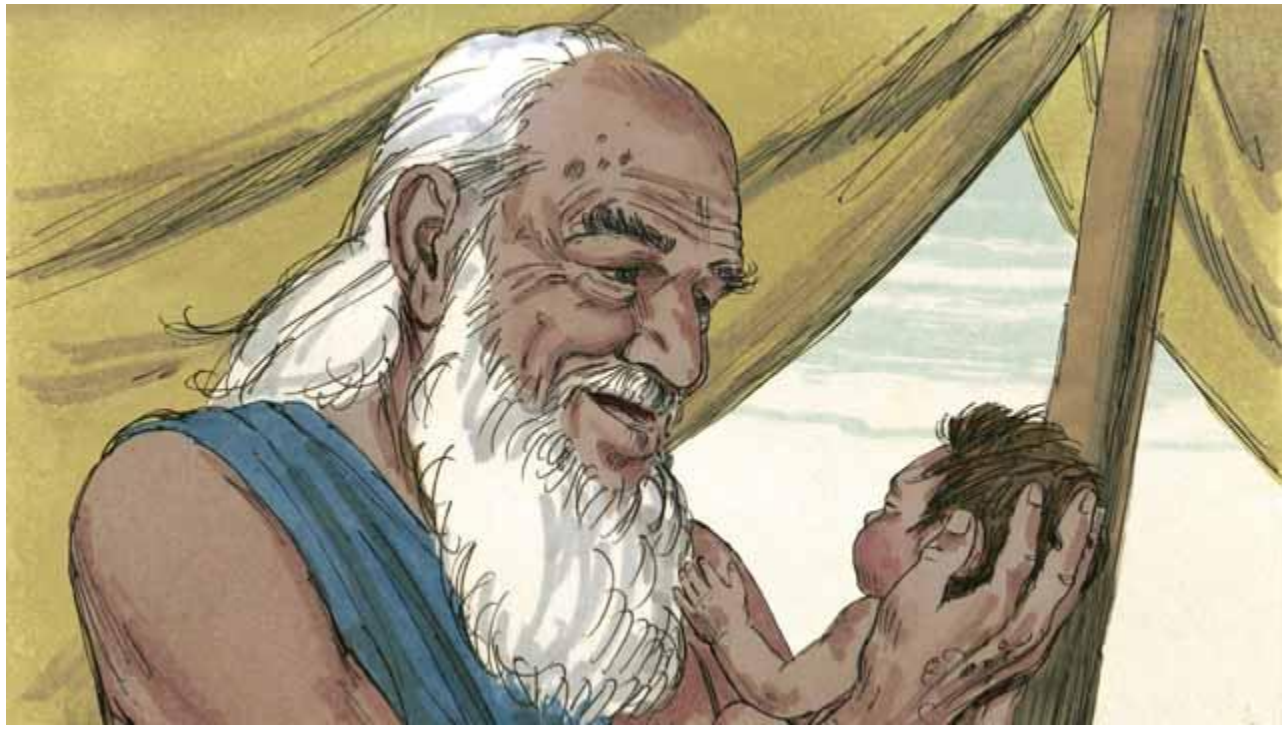

خودا بفرماست: « من خوداي قادر^مؤطلق ايسم. من تي مرأ پيمان دودم». بزین ابرام خودا درگاه سجده بۆكۆد. همچنين خودا بفرماست: « تو قومهاي زيادي رء پئر بي. من كنعاناً تره و تى نتاجاً ميراث ، فادم و همیشه اشأن خودا بم. تو واستي هرتأ پسر زاك^تي خانواده يا ختنه بۆكۆني. »

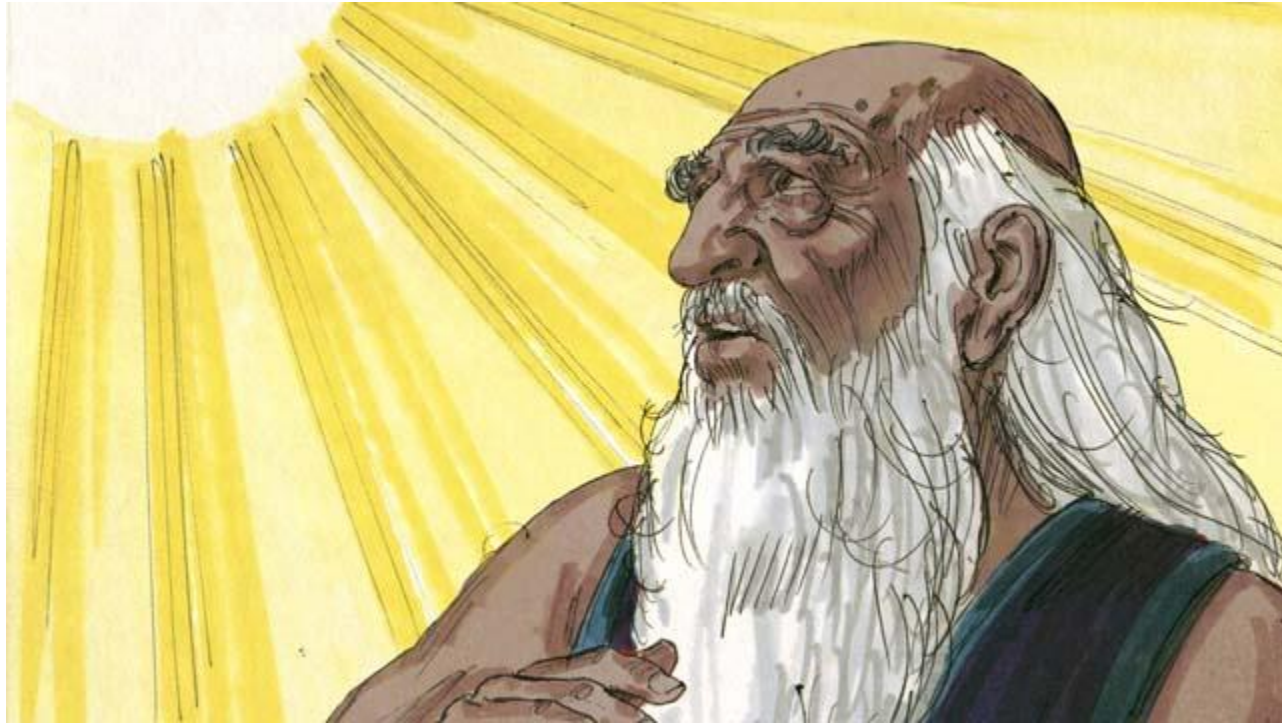

«تي زن ساراي، ايتأ پسر اوره اؤن هؤ زاك^وعده ايسه كي بدأ بوم. اؤني نامأ ايسحاق بنه. من اؤن مرأ پيمان دودم جه اؤن پيل^نتاج بوجود اورم. من ايسمايل ره هم ايتأ پيل^قوم چاؤونم. اما مي وعده و پيمان ايسحاق مرأ ايسه.» بزین خودا ابرام نامأ به ايبير ايم ،كى اؤنى معنا زيادي^قومان^پئر تغيير بدأ و هتؤ ساراي نامأ به ساره كى اؤنى معنا «شاهزاده» به تغيير بدأ.

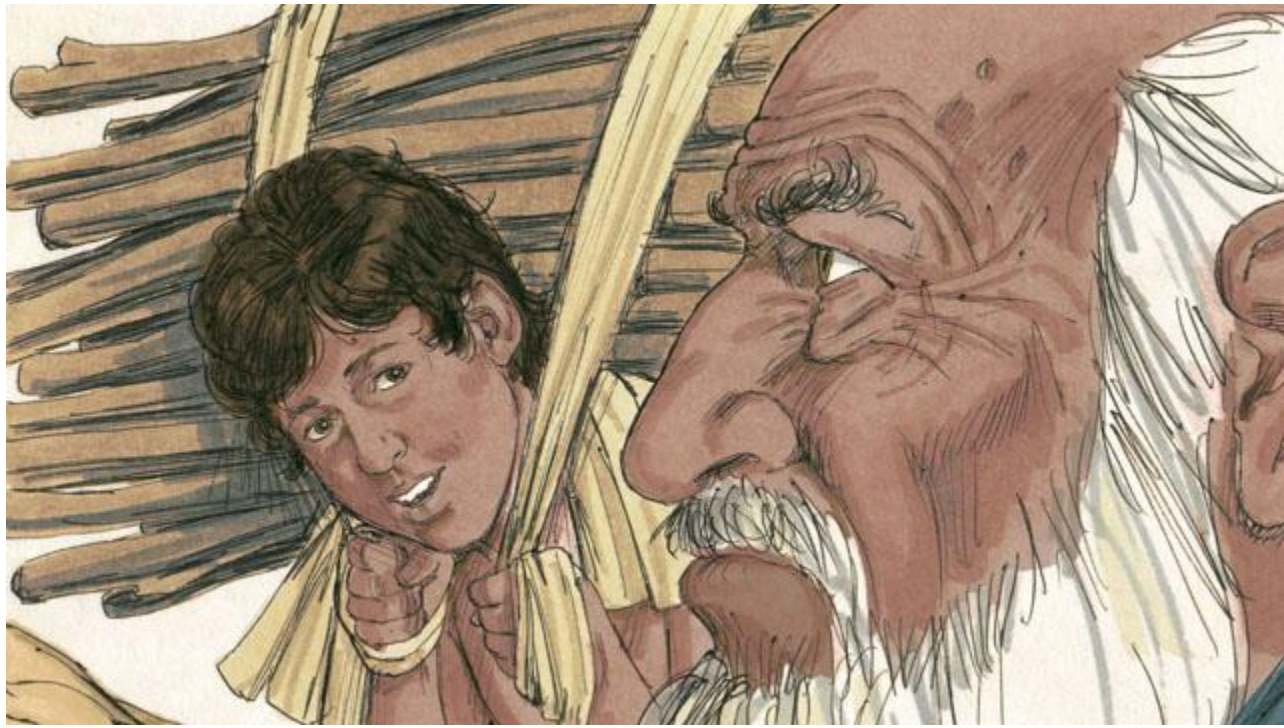

هۆ رۆز ايبراييم خۆ خاندان و اهل خانه همه تا پسرزاکاناً ختنه بۆکۆد. بعدە حدود يک سال زماتي کي ايبراييم صد ساله و ساره نود ساله بید، ساره پسر بزأ. اوشان اوني ناماً ايسحاق بنائيد، هۆتو کي خۆدا بۆگۆفته بۆ.

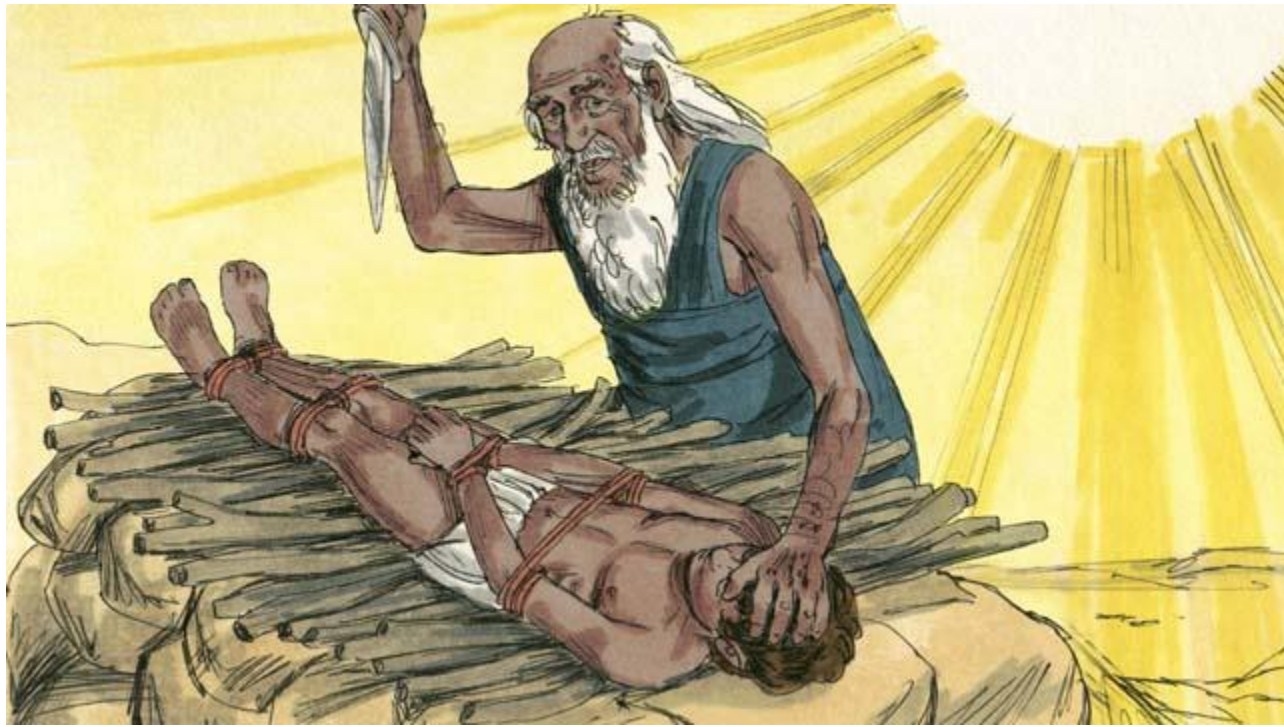

وقتي کي ايسحاق ايئاً جوان مردأي بۆبۆ، خۆدا ايبراييم ايماناً آزمائيش بۆکۆد و اؤنا بۆگۆفت: « تي تنها پسر ايساقاً اوسان و مره قرباني بۆکۆن». ايبراييم دۆبارە جە خۆدا اطاعت بۆکۆد و حاضرأ بۆست تا خۆ پسرأ قرباني بۆکۆنە.

وختي کي ابراهيم و ايسحاق قوربانگاه طرف شوندييد، ايسحاق او ورسه: «پنر، هيمه قورباني ز آماده ايسه، اما قورباني بره کوي ايسا؟» ابراهيم جواب بدأ: «مي پسر خودا قورباني يا مهيا کونه.»

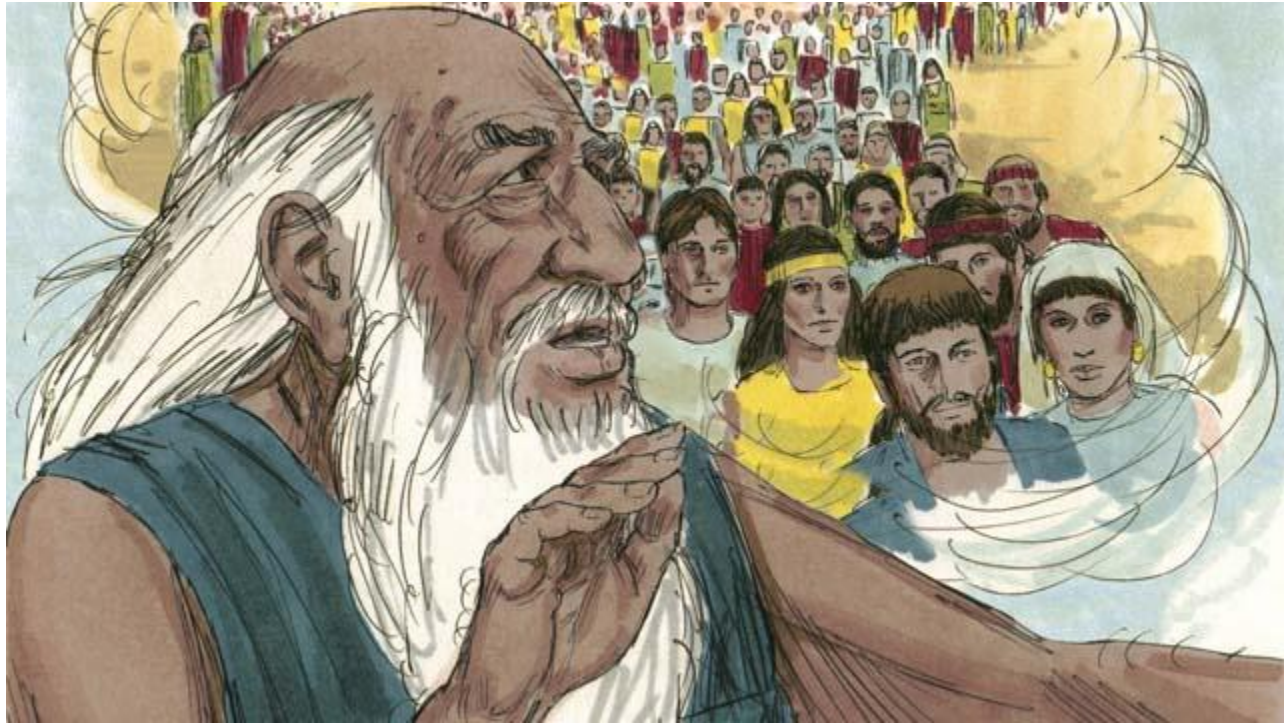

وقتي کي قوربانگاه يا فارسه نيدي، ابراهيم خو پسر ايسحاقا لافند مرأ دوست و قوربانگاه سر بنا. ابراهيم خاستي خو پسرأ قورباني بوکونه کي خودا بفرماست: «دست بدار! تي پسرأ آسيب نوأ زن! هسا بدانستم کي مي جا ترسيتي ديل ميان، چون تي ايدانه پسرأ مي جا دريغ نوکودي.»

ايبراهيم هۆ نزديكي، ايتا قوچا بیده كي گومار دۆرون گير بۆكۆده بۆ. خودا قوچا ايسحاق جا سر قورباني ر اۆسه كۆده بۆ. ايبراهيم خوشحالي مرأ قوچا قورباني خودا درگاه تقديم بۆكۆد.

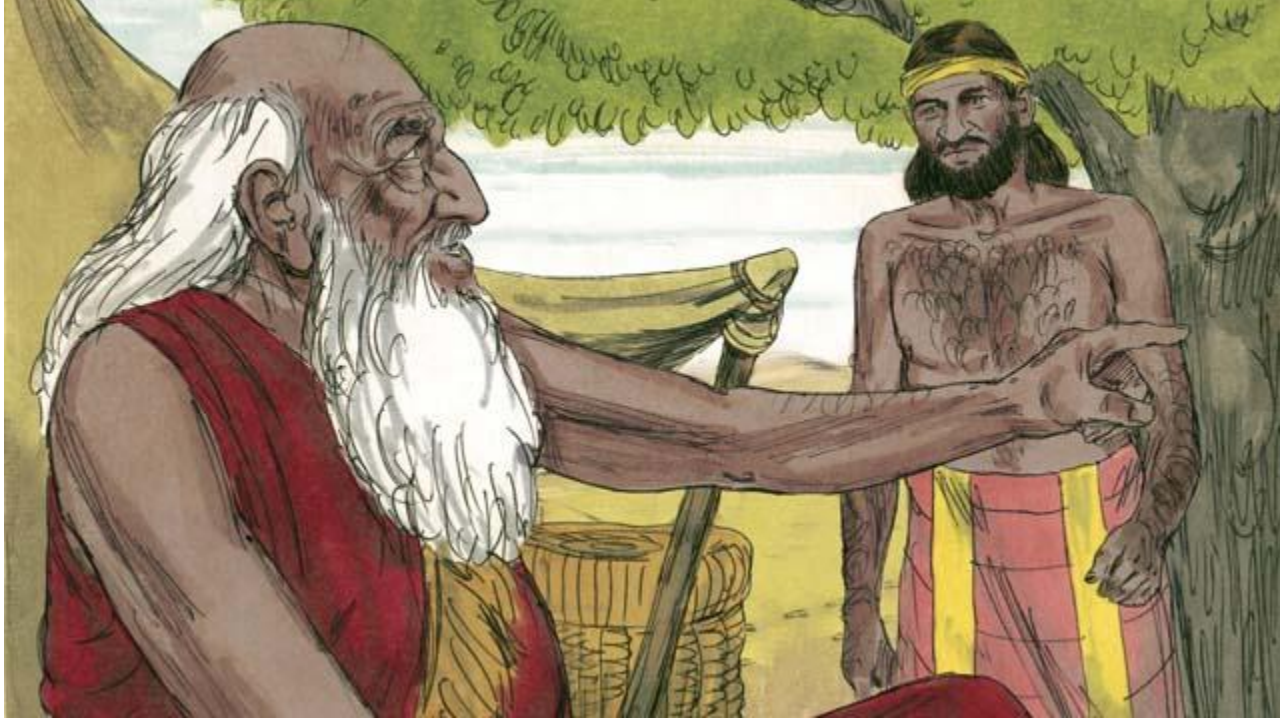

بزين خودا ايبرايما بۆگۆفت: «جه هۆيا كي تو مايل بي تي همه چيا، مرأ فادي حتي تي ايدان زاكا، منم ترأ قول دهم ترأ برکت بدم. تي نتاج جه آسمان ستاره يانم بيشترا بيد. مرأ چون ابطاعت بۆكۆدي تۆمام زمين خانواده يان تي وأستي برکت يافيد.»

کتاب پیدایش فصل ۱۶ تا ۲۲

۶-خودا ایساق رُمهیا کۆنه

وقتی کی ایبرایم پیرا بۆسته و ایساق جوانا بۆسته بۆ، ایبرایم ایئا جه خو خادمان اوسیه کوده خو زادگاه فک و فامیل ورجه تا ایسحاق رُ جه اویا ایئا زن باور.

بعده ایئا طول و درازه سفر ایبرایم فامیلان شهر، خودا هۆ خادماً ایئا دختر کی اونی نام ربکا بو هدايت بۆکۆد. اؤن ایبرایم برار نوه بۆ.

ربکا موافقت بۆكۆد كي خو خانواده يا تركا كۆنه و هۆ خادم مرأ ايسحاق خانه بشه. وختي اۆن هاطو كى فارسه ، ايسحاق اۆني مرأ عروسي بۆكۆد.

بعد مدت طۆلاني، ايبرايم بمرء و تۆمام پيماني كي خۆدا اۆن مرأ دوسته بۆ، ايسحاقاً فارسه. ايتا خۆدا وعدان انبۆ كي ايبرايم، نتاج بيشماري بدآره اما ايسحاق زن نتانستي زاي باوره.

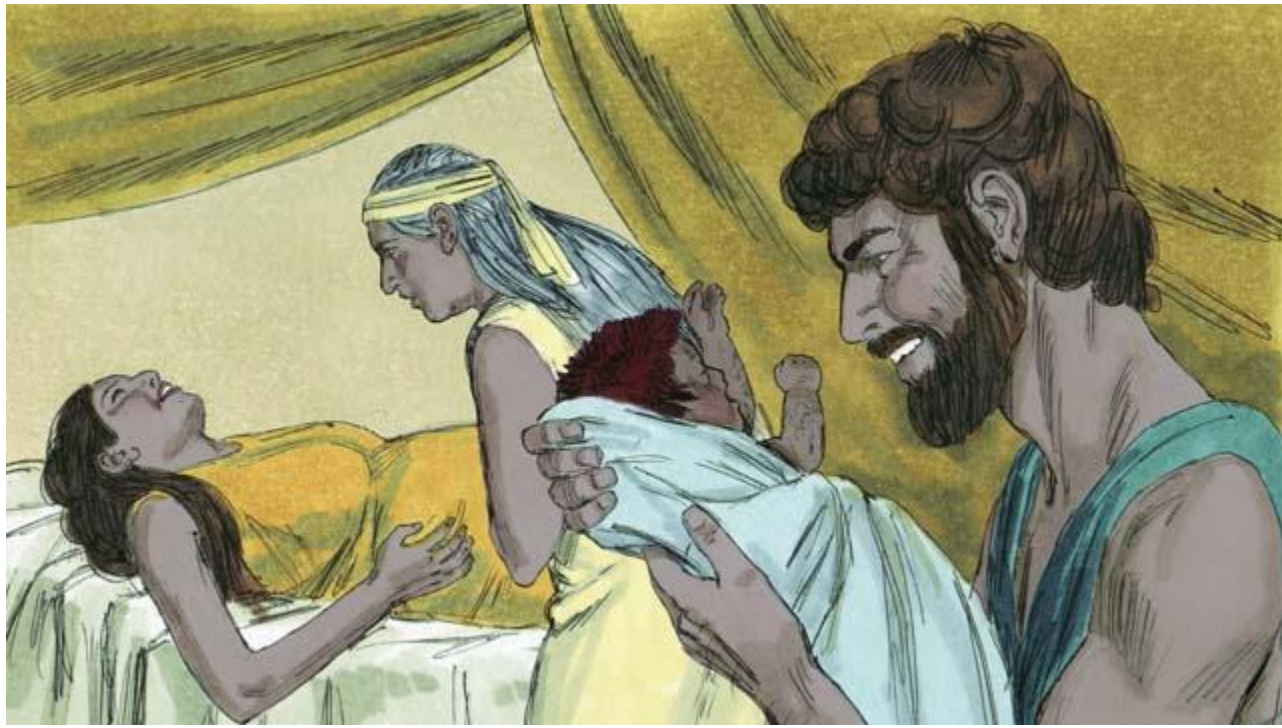

ايسحاق ربکا رُ دؤعا بۆكۆد و خودا اوشانأ دوقلو فادأ. هؤ دؤنه زاي هنو بدؤنيا نامؤبيد، ربکا رحم دؤرون، همديگر مرأ جنگأ دبييد و هن وأسې، ربکا خوداياً و اوؤرسه چي اتفاق دكفتاندره.

خودا ربكايأ بۆكۆفت، «تو دونه پسر بدونيا أوري. جه او دؤنه پسر دونه قوم متفاوت بوجود آيه. اوشان هميشه كس كس مرأ جينگيرؤ مينگير داريد، ولي كوجى پسر قوم، پيله برارأ جه ايطاعت كؤنه.»

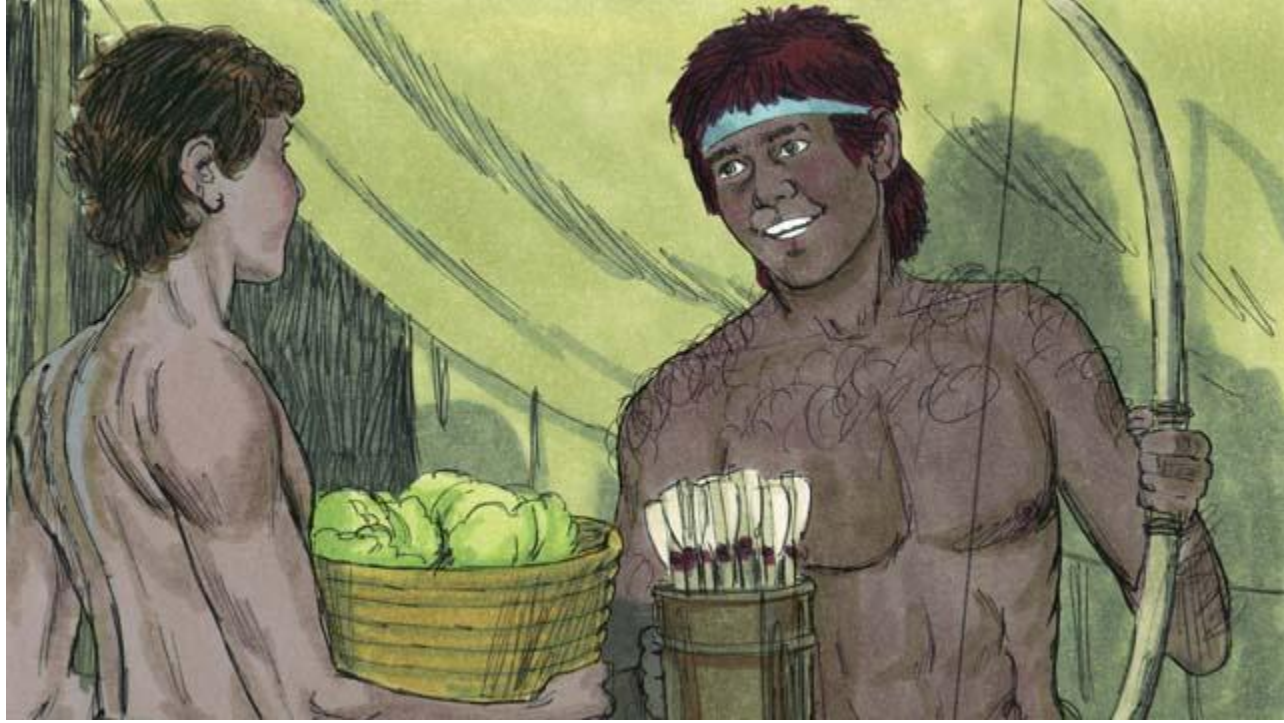

وقتي ربکا پسران بدونیا باموئید، اولی پسر سورخ بررو بو و ائی جان پر مو بۆ ، اونا عیسو نام بنائید. بزین دومی پسر بیرون بامو و عیسو پا بوزا خو دس داشتی اونا یعقوب نام بنائید.

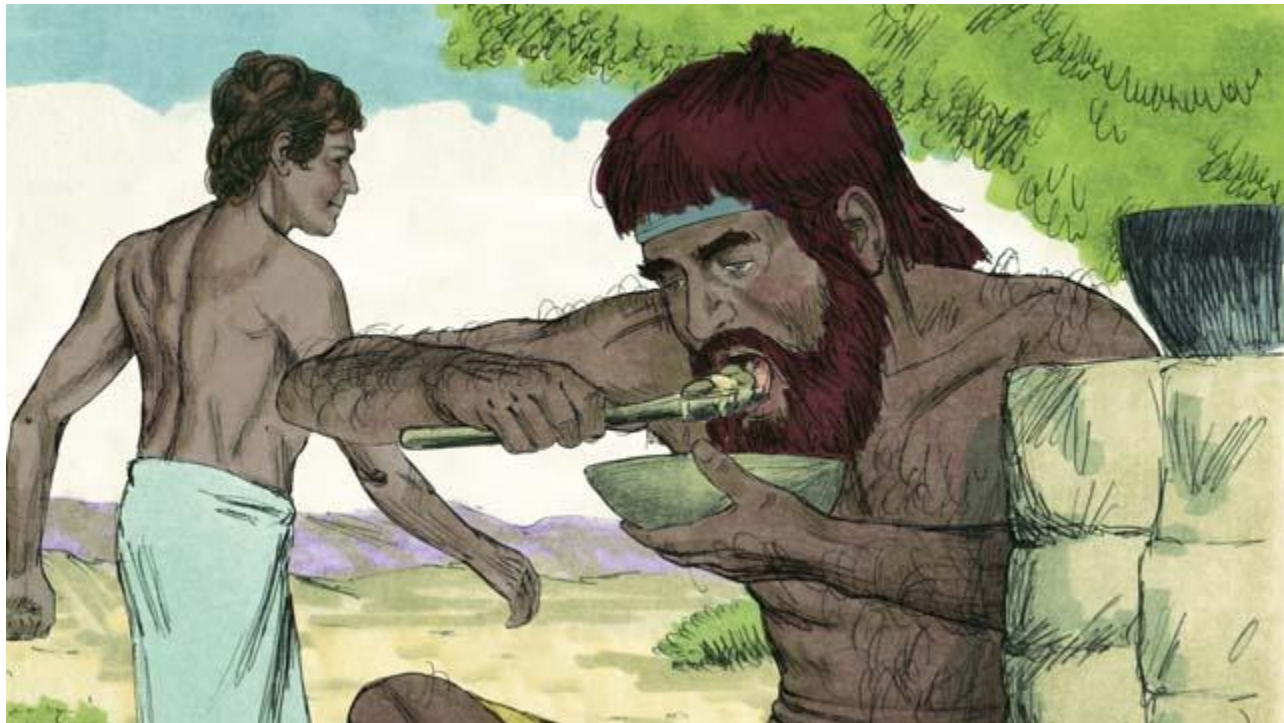
کتاب پیدایش فصل ۲۴ آیات ۱ تا ۲۵ و فصل ۲۶

۷-خودا يعقوباً برکت دئهه

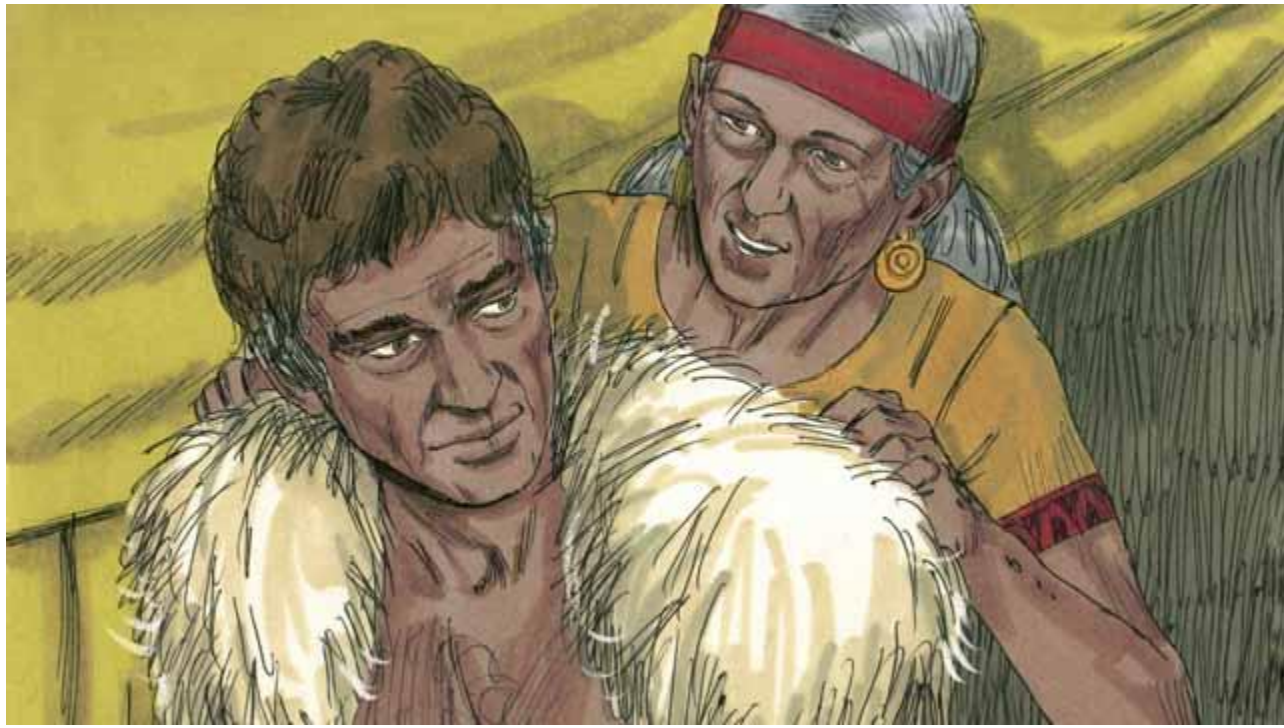

هؤ دونأ پسر پيلا بؤستيد. يعقوب مگو بؤ و چادر نشين اما عيسو ماهر^مالا بؤ بيابان بگردسته. ربکا يعقوباً دوست داشتني و عيسو ايسحاق رُ محبوب بؤ.

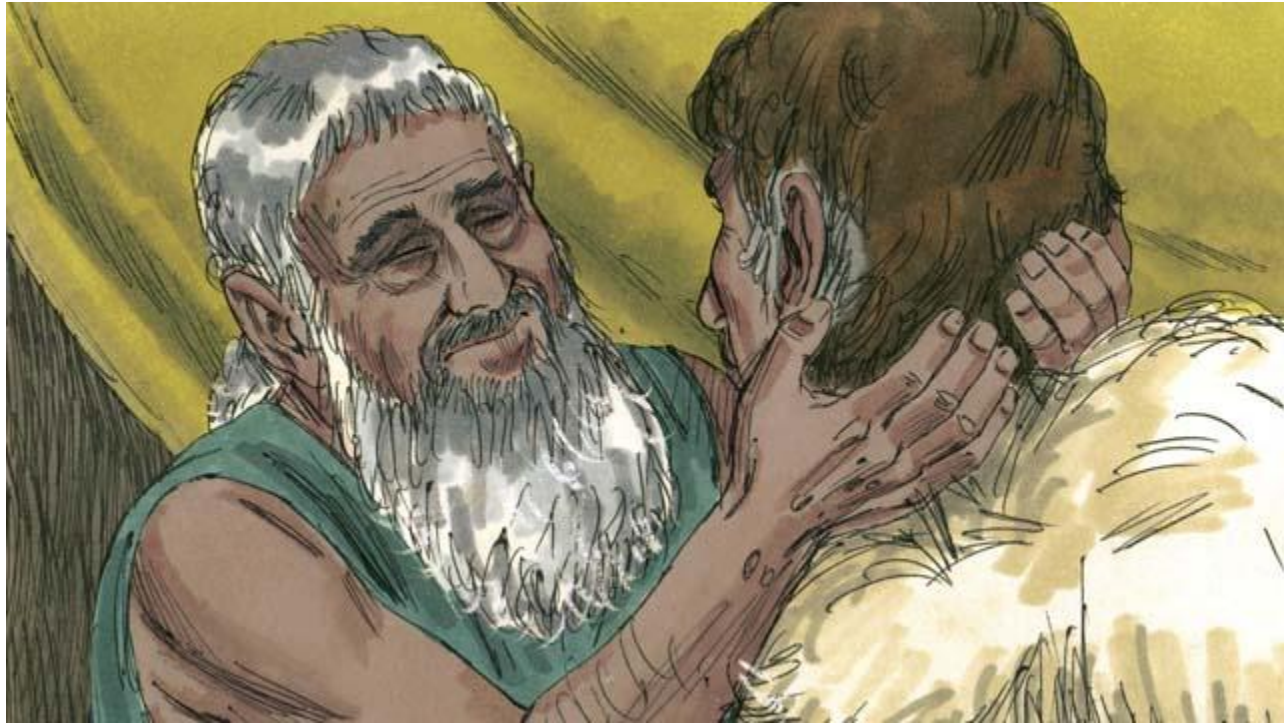

اينأ روز وقتي عيسو شكار جا و اگردست خيلي انا و يشنا بؤ. عيسو يعقوباً بؤگؤفت: «لطف بؤكؤن ايپچه تي غذايا كه چاكؤدي مرأ فادن.» يعقوب جواب بدأ : «بشرطي كي اؤن عوض تي اول بزاستگي^حقاً مرأ فادی و ميشين ببه» بزین عيسو خو اول بزاستگي^حقاً يعقوباً فاده و اون ببخشه. يعقوب هم عيسويأ ايپچه غذا فادا.

وختى ايسحاق خواستى خۇ برکتا عيسویا فاده، اما قبل انكى ها كارا بۆكۆنه ربكا و يعقوب انا فریب بدانیدي و ربكا يعقوباً عيسو جا سر ايساق اوتاق اۆسه كۆد. ايسحاق پیرا بۆسته بۆ و خب نئانستی بیدینه. يعقوب عيسو بهترين رختاناً دۆكۆد و خۇ گردن و بالانا بۆز پوست مرا بپوشانه.

يعقوب خۇ پئر ويرجا بامۆ و بۆگۆفت: « من عيسو ايسم و بامۆم تا مرا برکت دي.» يعقوب بۆز مویا دسازه و رختا بۆ بکشه و خيال بۆكۆد كي عيسو اناي ور بامۆيا و اونا برکت دا.

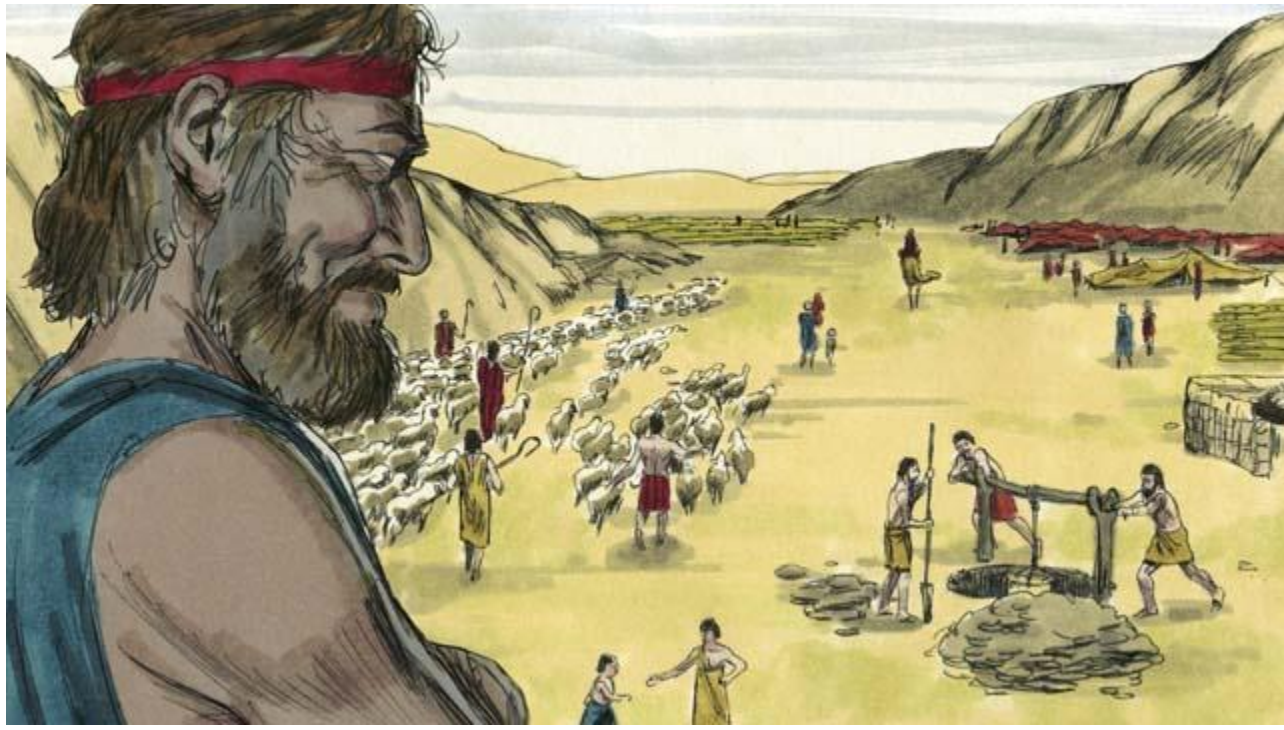

عیسو یعقوب جا نفرت داشتی، چون اون اول بزاستگی^۸ حقاً و انی برکتاً بدوزانه بو. هنی و آسی نقشه بکشه کی ایسحاق مردن پسی یعقوباً بوکوشه.

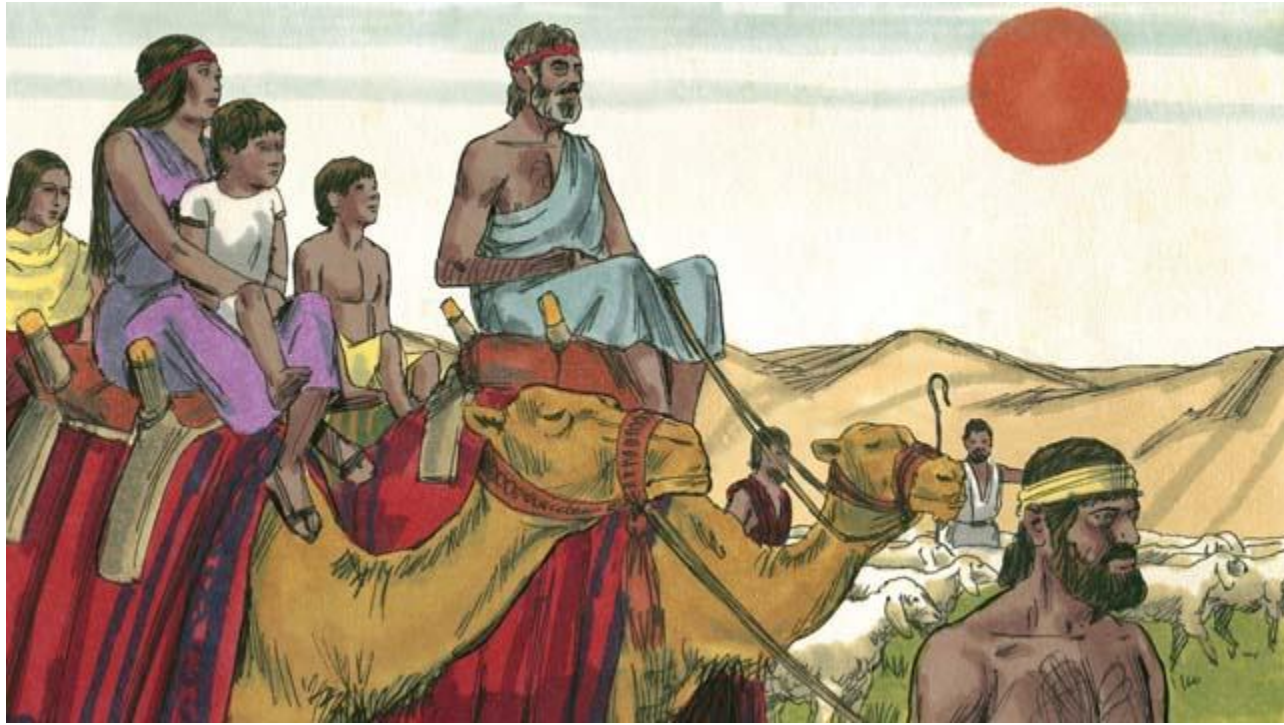

اما ربکا ها موضوعاً بفهامست. اون و ایسحاق، یعقوباً دور جیگا ختو فامیلان ویر جا اوسه کونه.

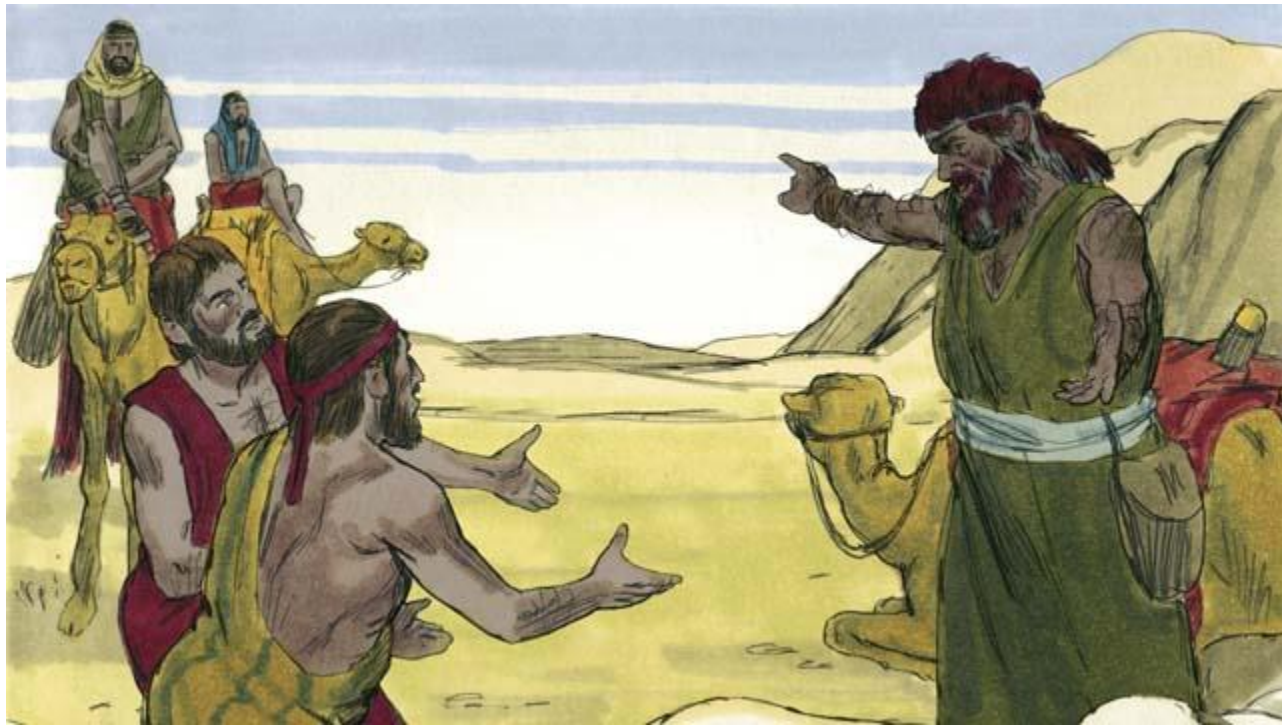

يعقوب سالان سال اویا ربکا فامیلان ورجا زندگی بۆکۆد. هۆ دوران، اون عروسی بۆکۆد و دوازده تا پسر و اینتا دخترأ صاحب بۆبۆست. خۆدا یعقوبا خیلی ئروتمند چاکۆد.

بعد بیست سال خانه جا دورا بوستن کنعان شهر، یعقوب خۆ خانواده، و غلامان و تۆمام خۆ دام مرا به اویا و اگردست.

با این حال یعقوب هراسان بو، چونکی فکر کۆدی کی عیسو هنو خیال داره اؤنا بۆکۆشه پس اینتا عالمه جه خو گله حیوانانأ عیسو ر تحفه اۆسه کۆده. غلامی کی دامانأ عیسو ر ببرده بو، اؤنا بۆگۆفت: «ها دامانأ تی غلام یعقوب تقدیم بۆکۆده. اؤن بزودی آیه».

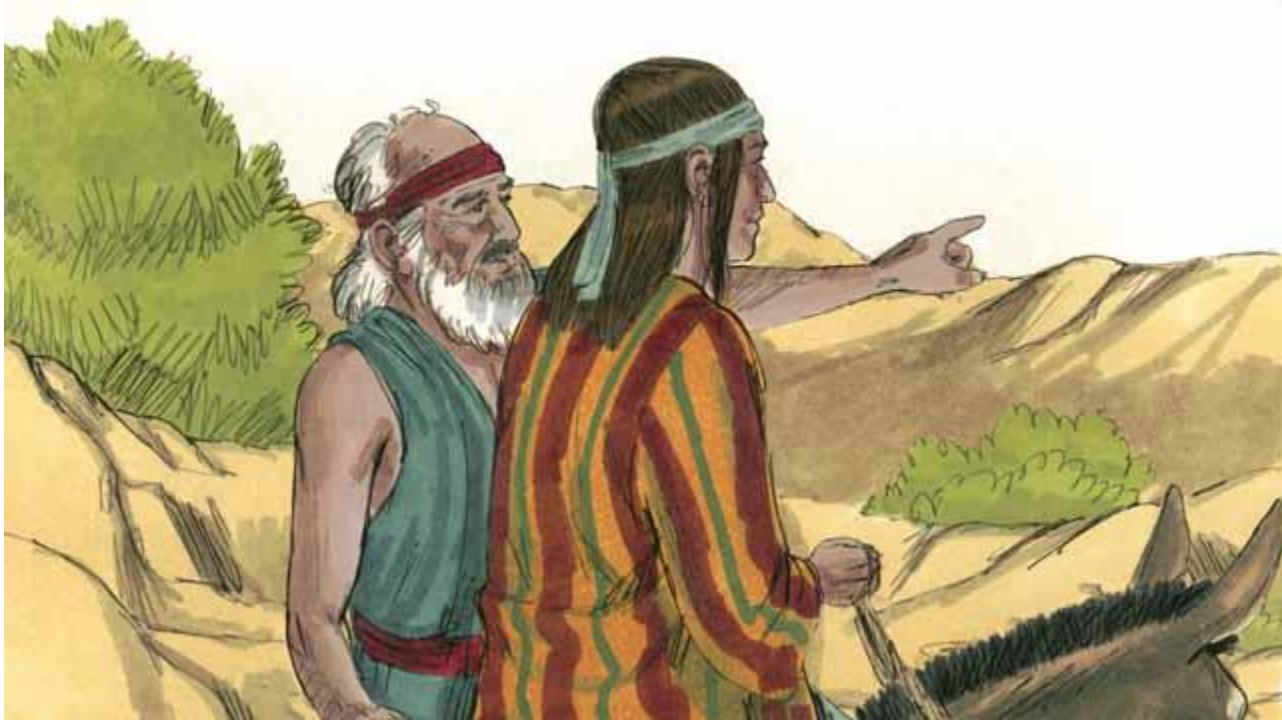

اما عیسو دع قصد ادیت کۆدن یعقوبأ ناشتی وجه اون دیدن خوشحال بو و اؤشان خوشی مرأ همدیگرأ بپیوستید. یعقوب صلح و صفا مرأ کنعان دۆرۆن زندگی کۆدی. بزین ایسحاق بمرد و یعقوب و عیسو اؤنا خاکأ کۆدید. پیمانی کی خودا ایبرایم مرأ دوسته بو، ایساقأ منتقلأ بۆبۆسته بو، یعقوبأ فارسه.

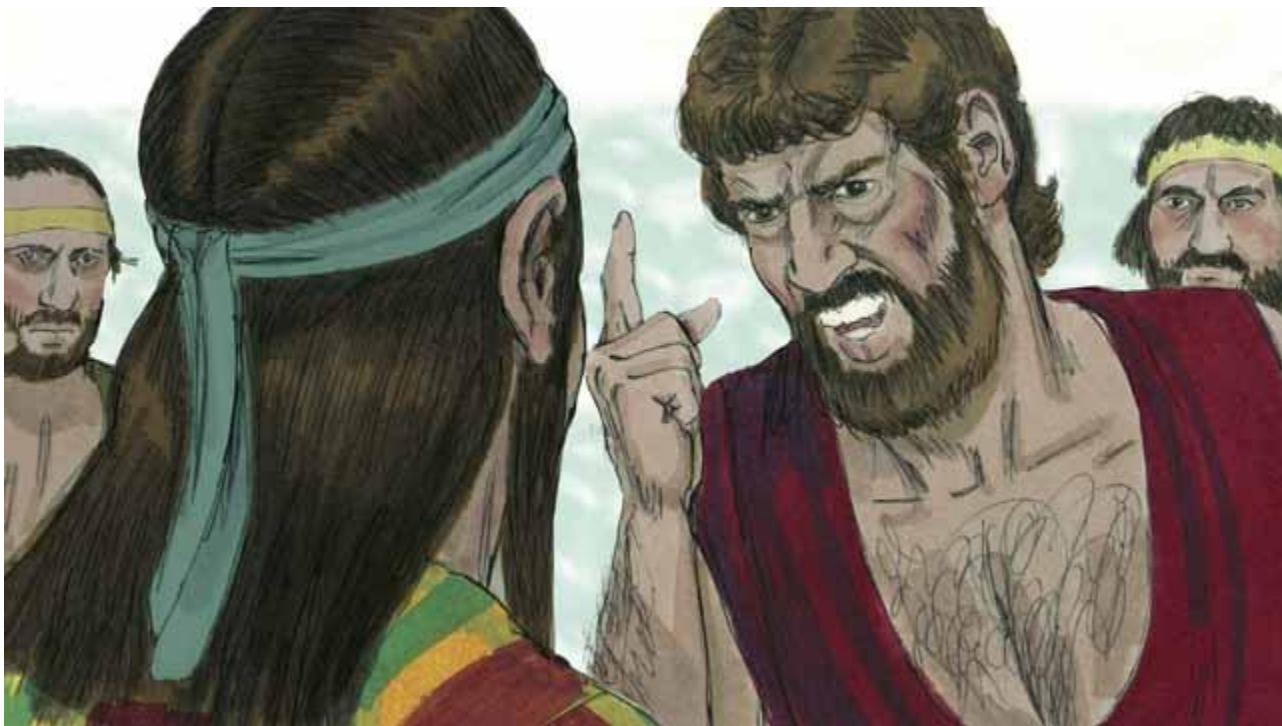
کتاب پیدایش فصل ۲۵ آیات ۲۷ تا ۳۵ و فصل ۲۹

۸-خودا یوسف وُ اني خانواده یا نیجات دئنه

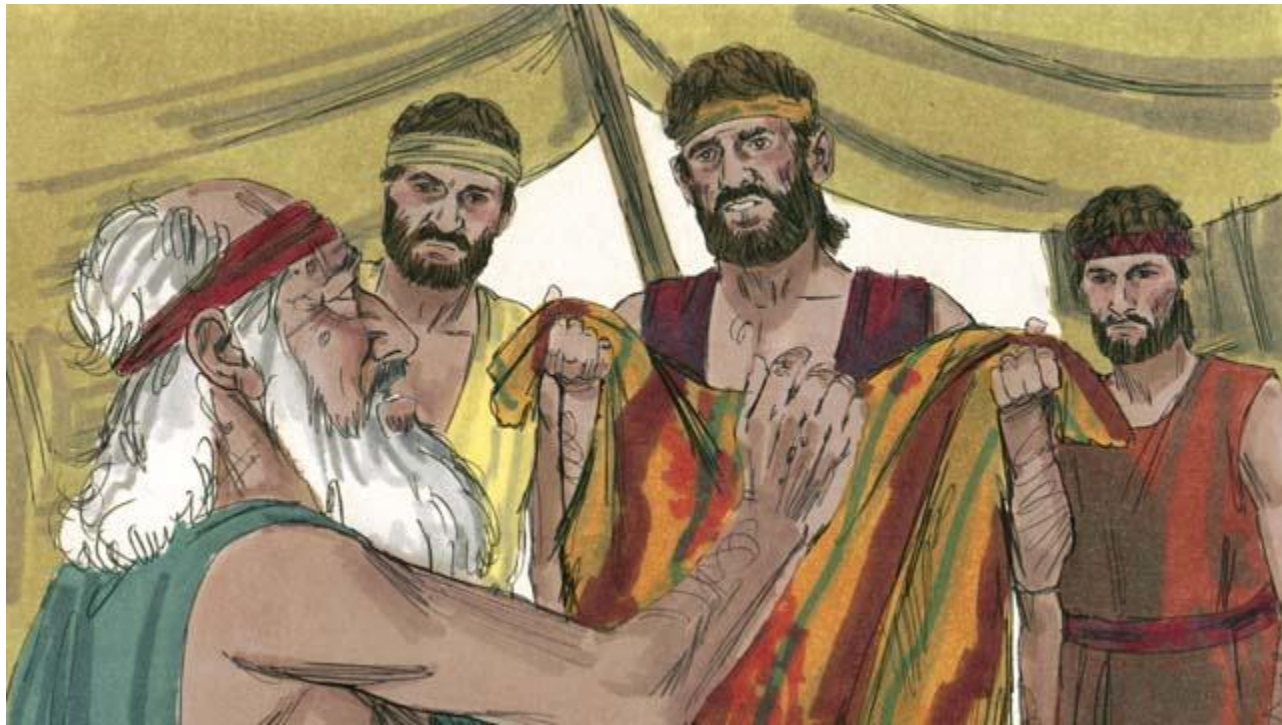

بعد دراز سالان، وختي کي یعقوب پیرا بۆسته بۆ،خۆ نازبداشته پسر ا یعنی یوسف اۆسه کۆد تا خۆ برار ان کي دامدار یا دیبید سر بزنه.

یوسف برار ان کي اوني جا اشانا بد اموني، چون اشان پئر یوسف بیشتر دوست داشتني و ايتا ديگه دليل هن بۆ کي یوسف خۆ اب بیده بۆ کي اني برار ان انا تعظیم کۆنیدی. بزین وختي یوسف خۆ برار ان ویرجا بۆشۆ، اوشان اونا بودوز انئید و اونا برده فرۆشانا بۆ فروختید.

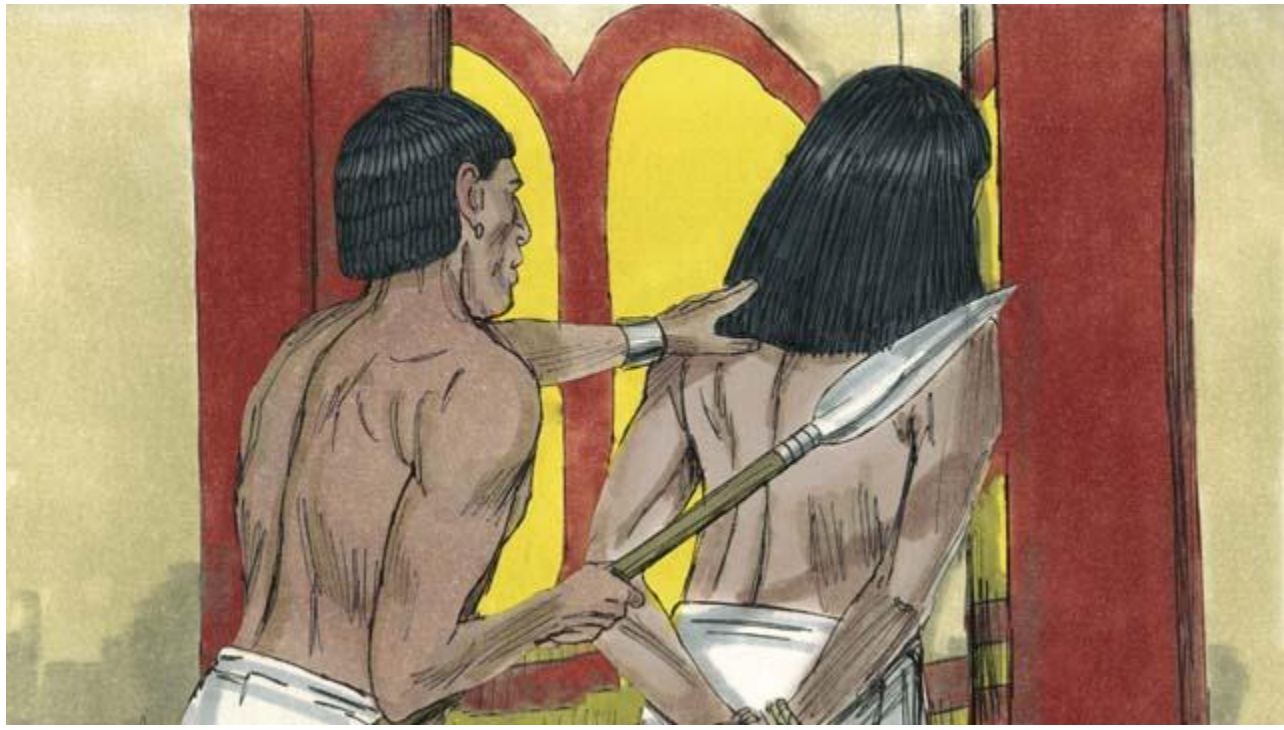

قبل أنكي يوسف برار أن بخانه فارسيد، اوشان يوسف ردايا پارا كوديد و بوز خوناً اونا و أسنيد. بزین هو ردايا يعقوباً نيشان بدائيد تا فكر بؤكونه ايتا وحشي حيوان يوسفاً بدرسته و بؤكوشته، يعقوب خيلي نارحتاً بؤ.

برده فروشان، يوسفاً خوشان مرا ببردید مصر. مصر ايتا پيله شهر و قوي رود نیل کنار بؤ. اوشان يوسفاً به ايتا دولتي مرداک ثروتمند بفرؤختيد. يوسف به خوي اؤن ره خدمت بؤكؤد و خوداهم اونا برکت دائي.

هۆ دولتي مرداڪەزن سعي كۆدي يوسف مرأ بوخۆسه، اما يوسف قبول تۆكۆدي كي به ها گۆناه آلوده ببه. هۆ زناي عصباني بۆبۆ و افترا زئن مرأ يوسف زندان اۆسه كۆد. حتي زندان دۆرۆن هم يوسف خۆ ايمان سر وفادار بنسا و خۆدا اونا بركت بدأ.

بعد دۆ سال، يوسف با وجود بيگوناھي هنو زندان دۆبۆ، ايتا شب فرعون (مصريان پادشاه لقب) دوتا رۆيا خواب ميان بيده كي انا خيلي پریشانا كۆد و انا هيتا مشاورانم نتانستيد اونا تعبير بۆكۆنيد.

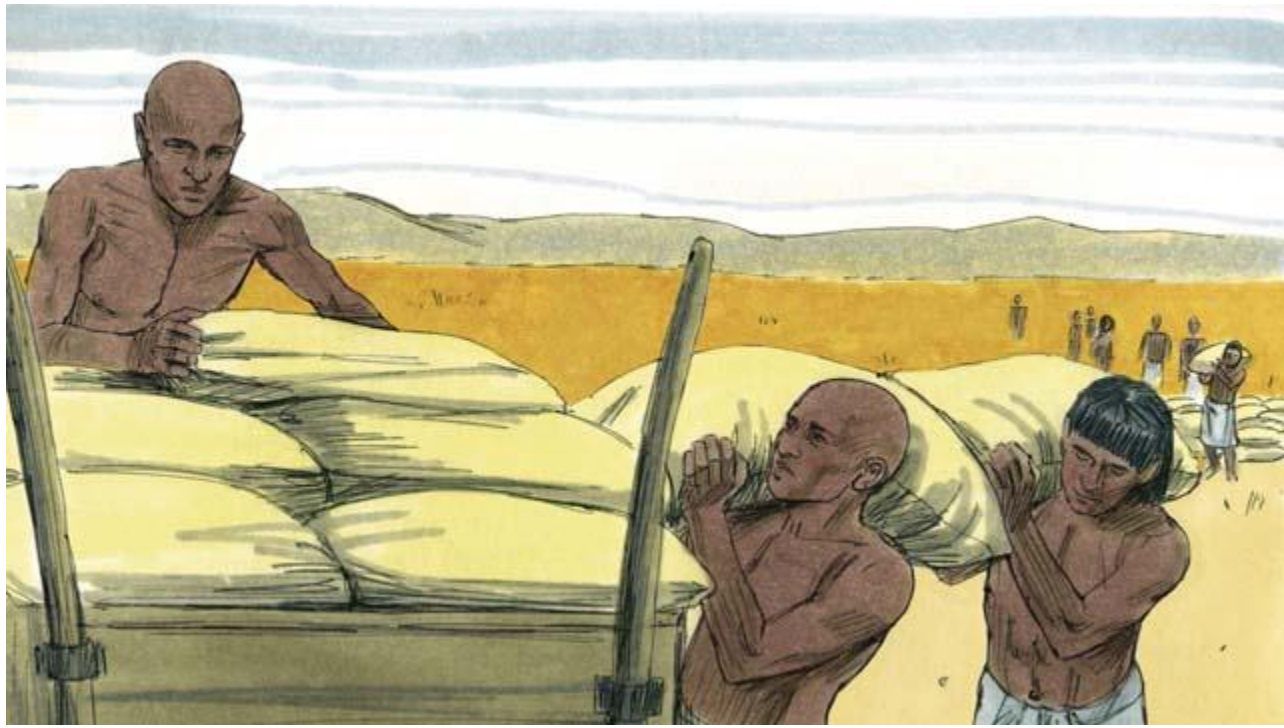

خودا ها توانائيا يوسفا فادا بۆكي بتانه خوابانا تعبیر بۆكۆنه، پس يوسفا از زندان باوردیدی فرعون ویرجا تا اونی خوابا تعبیر بۆكۆنه. يوسف بۆگۆفت: « خودا خایه هفت سال محصول زیادي فاده، اونی دونبال سر هفت سال قحطي به. »

فرعون تحت تاثیر يوسف شخصیت قرار بیگفته بۆ و اونا دومی شخص قدرتمند جایگاه سرتاسر مصر دۆرۆن قرار بدأ.

یوسف مردوماً بوگؤفت سالهای پر بار دورون، محصولاناً غذائیاناً انبار بوکونید. بزین وقتی کی هفت سال قحطی شروع به، یوسف هو محصولاناً مردوماً بفرؤخت و اوشان غذا به اندازه کافی داشتید.

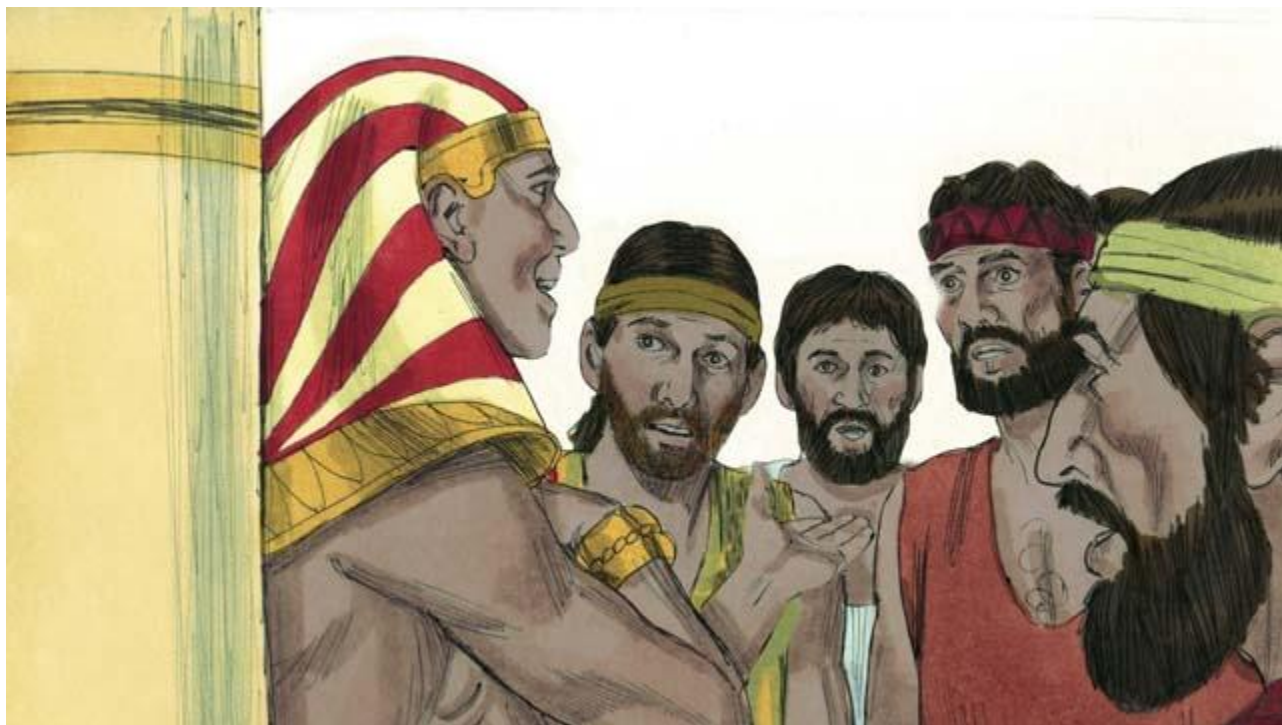

قحطی سال و خشکی تنها مصر دورون نوبو. توام کنعان شهر و یعقوب خانواده جا جیگا هم بو.

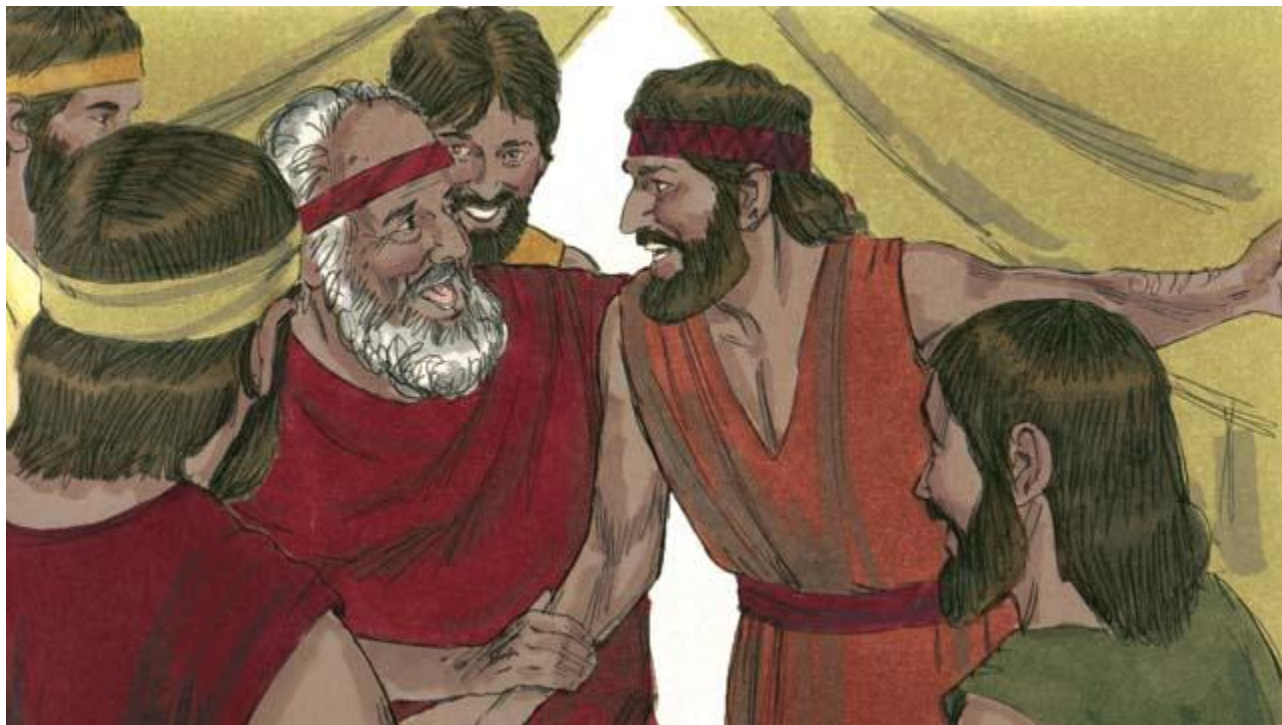

بزین یعقوب خو پیله پسرانا اوسه کۆد مصر تا غذا تهیه بۆکۆنید. و قتی اوشان یوسف جلو بنسانیدتا غذابهینید، اونا نشناختید اما یوسف اوشانا بشناخت.

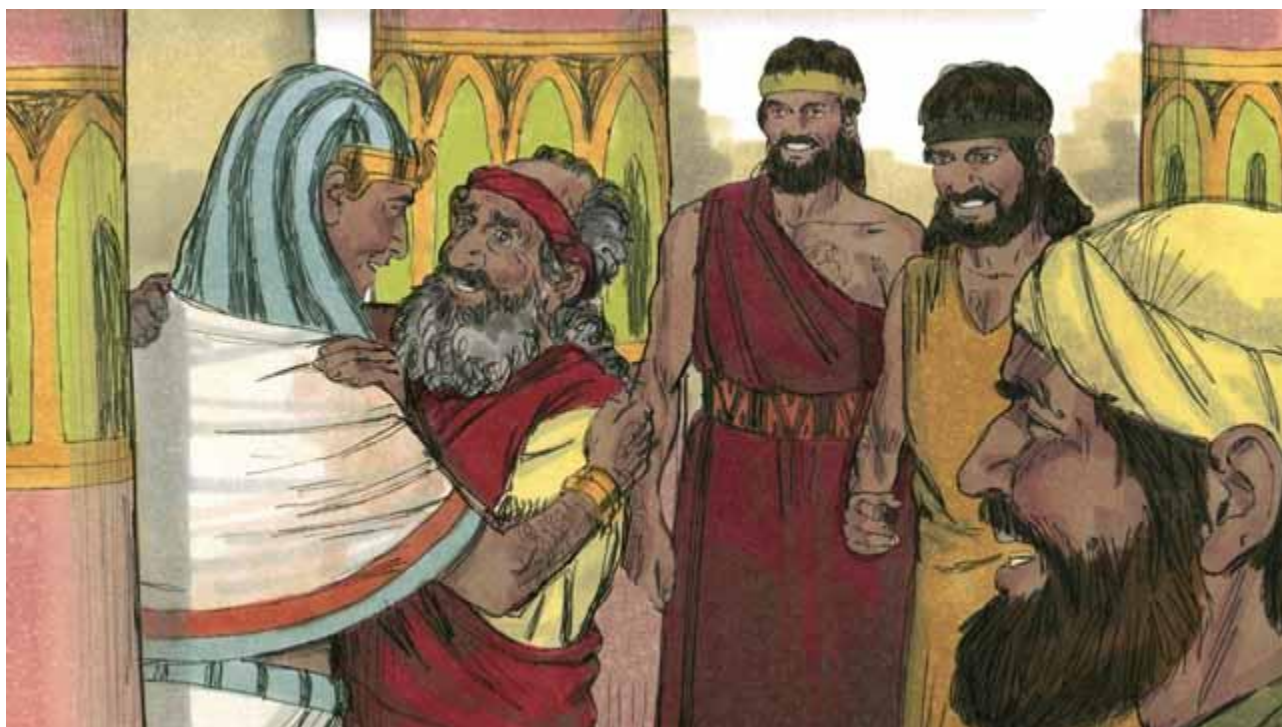

بعد انکی یوسف خو براران^ه آزمایش بوکۆده. اشانا بۆگۆفت: «من شیمی برار یوسفم، نوا ترسنید شو ما مره بدي بۆکۆدید، اما خودا شیمی بدیا به خۆبی تبدیل بۆکۆد. و بانید مصر زندگی بۆکۆنید و من تانم ایا همه چی شمره و شمی خانواده رع فراهم بۆکۆنم.»

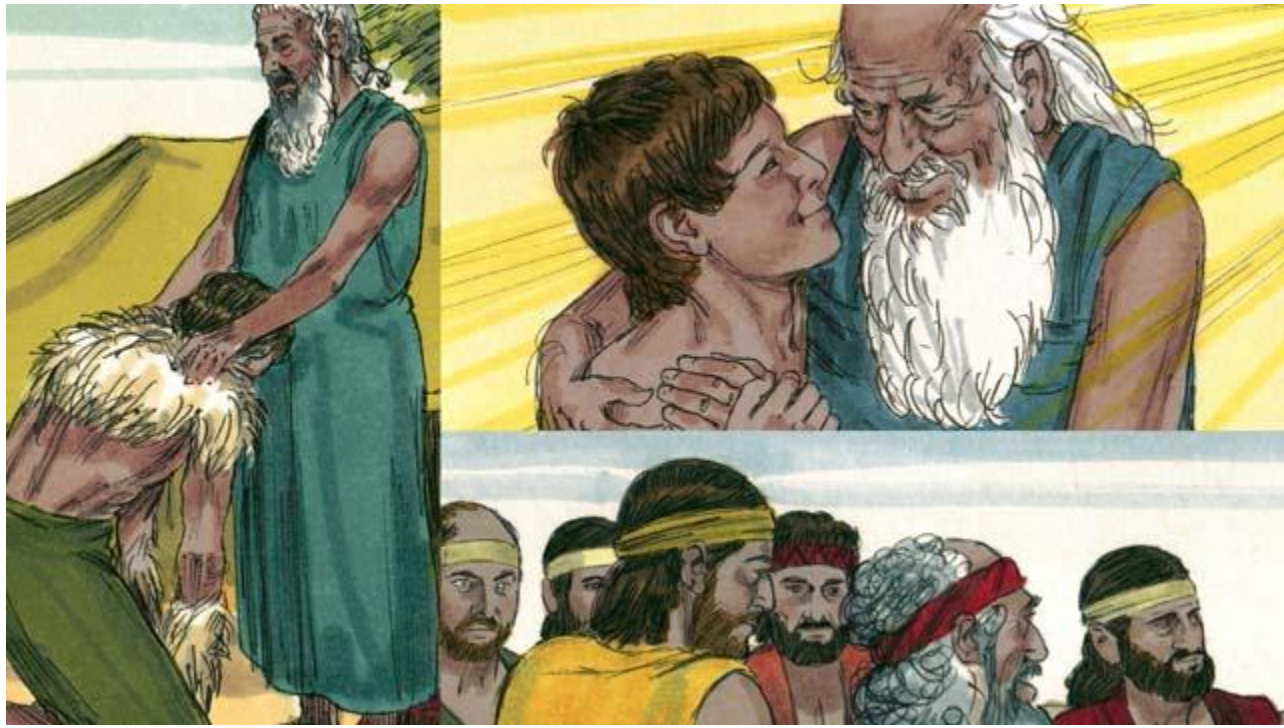

وقتي يوسف براران بخانه واگردستيدي، و ماجرايا خوشان پئر يعقوب ز واگويابكوديد، اون خيلي خوشحالا بوبوست.

اگه چي يعقوب پيرأ بؤسته بؤ، ولي خؤ خانواده مرا كوچ بؤكؤد، مصر و اوشان ايجاني اويأ زندگي بؤكؤديد. قبل انكي يعقوب بيميره، خؤ همه پسرانا بركت بدأ.

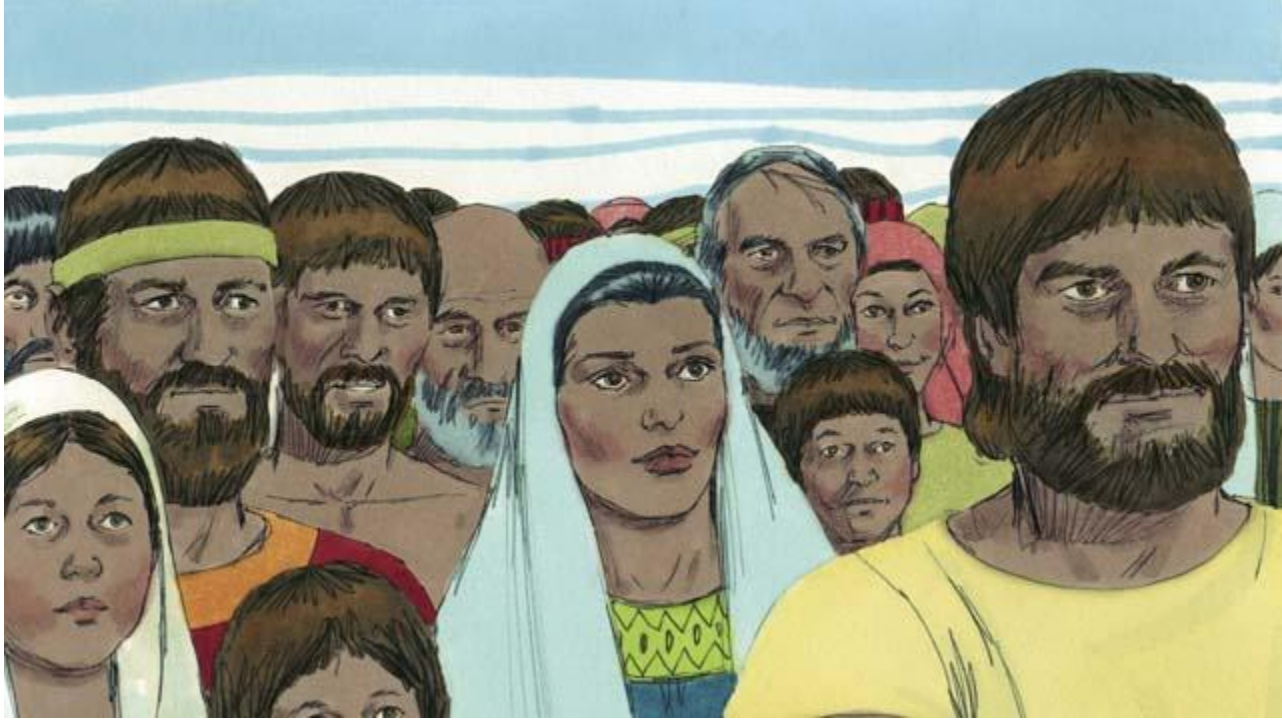

عهد و پیمانی کي خوداوند ایبرایمأ فادأ بؤ، ایسحاقأ فارسه، بزین هؤ ایمان به یعقوب و بزین به یعقوب دوازده تا پسر و اوشان خانواده فارسه. و جه اوشان نسل دوازده تا پسر، دوازده تا بني اسرائیل قوم بوجؤد بامؤ.

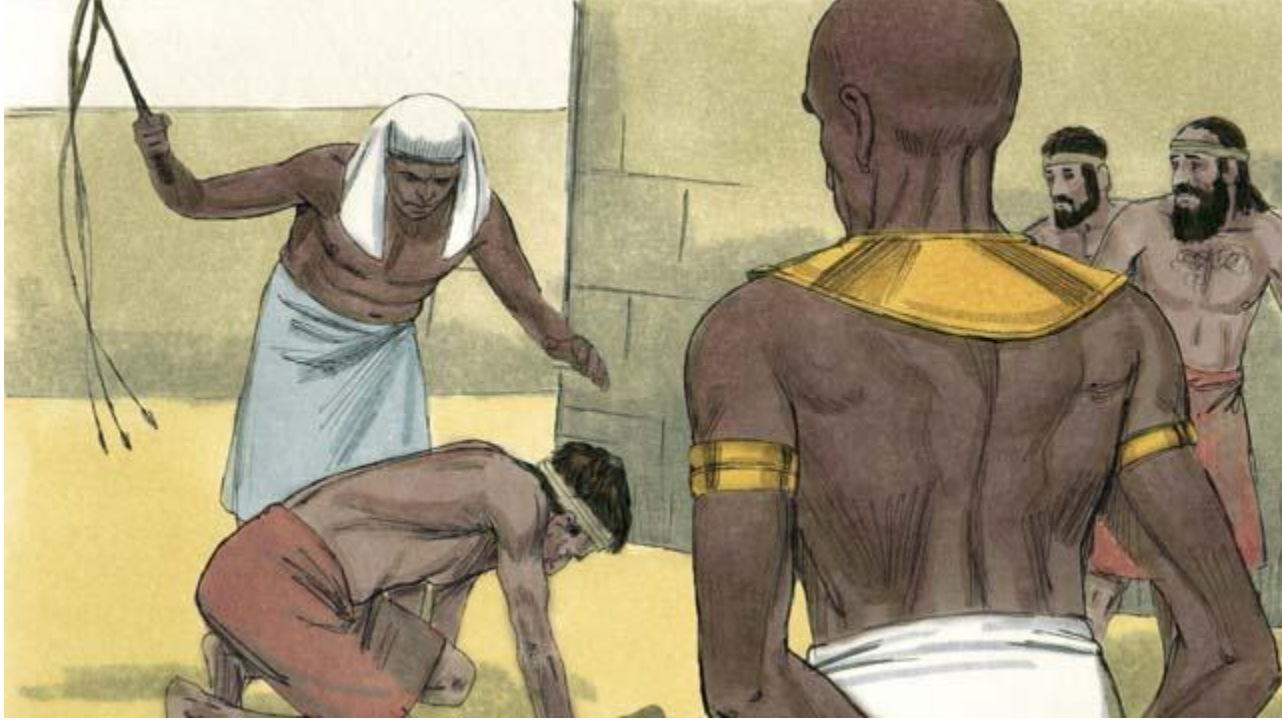
کتاب پیدایش فصل ۳۷ تا ۵۰

۹-خودا موسا يا دؤخانه

بعد أنكي يوسف بمرد تۆمام أني بستگان مصر دۆرون بئسانئيد. اوشان و اشان نتاج سالان سال هؤيا زندگي بۆكۆديد و زاکان زيادي باوردید. مصريان اوشاناً اسرانيلى دؤخادید.

بعد صدها سال، اسرانيلىان زيادا بۆستيدى. مصريان د يوسف و أني كومكانا خاطر ناوردید. اوشان اسرانيلىان جا هراسانا بۆستيد چون اشان تعداد زيادا بۆسته بۆ. بزین هؤ زما ت فرعونى كي مصر دۆرون حكومتا دۆيو، اسرانيلىاناً مصريان برده چاگۆد.

مصريان، اسرئيليانا مجبور بۆكۆديد كي بنايان و شهرانا چاكونيد. سخت كار، اوشان زندگيا تلخا كۆده بۆ، اما خودا اوشانا بركت بدأ و زاكانه بيشترى باورديد.

فرعون بیده كي اسرئيليان زيادي زاي اوريد، خوقوما دستور بدأ اوشان پسر زاكانا رود نيل دۆرۆن تاوديدى و بۆكۆشيد.

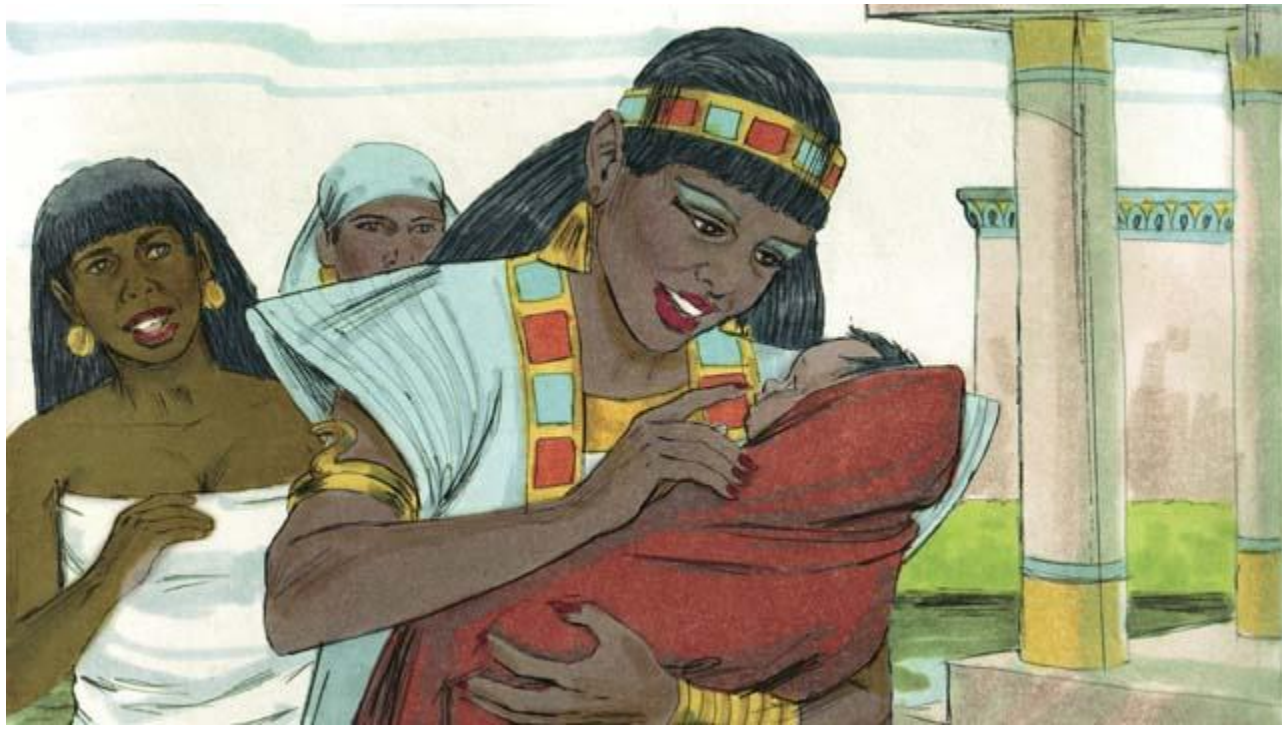

ايتا اسرائيلي زناي پسر بزا. اؤن و اني مرد تا وقتي كي تانسئيد، زاكا جا بداييدى

وقتي نوزاد پئر و مار، د نئانسئيد اؤنا قائما كؤنيد، اؤنا ايتا سبد دورقون رود نيل نيزار کنار بنائيد تا كشته بوستن جا نيجات بيافه. اؤني خاخور تماشا كؤدي تا بيدينه اؤنه ره چي اتفاق دكفه.

فرعون دختر سبدا بیده و اونی دورونا فاندراست. وقتی زاکا بیده، اونا به جاي خو پسر قبول بوکود. ايتا اسرائيلي زناکا اجير بوکود تا اونا شیر بده. بدونه ان کي بفهمه هون زاکه مار ايسه. وقتی زاي هن قدر پيلا بوسته بو کي د شیر جا جيگفته بوست اونی مار اونا فرعون دخترا و اگردانه و اونی ناما مؤسا بنا.

وقتی مؤسا پيلا بوسته بو، ايتا روز ايتا مصریا بیده کي اسرائيلي برده يا زندهه. مؤسا سعی بوکود خو اسرائيلي برار ا نيجات بده.

مؤسا فكر بۆكۆد كي هيكس اونا نيدينه، هو مصري مردأكا بۆكۆشت و اوني جسدا قايمأ كۆده. اما اينفر بيده مؤسا چي بۆكۆده.

فرعون كي بيشتأوست مؤسا چي بۆكۆده سعي بۆكۆد مؤسايا بۆكۆشه. مؤسا جه مصر به بيابان بۆگۆروخت و فرعون سربازان نتانستيد اون اويه بيافيد.

مؤسا ايتا بيابان ميان بدورجه مصر مشغول چوپاني بو. هؤيا عروسي بؤكؤد و صاحب دونه پسر بوبوست.

ايتا رؤز وقتي مؤسا خؤزن پئر گله يا پاستندؤبؤ بيده، ايتا بوته آلاو داره ولي نؤسؤزه. بزيرن نزديكا بؤست كي علتشأ بفهمه. مؤسا كي آلاو بيگيفته بوته يا نزديكا بؤست، خؤدا صدا جه بوته ميان ندا بدأ: « تي كفشأنا بكن، چون ايتا مقدس مكان دؤرؤن ايسأني. »

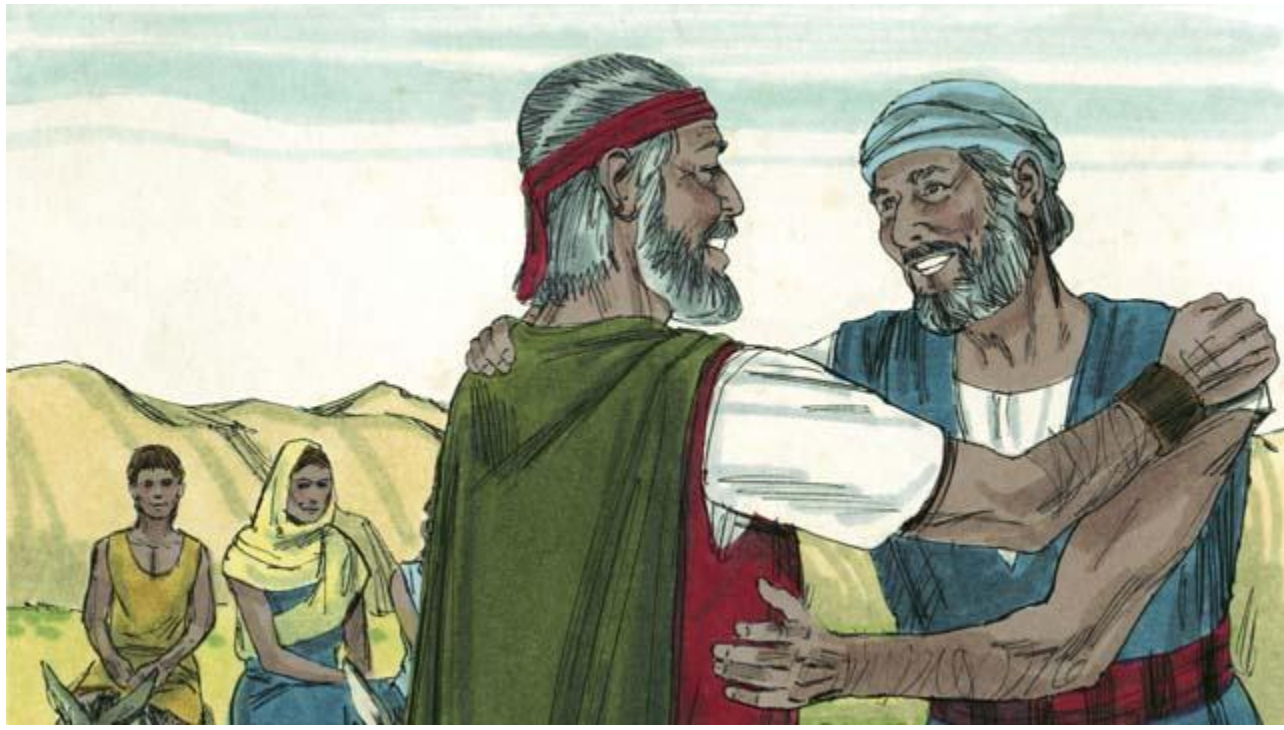

بزين خۇدا بفرماست: « من مي بندگان رنج و مصيبتاً مصر دۆرون بيدئم. من ترا فرعون ور اۆسه كۆنم تا مي قوما مصر جا بيرون باوري. من كنعان شهرأ، اۆشانأ فادم سرزميني كي اۆني وعده يا ابيرايم و ايسحاق و يعقوب بدأ بؤم. »

مؤسا بؤگؤفت: اگه اسرائيل قوم بخايد بدانيد كي مرأ اۆسه كۆده، اشانأ چي وا بگم؟ خۇدا بفرماست: «ائيسم اۆنكي ائيسم. اۆشانأ بؤگؤ "ائيسم" مرأ شيمي ور اۆسه كۆده. اُنم اۆشانأ بؤگؤ كي من يهوه اۆشان پئر ابيرايم ايسحاق و يعقوب خۇدا ايسم. اُن مي جاودانه نام.»

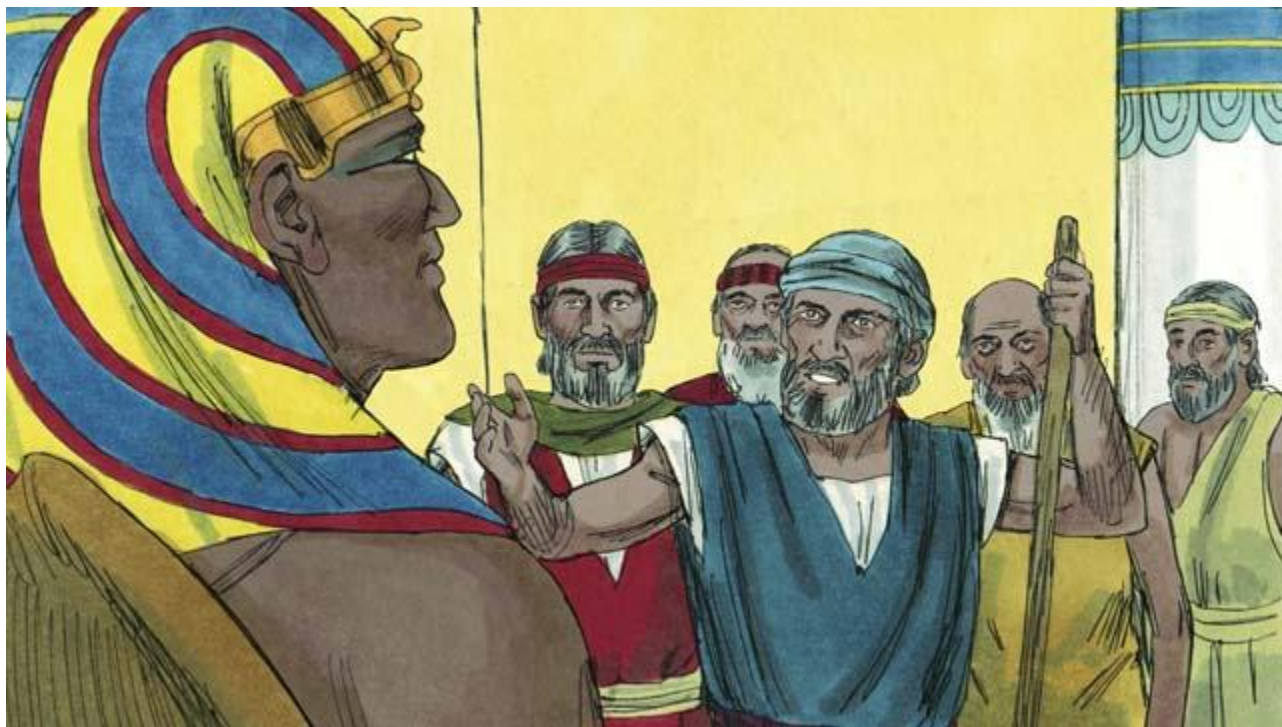

مؤسا نځاستي فرعون ورجا بښه، چون ترسڼه اڼي ننانه خوب گب بزڼه، پس خۇدا مؤسا برار، هارونا اوسه كؤد تا اونأ ياري بؤكؤنه.

كتاب خروج فصل ۱ تا ۴

خودا مۇسا ۋ ھارون ايشتاو بدأ كي فرعون سر سخت ايسه. مۇسا ۋ ھارون فرعون ويرجا بۇشۇنىد ۋ بۇگفتيد: «أن پيغامي ايسه كي اسرائيل خودا ترا فادأ: مي قوما آزادا كۆن.» فرعون اوشان گب توجه اي نۆكۆد ۋ بجاي ان كي بني اسرائيلاً آزادا كۆنه، زور مرا اشانه كارأ سخت ترا كۆد.

فرعون جه قوم بني اسرائيلاً آزادا كۆدن امتناع بۆكۆد. ھنى ۋاسي خودا ده تا بلاي وحشتناك مصر سر نازل بۆكۆد. ھو بلايانه مرا فرعوناً نيشان بدأ كي اونى قدرت جه فرعون ۋ مصر خودايان ويشتره.

خودا رود نيل^أبأ به خون تبديل بؤكؤد. اما فرعون اسرانيل^قؤمأ، آزادأ نؤكؤد.

خؤدا مصر همه جايأ گؤزگا مرأ پورأ كؤد. فرعون مؤسا جا بخاست كي گؤزگانأ دورأ كؤنه. اما بعد گؤزگانأ مردن فرعون^ديل سخت ترأ بؤؤ ايجازه ندأ اوشان مصر جا بيرون بشيد.

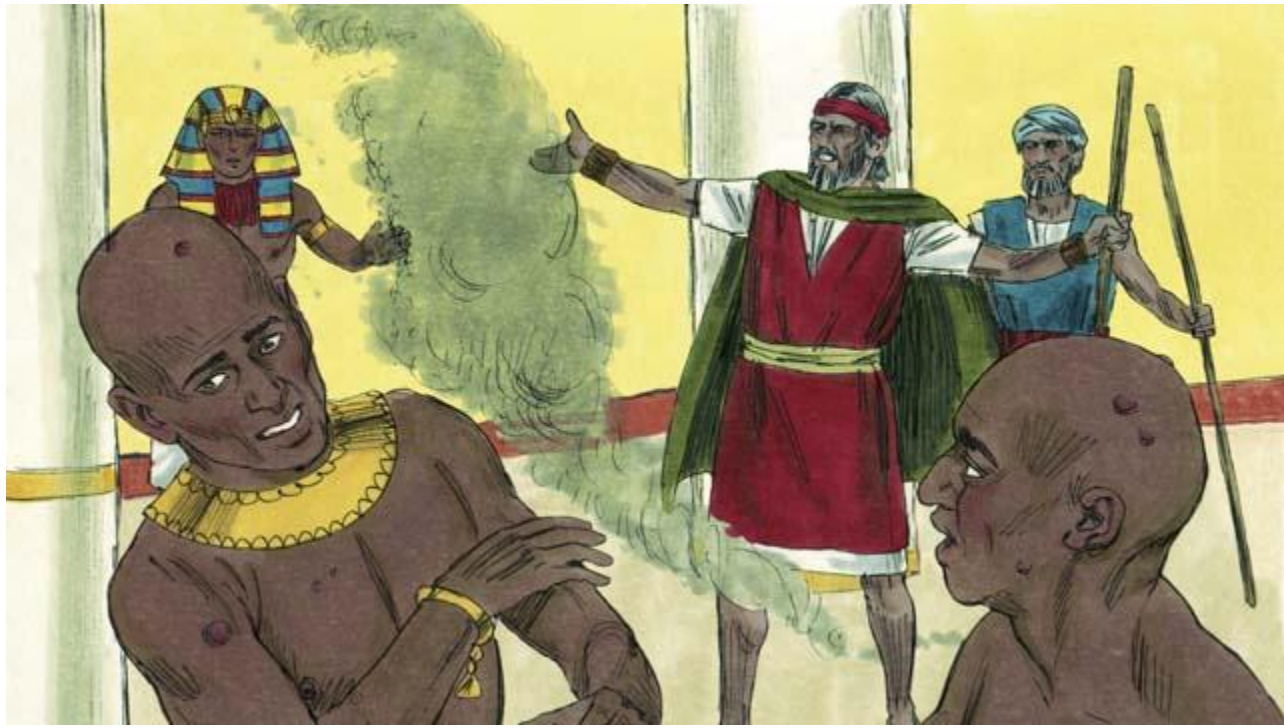

پس خودا پشه یان^ بلایا نازل بۆکۆدو بزین مگسان بلایا اۆسه کۆد. فرعون مۆسا و هارون دۆخاد و بۆگۆفت اگه ها بلایا دورا کۆنید، اۆشانأ ایجازه دهم مصرأ ترکا کۆنید. مۆسا دۆعا بۆکۆد، و خودا ها بلایانا دورا کۆد، اما فرعون دیلا سخت ترا کۆد و ایبار د اۆشانأ آزادی ایجازه یا ندأ.

بزین ، خودا کاری بۆکۆد تا مصریان همه تا حیوانان مریضاً بید و بیمیرید. اما فرعون^ دیل سختاً بۆسته بۆ و آی بارم شۆن ایجازه یا اۆشانأ ندأ.

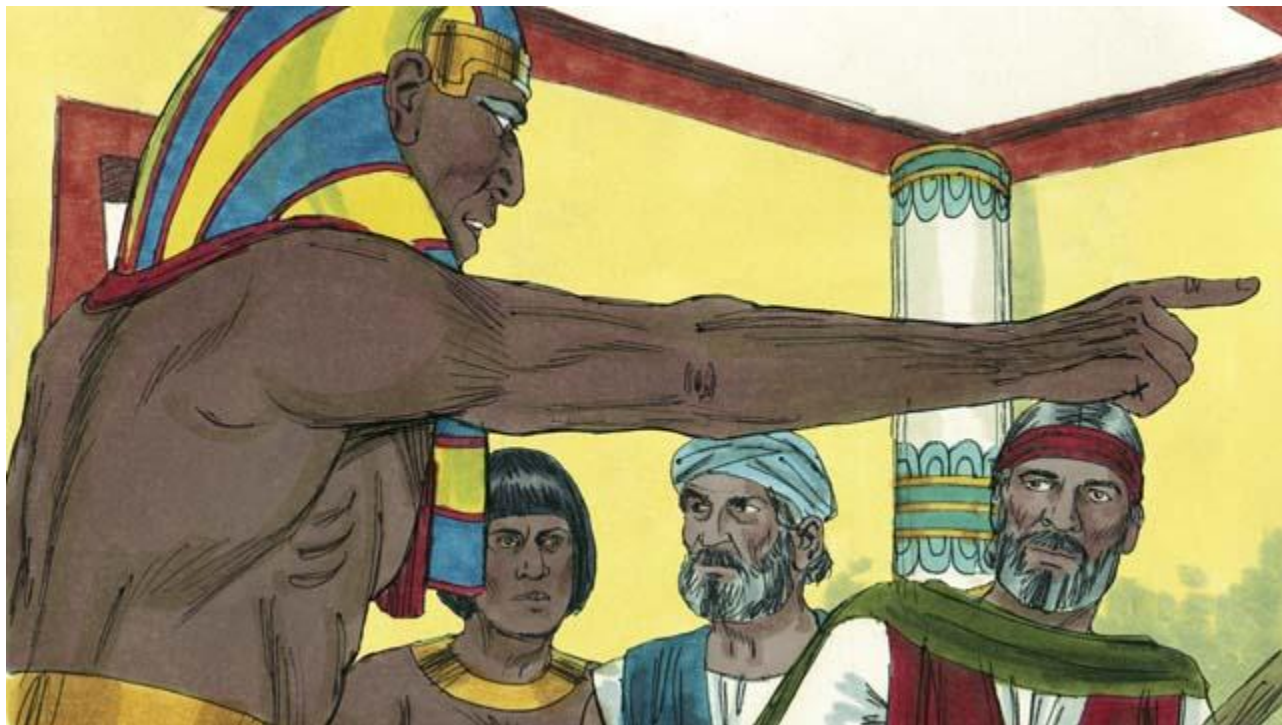

خودا مۆسايا بۆگۆفت تي مۆشتا كۆره خاكستر مرا پورا كۆن و فرعون جلو هوا دۆرون بياشان. وختي مۆسا ها كارا بۆكۆد ، توام مصر جه آدمان بيگير تا حيوانان دردناك دونبولا دۇچارا بۆبۆستيد. اما اسرائيليانه ر تأثيري ناشتي. خودا فرعون ديبلا سختأ كۆد و فرعون ايجازه ندا كي اوشان بيشيد.

بزین خودا تنگر بلايا اۆسه كۆد ويستر اشانه محصولان و هرتا جانداري كي بيرون ايسا بۆيا بۆكۆشت .بزین فرعون، مۆسا و هارونا دۆخاد و بۆگۆفت: « من مي گۆناه اعتراف كۆنم، هسا تأنيد بيشيد.» بزین مۆسا دوعا بۆكۆد و تنگر وارش متوقف بۆيو.

اما فرعون باز م گوناه بوکۆد و خو ديلا سخنا کۆد و ايجازه ندا اسرانييليان آزادا بيد.

هني واسي خۆدا ايتا عالمه ملخا مصر شهر اۆسه کۆد. اۆشان تومام گياهان و ميوهياني کي تنگر^ه بلا جا بمانسته بو، بوخورديد.

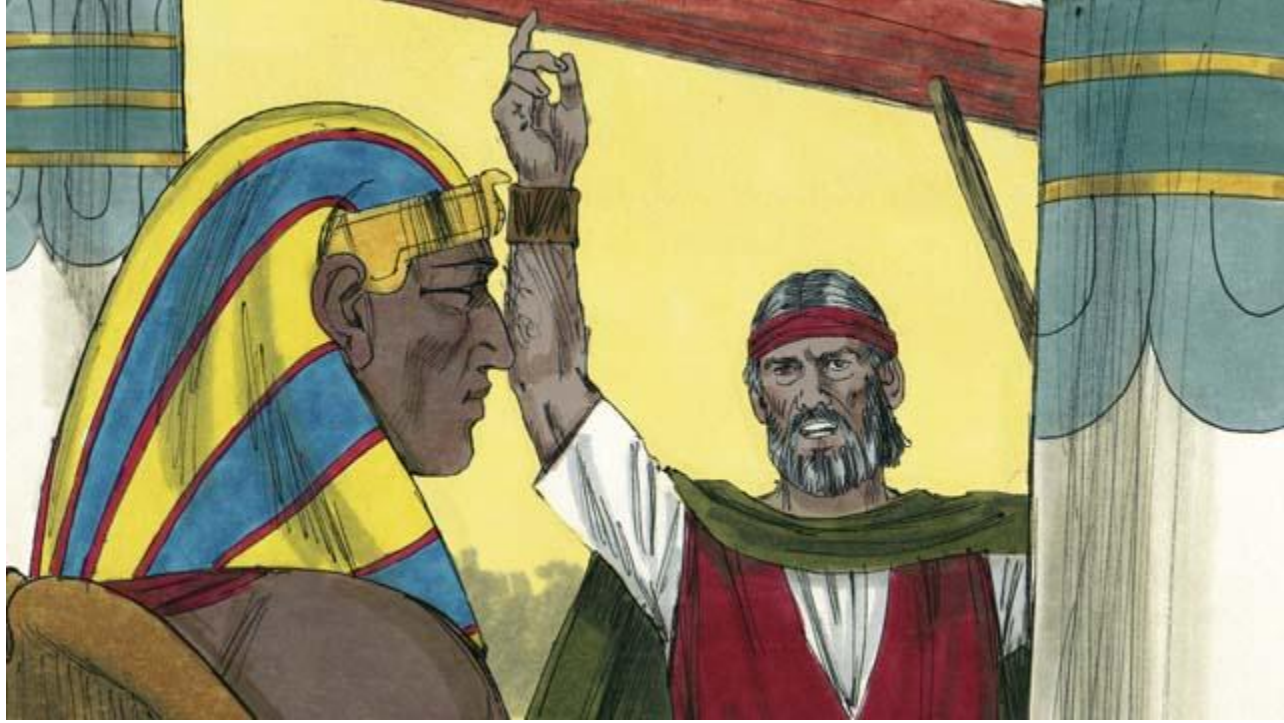
بزين خۇدا تاريكي بلايا اوسه كۆد و سه روز همه جايأ تاريكي مطلق بيگيفته بۇ. همه جا هاتۇ تاريكا بۇسته بۇ كي هيتا مصري نتانستي خانه جه بيرون بايه. اما جاني كي اسرانييليان زندگي كۆديد روشناني بۇ.

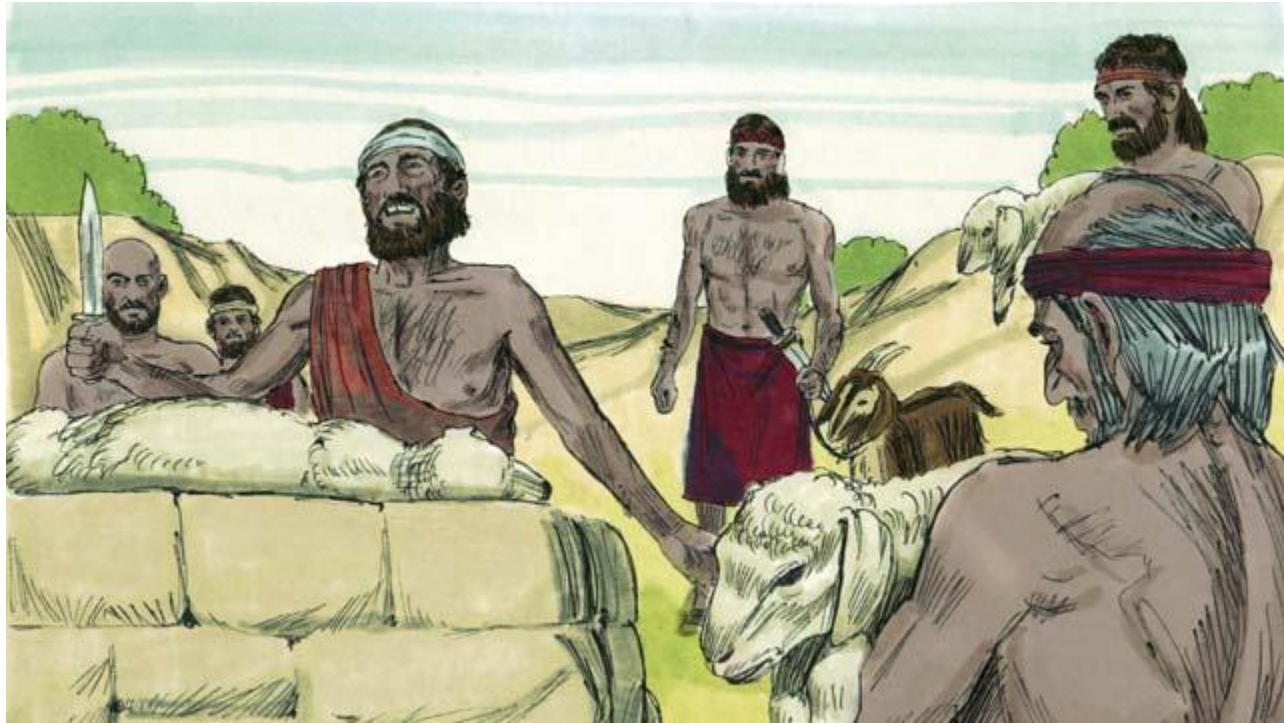
حتا با وجود ها نه تا بلا ،بازم فرعون اسرانييليانا ايجازه شون ندا. جه هۇيا كي فرعون گوش ايشتاوستن ناشتي، خۇدا آخري بلايم اوسه كۆد. و ها بلا باعث بۇبۇ فرعون خۇ تصميمأ عوضأ كۆنه.

كتاب خروج فصل ۵ تا ۱۰

خودا موسی و هارون، فرعون پهلو اوسا کود تا واگویابکونید کی اسرائیلیان آزاد کونه. اوشان فرعون گوشزده بکودید اگه ایجازه نده اسرائیلیان بیشید، خودا تمام اول زاکانه کی پسر بؤسته بید جه انسان و حیوان مصر دؤرون میرید. وقتی کی فرعون هانا بیشتاوست باز م باور تۆکؤد، و خودا ایطاعت جه امتناع بۆکؤد.

خودا ایتا راه نیجات جالوشانی که به اون ایمان داشتید مهیا بکود، تا اول پسرزاکان جه اع بلا نیجات بیافید .. هر تا خانواده و آستی ایتا بره سالما انتخاب بۆکؤده بی و قوربانی بکونه.

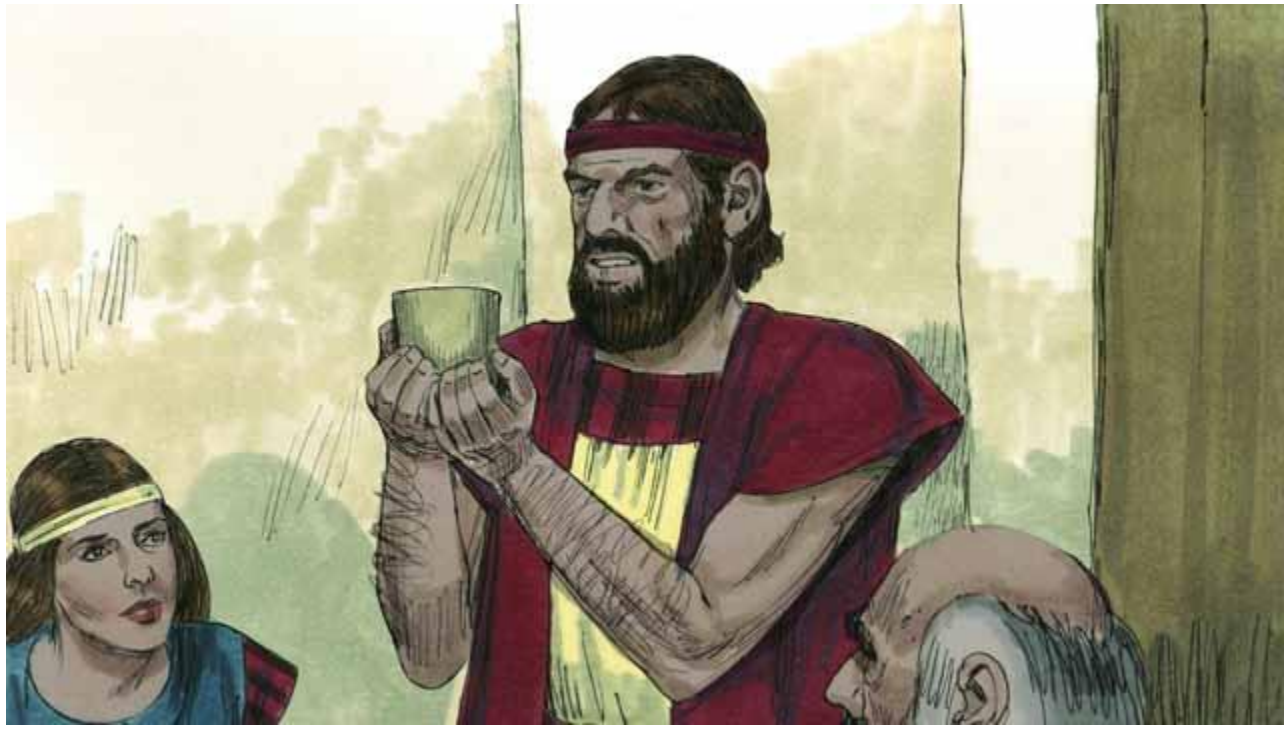

خودا قوم اسرائیل بفرماست تا ایچه بره خوناً خوشان سردر و دؤ طرف خانه درأ واسینید. و اونی گوشتاً کباب بؤکونید و نان بی خمیرمایع (فطیر^۸ نان) مرأ سریع بؤخورید. همچنین خودا بفرماست تا حاضرأ بید بعد خؤردن، مصرأ سریع ترکأ کؤنید.

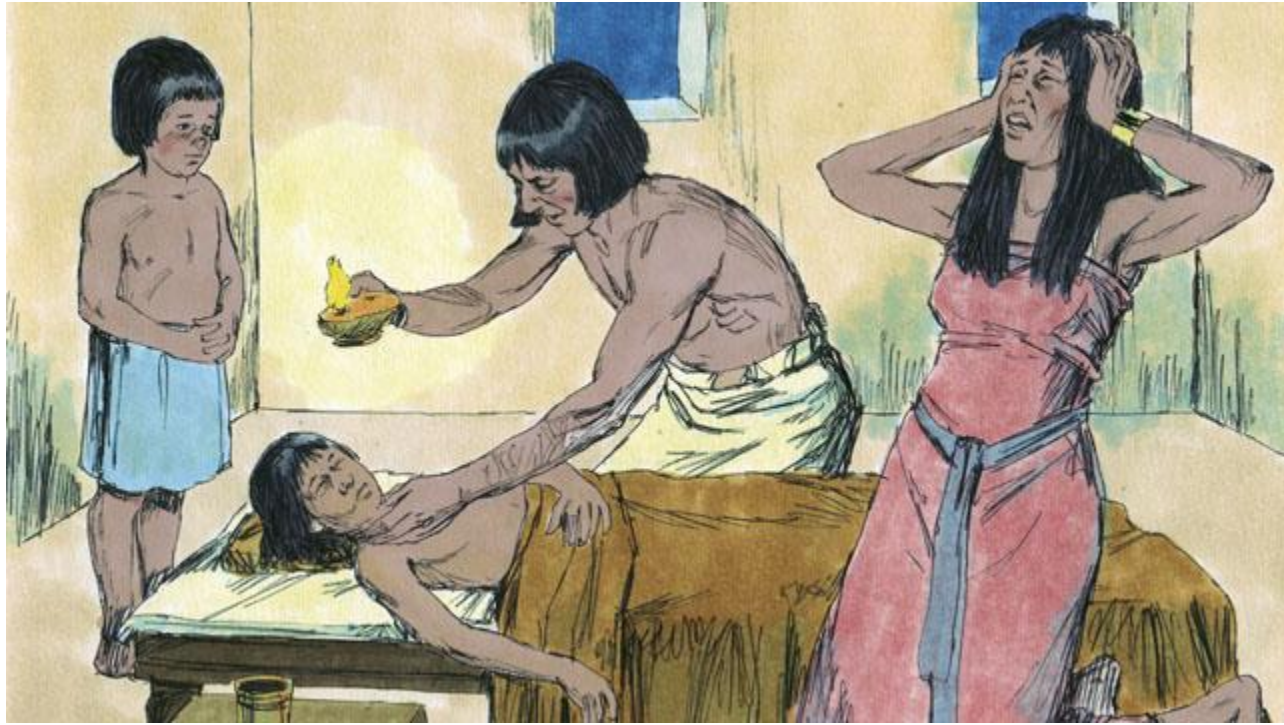

اسرائیلیان هر چي کي خودا جه اؤشان بخاسته بؤ مۆ به مۆ انجام بدأنید. هؤ نیمه شب، خودا مصر جا دوار بؤکؤد و تۆمام مصریان^۸ پیله پسراناً بؤکؤشت.

خودا همتاسرائیلیان خانہ کی خون نیشاناً خوشان در کنار داشتید و خودا جه هؤ خانہ یان بؤگذشت. کسانئ کئ هؤ خانہ یان دؤرون دیبید، بره خون واسئ در امان بید.

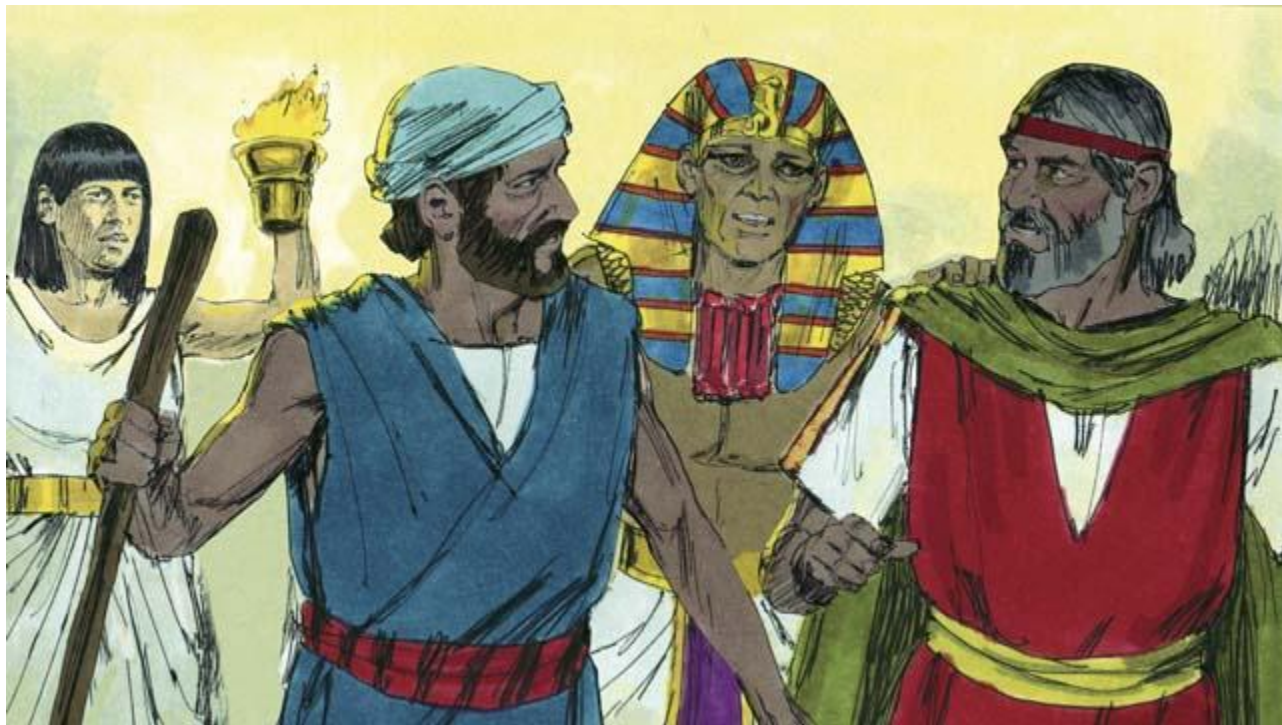

اما مصریان نه به خودا ایمان داشتید و نه اونی فرمان جه پیروی کؤدید بنابراین خودا مصریان اول پسرزاکان بؤکؤشت.

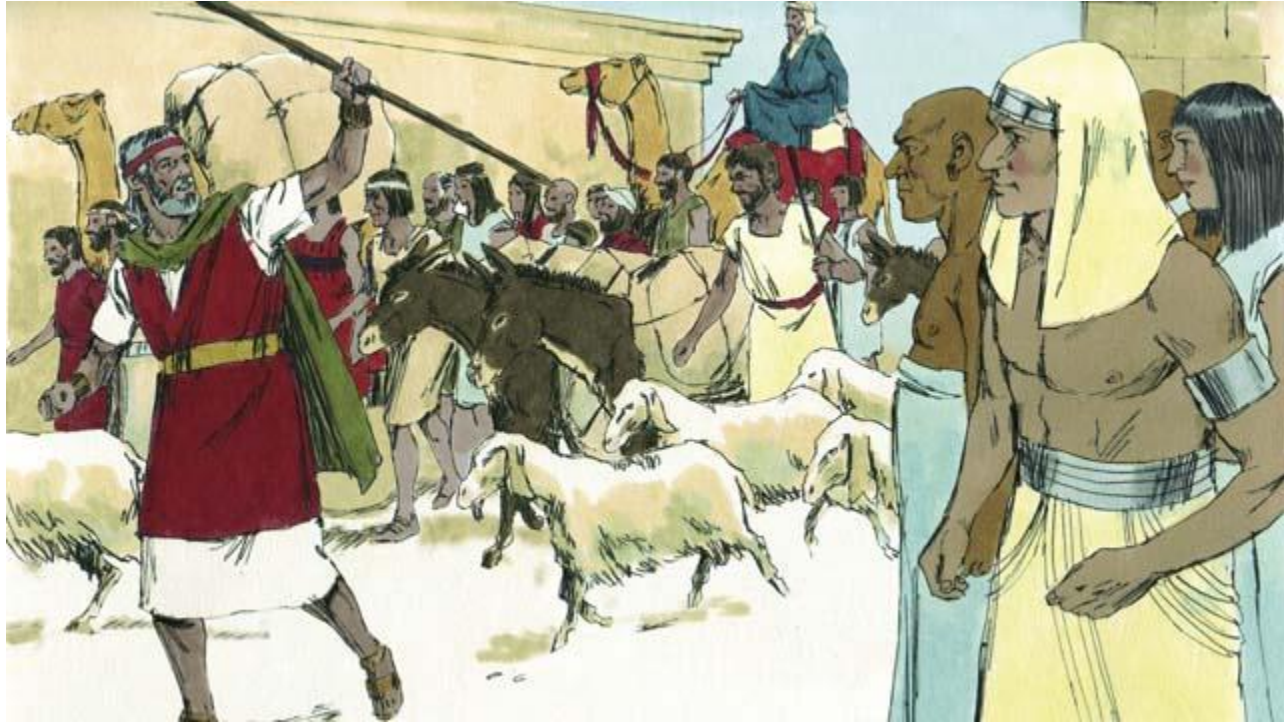
همتا پبله پسران مصريان بمرديد. جه فرعون پسر بيگيفته تا غلامي كي زندان دورون ايسا بو. خيلي جا مصر آدمان غم و غوصه واسي، گريه و شيون كۆديد.

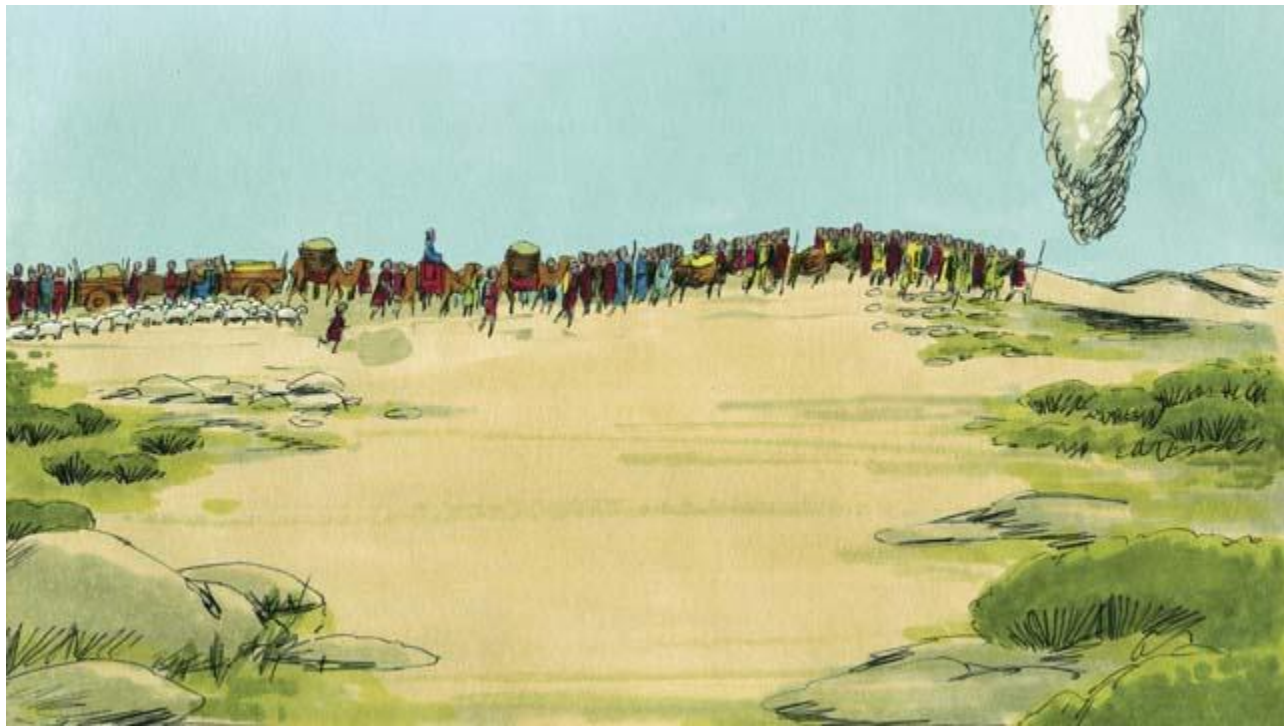
فرعون هو شب، موسا و هارونا دوخاد و بؤگفت: «اسرائيل قوم اوسايد فورا مصر جه بيرون بيشيد.» مصريان هم اوشانا اصرار بؤكۆديد، كي هرچي زودتر هو شهر اتركا كۆنيد.

كتاب خروج، فصل ۱۱ آيه ۱ تا ۱۲ و فصل ۳۲

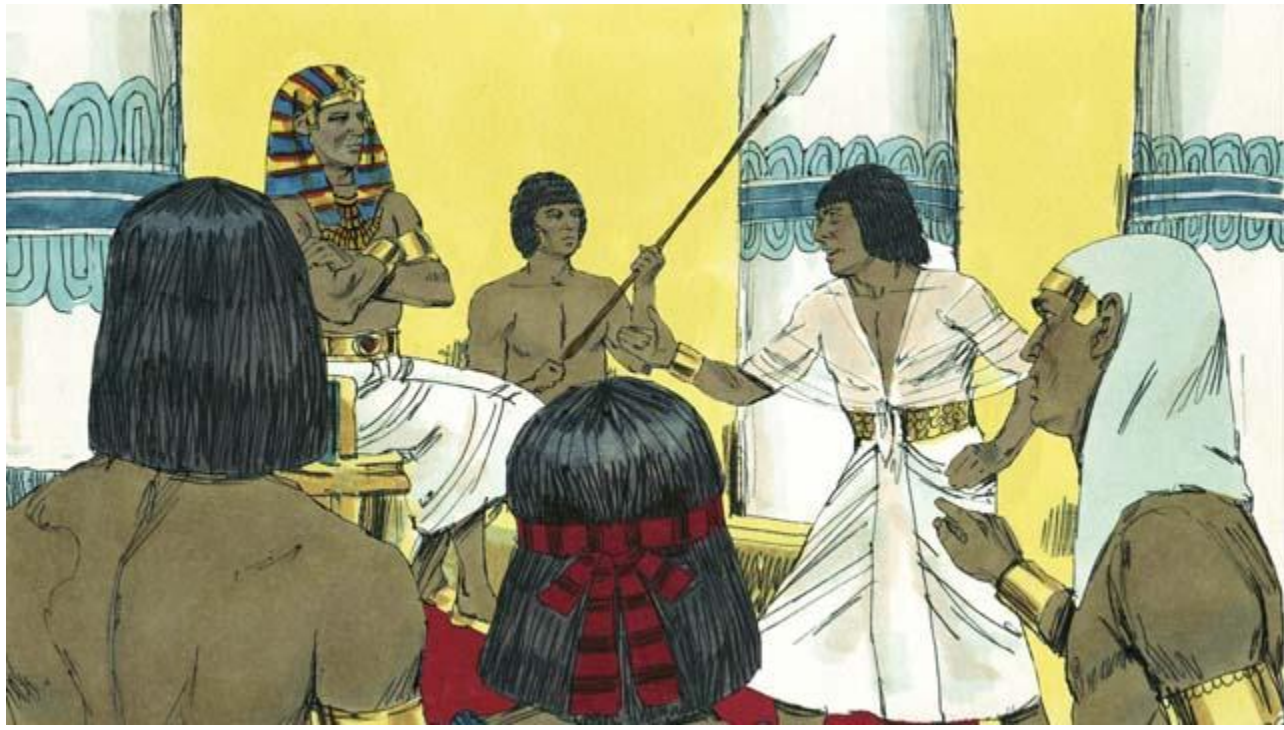

اسرائیلیان خیلی خوشحال بید کی مصر اُترکا دیبید. اوشان دُ برده نیبید و سرزمین موعود ور شوندیبید. مصریان هر چي کی اسرائیلیان طلب کؤدیدا، جه نفره و طلا و قیمتی اشیائ اوشانا ببخشید. بعضی جه دیگر اقوام کی خودایا ایمان باورده بید اوشان مرا مصر اُترکا کؤدید.

خودا اشاناً روزه ره ایئا ستون ابر مرا و شب، دؤرون ایئا ستون آتش مرا رایه نیشان دای. خودا همیشه سفر موقع اوشانا راهنمائی کؤدی. تنها کاری کی اشان اُستی بؤکؤده بید هن بؤ کی اونی دؤنبال بوشوبید.

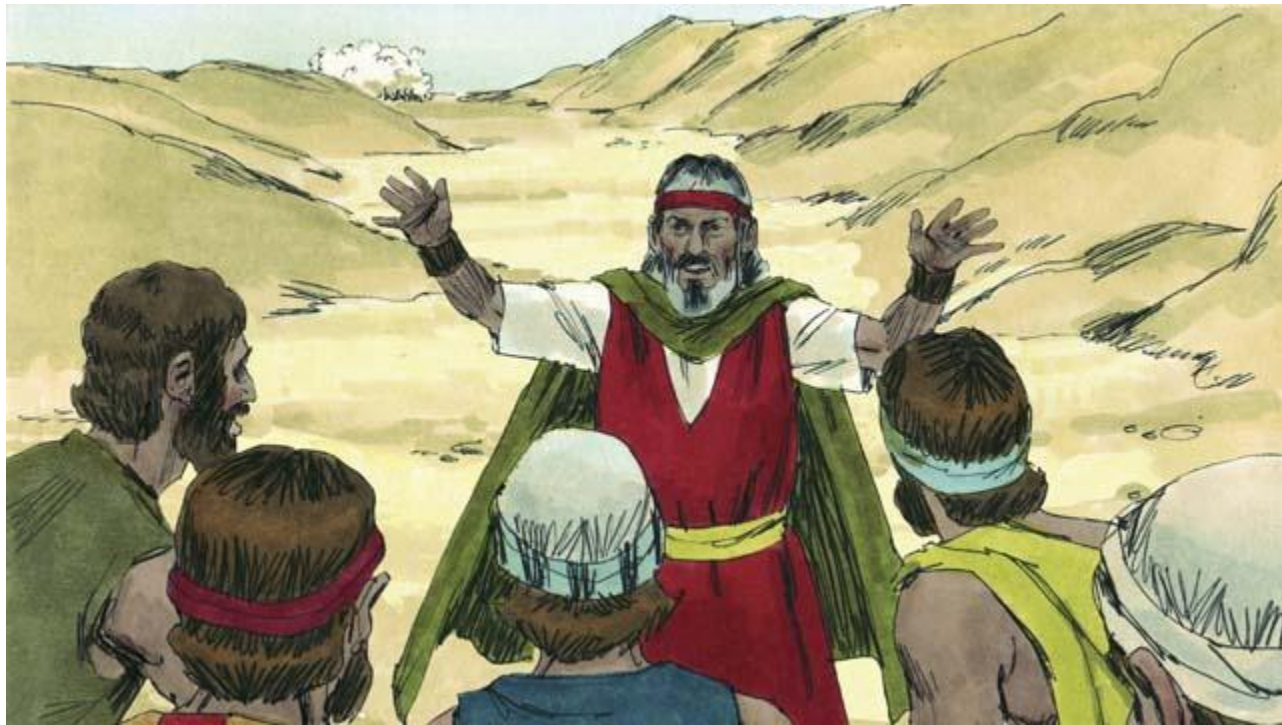

بعد ڪوتاه زماني فرعون و اوني قوم، پشيماناً بۆستيد و اسرائيلياناً دونبال بشويد، تا اوشان به بردگی بگيريد. خودا اوشان نظر عوض كوده تا نيشان بده كي اون تنها خوداي حقيقيه و مردوم بفهميد، كي يهؤوه جه فرعون و مصريان خودا قويتره.

وقتي اسرائيليان بيده ئيدي مصريان سپاه اوشان دونبال سر آموندريد. احساس بۆكۆديد كي بين سورخ دريا و فرعون سپاهياناً دام دكفتيدي - اوشان خيلي بترسنيد و ايجگره بزئيدى: «آمنن همه تا بزودي ميريم. چره مصرأ تركا كۆديم؟» «همتان هاسا ميريم!»

مؤسا اسرائیلیان ا بؤگؤفت: «نترسید! خودا ایمرؤ شمره جنگه. بزین خودا مؤسایا بفرماست: «بني اسرائيلاً بؤگؤ جه سورخ دریا طرف رادکفید. «

بزین خودا ابرستونا حرکت بدأ و بني اسرائيل و فرعون سپاه میان بنا و مصریان سپاه د نتانستید اوشانأ بیدینید.

خودا موسايا امر بۆكۆد كي خۆبالا دريا طرف درازا كۆنه. بزین خودا ايتا باد اۆسه كۆد كي دريا ابا به چپ و راست فورانه. طوري كي ايتا راه دريا دۆرون بازأ بۆست.

قوم اسرائيل دريا میان به خوشان راه پيماني ادامه بدائيد. در حالي كي، اوشان دو طرف ايتا ديوار جه آب بۆ.

بزين خۇدا ابر ستوناً راستا كۆد و بيرون باورد طوري كي مصريان بتانيد اسرائيليانه فراراً بيدينييد. مصريان تصميم بيگيفتيد كي اوشانا دؤنبالا كؤنيد.

هن و اسي اوشان بني اسرائيل دؤنبال سر دريا دؤرؤن بؤشؤنيد، اما خۇدا مصريانا به وحشت تاودا و كاري بؤكؤد كي اوشانه اراده يان چؤل ميان گير بؤكؤنه. اوشان ايجگره بزنيدي «فرار بؤكؤنيد! چونكي خۇدا اسرائيليانه ر جنگستاندره.»

بعد ان ڪي قوم اسرائيل بسلامتي او طرف دريا فارسنيڊ، خودا موسا يا بفرماست: « ايبار ده تي بالانأ دريا طرف درازا ڪون » زماني ڪي ها ڪارا ٻوڪوڊ، آب مصريان سر و اشان ارده يان سر فووست و اوشان همه دريا ميان عرفا ٻوستيڊ.

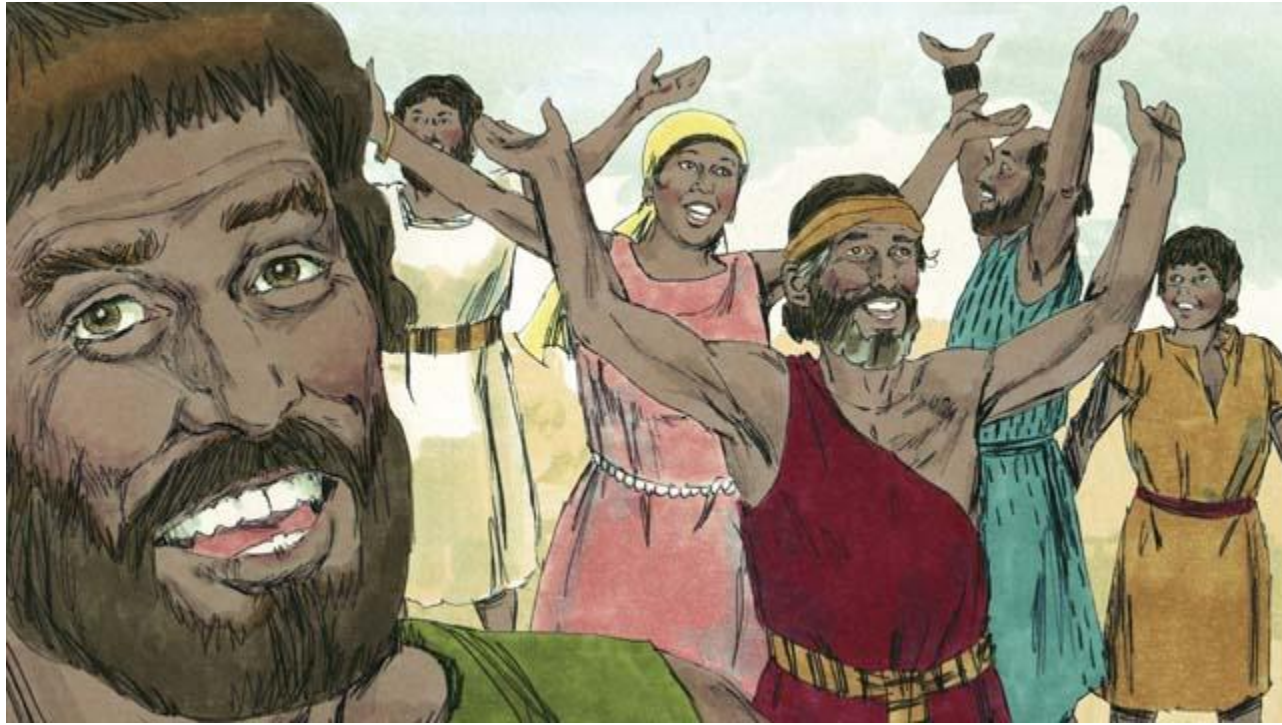

وقتي اسرائيليان بيده نيڊ ڪي مصريان همه تان بمرديڊ، خودايا اعتماد ٻوڪوڊيد و باور ٻوڪوڊيد ڪي موسا ايتا پيغمبر، جا خودا طرف ايسه.

اسرائيل قوم ھتو زيادي ھيجان مرا شادي بۆكۆديد، چون خودا اوشانا جابردگي و مرگ نجات بدأ بۆ. د اوشان آزاد بید کي خودايا خدمت بۆکۆنيد. اسرائيليان شعراي زيادي خوشان آزادي وصف و حال ر بينويشتيد و خودايا ستايش بۆکۆديد، کي اوشانا مصريان لشکر جا نجات بدأ بۆ.

بزين خودابه قوم فرمان بدأ، کي ھرساله جشن بيگيريد تا خاطر بدآريد کي خودا چطوئي اوشانا جه بردگي آزاد بفرماسته و بر مصريان پيروزي ببخشه. اع جشن پسخ بنامايد. اوشان ھرساله وا قرباني کۆدن و بره يا خۆردن فطير نان، مرا جشن گيفتيد.

کتاب خروج فصل ۱۲ آيه ۳۳ تا فصل ۱۵ آيه ۲۱

۱۳-خودا عهد ايسرائيل مرأ

بعد أنکي خودا ايسرائيل قوماً جه سورخ دريا، میان رهبري بؤکؤد اوشاناً جه بيابان درون کوه سينا طرف هدايت بؤکؤد. ان هؤ کوهي بؤ کي مؤسا اولو بيگيفته بوتە يا اون سر بيده بؤ. قوم کوه جبر اردو بزه نيد.

خودا مؤسا و اسرائيل قوماً بؤگؤفت: «شما ابستی می جه ابطاعت بکونيد و مي عهداً وفادار ببيد. و اگه اع کار بکونيد، شؤمان مي خاص قوم بيد، مملکتی کی جه کاهنان و موقدس قوم خوی بوستن.»

بعد سه رۆز هۆ زمات كي مردۆم خۆدشانأ آمادأ كۆده بیدکی خودا بیدینید. بزین خودا سینا^كوه^توكالي <قله> سر گورخانه و دۆخان و شیپور بۆلند صدا مرأ فرود بآمو، مۆسا فقط تنهای كوه جۆر بشو.

بزین خودا اوشان مرأ عهد دوست و بۆگفت: «من ایسم یهۆوه تي خودا، كي ترأ جه مصر اسارت و بندگی آزادأ كۆدم. بغیر من خوداي دیگه ئي یا پرستش نۆكۆن.»

«بوتې چانكۆن ۋ اونا ستايش نۆكۆن؛ چۆن كي من كي يهوه ايسم خوداي غيوري ايسم. مي ناما بي حۆرمت نۆكۆن. سبت رۆزاً (شنبه رۆز) مقدس بدان. هفته شش رۆزاً كار بۆكۆن، هفتمي رۆز تره رۆزي ايسه كي آرام بيگيري ۋ مرا به خاطر باوري.»

تي پئر ۋ مارا احترام بۆكۆن. قتل نۆكۆن، زنا نۆكۆن، دزدې نۆكۆن و دۆرۆغ نۆكۆن. ديگران مال ۋ ناموس چۆم ندار.

قوم قوبیل بکوده کی جا قانون خودا ایطاعت بکونید. اوشان قوبیل بکودید کی خوداشین ببید و فقط اون پرستش بکونید.

خودا همچین اینتا خیمه توصیفاتاً کی خاستی اونه چاکونید با تمام جزئیات ایسرائیلاً فاداً. هؤ خیمه، ملاقات^خیمه نام داشتی. اون دستور بدا کی اینتا پیله پرده مرا همدیگه جه به دو قسمت سوا بهبه تنها اعظم^کاهن مجاز بق کی پؤشت پرده اتاق دورقن بشه چونکی خودا حضور اویا ایسابؤ.

قوم بازون باستی قوربانگاهی خیمه در جلو چاکونید. هر کی شریعت خودا جا عمل نکودی، باستی حیوانی قوربانی بکونه. کاهن باستی او حیوان بکوشه و قربانی و اسی اون مذبح رو واسوجانه. خودا بگفت حیوان خون او شخص گونای لاپوشانه. و اطو خودا اون گونایه دع نیدینه و او شخص خودا چوم جا پاک بیحساب ایبه. خودا موسی و هارون و اون نتاخ اینتخاب بکود کی کاهن ببید.

بزین خودا ها قانوناناً دونه آپار سنگ سر بینویشت و موسایاً فاداً. خودا قانوناناً دیگه ئی هم موسایاً فاداً. خودا قول بدأ کی اگه اع قانوناناً ابطاعت بکونید اشاناً برکت فده و از اوشان محافظت کونه، ولی اگه اطاعت توکونید خودا اوشاناً مجازات کونه.

مؤسا خيلي روزان كوه سينا جور خودا مرأ گب زئندؤبؤ. بسكى مردم اونى رافا بساييد وازده بامؤبيد. هن و اسي هارون ر طلا باورديد و اوني جا بخاستيد اشانه ر بوت چاكونه، تا بعوض خودا اون پرستش بكونيد و اطوى پيله گوناھى در خودا حق بكوديد.

هارون ايتا بوت زرین گوساله منستان چاكد. مردم هول و تكان امرع شروع بوكدويد بتا پرستش كودن و اونه قرباني بنائيد! خودا اشان گوناھ و اسي اشان جا خشمگين بوؤست و تصميم بيگيفت اشان جه بين بيره. اما مؤسا جه خودا بخواست اشان نكوشه. و خودا مؤسا دؤ عايا بيشناوست و خو تصميم جا منصورا بو.

وقتي كي مؤسا كوه جا بجير بامو، و بتا بيده اونقده خشمگين بوؤست كي آپار سنگاني كي خودا ده تا فرمانا اون سر بينويشته بو پرتا كود و بشكنه.

بزين بتابسوزانه و پودرا كود، پودرا آب دورون دوكد. و مردوما وادار بوكد اونأ بخوريد. خودا بلاني مردوم ر نازل بوكد كي خيلييان بمرديد.

مؤسا سنگي لؤحان جا كي بشكنه بؤ تازه سنگي لؤحان، ده تا فرمان رُ بتراشه. بزین دووارة كوها بوجور بؤشوو قوم گؤناهان بخشنن رُ دوعا بؤكؤد. خؤدا مؤسا دوعاينا گوش بدأ و اؤشانأ ببخشه. مؤسا ده تا فرماني كي خؤدا تازه لؤحان سر بينويشته بؤ كوه جا بجير بأمؤ. خؤدا اؤشانأ جه كوه سينا، سرزمين مؤعؤد طرف هدايت بؤكؤد.

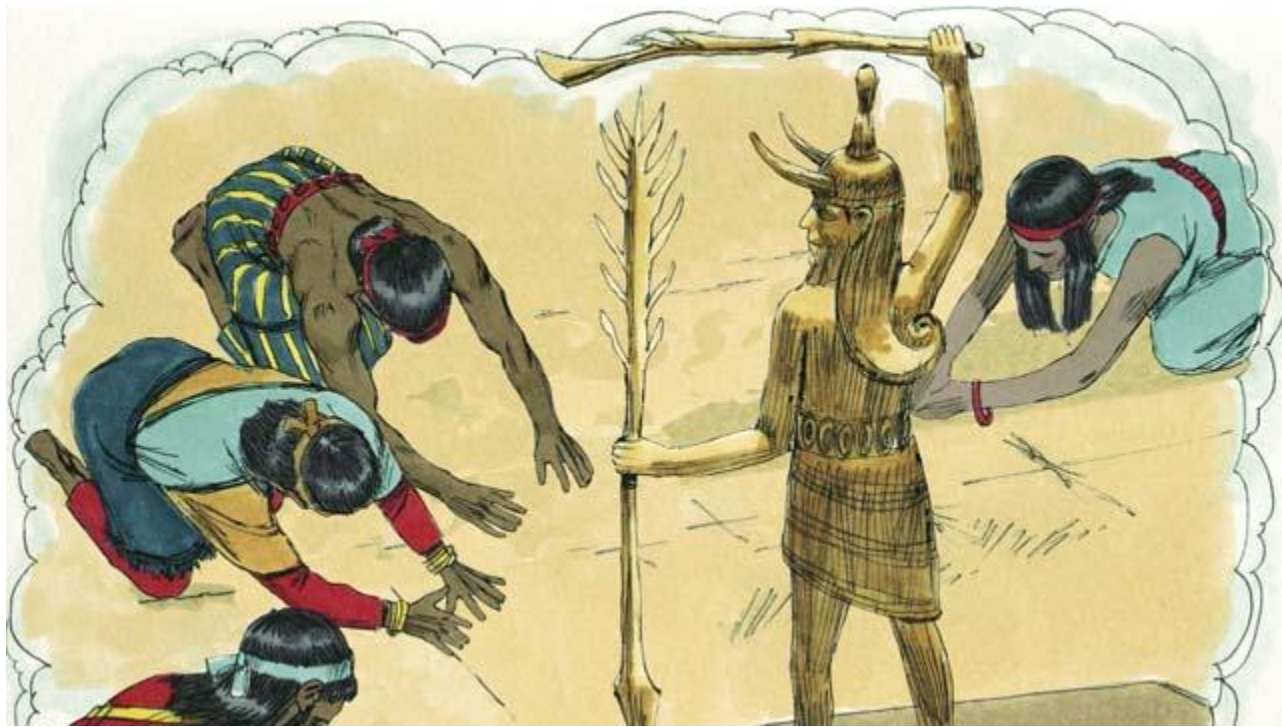
كتاب خروج فصل ۱۹ تا ۳۴

۱۴- سرگردانی بیابان میان

بعد أنکي خودا قوم جا قوانین شریعت و اخبار کود، اوشان کوه سینا طرف هدایت بکود. اوشان جه خاطر اونی عهد اون شریعتایطاعت کؤدید. خودا اشاناً سرزمین موعود طرف کي کنعان ببه هدایت بؤکؤد. خودا ابر ستون میان اشان جلقو شوئي و اوشان اوناً دؤنبالا کؤدید.

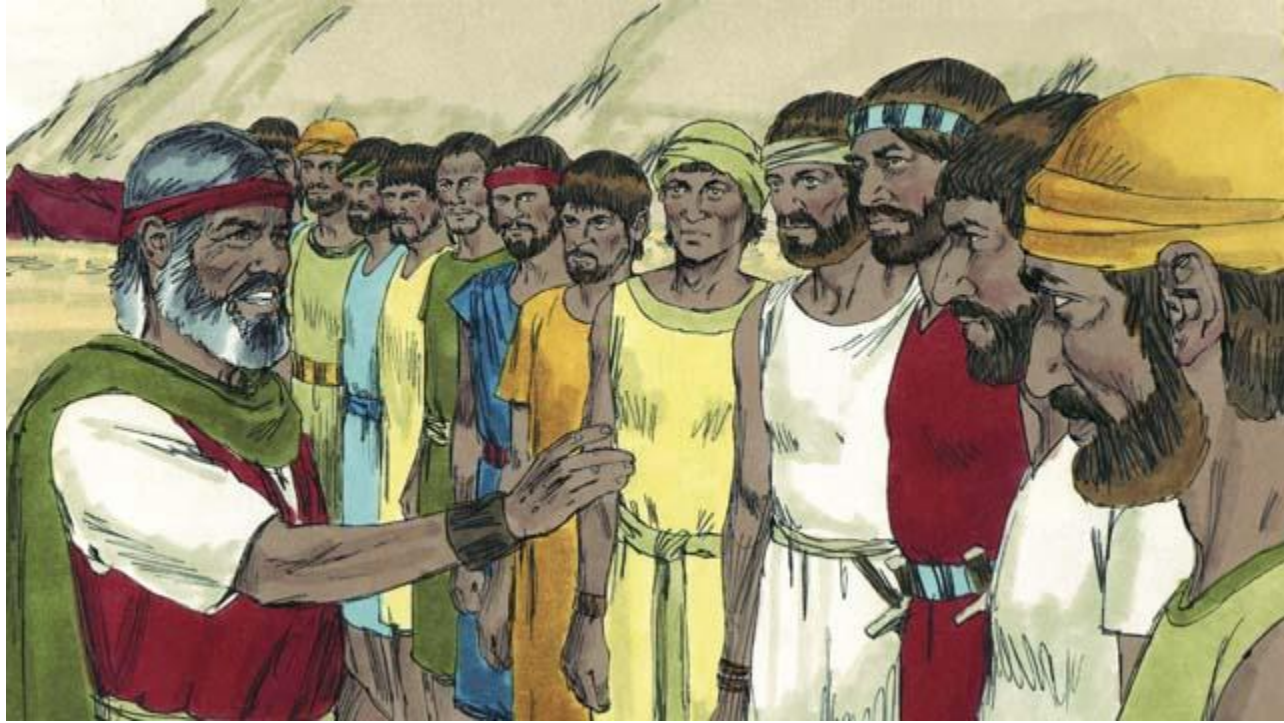

خودا ایبرایم، ایسحاق و یعقوباً قول بدأ بؤ کي موعود شهرأ اشان ز اکاناً فاده. اما ها زمان قبایل زیادی اویأ زندگی کؤدید کي به کنعانیان معروف بید. کنعانیان خودایا پرستش و ایطاعت نؤکؤدید. اوشان دروغین خودایاناً پرستید و شریرانه کاران انجام دئید.

خودا قوم اسرائيل بۆگۆفت : «بعد فارسن به سرزمين وعده بدا، شومان واسي جه كنعانيان شر موعود شهر ميان خلاصا بيد. اوشان مرا صلح نۆكۆنيد و اوشان مرا عروسي نۆكۆنيد. شومان واسي اوشان بتانا همه جه بين ببريد. اگر مرا ايطاعت نۆكۆنيد، اوشان بتانا بجاي من پرستش كۆنيد.»

وختي ايسرائيليان كي كنعان شهر مرزا فارسه نيد، مۆسا دوازه تا مرد جه هر قبيله اينفر انتخاب بۆكۆد. بعد دستور العمل لازما فادان اوشانا جاسوسي و تحقيق ر اويا اۆسه كۆد. اوشانم واسي تحقيق بۆكۆده بيد و بيده بيد كي كنعانيان قوي يا ضعيفيد.

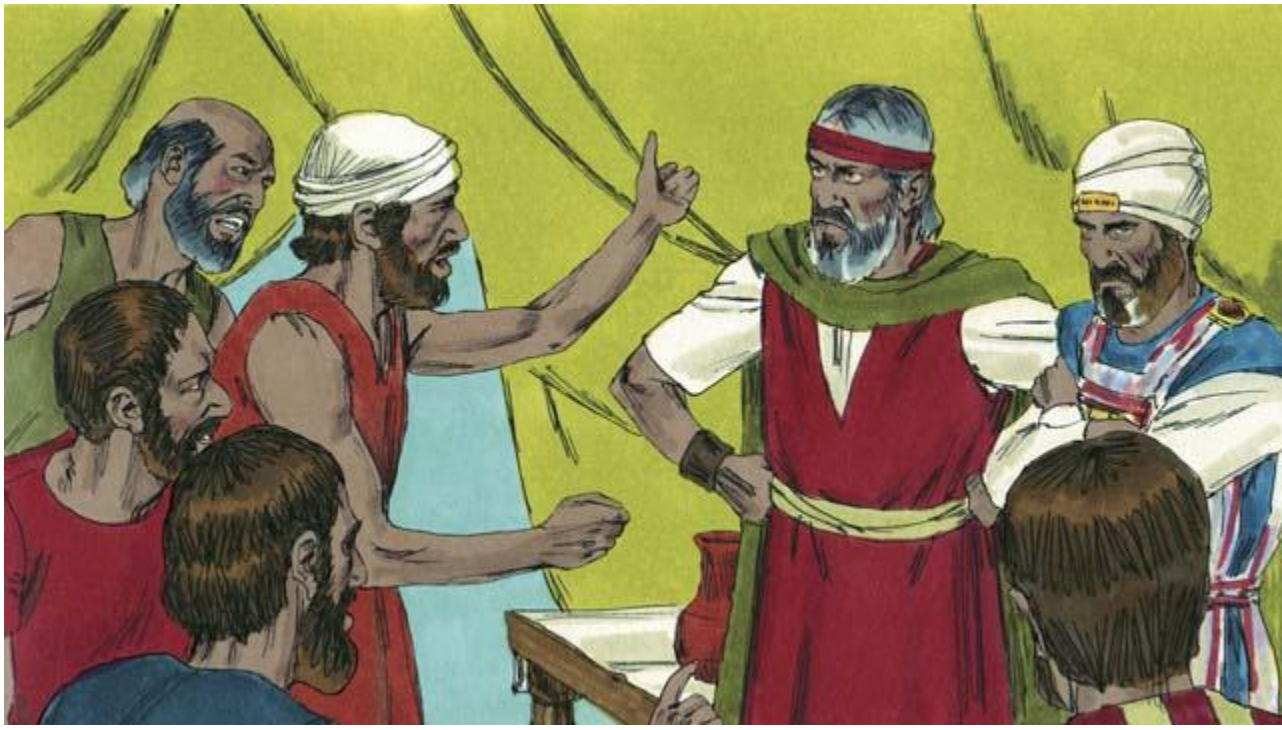

هؤ دوازده مرد چهل روز سرتاسر كنعاناً بگردستيد و بزین و اگر دستيد. اوشان قوماً بؤگفتيد: « سرزمين خيلي خب و حاصلخيزي ايسه. » اما ده نفر جه هؤ مردكان ايضاقاً كؤديد: « شهران مستحكميدي و اني ساكنان غول پيكريد. اگه اوشاناً حمله بؤكؤنيم، حتما شكست خؤريم و اوشان دست مرا ميريم. »

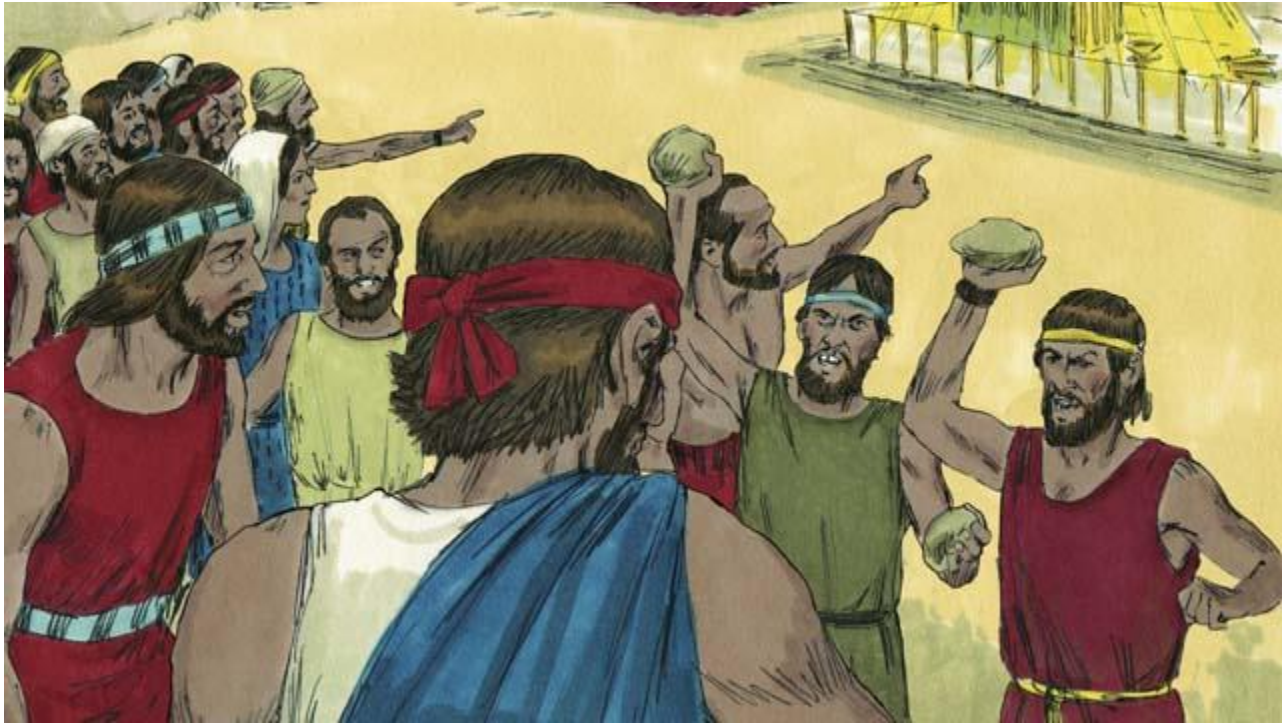

فوري هؤ دوتاً ديگه جاسوسان كي اشان نام كاليب و يوشع بؤ، بؤگفتيد: « هن درسته كي كنعان مردؤمان امي جا درازتر و قويتر ايسيد، اما امنن قطعاً اشاناً شكست ديھيم! چون خودا امره جنگه. »

اما قوم يوشع و كاليب گبا گوش نندئيد و موسا و هارون جا خشمگينا بۆستيد و بۆگفتيد: « امرأ چره به ها ترسناك جاجيگاه باورديد؟ امنن و آسي مصر بنساييم. اگر اويه بشيم، جنگ دۆرۆن ميريم و آمي زن و زاي اسيرا ببيد. » اوشان خاستيد تازه رهبر انتخاب بۆكۆنيد تا و اكرديد مصر.

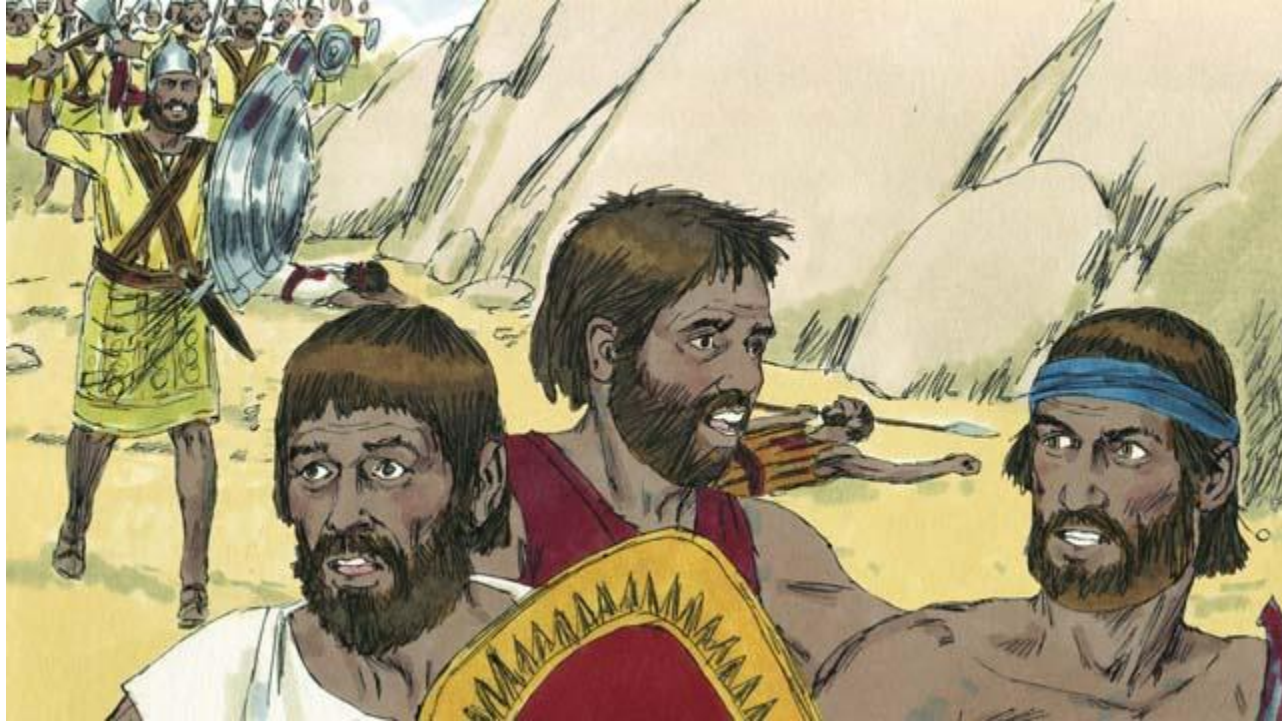

خودا خيلي خشمگينا بو و خيمه ملاقات ميان ظاهرأ بو و بفرماست: « هن و آسي كي بر ضد من سرکشي بۆكۆديد، بزین همه تا بيابان دۆرۆن سرگردانا ببيد. همه تان ويشتر جه بيست سال، بغيرز كاليب و يوشع، بيابان ميان هلاکأ به و هرگز موعود شهر نيشيد. »

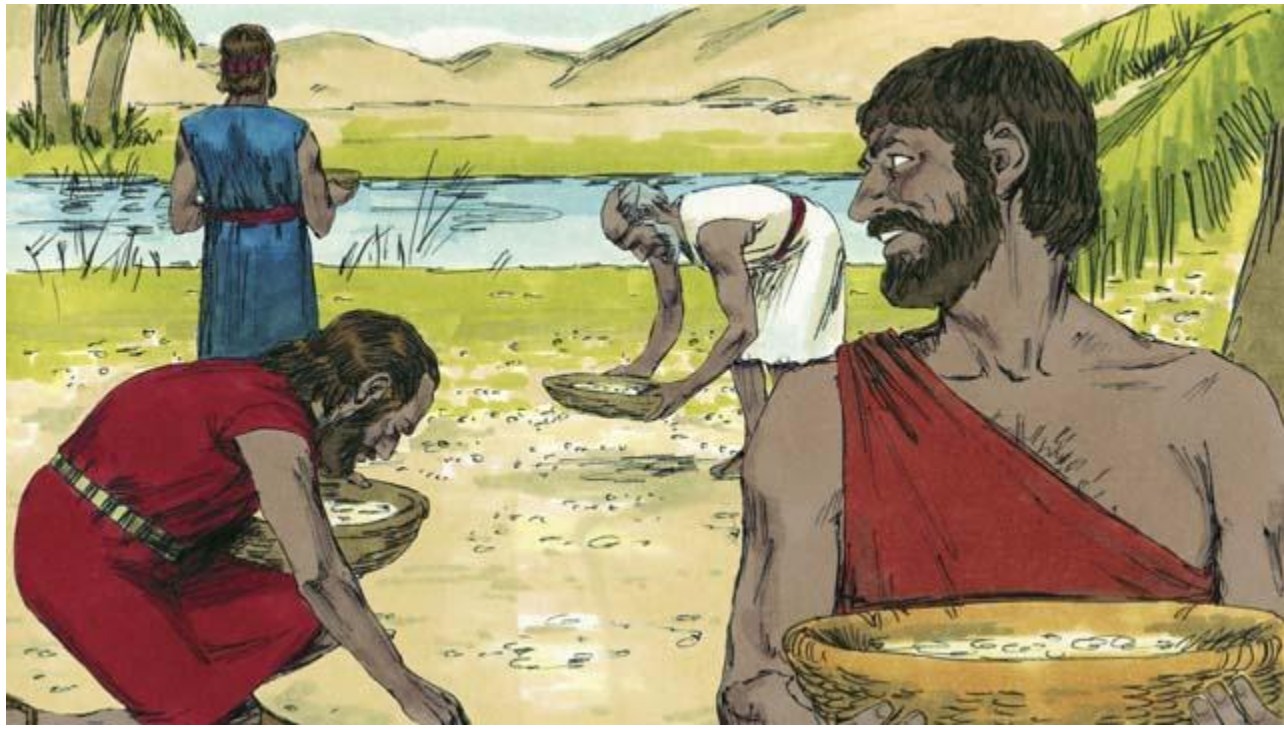

وختي مردوم انا جا خودا بيشتاوستيد جه خوشانه پيله گونا پشيماناً بوستيدو خوشانه سلاح اوسايد كي كنعانياً حمله بوكونيد. موسا اوشان ايشتاو بدأ كي نيشيد، چون خودا اوشان مرا نوبو. اما اوشان موسا گبا گوش نوكونيد.

خودا اوو جنگ دورون اشانه مرا نوبو. هن و اسي شكست بوخورديد و خيلي جه اوشان بمرديد. بزبن بني اسرائيل كنعان جه و اگردستيد و چهل سال بيابان ميان ايربوستيد.

چهل سالي کي اسرائيلان سرگردان بيد، خودا اوشانا حمايت کوڊي. جه آسمان ايتا نان بنام «منا» فادائي. همچنين بلدرچين اوشانه اوسه کوڊي تا کی اونی گوشتم خوردن رُ بداريد. در تومام هو مودت خودا وناشت اوشان کفش و رخت لیباس فورچاخه.

حتي خودا ايتا موجزه اشان ر بوکود و صخره يان میان اوشانا آب فادائي. هتو کی ها موجزه يان کوڊي، ايسرائيل قوم ضد خودا و مؤسا شکايت و ناله کوڊيد ولي خودا هتو حق عهد ايبراهيم، ايساق و يعقوب مرا داشتی، پاييند بق.

ایبار وقتي کي مردم آب خوردنا رُ نأشتید، خۇدا مۇسایا بۆگفت: « صخره یا بۆگۆ آب جاري بۆکۆنه». اما مۇسا جاي آن کي صخره یا بگه، خوعصا مرأ دوبار اؤنا بزه و باکار خودای بی احترامی بکود. آب صخره جا تۆمام قوم رُ بیرون بامۆ، و اؤشان بخوردیدی. اما خۇدا مۇسا دست دلگیرا بۆ و بۆگؤفت: « تو سرزمین موعود دۆرۆن نیشی.»

چهل سال بعد ایسرائیل قوم سرگردانی، بیابان میان همه اؤسانی کي بر ضد خۇدا شورش بۆکۆده بید، بمردید. بزین خۇدا دوباره قومأ ایجازه بدأ تا موعود^ه سرزمین نزدیکی فارسید. مۇسا پیرا بۆسته بۆ، هن و آسی یوشع یا خۆ جانشین انتخاب بۆکۆد. خۇدا موسیء قول بدأ، ایبار روز پیامبری خودش منتل مردم ره اوسا کونه.

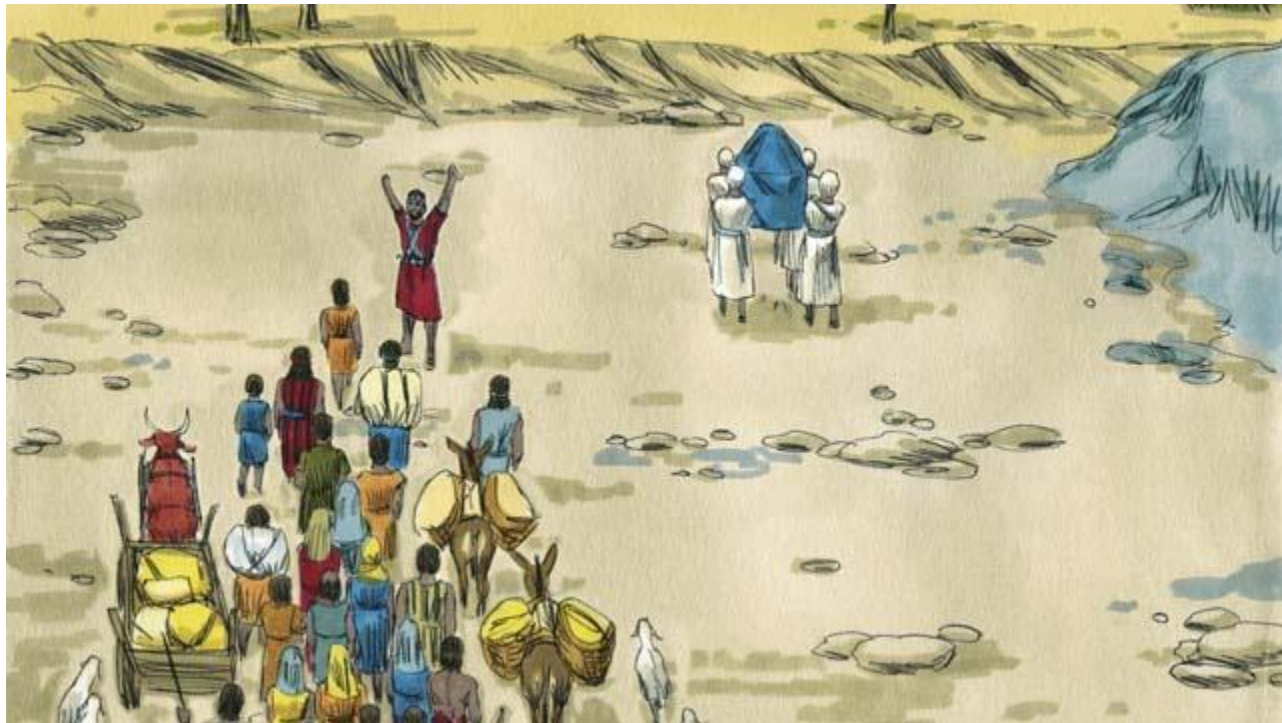
خودا مۆسايا امر بۆكۆد تا كوه جۆر بشه و جه هۆيا بتانه موعود سرزمينا ببيدنه. مۆسا موعود سرزمينا بيده، اما خودا ايجازه ندا كه بۆدرون بشه. بزین مۆسا بمرد و قوم ايسرائيل سي روز اونه ر عذارى بۆكۆديد. يوشع بمنسب رهبر انتخاب بۆبۆ. اۆن خرم رهبر بۆ، چون خودايا اطمينان داشتى و اۆنى جه ايطاعت كۆدى.

كتاب خروج فصل ۱۶ و ۱۷، كتاب اعداد فصل ۱۰ تا ۱۴، كتاب تثنيه فصل ۳۴

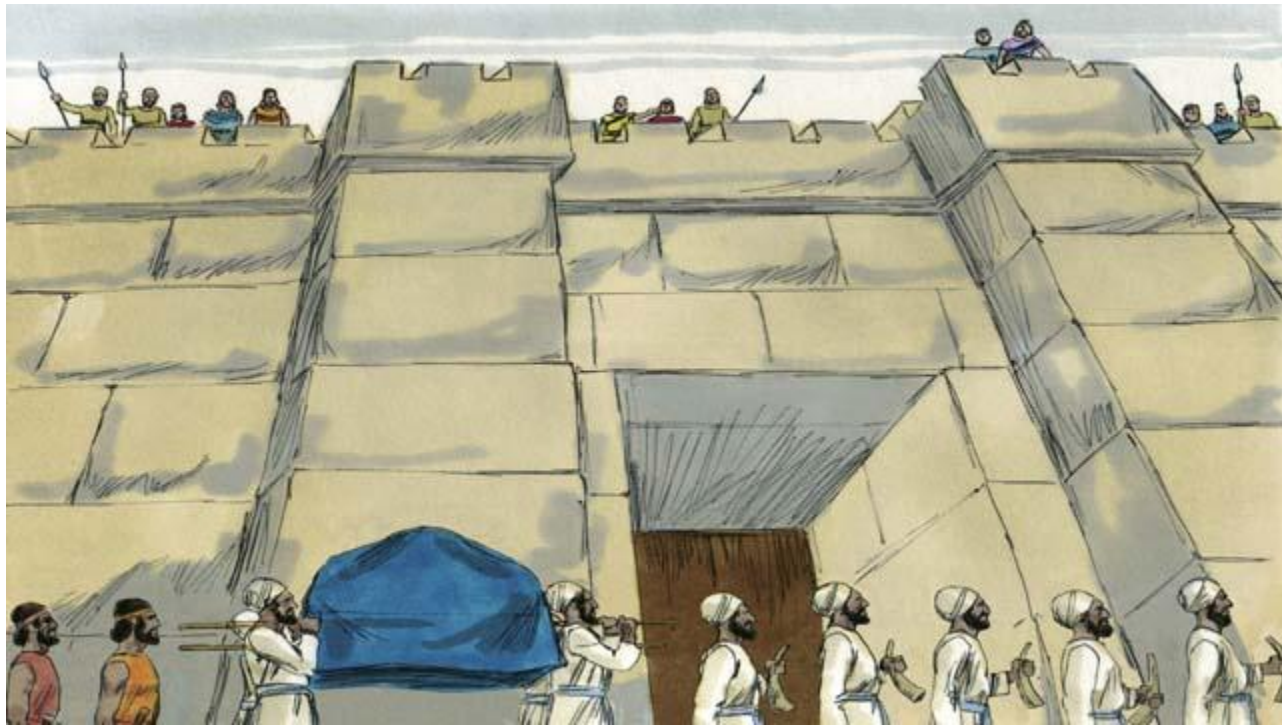

هو زمان فارسه بۆ كي قوم ايسرائيل موعود^۸ سرزمین، يعني كنعاناً و اردأ بيد. يوشع دوتا جاسوس به كنعان^۸ شهر و شهر اريحا اۆسه كۆد كي محكم^۸ ديوار مرأ دورا بۆسته بۆ. هو شهر دورون ايتأ فاحشه بنام راحاب زندگي كۆدي. كي جاسوساناً قائماً كۆده، و ياري بۆكۆد جه هويأ بۆگروزيد. اۆن ها كار بخاطر آن كي خؤد ايا ايمان داشتي بۆكۆد. اۆشان راحاباً قول بدائيد كي وقتي اريحاياً نابودأ كۆديد، جه اۆن و اُني خانواده حفاظت بۆكۆنيد.

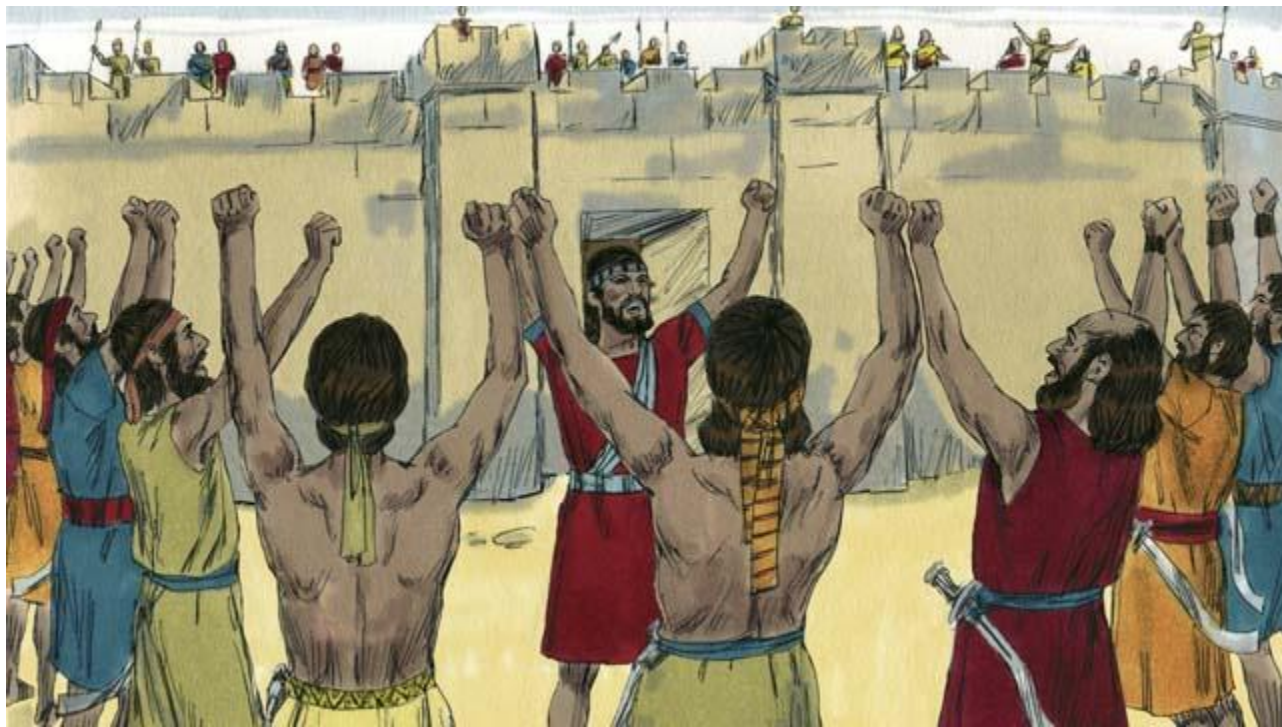

موعود^۸ سرزمیناً بۆدورون شؤن ر، ايسرائيليان مجبور بيد اردن^۸ روخان جا عبور بۆكۆنيد. خؤدا يوشع يا بۆگؤفت: « كاهنانا پيش اۆسه كۆن.» وختي كاهناني پا كف اردن روخان آبا فارسه، آب جريان قطعاً به طوري كي بتانستيد روخان جا و خشك زمين جا، به او طرف روخان دواريد.

وختي قوم اردن روخان جا ردا بوستيد، خودا يوشع يا بگفت حمله وسيه قدرتمند شهر اريحايا آماده بوو. خودا مردوم بگفت: کاهنان و سربازان باستی شش روز، روزی ایبار شهر دور راه بشيد. درست هوطو کي خودا بوگفته بو کاهنان و سربازان تا شش روز روزي یکبار شهرأ دور بزئيد.

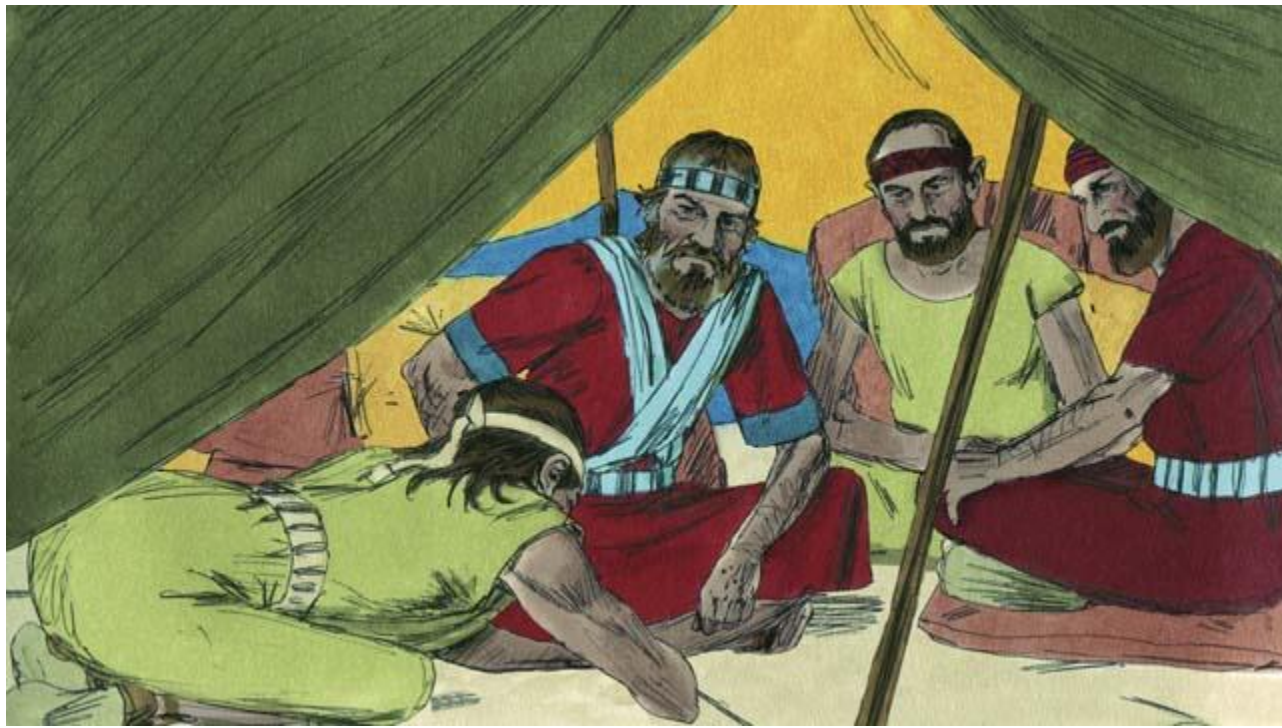

بزین هفتمی روز، اسراییلیان باید هفت بار شهرأ دور بزئيد، آخر دور وقتي کي کاهنان خوشان شپور دورون بدمستيد سربازان ایجگره بزئيد. اوشان او کاران موبه مو انجام بداید.

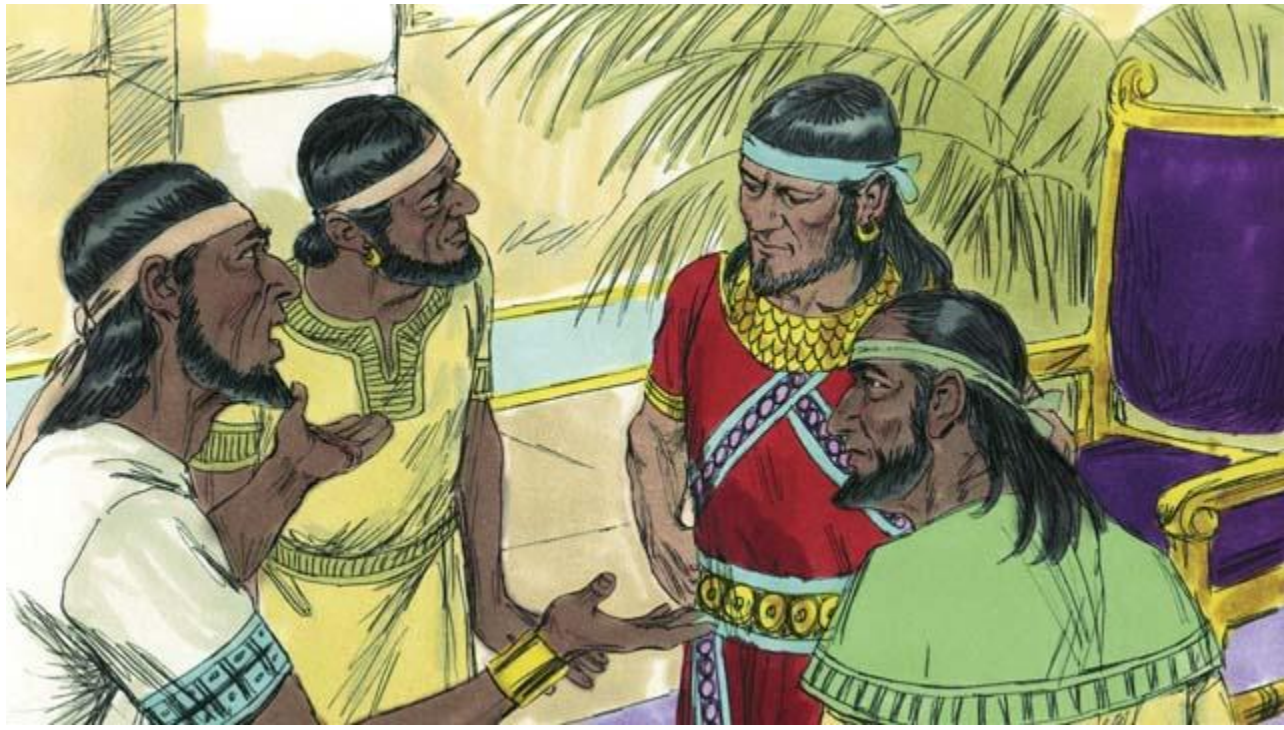

اریحا دور دیواران فووست. ایسرائیلیانھو طو کی خودا دستور بدأ بو، شهر همه چی یا نابودا کؤدید. فقط راحاب و اُنی خانواده در امان بمانستید کی اوشانم بني ایسرائیلاً بیوستید. وختی الباقي اقوام، کی کنعان دؤرون ساکن بید بفهمستید کی ایسرائیلیان اریحایاً ویرانا کؤدید، وحشت بوکودید کی نوکونه ایسرائیل قوم اوشاناً حمله بوکؤنه.

خودا قوم ایسرائیلاً فرمان بدأ بو کی هیتا قبیله کنعان میان، پیمان صلح دنودید. اما ایثا کنعانی قبیله بنام جبعونیان، یوشع یا دوروغ بوگفتید و ادعا بوکؤدید کی جه دور جیگا بامؤنید. اوشان یوشع جا بخاستیدی پیمان صلح دوده. یوشع و ایسرائیل قوم پیلتران، خودایا وانورسه اند، جبعونیان مرا پیمان صلح دوست.

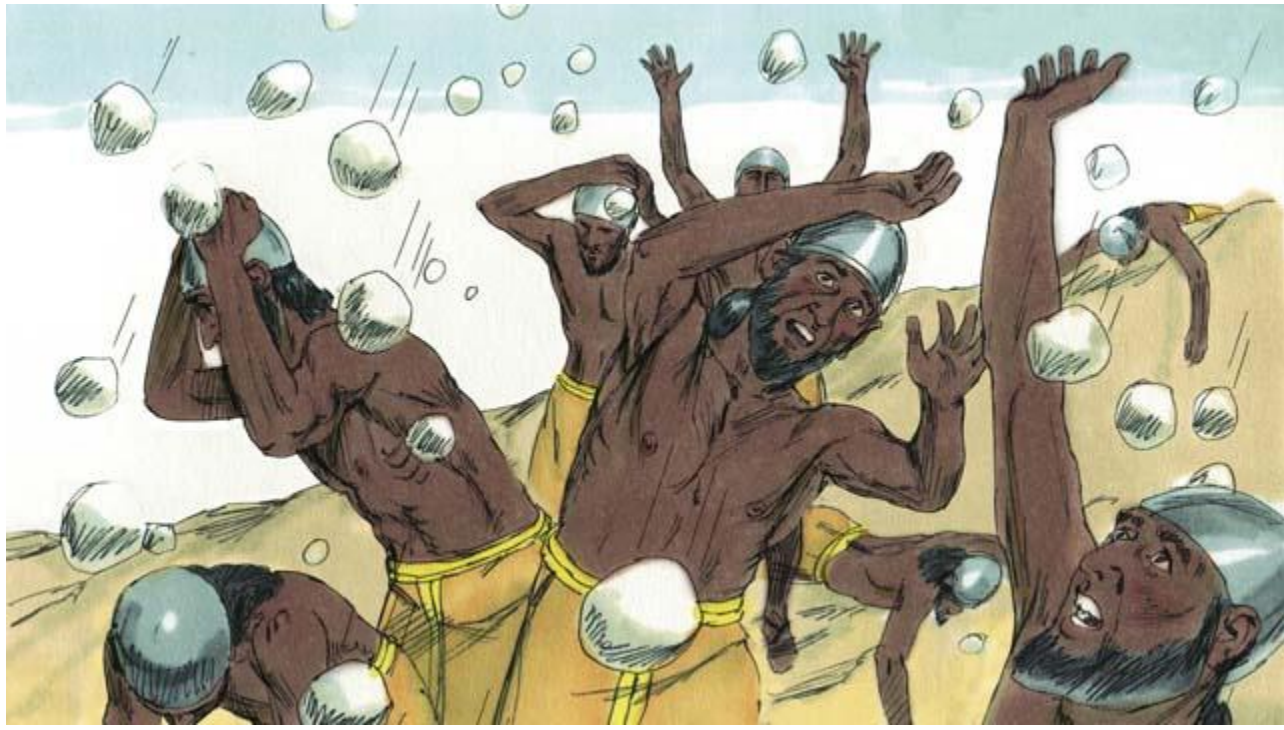

بعد سه روز، ايسرائيليان وقتي بفهمستيد جبعونيان اوشانا گول بزئيد، خشمگين بؤبؤستيد اما خوشان پيمان صلحا اوشانا مرا نشکنيد، چره كي هؤ پيمان خؤدا حضور دوسته بؤبؤسته بؤ. بعدها، ايتا ديگه قوم جه کنعانيان بنام اموريان وقتي بيشتاوستيد كي جبعونيان بني ايسرائيل مرا پيمان صلح دوستيد، همدیگه مرا متحد بؤبؤستيد، و جبعونيانا حمله بؤكؤديد. جبعونيان يوشع جا كمك بخاستيد.

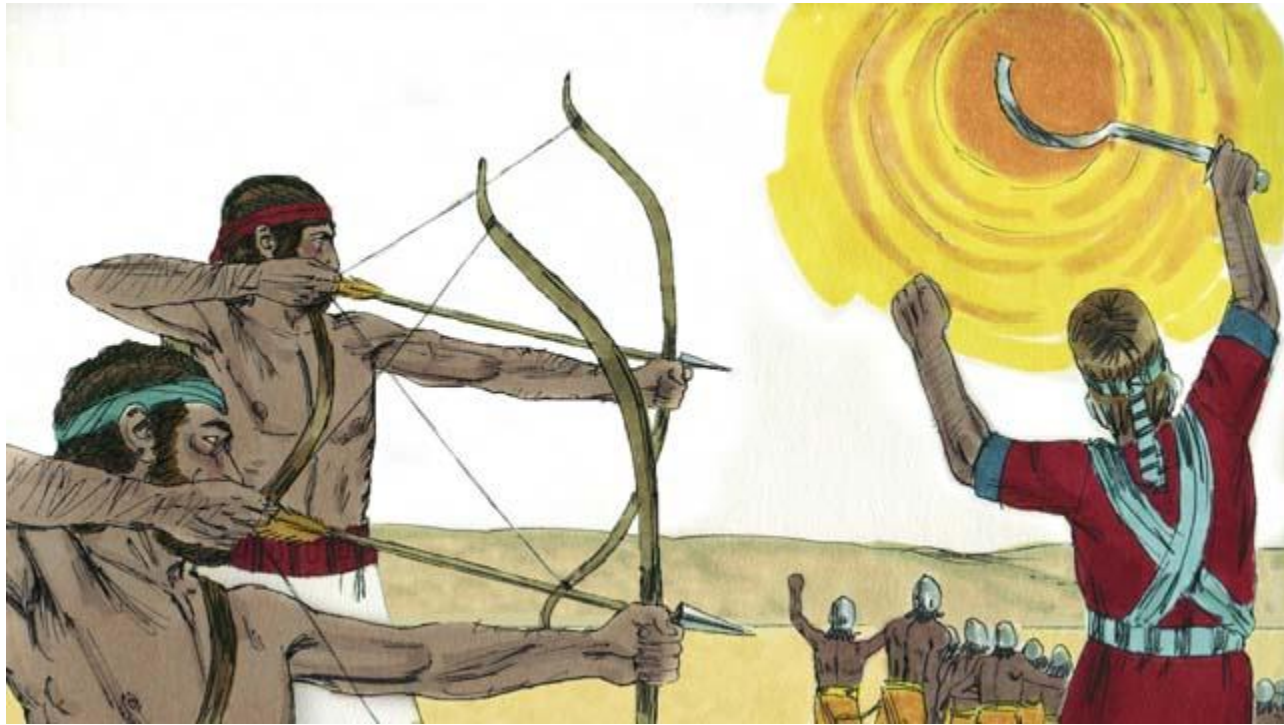

يوشع ايسرائيل سپاهاً جمعاً كؤد. و اوشان تومام شب راه بؤشؤنيد كي جبعونا فارسئيد. صبح زود اموريانا غافلگيراً كؤديد، و اوشانا حمله بؤكؤديد.

خودا هۇ رۇز ايسرائيلىانه ره بجنگست. اون اموريانا سرا گرما كۆد و پيله تنگرانا آسمان جا بوآرانه و عده اى زيادي اموريانا بۆكۆشت.

همچنين خودا آفتاباً حركتاً متوقفاً كۆد،كى سربازان ايسرائيلي وقت كافي بدآريد كى بتآنيد اموريانا شكست بديد. خودا هۇ رۇز پيله پيروزيآ نصيب ايسرائيليان بۆكۆد.

بعد آنکي خۇدا ھۆلشكر يانا شڪست بدأ، الباقي كنعانيان حمله و آسي به بني اسرائيل قوما همديگه مرأ متحد بۆبۆستيد. يوشع و يهوديان اوشانا حمله بو كوديد و اوشانا نابودا كۆديد.

بعد ھا جنگان، خۇدا ھرتا قبيله يه بني اسرائيل خۆ سهم جه موعود سرزمين ببخشه. بزین خۇداوند آرامشأ در امتداد اسرائيل مرزان حکمفرما بۆكۆد.

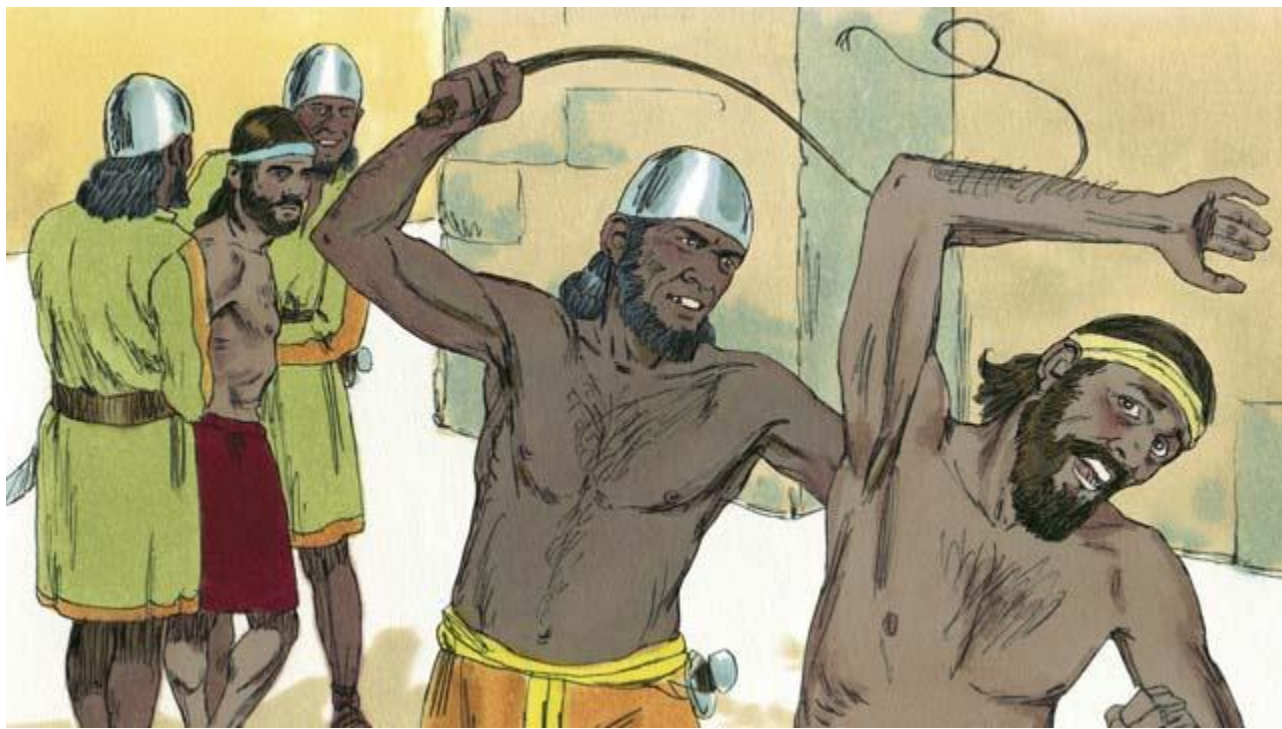
وقتي يوشع پيرأ بۆ، همه بني اسرائيل قوماً جمعاً كۆد. بزین پیمانی كي، خۇدا قوم اسرائیل مرأ صحراى سینا دۆرۆن دوسته بویأ دوواره واگویا بۆكۆد و قوم قول بدانید كي خۇشان ایمان سر بنیسید و جه خۇدا شریعت پیروي بۆكۆنید.

کتاب یوشع فصل ۱ تا ۲۴

بعد يوشع مردن، ايسرائيل قوم خودا جا نا ايطاعتي بۆكۆديد و الباقي كنعان مردومانا بيرونا تۆكۆديد. اوشانم خودا شريعت جا سرپيچي بۆكۆديد. اوشان بجاي يهوه راستگي خودا كنعانيان بتانا رو باورديد. قوم ايسرائيل پادشاهي ناشتيد، پس هر كي چيزيا كي فكر كۆدي درسته يا، انجام دائي.

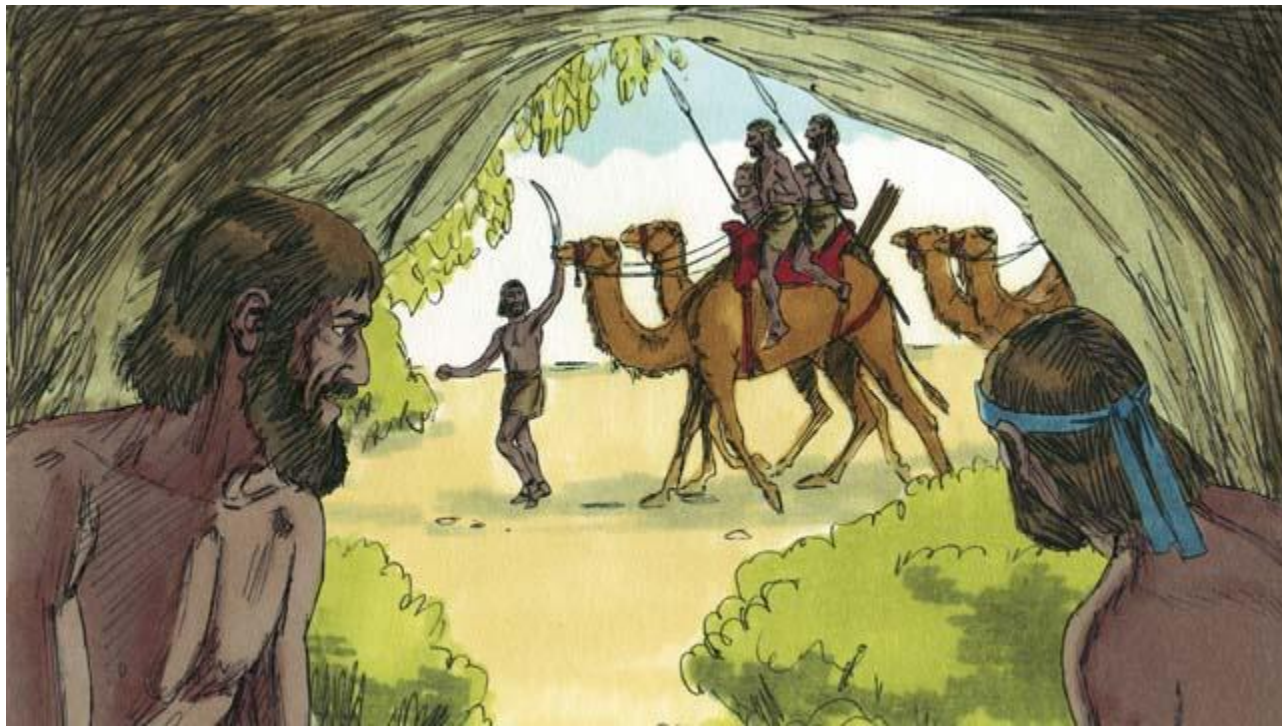

نايطاعتي اسرائيل قوم ايتفاقات جورواجوري اوشان زندگي ميان بشكل تكراري دكفتيد. هو ايتفاقات اطوبوكي: ايسرائيل قوم جه خودا نافرمانيا ادامه دائيد. خودا اوشانا تنبيه كۆدي، و اوشانا به دوشمنان تسليم كۆدي. اوشان اسراييليانا غارت كۆديد و اوشان اموالا نابودا كۆديدو خيليانا كۆشتيد. سالان سال كي نافرماني جه خودا و آزار جه طرف دوشمنان، ايسرائيل قوم توبه بۆكۆديد و خودايا بخاستيد كي اوشانا نيجات بده.

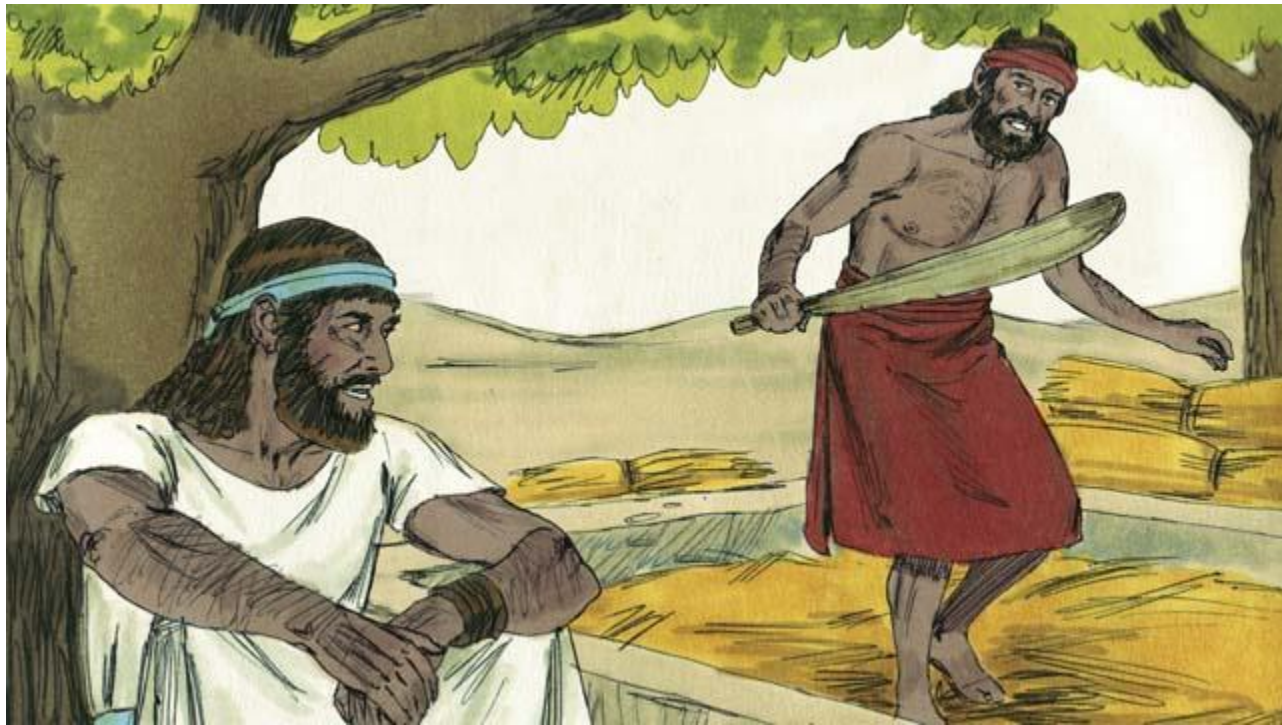

هر دفعه کی توبه کويد، خودا ايتا ر هاننده اوسه کؤد کي اوشانا جه دوشمنان شر نيجات بده و آرامشا به هق سرزمين و اگردانه. او نيجات دهنده به درستی و خوبی حکومت کودي. خودا ر هاننده زيادی اسراييل قوم را اوساکود. ايتا ها موارد دؤرؤن خودا ايتا جه دوشمنانا، که قومي بنام مديان بق ايجازه بدأ کي بني اسراييل حمله بؤکؤنه اوشانا شکست بده.

مديانيان هفت سال، اسراييليان محصولانا اوسايد. اسراييل قوم خيلي بترسه بيد و غاران ميان قائما بؤستيد کي نوکونه مديانيان اوشانا آسيب برسائيد. آخر بسر خودايا التماس بؤکويد کي اشانا نجات بده.

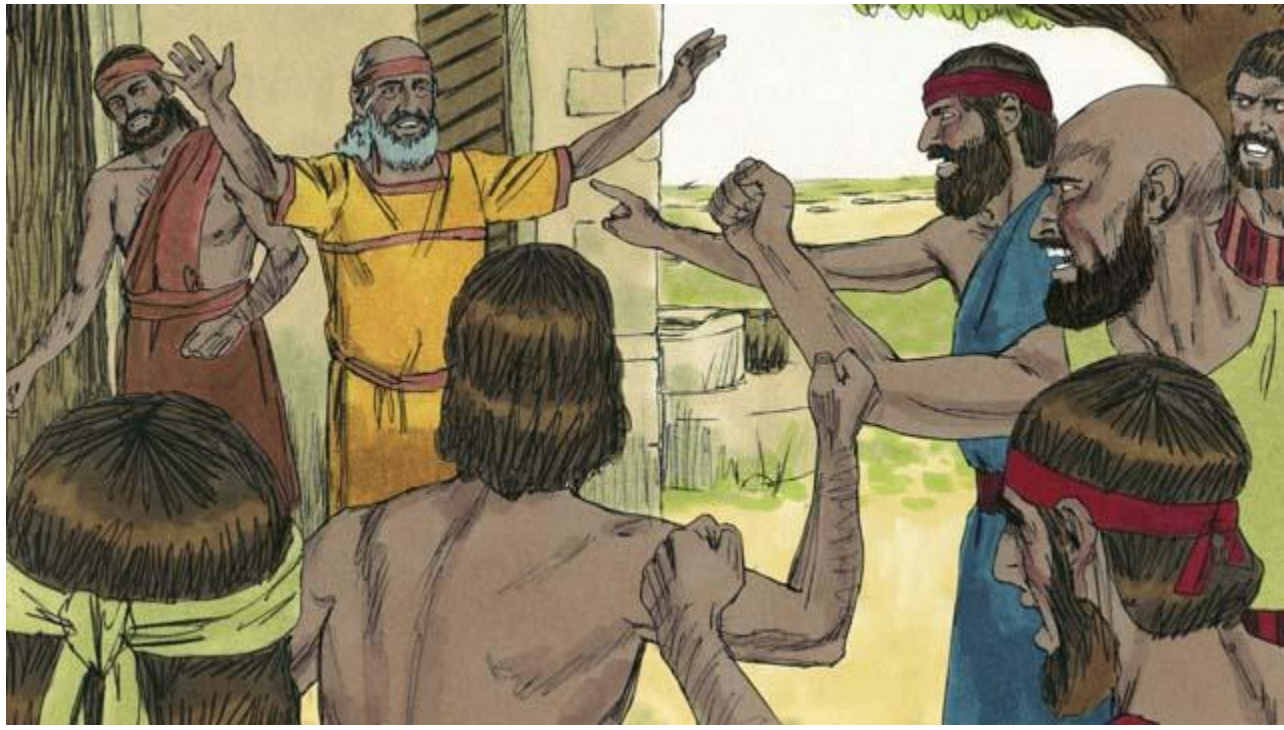

اینا رۆز ایئا ایسرائیلی مردای کی جدعون ائی نام بۆ، قائم قائمی مدیانیان جا گندم کوستان دۆبۆ تاکی اون غارت نکونید. هوخت ایدفا یهۆوه فرشته اونا ظاهرأ بۆ و بوگوفت: «ای شجاع مردای خودا، تی امرایه بۆشۆ و ایسرائیلا جه مدیانیان چنگ نیجات بده.»

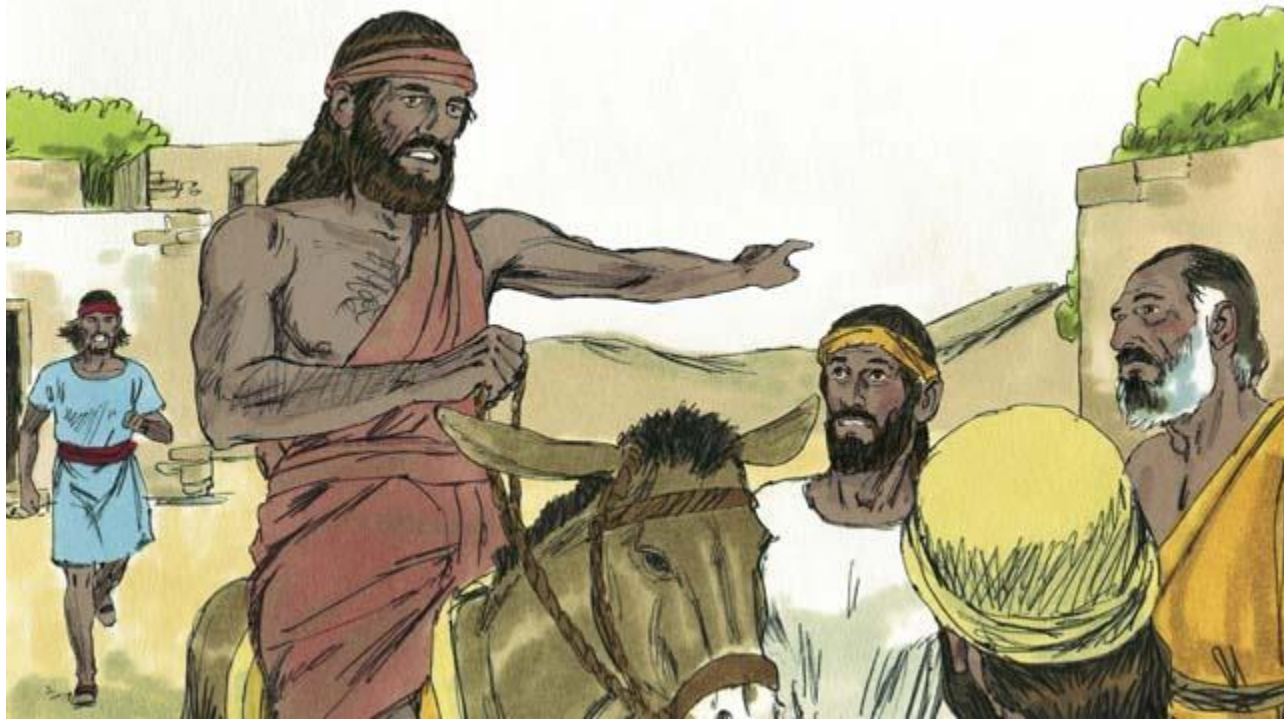

جدعون پئر، قوربانگاهی داشتی کی اونا به ایئا بت تقدیم بۆکۆده بۆ. اولین دستور خودا جا جدعوناً او قوربانگاهی فۆگۆردان بو. اما جدعون مردوما ترسه ائی بنابر این تا نصف شب رافا بئسا. بزین قوربانگاهی بشکنه و اونا تکه تکه بۆکۆد. هۆ مکان نزدیکی ایئا تازه قوربانگاه خودا ره چاکۆد و اوسر قوربانی نیه.

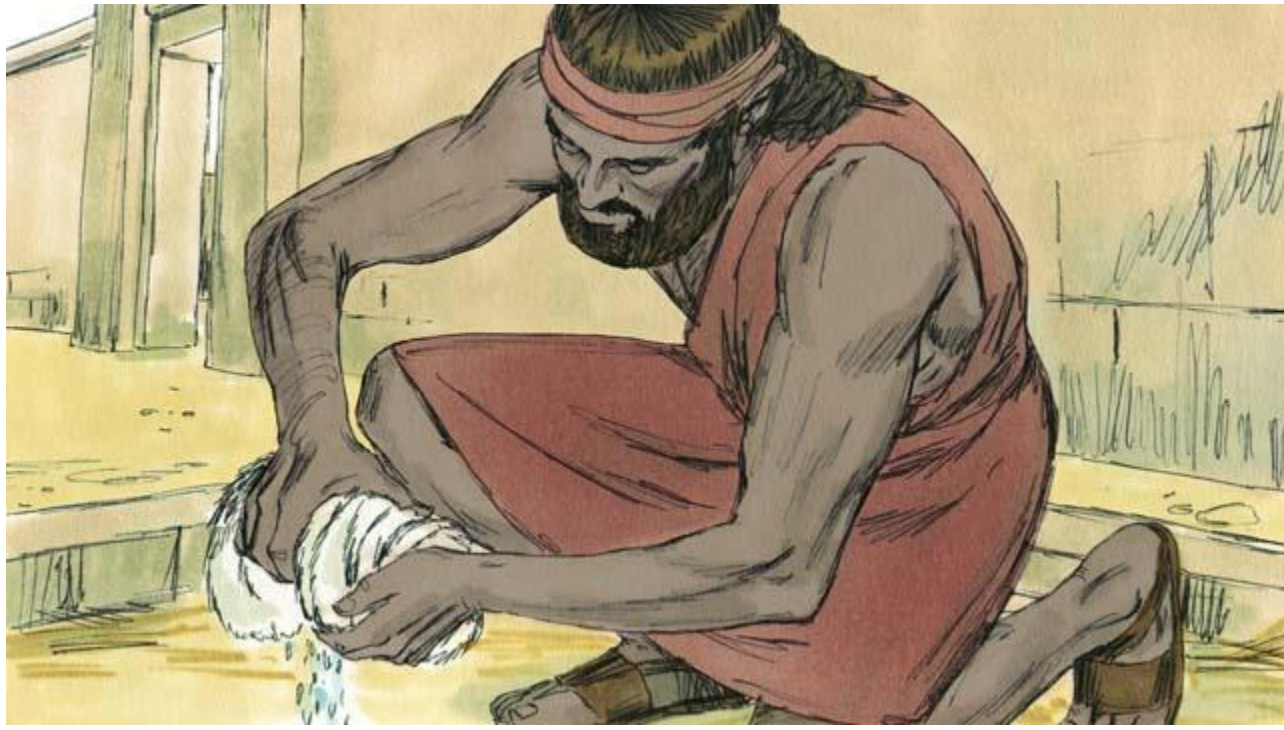

فردائي صبح مردوم بيده نيد اينفر بامو و قربانگاها بشكنه و هن باعث بؤو اشانه خشم ويريزه. اوشان جدعون خانه ور بؤشؤنيد تا اونا بؤكؤشيد، اما جدعون پئر بؤگؤفت : «شومان چره خانيد شيمي خؤدايا كمك بؤكؤنيد؟ اگه اؤن خؤدايه، بسيد جه خودش محافظت بؤكؤنه.» هن واسي كي بؤگؤفت، جدعون كؤشتنا دست بكشيد.

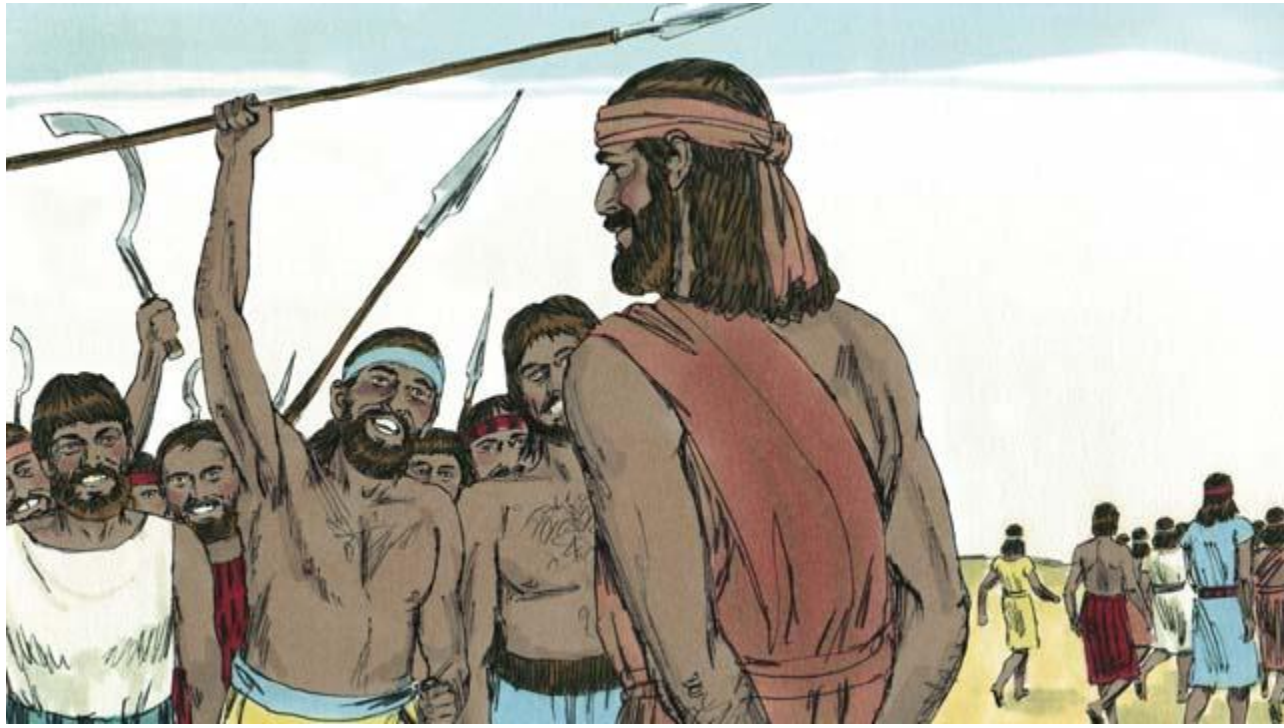

بعد اؤن مديانين دوباره بامؤنيد كي اسرائيليان جا دزدي بؤكؤنيد و اشان عده زياد بؤ كي قابل ايشماردن نؤبو. جدعون جنگ مديانين واسي تؤمام قوما دوخاد. جدعون خؤدا جا دوتا نيشان بخاست كي مطمئناً به كي خؤدا اؤن دست مرا اسرائيلاً نيجات دنه.

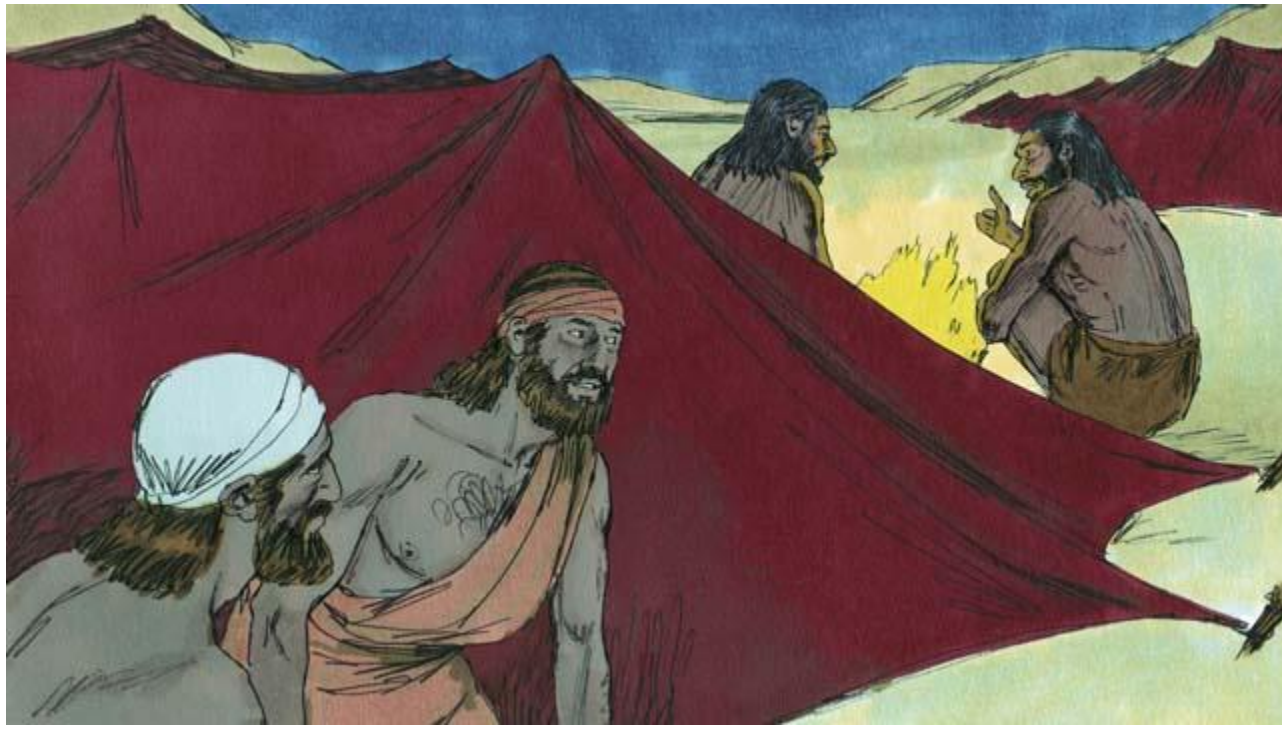

اولي نيشانه، جدعون ايتا تيڪه گوسفند پوستا زمين سر بنا و خودايا بخاست پوستا شي بزنه ولي زمين خوشك بيه. خودا ها كارا بؤكؤد. روز بعد خودايا بخاست كي زمين هيستا به ولي پوست خشك بمانه، خودا ها كارا بؤكؤد. ها دوتا نشانه، جدعوناً قانع بؤكؤد كي خودا خايه ايسرائيل جه مديانين اؤن دست مرا نيجات بده.

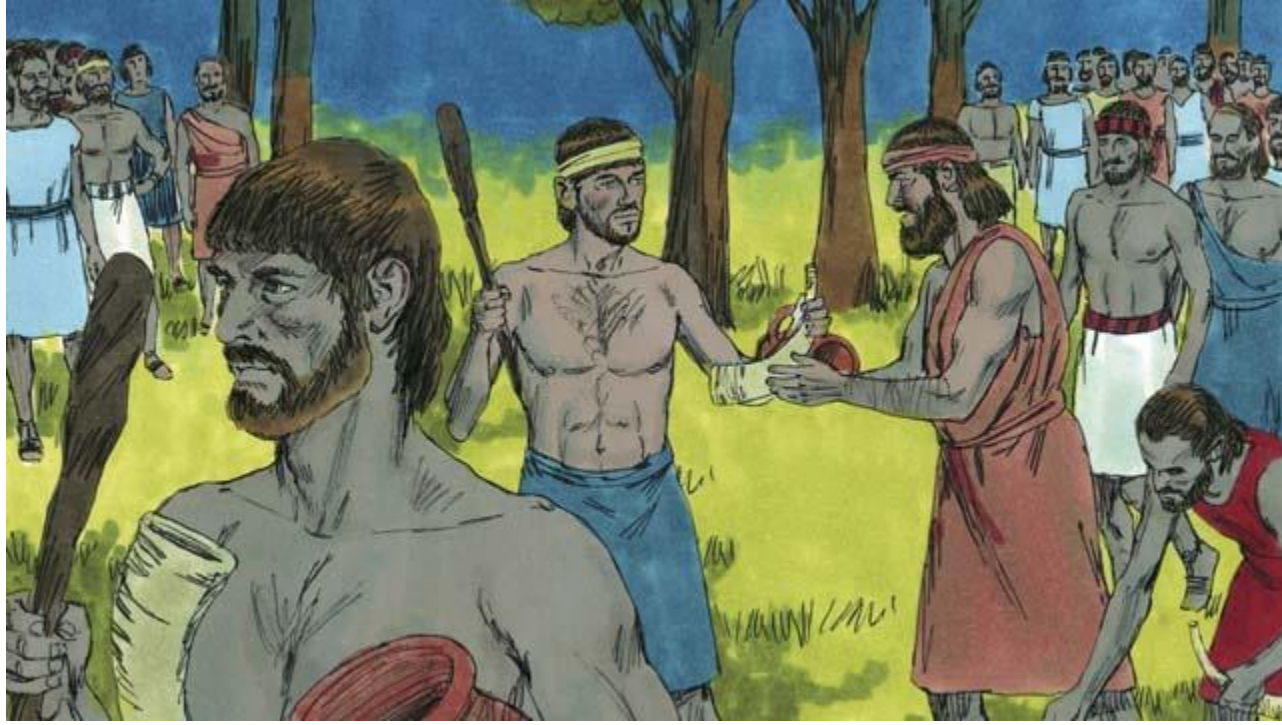

۳۲۰۰۰ ايسرائيلي سربازان جدعون ورجا باموئيد، اما خودا اؤنا بؤكؤفت سربازان عده زياده. هني و اسي جدعون جه ۲۲۰۰۰ نفرا كي جنگا ترسنيد بخانه اؤسه كؤده. و خودا دووارة جدعوناً بؤكؤفت ها عده يم زياده. و بزبن جدعون غيرز ۳۰۰ نفر همه تائاً بخانه اؤسه كؤد.

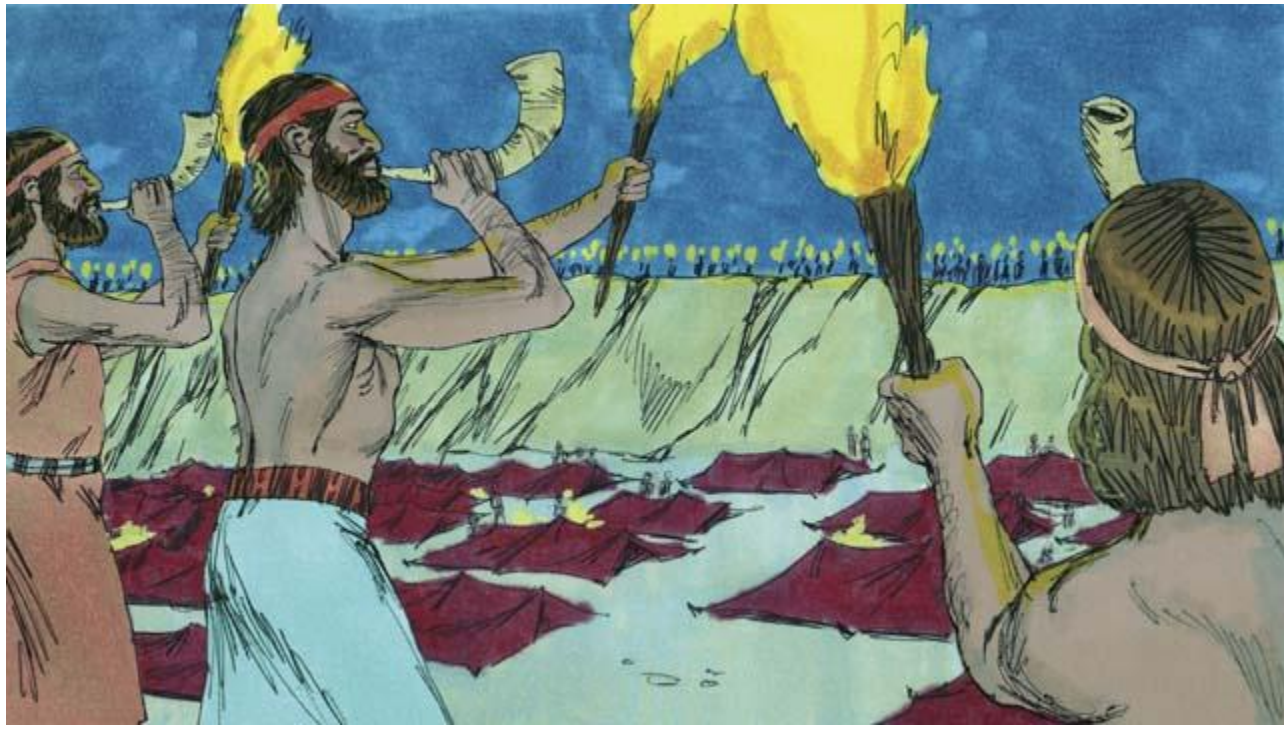

هۆ شىب خۇدا جدعوناً بوگوفت : «قانمكى بۇشۇ مديانيان اردو، وقتي اوشانه گب بيشناوي جرات يافي و د نترسي.» « جدعون اوشان اردوگاه بۇشۇ و بيشناوست كي ايتا سرباز مدياني خۇ خواباً خۇ دوست ره تعريف كۆدان دره. اوني دوست بگفت : «تي خواب معني انكي جدعون سپاه مديانياً شكست دئهه.» وقتي جدعون انا بيشناوست خۇدايا ستايش بۆكۆد.

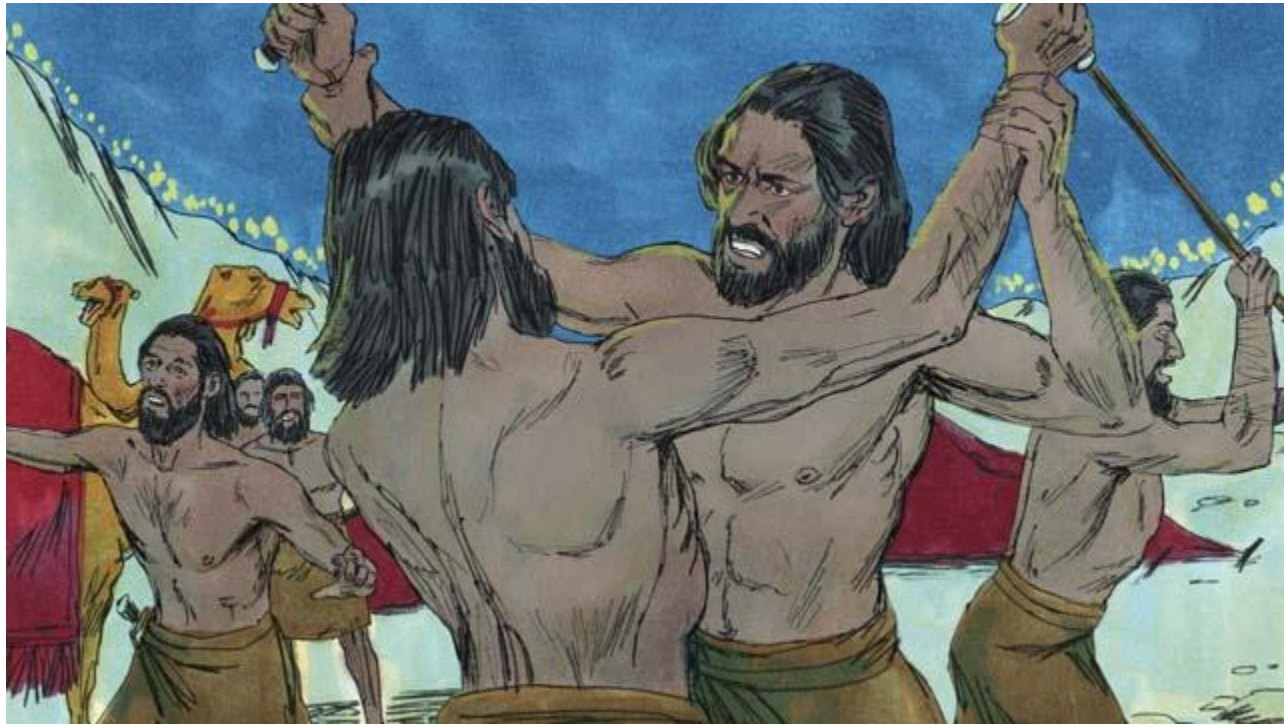

جدعون سربازان طرف بۇشۇ و هر تايأ ايتا شيبور و ايتا سفالي كوزه فادأ كي ايتا مشعل اون دۆرون نها بو. اوشان وقتي مدياني سربازان خواب بيد، اوشان اردوگايأ محاصره بۆكۆديد. جدعون سيصدتأ سرباز مشعلانأ خۇشان كوزه يان ميان قائماً كۆديد تا مديانيان نتانيد اوشان نورا بيدينيد.

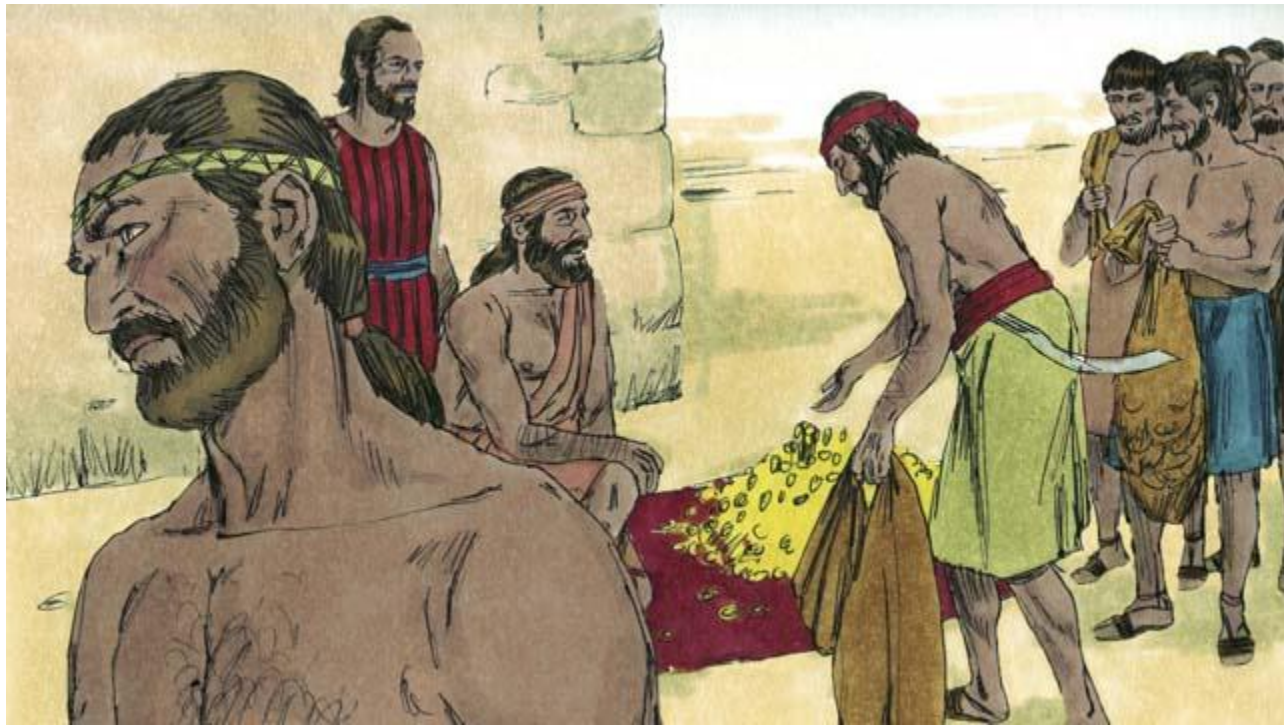

بزين جدعون همه سربازانا، همزمان كوزه يانا بشكننيد و مشعلان نور ظاهرأ بوست. اوشان شيبور زنيذ و ايجگره زنيذ : «شمشير يهتوه و جدعون.»

خودا مديانيانا پریشانا كۆد. اوشان شروع بكوديد حمله كودن و همدیگرا بوكوشی. جدعون فوري الباقي ايسرائيليان كي خوشان خانه يان جا فراخوانده بو بوسته بيد مديانيان تعقيب ر باموئيد. اوشان عده ای زيادي جه مديانيانا بگشتيد و الباقي شونم جا اسرائيل سرزمين بيرونا كۆديد. هوروز ۱۲۰۰۰۰ نفر مديانيان بمرديا بوكی، خودا ايسرائيل قوما نيجات بدأ.

مردوم بخواستيد جدعونا خوشانه پادشاه بۆكۆنيد. جدعون اوشانا ايجازه نداء، اما جه اوشان خواست كي ايپچه حلقه طلائي كي مديانين جا بدست باورديد اونا تحويل بديد. مردوم ايتا عالمه طلا جدعونا فادانيد.

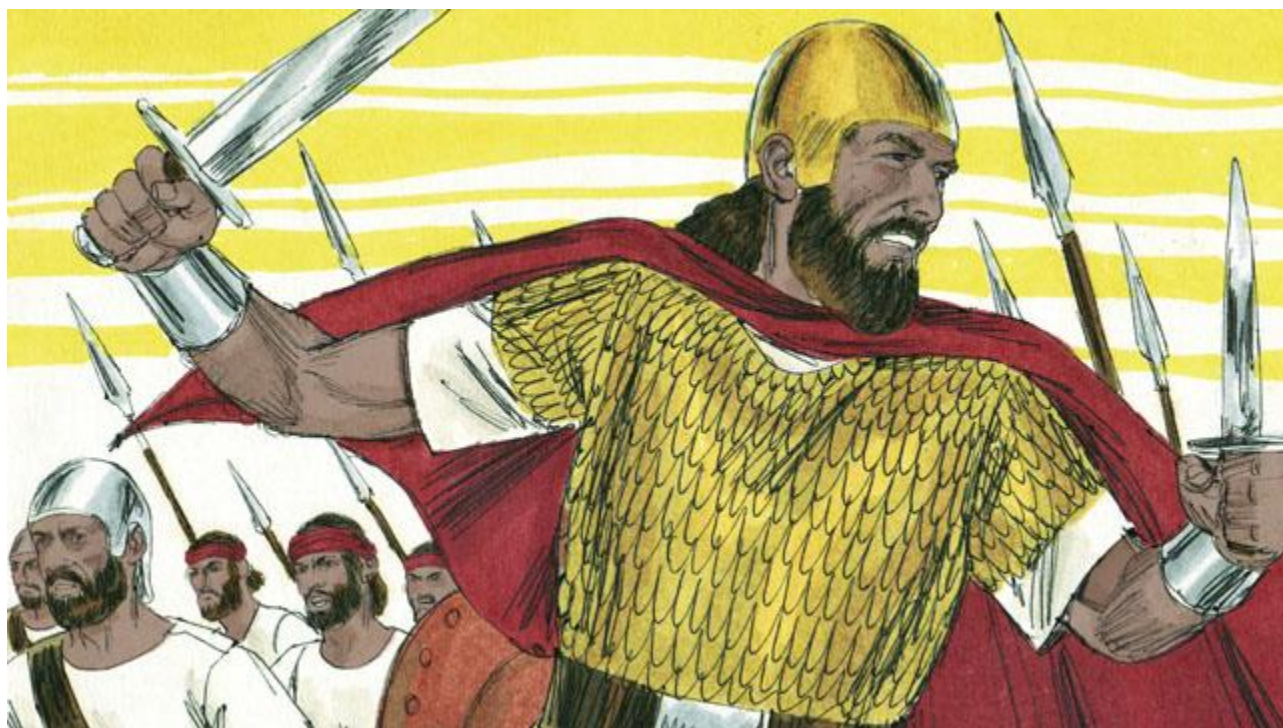

بزن جدعون طلايان، مرا ايتا جليقه چاكۆد مثل كاهنان رنيس دۆكۆدي، اما مردوم جليقه ائي كي جدعون چاكۆده بؤيا بوتنا منستان شروع بۆكۆديد به پرستش كۆدن. بنايران، خؤدا دووارة ايسرائيل قومما تنبيه بۆكۆد، چره كي بازم بؤت پرستيا رۆ باورده بيد. خؤدا ايجازه بدأ كي اشانه دشمنان اشانا شكست بديد. آخر سر اوشان باز خؤدا جا تقاضاي ياري بۆكۆديد و خؤدا اوشان ر ناجي ديگه ئي اوسه كۆد.

ها كاران بارها تکرار بۆستی: اسرائیل قوم گۆناه کۆدید، خودا اوشانا تنبیه کۆدی، اوشان توبه کۆدید و خودا اینتا ناجی اوشانه ره اوسه کۆدی. طی دراز ۸ سالان، خودا ناجیان زیادی اوسه کۆد کی اسرائیل قوم جه دشمنان دست خلاصاً کونه.

آخر بسر اسرائیل قوم جا خودایا بخاستید کی اینتا پادشاه ملتان دیگه منستان اوشانا فاده. اوشان اینتا قد بلند و نیرومند پادشاه خاستید کی بتانه جنگانه میان اوشانا رهیری بۆکونه. خودا جا ها درخواست خشنود نۆیو، اما هوقو کی درخواست بۆکۆده بید، اینتا پادشاه اوشانا بیخشنا.

کتاب داوران فصل ۱ تا ۳ و ۶ تا ۸؛ کتاب اول سموئیل فصل ۱ تا ۱۰

۱۷-خودا عهد داود مرأ

شائول ايسرائيل اولي پادشاه بۆ. اۆنى قدا بۆلند و زيبا بۆ، هۆ مشخصاتي كي مردم خواستيد. شائول اولان خۆ پادشاهي قوم ايسرائيل سر خوب كاراني بۆكۆد اما نمه به ايتا گوناھكار^مرداي كي خودايا پيروي نۆكۆدي تبديلا بۆست. بناير اين خودا ايتا ديگه مرداكا انتخاب بۆكۆد كي اۆن جاسر پادشاه ببه.

خودا ايتا ايسرائيلي^جوانا به نام داودا اينتخاب بۆكۆد تا شائول جا سر پادشاه ببه. داود، ايتا چوپان بيت لحم شين بۆ. اۆن خۆ پئرا گوسفندان چوپاني سر، دومرتبه جه حمله شير و خرس گوسفندانا نيجات بداو اۆشانا بگشت. داود فروتن پارسا و عادل بۆ. و خوداي ايتعماد داشتی و ايطاعت كۆدي.

وختي کي داوود ايتا جوان بۆ اينفر مرأ کی تنومندمدای و آموزش بيده سرباز و خيلي قوي هيکل بۆ و تقريباً سه متر قد داشتی بنام جليات مبارزه بۆکۆد. اما خۆدا داوداً کمک بۆکۆد تا جلياتاً بکوشه و ايسرائيل نيجات بده. بعد اۆن داوود بارها ايسرائيل دشمناناً غلبه بۆکۆد و هن باعث بۆبۆست تا اون ايتا پيله سرباز تبديل ببه و جنگان ميان قوم ايسراييل رهبری بکونه. همه تامردوم اۆنأ خايلى تحسین کۆديد.

شانول مردوم محبت و آسي کی داوداً داشتيد اۆني مرأ حسادت کۆدي. آخربسر شانول تصميم بيگيفت داوداً بۆکۆشه، ولي اون به بيابان بگريخت، داوود خۆرأ شانول چشم جا قائماً کۆد. ايتأ رۆز کيشانول و اونى سربازان داوود دنبال گردستي، ناخبرى شانول به هؤ غاري کي داود اۆيا قائماً بوسته بۆ. بۆشؤ اما اۆنأ نيده. داوود خيلي شانولاً نزديک بۆ. تانستي اۆنأ بۆکۆشه اما بجای شانول ايتأ تیکه رختاً واهه کی اۆنأ ثابت بۆکۆنه نخايه اۆن کشتن مرأ پادشاه ببه.

آخر يسر، شانول ايتا جنگ دؤرون كؤشته بؤبؤست و داوود پادشاه اسرائيل بوبوست. اون پادشاه خؤبي بؤ و مردوم اونأ دوست داشتييد. خؤدا داوودأ بركت بدأ و اونأ همه كاران دؤرون موفق بؤكؤد. داوود جنگاي زيادي دؤرون شركت بؤكؤد و خؤدا اونأ ياري بؤكؤد كي اسرائيل دشمنانأ شكست بده. داوود اورشليمأ فتح بؤكؤد و اونأ خو پايخت چاكؤد. داوود هوبه زندگي بكود و بمرد و دفن بوست. اون بمدت چهل سال پادشاه بو. وقتي كي داود پادشاه بؤ اسرائيل قوي و ثروتمند بؤ.

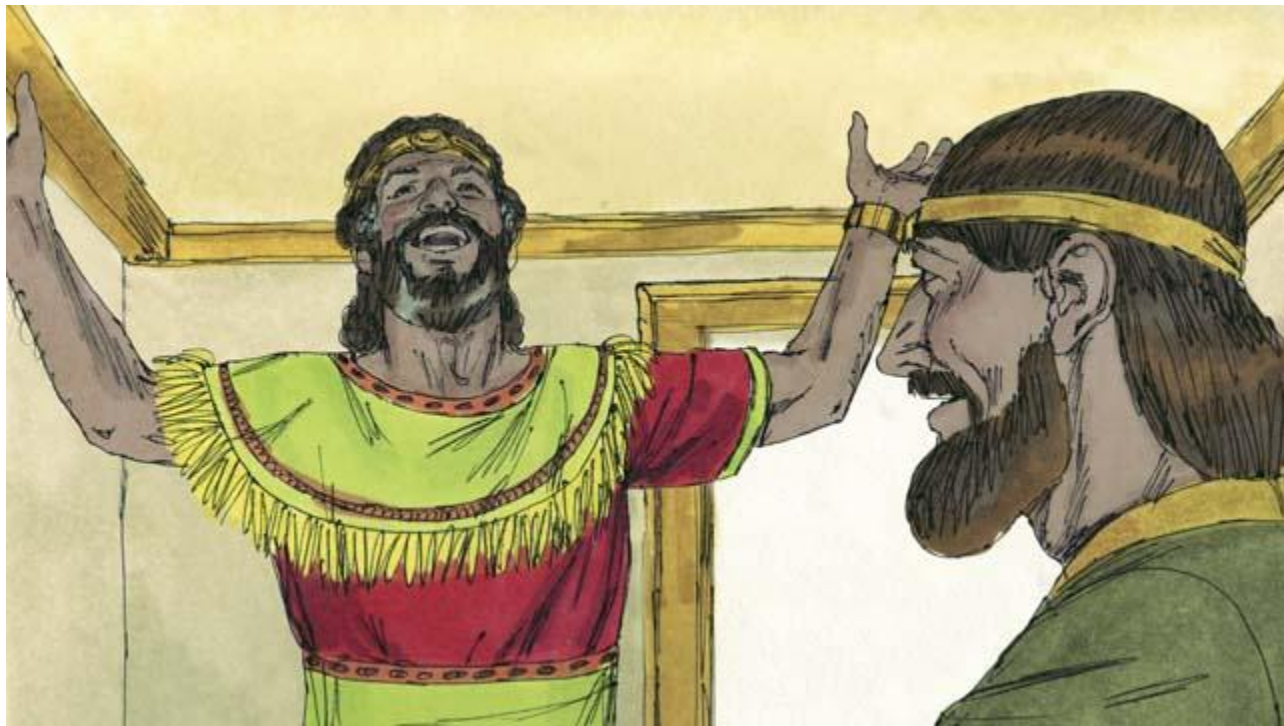

داوود خاستي ايتا معبد چاكؤنه كي اسرائيل قوم بتانيد اؤيا خؤدايا پرستش و اؤنه ره قرباني بؤكؤنيد. براي حدود ۴۰۰ سال، مردوم ايتا جيگا عبادت و قرباني كؤديد كي ملاقات خيمه نام داشتي و مؤسا اونأ بساخته بؤ.

اما خۇدا ناتان^۸ نبي يا ھا پيغام مرا اۆسه كۆد كى بگفت: «چون تو جنگي مرداكي، مره معبد نخواهه چاكوئي. تي پسر اونا بنا كونه. ولي من ترا خيلي برکت دهم. اينفر جه تي نتاج تا ابد مي قوما سلطنت كونه.» تنها نتاجي كي تانستي جاودانه سلطنت بوكونه مسيح بو. مسيح هو خۇدا برگزيده بو كي جهاناً جه گوناه نجات دائي. «

داود كي ھا گبا بيشتاوست، هو موقه خۇدايا شكر و ستايش بوكوند. خودا اون سربلند كوده و پيله بركتان فاده. داود تانستي كي خۇدا كي ھاوعدان تحقق كونه ولى ھاسه دانيم كي ايسرائيل قوم بايستي، بعد جا داود، هيزار سال رافا مسيح امون بييد .

داود خيلي سالان ايعدالت مرأ حكومت بؤكؤد. اون خوداجه ايطاعت كودى و خودا اونا برکت دائي. با ها حال خو آخران عمر دوچار ايتا پيله گؤناها عليه خودا بؤؤست.

ايتأ رؤز، وختي توام داود سربازان جنگ و اسي بيرون ايسابيد، اؤن كاخ سلطنتي بام سر بيچيرا فأندرست و قشنگ زناكا بیده كي حمام كؤدن دبوو. اون هو زن نشاحتى ولى واخبر بوزن نام بتشبع ايسه.

داود بجاي ان كي جه هو وسوسه دوري بۆكۆنه، اينفرا اۆسه كۆد تا هو زناكا اۆن ويرجا باوره. هو زناك مرا بوخوفت و بزین اونا بخانه اۆسه كۆد. بعد ايتا كوتاه مدت بتشبع داود ز پيغام اۆسه كۆد كي شكم اۆساده.

بتشبع مرد اوريا نام داشتی، داوود ايتاچه بهترين سربازان بو. اوريا هو روزان بدور جه خانه جنگ میان ايسه بو. داوود اوريايا دؤخاد و اونا بؤگفت بؤشو بخانه و ايبچه تي زن کنار بس. اما اوريا قوييل نؤكۆد كي ايستراحت بۆكۆنه چونكي انى همزمان جنگ ايسائيد. بنايران داود، اوريايا دوباره جنگ اۆسه كۆد و فرماندهانا بؤگفت كي اونا خط مقدم بنيد تا كؤشته ببه. واتو ببوست كي اوريا جنگ میان بمرد.

بعد اوريا كؤشته بؤستن، داود بتشيع مرأ عروسي بؤكؤد و اؤن داوود ز پسر بزأ. خؤدا داوود كار و أسى خشمگين بؤ، هن و أسى ناتان نبي يا اؤسه كؤد كى داوود گنايا اؤنا ايشتاو بده. داوود به خؤ گؤناه اعتراف بؤكؤد و خؤدا اؤنا ببخشه. داوود بقيه خو دوران زيندگى، سخت ترين شرايط دؤرؤن، خؤدايا اعتماد داشتي و اؤني جا ايطاعت كؤدي.

اما اؤني گؤناه موجازات ره، داوود پسر بمرد. همچنين داوود خاندان دؤرؤن، كلي درگيري بويوسته و اؤني قدرت خيلي كماً بؤست. البته داوود گاهي به خؤدا گؤناه كؤدي اما خؤدا خؤ عهديا كى اؤنا مرا دووسته بو وفادار بؤ. بعدها داوود و بتشيع ايتأ پسرأ صاحب بؤبؤستيد و اؤني نامأ سليمان بنأيد.

كتاب اول سمونيل، فصل ۱۰؛ و فصل ۱۵ تا ۱۹ و ۲۴ و ۳۱؛ كتاب دوم سمونيل فصل ۵ و ۷ و ۱۱ و ۱۲

۱۸- منقسم بوقوسته پادشاهي

داوود چهل سال پادشاهي بوکود. بعد اونی بمردن، و اُنی پسر سلیمان اسرائیل قوم پادشاه بوبوسته. خودا سلیمان مرأ رویا دؤرؤن گب بزه و انا اوؤرسه: «می جا چي خانی کی ترا فادم؟» سلیمان حکمتاً تقاضا بؤکؤد خودا خيلي خوشحالا بؤ و اونا حکيم ترين مرد زمين سر بؤکؤد. سلیمان خيلي چیزانا ياد بيگيفت و خردمنداور بؤ. خودا سلیماناً خيلي ثروتمند چاکؤد.

سلیمان اورشليم دؤرؤن ايتا معبدي کي داوود بصرافت چاکؤدندش بؤ يا بنا بؤکؤد. جه او زمان، دُ مردم تانستيد بجاي ملاقات خيمه، اویا عبادت بؤکؤنيد و اونا قورباني تقديم بؤکؤنيد. خودا معبد سر نازلأ بؤ و اویا حاضر بؤ و خو قوم مرأ زندگي شروع بؤکؤد.

اما سليمان جه سرزمیناناً دیگر زناکانا دوست داشتی. اون تقریباً ۱۰۰۰ تا زن مرا عروسی بۆکۆد و هن و اسی خودا فرمان جا سرپیچی بۆکۆد. خیلی جه هو زناکان، بیگانه شهرانه جا باموبید خوشان مرا بت داشتید. سليمان کي پیرا بۆست اونم شروع بۆکۆد اوشانه بتا عبادت کۆدن.

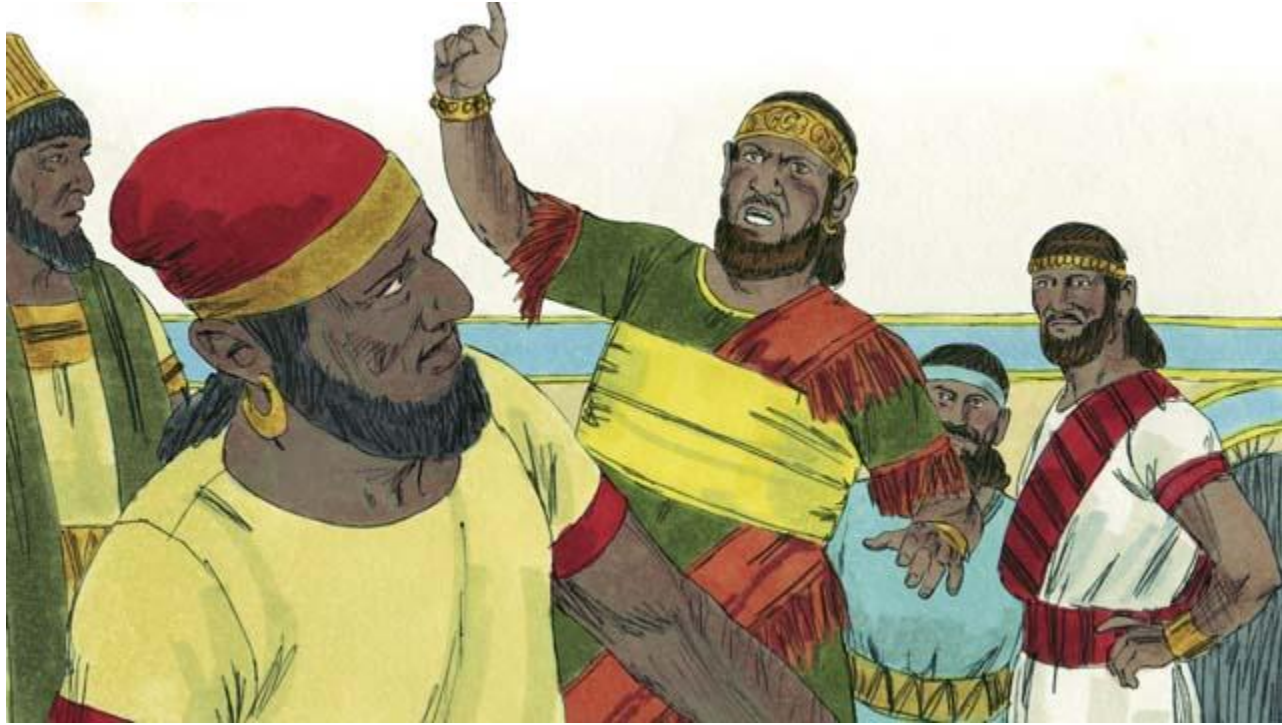

خوداوند سليمان جا خشنود نۆبۆ . هنی بی اطاعتي، موجازات و اسی وعده بفرماست کي ایسرائیل پادشاهیاً بعد انکی اون بمرده دو نیمه بۆکۆنه.

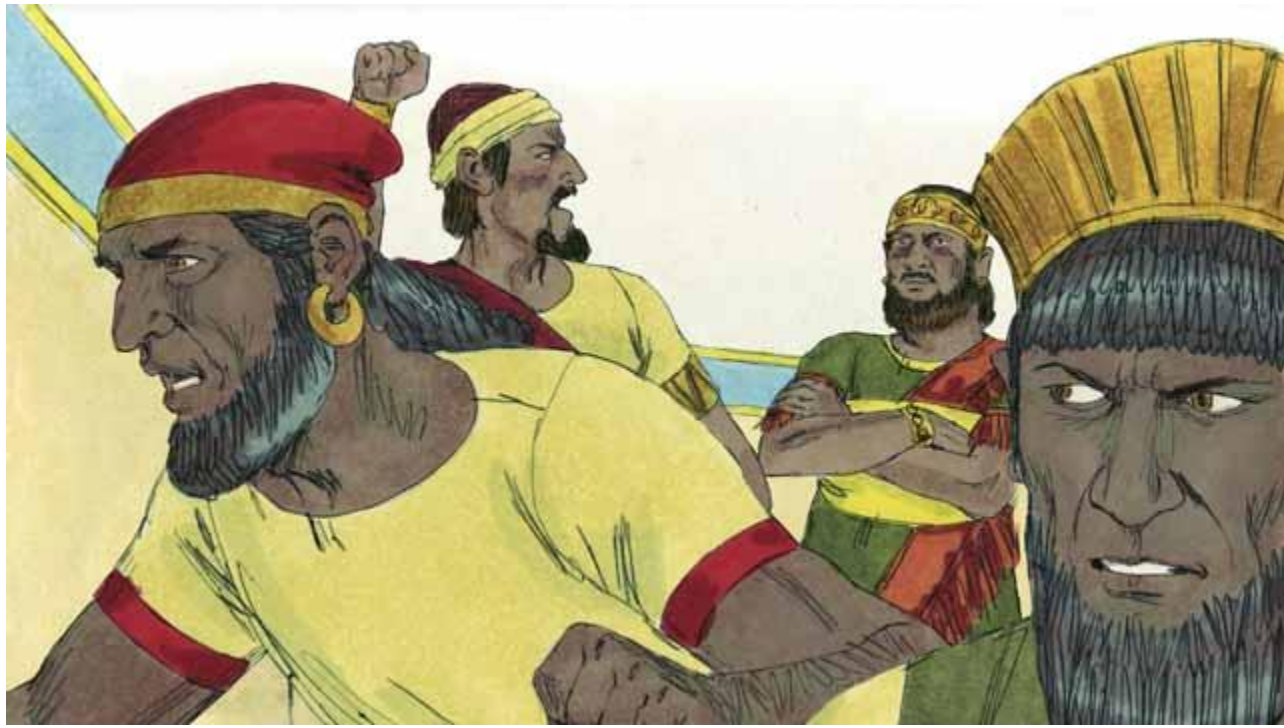

بعد ان کي سليمان بمرء، اني پسر رحبعام اونی جا سر پادشاه بۆبۆست. ايسرائيل همه قبيله يان جمعاً بؤستيد کي اوني پادشاهياً قوبيل بۆکۆنييد. اوشان رحبعام زُ شکايت بۆکۆديد کي سليمان اوشان جا زيادي کار فاکشه اني و مجبور بيد خيلي ماليات فاديد. اوشان جا رُبعام بخواستيد کي خو پئر مانستان سخت گير نيه.

رحبعام اوشاناً ايتا کال جواب بدأ و بؤگؤفت: «شوما فکر کۆنيد مي پئر سخت گيري کۆدي من ولي شيمي جا ويشتر کار فاکشم و شومارا مي پئر جا سخت تر تنبيه کۆنم.»

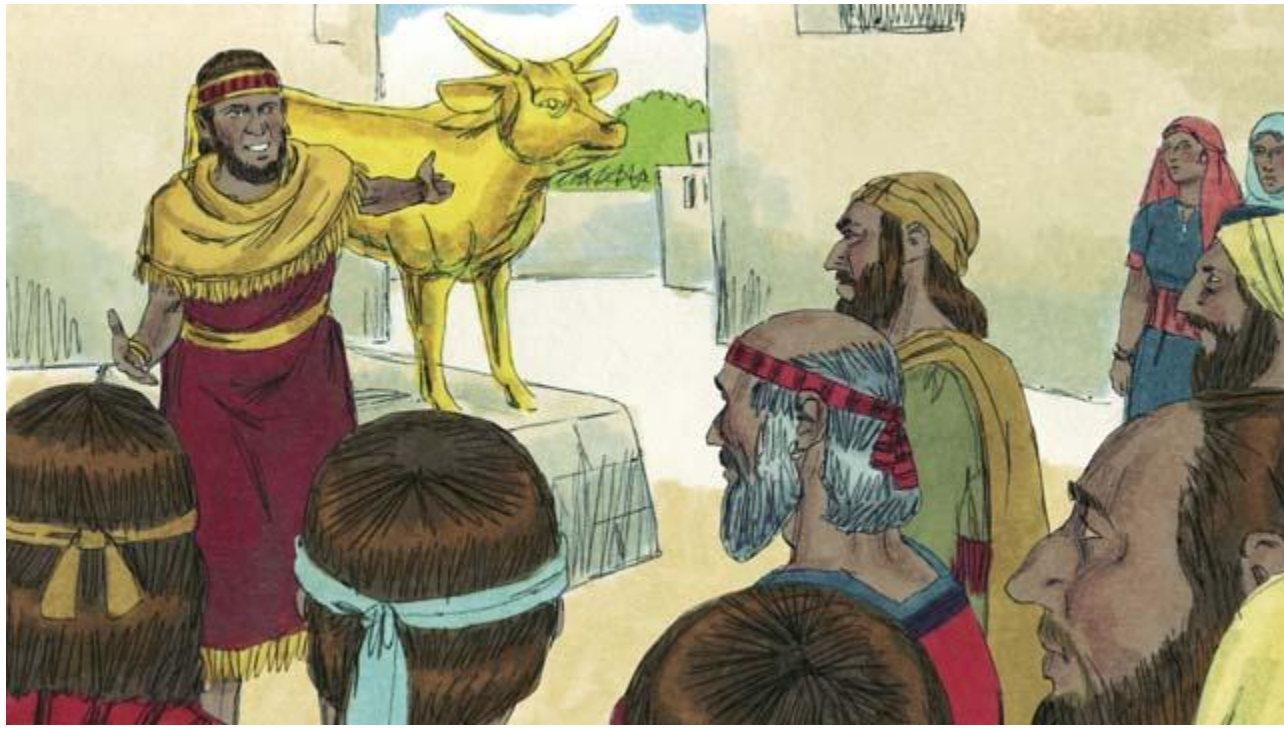

بعد جه اون گب، مردومان زیادی شورش بکودید. ده تا قبیله جه اسرائیل قبیلاں رحبعام سلطه جیر نوشوئید. فقط دوتا قبیله اونا وفادار بمانستید و ها دوتا قبیله یهودا پادشاهیا خوشان رع نام بناید.

الباقی ده تا قبیله ایتا مردای به نام یربعاما خوشانه پادشاه بکودیدکی خوشان پادشاهی قلمروا شمال هؤ حوالی میان ایجاد بکودید و اونا اسرائیل پادشاهی دؤخادید.

پر بعام بر ضد خودا ویریشت و باعث بوبؤ مردوم گوناه طرف بیشید. اون دو تا بت چاکؤد و مردوما تشویق بؤکؤد کي جاي هن کي پرستش و اسی خودا خانه اورشليم کی در پادشاهی یهودابو بیشید، اوشانا پپرستید.

یهودا پادشاهی و ایسرائیل پادشاهی کس کس مرا دشمن بید و حتی گاهی همدیگه مرا جنگ کؤدید.

ایسرائیل تازه پادشاهی دۆرون، همه پادشاهان بدکار بید. ویشتر اۆشان توسط افرادی کی خواستید سلطنتاً صاحب ببید، کشته بوستید.

اۆشان همه پادشاهان و خیلی از ایسرائیل مردم بتاً عبادت کوید. اۆشان بوت پرستی اغلب خاک بر سری کاران، خرابدار زناک امر همرا بو و حتی زاکانه بوتان رع قوریانی کوید.

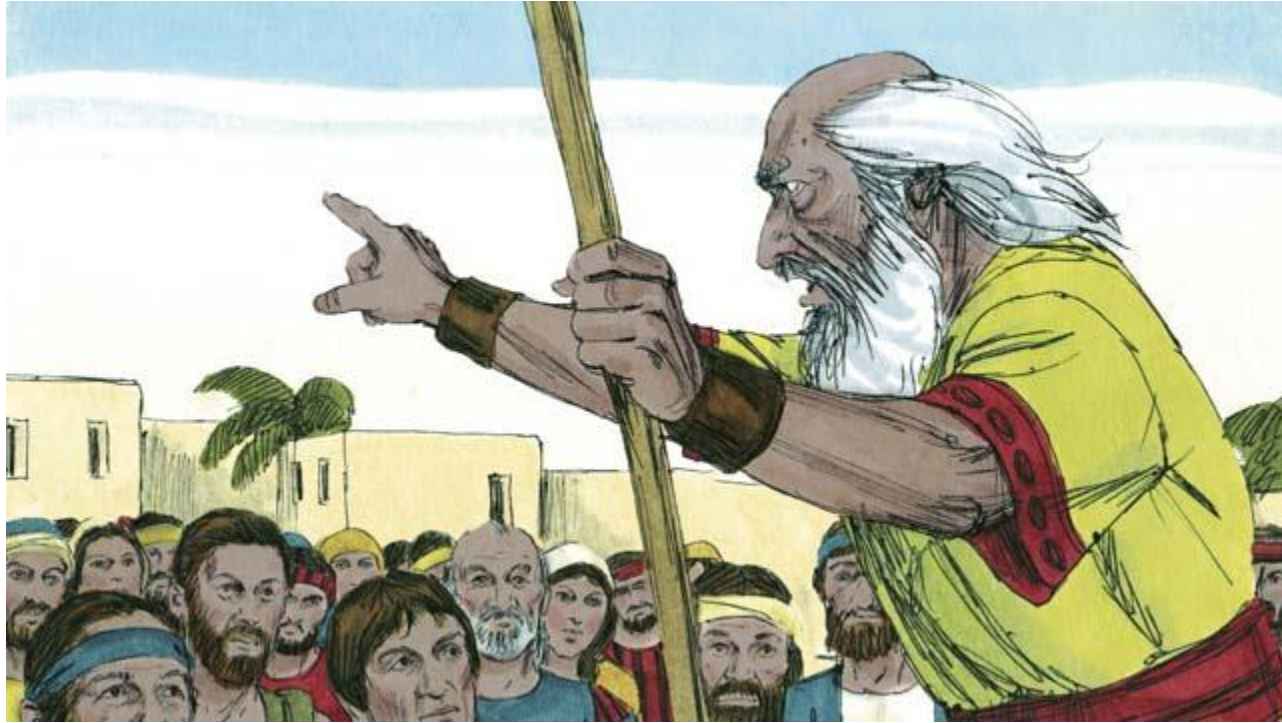

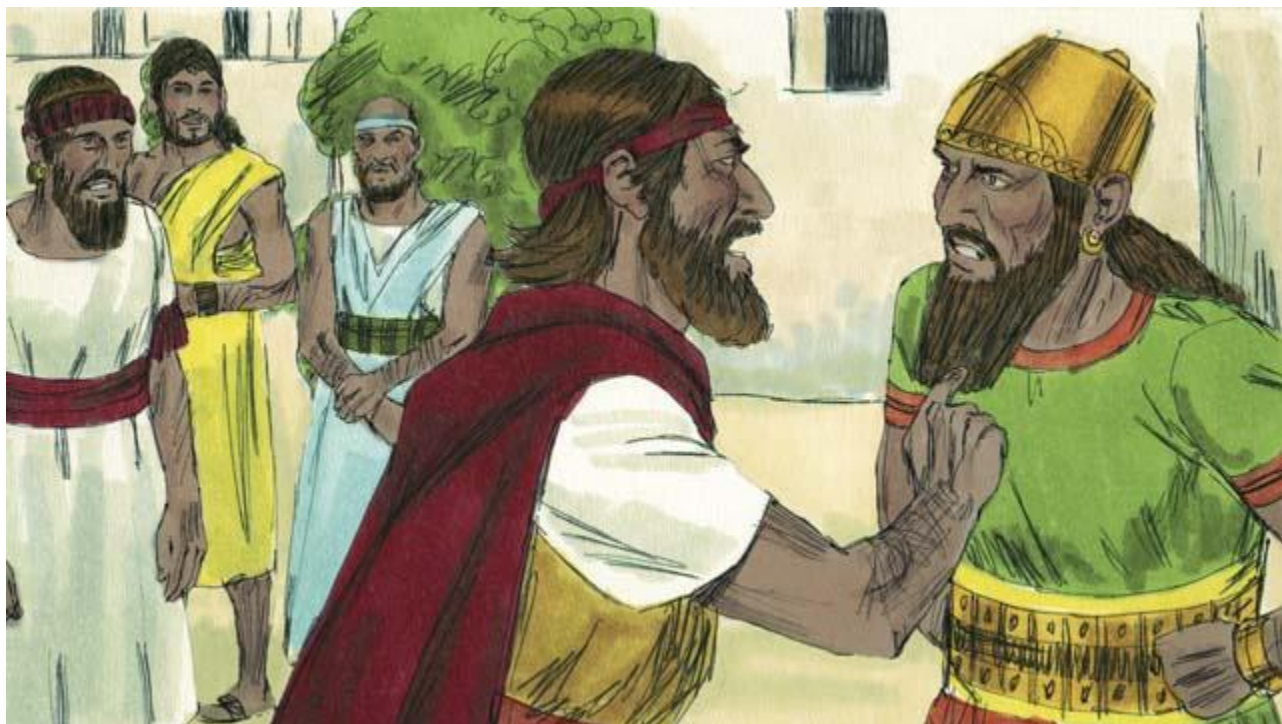
يهودا پادشاهي جه داوود نتاج بيد. بعضي جا ها پادشايان آدمي عادل و خبي بيد، و يكتا خودايا پرستش كويد. اما ويستر يهودا پادشاهي، بدكار و فاسد و بوت پرست بيد. بعضي جه اوشان حتي خوشان زا كانه بتانه ر قورباني كويد. يهودا ويستر اهاليم ضد خودا ويريشنيد و الباقي خودايانا پرستش كويد.

كتاب اول پادشاهان فصل ۱ تا ۶ و ۱۱ و ۱۲

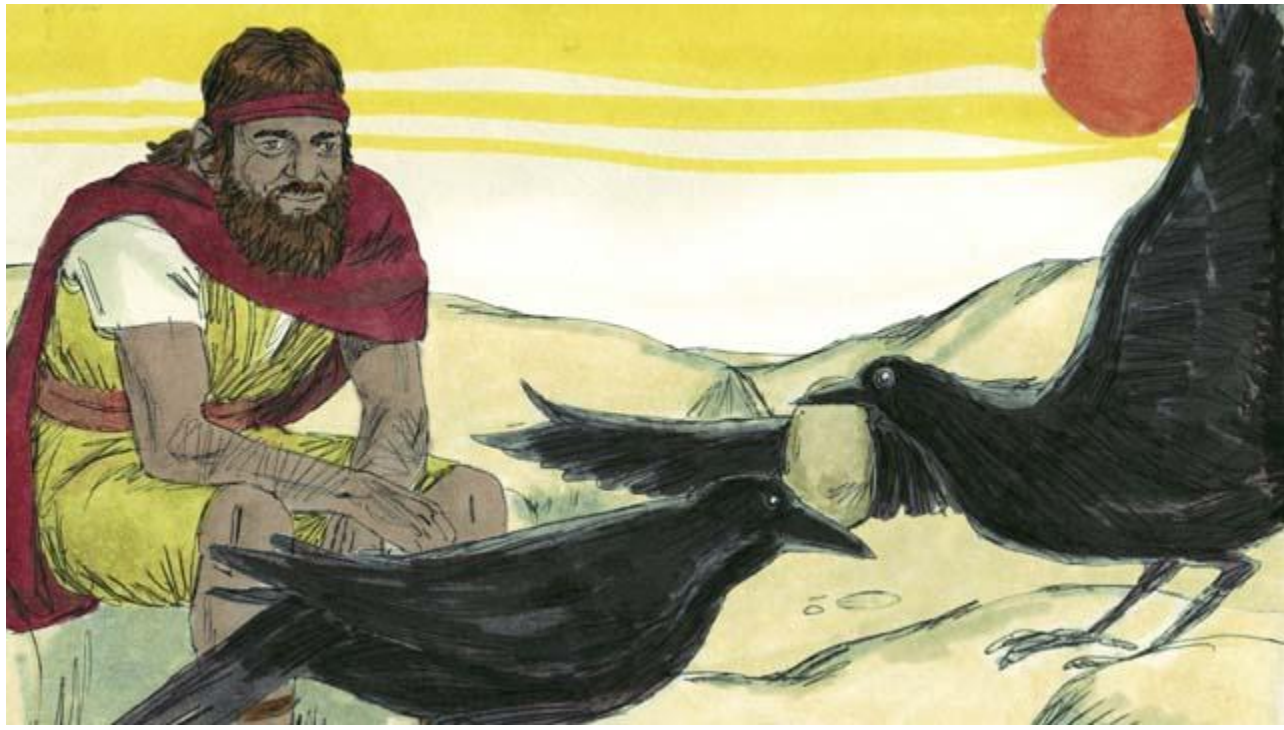

اسرائیل تاریخ دۆرۆن خودا پیغمبرانی اوشانه ره اوسه کۆد. پیغمبران خودا جه پیغامهائی فاگیتید و مردوما انتقال دئید.

اخاب پادشاهی موقع ایسرائیل سر، ایلیا پیغمبر بۆ. اخاب بدکار^ مرداکی بۆ کی مردوما تشویق کۆدی بعل^ بتا پرستش بۆکۆنید. ایلیا اخابا بۆگوفتخودا تره تنبه کونه. همچنین اخاب بگوفت: «ایسرائیل قلمرو دۆرۆن هیچ وارش و شی زمین سر فینوه، وقتی کی من بگم.» ها موضوع اخابا خیلی عصبانی بۆکۆدنا جای که بصرافت دکفت ایلیا بکوشه.

خودا ايليايا بؤگوفت بؤشؤ بيبان دورؤن ترأ جه اخاب قائمأكون. ايليا بشو بيبان ميانى هو روخان كنارى كه خودا نيشان بدابو ، ساكن بوبوست. هر روز صبح و عصر كلاغان ايليا رُ نان و گوشت آورديد. هو مدت ميانى اخاب و اُني سپاه ايليا دؤنبال گردستيد اما نتأستيد اؤنا بياؤيد.

چون وارشى نامويى ، خشك سالي باعث بؤبؤسته بؤ كي روخان آب خوشكأ به. هن و اُسي ايليا همسايه سرزمين بؤشؤ. اوسرزمين ميانى ايتأ بيوه زناي كي پسر زاي داشتني زندگي كؤدي و خشكسالي و اُسي هيچ غذائي خوردن رُ نأشتيد. اما اؤشان ايليا جا مراقبت بؤكؤديد و خودا اؤشان رُ تا وقتي كي وارش نبارستي آرد و روغن فراهم كؤدي. تؤمام خشكسالي دوران اُشان خومره آرد تؤماما نؤبوست و اُشان كوزه روغن خالي نؤبوست. خشكسالي دوران خوردن رُ خؤراك داشتيد. ايليا سه سال اؤيا بنسا.

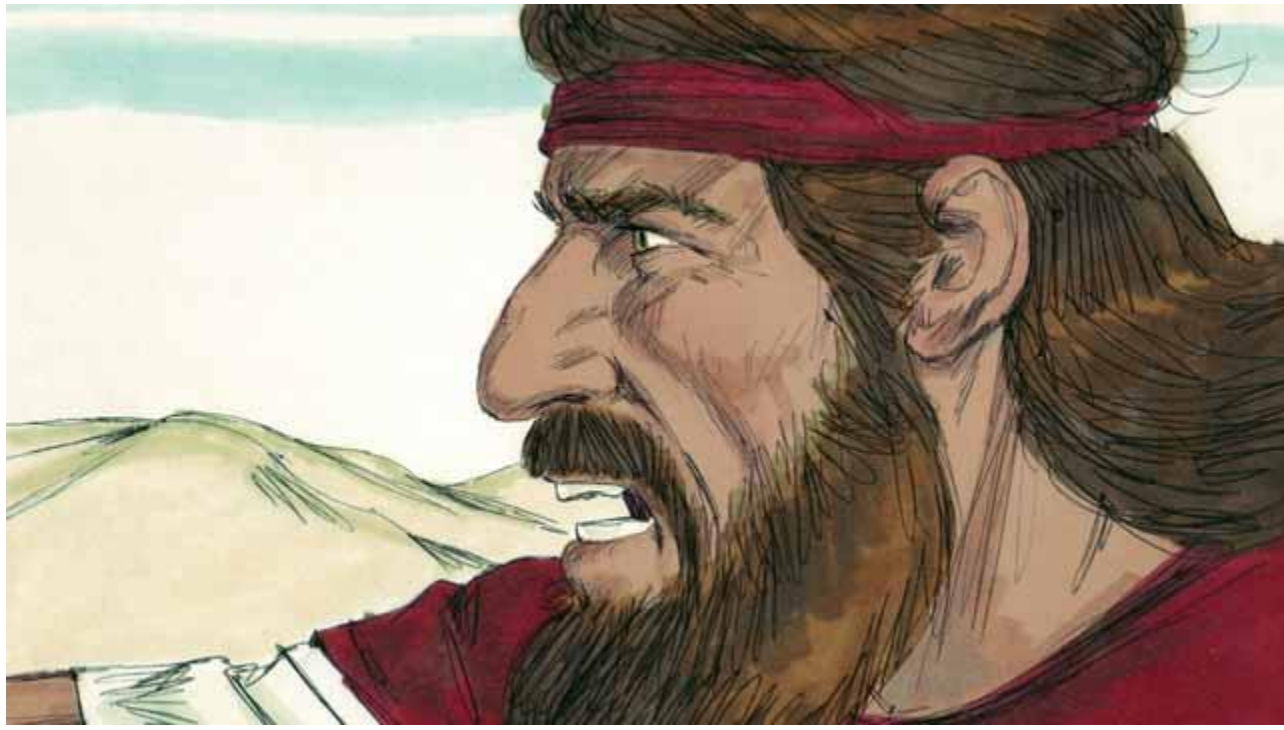

سه سال و نيم بعد، خودا ايليا يا بۆگوفت وارش خواي و ارستان.خودا جه ايليا بخواست كي ايسرائيل پادشاهي قلمرو و اكرده و اخاب مرا گب بزنه. وقتي اخاب ايليايا بيده بۆگوفت: « تو همه ها مشكلانا چاكوډي!» ايليا جواب بدأ : «همه ها مشكلان تي و اسيه! تو يهوه حقيقي خودايا تركا كودي و بعل ستايش كوئي. همه ايسرائيل قومما كرمل كوه باور. »

همه ايسرائيل بهمراه ۴۵۰ نفر جا بعل بت انبيا مرا كرمل كوه باموئيد. ايليا بۆگوفت: « چندر طول بگشه تا شمی افكارا عوضا كوئيد؟ اگه يهوه خودايه، اونا بيرستيد و اگر بعل خودايه اوني جا پيروي بوكونيد. »

بزين ايليا و اگر دست بعل بت انبىايأ بؤگوفت: «ايتأ ورزأ گاهه قوربانى بؤكؤنيد، واون گوشت و اوين بزين و قوربانگاه سربنيد، اما اؤنا آتش نزنيد. و منم هاكارا كؤنم ايتا قوربانگاه ديگر سر. و خؤدانى كى اؤنا آتش بزنه حقيقى خؤدايه.» بزين بعل بت كاهنان، قوربانىأ فراهم بؤكؤديد، ولى آتش روشنا نؤكؤديد.

بزين اؤشان بعل بت طرف دؤعا بؤكؤديد: «أمى دؤعايا اجابت بؤكؤن! اي بعل.» اؤشان تؤمام رؤز مشغول دؤعا، و ايجگره زنن و خوشانا چاقو مرأ زخمى كؤدن بيد. اما هيچ جوابى اؤشانه ر نؤبؤ و آتشى هم روشن نوبو.

انبیای بعل، ایتاروز دوعا بکودید دوعا واکفتید و بس کودید. بزین ایلیا ایتا ورزای دیگرى هم قوربانگاه سر برنه قربانیاً آماداً کۆد. بزین بۆگوفت کي مردوم دوازده تا پبله خومره آب قوربانگاه گوشت و هیمه فۆکۆنید، طوري کي، گاو گوشت، حتی قوربانگاه و اون هیمیان و حتی اون زمین دۆر هیسدا بۆ.

بزین ایلیا هاتو دوعا بۆکۆد. «ای بهۆوه، ای ایبرایم خۆدا، ایسحاق و یعقوب امروز امرأ نیشان بده کي تو اسرائیل خۆدا ایسی و من تي خدمتگزارم. مي دوعایاً ایجابت بۆکۆن تا ها قۆم بدانید کي تو حقیقي خۆدا ایسی.

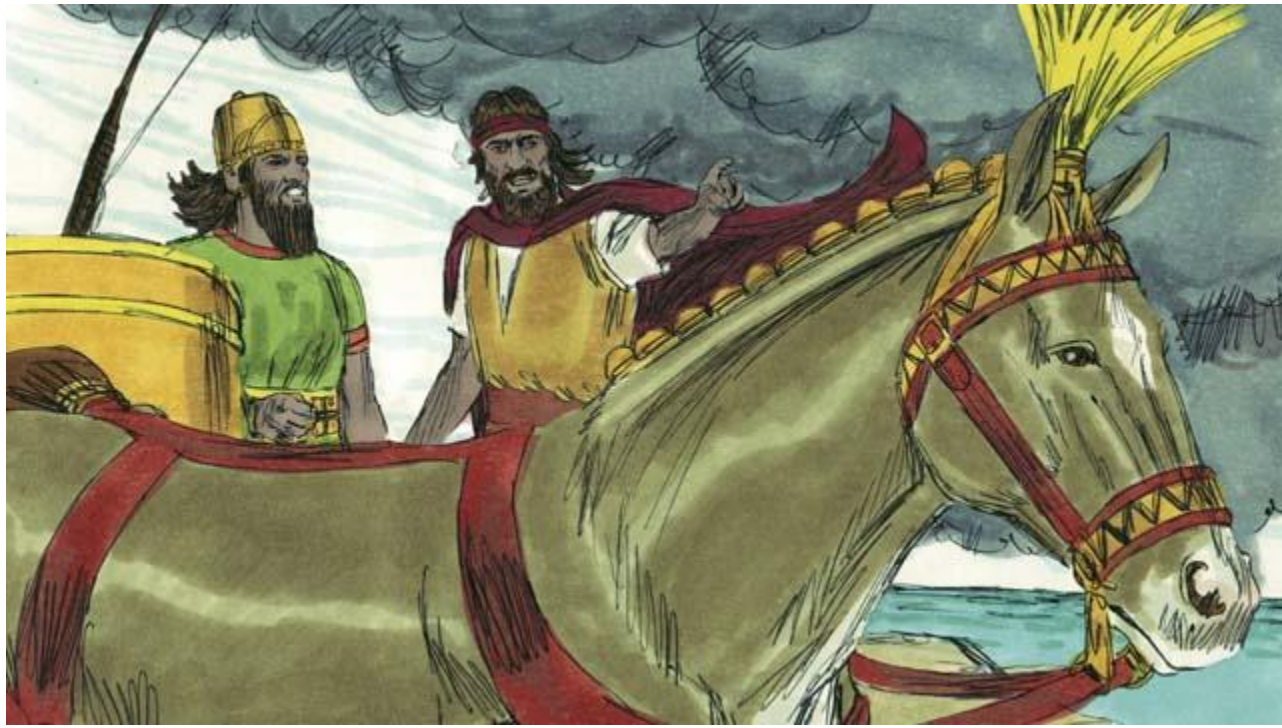

فوري اينأ آتش آسمان جا نازل بؤبو و گوشت ، هيمه، سنگان، خاک و حتي هيسد^۸زمين قوربانگاه دورأ بؤسوزأنه. مردۆم وقتي أنا بيده ئيد، بلافاصله زمين سر بگفتيد و بؤگوفتيد: « يهؤوه خؤدايه! يهؤوه خؤدايه! »

بزين ايليا بؤگوفت : «ولانيد حتي اينفر جا بعل^۸بت^۸أنبيا بؤگوريزه!» پس مردۆم اؤشانأ بيگيفتيدى و ايليا اؤشانأ جه اؤيا ببرد و بؤكؤشت.

بعد ايليا اخاب پادشايأ بۆگوفت: « فوري و اگرد بخانه، چونكى بزودي وارش باره. » هؤ زمات، سياه ابران، آسمانأ بپوشانيد و تونده باد وارش مرأ بگنست. بهؤوه خؤ كارأ انجام بدأ و ثابت بۆكؤد كي حقيقي خؤدايه.

بعد جا ايليا ماموريت تمام بوستن، خؤدا ايتأ مرداي بنام اليشع پيغمبري رُ انتخاب بۆكؤد. خؤدا موجزات زياديا بوسيله اليشع انجام بدأ. ايتأ جه ان موجزات نعمان رُ كي ايتأ دؤشمن فرمانده بو و ايتأ وحشتناكه ناخوشي پؤستيا مبتلا بو رخ بدأ. اون در مورد اليشع بيشتاؤسته بو هن و آسي اوني ور بؤشؤ و تقاضاي شفا بۆكؤد. اليشع نعمانأ بۆگوفت كي هفت مرتبه خؤرا اردن روخان ميان بؤشؤره.

اولش نعمان جا ها پيشنهاده عصباني بۆبۆست و نخاستي ها كارا بۆكۆنه چونكي فكر كۆدي ها كارا تور كاره، اما بعد خو تصميماً عوضاً كۆد و هفت مرتبه اردن اروخان ميان غوطه بۆخورد. وقتي كي هفتمين باره ر آب جا بيرون بامو، كاملا شفا پيدا بۆكۆده بۆ! خودا اونا شفا بدأ.

خودا خيلي پيغمبر ديگه ئي ايسراييل قوم اۆسه كود. اوشان همه تا مردوما ايشتاو بدائيد كي جه بتان پرستش دست بكشيد، و رحمت و عدالتاً نسبت به ديگران رعايت بۆكۆنيد، اوشان مردوما ايشتاو دنيد كي اگه جه خوشان شرارت دست نكشيد و خودا جا ايطاعت بۆكۆنيد. اكر اطو رفتار نكونيد، خودا غضب به اوشان تقصيرات فارسه و اوشانا موجازات كۆنه.

بیشتر موقعیان، مردوم خۇدا جا ابطاعت نۆكۆدید. ویشتر زماتان اوشان پیغمبران مرأ بد رفتاری كۆدید و گاهی حتی اوشاناً كۆشتید! ایبار، ارمیای نبی یا چاه دۆرۆن تاودانید و اونا هویا ولا كۆدید تا بیمیره. ارمیا چاه چۆل دۆرون فرو بۆشۆ. اما بزین، پادشاه اونا رحم بۆكۆد و خۆ خادماناً بۆگوفت کی اونا قبل هان کی بیمیره چاه جا بیرون باورید.

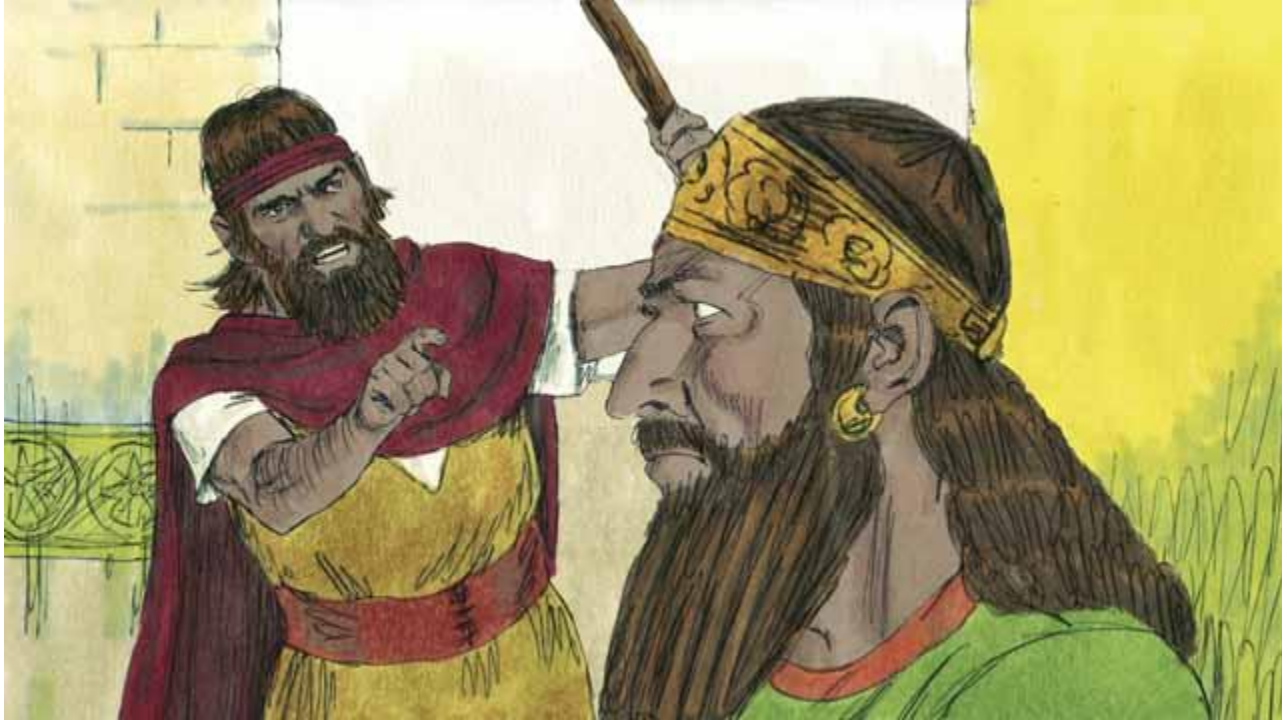

بانکی مردم جا پیامبران نیفرت داشتید، اوشان بازم در مورد خۇدا گبا زئید. اشان مردوما ایشتاو دانید کی اگه تۆبه نۆكۆنید، جه بین شیدی. اوشان همچین خۇدا عهداً مردوما خاطر اوردید که همانا موعود مسیح امون بۆ.

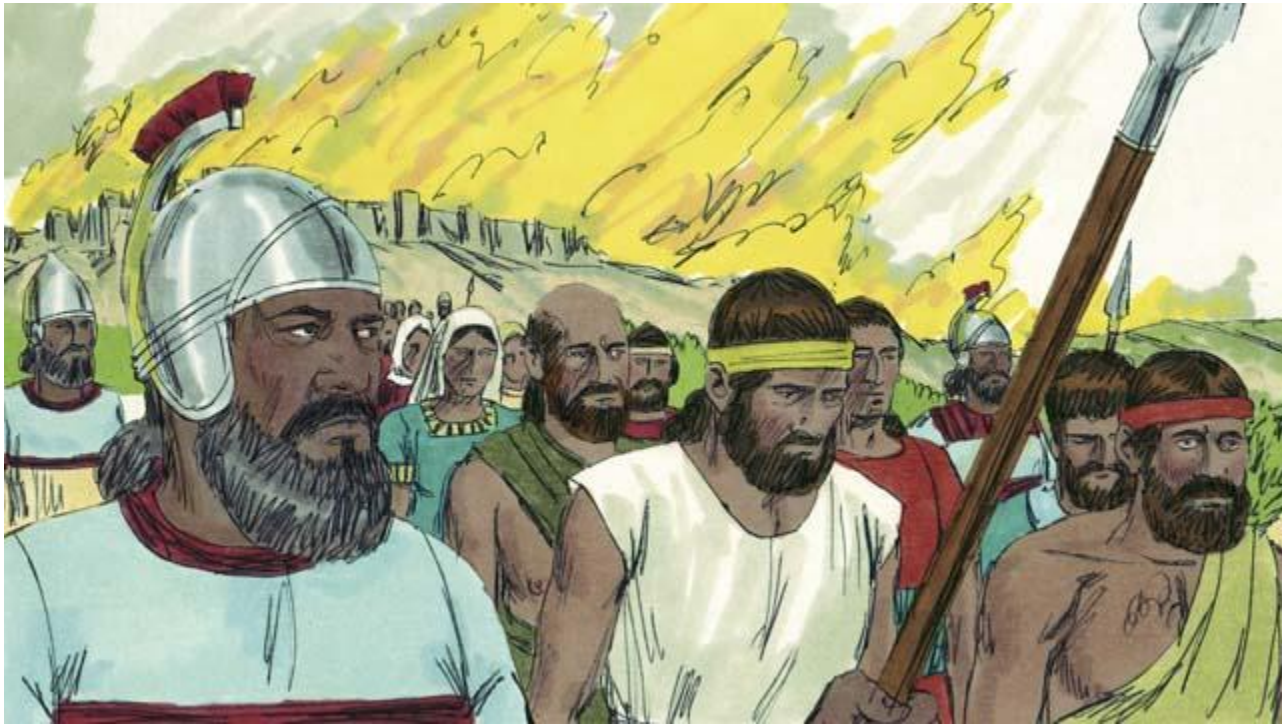
کتاب اول پادشاهان فصل ۱۶ تا ۱۸؛ کتاب دوم پادشاهان فصل ۵؛ کتاب ارمیا فصل ۳۸

۲۰- تبعيد و واگردستن

اسرائيل پادشاهي و يهودا پادشاهي بر ضد خودا گوناوه بۆكۆديد. اوشان عهديا كي سينا كوه سر خودا مرا دوسته بيدأ، بشكنه ئيد. خودا پيغمبران زياديا اوسه كۆد تا اوشانا ايشتاوبده كي توبه بكونيد و اون عبادت بۆكۆنيد، اما اوشان خودا ايطاعات نو كۆديد.

بنابر اين خودا اوشانا تنبيه بۆكۆد و اجازه بدأ دوشمنان، اوشانا نابودا كۆنيد. اسرائيل قوم امپراتوري آشور دست كي آدماي قوي و بيرحمي بيد جه ميان بوشونيد. آشوريان خيلي مردوم ايسرائيل بۆكۆشتيد، و همه اشانه چيزانا ارزش دار نابودا كۆديد و ايسرائيل شهر بعضي جايانا بۆسۆجانه ئيد.

آشوريان همه رهبران، ثروتمند آدمان و اوشاني كي مهاري داشتيداً خوشان مرا به آشور بريديد. فقط افراي كي فقير و ضعيف بيد ايسرائيل درون بمانستيد.

بزين آشوريان، بيگانه يانا سرزميني كي تحت حاكميت ايسرائيل بو باورديد كي اويا زندگي بوكونيد. بيگانه يان ويرانا بوسته شهرانا دووارة بساختيدي و الباقي ايسرائيلياني كي اويا ايسابيد، امرا عروسي بوكونيد. الباقي جه نتاج ايسرائيلياني كي بيگانيان مرا عروسي بوكونديا، سامري دوخايد.

مردوم يهودا پادشاهي بيده نيد كي خوږدا چۆطوپادشاهي ايسرائيل، بي ايماني و نافرمانی و اسي موجازات بۆكۆد، اما اۆشان هوتو بوتان و كنعان خوږديانا بېرسنيد. خوږدا پيغمبرانيا اۆسه كۆد كي اشانا ايشتاو بده، اما اۆشان هوتو خوږشان كارا كۆديد.

حدود صد سال بعدجا نابودي ايسرائيل پادشاهي توسط آشوريان ، خوږدا نبوكدنصر بابل پادشاهيا انتخاب بۆكۆد كي يهودا پادشاهيا حمله بۆكۆنه. بابليان قدرتمند امپراتوري بيد. يهودا پادشاه قوبيل بۆكۆد كي نبوكدنصر ا خدمت بۆكۆنه و هر سال ماليات و ييشترى اۆنا فاده.

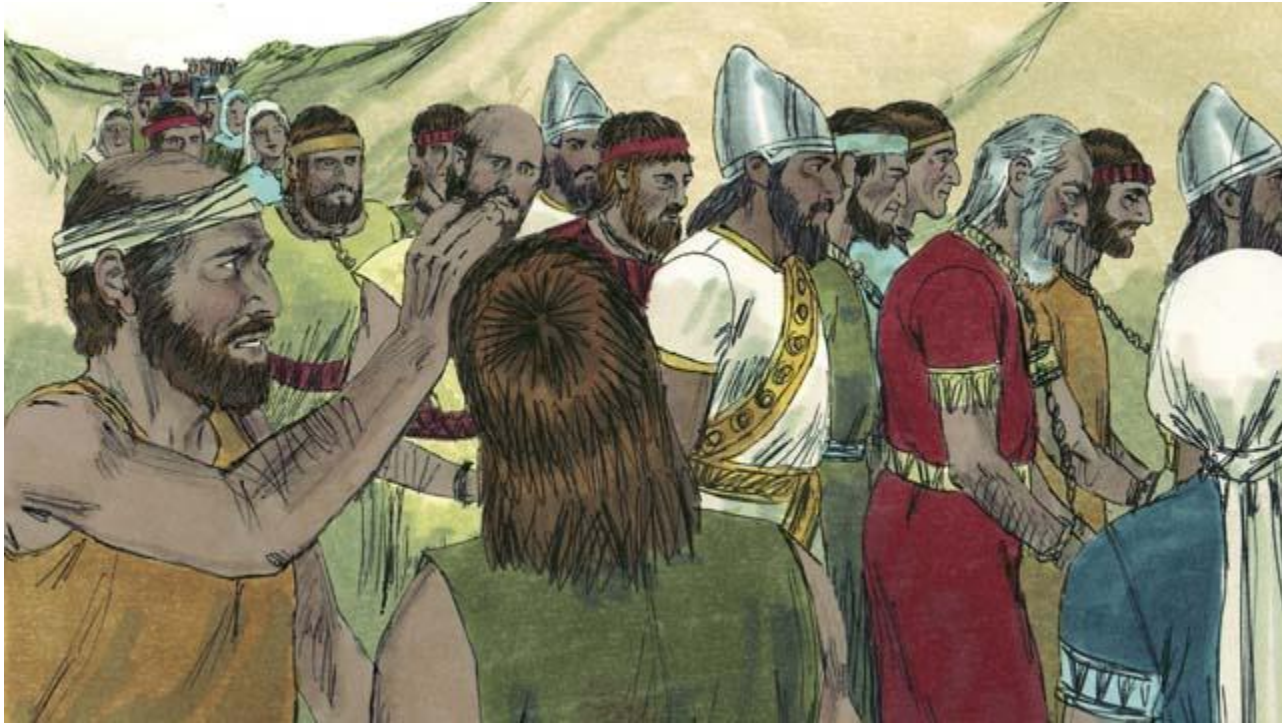

اما چند سال بعد، يھودا پادشاهي عليه بابل و بيريشت. هن و اسي بابليان و اگردستيد و دووارة يھودا پادشاهيا حمله بۆكۆديد. بابليان اورشليم شهرأ تصرف بۆكۆديد، معبدا نابودأ كۆديد و هر ثروتي كي شهر و معبد دۆرؤن نهأبويأ، خوشان مرأ ببرديد.

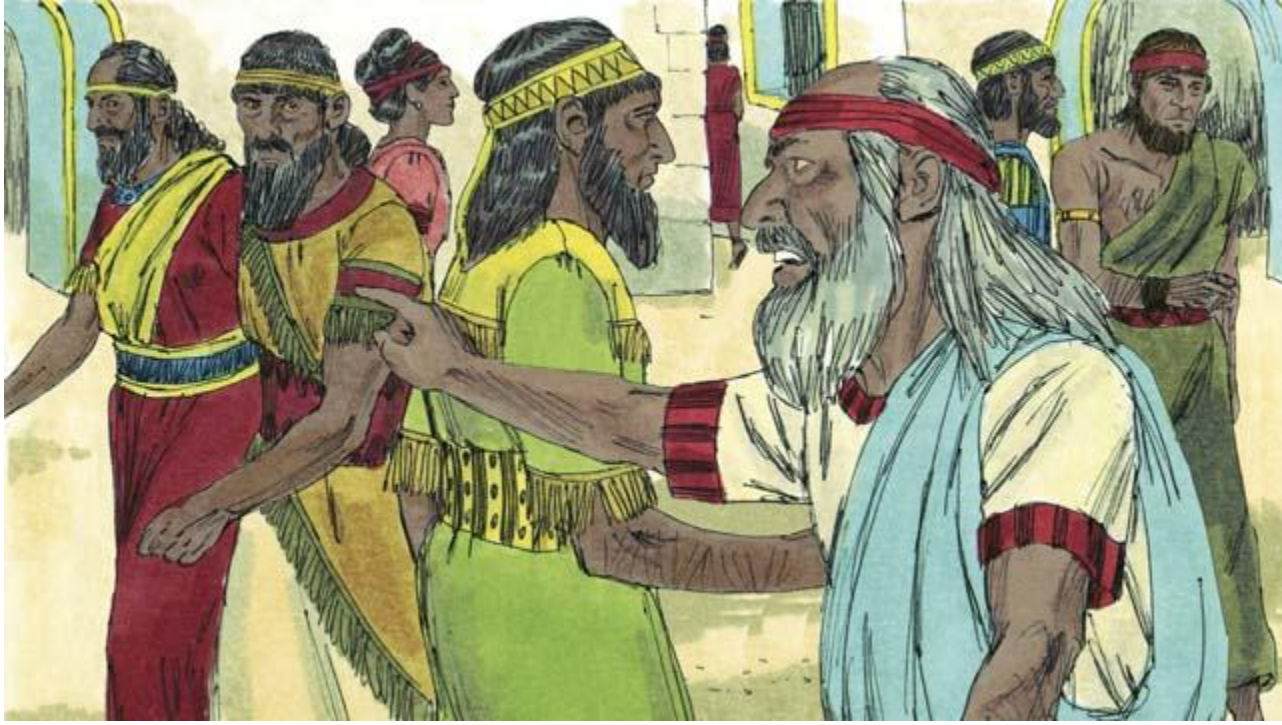

يھودا پادشاه تنبيه و اسي، نبوكدنصر سربازان، اؤن پسرانا اؤن چوم جلو بوكوشتيد و اؤن چومانأ كؤرا كۆديد. بزین، اؤشان پادشایا خوشان مرأ ببرديد كي بابل زندان میان بيميره.

نبوڪدنصر ۽ اُني سپاهيان تقريباً همه يهودا قلمرو اهاليا خوشان مرا بريد بابل ۽ فقط ضعيف آدمان باقي بمانستيد کي زمين سر زراعت بۆکونيد. ها دوره زماني کي خودا قوم وادار بوبوستيد کي سرزمين موعود ترکا کۆيدا، تبعيد بمانستيد.

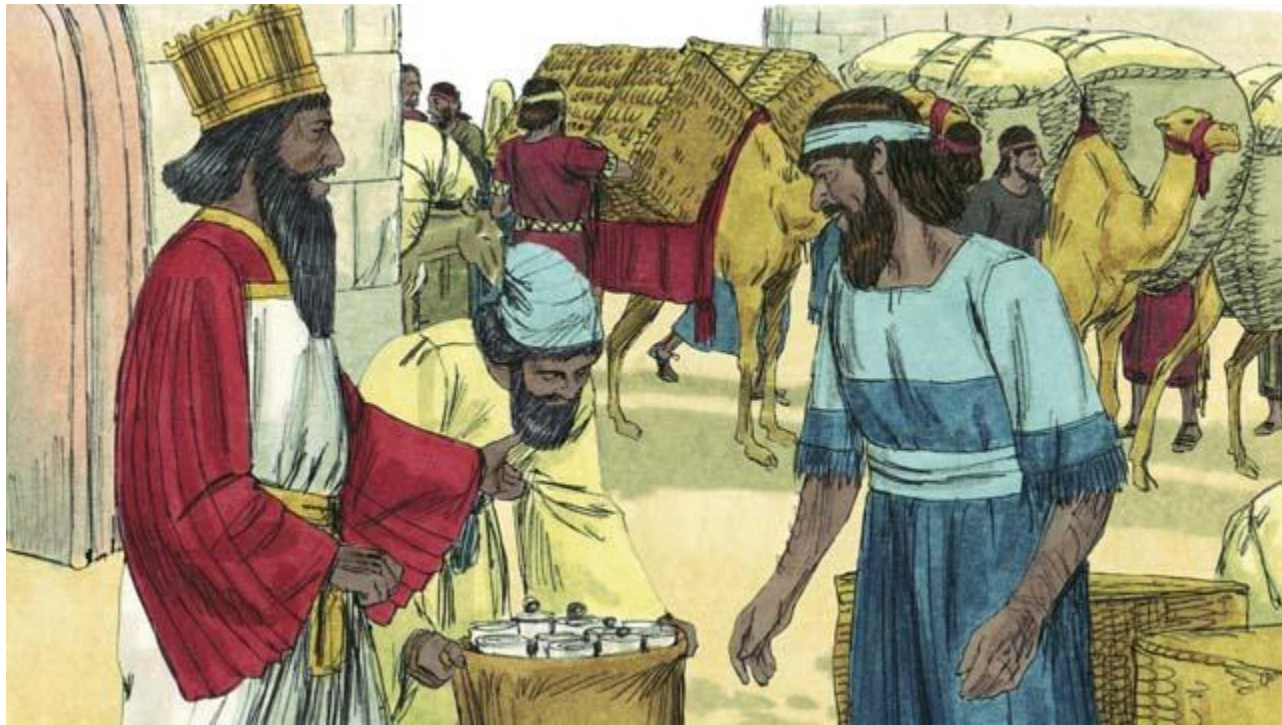

اگه چي تبعيد، خودا موجازات اسرائيل قوم گوناھ و اسي بۆ، اۆن نه اوشان ۽ نه وعده اُني کي اوشانا بدأ بۆيا فراموشا نۆکۆد. خودا خو قوم مراقب بۆ اوشان مرا بوسيله خو انبيا گب زئي. خودا اوشانا وعده بدأ کي بعد هفتاد سال دووارة اسرائيل قوماً به موعود سرزمين و اگردانه.

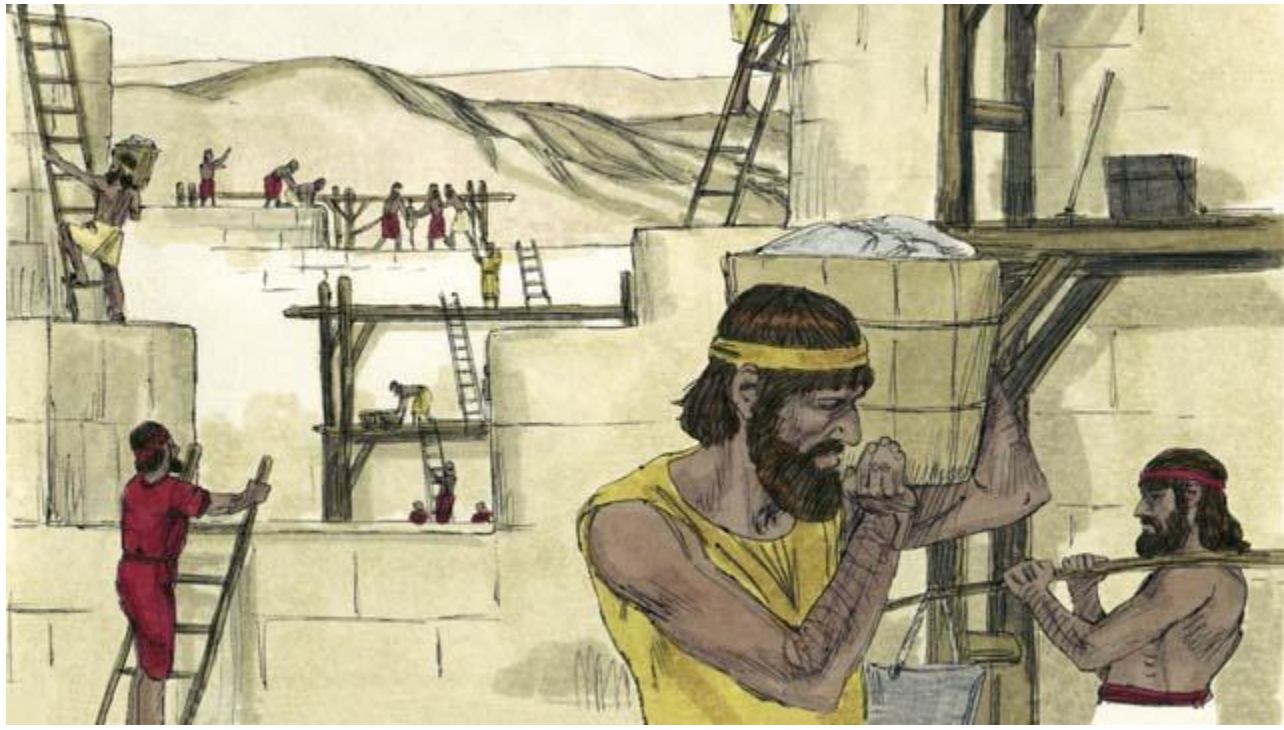

هفتاد سال بعد، پارسيان پادشاه كوروش، بابليانا شكست بدأ و هاتو پارسيان امپراتوري بابليان^۸ امپراتوري جايا بيگيغت. ايسرائيل مردوما هأ ز مات يهودي دوخايد و ويشتراوشان تومام خوشانا عمرأ بابل دورون زندگي بوكونده بيد. فقط تعداد كمى كي خيلي پير بيد، تانسئيد يهودا سرزمينا خاطر باوريد.

پارس^۸ امپراتوري در عين قدرتمند بودن، نسبت به مغلوب قومان، با ملايمت و مهرباني رفتار كوذي. بعدجا کوتاه مدتي كوروش پادشاه پارس بو بوست، اون دستور بدأ كي هر يهودي كي خايه به يهودا و اگرده تانه پارس^۸ سرزمينا تركا كونه. و يهودا^۸ سرزمين واگرده. اون حتي اوشانا پول فادا كي اورشليم معبدا دووارة بازسازى بوكونيد! بعد هفتاد سال تبعيد، كوجي گروهى جه يهوديان به اورشليم يهودا^۸ سرزمين واگردستيد.

وقتې قوم اورشليمأ فارسه ئيد ،معبد ۋ ديوارأ بازسازي بۆكۆديد. اگه چى اوشان هنوپارسيان حكومت سلطه جير ايسابيد،اما الان سرزمين موعود دۆرۆن ايسابيد ۋ تانسئيد خۆدايا اورشليم معبد ميان پرستش بۆكۆنيد.

كتاب دوم پادشاهان فصل ۱۷ و ۲۴ و ۲۵؛ كتاب دوم تواريخ فصل ۳۶؛ كتاب عزرا فصل ۱ تا ۱۰؛ كتاب نحميا فصل ۱ تا ۱۳

۲۱-خودا مسیح اُمون و عده یا دئهه

جه هؤ اول آفرینشخودا دانستی کی بعد جا مدت طولانی و اسی موعود^۸ مسیحا اۆسه کۆنه. مسیح و عده یا خودا اول بار آدم و حوایا بدأ. خودا و عده بدأ کی جه حوا نتاج اینفر آیه کی مار سرا کۆبه. ماری کی حوایا فریب بدأ بو شیطان بۆ. و عده آن بۆ کی مسیح، شیطانا کامل شکست دئهه.

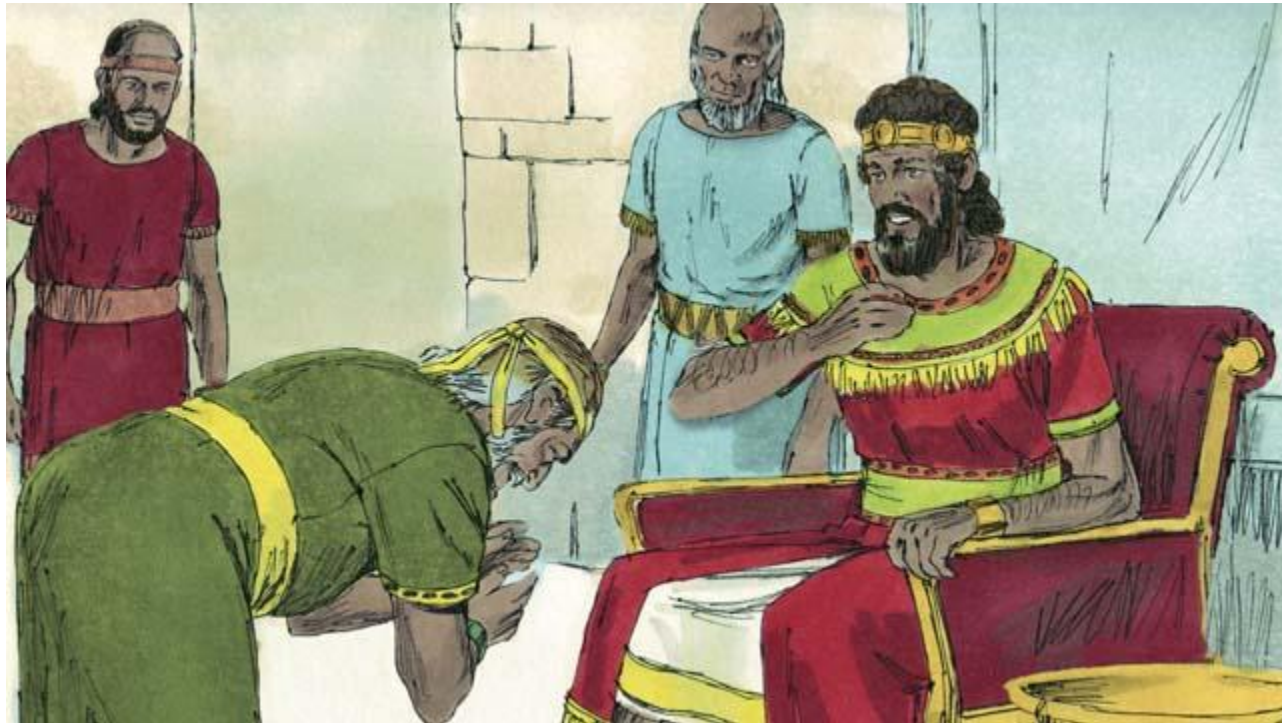

خودا ایبرایما و عده بدأ کی اۆنا مرا همه دونیا مردوما برکت دئهه. اون خو و عده مسیح اُمون مرع عملی بکود. مسیح موعود بایستی توام آدمان جا هر قوم و نتاجی جه گوناہ نیجاتا بدأ.

خودا مؤسایا و عده بدأ كي آینده دۆرۆن اۆن منستان پیغمبر و بریزه. او نیجات دهنده هو مسیح موعود بو. انم ایتا دیگه و عده مسیح امون ر.

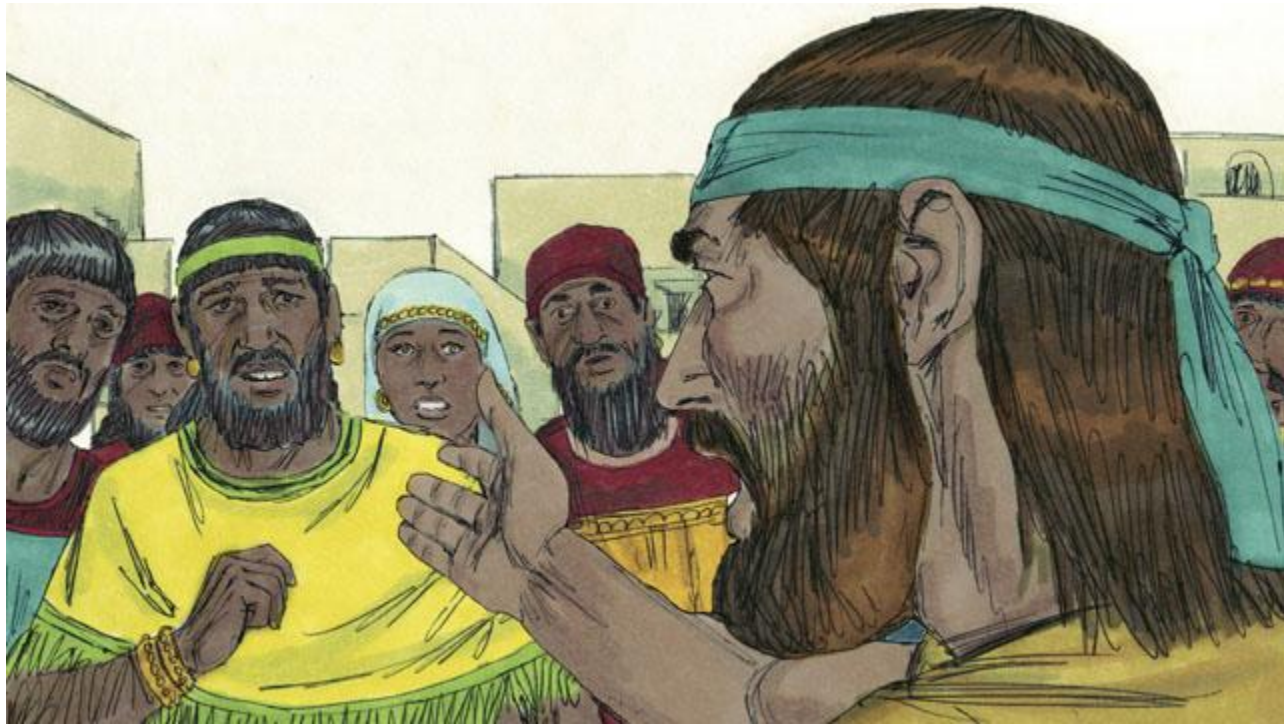

خودا داودا پادشاهیا و عده بدأ كي جه اۆنی نتاج تا ابد خودا قوما سلطنت کۆنید. هان به ها معنی بو كي مسیح جه داوود نتاج خایه امون.

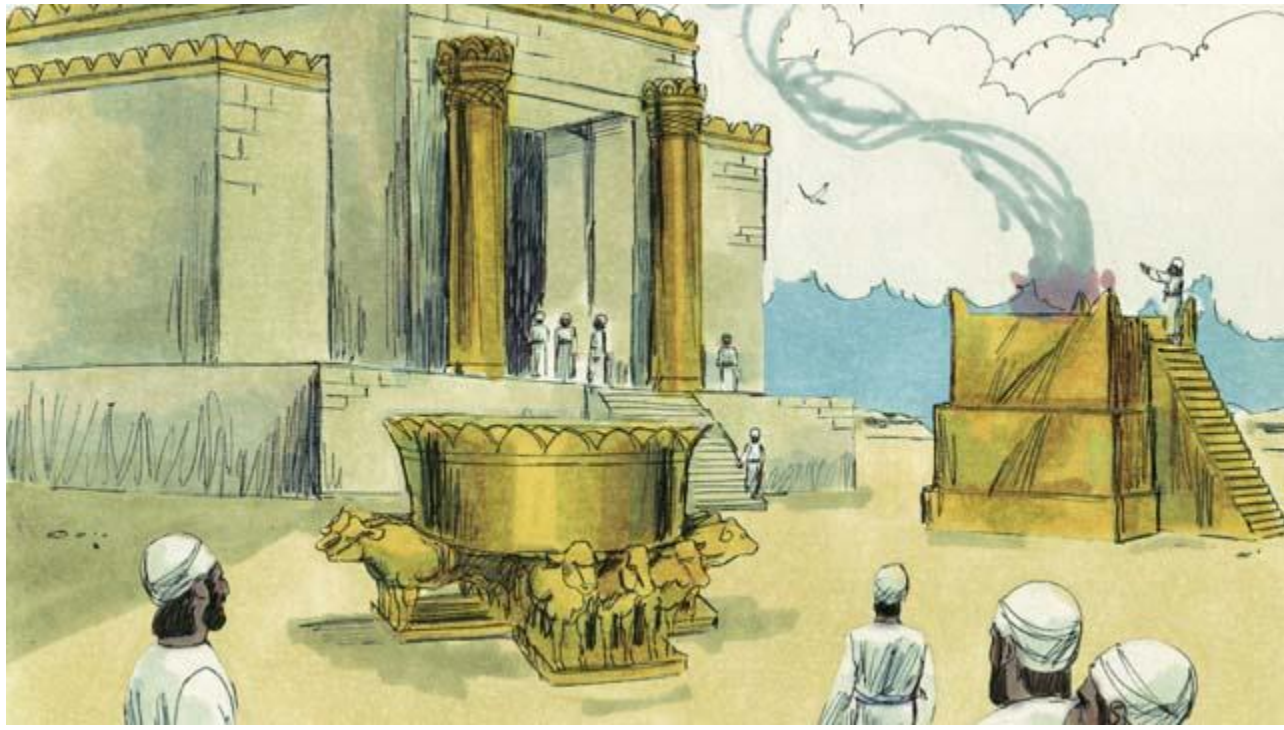

خودا جه طريق ارميا نبي و عده بفرماست كي تازه عهداً فراهم كونه، اما نه مثل عهدي كي خودا ايسرائيل مرا كوه سينا دوسته بۆ. تازه عهد دؤرون، خودا خودا قانوناً مردم قلب سر نيويسه، و مردم خوشان خوداي شخصاً شناسيد، و اون محبت و احكام جه اطاعت كونيد. مسيح اون كسي ايسه كي اع تازه عهداً اوشان امرع دوده. اوشان خودا قوم بيدى و خودا اشان گوناياناً بخشه.

خودا پيغمبر انم بؤگفتيد كي موعود مسيح پيغمبر، كاهن و پادشه خايه بؤستن. پيغمبر كسي ايسه كي، خودا صداياً كلاماً ايشتاوه و اوناً مردم ر و اگويا كونه. موعود مسيح خودا، ايتا كامل پيغمبر بؤ. چون اون خودا پيغامان كاملاً ايشتاوستى و مردم رع و اگويا كودى.

یہودی کاهنان جہ طرف مردوم اشان گونایان واسی خودا رہ قوربانی نہیید . همچنین کاهنان مردوم رُ خودا درگاہ دُعا کُودید . اما قرار بؤ موعده مسیح پیلہ کاهن ببه کی خودشأ اینتا کامل قوربانی منستان تقدیم خودا بؤکونہ یعنی اون هرگز گوناه نوکود و خودش قوربانی منستان خودای تقدیم بکونہ، بزین هیچ قوربانی جہ خاطر گونایان لازم نہہ .

پادشان و حاکیمان کی مردوم رو حکمرانی کونید گاهی ایشتاہاتی ہم دارید و کامل نید . داوود پادشاہ فقط ایسر ایلیان رو حکومت بکود . موعده مسیح کامل پادشاہ خایہ بؤستن کی داوود خود سلطنت تخت سر نیشینہ و تومام دونیایا حکومت کونہ . اون صادقانہ داوری کونہ و ہمیشک درست تصمیماناً گیرہ .

پيغمبران کی جا طرف خودا امويد موعود مسیح تولدا پیش بینی بۆکۆده بید. ملاکي نبي پیش بینی بۆکۆده بۆ کی قبل مسیح امون، پیله پیغمبر دیگه آیه. اشعياي نبي پیشگوئي بۆکۆده بۆ کی مسیح جه ایتا باکره تولد یافه. میکاه نبي هم بۆگفته بۆ کی بیت لحم شهر دۆرۆن تولد یافه.

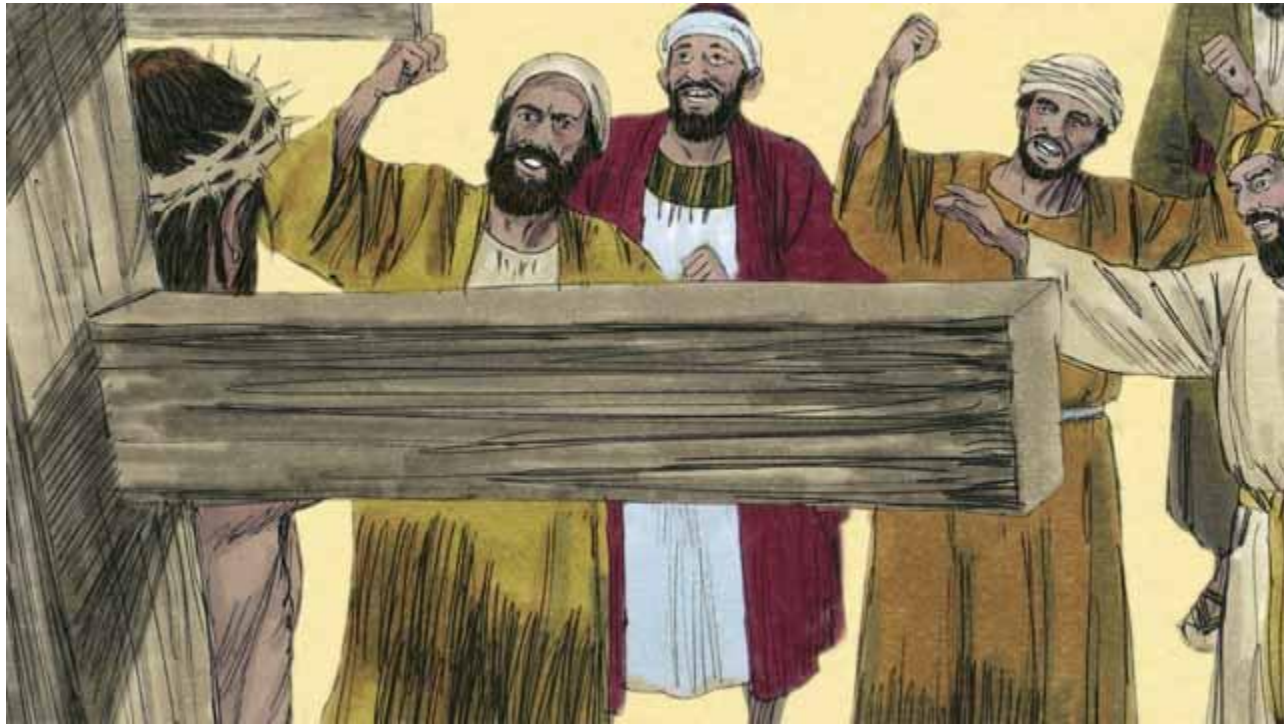

اشعياي نبي بۆگوفت کی مسیح جلیل دۆرۆن زندگی کۆنه. اۆن آدمان بشکسته قلبانآ آرامش دنهه و اسیرانآ آزادي بخشه. اۆن همچین پیشگوئي کونه کی موعود مسیح مریضانآ یعنی کوران، چولاقان، کران و لالانم شفا دنهه.

اشعياي^{نبي} همچنين پيشگوئي بۆكۆده بۆ كي مردم جه موعود^{مسيح} نيفرت خواي داشتن و اون قبول نخواهي كودن. ايتا ديگه پيغمبر پيشگوئي بۆكۆده بوكي ايتا جا مسيح ريفقان اون تنها نهه. زكريا پيغمبر پيش بيني بۆكۆد هو مسيح ريفيق سي تا نقره ئي سكه و اسي مسيحا^{خيانت} كونه. اوشاني كي مسيحا^{كوشيدي} اؤن رخت سر قرعه تاويدد .

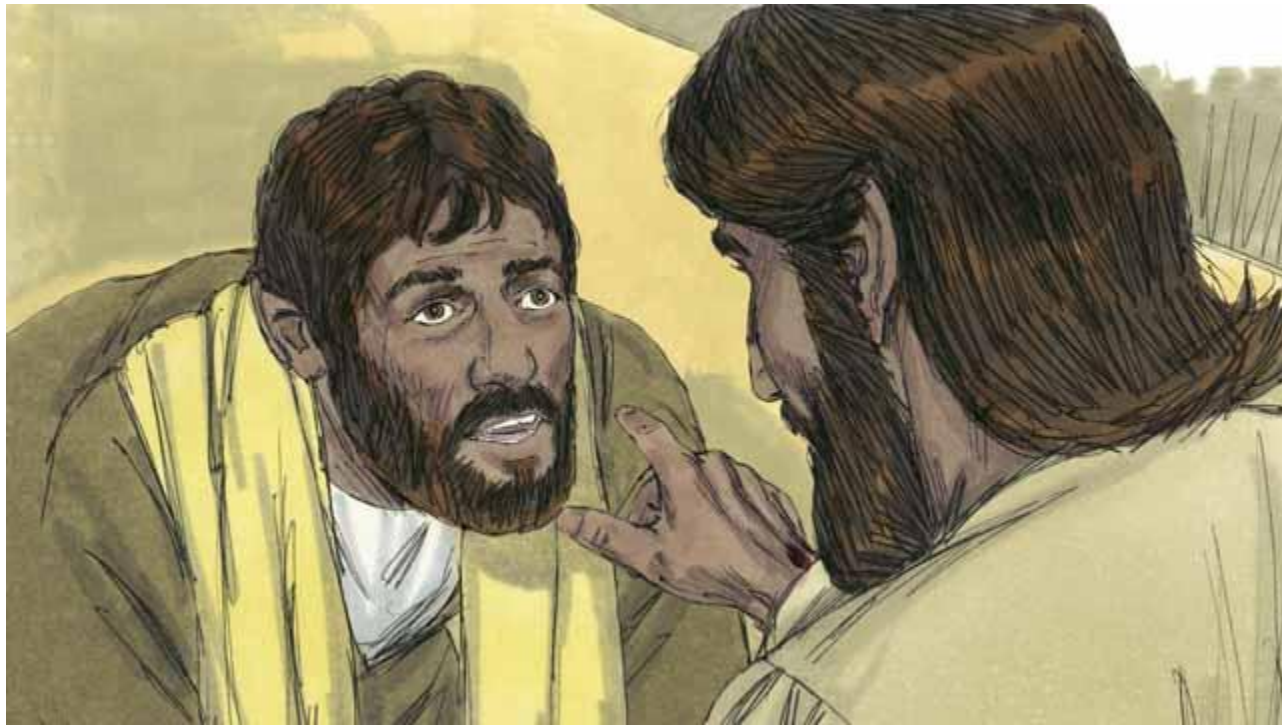

همچنين پيغمبران راجع به ان كي موعود^{مسيح} چۆطۆ ميره بۆگفته بيد. اشعياي^{نبي} پيشگوئي بۆكۆده بۆ كي مردم اؤن رۆ فيلي فۆكۆنيد و اونا لگد ديميچ كۆنيدو رختن گيرد. بزین ائي جانأ سوراخ كونيد كي ايتا پيله دردا^{مرا} بيميره، با انكي هيچ كار اشتباهي نۆكۆده بۆ.

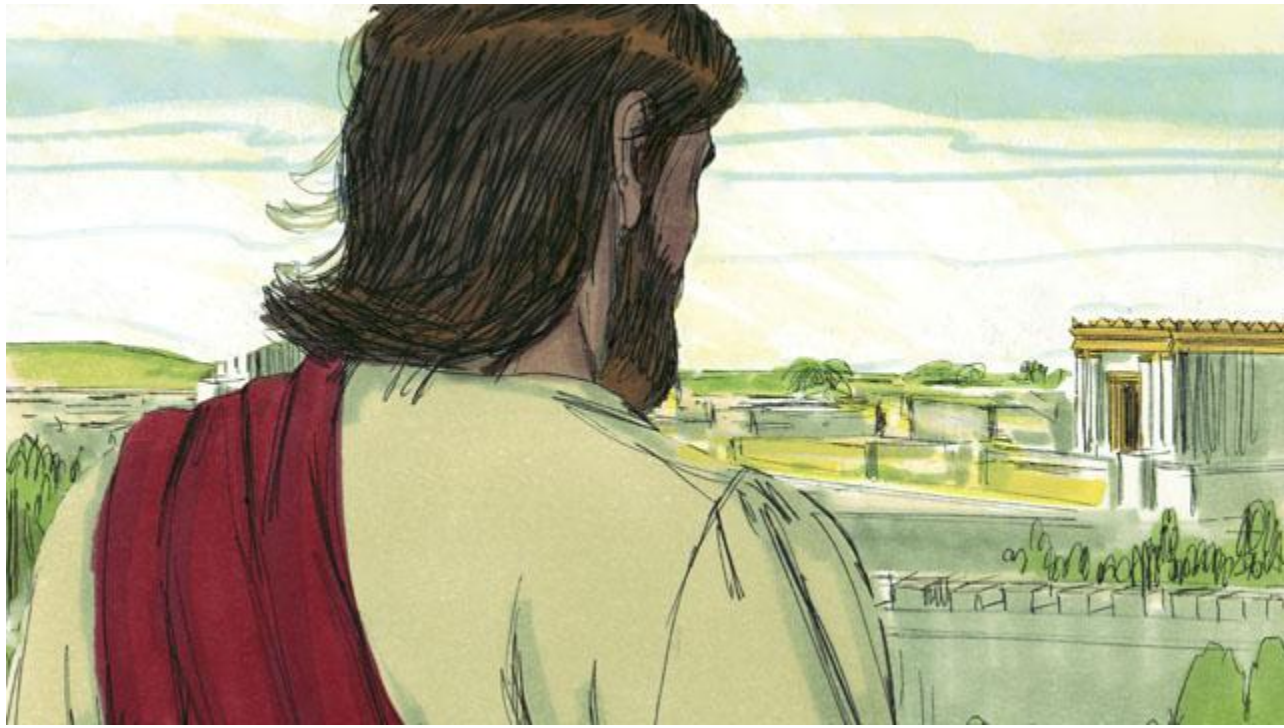

پيغمبران همچنين پيشگوئي بۆكۆده بېد كې موعود^ه مسيح و^ه آسي كامل^ه انسان و^ه بدون هيچ گۇناهي بيه. اۆن و^ه آسي تنبيه و^ه موجازات بيه و^ه بزین مردۆم گۇنايانه ر^ه بيميره، اۆن موجازات باعث بۆستي كې بين انسان و^ه خۇدا آرامش بايه. هن و^ه آسي خۇدا اراده هن بۆ، كې مسيح مضروب و^ه كوشته بيه.

پيغمبران پيشگوئي بۆكۆديد كې مسيح و^ه آستي بيميره و^ه خۇدا همچنين خۇاستي اؤنا جه مرده يان ويريژانه. بنابران مسيح مردن و^ه ويرشتن جه مرگ، خۇدا خۇاستي كې گۇناهكاران نيجات نقشه يا كاملا كۆنه و^ه تازه عهدي بشر مرأ دوده.

خودا خيلي چيزان دروارة مسيح امون پيغمبران رُ واکوده. اما مسيح هو زمان هيتا جه ها پيغمبران هنو نامو و ويستر جه ۴۰۰ سال بعد جه آخران پيشگوني ،
وختي کي زمان به کمال برسه، خودا مسيحا جهان دروون اوسه کؤد.

کتاب پيدائش: فصل ۳ و ۱۲؛ کتاب تثنيه فصل ۱۸ آيه ۱۵؛ کتاب دوم سموئيل فصل ۷؛ مزمور شماره ۱۶ و ۲۲ و ۳۵ و ۶۹ و ۴۱؛ کتاب اشعيا فصل ۷ آيه ۱۴
و فصل ۹ آيه ۱ تا ۷ و فصل ۵۰ آيه ۶ و فصل ۵۹ آيه ۱۶ و فصل ۵۳ و ۶۱؛ کتاب ارميا فصل ۳۱؛ کتاب دانيال فصل ۷؛ کتاب ميکا فصل ۵ آيه ۲؛ کتاب
زکريا فصل ۱۱ تا فصل ۱۲ آيه ۱۲ و ۱۳؛ کتاب ملاکی فصل ۴ آيه ۵ .

۲۲. تولد یوحنا تعمید دهنده

قدیمان خودا خو پیغمبران مرا خو قوم مرا گب زئی. اما ۴۰۰ سال بوگذشت و خو قوم مرا گبی نزه. ایدفا خودا فرشته ایتا پیر^۸ کاهن بنام زکریا ظاهرأ بو، اون و انی زن الیزابت، خودا ترس آدمانی بید. اما اونی زن الیزابت پیر بوو نتانستی زای دار ببه.

خودا فرشته زکریایا بوگوفت: «تی زن ایتا پسر زایه. تو اونی ناما یوحنا نیهی. اون از خودا روح پورا به و آدمانا موعود مسیح امون ره حاضرأ کونه.» زکریا جواب بدا: «می زن و من، زای دار بوستن ره خیلی پیر ایسیم! چوطو تانه بدانم حقیقت گفتاندری؟»

خودا فرشته زكريا يا جواب بدأ : «مرأ خودا اوسه كوده تا ها خرم خبراً ترا فارسانم. هاسا كي مي گبانا باور نوكوني، تي گب زنن قدرتا از دست ديهي تا وقتي كي هو زاي بدونيا بايه. » جه هو لحظه زكريا د نتانست گب بزنه. بزین خودا فرشته زكريا يا تركا كود، زكريا يا واگردست بخانه اما پور زما ت نبوسته كي اون زنا ي شكم اوساده.

وختي كي اليزابت شش ماه شكم داشتي، هو فرشته بر ايتا اليزابت فاميلان كي اني نام مريم بو ظاهرأ بوست. اون باكره و يوسف نامزد بو. فرشته بوگوفت: « تو شكم اوسا ني و ايتا پسر زاني و اون ناما عيسا نيهي. اون خوداي متعال پسر و اني سلطنت ابدي ايسه. »

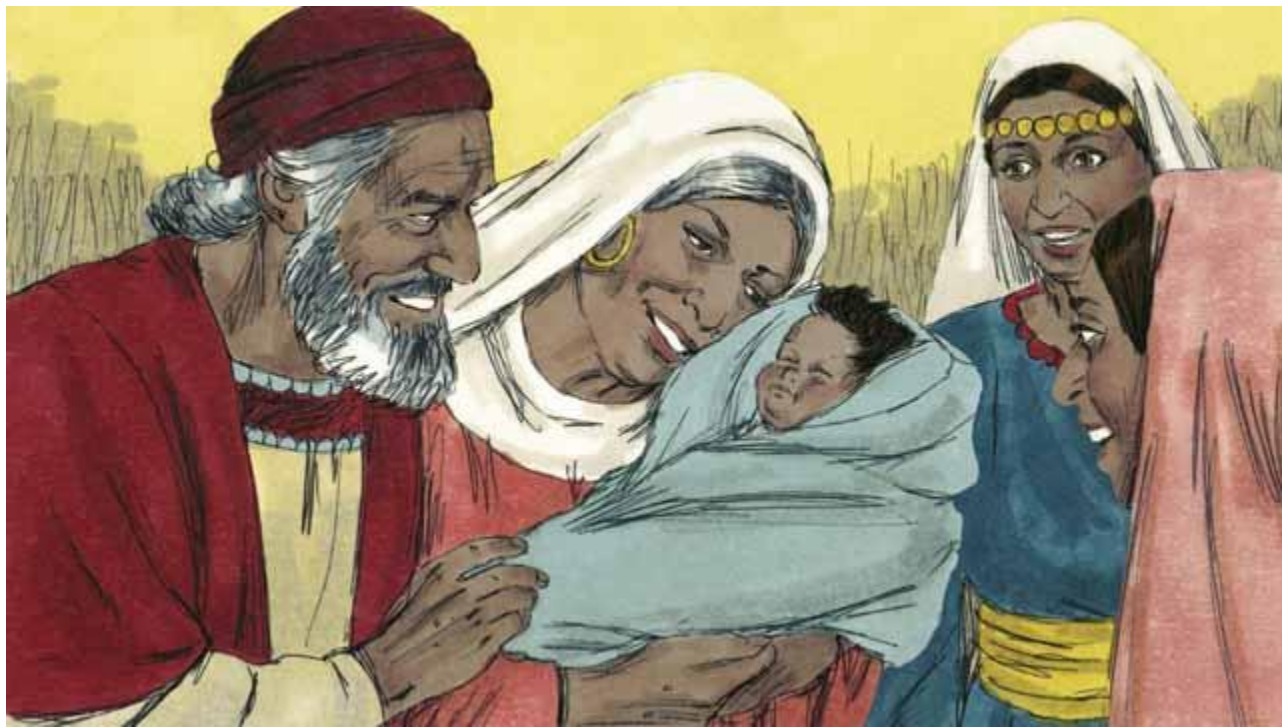

مريم جواب بدأ: «چۆتۆ امكان داره؟ آخه من باكره ايسم؟» فرشته تۆضيح بدأ: «روح القدس ترا نازلأ به و خۇدا قوت تى رو سايه تاوده. هنى وأسى هۆ پسر، قدوس و خۇداوند متعال زاي خايه بۆستن.» مريم فرشته گبان ايمان باورد و چيزيا كي اؤنا بوگوفته بؤيا، قوبيل بۆكۆد.

بعد جه ايتأ كۆتاه زماتي جه اع تفاق، مريم اليزابت خانه بۆشۆ. هتو كي اليزابت مريم صدايا بيشتاوست، زاي اني رحم دۆرۆن تكان بوخورد. اوشان هو كاراني كي خۇدا اوشانه ره بۆكۆده بۆ ذوق كوديد. مريم حدود سه ماه اليزابت ويرجا بئسا و بزین خۆ خانه واگردست.

بازون اليزابت پسر بدوڻيا بامو. اؤن و زكريا هوطو كي فرشته بوگفته بو اؤنا نامايوحنا بنائيد. بزين خودا دؤوره زكريا دهنأ واز كؤد و زكريا بوگوقت :
 «خودايا شوكر، چونكى به ياري خو قوم بامو! و تو اي زاي تو خوداي متعال نبي خاني بستن كي ادمانا گي كي چوطو تانيددي خوشان گنايان آمرزشا بيافيد!»

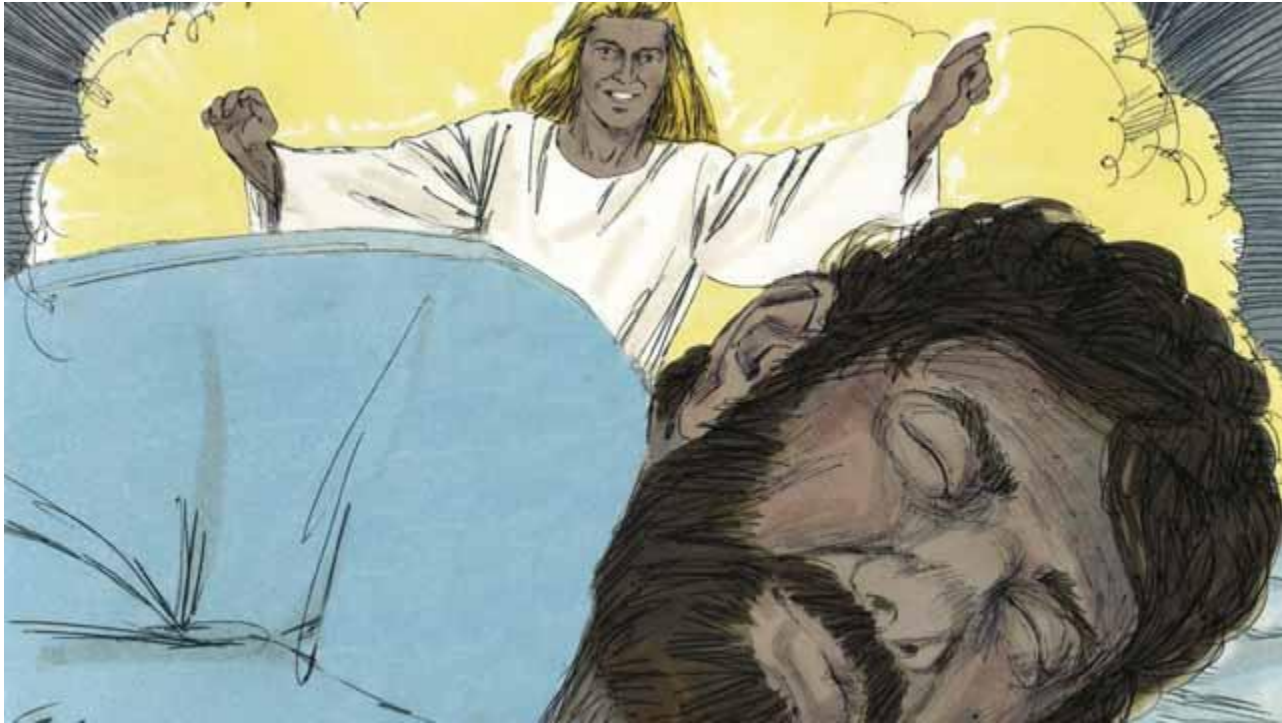
كتاب پيدائش فصل ۳ آيه ۱۵ و فصل ۱۲ آيه ۱ تا ۳، كتاب تثنيه فصل ۱۸ آيه ۱۵، كتاب دوم سموئيل فصل ۷، كتاب ارميا فصل ۳۱، كتاب اشعيا فصل ۵۹ آيه ۱۶، كتاب دانيال فصل ۷، كتاب ملاكي فصل ۴ آيه ۵، كتاب اشعيا فصل ۷ آيه ۱۴، كتاب ميكا فصل ۵ آيه ۲، كتاب اشعيا فصل ۹ آيه ۱ تا ۷ و فصل ۳۵ آيه ۳ تا ۵ و فصل ۶۱ و فصل ۵۳، كتاب مزامير فصل ۲۲ آيه ۱۸ و فصل ۳۵ آيه ۱۹ و فصل ۶۹ آيه ۴ و فصل ۴۱ آيه ۹، كتاب زكريا فصل ۱۱ آيه ۱۲ و ۱۳، كتاب اشعيا فصل ۵۰ آيه ۶، كتاب مزامير فصل ۱۶ آيه ۱۰ و ۱۱

۲۳. تولد عیسی

مریم ایټا عادل و نیک سیرت مردای، بنام یوسف مرأ نامزد بۆبۆسته بۆ. وقتي یوسف بفهأمست کي مریم شکم دأره، و دانستی کي زأي اونی شین نیه. یوسف نخأستی مریم رسوا و بی آبرو بۆکۆنه، هن و آسی تصمیم بیگفت بی سر و صدا ا اونی جا سیوا بیه. قبل آنکي ها کارأ بۆکۆنه، ایټأ فرشته رویا دۆرۆن اونأ ظاهرأ بۆ.

فرشته یوسفأ بۆگفت: «مریم مرأ عروسی کۆدن ره نواترسن. زأکي کي اونی رحم دۆرۆن نهأ روح القدس شینه. مریم ایټأ پسر زأیه کی اونی نام عیسی(به معاني یهؤوه نیجات دنهه) بنه، چون اون مردوما گۆناه جا آزادأ کۆنه.»

بازون هنی و آسي يوسف مريم مرأ عروسي بۆكۆد و اونا به عنوان خۆ زن بخانه ببرد. اما وقتي كي زاي بدنيا نامۆ اۆن مرأ نخوفته.

مريم آخر رۆزان شكّم داری ربو، کی امپراتور روم دستور بدأ كي سر شماری و آسي، هر كي و آسي خو پئر بابائي شهر و اكرده. يوسف و مريم هم و آسي مسافت زياديا جه ناصريه به بيت لحم بۆشوبيد، چره كي اوشان جد داوود پادشاه بيت لحم شهر شين بۆ.

وقتي مريم و يوسف بيت لحمأ فارسه ئيد ،جاني ايسان ره نيافتيد . تنها جاني كي تانستيد بنسيد، جايي بۆ كي حيوانان داشتيد. زاي بدونيا بامۆ اونی مار اونا آخور دۆرۆن بۆخۆسانه، چونكي تختي اۆن ره نأشتي. اۆشان اۆن نامأ عيسي بنانيد.

هۆ شب، چوپاناي صحرا دۆرۆن خۆشان گله يانا پاستان دنبيد. ايدفا ايتأ فرشته أشانی میان ظاهرأ بۆست و اوشان بترسنيد. فرشته اۆشانأ بۆگفت، " نواترسنيد چون من شمره مژده دارم. موعود مسيح كي خۆداوند ايسه، بيت لحم دۆرۆن به دۆنيا بامۆ."

«بېشىد ۋ هۆ زاك دۆنيال بگريد و ايتا نوزاد يافيد كي قونداق بېيچسته يه ۋ آخور دۆرون بخوسانيدى. «ايدفا ايتا عالمه اسماني فرشته به هۆ فرشته بېوستيد. اوشان در ستايش خودا اواز خوانديد ۋ گوفتيد، «خودايا آسمان دۆرون جلال باد ۋ زمين سر سلامتيا مردوم ر كي خودا اوشانا لطف داره!»

بزين فرشتايان بوشويدو چوپانان خوشان گله ول كوديد، و بشويد جاني كي عيسى ايسا بق فارسه نيد، ۋ ايتا نوزادا بيده نيد كي آخور دۆرون خؤفته بق. درست هؤطو كي فرشته بؤگوفته بق. اوشان خيلي هيجان زده بؤوستيد. اوشان خيلي ذوق كويد. چوپانان خوشان گله سر و اگردستيد ۋ اونچه كي بيدبيد و بيشتاوسته بيد خودايا حمد ۋ ستايش بؤگوفتيد.

بازون بعد چندي، مشرق جه ستاره شناسان مرداكان كى خيلى حكيم بيد، ايتا غير معمولي ستاره يا آسمان دؤرون بيده نيد، اوشان تشخيص بدائيد كي يهودتازه پادشاه بدونيا بامو. هنى و اسي مسافت زياديا پادشاه دنن ر طي بوكونيد، و اوشان بيت لحم بامونيد و عيسى و اون پتر و مار خانه، بيافتيد.

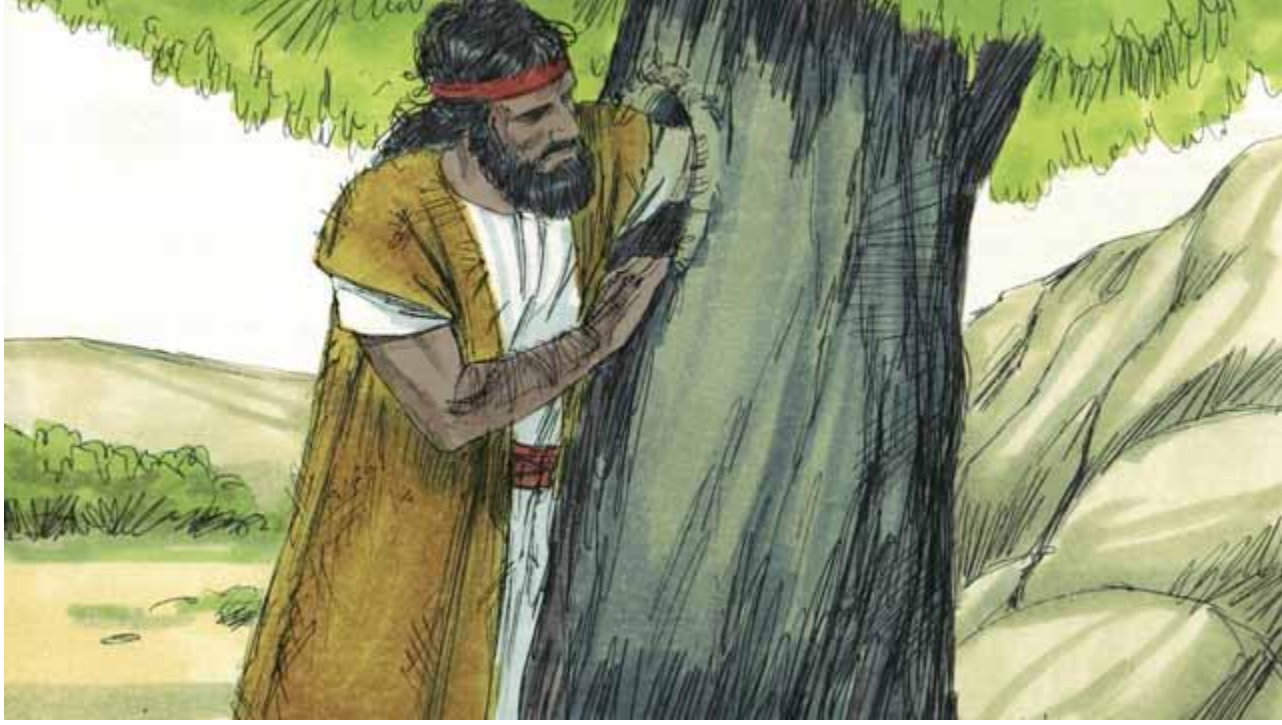

وقتي هو دانشمند مرداكان عيسايا اني مار مرا بيده نيد، زانو بزويد و اونا بيرسته اند. اوشان با ارزش هدايائي فادائيد و بزین بخوشان خانه و اگر دستيد.

انجيل متى فصل ۱ و ۲، انجيل لوقا فصل ۲

۲۴ - یوحنا عیسیا تهمید دئهه

یوحنا زکریا و الیزابت پسر، پیلأ بۆست و به پیغمبری اینتخاب بۆبۆست. اۆن ایتأ بیابان دۆرون زندگی کۆدی، صحرائی^۸ عسل و ملخ خۆردیو ایتأ رخت جه شتر پشم دۆکۆدی.

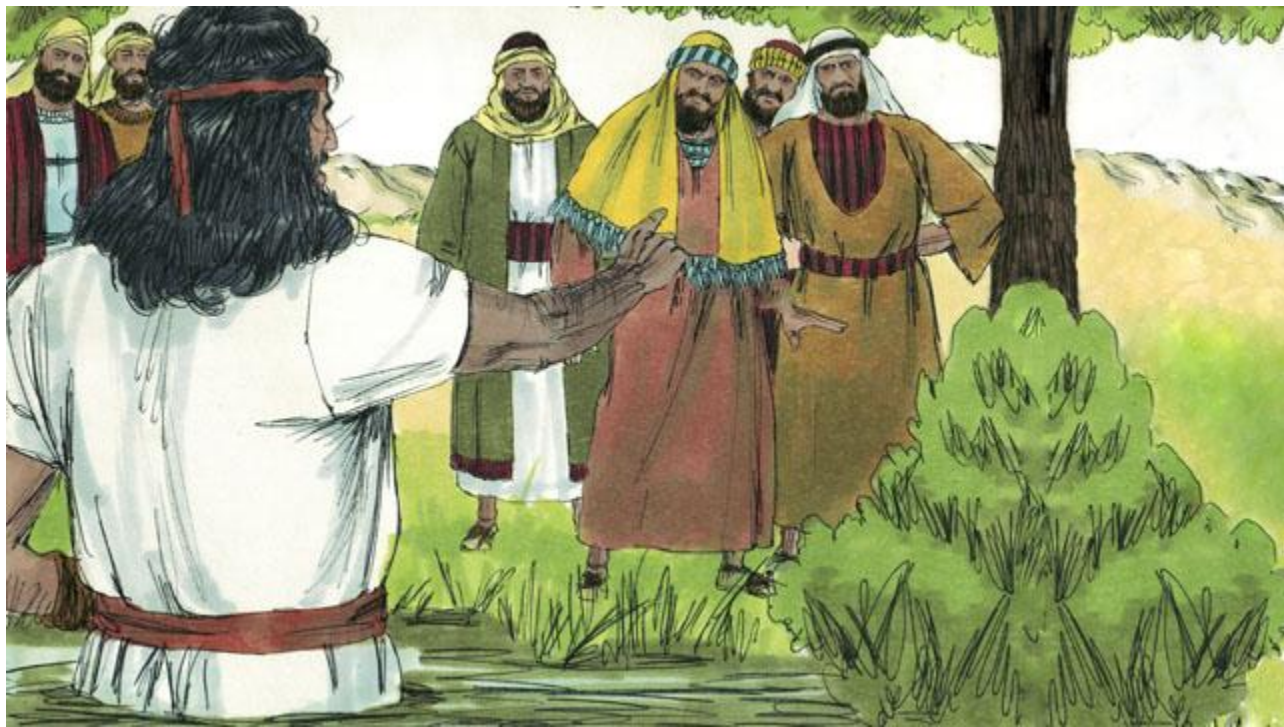

خیلی جه مردم شوئید بیابان یوحنا ویرجا و اونی گبانا گوش کۆدید. اۆن اۆشانه ره مۆعظه کۆدی و گفتی: «توبه بۆکۆنید چونکی خودا پادشاهی نزدیکه.»

مردوم وقتي يوحنا پيغاماً ايشتاوستيد، خيلي جه اوشان، خوشان گونايان جا توبه كۆديد و يوحنا اوشانا آب مرا تعميد دائي. خيلي جه مذهبي رهبرانم تعميد آب و آسي يوحنا وير جا آمونيد، اما به خوشان گونايان اعتراف نو كۆديد و توبه نو كۆديد.

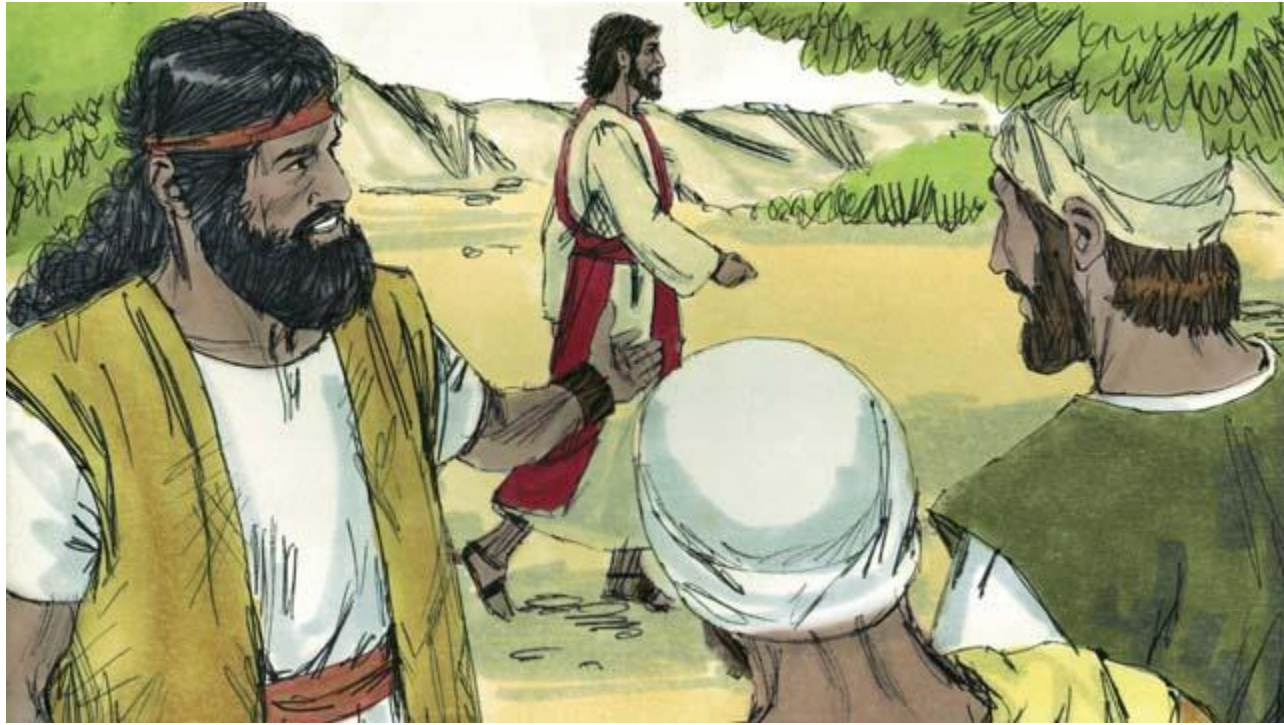

يوحنا مذهبي رهبراناً گوفتي: « اي سمي لانتنيان! توبه بو كۆنيد و شيمي رفتاراً عوضاً كۆند. خودا هر تا دار كي خب ميوه ناوره، واوه به و آتش ميان دكفه. «يوحنا پيغمبر پيشگوئياناً تومأما كوده كي بو گفته بو: « فاندرد، هسا من مي پيغاماً اورا تي ورجا، اوسه كۆنم تاكي تي رايأ همواراً كۆنه. »

بعضي يهوديان يوحنا جا اوورسه نيد: «كي تو مسيح ايسي؟» يوحنا جواب بدأ: «من مسيح نيم، اما اينفر بعد من ايه كي اني موقام مي جا خيلي بوجورتره، اؤنقد كي من لياقت نارم اوني كفش بندانا وازا كؤنم.»

رؤز بعد عيسا تعميد و اسي، يوحنا كي تعميد دهی، ويرجا بامو. وقتي يوحنا اؤنا بيده بؤگوفت: «ان هو بره اني ايسه كي خودا اؤسه كؤده كي مردوم دونيا گونايانا بيامورزه و اوشاناره قورباني بيه.»

يوحنا کی تعمید دہی، عیسیا بؤگوفت : «من لایق نیئم کی ترأ تعمید بدم. ان منم کی و اسی تی جا تعمید بیگیرم. «اما عیسا بؤگوفت : «تو مرا تعمید بده، چونکی درست کار هنه. «هن و اسی یوحنا عیسیا تعمید بده، با ان کی هیوخت گوناہ نوکوده .

وقتی عیسا بعد تعمید جه آب بیرون بامو، خودا روح ایئا کوتر منستان بو بیجیر بامو و اونی رو قرار بیگفت و هو وخت، خودا ندا جه آسمان فارسه: «تو می پسر ایسی ترأ دوست دارم و تی جا خشنودم. «

خۇدا يوحنايا بۇگوفته بۆ: «روح القدس هر كس رو كي تو اونا تعميد ديهي خايه آمن، هو كس خۇدا پسره. «خۇدا ايتايه اما هتو كي يوحنا عيسايا تعميد بدأ خۇداي پئرا صدایا بيشناوست. خۇداي پسر يعني عيسايا بيده و روح القدس هم بيده.

انجيل متى باب ۳، انجيل مرقس باب ۱، انجيل لوقا باب ۳، انجيل يوحنا باب ۱ آيه ۱۵ تا ۳۷

۲۵- شيطان عيسايأ وسوسه كونه

بعدجه عيسا تعميد، خودا روح هو موقه اونأ بره بيابان درون. هو جائي كي اون چهل شوندرؤز، روزه بيگيفت. بزین شيطان عيسا ويرجا بامو، و اونأ وسوسه بوکؤد کی اونأ گوناه میان تاؤده .

شيطان عيسايأ وسوسه بوکؤد و بوکوفت: « اگه تو خودا پسر ايسي، ها سنگانأ بوگو نان بيبيد تا بتاني بوخوري! »

عیسا جواب بدأ: خۇدا كلام دۆرۈن بېنويشتە « انسان زنده ايسانه ره فقط غذايا نياز ناره ،بلكى هر تا كلمه كي جه خۇدا دهن بيرون آيه!»

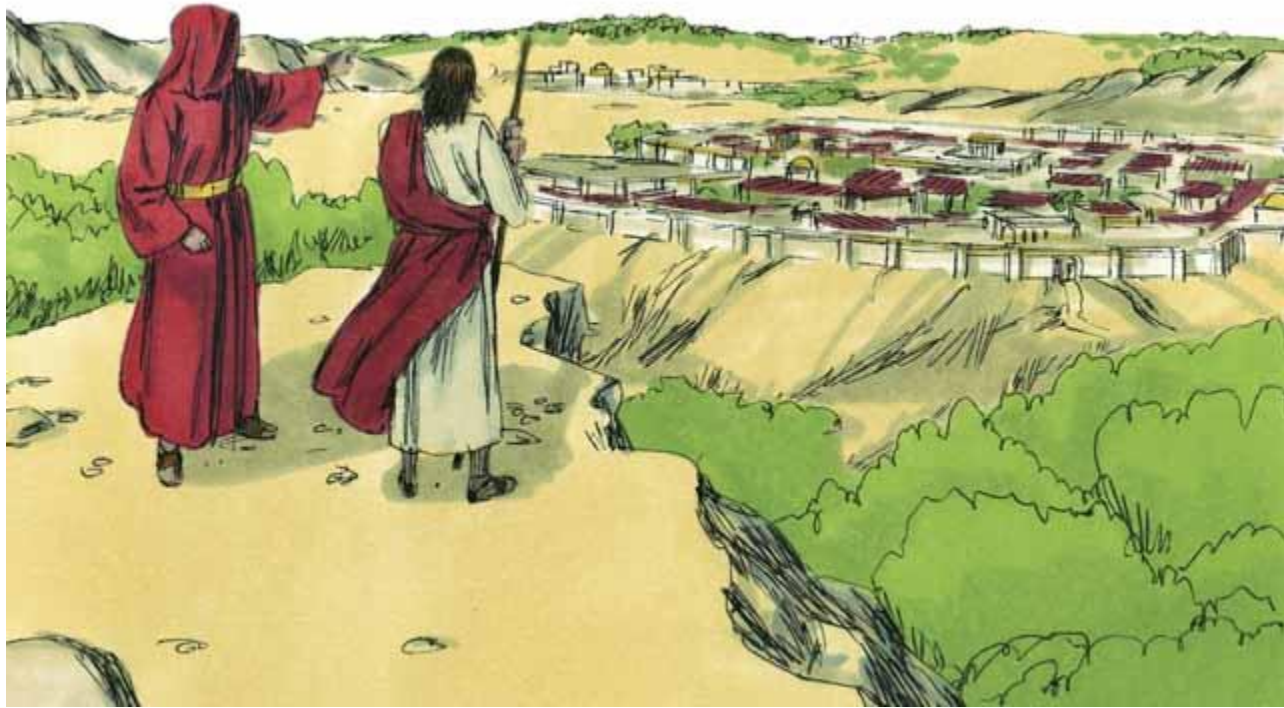

بزين شيطان اونا ببرده بوجورترين جايه معبد و بؤگوفت: «تره جه هايا تاود بجير ، و ثابت بؤكۆن كي خۇدا زاي ايسي؛ چون آسماني كيتاب دۆرۈن بېنويشتە :
« خۇدا خق فرشتانا اۆسه كونه كي ترا بگيريد، كي نوكونه تي پا سنگا بخوره. »

اما عيسا هو كاران نكوده كى شيطان اون گوفتى و جواب بدأ : خودا خو كلام دۆرون خو قوما دستور بفرماست : «تى خوداوندى خودا آزمائش نۆكۆن. »

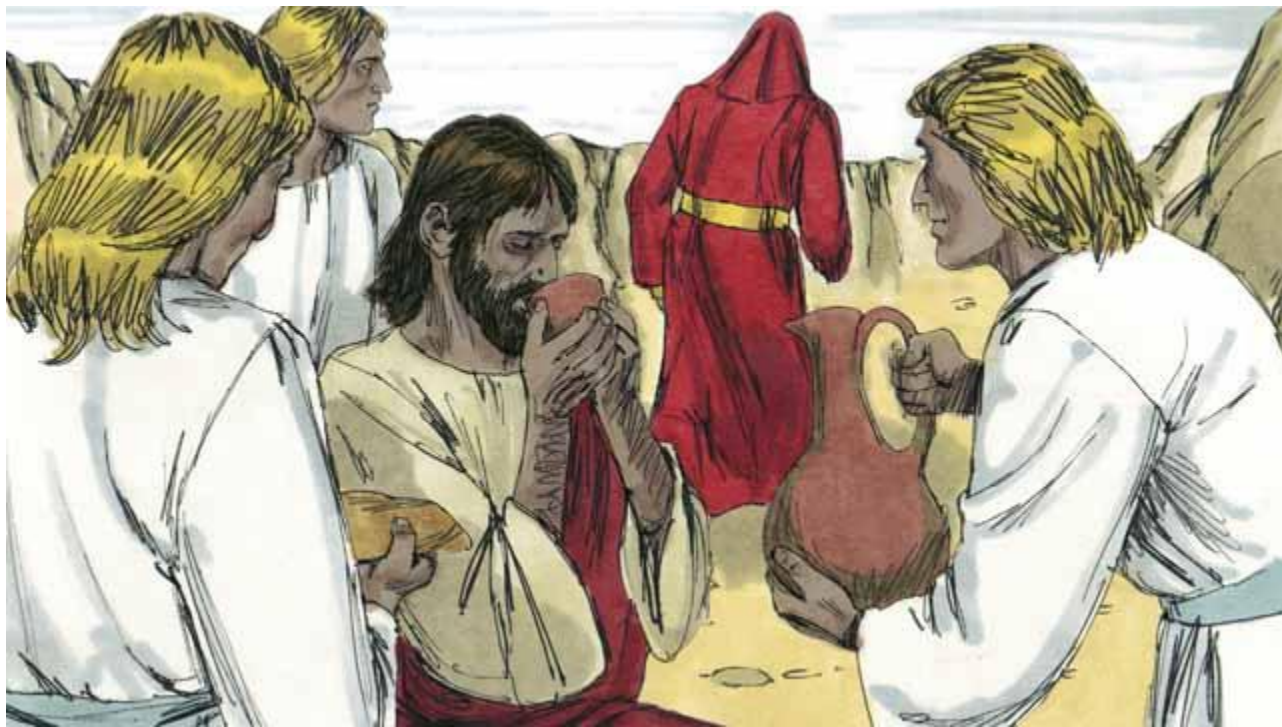

بزين شيطان اونأ به ايتأ پيله كوه توکالي بوبرد و تومام جهان قدرت و شكوه و ثروت اونأ نيشان بدأ و بؤگوفت : «آگه زانو بزني و مراسجده بؤكۆني ،أشانأ همه تايأ ترا بخشم. »

عیسا جواب بدأ: می جا دورا بۆ ای شیطان! خودا کلام دۆرۆن اون خو قوما امر بفرماست کی: فقط تی «خوداوندی خودایا پرستش بۆکۆن و تنها اونا خدمت بۆکۆن.»

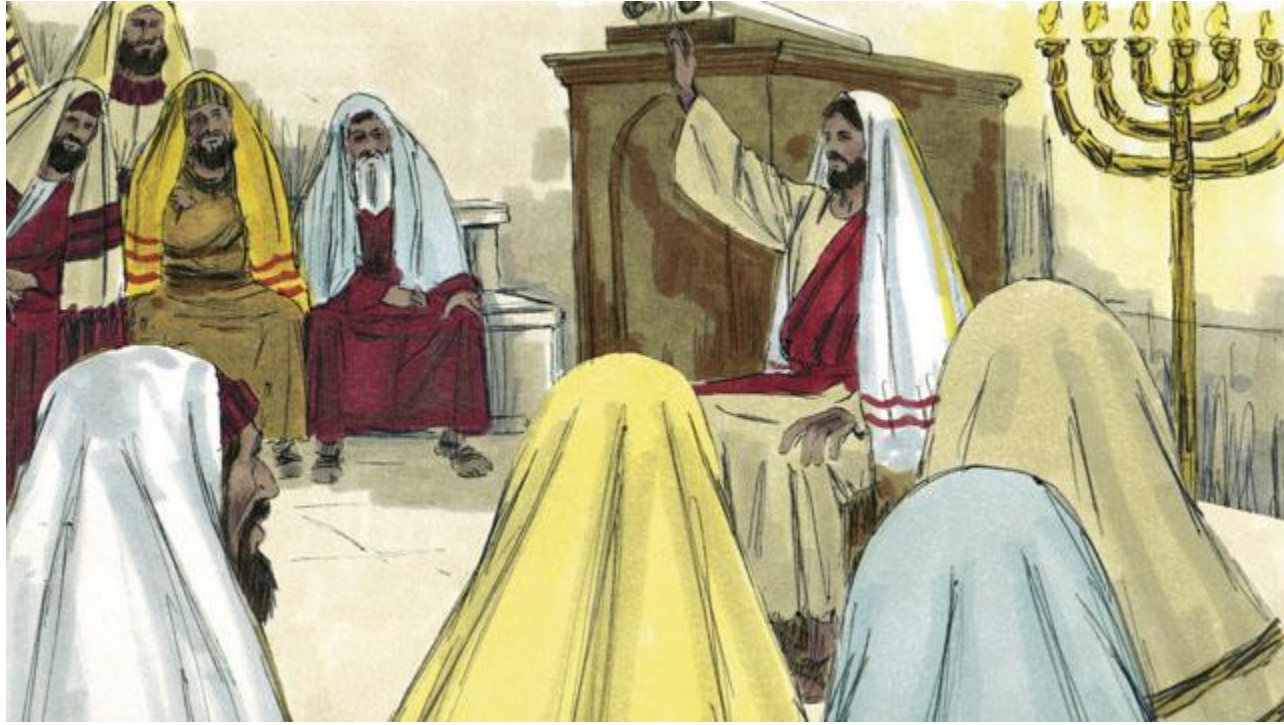

عیسا شیطان وسوسه یانه دام دۆرۆن گرفتارا نۆبۆست. پس شیطان اونا ترکا کۆد و فرشتان بامؤئید و عیسا ره خدمت بۆکۆدید.

کتاب انجیل متی باب ۴ آیه ۱ تا ۱۱، کتاب انجیل مرقس باب ۱ آیه ۱۲ و ۱۳، کتاب انجیل لوقا باب ۴ آیه ۱ تا ۱۳

٢٦- عيسا خدمات شروع بوستن

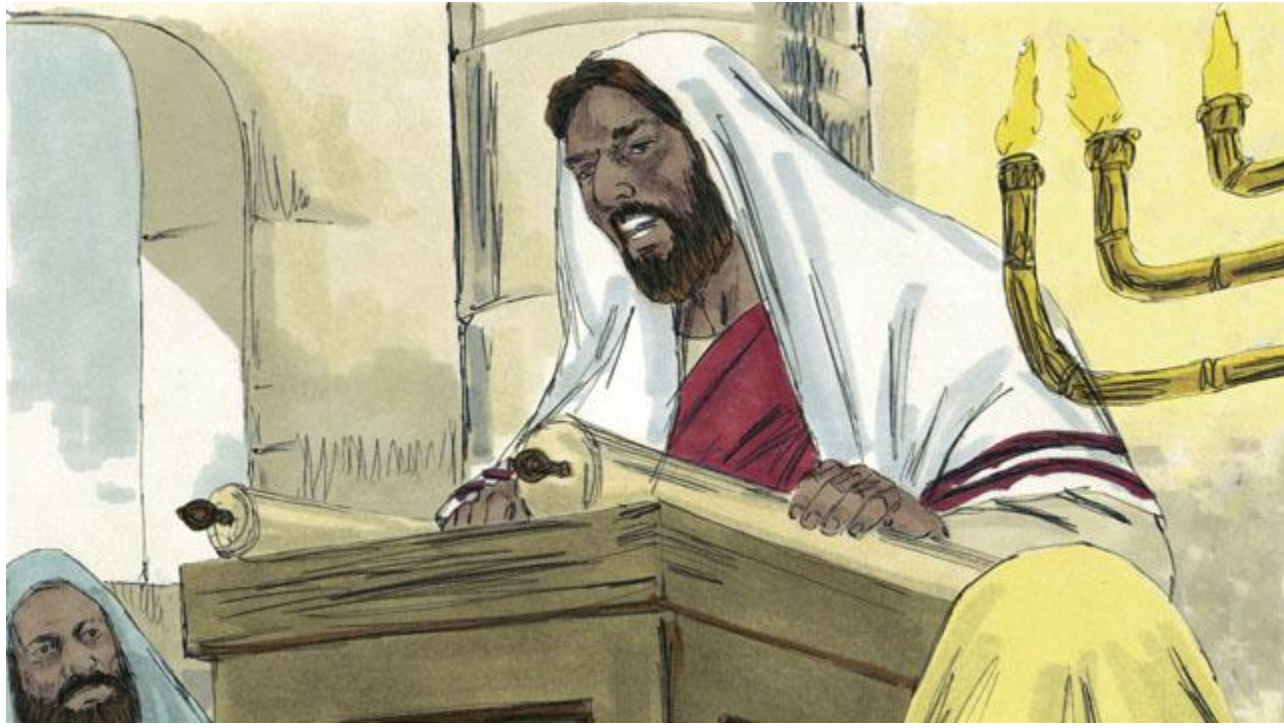

بعد غلبه به شیطان وسوسه یان، عیسی و اگر دست، جلیل خوش خانه. روح القدس اون قوت زیاد فادابو هنی خاطر، اون تعلیم ره جابجا بوستی و اطرف اوپر شوی و همه جه اون بخوبی و خر می یاد کویدید.

عيسا و اگر دسته ناصريه، جاني كي خو زكي دوران اويا بوگذرانه بو، سبت روز (شنبه)، پرستشگاه بوشو. پيله مذهبی ادم اويه ايتا اشعياي نبي کيتاباً اوناً فادانيد تا بخانه، اون طوماراً بازاً کوود و ايتاً قسمت جه اوناً مردوم ره بخاند.

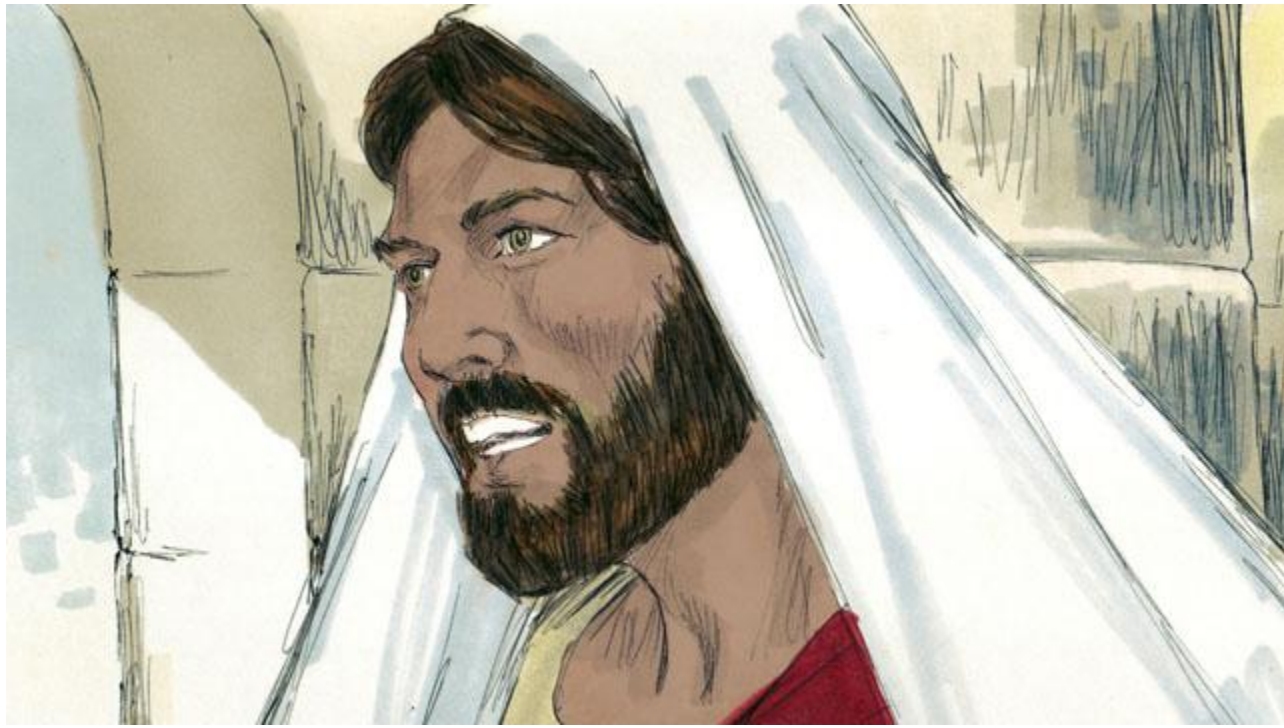

عیسا هاتو بخاند: «خودا خو روحاً مرا فدا کی بتانم خب خبراً بینوایاناً فآدم. اون مرا اوساکوده تا اسیراناً آزاداً کونم، کوراناً بیناناً فآدم و ستم بیده یاناً آزادی ببخشم. خودا لطف زمآ انسان ره فارسه.»

بزین عیسا بینیشٓت و همتان دقت مرا اونا فاندراستید. اوشان دانستید کی هو قسمتی جه کیتاب موقدس کی عیسا بخاند، درباره موعود مسیح ایشاره کونه. عیسا یوگوفت: «کلماتیا کی شوٓمره بخاندم، ها الان انجاماً یوستن دره.» «مردوم همه متعجب یوٓستید و کس کس جا واورساید: «مگه آن یوسف پسر نیه؟»

بزین عیسا بۆگوفت: «حقیقت انکی هیتا نییان خویشان دیار دورۆن مورد احترام نینید. دوره پیغمبری ایلیا بیوه زناکان زیادي ایسابید، اما وقتی کی سه سال و نیم وارش نبارست خۆدا ایلیایا بیوه زناکانا یاری واستی ایسرائی اوسه نوکوده، بلکی اونا ایتا دیار دیگه بیوه زناکا ویرجا اوسه کۆد.»

و هتو ادامه بدأ : « الیشع پیغمبر ز مات ،تعداد خیلان جه اسرائیل آدمانان مرض پوستی بیگفته بید. اما الیشع هیتایا شفا ندأ. اۆن فقط نعمان سوری، ایسرائیل دشمن فرمانده یا جه هو پوستی مرض شفا بدأ.» کسانکی عیسا گبانا گوش دانید یهوډی بید، وقتی ها گبانا بیشناوستید خیلی غضبناک بۆوستید.

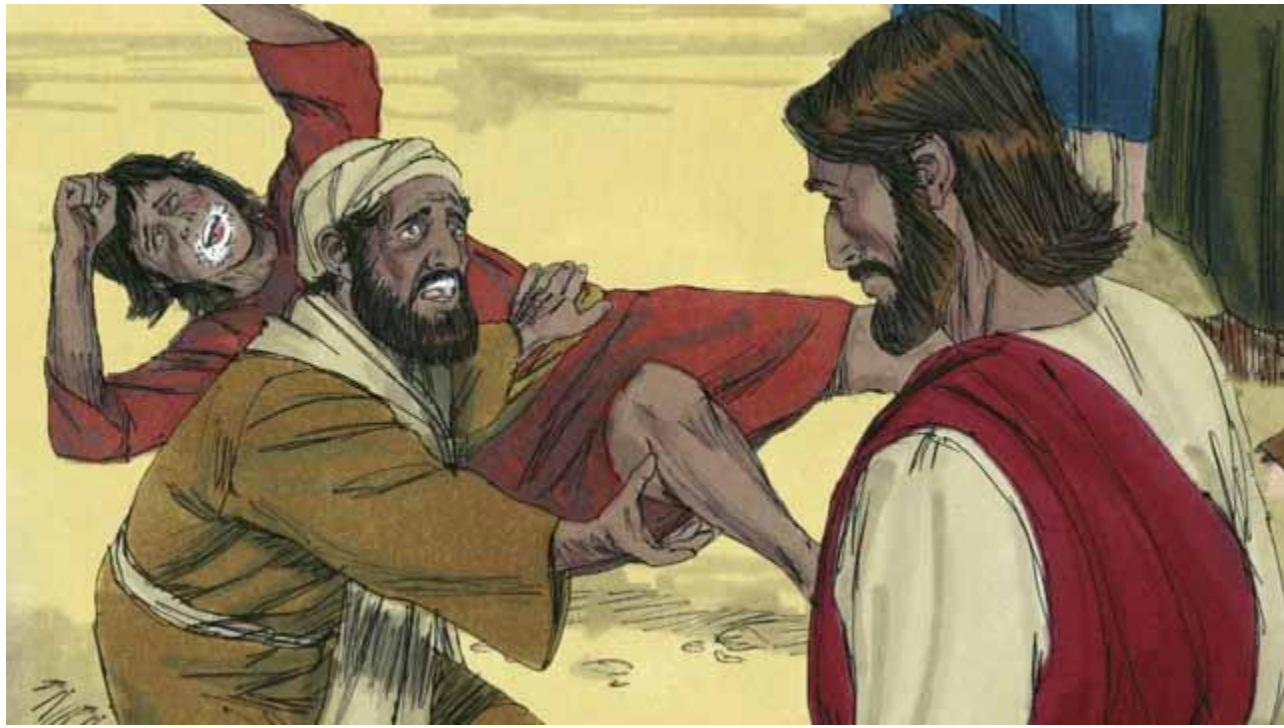

ناصره اهالي عيسايأ جه محل عبادت بيرون فاكشنيڊ، ۽ ببرد ايتأ صخره لبه كى اونا جه هويأ بيچير تاوديد ۽ بؤكوشيد. اما عيسا جه اوشان ميان دوارست ۽ ناصره شهرأ تركا كؤد.

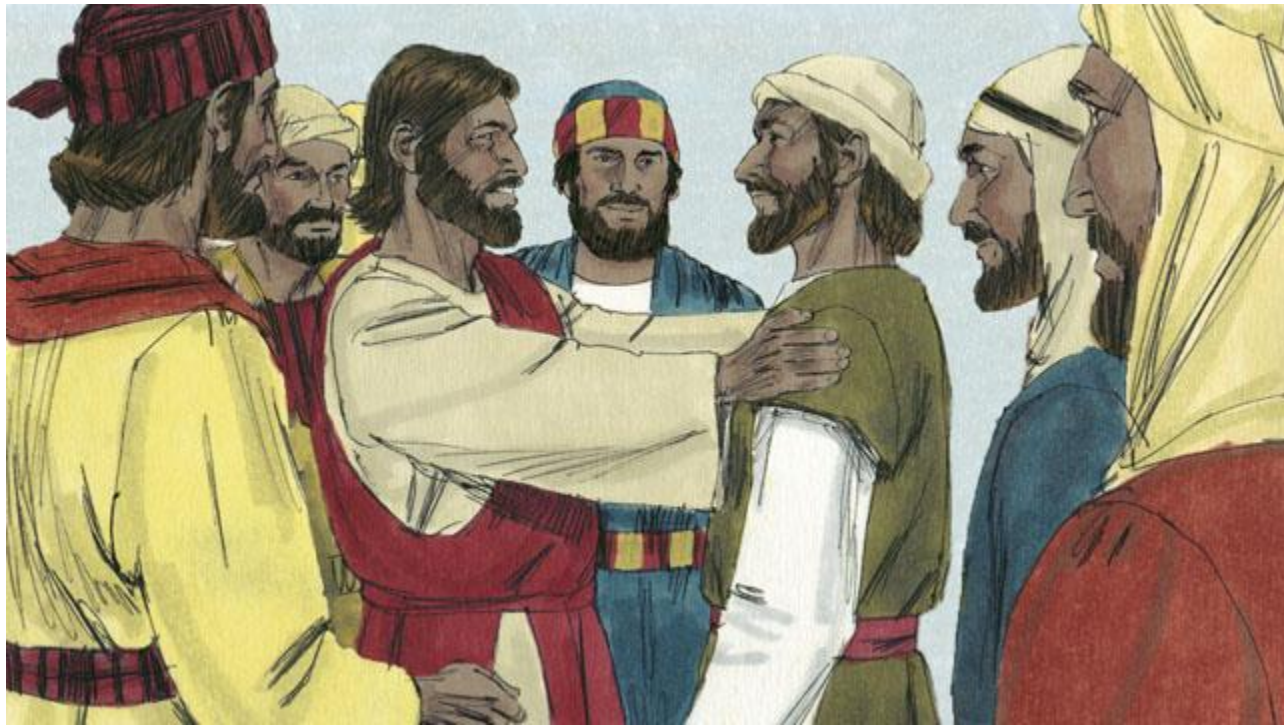

بزين عيسى سرتاسر جليل ميان راه دگفت . پيله جمعيتي اونی طرف بامؤئيدو اوشان آدمان زياديا باورديد كي ناخوش بيد. و اوشان كي چولاق بيد ويانتانستيد بيدينيڊ، بيشتاويد، راه بيشيد ۽ گب بزنيڊ . عيسا اوشانا شفا بدأ.

همچنين عده زيادي كي روح پليدا گرفتار بيدأ، عيسى ويرجا آورديد . عيسى فرمان مرأ پليد ارواحاً جه مردوم خارجاً بوستي. و اغلب ايگره زنيدي: « تو خودا پسر ايسي!» مردم جا اع تفاق قاق بوستايد خودايا ستايش بوکوديد.

بزين عيسى جا خو شاگردان دوازه تا مرداكا انتخاب بوکوّد و اوشانا رسولان نام بنا. اوشان عيسى مرأ مسافرت شوئيد و درسان زيادي اون جا آموختيد.

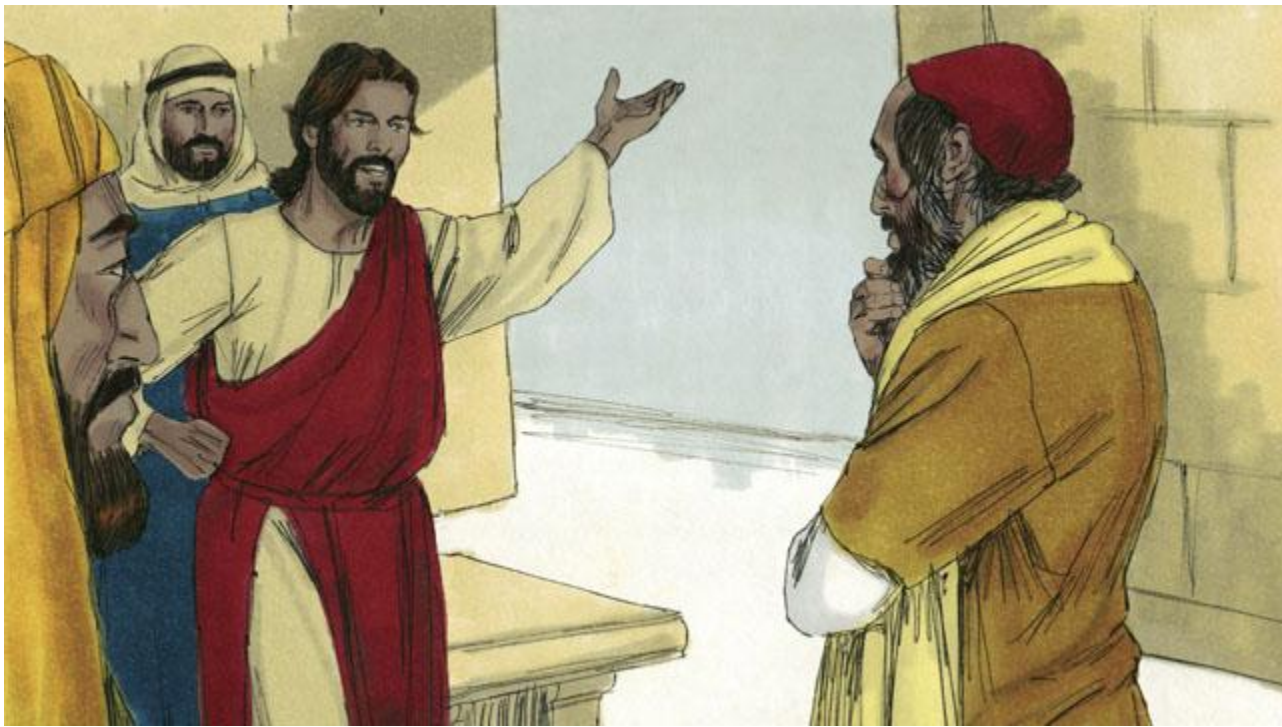
کتاب انجيل متی باب ۴ آیه های ۱۲ تا ۲۵، کتاب انجيل مرقس باب های ۱ تا ۳، کتاب انجيل لوقا باب ۴

۲۷ - سامري^۸ نیکو داستان

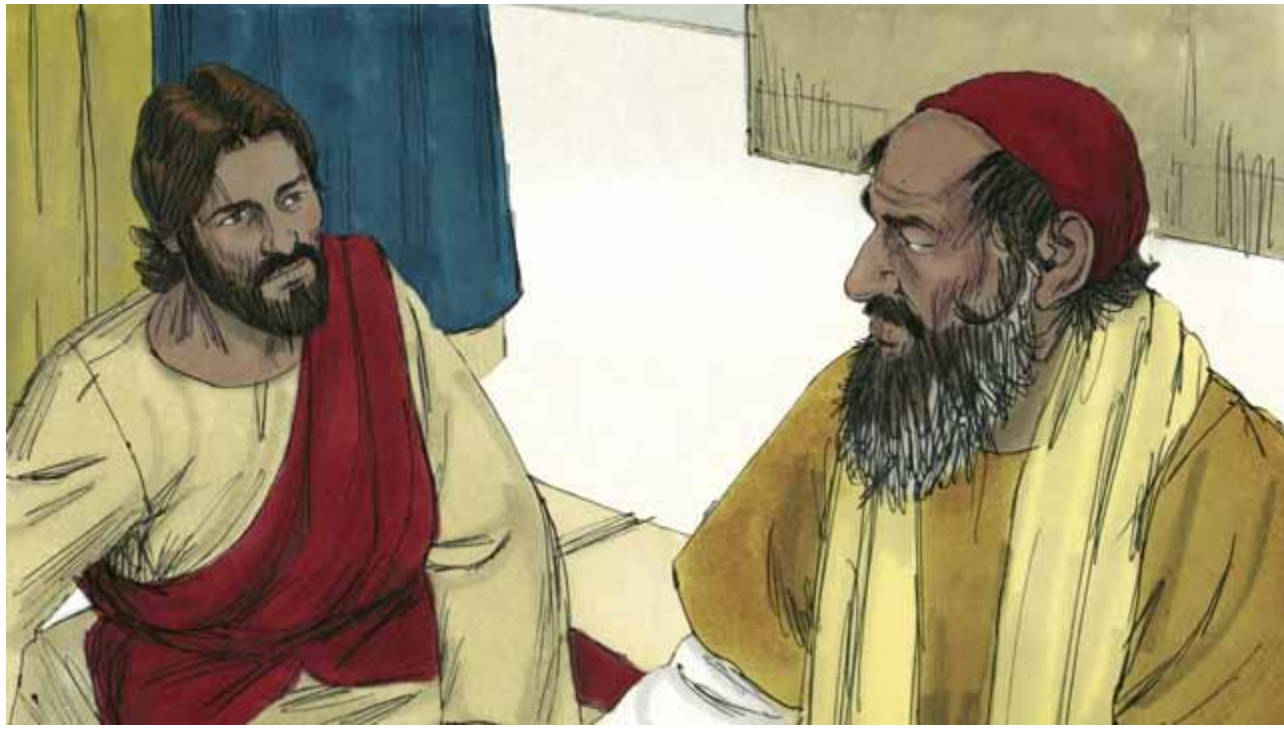

ايتا رۆز ايتا جه مذهبي استادان عيسا و بيرجا بامو. اون خاستی ثابت بکون کی عيسی اموجان ايشتباہ. اونی جا واورسه: «اوستاد، انسان چي و ا بۆکۆنه کی جاوداني زندگی بيافه؟» عيسا جواب بدأ : «تورات^۸ کيتاب دۆرۆن در ها باره چي بينوسته بۆبۆسته؟»

اومردای بگوفت: « تی خۆداوند،خۆدایا تی تۆمام دیل، جان و تی تۆمام فکر مرا دوست بداری.تی همساده یا هۆن قدر کی ترا دوست داری،دوست بدار. » بزین عيسی بفرماست:«درست گي!تۆ هم ها کارا بۆکۆن کی ابدی حیات بداری. »

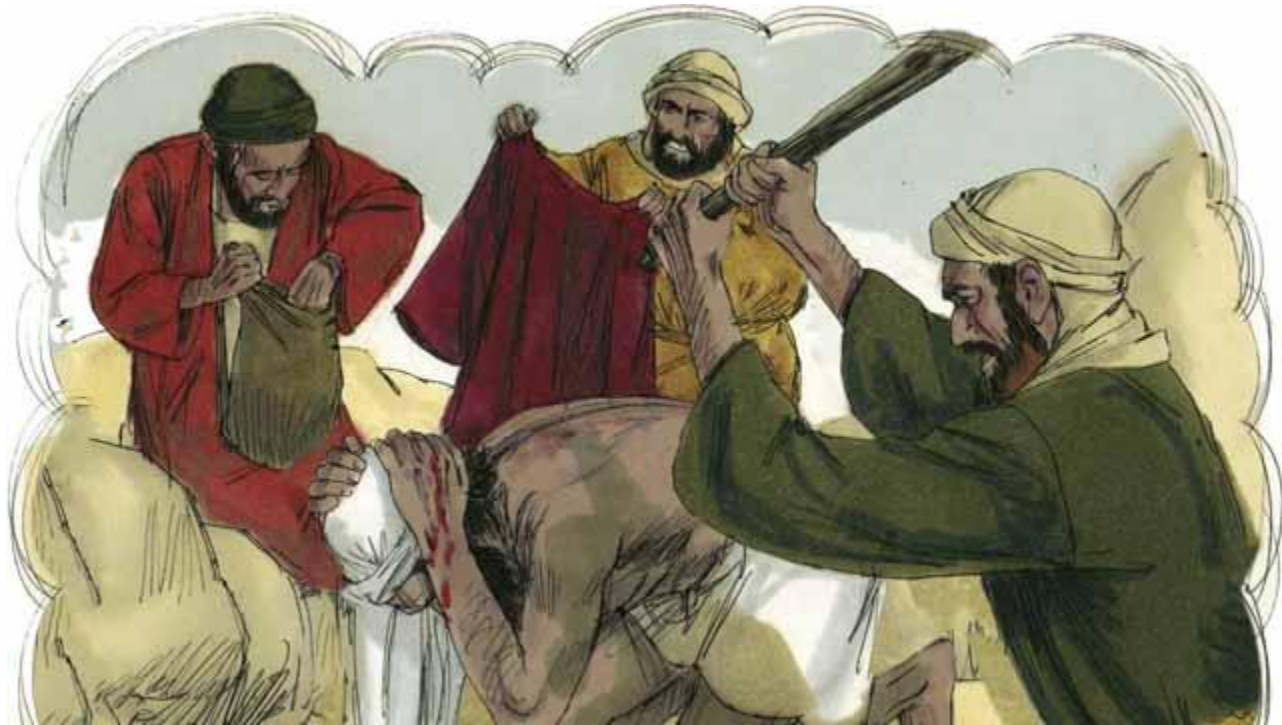

اما هو عالم مذهبی چونکی خوآستی خورا آدم پارسائي نیشان بده. بازم واورسه: «مي همساده کیسه؟»

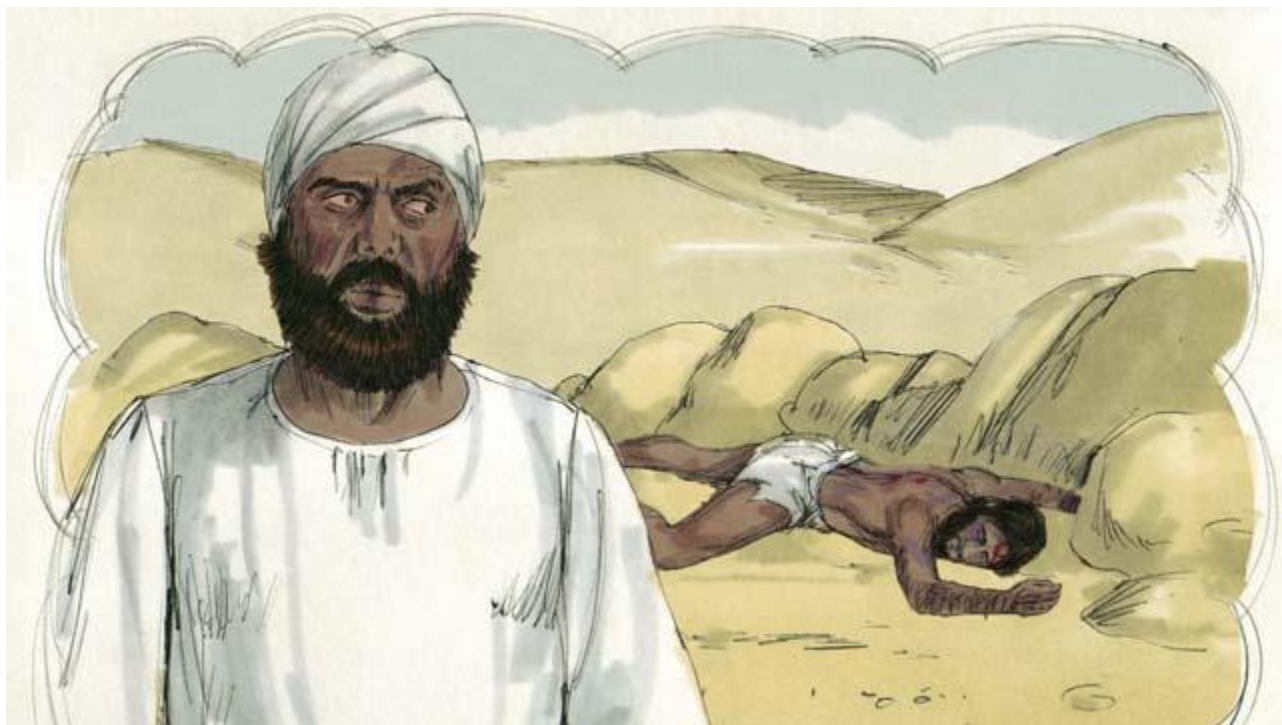

عیسی ایتا داستان مرا مذهبی رهبر جواباً بدأ: «یهودی مردای جه اورشلیم اریحا طرف سفرأ دؤبو

راه دورتون ، راهزنان انا حمله بۆكۆديد و اون اموالا فاگيفتيد، اونا لگدميج كوديد و اون لث جان مرا جاده كناره ولا كۆديد.

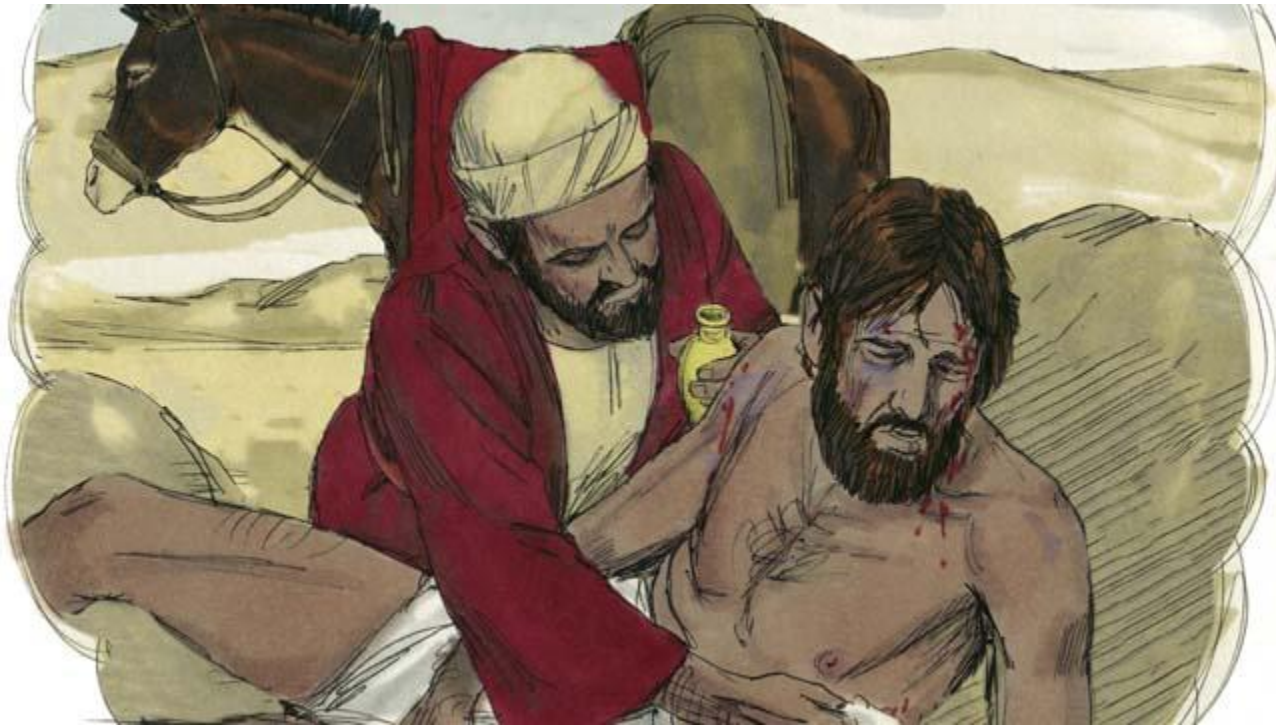

بعد ها ماجرا ، يهودي كاهن جه ازيا ر دبوستى. وقتي هو مرداكا كى جاده كناره كفتابوبيده، جه طرف ديگه يه جاده خۆ رايأ بيگيفته بشو و اون نديد بيگيفت. «

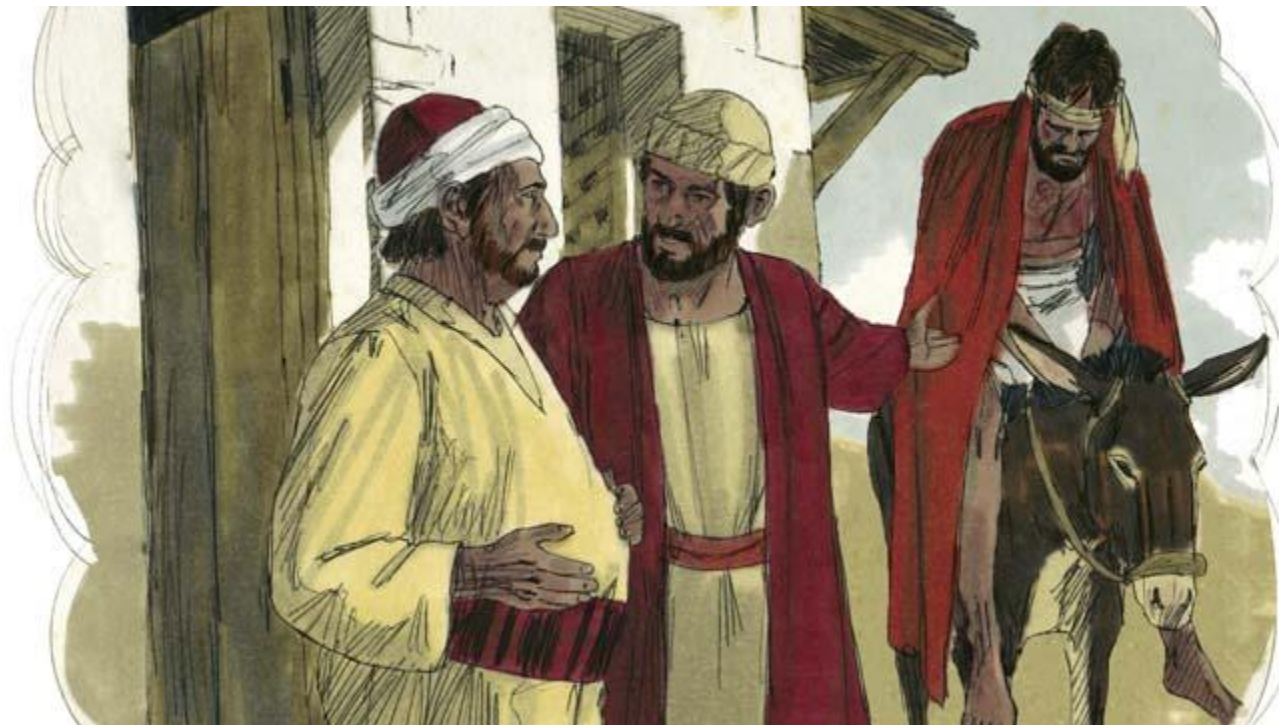

پور زماتی نیوبوکی اینتا لای جی راه فارسه (لویان اینتا ایسرائیل قبیلہ شین بید کی کاهنانا معبد دۆرون کمک کۆدید) اۆنم اهو طرف جاده بۆشۆ و هأ مرداکا نندید بیگیفت و خوره نه نهه.

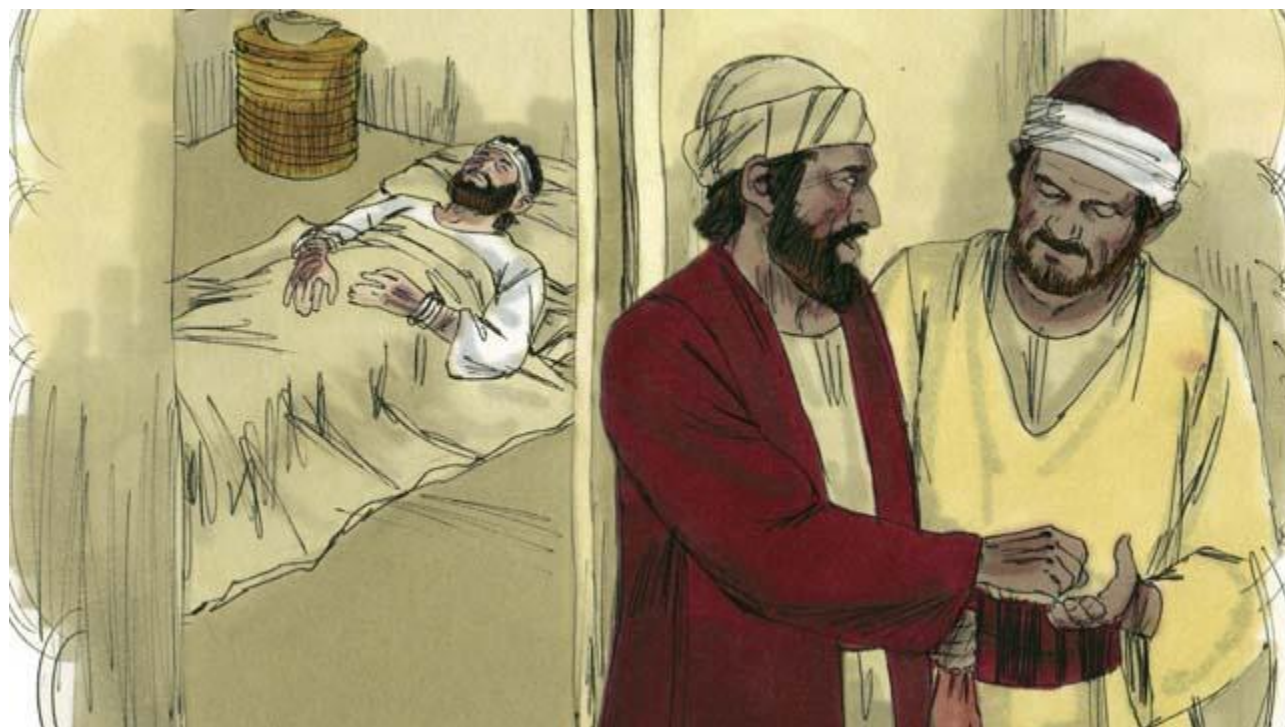

بعد اینفر سامری بامۆ (سامریان جه یهودیان همدیگه جا نیفرت داشتید). وختی سامری هۆ زخمی مرداکا بیده با انی یهودی بو، ولی اون دیل بۆسوخت و انی زخمانا بۆشست ، مرحم بمالست و دۆست. «

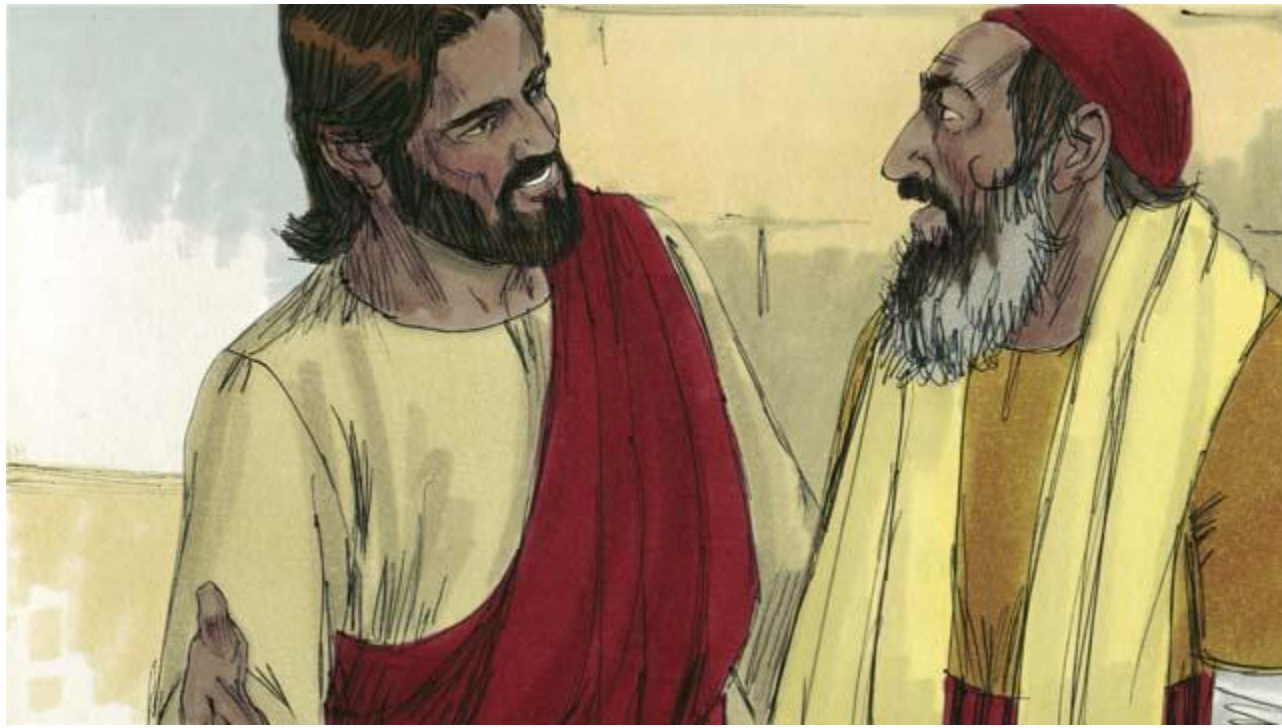

«بزین سامري مرداي اونا خو اولاغ سر سوارا كۆد، و ببرده ايتا مهمانخانه و اوني جا مراقبت بۆكۆد.»

«فرداي هۆ رۆز هۆ، سامري مجبور بۆ خو سفرأ ادامه بده. ايپچه پول مهمانخانه دارأ فادأ و بۆگوفت: «ها شخص جا مراقبت بۆكۆن و اگه ويشتر جه آن خرج بۆكۆني، وقتي واگردستم ترا فادم.»»

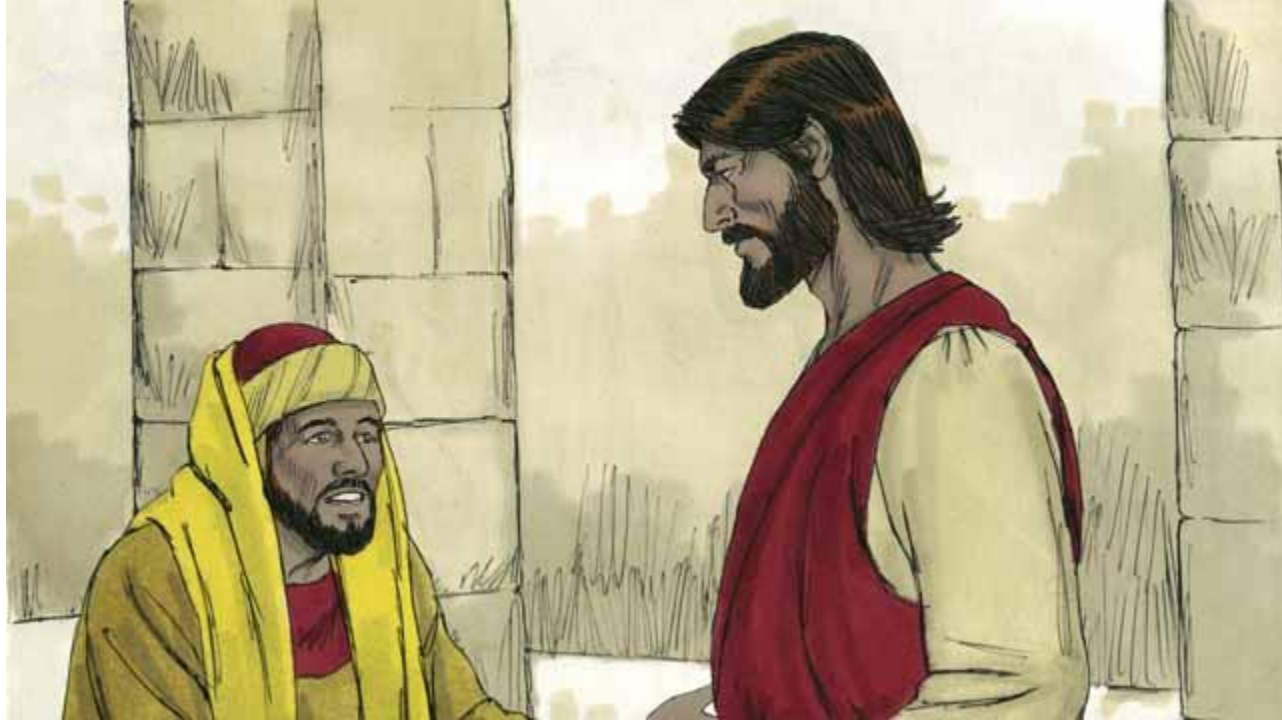

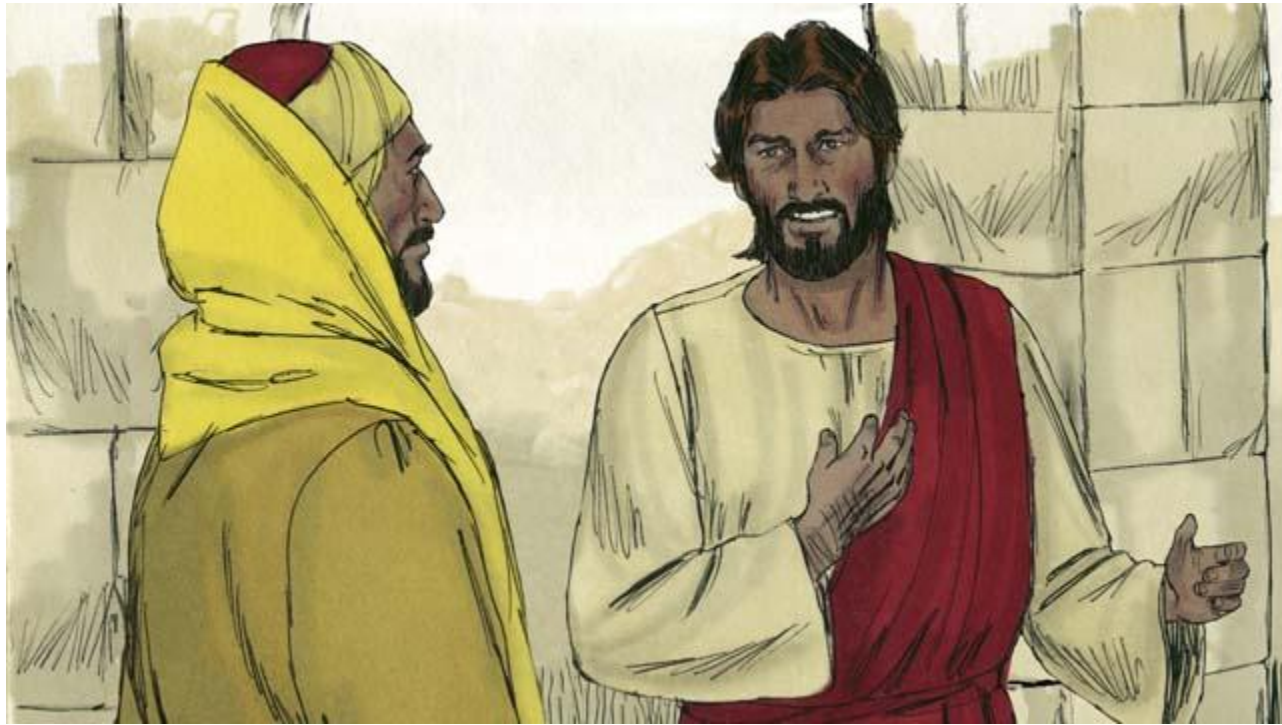
بزین عیسی جہ ہُو مذہبی^عالم واورسہ: «ہاسہ تو فکر کۆنی کۆیتا جہ ہا سہ نفر، ہُو مرداکی کی انی جا دوزدی بوکودید و انا چوب بزئید ہمسادہ بۆ؟»
مذہبی عالم جواب بدأ: «اۆنیکي اۆنی جا مراقبت بۆکۆدہ بۆ و عیسا بۆگوفت : «تونم بۆشۆ ہاتۆ بۆکۆن. »

کتاب انجیل لوقا باب ۱۰ آیہهای ۲۵ تا ۳۷

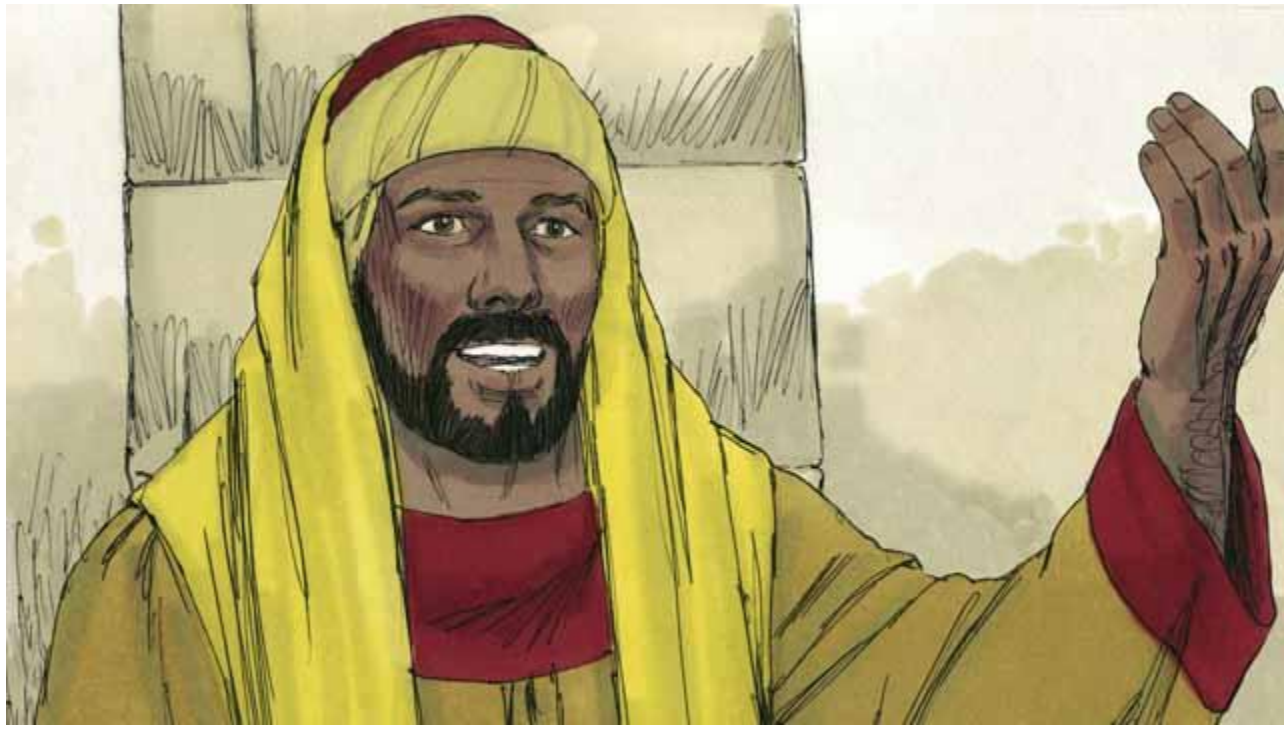

ایتا رۆز ایتا جه سران کی ثروتمند بو عیسی ویرجا بامو و اوورسه: « نیکو^۸ اوستاد، چي و ا بۆکۆنیم کی جاودان زندگی بیاییم؟ » عیسی اونا بۆگوفت: « چره مرأ نیکو دۆخانی؟ هسا کی، جه غیرز خۆدا هی کس نیکو نیه. اگه خانی جاودان زندگی بداری، خۆدا دستوران دونبال کون. »

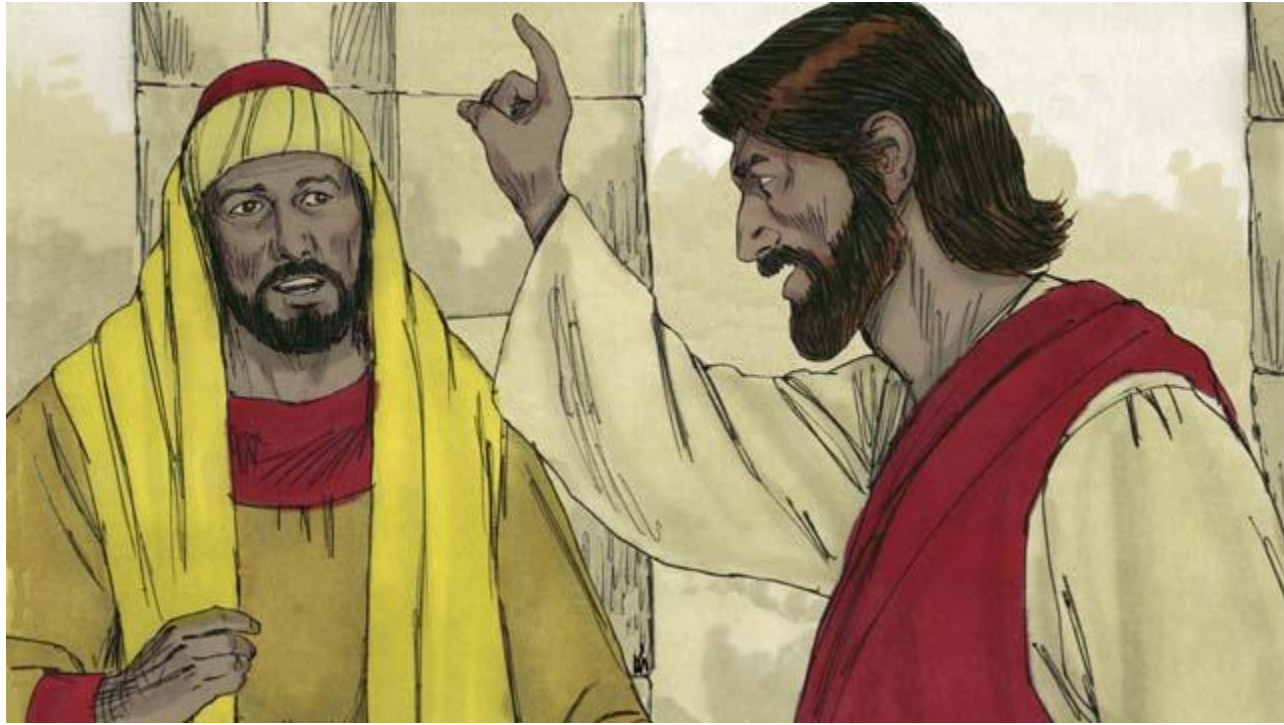

اون اوورسه : «کۆیتا فرمانان جا و اسی دونبال کۆنم؟» عیسا جواب بدأ: «قتل نۆکۆن، زنا نۆکۆن، دوزدی نۆکۆن، دورق نۆگۆ، تی پئر و مارأ احترام بنه و دیگرانا خۆدب منستان دوست بدار. »

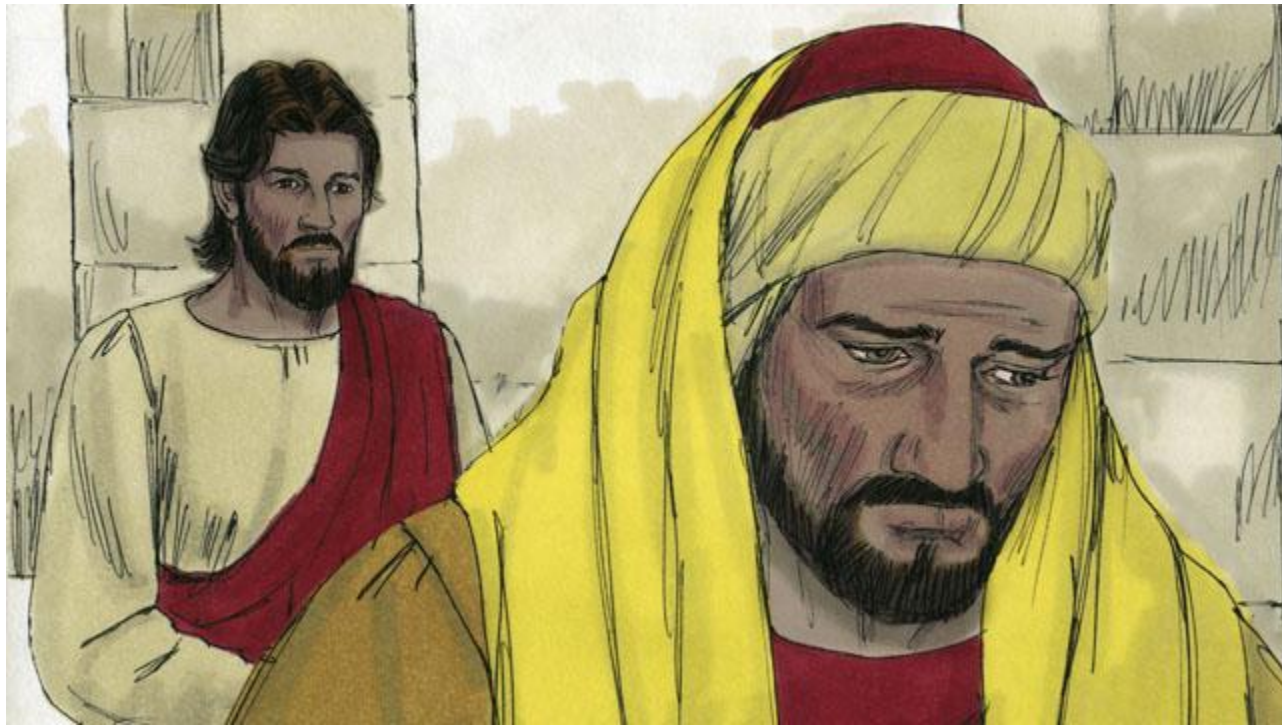

ولي جوان مرداي بؤگوفت: «جه کوچکی دوران تا هساتتومام ها فرمانان حفظ بؤکؤدم، هسا دُ چي وَا بؤکؤنم کی جاودان زندگی بیافم؟» عیسا محبت مرا اؤنا فأندرست.

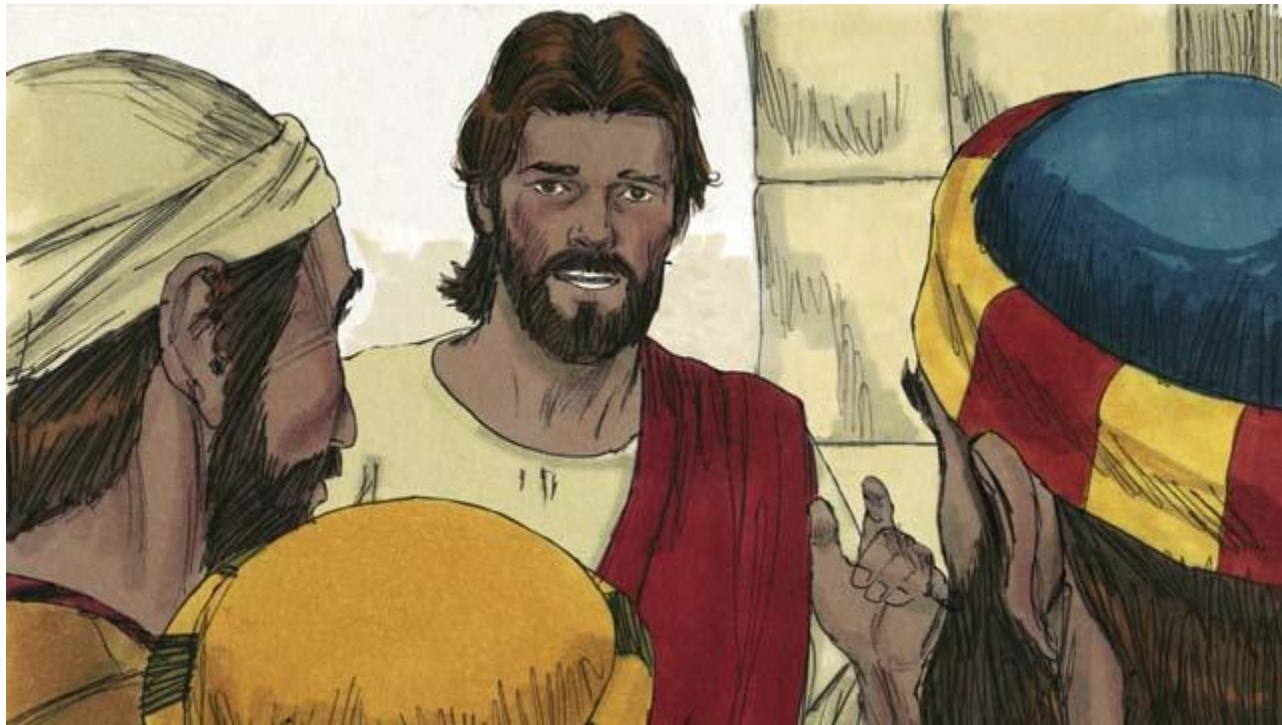

وعیسی جواب بدأ: «اگه خائي بهتر جا اون بکونی، بؤشؤ و هر چي دأري بؤفروش و اؤن پولاً فقیرانا فأنن تا تي گنج آسمان دؤرؤن ببه نه زمین سر! بزین بیا و مرا دونبال کون!»

وقتي هُو جوان مردايِ ها عيسى حرفاً بيشتوست ،خيلي اندوهگينا بۆست چونكي ثروتمند بۆ و نخاصتي خۆ مال و اموالاً جا دست بده. اۆن خۆ رۇيا و اگردانه و جه عيسى ويرجا بۆشوق.

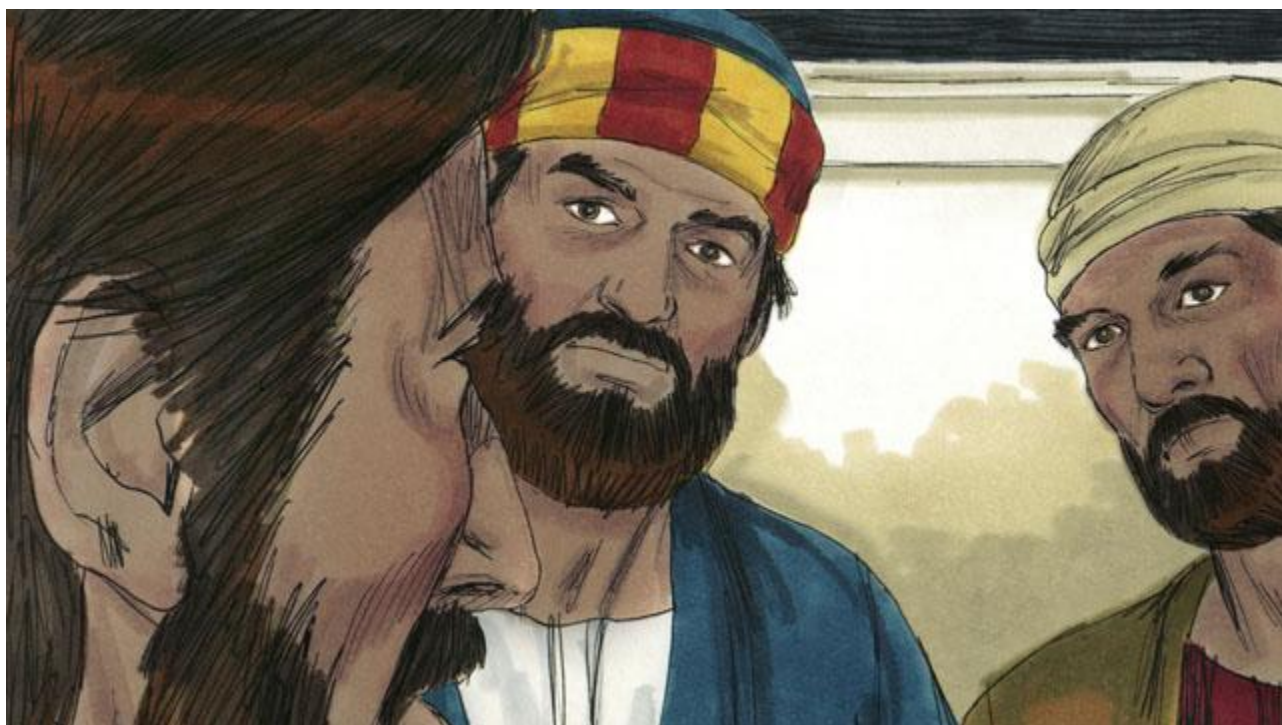

بزين عيسى خۆ شاگرداناً بۆگوفت : «أنا بدانيد كي ايتاً ثروتمند وارد بۆستن بخۆدا ملكوت خيلي سخت ايسه. بازم گم شۆتور ،گۆذشتن جه سوزن سوراخ راحتتر ايسه جه ايتاً ثروتمند وارد بۆستن بخۆدا ملكوت!»

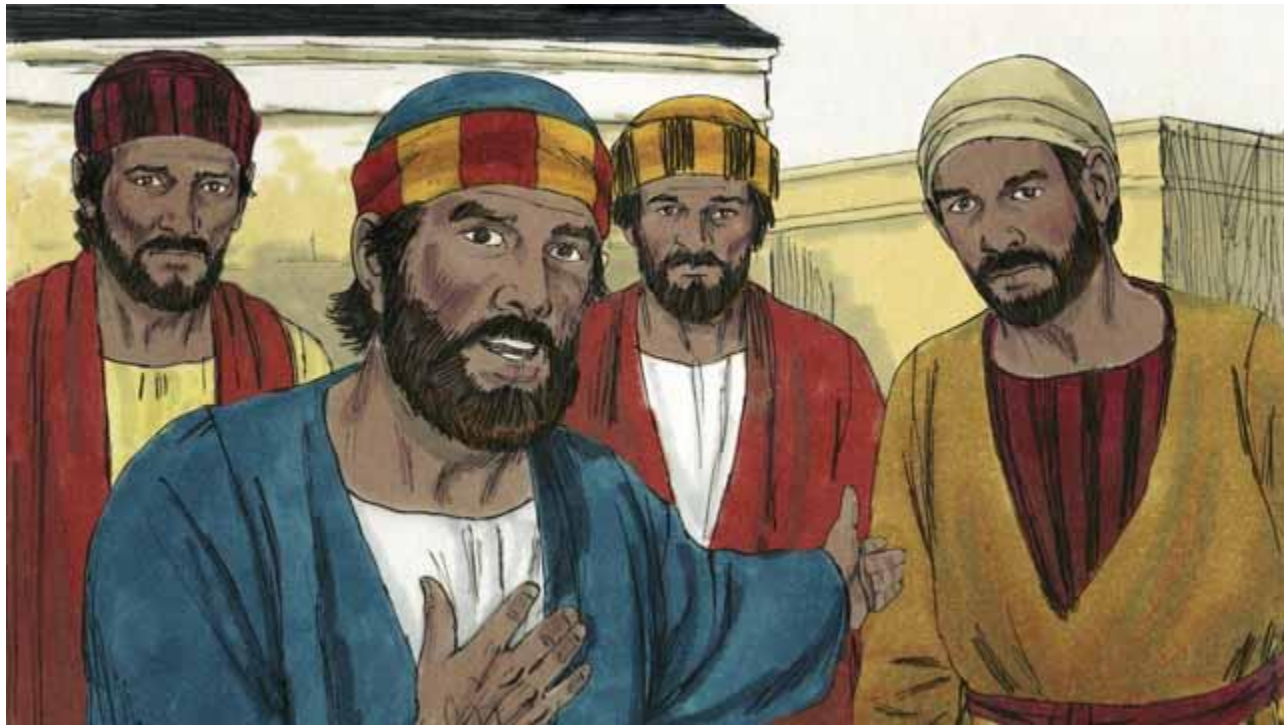

شاگردان وقتى ھاخر فانا بيشتاوستيدي متعجباً بۆستيد و اوور سئيد، «پس كي تانه نيجات بيافه؟»

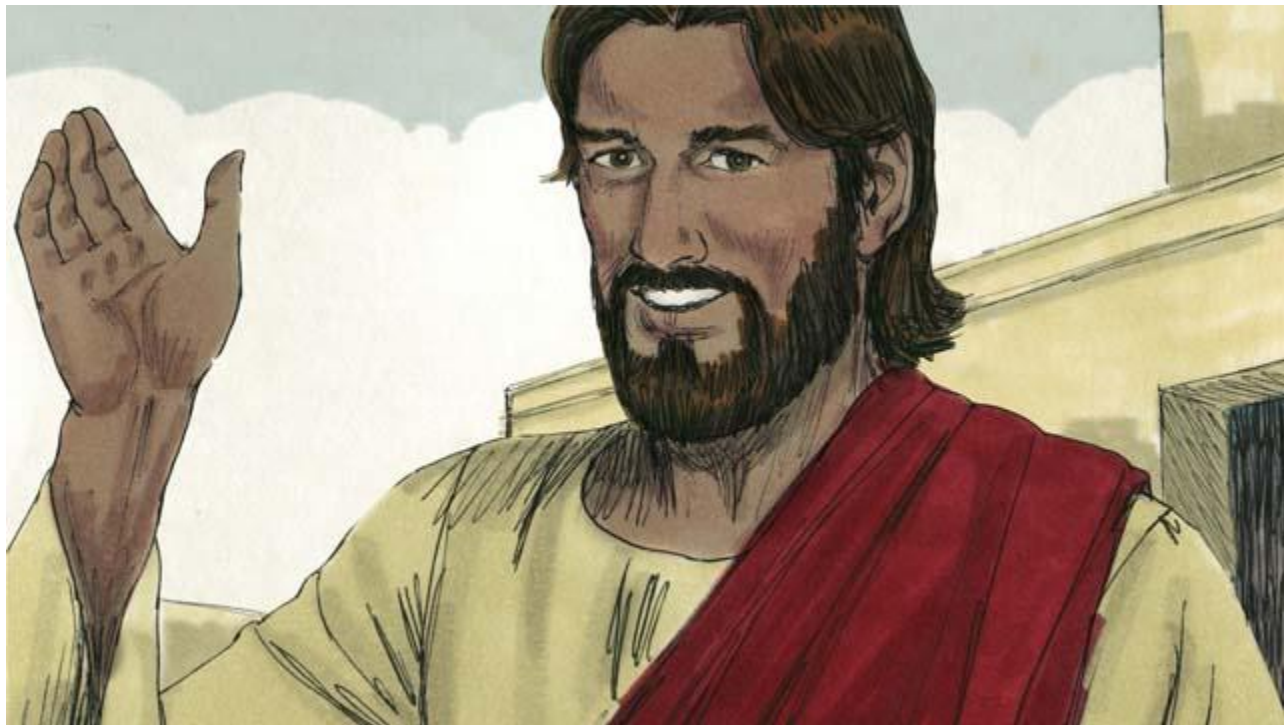

عيسا خۆ شاگردانا فاندريست و بۆگوفت، «اينسان نتانه خودش نيجات بده، ولي خۆدا ره همه چي ممكن ايسه.»

پطرس عيسايأ بؤگوفت: « امان جه اُمي همه چي دست بکشيم کی تیی دؤنبال بنيم ، هسأ چي پاداشی امره دأره؟ »

عيسی جواب بدأ: « هر کي مي خاطر وأسي جه خؤ خاخؤر و برار، پئر و مار و زأي، خانه و زمين دست بکشه، صد مرتبه ويشتر يأفه و جاودان زندگيا بدست أوره. ولي خيليان کي اول ايسيد، آخر بيد و خيليان کي آخريدي، اول بيد.

انجيل متی فصل ۱۹ آيه های ۱۶ تا ۳۰، انجيل مرقس فصل ۱۰ آيه های ۱۷ تا ۳۱، انجيل لوقا فصل ۱۸ آيه های ۱۸ تا ۳۰

ایتا رۆز پطرس عیسیایا اوورسه: « اوستاد، براری کی امی مرأ بدي بۆکۆنه، چند وار و آسي ببخشيم؟ ایا هفت بار؟» عیسا بۆگفت: « نه هفت بار، بلکی هفتاد تا هفت بار!». « عیسا آن و آسي خاستي بگه کی امان همیشک و آسي ببخشيم. بزین عیسا ها داستانا بۆگفت.

اون بگوفت، «خوداوند ملکوت پادشاهیا مانه کی تصمیم بیگفت خو حسابانا خو خدمتکارانا امرأ تسویه بۆکۆنه. ایتا جه هۆ خدمتکاران دهی، معادل دستمزد ۲۰۰۰۰۰ سال کار داشتی.»

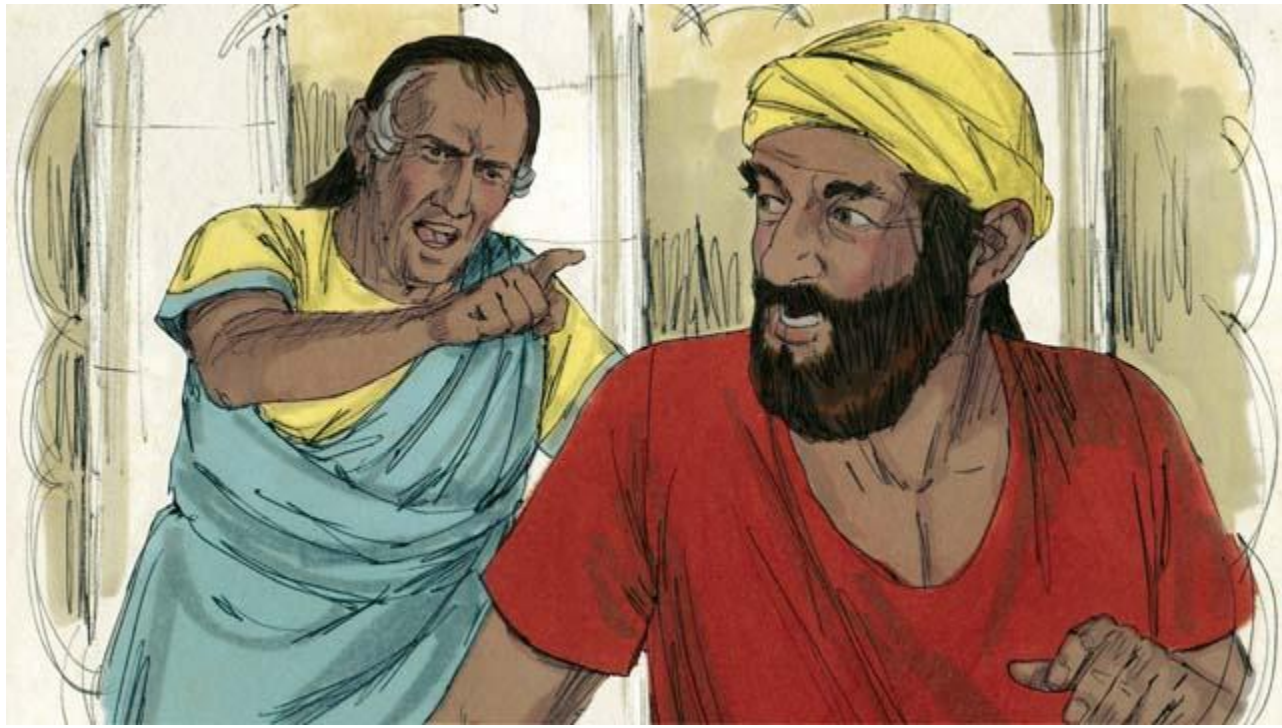

از هویا کی خدمتکار نتانستی ها مقدار بدهیا و اگر دانه، پادشاه دستور بدأ در ازای آن بدهی، او نوانی زن و زای و توامانی دارانیان بفروشید.

ولي هؤ مرداي پادشاه پا سر بکفت و التماس بؤکؤد و بؤگؤفت: «آي پادشاه، خايش کونم مرا فورصت بده کی توام مي بدهيا تا آخر فادم.» پادشاه ديل بؤسوخت، پس او نأ آزادا کؤد و او نی بدهيا ببخشه.

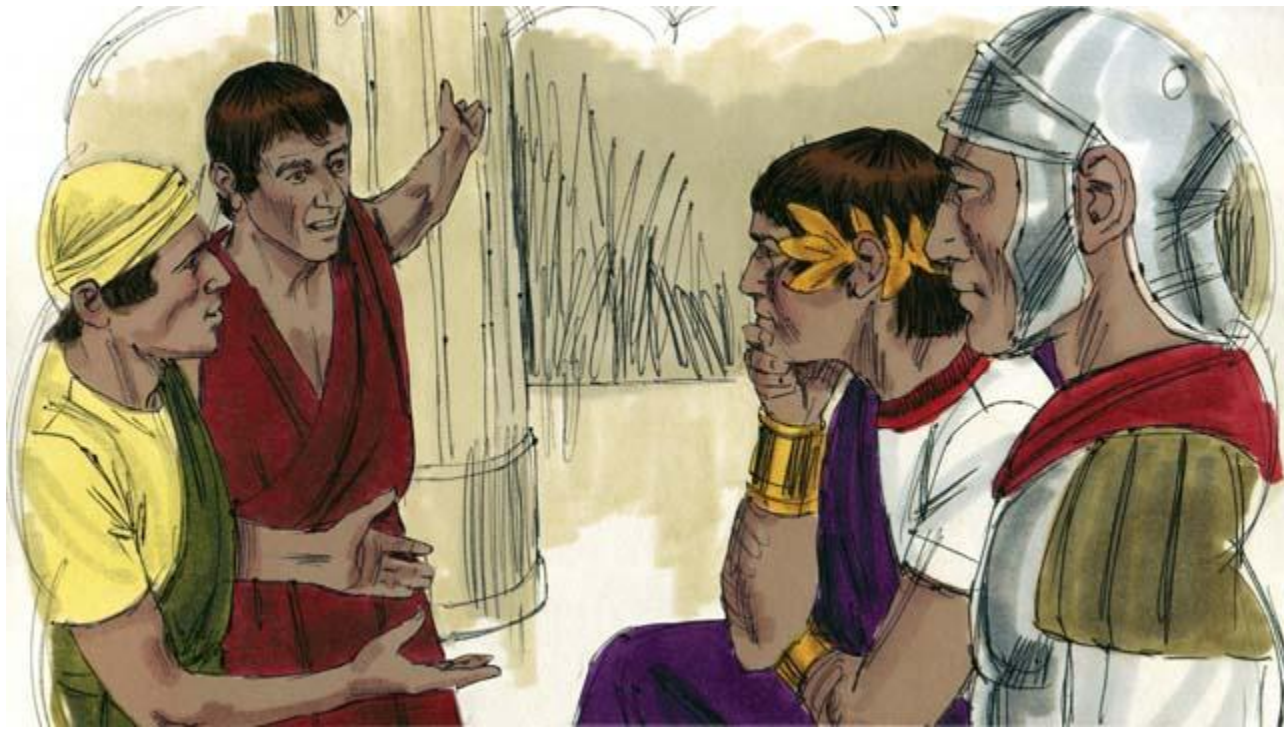

اما وختي کي هُو خدمتکار جه شاه دربار بیرون بامو، ایتا جه خو همکار انا کي بقده چهار ماه اونا طلب داشتی بیده. بزیناونی گولیا دخشارد و بؤگفت: «زود واش می پولاً فاده.»

اونی بدهکار ریفق اۆن پا سر بکفت و بؤگفت: «تره خاهش کۆنم مرا فورصت بده کی تۆمام می بدهیا ترا پساً دم.» اما طلبکار راضیا نۆبۆست و خو همکارا تالودا زندان کی همه په خو پولاً و اگر دانه.

وقتي هۆ شخص دوستان ها ماجرايا بيشناوستيد، خيلي اندوهگينا بوستيد و شاه و پيرجا بو شوئيد، توام ماجرايا اون بوگفتيد.

پادشاه بيلافاصله هۆ مرداكا دۆخاد و بوگفت: «آي جاهيل و شرشور! من تي خاهش و آسي تي پيله بدهيا ببخشم. تو هم آسي ها رفتارآ تي همكار مرآ بوگوده بي.» پادشاه خيلي غضبناكا بوست و دستور بدأ اونآ زندان تاويد و تا اون بدهيا وانگردانه، اونآ آزادآ نوكوئيد.

بزین عیسی بۆگفت: «می آسمانی پتر شیمی مرا هاتو رفتار کۆنه، اگه شۆمان شیمی برارأ جه دیل ته نبخشید.

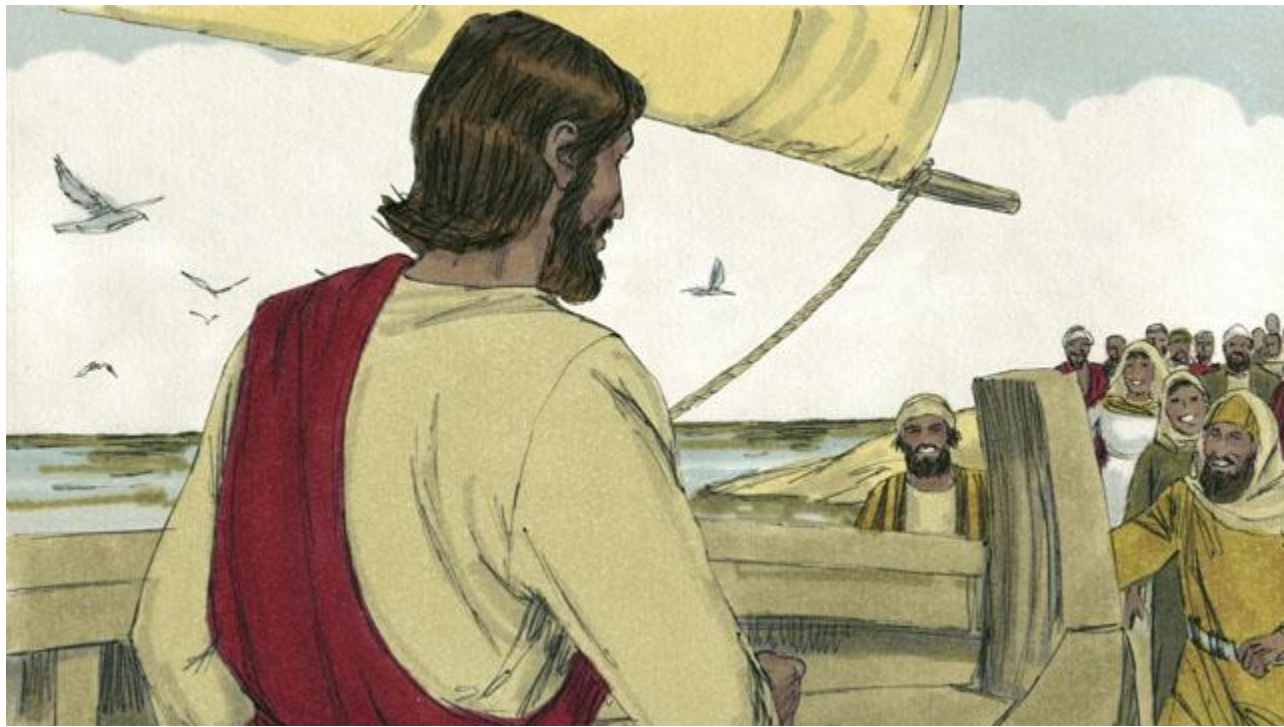
انجیل متی فصل ۱۸ آیه های ۲۱ تا ۳۵

۳۰ - عیسی مسیح پنج ہزار نفر غذا دئیہ

عیسا خۆ رسولاناً بشارت وُ تعلیم وُ آسی خیلی روستایاناً اۆسه کۆد. وقتي اۆشان وُ اگردستید، عیساي در جریان خۆشان کاران بنائید. بزین عسیا اۆشاناً ایتاً خلوت جیگا دریاچه نزدیکی ببرد تا ایچه ایستراحت بۆکۆنید. و بزین همه بوشونید ایتاً کشتي دۆرۆن وُ اؤ طرف رۆخان بۆشۆنیدی.

چون مردۆم بیدنید كي عیسی وُ اونی شاگردان کشتي مرأ جه اۆیا بۆشۆنید، اۆشان دریا کنار بدۆوستید کی او طرف دیگه دریا فارسنید. وختي عیسی وُ اونی شاگردان هم اۆیا فارسنید، مردۆم زیادی اۆیا اشاناً رافا ایسابید وُ اۆشانی جا استقبال بۆکۆدید.

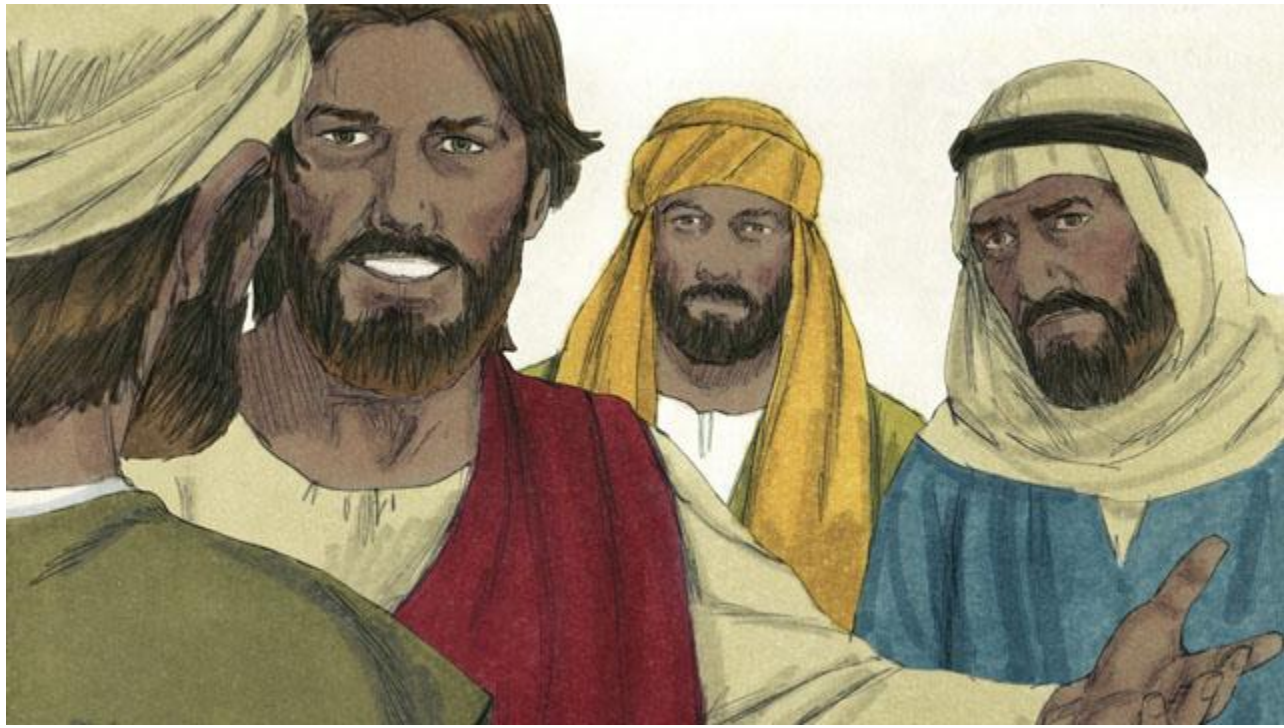

آدمان بدون ايشماردن زناکان و زاکان، حدود پنج هيزارتا مرداي بيد. عيسا^همسيح ديل خيلي آشانه رُ بوسوخت، چونکی بي چوپان گوسفندان منستان بيد. بزین شروع بکود اوشان آموجش دهن و اوشانی که ناخوش احوال بيد، شفا بده.

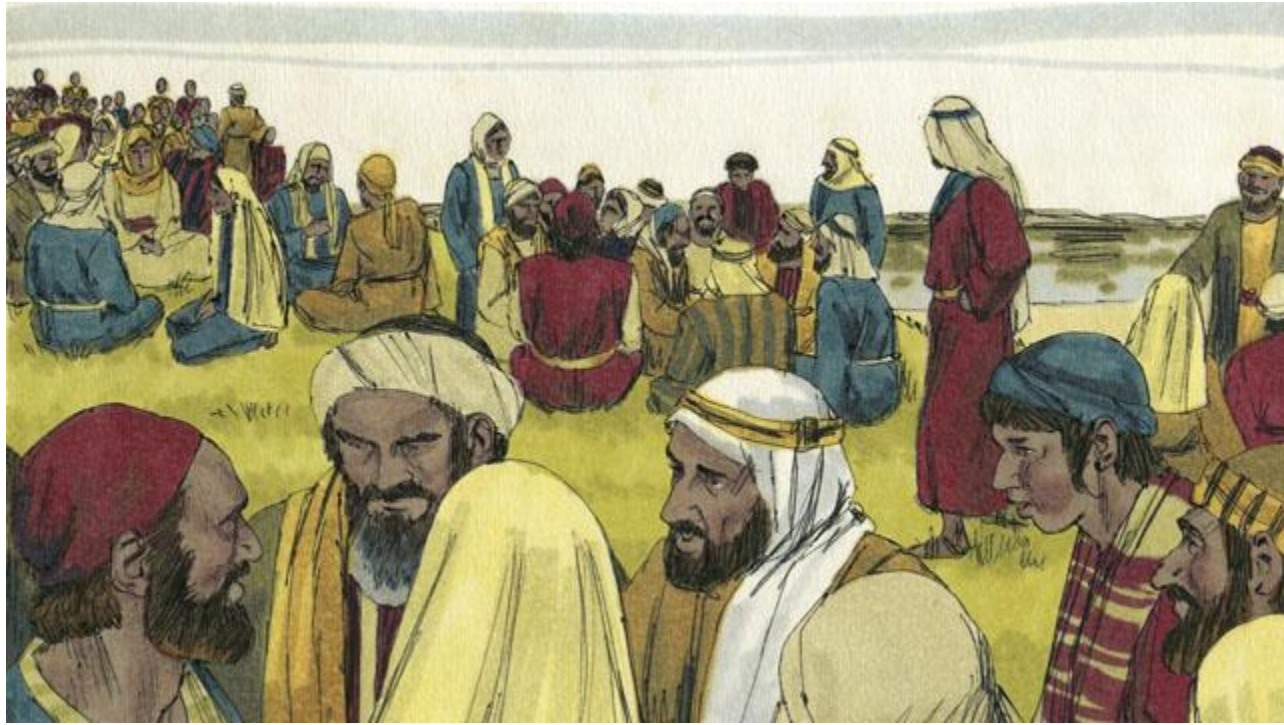

غروب دم، شاگردان عيسى ويرجا باموئيد و بگوفتيد: « اي اوستاد! مردوما بيگيد بيشيد کی خوشان رُ خوراک تهيه بکونيد؛ چون ها دور دکفته جيگا، هيچي خوردن رُ پيدا نييه. »

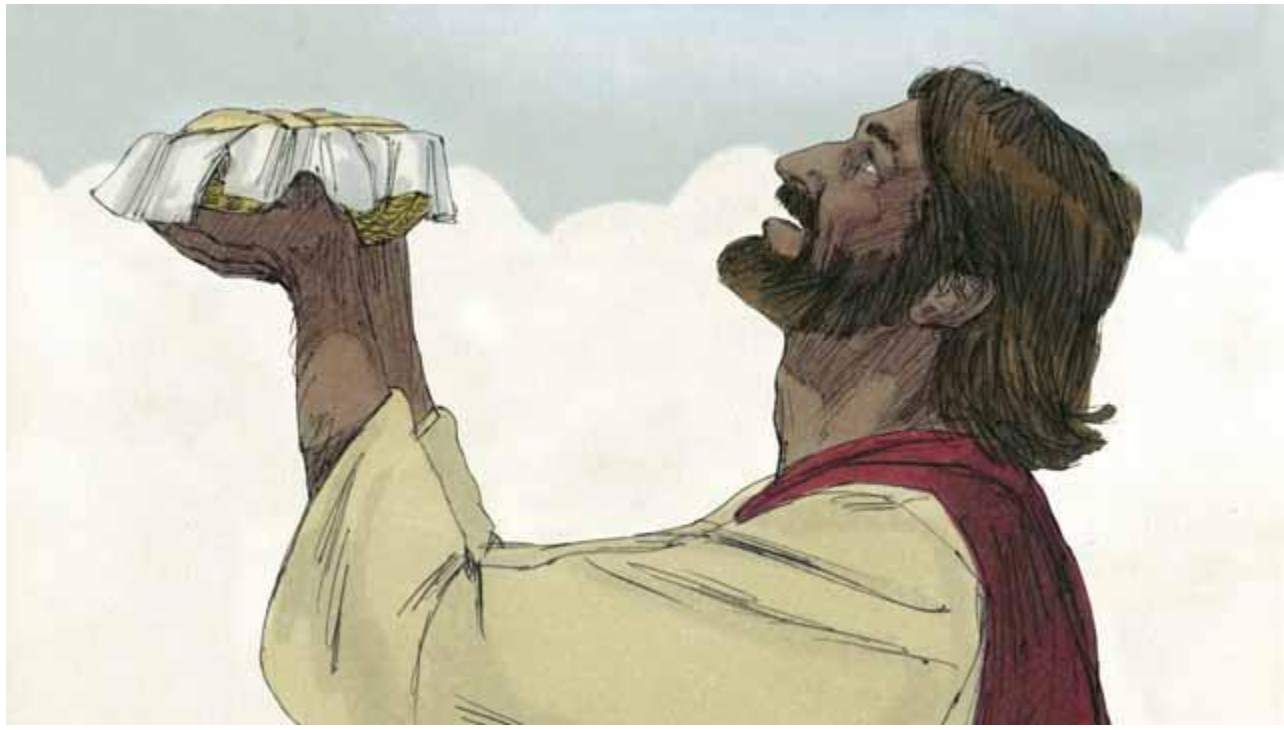

اما عيسى خۆ شاگردانا بۆگوفت: «شومان خودتان اشنا خوراک فاديد. «اوشان جواب بدانيد: «چۆ تۆ تائيم ها جمعيتا سنيركونيم؟! امان فقط پنج تا قرص نان و دو تا کوجي ماهي داريم. «

عيسى خۆ شاگردانا بۆگوفت كي مردوما بيگيد، پنجاه نفر ي گروهان دورون سبزانه سر بينشيد.

بزین عیسی پنج تان نان و دونه ماہیا خو دست بیگفت و آسماناً فاندروست و خودایا خوراک و اسی شوکر بوکوؤد و اوناً برکت بدأ.

بزین عیسی نانان و ماہیاناً تیکه تیکه کوؤد. اوشاناً خو شاگرداناً فاداً کی مردوم دورون سهم بوکوؤنید. شاگردان اونقد مردوما خوراک بدانید کی بخوردید و سیراً بوستید، اما چیزی جا او خوراک کم نبوستی.

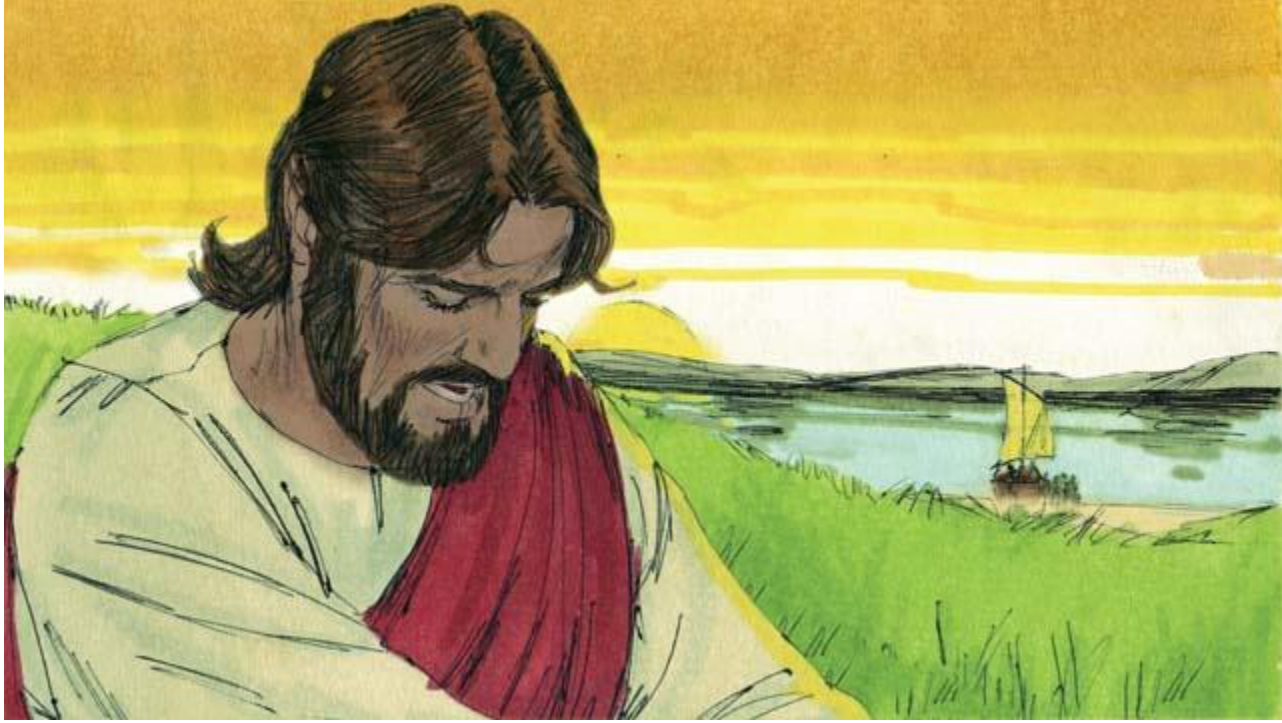

بعد اؤن شاگردان جه خورده نانان و پسمانسته یان جمعاً کؤدید، هاطو بوکی جا او پنج تا نان دونه ماهی، دوازه تا سبد پور بوست.

انجیل متی باب ۱۴ آیه‌های ۱۳ تا ۲۱، کتاب انجیل مرقس باب ۶ آیه‌های ۳۱ تا ۴۴، کتاب انجیل لوقا فصل ۹ آیه‌های ۱۰ تا ۱۷، کتاب انجیل یوحنا باب ۶ آیه‌های ۵ تا ۱۵

۳۱- عیسیٰ آب سر راه شه

بعد جا خوراک دهن مردوم عیسیٰ خو شاگرداناً بفرماست کي لودکايه سواراً بيد، و هق طرف درياچه بيشيد، اما اون ايپچه اويه بيئسه. بزین کي عیسا مردوماً اوسه گود. ايتا کوه جؤر بؤشو کی دوعا بؤکونه. اون اویا تنها بؤ و تا آخر شب دوعا بؤکود.

ها میان، شاگردان لودکا دؤرون پارو زئندييد، اما تا نصف شب فقط بتا نسته بيد وسط درياچه فارسيد. چون کي برخلاف توروأ (باد شديد) پارو زن سخت انجام بؤستي.

عیسی بزین خو دوعایا توماما کۆد و خو شاگردان طرف بۆشو. اۆن اۆشان لودکا ور آب سر قدم بزه.

وختی شاگردان عیسیا بیدنید، خیلی بترسید، چون فکر کۆدید اینتا روح دندردید. عیسی دانستی کی اۆشان بترسایدی، بزین اۆشاناً بفرماست: « نترسید منم! »

بزين پطرس عيسايًا بۆگفت: « مي سرور ، اگه حقيقتن شمائيد، دستور بديد منم آب سر راه بشم و شيمي ور بآيم. » عيسى پطرسا بفرماست: « بيا! »

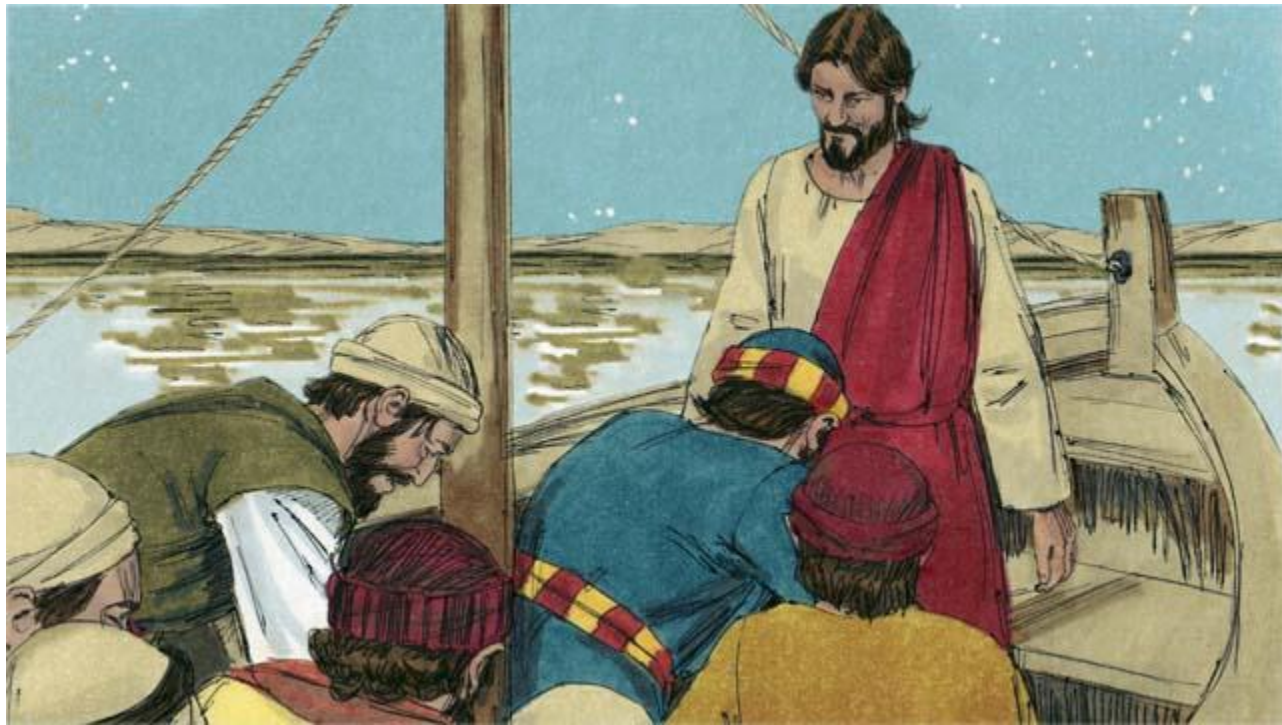

بزين پطرس جه لودکا بيرون بآمو و آب سر راه دکفت و عيسى ور بۆشو. اما بعد ايتا کوتاه مسافتا کي بوشو، اون عيسى جا رو و اگردانه و پيله موجانا چۆم بۆدخت و توروا (باد شديد) قدرتا احساس بۆکۆد.

ايتافاي پتر سابتريسه، اون وحشت بيگيقت و شروع بۆكۆد آبا بۆدرون شۇن، اۆن اجغيره زاي : «مي سرور مرأ نيجات بديدا! » عيسى فوري خۇ بالا درازا كۆد و اؤنا بيرون فاكشه. بزىن عيسى پتر سا بۆگفت: «اي كم ايمان، چره مرع ايتمادنوكودى تا در امان بمانى ؟»

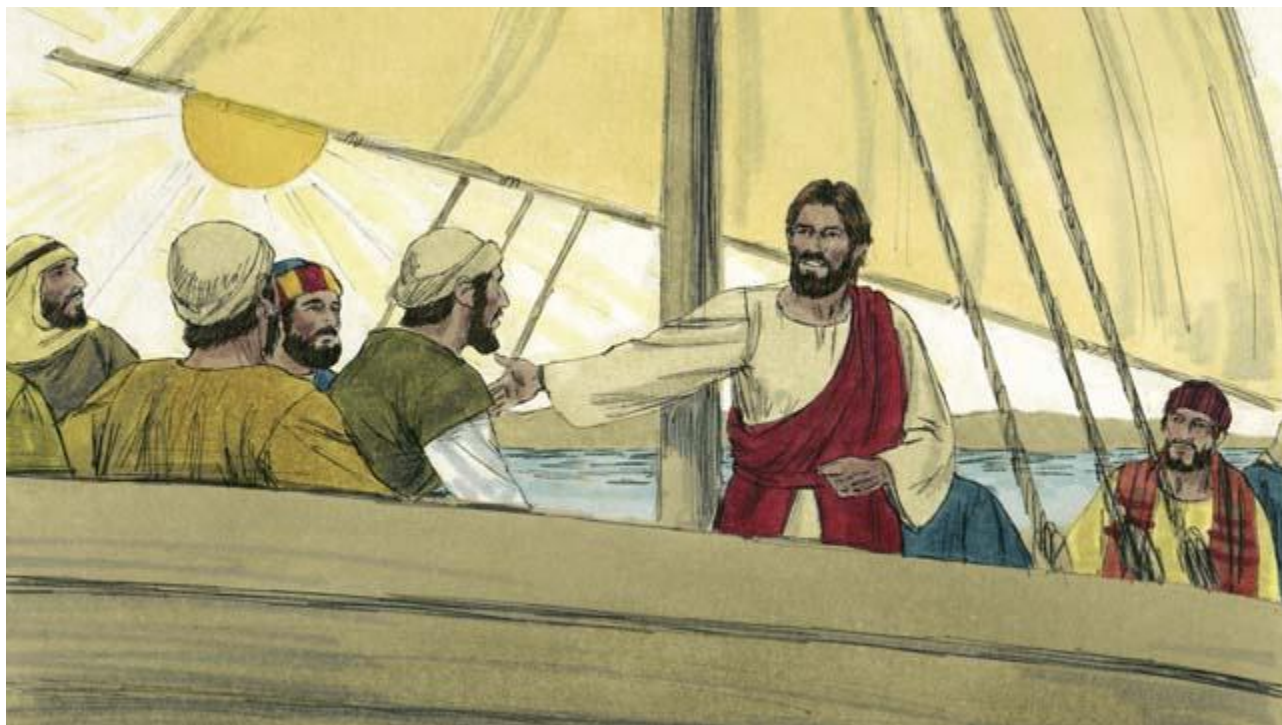

وقتي پترس و عيسى لودكايه سوارا بۆستيد، باد گنستن (وزش) فوري قطعاً بۆست و آب آرام بيگيقت. شاگردان كي خيلي قاق بۆيۆسته بيد، عيسايا پرستش بۆكۆديد، و بۆگوفتيد: «راس راسى كي تو خۇدا پسري ايسى . »

انجيل متى فصل ۱۴ آيه هاى ۲۲ تا ۳۳؛ انجيل مرقس فصل ۶ آيه هاى ۴۵ تا ۵۲؛ انجيل يوحنا فصل ۶ آيه هاى ۱۶ تا ۲۱

۳۲- دیو بزہ^ مرداک و ناخوش^ زناک شفا دئن عیسا مرأ

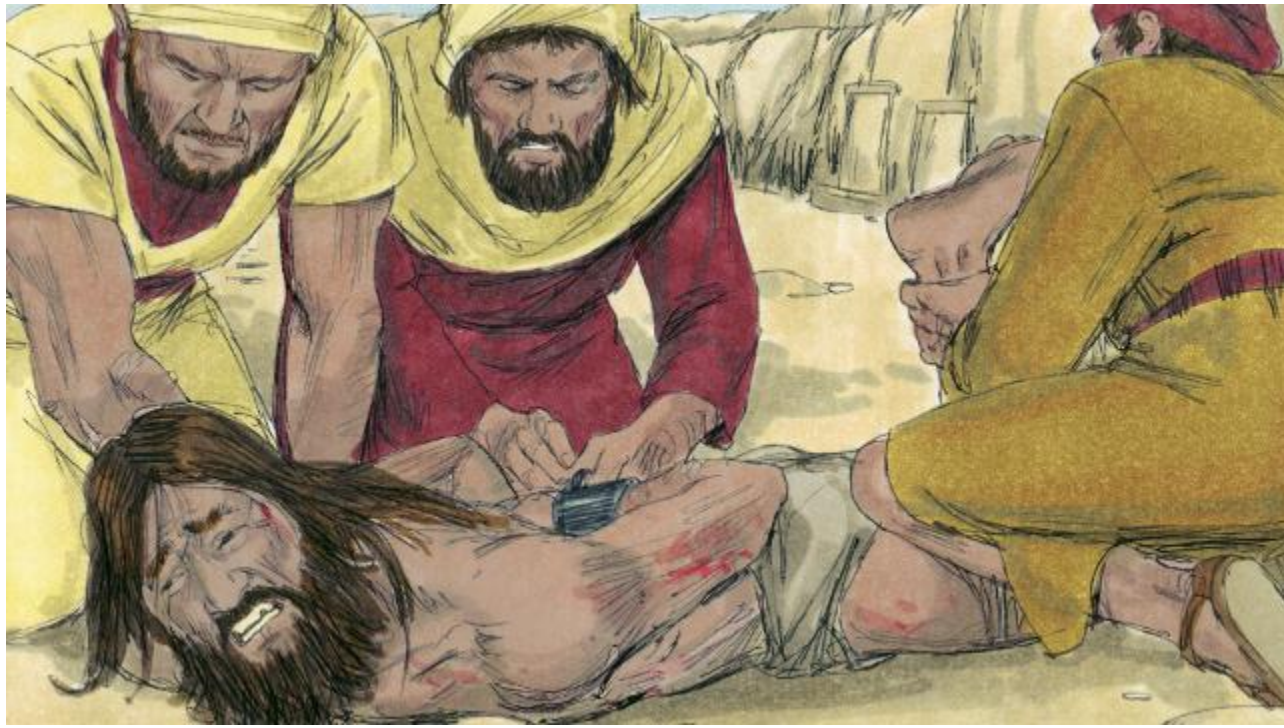

اینا روز عیسی و اونی شاگردان لودکا مرأ او طرف دریاچه جدریان^ شهر بوشوئید. وختی خشکی فارسید جه لوتکا بیجیر باموید.

اینا مردای اوی ایسابو کی روح پلیداً گرفتاراً بوسته بو.

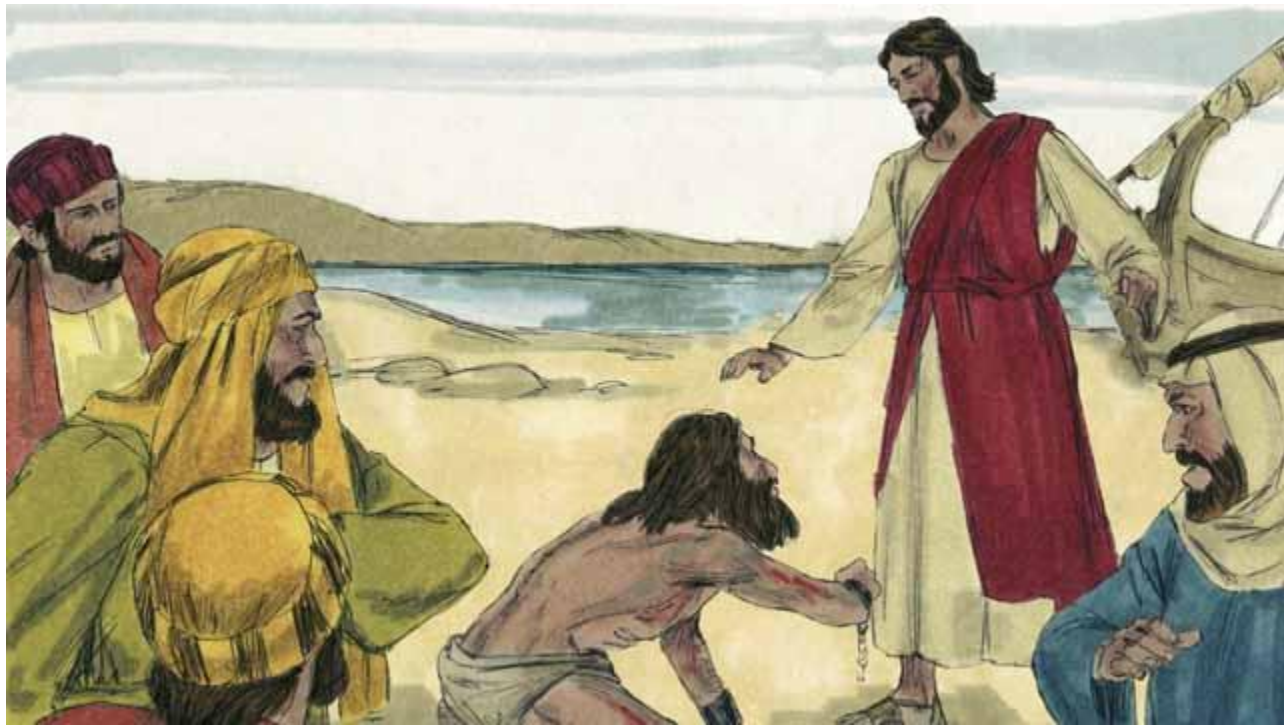

هۆ مردای آنقده قوي بۆ كي هيگس نتانستي اونارام كونه. بارها اونار زنجير مرا دوسته بيده، ولي اون زنجيرانا پارا كۆدي.

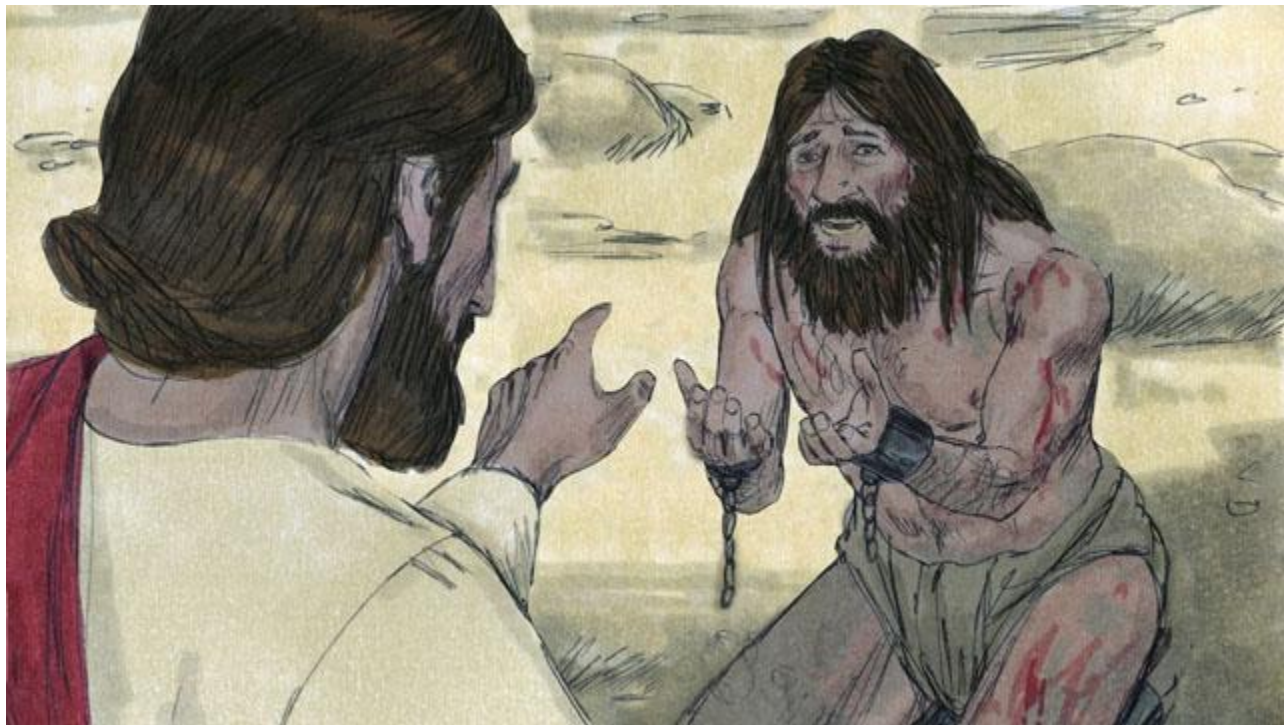

هۆ مرداي قبران هو كوگاه زندگي كۆدي. اون شونده روز نعره كۆدي. رخت دوكونده ناشتي و خورا تيز سنگان مرا همش زني و زخمي كۆدي.

وقتي عيسى ويرجا فارسه، اوني جولو خاك سر بگفت. عيسى ديوا بفرماست: «جا ها مرداي بيرون بوشو!»

هو ديوييله ايجگره بزئه و بگوفت: «اي عيسى، خودا متعال زاي، مي جا چي خائي؟ خاهش كونم مرا ز جر نده!» عيسى بزین هو ديوا اوورسه: «تي نام چيسه؟» اون جواب بدا: «مي نام لزيون ايسه، چونكي امي تعداد زياد ايسه.» (لزيون ايتا جرگه حدود چند هيزار روم ارتش سربازان بيد)

ديوان عيسى جا خاهش بۆكۆدېد: «أمرأ جه ها منطقه بيرونأ نۆكۆن» هوموقه ايتأ گله خۆك بولندي سر چرستانديبيد. ناپاك ارواح عيسايأ التماس بۆكۆدېد و بۆگوفتيدي: «بزين أمرأ خۆكان دۆرۆن تآود» عيسى ايجازه بدا بفرماست: «ببشيد»

ديوان جا هۆ مرداي بيرونأ بۆستيد، و خۆكان دۆرۆن بۆشؤيد. تۆمام هۆ گله بلندي جا دكفتيد درياچه دۆرۆن و دمرديد. هۆ گله حدود ۲۰۰۰ تا خۆك داشتي.

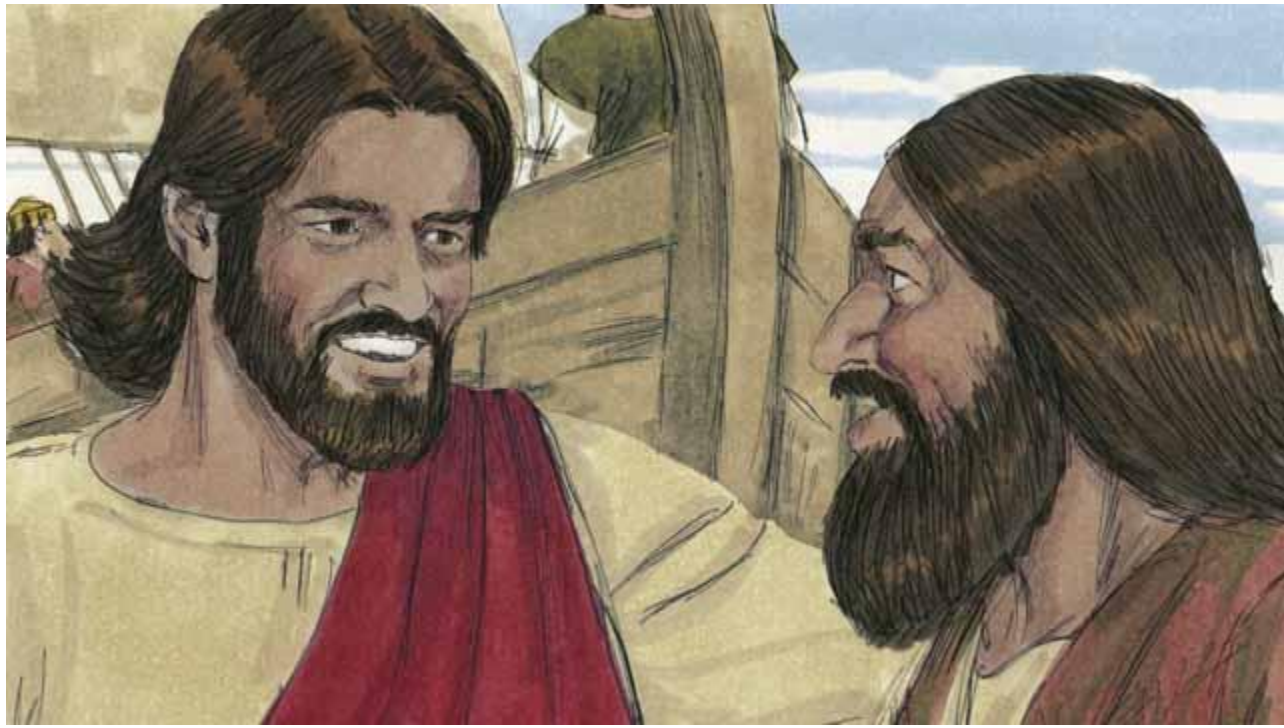

خۆك چرانان كي گله يا پاستانديبيد، وختي ها اتفاقاناً بيدنيدي دهات اطرافاً فرار بۆكۆديد و هر جا فارسنيدي مردوماجا عيسي كار و اخبراً كۆديدي. طولي نكشه كه ايتاً عالمه مردوم بامؤنيدي و هو ديو بزه مرداكاً بيدنيدي كي آرام نيشته، و رخت نۆكۆده و كاملاً عاقلاً بۆسته بو.

مردۆم خيلي بترسنيدي، و عيسي جا بخواستيد كي اۆيايا تركا كۆنه. عيسايم لودكا دروون و اگردست تا هويايا تركا كۆنه. ولي هو مرداي كي قبل اون ديو اسيير بۆ عيسي جا خواهش بۆكۆد كي اۆنم خو امرأ بيره.

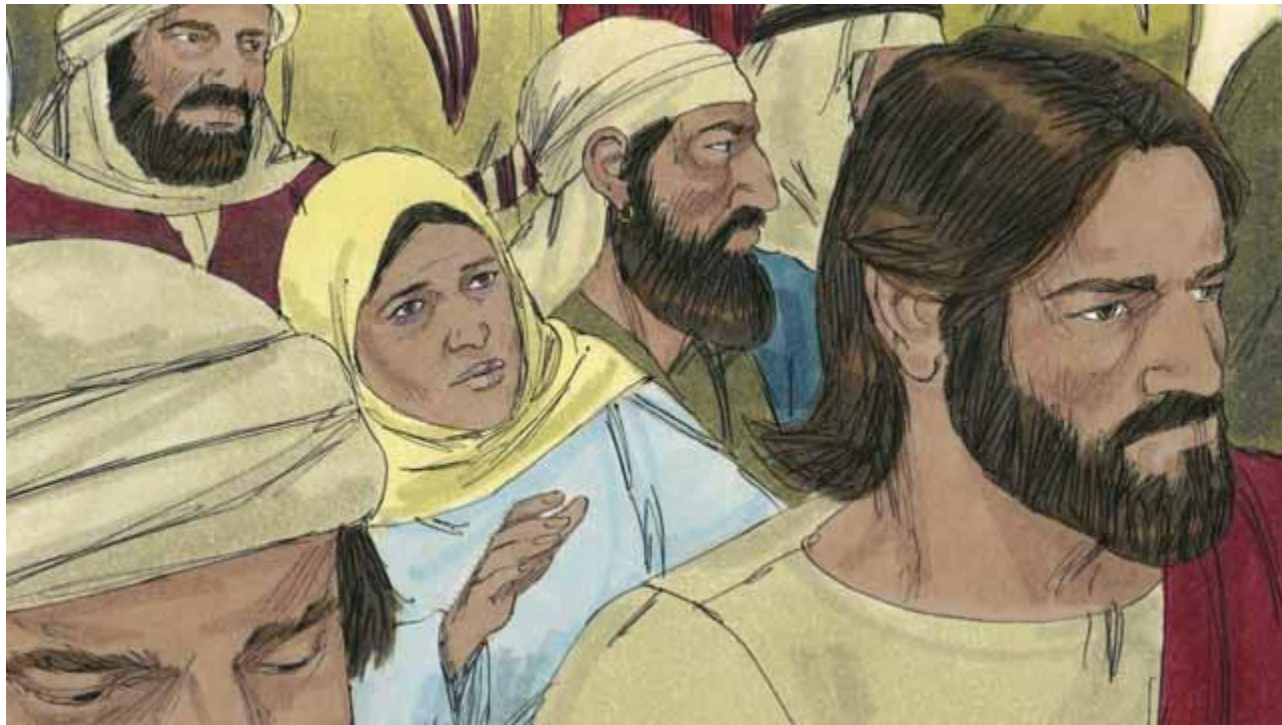

اما عيسى اؤنا بؤگوفت: «كي تي خانه واگرد و همه كس بؤگو كي خودا تره چي بؤكوده و چؤتو اوني لطف شامل تي حال بؤبؤسته.»

هن واسي هو مرداي بشو وهر كيه فارساي، گوفتي كي عيسى اؤنار ع چي بكود. هر كس كي ها نقلأ ايشناوستي، تعجب كؤدي.

عیسی او طرف دریاچه و اگردست. وقتی فارسه بیده، ایتا عالمه مردوم اونی دور جمعاً بۆستید، اونا فیشار اورد. جمعیت میان ایتا زناي ایسا بۆ کی ۱۲ سال مرض خۆنریزي داشتی. اون تۆمام خۆ دارانی یا خۆ مرض درمان و اسی خرج بۆکۆده بۆ. اما هیتا جه دۆکتور آن نتانسته بید اونا درمان بۆکۆنید و اونی حال بدترأ بۆستی.

اون بیسنوسته بۆ کی عیسا ناخوشانأ شفا بخشه و خۆ مرأ زمزمه کۆدی: « مطمئنم اگه می دست عیسی ردايا و اسوچه، من شفا یافم. » اۆن خۆدشأ جه جمعیت میان عیسی پۆشت سر فارسانه و اونی ردايا دسا زه. هتو کی عیسی رداي و اسوخت، اون خۆنریزي قطعاً بۆست.

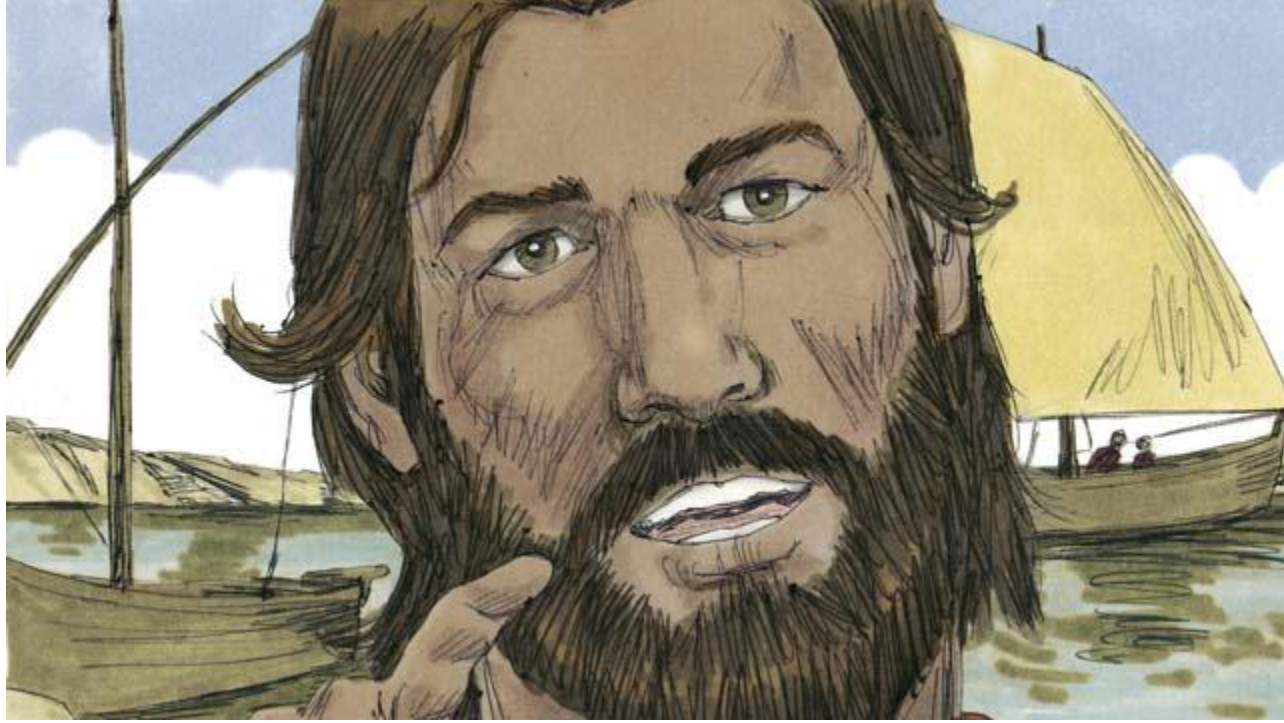
عيسى فورا بفهمسته كي ايتا نبرو جه اوني وجود بيرون بوشو. بزین و اگردست و اوورسه : «كي مي ردايا دس بزه؟» شاگردان جواب بدائيد دينيد: «كي همه تان جه هر طرف شومارا فيشار اوردانريد، پس چره و اوورسيد «كي شومارا دس بزه؟»

هو زنایي كي ترس جا پرکستی، عيسى پا جولو زانو بزه. بزین بؤگوفت كي چي بؤکوده و انكي شفا بيافته. عيسى اونا بؤگوفت : «تي ايمان ترا شفا بدأ! بوشو بسلامت.»

انجيل متی فصل ۸ آیه های ۲۸ تا ۳۴؛ فصل ۹: آیه های ۲۰ تا ۲۲؛ انجيل مرقس فصل ۵؛ انجيل لوقا فصل ۸ آیه های ۲۶ تا ۴۸

اینا روز عیسی دریاچه کنار جمعیت زیادیا تعلیم دانڈوبو. عده زیادي اونی دور جمعاً بوسته بید و پس عیسی سوار اینا لودکا آب کنار بوست کی گب زن ره فضاي کافي بداره. اون لودکا دورون بینیش و جه هویا تعلیم مردمانا تعلیم بدأ.

عیسی ها نقلاً مردوم ره تعریف بوکود: «اینا کشاورز خو مزرعه دورون بذر کاشتی. هاطو کی بذرانا پاشانی، بعضیان اتفاقی باغان مرز سر کفتی و پرندان امونید و اوشانا خوردید.»

«بعضیان ایتا خاک سر بکفتید و اۆن جبر سنگ ناهابۆ. بذران هۆ کم عمق، خاک سر خيلي زود سبزا بۆستيد. ولي چون اوشان ريشه نتانستيد خاک عمق دۆرۆن بشيد. وقتي داغ آفتاب اوشانا بتابست، همه بۆسۆختيد و جه بين بۆشۆئيد.»

«بعضي جه بذران تمشکله (گومار) میان دکفتيد. تمشان و بذران ايجائي رشد بۆکۆديد و گياه جوان ساقه يان تمشان جبر خفا بۆستيد و هيچ محصولي نآورديد.»

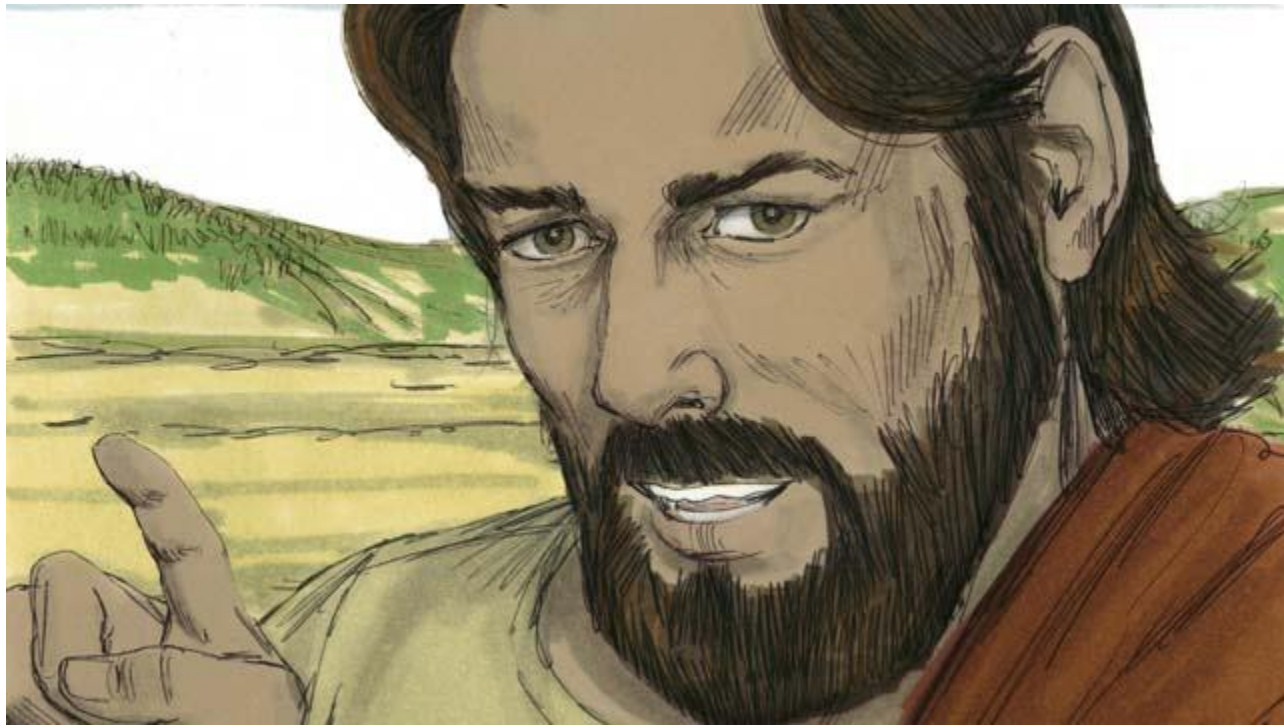

«الباقى بذران خرم خاک سر بکفتيد، و جه هر ايتا بذر سى، شصد و حتي صد تا بذر ديگه بارباورد. هرکى خاييه خودايى دونبال کونه مى گبان خُب گوش بديد.

شاگردان جه ها نقل ايشتاوستن گيجا بؤستيد. و هن و اسي عيسى توضح بدأ : «بذر، خؤدا كلامه. گذرگاه، كسي ايسه كي خؤدا كلاما ايشتاوه ولي درك نؤكؤنه و شيطان اؤني كلاما دؤزانه بخر بگم شيطان وناله اون كلام درك بوكونه.»

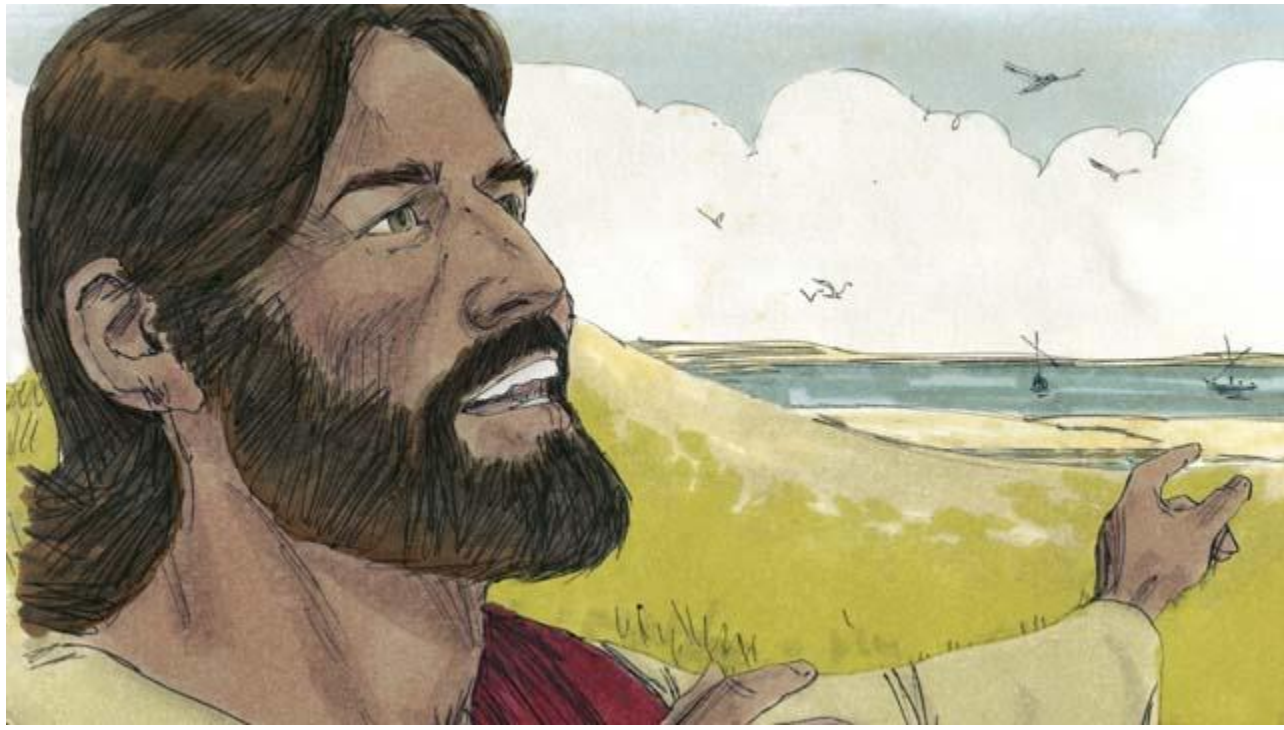

«سنگ فروش زمين، آدمي ايسه كي خودا پيغام ايشتاوه، فوري شادي مرأ قوبيل كونه، ولي سختي زما ت و يا زما تي كي مردم اون اذيت كونيد، خودايي جاخاطره دع. بختريگم اون خو ايعتماد به خودا جه دست ده.»

«زميني كي تمشان مرأ بپوشانه بوسته بو، كسي ايسه كي پيغام ايشتاوه ولي زندگي نگرانينان و عشق پول و خيلي چيزاي ديگه، باعث به پور زما ت نوگذره كه جاي دوست داشتن خوداي بغيره. ودع نتانیه خوداي جا انچي كي اون كلام جا دانستي خوشحال كونه. اون گندم خوشه مانه كي نتانه ره ثمری باوره.»

«اما خُرم زيمين، كسى ايسه كى خُودا پيغاماً ايشتاوه، اؤنا فهمه و ثمر آورہ.»

انجيل متى فصل ۱۳ آيه هاى ۱ تا ۲۳؛ انجيل مرقس فصل ۴ آيه هاى ۱ تا ۲۰؛ انجيل لوقا فصل ۸ آيه هاى ۴ تا ۱۵

۳۴ - عيسا مثلان ديگه ئي تعليم دئيه

عيسا مثلان ديگه اني هم درباره خودا پادشاهي مردوم ره بگوفته. مثلا هاتو بفرماست: «خودا پادشاهي ايتا خردل دانه يا مانه كي اينفر خو مزرعه دورون بکاشت. شومان خب دانيدې كي خردل دانه کوجدانه ترين دانه يه.»

«هسه وقتي خردل دانه رشد کونه، تومام مزرعه بوته يان جا پيله ترا به. و ايتا دار اندر طوري كي پرندان اوني شاخه يان ميان ايستراحت کونيد.»

عیسا ایٹا مثل دیگه بوگوفته: «خودا پادشاهی خمیر مایه مانه کی ایٹا زناى اون آرد امره مخلوطاً کونه کی سرتاسر خمیر دۆرۆن پخشابه. »

«خوداپادشاهیگنجیا مانه کی اینفر اؤنا مزرعه دۆرۆن قائماً کۆده بید. اینفردیگه اؤنا بیافت و دۆباره خاک جیر قائماً گۆد و هۆن ذوق واسی بۆشۆ هر چیا داشتی بۆفرۆخت کی پول خبی بدس باوره و هۆ مزرعه یا بیهینه، کی گنجاً صاحباً به. »

«خودپادشاهی، ایتا قشنگ مروارید قیمتیا مانه کی ایتا تاجر، هو مروارید بیافت و هرچی داشتی، بفرخت کی اونی پول مرا هو مرواریداً بیهینه.»

اویه کسانا ایسایید که فیکر کودید خوشانا پاکي و پرهیزگاري خودا ویرجیه قوبیله و بقیه مردمانا کوچیک دانستید. بزین عیسی اوشان ر ما نقلاً تعریف بۆکۆد:
«دونفر، ایتا مذهبی رهبر و اینفر دیگه مسئول باج و خراج خودا خانه بۆشؤنید دؤعا بۆکۆنید.»

«مذهبي رهبر جو لٽو بنسآ و هاتو دؤعا بؤكؤد: « اي خؤدا ترا شوكر كؤنم كي باقي مردؤم منستان، گؤناهكار، دؤزد، ستمكار، زناكار و مخصوصا ها باجگير منستان نيتم. »

هر هفته دؤبار رؤزه گيرم و جه همه پولي كي بدس اورم، يك دهمشا تي راه فادم. «

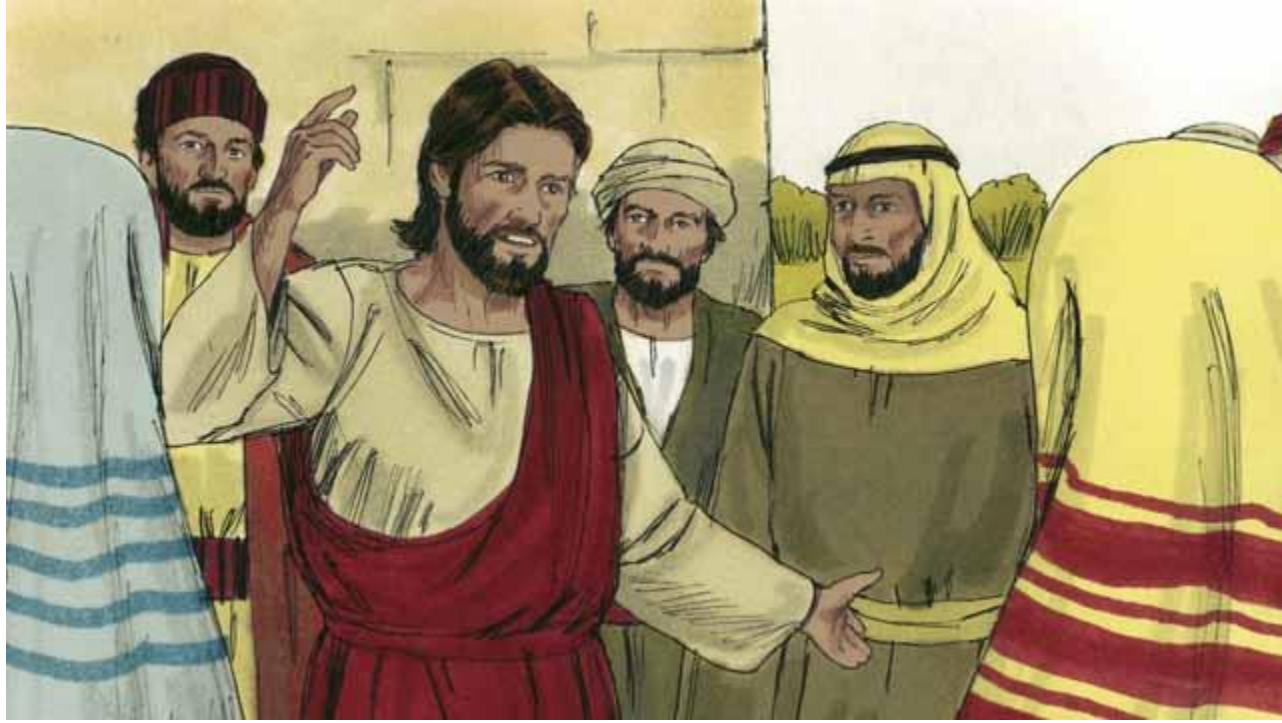
«اما هۆ باجگیر دۆرتتر جه هۆ مذهبی رهبر بنسا و دوعا وخت، حتی جرات نۆکۆد خجالت و آسپ خۆ سرا راستا کۆنه، بلکی اندوه و شرم مرا خۆ سینه یا بکوبست و بۆگوفت: «خۆدایا مرا رحم بۆکۆن، من گۆناهکار ایسم!»»

بزین عیسی ایدامه بدا: «حقیقت شممه گم؛ خۆدا هۆ باجگیر دوعایا بیشتاوست و اونا پارسا حساب باورد. خۆدا هرکیا کی خۆدشا پیله جلوه بده پستا کۆنه و هر کیا کی خۆدشا فروتن چاکۆنه سربلندا کۆنه.»

انجیل متی فصل ۱۳ آیه های ۳۱ تا ۴۶؛ انجیل مرقس فصل ۴ آیه های ۲۶ تا ۳۴؛ انجیل لوقا فصل ۱۳ آیه های ۱۸ تا ۲۱؛ فصل ۱۸ آیه های ۹ تا ۱۴

ایئنآ روز عیسی خیلی جه مردوم اون دور جمعاً بوستابید تا اون گب بشتاوید، تعلیم بدا. ویشتر اوشان مأمورای باج و خراج و باقی مردومانی بید کی اوشان دیل نحواستی موسی شریعت ایطاعت بکونید.

اما دین عالمانم اویا ایسابید، و دنید کی عیسی چۆتۆئی گۆناهکاران مرا خۆ دوستان نزدیک منستان رفتار کونه. کس کس گفتیدی عیسی اشتباه کونه و اونی جه ایراد گیتید. عیسی کی اشان بشتاوسید، ها نقلاً اوشان ره تعریف بۆکۆد:

«ايتا مرداي دوتا پسر داشتې. ايتا روز كوچي پسر خو پئرا بؤگوفت: «پئر، من مي ارثا الان خايم!» هن واسي پئر خو دارانيا خو دوتا پسر ميان سهم بؤكؤد.»

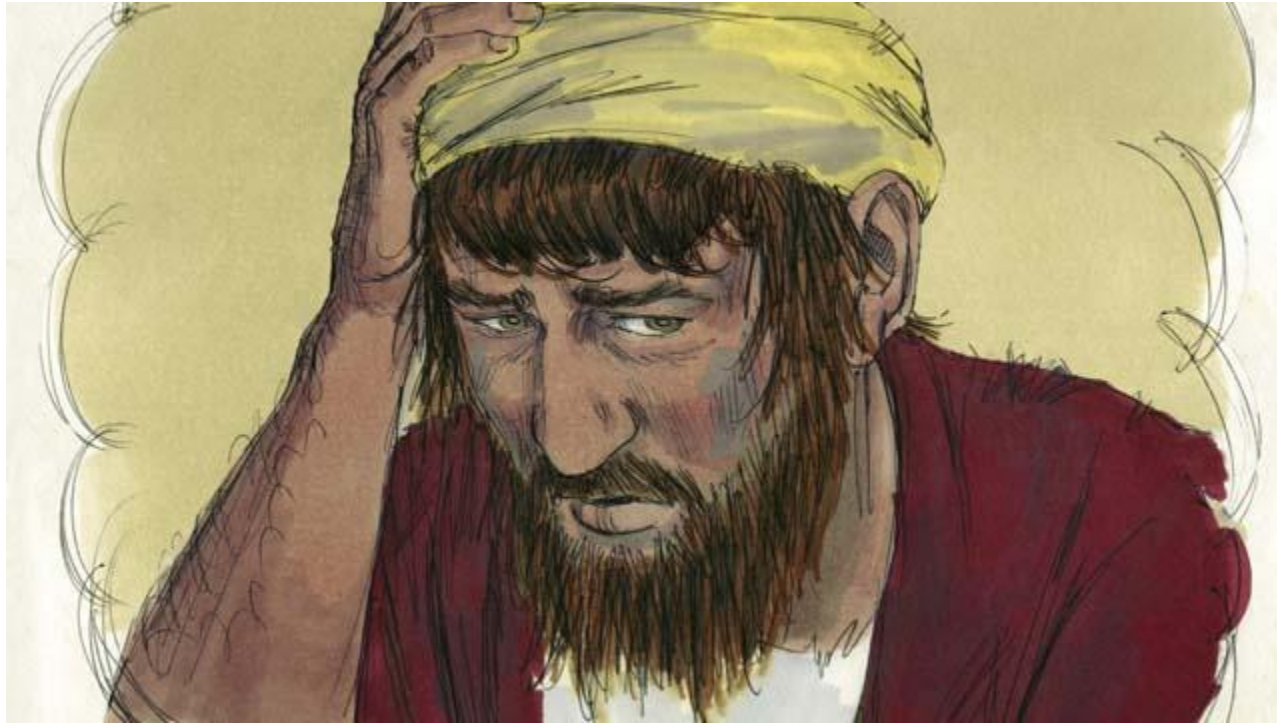

چيزي نؤگؤنشت كي كوچي پسر هر چي داشتيا جمعاً كؤد و به ايتا سرزمين دوري بؤشؤ و هؤيا تؤمام خو ثروتا عياشي و راه هاي نادرست دؤرون بباد بدأ.

جانى كى ھۆ پسرە ايسا بۆ قحطى شديدى بوبوستە ، ۋ اۆن دە پولى غذا ھنن رە نأشتى. بنا بر أن ناچار بۆبۆست خۆك بچرانە ۋ اقذر درمانده و وشتابو كى خۆكانە غذا مرا خۆ شكماً سئرا كۆنە.

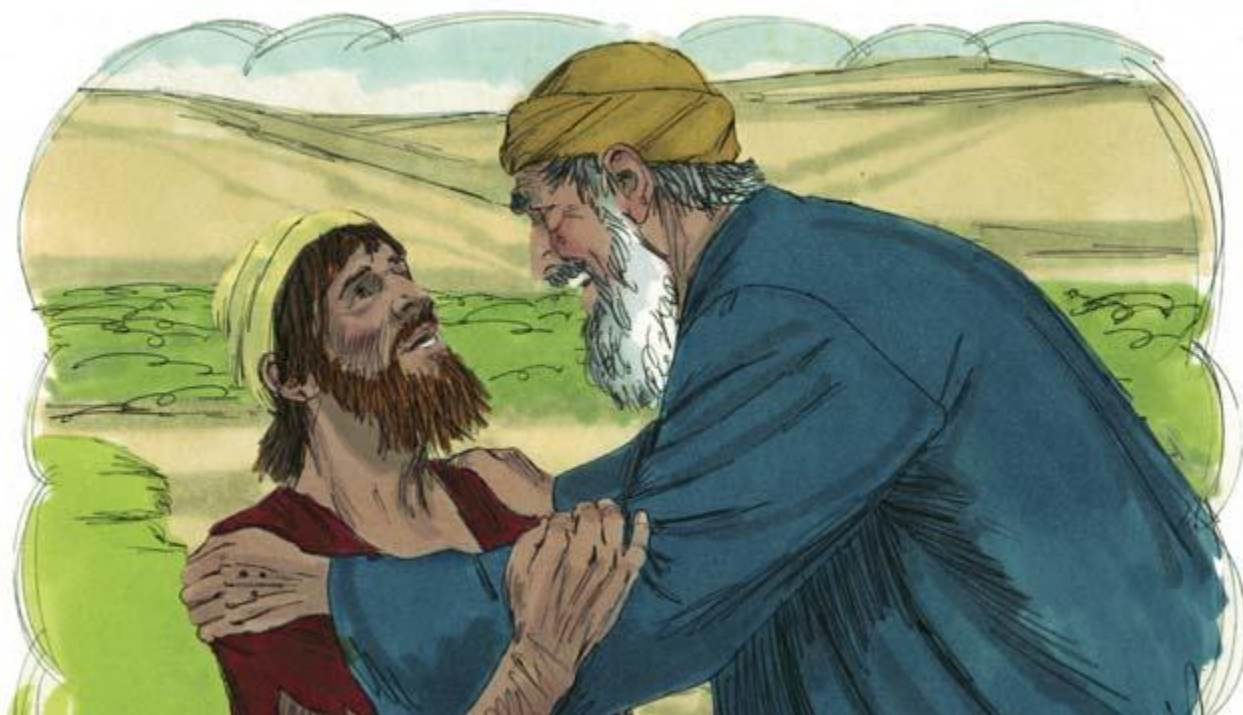

آخر بسر كۆجى پسر خۆ مرا بۆگوفت ، «من چى كارا درم؟ مي پئر خانه خدمتكاران ايتا عالمه خۆراك خۆردن رە داريد، اما من ايا كرا جه ويشتايى مردان درم. پس مى پئر ويرجا و اگر دم اوني جا خايم كى مرا نؤكري و اسي قوبيل بۆكۆنە.»

پس خو پسر خانہ طرف راہ دکفت. وختی هنو جه خانہ دور بو آني پسر انا بيده و آني ديل بو سوخت و آني پيشواز ر بدوبست اون طرف، اونا کشاگيفت و ماچي بدأ.

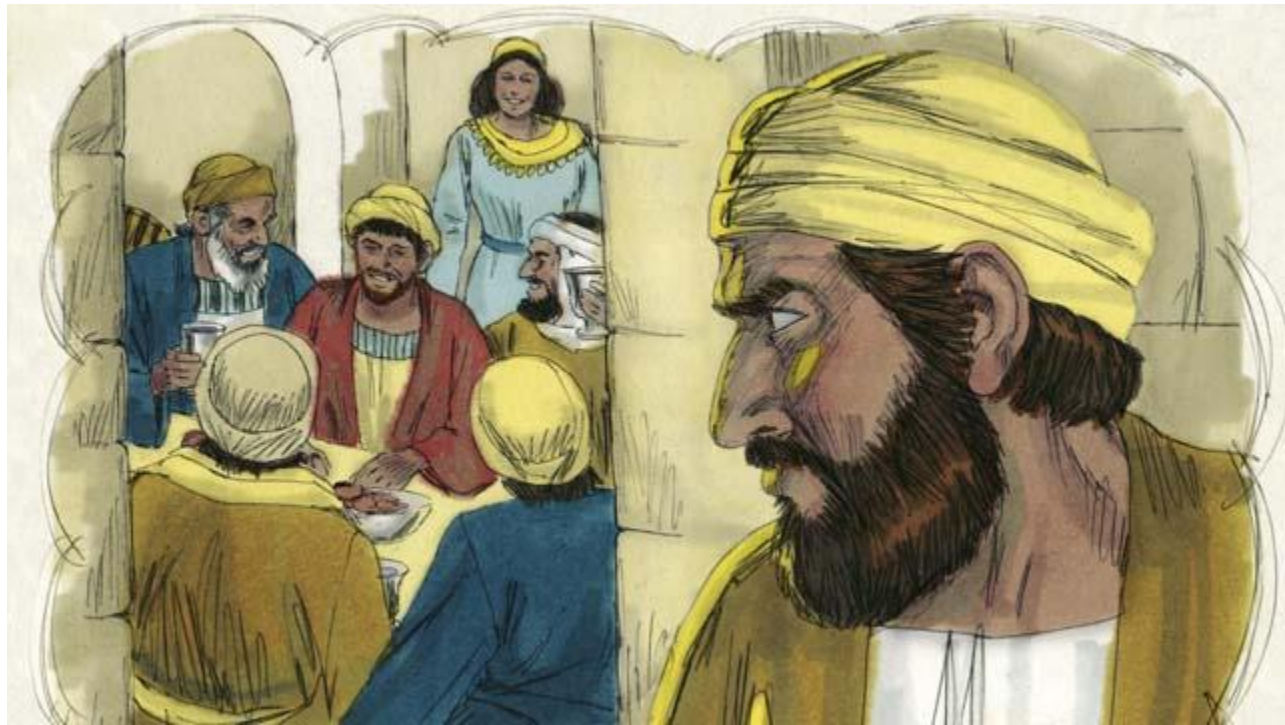

پسر پسرأ بوگوفت: «پسر، من خودا حق و تي حق گوناہ بوکؤدم و دلياقت نارم کي مرا تي پسر بداني.»

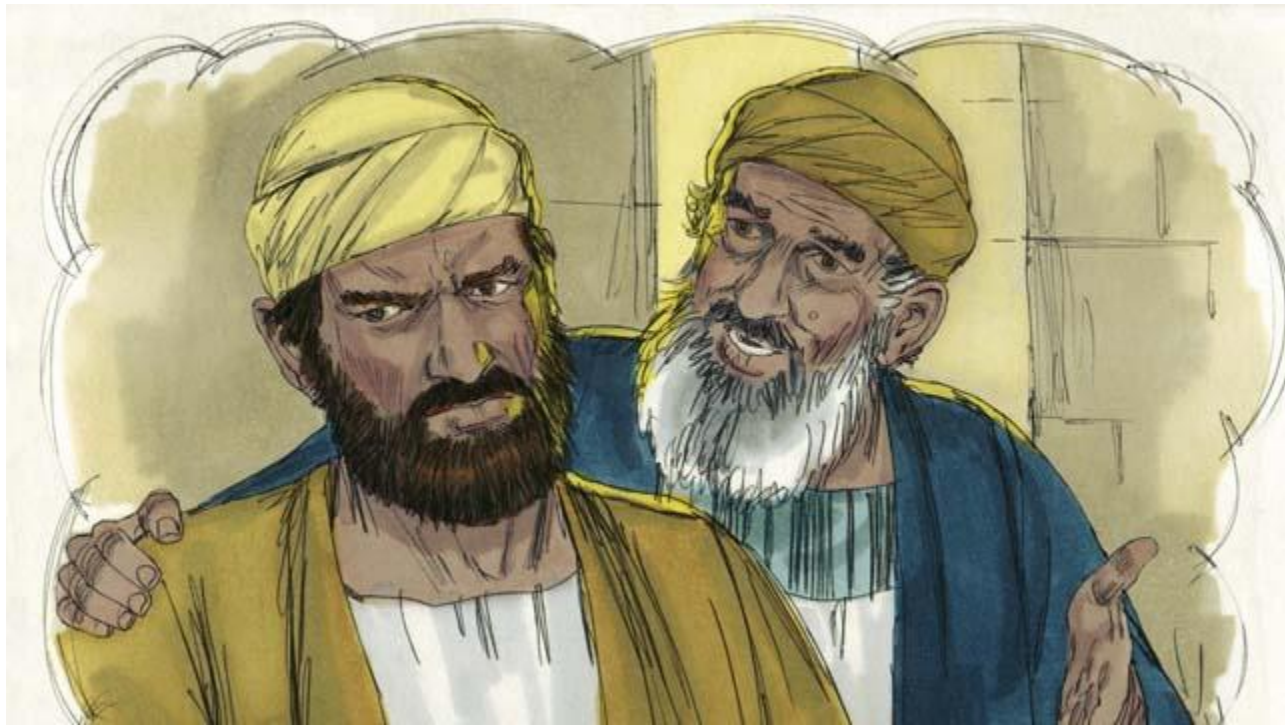

اما اُني پٽر خدمتڪار انا بڻوگوت: «دس بڻوڄونبانيد و بخترين رختانا خانه جا باوريد، و اوانامي پسر دڻوڪونيد. انگشتر اُني دس و اينتا كفش اُني پا دڻوڪونيد و ايتا پروار گوساله يا باوريد، سرا بينيد كي جشن بيگيريم و شادي بڻوڪونيم. چونكي مي ها پسر، بمرده بڻو و زندا بڻوست و گوما بڻوسته بڻو هسا اون او بياقتم .»

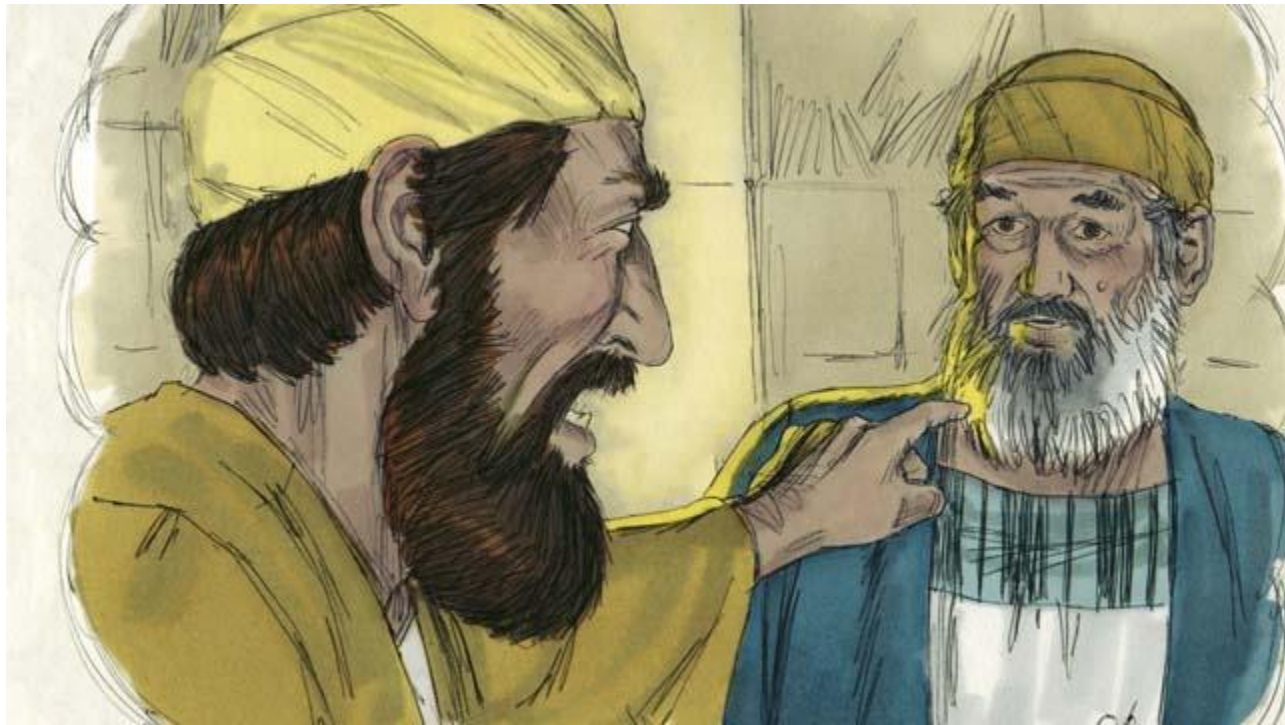

پس، اوشان پيله جشن بيگيفتيدي. طولي نكشه كي پيله پسر مزرعه جا اُمو بخانه، ساز و رقص و آواز صدايا بيشتاوست و تعجب بڻوڪود كي چي اتفاق دكفته .

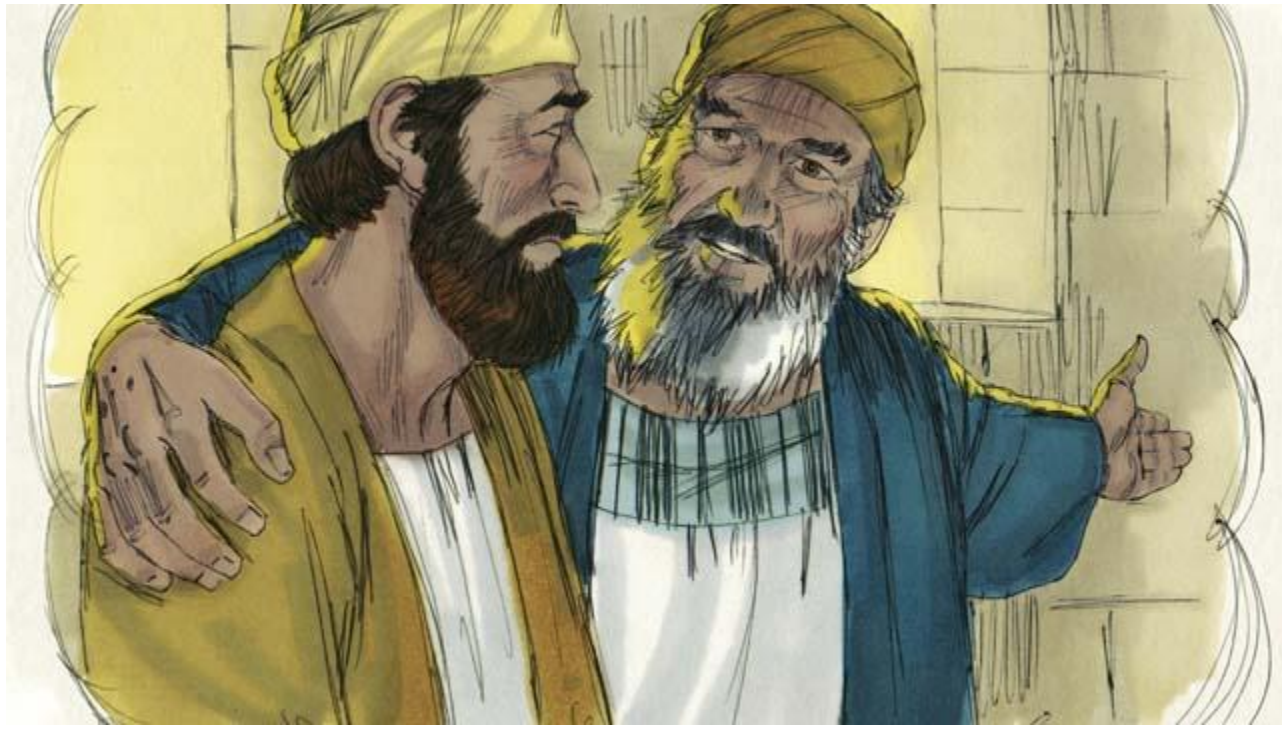

وختي کي پيله پسر بفهمست کي ها جشن ائي برار بخانه و اگردستن و اسيه، عصباني بوبوست و حاضر نوبوست خانه دورون بشه. تا انکي ائي پسر بيرون بامو و اونا التماس بکود کي بخانه بايه و مهمانيه ملحق ببه اما اون قوبيل نؤکود.

پيله پسر خو پئرا بؤگوفت: «سالان ساله کي ايتا غلام منستان تره خدمت کؤدان درم! هيوخت جه تي دستوران سرپيچي نؤکؤدم و تومام ها مدت، حتي ايتا بزغاله نم مرا فاندائي تا بتانم مي دوستان مرا جشن بيگيرم. اما وختي ها پسر، کي تي ثروتا گؤناهاکاري دورون تلف بؤکؤد بخانه و اگردست، تو بهترين پروار 8گؤساله يا اون ره سئرابني تا جشن بگيري.

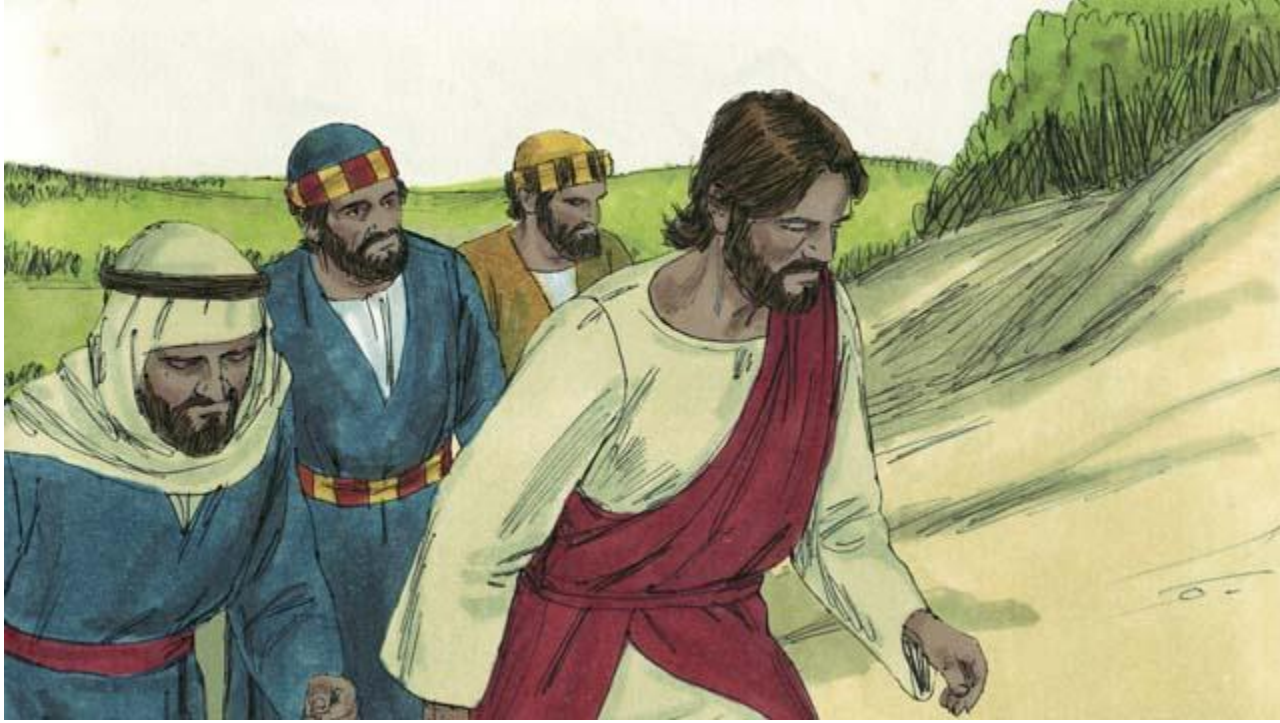

أنې پئر بۆگوفت: «مي جان ديل پسر، تۆ هميشك مي ور ايسأبي و من هرچي كي دارم تي شينه. اما الان دۆرۆسته كي جشن بيگيريم و شادي بۆكۆنيم چون تي برار بمرده بۆ و زندا بۆست. گۆما بۆسته بۆ و پيدا بۆبۆست.»

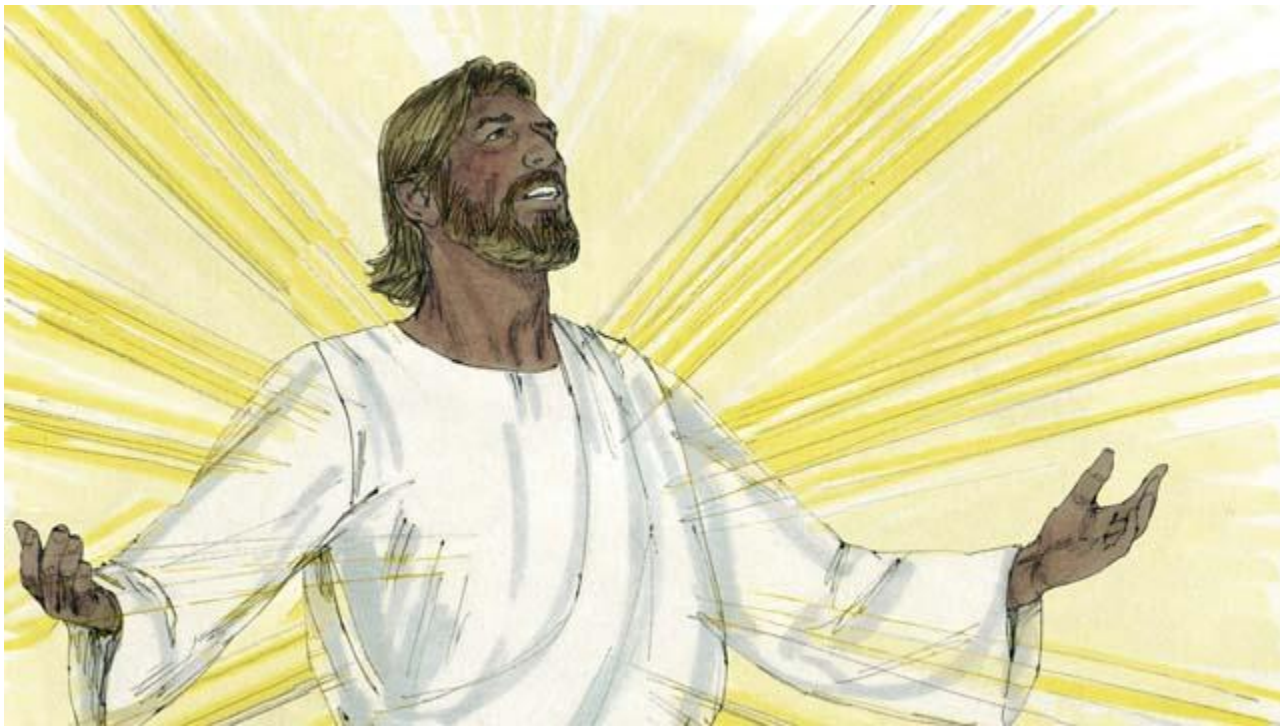
انجيل لوقا فصل ۱۵ آيه های ۱۱ تا ۳۲

۳۶ - عيسا قیافه و اگردستن

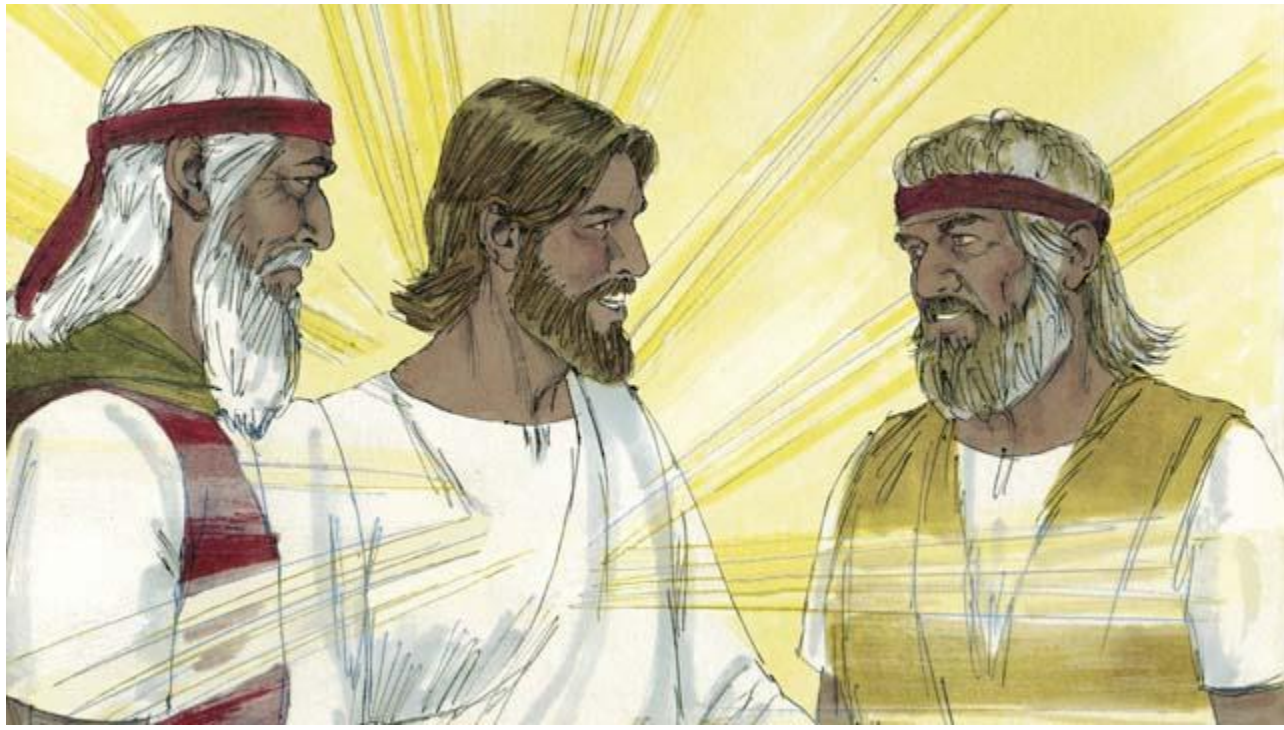

ايتا رۆز، عيسی سه تا جه خو شاگردانا يعني پطرس، يعقوب و يوحنا يا اوساد و ايتا بولند كوه سر ببرد تا دوعا بوكونيد. (يوحناى كى عيسى تعميد ده، اينفر ديگر ايس)

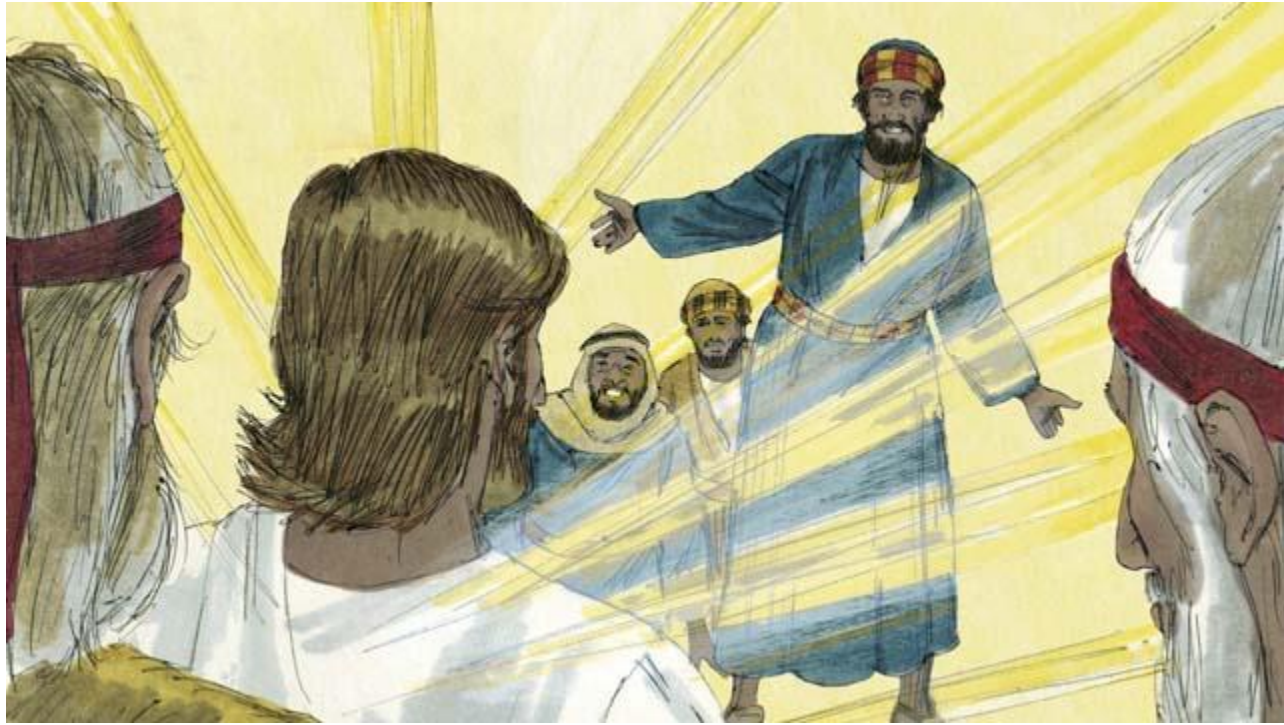

دوعا وقت، عيسى صورت خورشيد منستان درخشاناً بوست و اني رخت نور منستان سيفيدا بوست. هو تو سفيد كي زمين سر اوني منستان پيدا نييه.

هؤ وخت مۇسا ۋ ايليا(الياس) ظاهرأ بۆستيد. هأ مردأكان، صدها سال قبل جه هأ رويداد زمين سر زندگي كۆديد. اوشان عيسى مرأ درباره أني مرگ كي بزودي اورشليم دؤرون رخ دنهه، گب بزنيدي.

زماني كي مۇسا ۋ ايليا عيسى مرأ گب زنديديدي، پطرس عيسايا بؤگوفت: «چي خب بؤبؤست كي أمان هأيا ايسانيم. ايجازه بده سه تا سايبان چاكؤنيم، اينأ تره، اينأ مۇساره اينأ نم ايلياره.» پطرس نانستي كي چي گه.

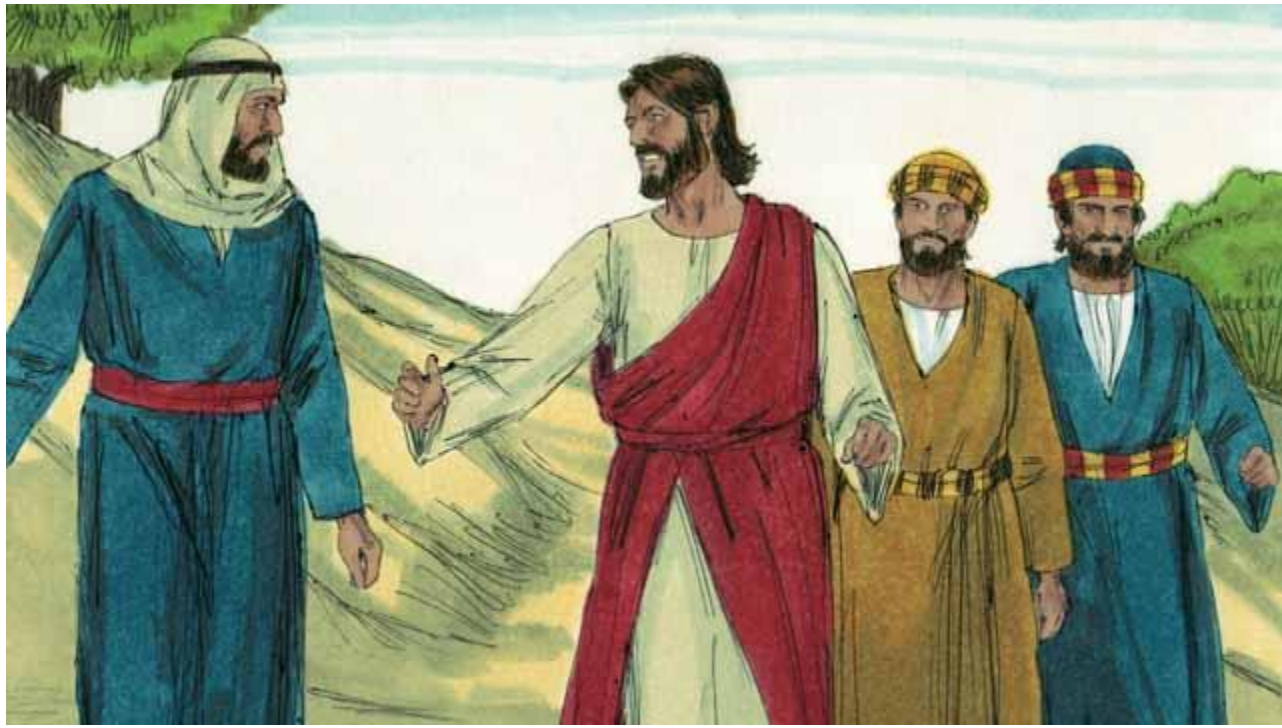

هنو پطرس گب تۆماما نۆبسته بۆ كي ايتا درخشان ابر بيجير بامو و اوشانا احاطه بۆكۆد و ايتا ندا اوني جا فارسه كي: «ن مي عزيز پسره كي اوني جا كاملا خشنۆد ايسم. اوني گبا بنشتاويد. «سه تا شاگرد ترس جا زمين سر بگفتيد.

عيسى نزديكا بۆست و اوشان رو دس بنا و بۆگوفت: «ويريزيد و نواتر سننيد. «وختي كي اوشان خوشان چۆمانا وازا كۆديدهر طرف فاندريستيد، هي كس ديگه جه غيرز عيسى نيده ئيد.

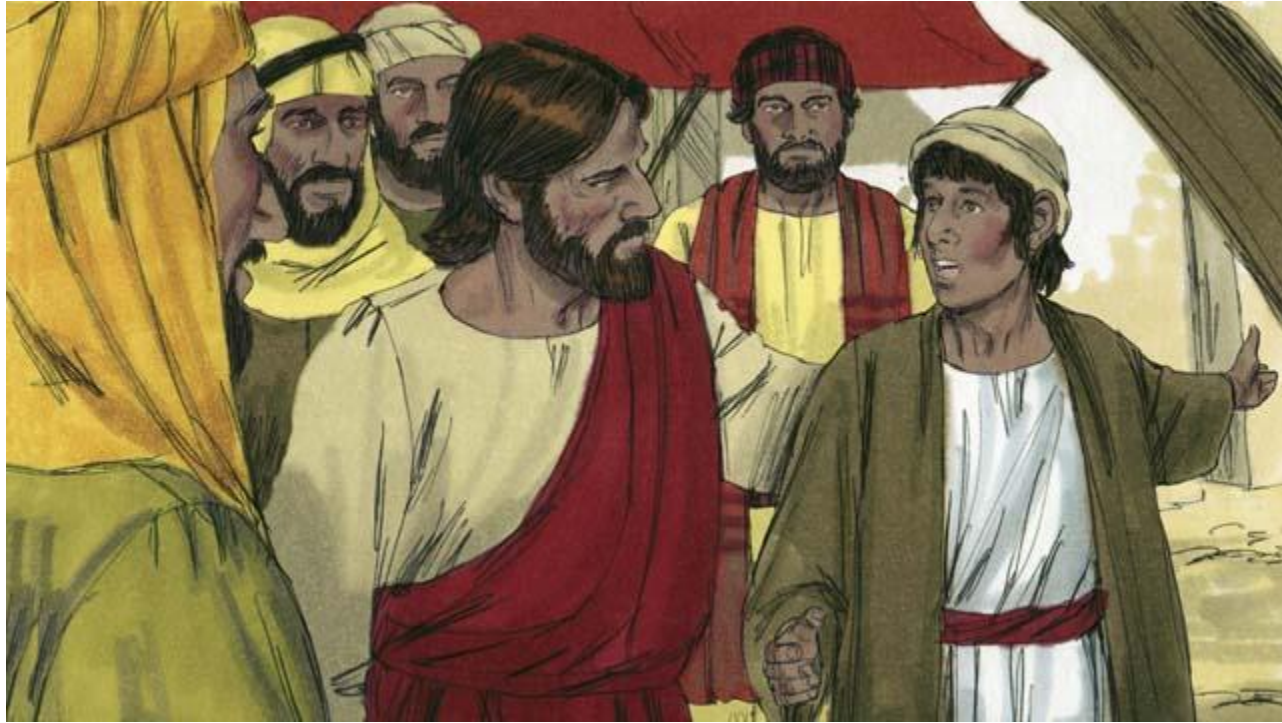

عیسی و هوسه تا شاگرد کوه جا و اگردستید. بزین عیسی بفرماست: «هسا او چیزی کی بیدئید فعلا کسی یا هیچی نیگیید. من بزودی میرم و دووارة زندا بم. بزین تانید دیگرانا بیگیید چی بیدئید.»

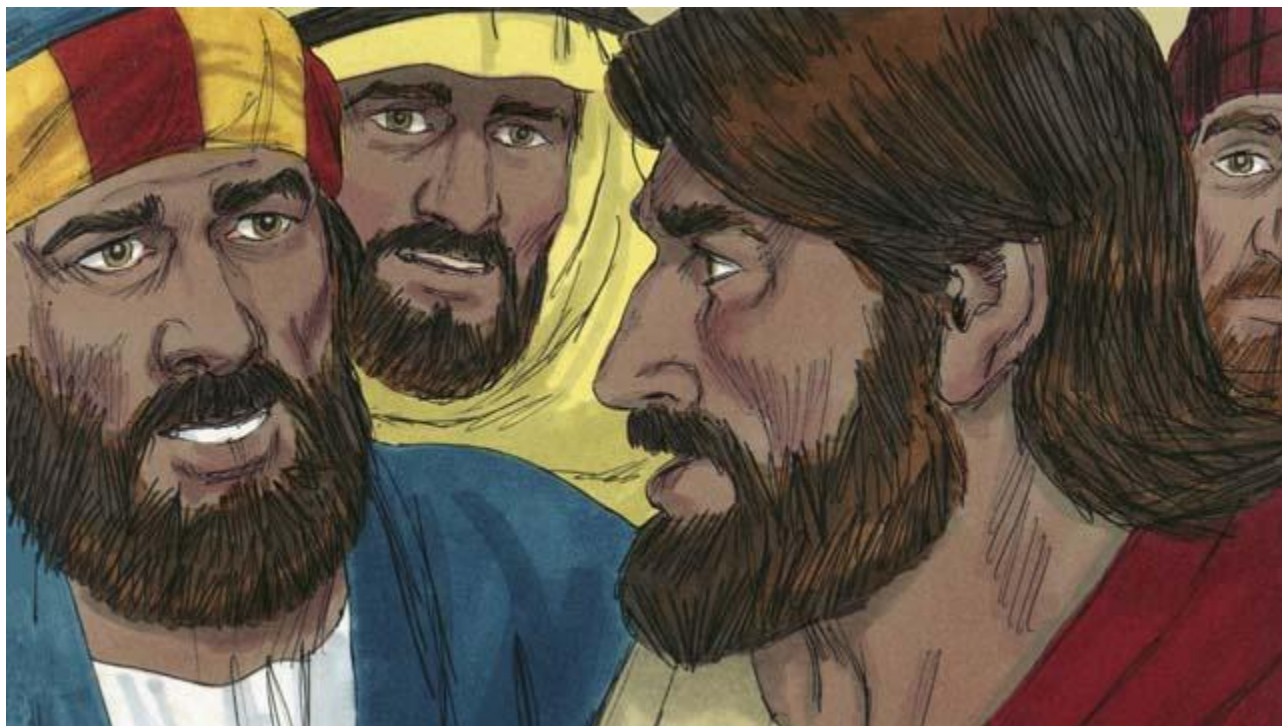
انجیل متی فصل ۱۷ آیه های ۱ تا ۹، انجیل مرقس فصل ۹ آیه های ۲ تا ۸، انجیل لوقا فصل ۹ آیه های ۲۸ تا ۳۶

۳۷- عیسا بمرده ایلعازراً زنداً کونه

ایتامردای ایلعازر نامی بو، اون دوتا خاور بنامهای مریم و مرتا داشتی، جه ریفقای نزدیک و صمیمی عیسی بید. ایتارۆز، عیسی ایشتاوه کی ایلعازر خیلی ناخوش. وختی عیسی ها خبراً بیشتاوست بوگوفت: «ها ناخوشی اونا نوکوشه بلکی خودا بزرگی و جلال ر خایه بوستن، همتان فامیدید و اون دیدیدی.»

عیسی با آنکی اوشانا دوست داشتی، ولي دو رۆز دیگه جانی کی ایسابۆ، بنسا. بعد گۆذشت دو رۆز عیسی خو شاگردانا بوگوفت: «بانید یهودیه و اگردیم». اما شاگردان بوگوفتید: «ای اوستاد، ها چند رۆز پیش بو کی یهودیه آدمان خاستید ترا بوکۆشید!» عیسی جواب بدأ: «می ریفیق ایلعازر خوفته و من شم کی اونا ویریزانم.»

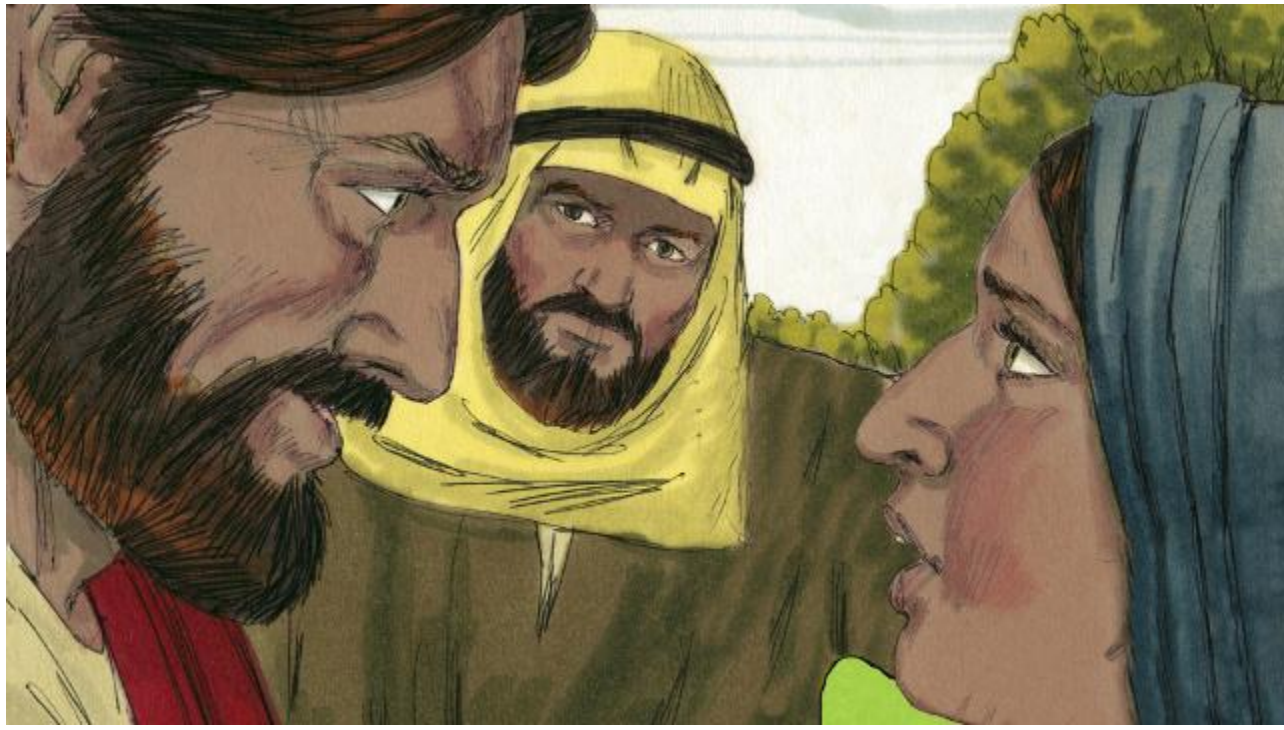

عیسی شاگردان جواب بدائید: «خوداوند، اگر اؤن خوفته، ائی حال بختراً به». بزین عیسی خیلی واضح بفرماست: «ایلعازر بمرده. من خوشحالم کی اویا نیسایوم کی شومان بتائید مرا ایمان باورید.»

وختی عیسی ایلعازر محل سکونت شهرأ فارسه، ایلعازر چهار روز بؤ کی بمرده بؤ. مرنا عیسیایا پیشواز بامؤ و بؤگفت: «می سرور، اگه ایا بنسایبی، می برار نمردی. اما من ایمان دارم کی تو هرچی خودا جا بخائی، ترا بخشه.»

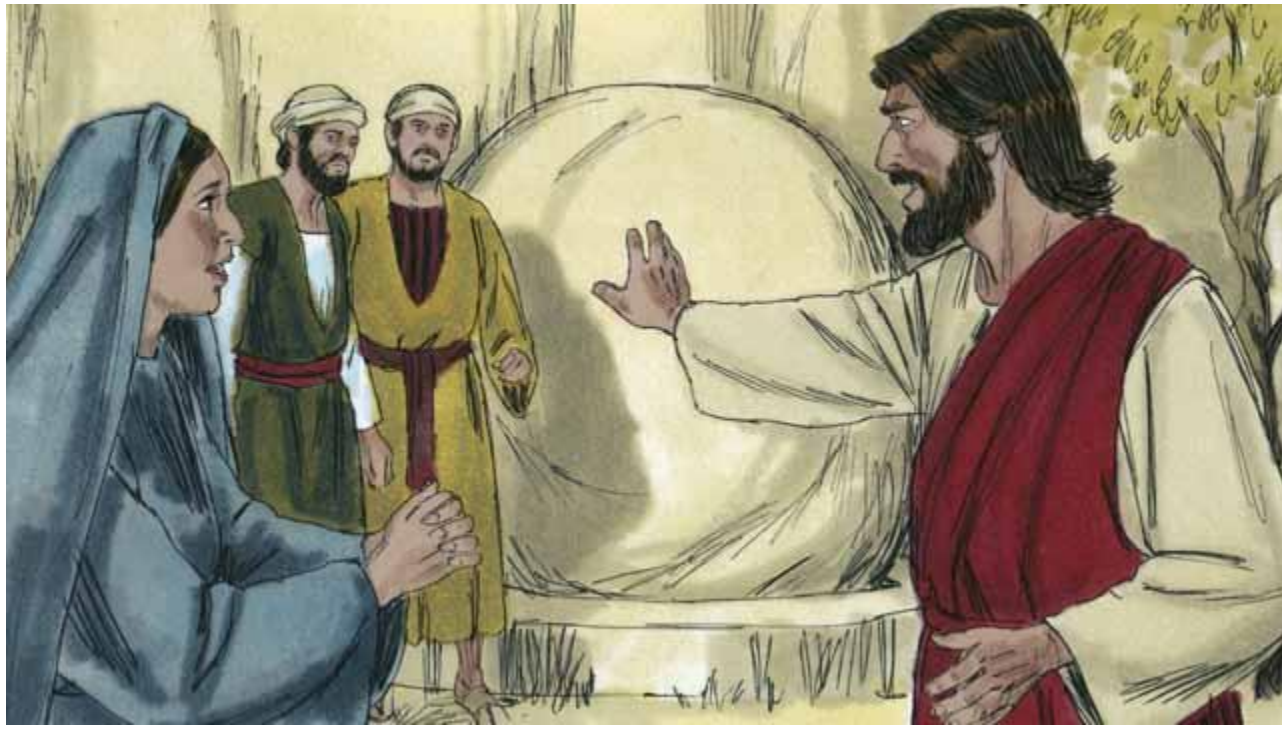

عيسى جواب بدأ: «من قيامت و ابدى حيات ايسم. هر كي مرأ ايمان بأوره، حتي اگه بيميره، زندابه. هر كي مرأ ايمان بأورد هيوخت نخايه مردن. آيا مى ها گيا ايمان داري؟» مرتا جواب بدأ : «بله اؤستاد، من ايمان دارم كي تو مسيح، خودا پسر ايسي.»

بزین مریم عيسى ويرجا بأمو اوني پا سر بکفت و بؤگوفت: «مي سرور، اگه هأيا بنسأ بي، مي برار نمردي.» عيسى اؤشانأ وأؤرسه: «كؤيا اؤنا خاكا كؤديد؟» اؤشان جواب بدائيد: «ايتأ قبر دؤرقون، بيا و بيدين.» بزین عيسى گريه بؤكؤد.

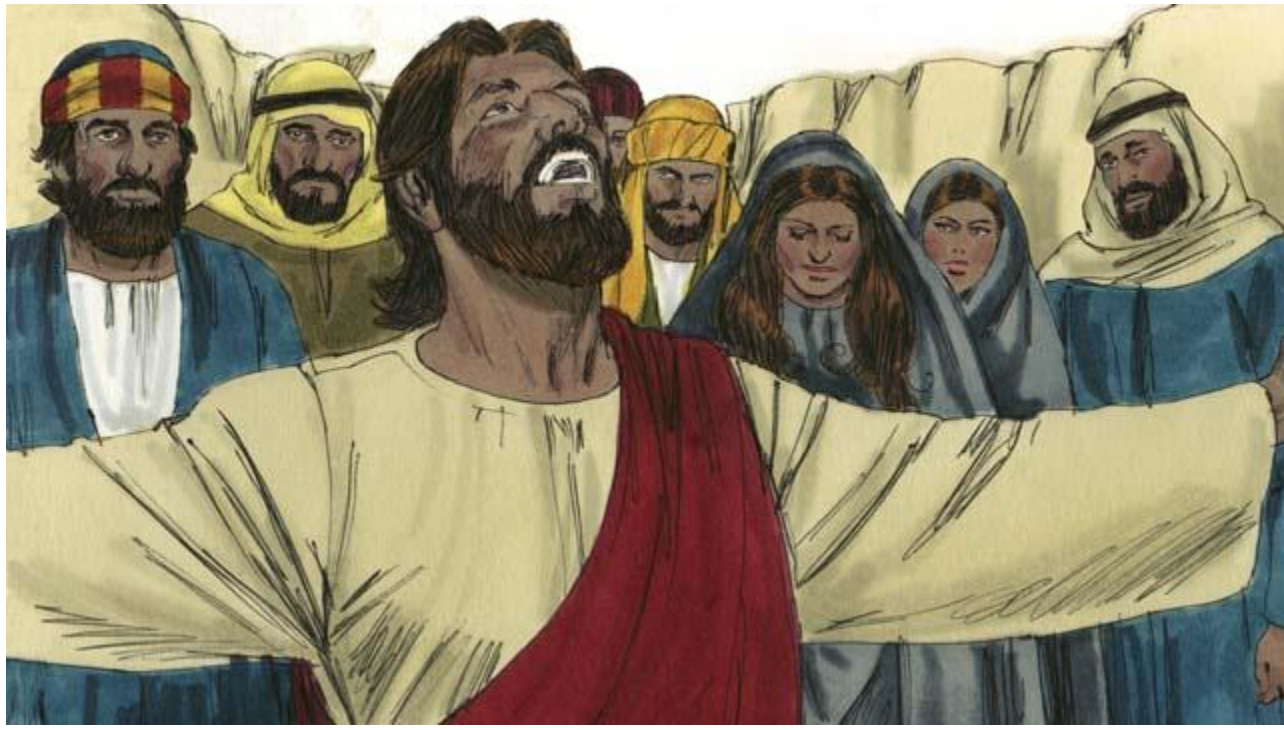

ایلغازر قبر ایتا غار بو کي ایتا پیله سنگ اُنی دهانه جولو بنا بید. وختی عیسی قبراً فارسه اوشانا بوگوفت: «سنگا کنار بزیند!» اما مرتا بوگوفت: «اؤن چهار رۆز ایسه کي بمرده. هسا ده اُنی جسد بو دکفته.»

عیسی جواب بدأ : «مگه توگوفتم اگه مرا ایمان باوری خودا جلالا دینی؟» بزین اوشان سنگا کنار بزیند.

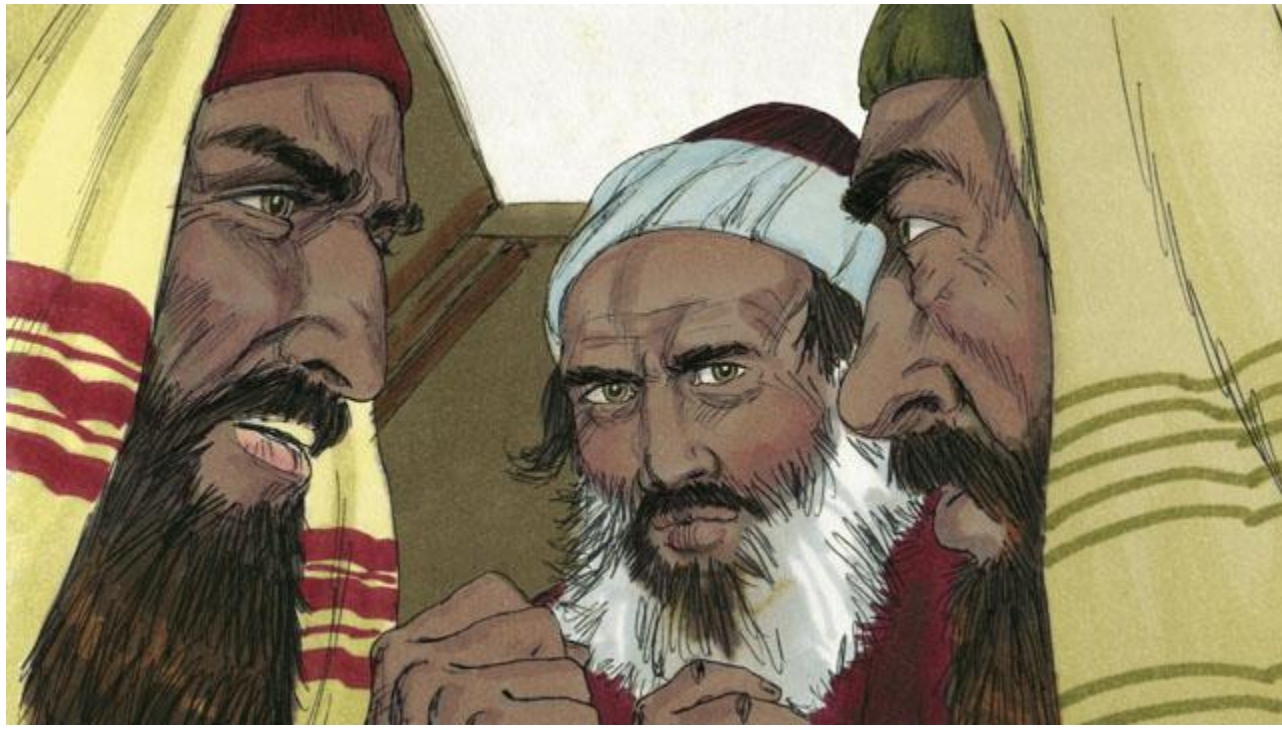

هؤ وخت عیسی آسماناً فاندروست و بۆگوفت: «پنر، ترا شوکر کۆنم کي مراهشتاوی.. من دائم کي تو همیشک مراگوش دهی، ولي انا ها مردۆم و اسی کي هایا ایسانید بۆگوفتم، مرا ایمان باورید کي تو مرا اوسه کۆدی.» «بزین صدای بۆلند مرا بفرماست: «ایلعازر، بیبا بیرون!»»

ایلعازر، قبر جا بیرون بامو! هنو ا توام انی بدنا کفن واپخته بو. عیسی اوشانا بۆگوفت: «اونا باز ا کۆنید کی بتانه راه بشه.» خیلی جه یهودیان چونکی ها موجزه یا بیده بید، عیسیایا ایمان باوردید.

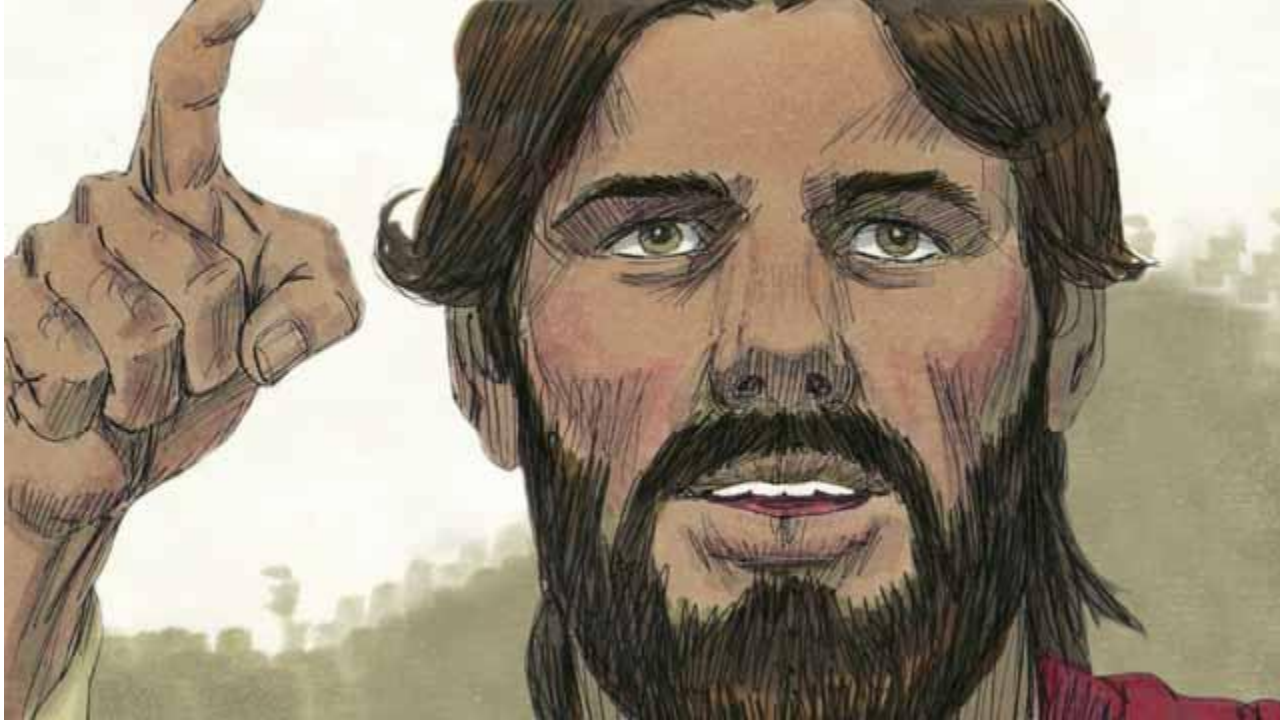

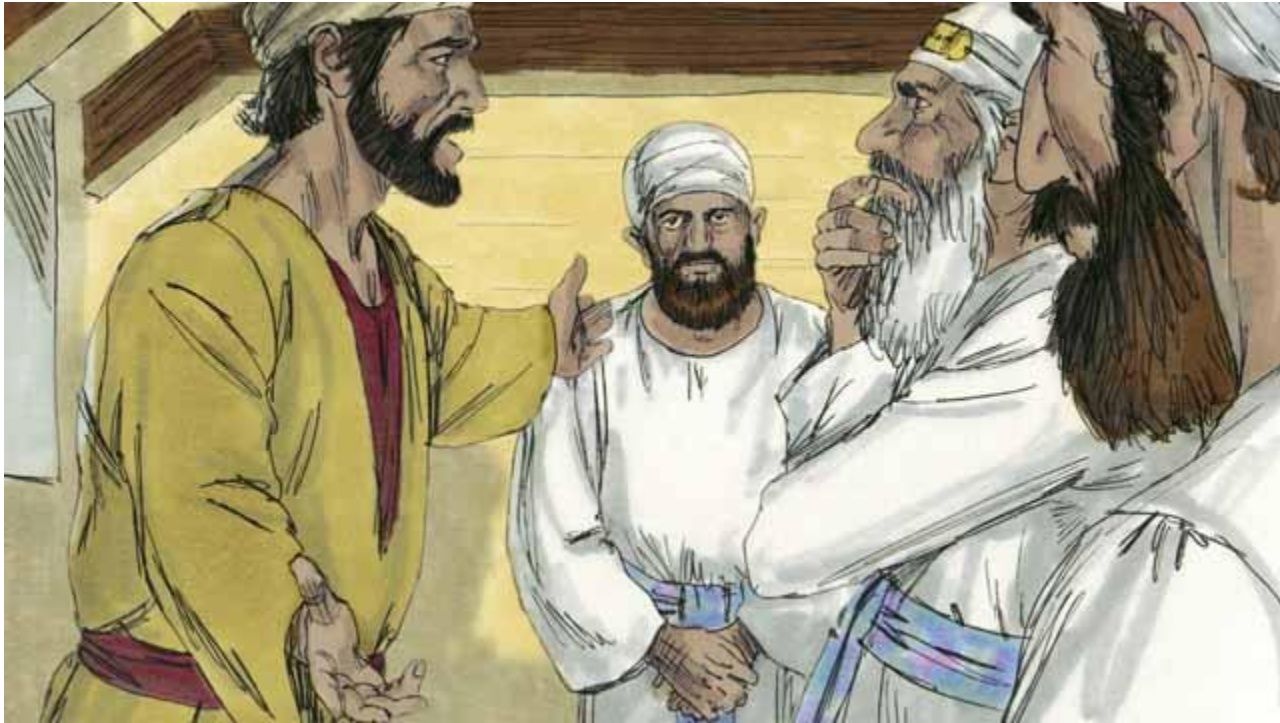
اما يهوديان^مذهبي سران حسودي بؤكؤديد، پس همدیگه دور جمعاً بؤستید كى عيسى و ايلعازر كوشتن رع نقشه یا بكشید.

انجيل يوحنا فصل ۱۱ آیه های ۱ تا ۴۶

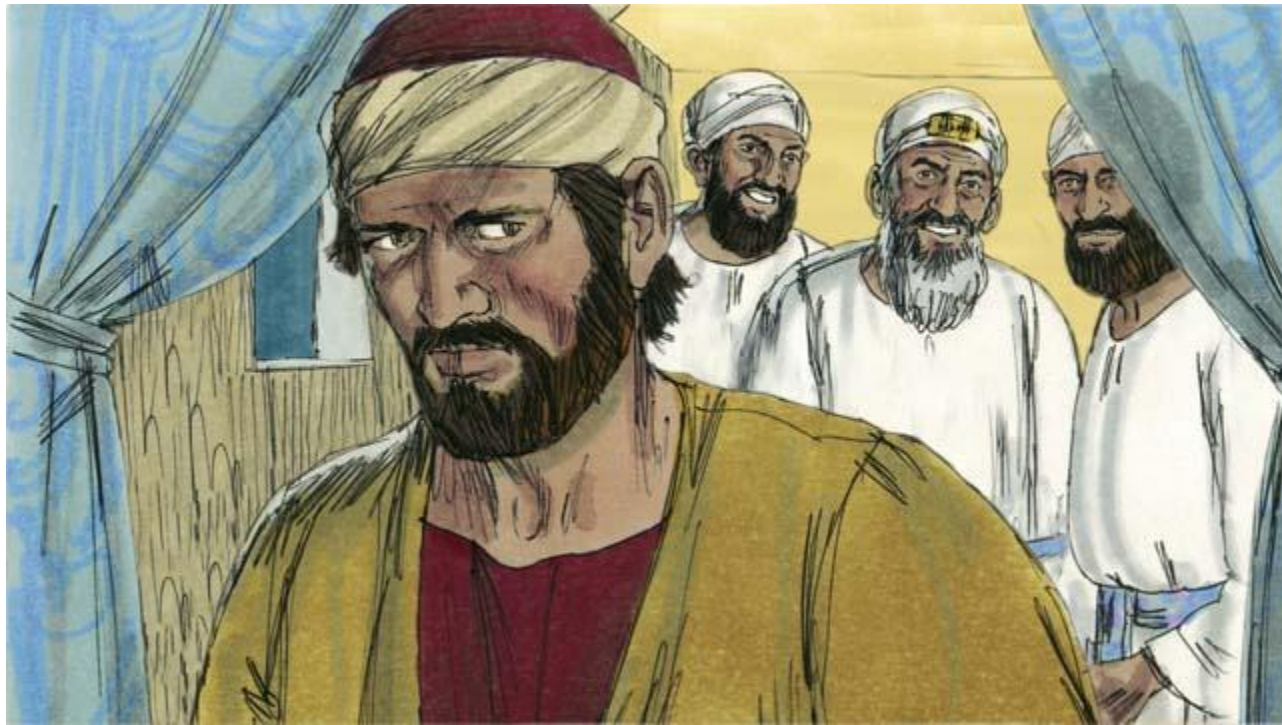

يهوديان هر ساله، پسخ^۸ عيداً جشن گيفتيد. ها جشن، يادآور هان بۆ كي خۇدا صدها سال قبل، اوشان پئراناً جه مصريان بئنگي و اسارت نيجات بدأ بۆ. حدود سه سال بعد عيسى اولين مؤعطه و عمومي تعليم، اۆن خۆ شاگردان بۆگوفت كي خانه پسخ عيداً اورشليم دۆرۆن اشان مرا جشن بيگيره. و هاتو اوشان بگفت اويأ اونا كوشيدى.

يهودا ايتأ جه عيسى شاگردان بۆ. اۆن مسئول شاگردان پول بۆ و چون آدم پول دوستي بۆ هر وختيم هۆ كيسه جه دۆزانه ني. بعد انكي عيسى و اوني شاگردان اورشليمأ فارسه نيد، يهودا يهوديان پيله كاهنان ويرجا بۆشۆ و اوشانا پيشهاد بدأ كي اگه انا پول فاديد عيسايأ لو دهه. اۆن دانستي كي يهودان رهبران، قوبيل ناشتيد كي عيسى هو مسيح ايسه و اوني قتل نقشه يا بكتشيد.

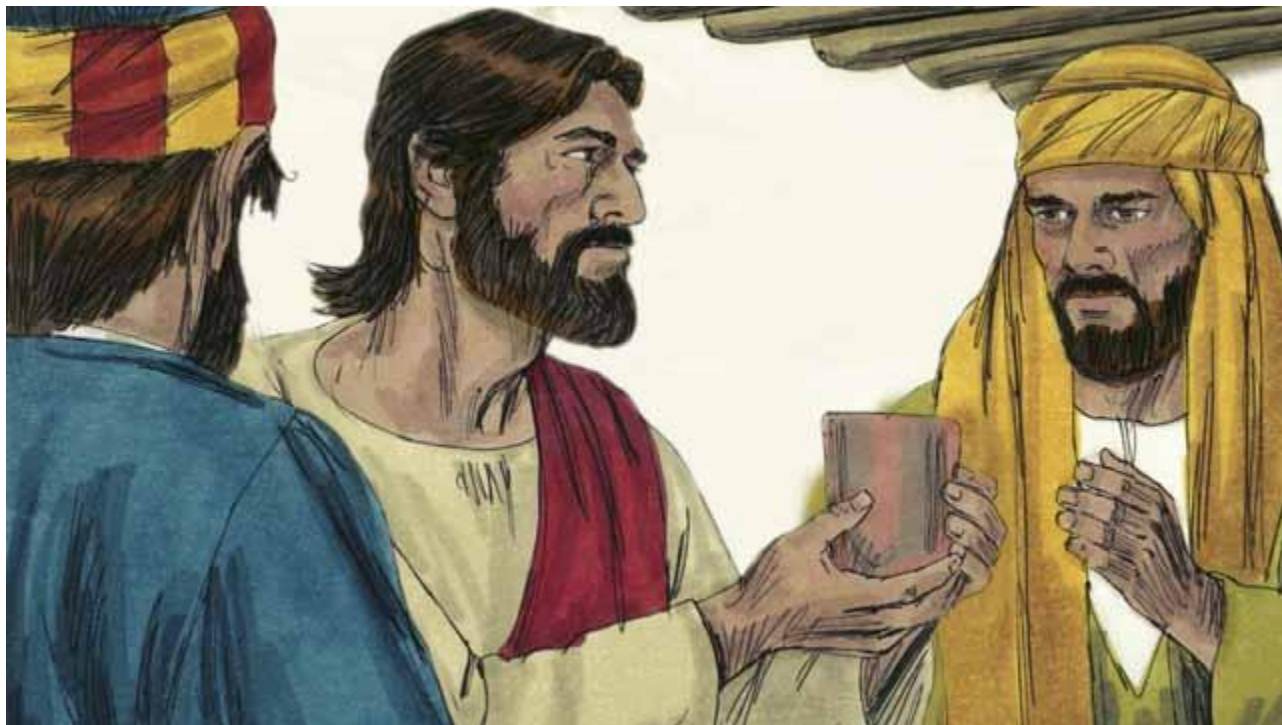

يهود مذهبي سران کی ايتا پيله کاھن اشائنا رهبري کودي، يهودا خيانت واستی کی عیسی اوشان تحویل بدا، اؤنا سي تا نقره سکه فادائيد. درست هوطو، انبيا پيشگوني منستان کي بؤگفته بيد. يهودا قوبيل بؤکؤد و پؤلا اؤسادو رادکفت. جه هؤ وخت اؤن ايتا فرصت ره گردستي تا عيسايا اشائنا تسليم بؤکؤنه.

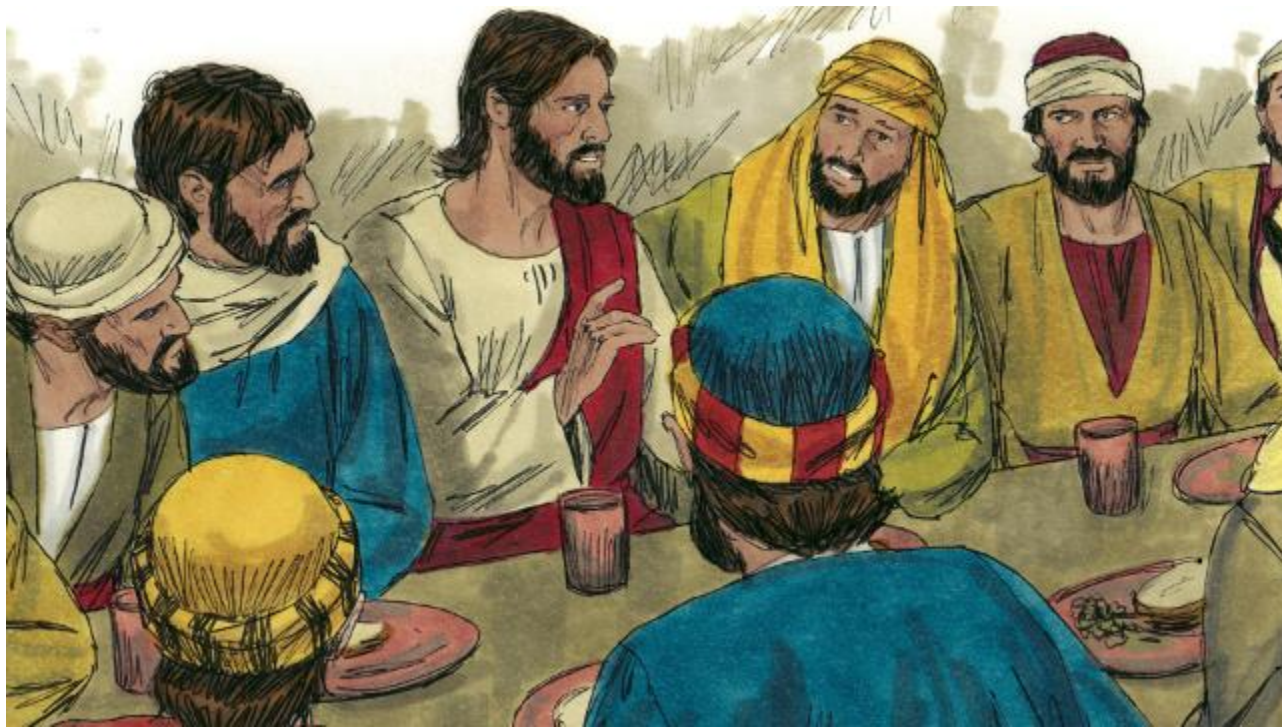

عیسی اورشليم دورون، پسخ عيداً خو شاگردان مرا جشن بيگيفت. پسخ شام خوردن وخت عیسی نانا به دستا گيفت اؤنا تيکه تيکا کؤد و بؤگوفت: «فاگيريد، بخوريد، ان مي بدن ايسه کي شيمي راه ره فدا به. ها عملاً به مي ياد بجا باوريد.» هاتو، عیسی بؤگوفت کي اؤني بدن اوشانه ره قورباني خانه بيه.

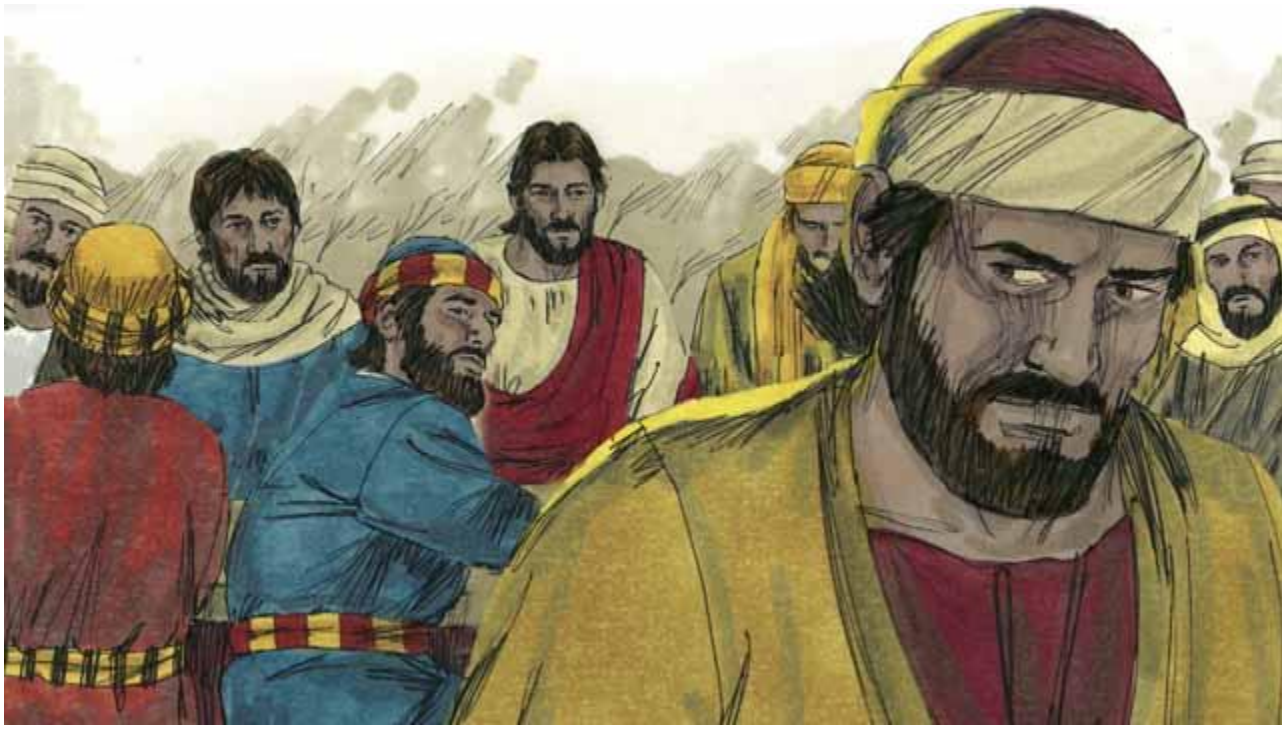

بزین عیسی پباله ئی یا کی شراب دۆبۆ اوساد و اشنانا بۆگوفت: «هان می خون جدید عهد دۆرون ایسه کی گونایان آموزش ره فؤوسته، انا بنوشید. ها عملاً آینده میان به می یاد بجا باورید.

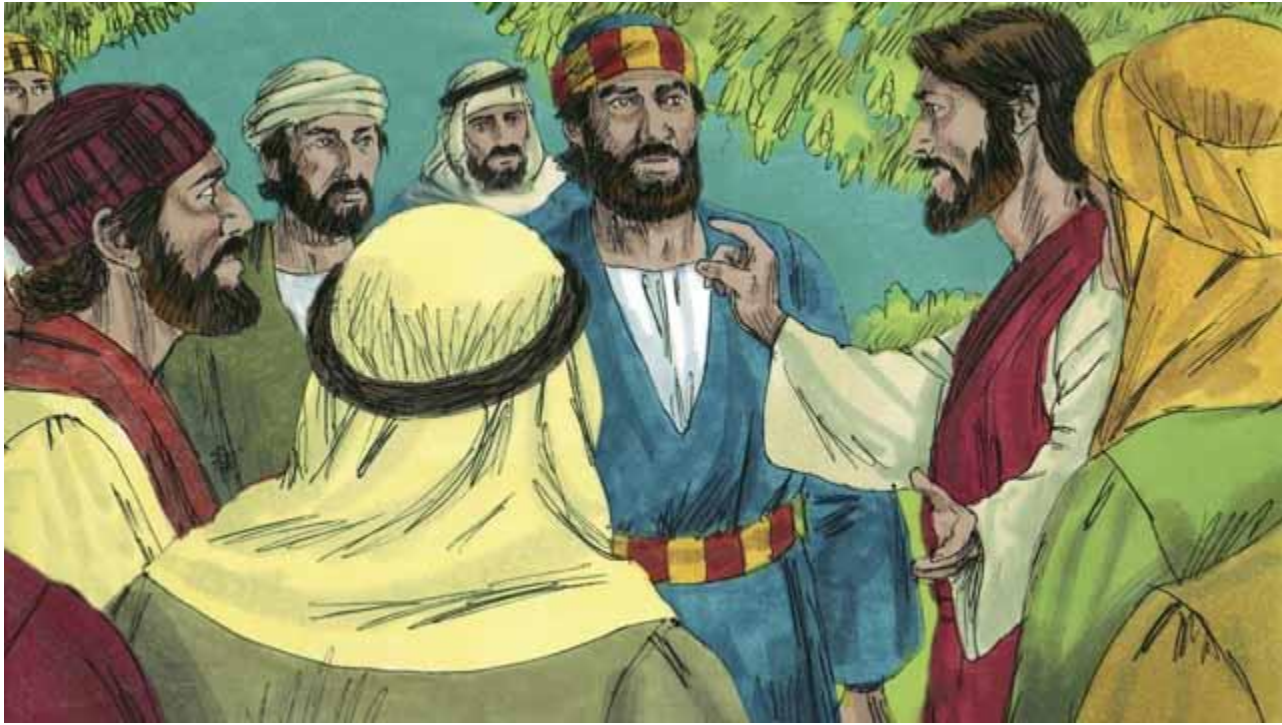

بزین عیسی خو شاگردانا بۆگوفت: «ایتا از شومان مرا خیانت کونه.» شاگردان حیرانا بؤستید و واروۆرسه ئید کی ها کارا کونه. عیسی بۆگوفت: «کسی کی من ها لقمه یا اونا فادم، خیانتکاره.» و بزین نانا یهو دایا فادا.

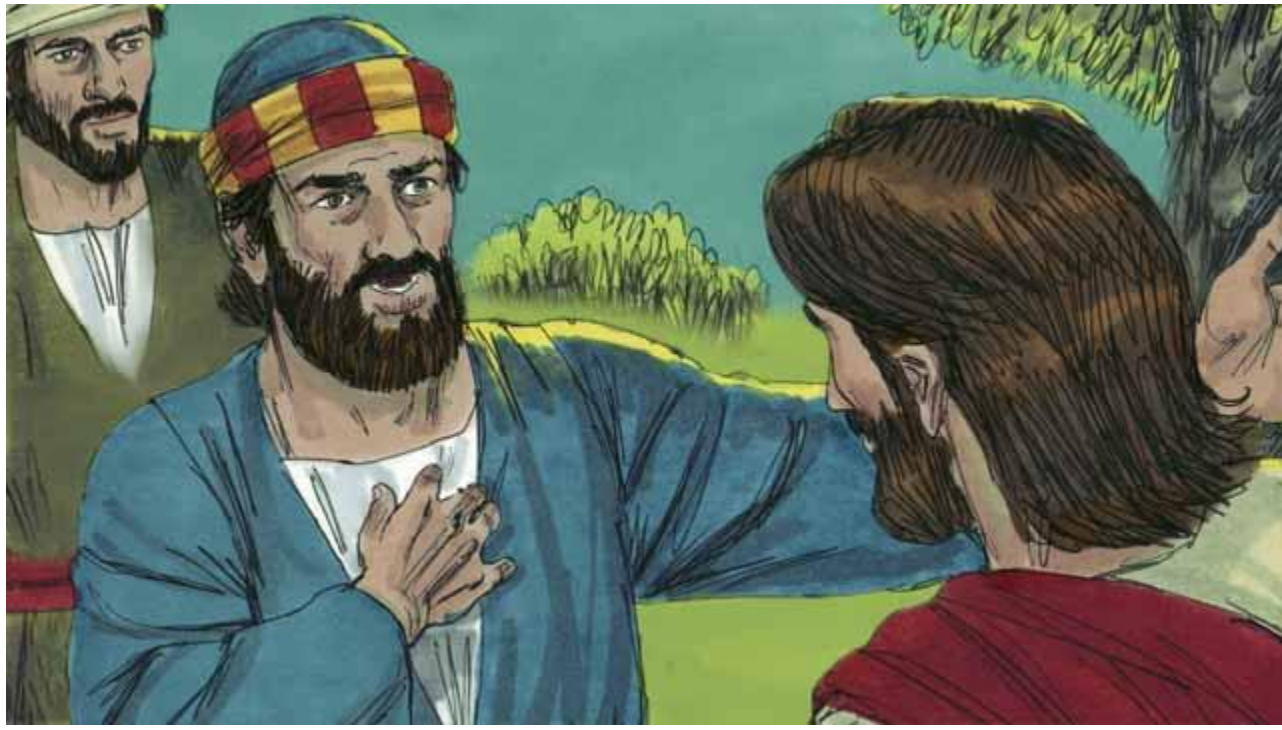

بعد أنکي يهۇدا نانا اوساد، شيطان اوني دۆرۆن بۆشۆو. اون جه اويأ بۆشۆ كى يهۇدان سيرانا كىمك بۆكۆنه كى عيسايأ دستگير بۆكۆنه. ها حادثه شب دۆرۆن اتفاق دكفت.

بعد انكى غذا بخورده بوبوست، عيسى خۆ شاگردانا اوساد و زيتون كوه طرف بۆشۆئيد. عيسى بۆگوفت : «امشب شما همتان مرا تنها نهييد. چون كيتاب آسماني دۆرۆن بينويشه بۆبۆسته: « چوپانا زىم و تۆمام گوسفندان پراكنده بيدي. »

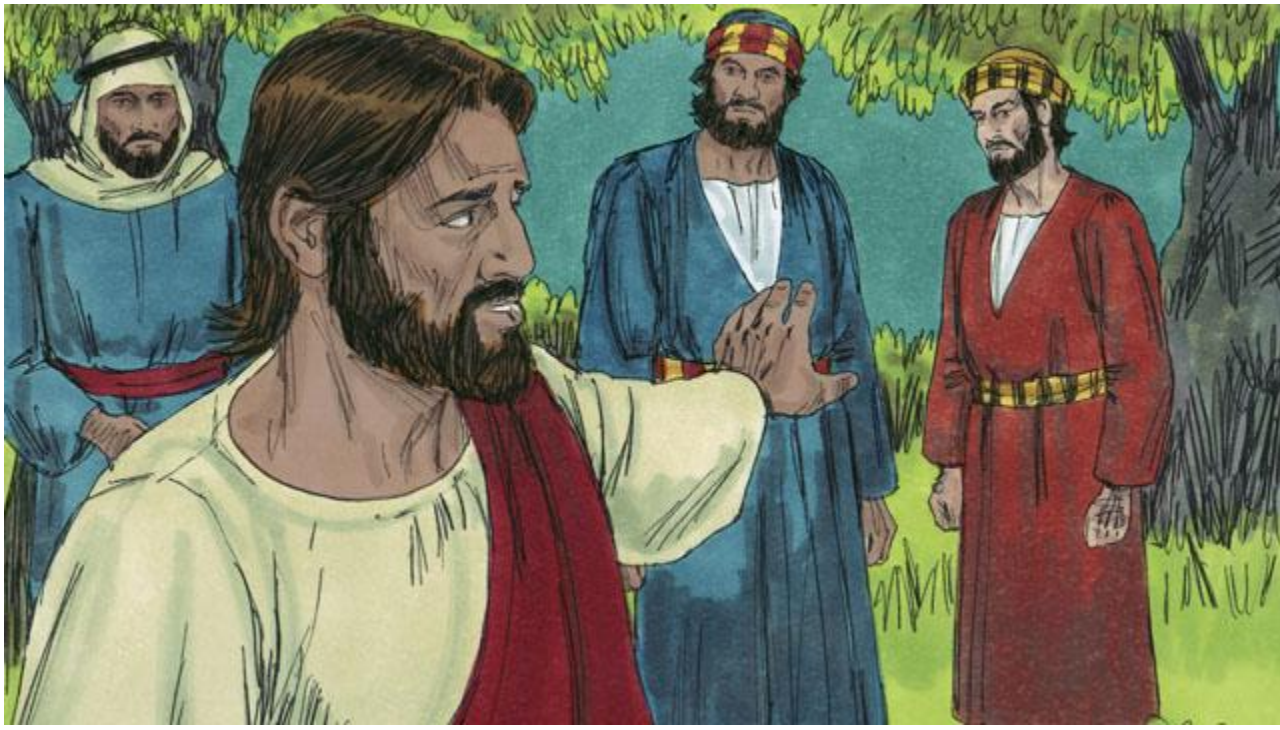

پطرس بۆگوفت: «حتي اگه همه ترا تركا كۆنيد، من ها كارا نۆكۆنم.» عيسى اونا بۆگوفت: «شيطان خانة شومان همه تايا بداره، اما من تره دوعا كۆنم كى تي ايمان جه بين نشه بانحال بدان، امشب، قبل انكى خروس بخانه، تو سه وار انكار كۆني كي مرا شناسي.»

پطرس عيسايا بۆگوفت: «حتي اگه بيميرم، ترا انكار نۆكۆنم.» باقي شاگردانم هانا بۆگوفتيد.

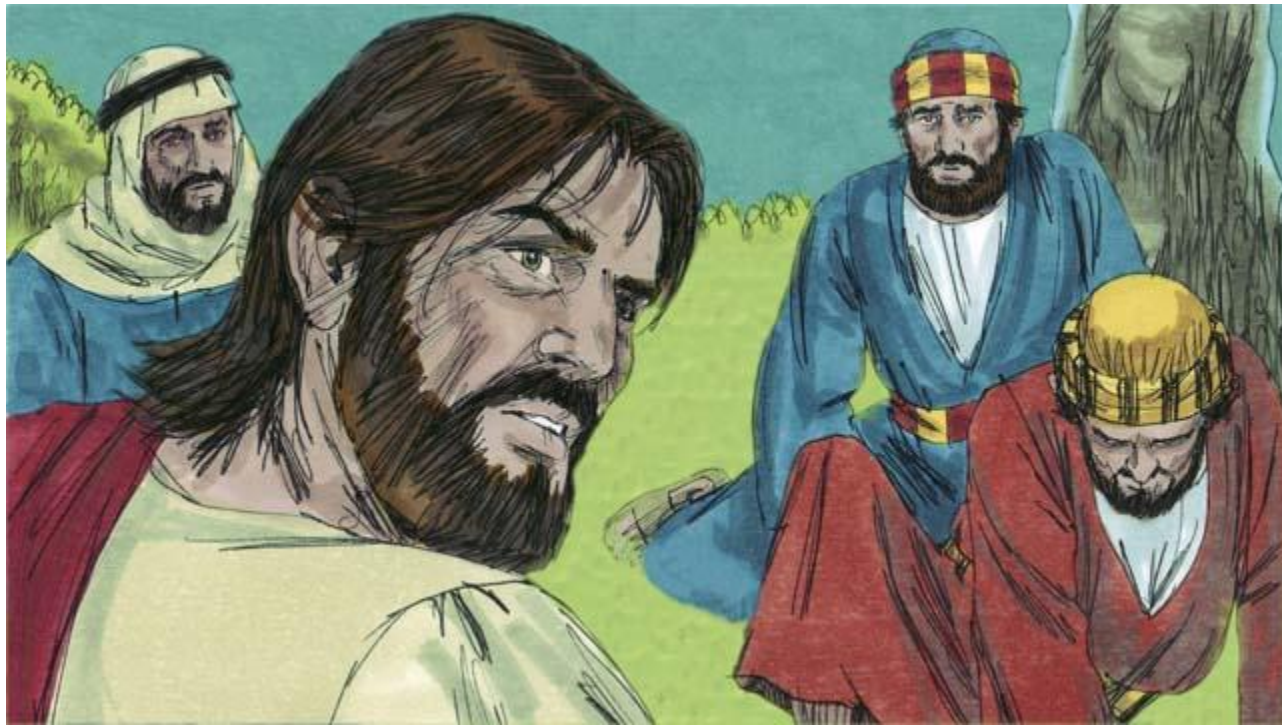

بزین عیسی خۆ شاگردان مرأ باغ جتسیمانی بۆشۆئید. عیسی خۆ شاگردانا بۆگفت دوعا دۆرۆن بئسیدکی شیطان سوماره وسوسه نکونه. بزین عیسی اوشانأ ترکا کۆد ایئا خلوت جا بوشو تاکی دوعا بۆکۆنه.

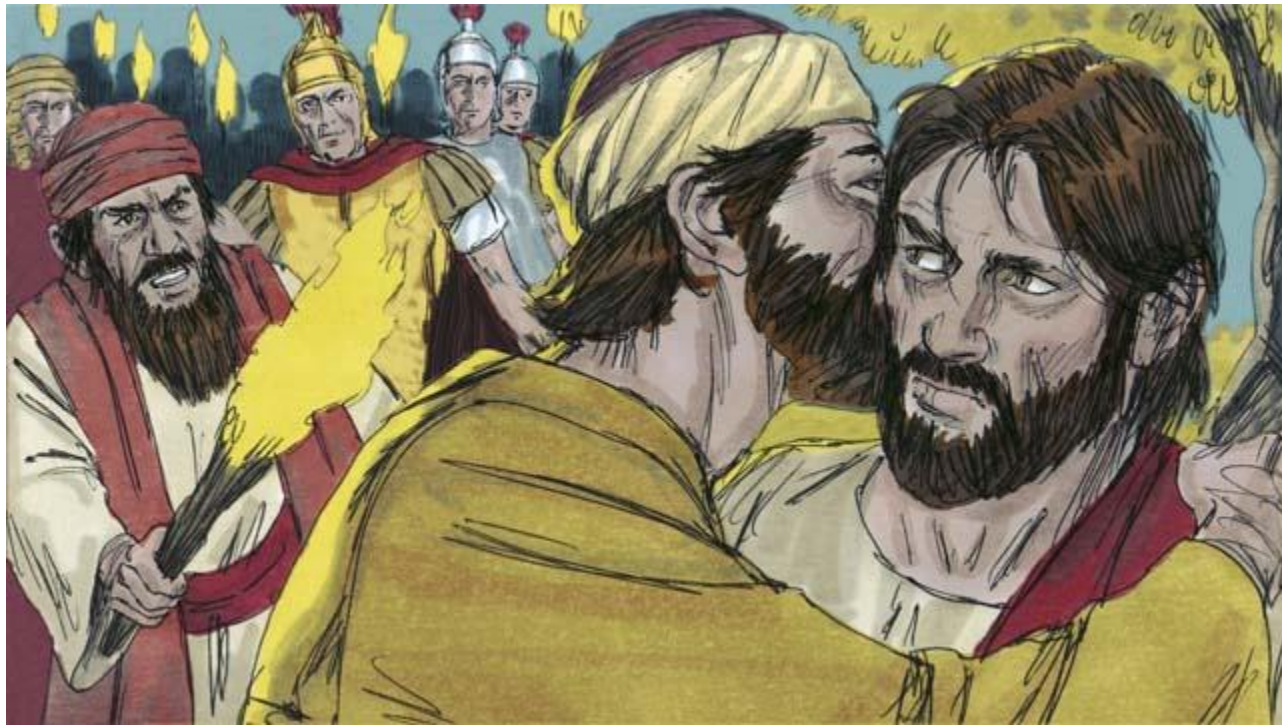

عیسی سه بار هاتۆ دوعا بۆکۆد: «اي مي پئر، اگه ممکنه، لطفا ایجازه بده جه ها رنج و زحمت جام ننۆشم. اما اگه راه دیگه ئی آدمان گونایان آموزش ره ننا، پس تی اراده انجام بیه.» عیسی اؤنقدر فکش فکش^ روجی دچارأ بۆسته بۆ کی اۆنی خون عرق منستان زمین فۆوستی. خودا فرشته ئی یا اؤسه کۆد تا انا تقویت بۆکۆنه.

بعد هر تا دوعا، عیسی خو شاگردان طرف واگردست، اما بیده خوفته نید. وختی عیسی سومی بار واگردست، بؤگفت: «ویریزید، می هو خانن شاگرد آیا ایسا.»

یهودا یهودا هران مرأ، سربازان و پيله جمعیت مرأ بامؤنید. اوشان شمشیر و چوماق داشتید. یهودا عیسی طرف بامؤ و بؤگفت: «سلام ای اؤستاد» و اؤنا ماچی بدأ. هان علامتی بؤ کی یهودا مذهبی سرانا، بفهمانه. کی کؤیتا عیسی ایسه، کی انا دستگیرا کؤنید. بزین عیسی اؤنا بؤگفت: یهودا، ماچی مرأ، مرأ خیانت کؤنی؟»

هو وخت سربازان، عيسايأ دستگير بۆكۆديد، پطرس خۆ شمشيرأ فأكشه و پيله كاھن خدمتكار راست گۆشأ و اوھ. عيسى اؤنأ بگفت: « تي شمشيرأ غلاف بۆكۆن. من تانم از مي پئر كمك بخايم كى لشگرى جا فرشتيان كمك و اسي اؤسه كۆنه. اما من و اسي جه مي پئر ايطاعت بۆكۆنم. » بزین عيسى هۆ مرداك گۆشأ شفا بدهو همه شاگردان بۆگروختيد.

انجيل متى فصل ۲۶ آيه هاى ۱۴ تا ۵۶، انجيل مرقس فصل ۱۴ آيه هاى ۱۰ تا ۵۰، انجيل لوقا فصل ۲۲ آيه هاى ۱ تا ۵۳، انجيل يوحنا فصل ۱۸ آيه هاى ۱ تا ۱۱

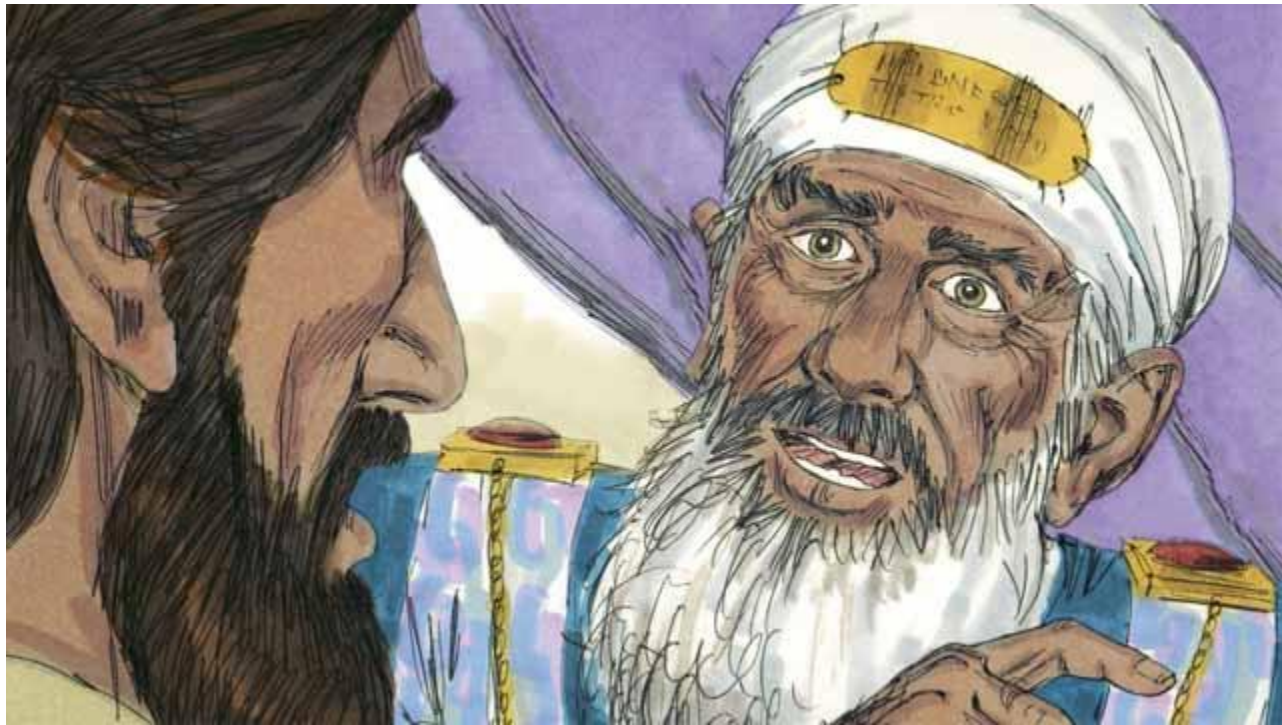

نيمه هاي شب بۆ، سربازان عيسايا پيله^۸ کاھن خانه بېرديد تا پيله کاھن اونا و اخاست بۆکونه. پطرس دور ادور اوشانه دۆنبال سر امۇئي. وقتي عيسايا خانه دۆرۆن بېرديد، پطرس بيرون خانه آتش وېرجا بئساتا خوره گرم كونه.

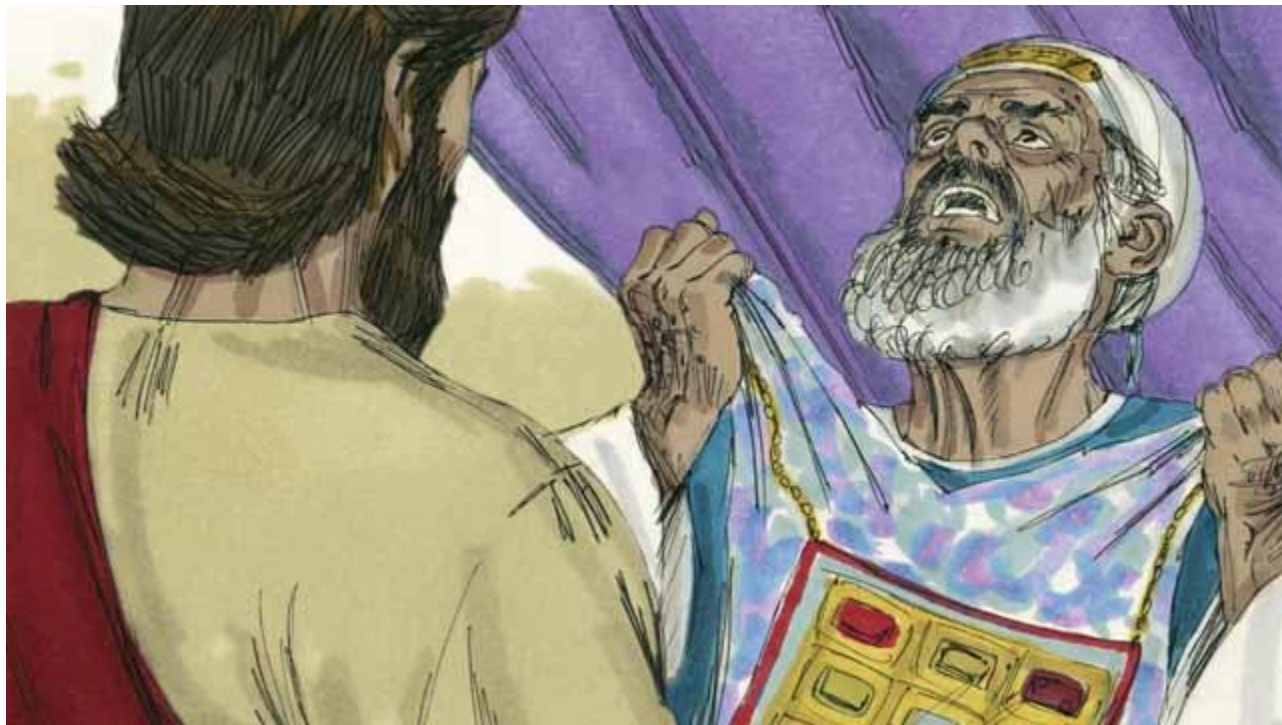

خانه دۆرۆن، يھودان^۸ رئيسان اونا و ازخاست بۆکۆديد. اوشان دروغي^۸ شاهدان باوردید کي عيسيا ايفترا زاديدي. اما، اوشان گبان همدیگه مرا ايتا نۆبۆ، بنا بران يھودیان رهبران نتانستيد ثابت بۆکۆنيد کي اۆن گۆناھکار ايسه. عيسائم هيچ گبي نزه.

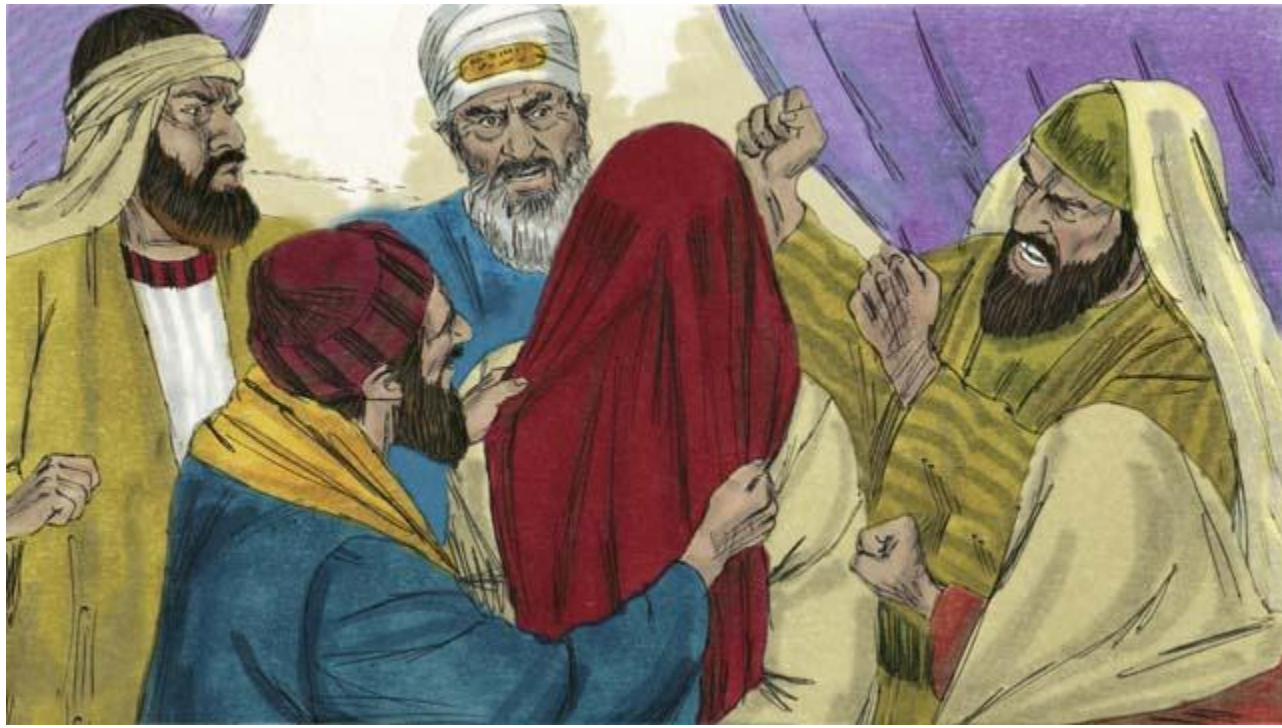

آخر بسر، پيله‌كاهن عيسايأ فأندرست و بؤگوفت: «أمرأ بؤگؤ، تو آيا مسيح زنده‌خؤدا پسر ايسي؟»

عيسى بؤگوفت: «بله ايسم، و ايتأ رؤز مرأ دينيد كي خؤدا راست دس نيشتم جه آسمان زمينأ و أگردم. «ايدفأ پيله‌كاهن، غضبناك بو بوست، خؤ رختأ پارأ كؤد اجگراه امرا سران مذهبي رهبران بؤگفت: «كفر گه امان دُ نيازي به شاهدان ناريم. همه تان بيشتوستيد كي اؤن بؤگوفت من خؤدا پسر ايسم چي رأي ديهيد؟»

يهودان مذهبي رهبران همه تان جواب بوگفتيد: «اوتن سزاوار مرگ ايسه» بزین عیسی چومانأ دوستيد، و اونی ديمأ فيلي فؤكؤديد، و اوتنا بزنييد و مسخره بوکؤديد.

خانه بيرون پطرس عیسی رافا ايسابو. ايتأ كنيز اوتنا بيده و اوتنا بوگوفت: «تو نم عيسا مرا بي». پطرس انكار بوکؤد. ايپچه بعد ايتأ كنيز ديگه ها حرفا اوتنا بزه. آخر سر، كساني كي اويأ ايسا بيد اوتنا بوگوفتيد: «تو حتما ايتأ جه عيسی شاگردان ايسي، چون تو هم جليلي ايسه».

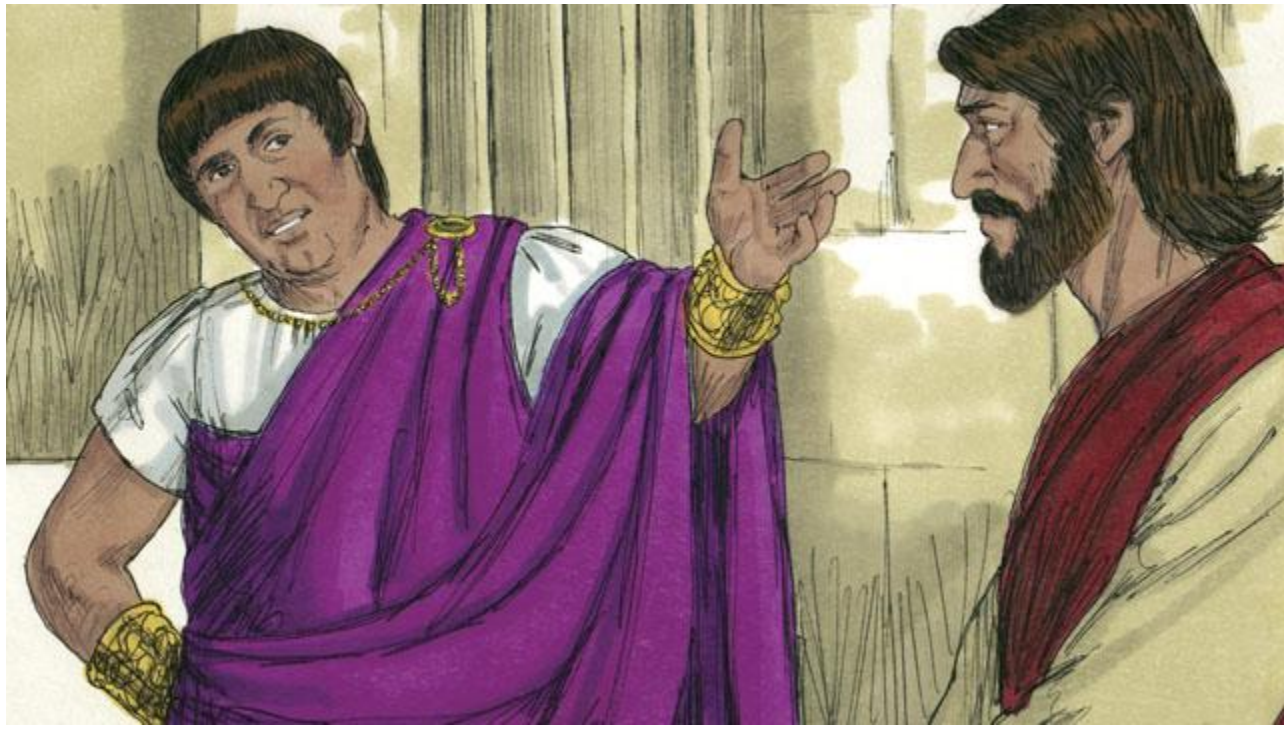

بزين پطرس قسم بۆخورد و بۆگوفت : «خودا مرا لعنت بۆكۆنه اگه ها مرداكا بشناسم». هووخت خروس بخاند و عيسا و اگردست پطرسا فاندريست.

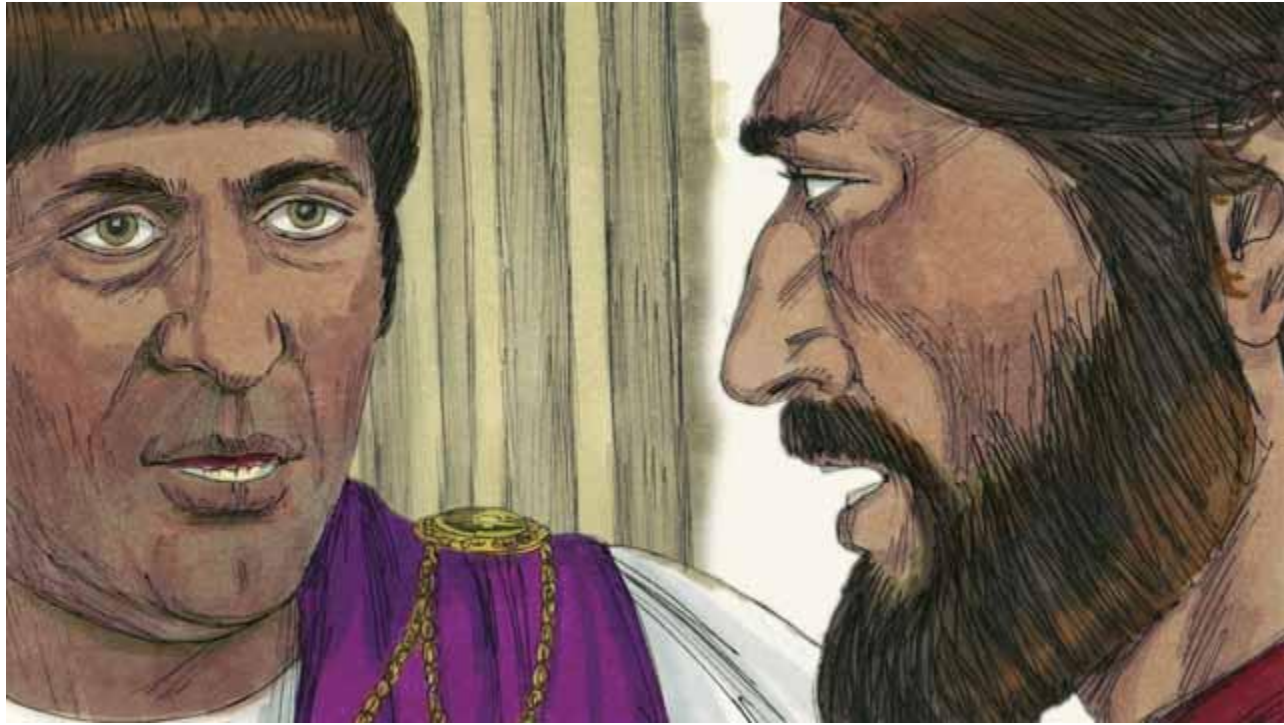

بزين پطرس جه خانه حياط بيرون بۆشوق و زار زار گريه بۆكۆد. خانن^ه يهؤدا بيده يهؤدي رهبران عيسايا به مرگ محكوم بۆكۆديد غم و ماتم اونأ بيگيفت و خورا بۆكۆشت .

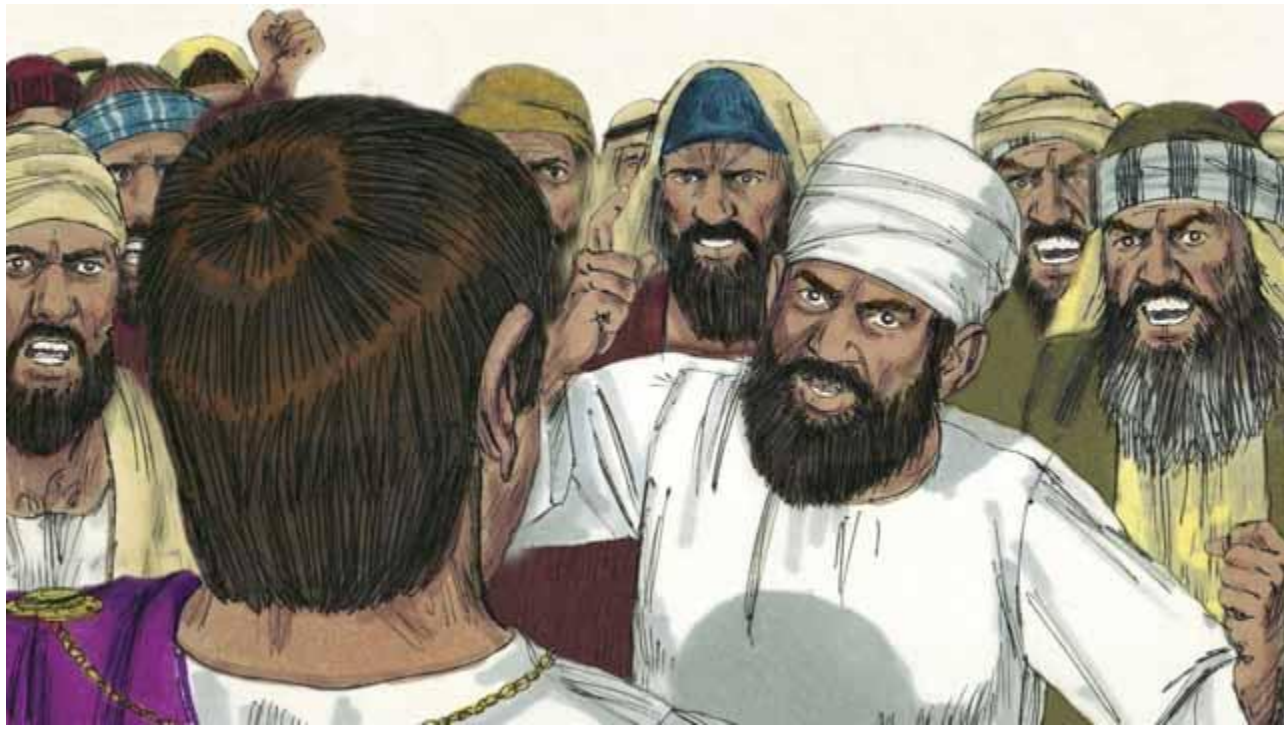

او روزان میان پیلاتس رومی فرماندار یهودا را بو. یهودیان^۱ سران عیسی اون ویرجا ببردید. اوشان امیدوار بید کی پیلاتوس عیسیا گوناھکار بدانہ و اونا بہ مرگ محکوم بکونہ. پیلاتوس عیسیا واورسہ: « تو آیا یهود پادشاہ ایسی؟ »

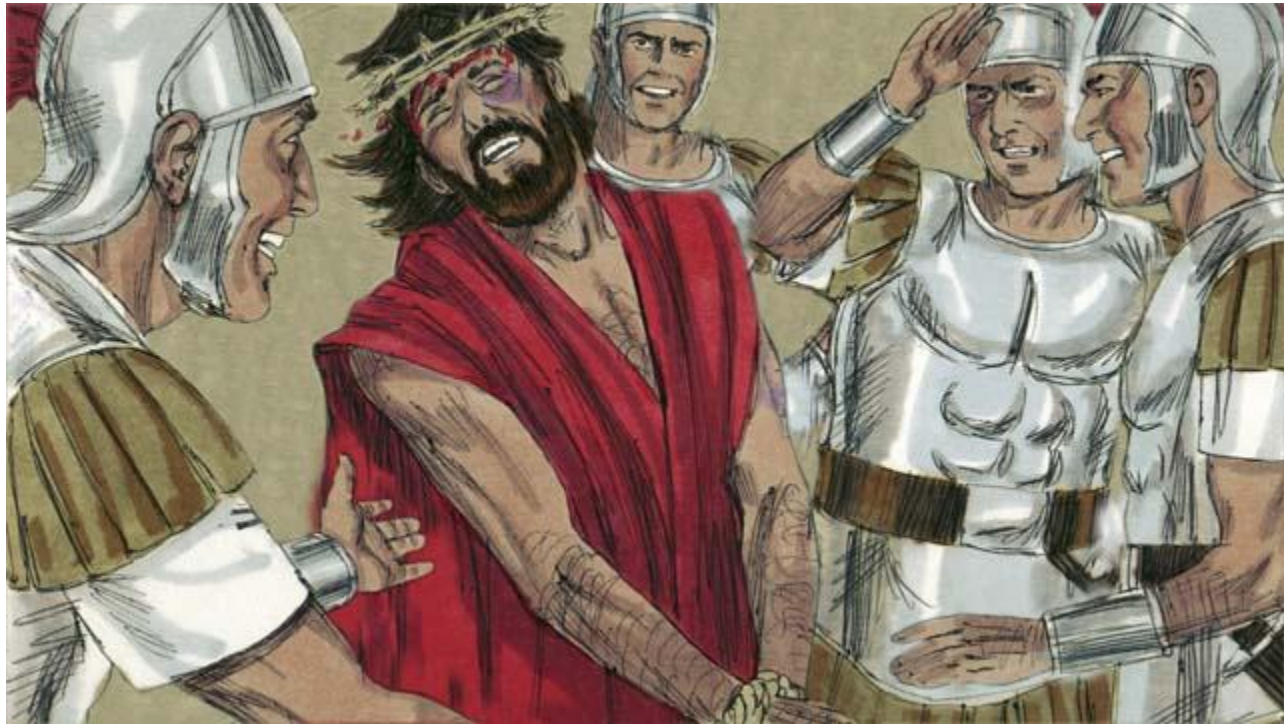

عیسی جواب بدأ: « هاتو ایسہ کی تو گی، اما می پادشاہی مثل دونیایی پادشاہی نیہ. اگہ هاتو بو، می پیروان جنگستید. اما من ها جهان باموم کی حقیقتاً دروارہ خوداھمتان بگم. توام کسائی کی حقیقتاً دوست دارید می جا گوش کونید. » پیلاتوس واورسہ: « حقیقت چیسہ؟ »

بعد پيلاٽوس ۽ عيسيٰ بگو بيشتاو، اٽون بوشق بيرون ۽ جمعيت ميان بؤگوفت: «من گؤناهي در ها شخص نيافتمكي سزاش مرگ بيه.» اما يهوديان سران ۽ جمعيت ايجگره بزنيڊ: «مصلوباً ڪؤنيڊ.» پيلاٽوس جواب بدأ: «اٽون گؤناهار نيه.» اما اوشان ابيار بلندتر ايجگره بزنيڊ. بزین پيلاٽوس سومي بار بؤگوفت: «اٽون گؤناهار نيه.»

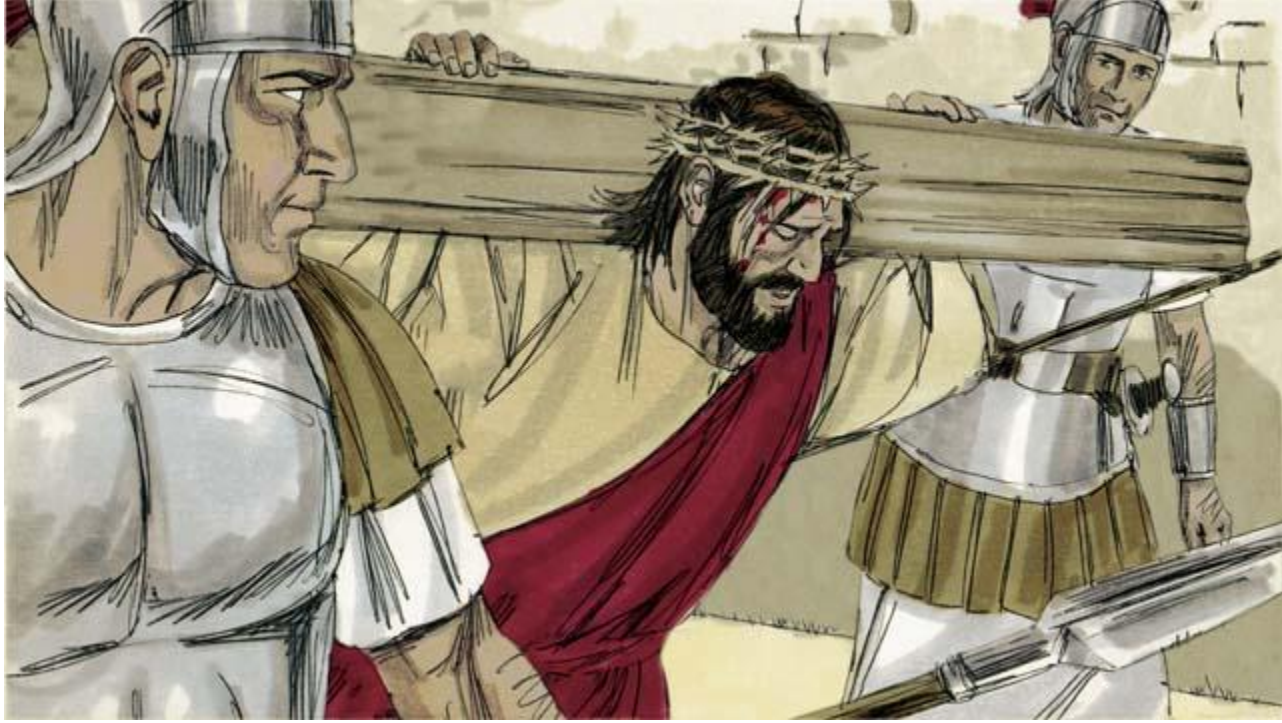

اما پيلاٽوس بترسه كي شورش بيه، هن ۽ اوسي موافقت بؤڪؤڊ ۽ عيسايا خٽو سربازان بسپارد كي اؤنا مصلوب بؤڪؤنيڊ. رومي سربازان عيسايا شلاق بزنيڊ ۽ سلطنتي ردا اؤنا ڏؤڪؤڊيد ايتا خاري تاج اٽوني سر بنائيند. بزین رخشن مرا گوڦتيد: «زنڊه باد يهود پادشاه.»

انجيل متي فصل ۲۶ آيه ۵۷ و فصل ۲۷ آيه ۲۶، انجيل مرقس فصل ۱۴ آيه ۵۳ تا فصل ۱۵ آيه ۱۵، انجيل لوقا فصل ۲۲ آيه ۵۴ تا فصل ۲۳ آيه ۲۵، انجيل يوحنا فصل ۱۸ آيه ۱۲ تا فصل ۱۹ آيه ۱۶

۴۰ - عیسیٰ مصلوب بستن

بعد ان کي سربازان عيسايٰ رخشن گيفتيد، اونا بيرون بريد کي مصلوب بکونيد. اوشان اونا وادار بکوديد کي خو صليباً کولاً گيره تا باواره.

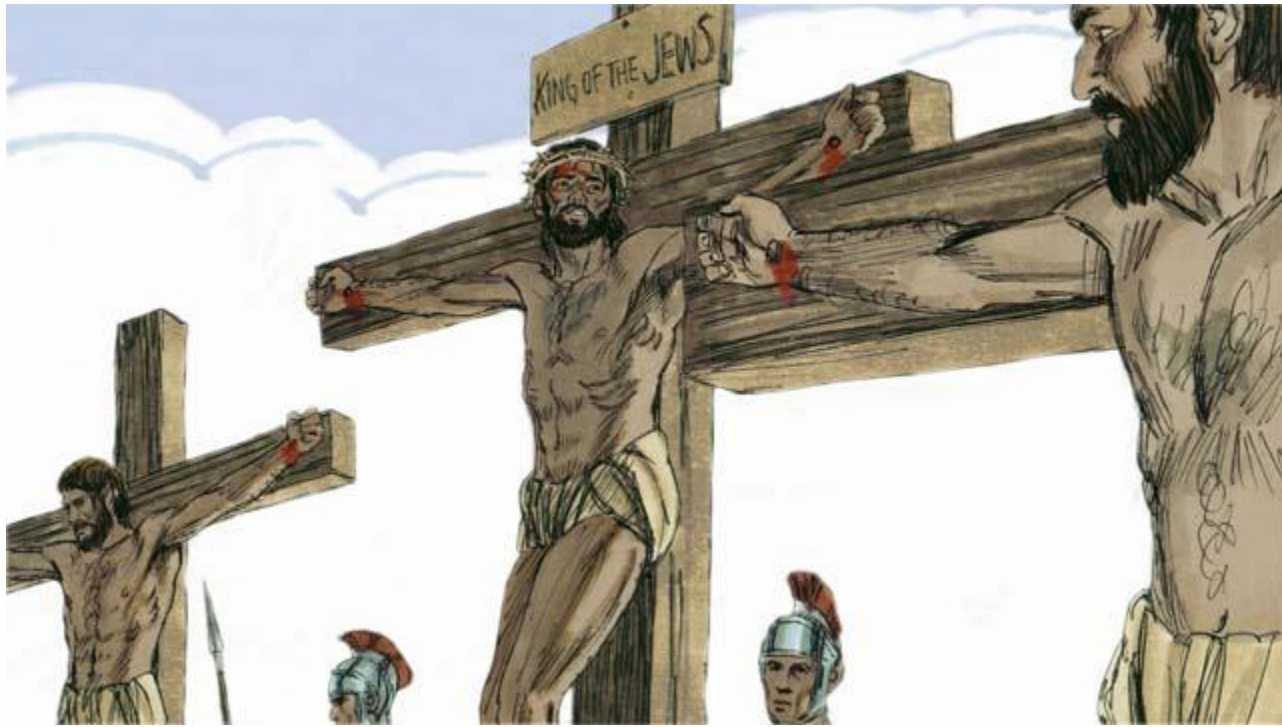

سربازان عيسايٰ بريد ايتا جا بنام جلجتا(سر^جممه) و اوني دست و پايا بصليب ميخ بزويد. اما عيسی بگفت: «اي پتر! ها مردوما ببخش، چون کي نأيدچي کارا دريد». پيلاتوس دستور بدأ اوني سر جور ايتا کتبه بنأيد کي اون رو بينويشته بؤ: ان يهود پادشاه ايسه.

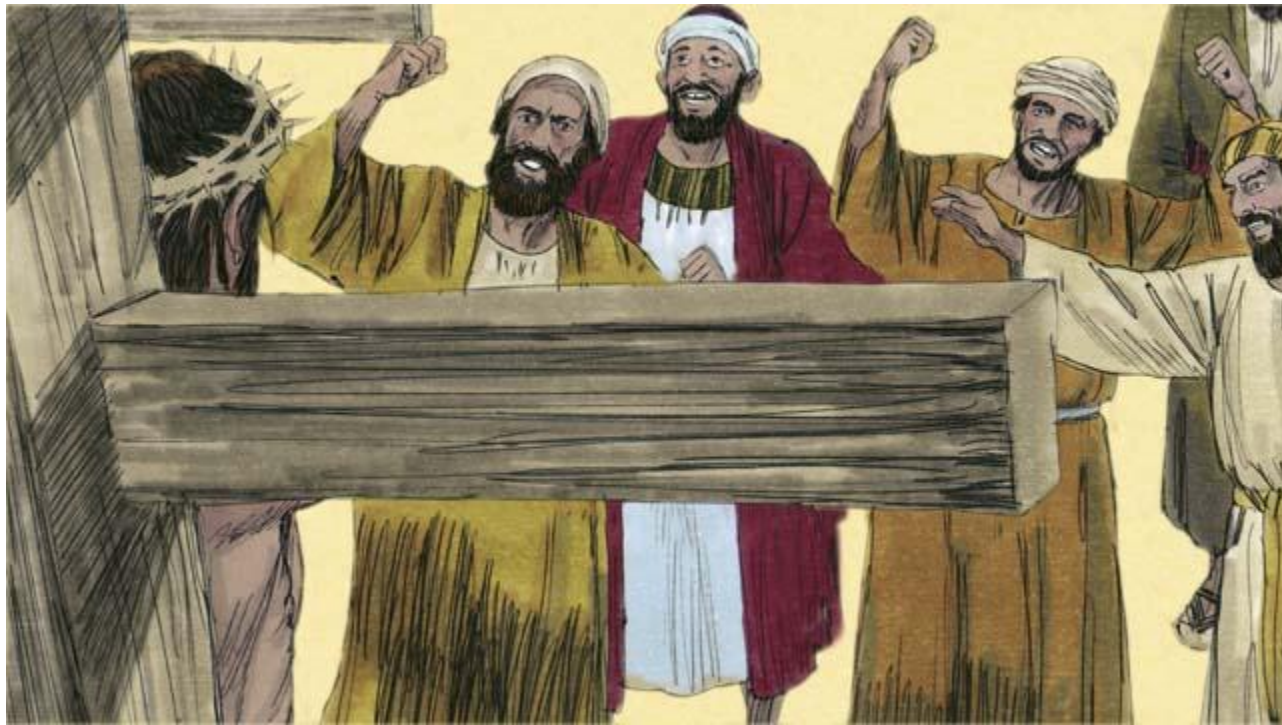

سربازان عیسی رختِ سر قورعه تاودانید. وقتي اوشان ها كاراً بۆكۆدید هۆ مقدس كیتاب پيشگوئي راست بۆبۆست كي گه: «مي رختاناً خوشان میان سهم كۆنید و مي ردا سر قورعه تاودید».

سربازان هووخت دوتا دوزد مصلوب كودابید و عیسی صلیب او دوتا میان بنايید. ایتا جه اوشان عیسیا مسخره بۆكۆد، اما اویتا اونا بۆگفت: «آیا تو خودایا نترسی؟ أمن گۆناهكاریم اما ها شخص بیگناهه». بزین عیسیا بۆگفت: «اي عیسی! مرا تی پادشاهی میان بخاطر باور». عیسی جواب بدأ: «تو ها ایمرۆز مي مرا بهشت دۆرۆن خائي ایسان».

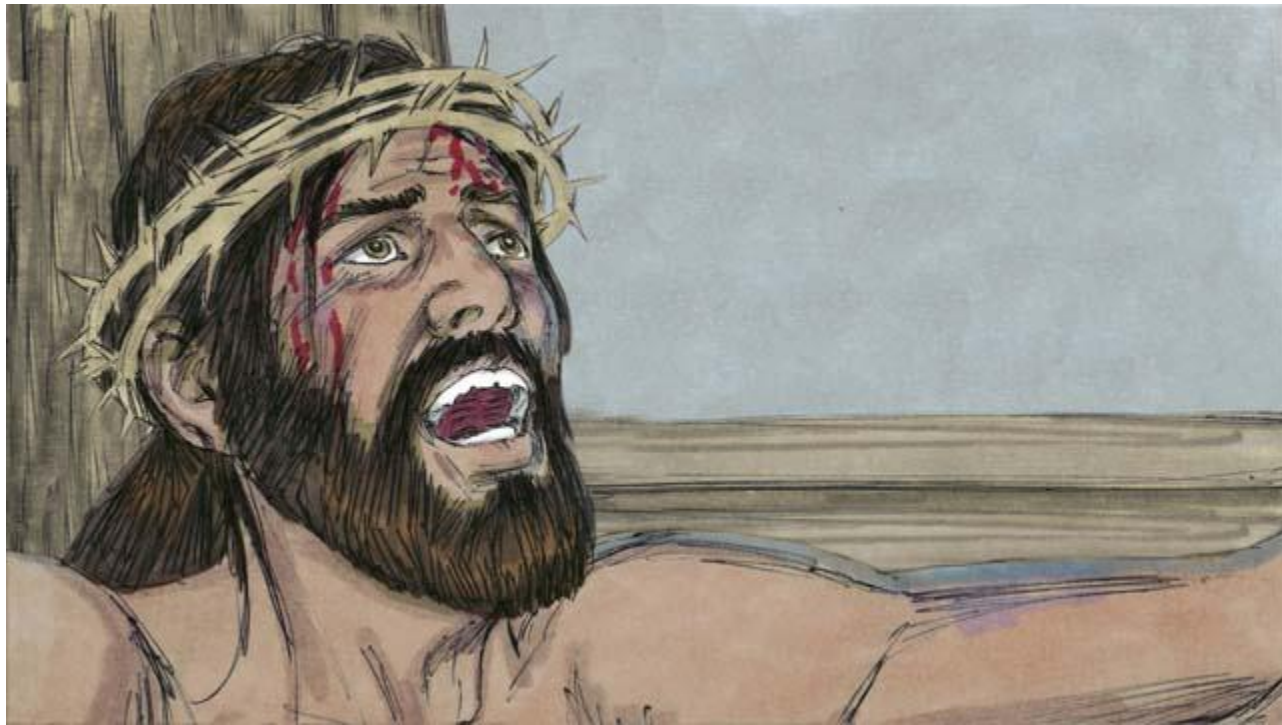

پھودیان مذهبی سران و جمعیتی کی اویا ایسایید عیسیا رخشنا گیتید: « اگر تو خودا پسر ایسی صلیب جا بجیر بیا و ترا نیجات بدہ! بزین امنن ترا ایمان اوریم. »

گرچه ظہر موقع بو، اما سرتاسر او کوگاہ آسمان تاریکا بوست. ہا تاریکی محض تا سہ ساعت ادامہ پیدا بوکؤد.

ها زمان دۆرون عيسا بولند^{صدا} مرأ ايگره بزه: «تمام بوبوست. اي پتر مي روحا تي دس ايسپارم.» بزین خو سرا بجيرا كۆد و جان بدأ. وقتي اون جان بدأ هو وقت زمين لرزه ايتفاق دكفت و ايدفا^{خودا} خانه^{پيله پرده}، كي معبد مقدس ترين جا نهايو و آدمانا جه خودا حضور جودا كؤدي (قدس القداس)، جه بوجور تا بيجير پارا بو و دونيمه بوبوست.

عيسى خو مرگ مرأ رايأ وازا كؤد كي مردوم بتانيد خودا طرف بانيد. وختي رومي^{افسر صليب پا جير} ها تفاقان بيده، بؤگفت: «راس راسي كي ها مرداي بيگوناه بو. اون خودا پسر بو.»

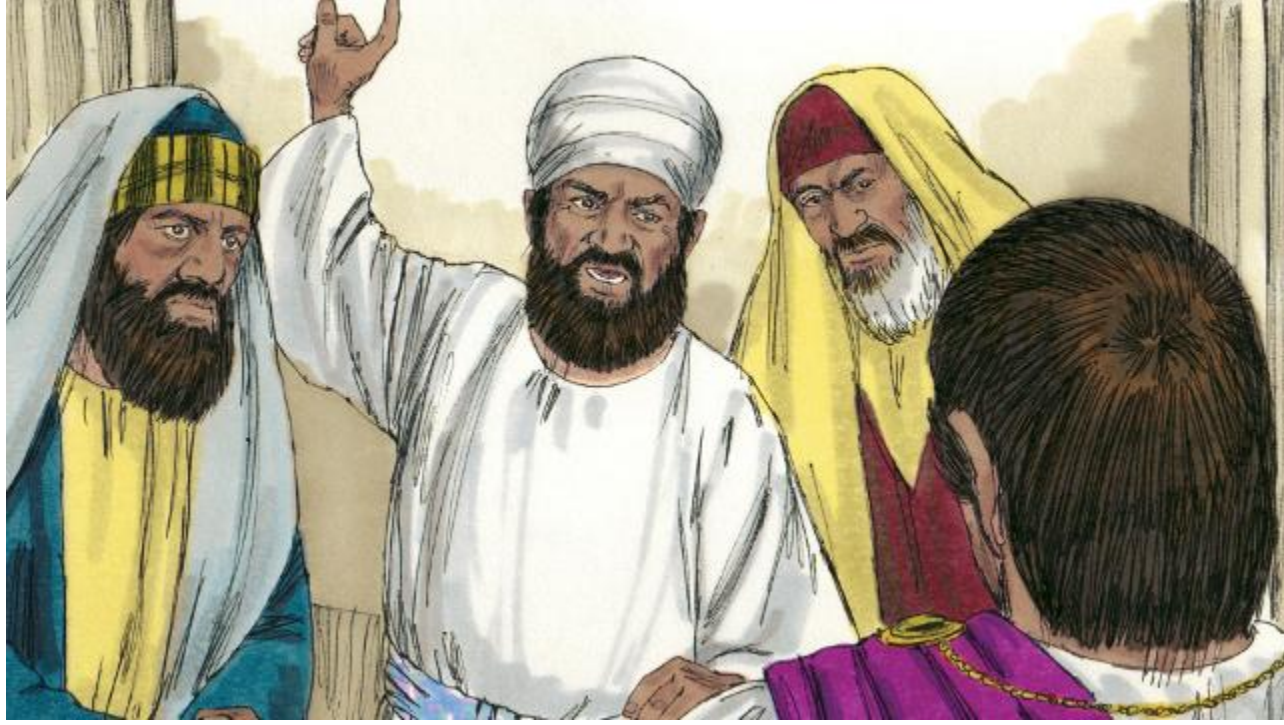

بزین دونفر جا یہودی پبلہ کس، یعنی نیقودیموس و یوسف کی ایمان باوردہ بید، کی عیسیٰ ہو مسیح موعود ایسا، پیلاتوس ویرجا بوشوئید و عیسیٰ جسدا بخاستہ۔
اوشان اونی جسدا کتانی^۱ پارچہ مرأ و اپختہ بید و سنگی^۲ قبرہ دورون بنائید و ایتا پبلہ سنگ ہم قبر در جولو کی غار ا منستان بو بغلتانید کی دوستہ ببہ۔

کتاب انجیل متی باب ۲۷ آیہ های ۲۷ تا ۶۱، کتاب انجیل مرقس باب ۱۵ آیہ های ۱۶ تا ۴۷، کتاب انجیل لوقا باب ۲۳ آیہ های ۲۶ تا ۵۶، کتاب انجیل یوحنا باب
۱۹ آیہ های ۱۷ تا ۴۲

۴۱ - خۇدا عيسايأ جا مرده يأن ويريزانه

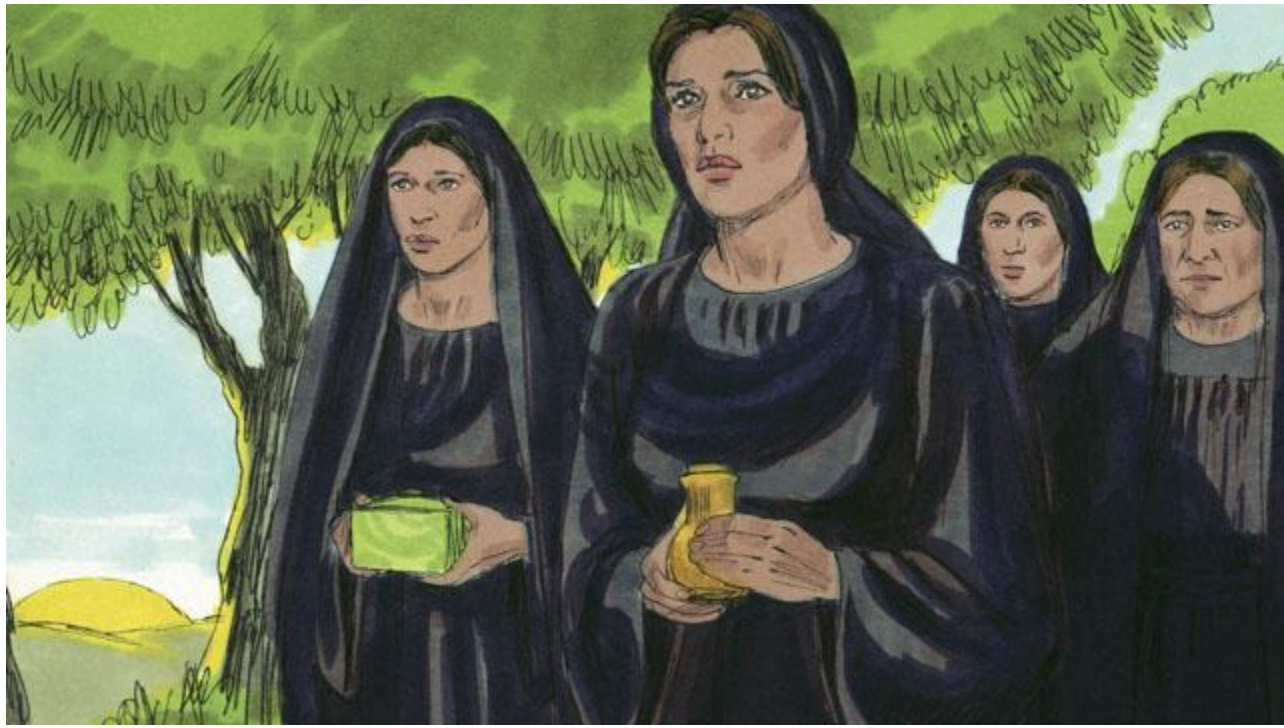

بعد أنکي سربازان عيسايأ مصلوب بۆكۆديد، يهوديان قوم پيله سران پيلاتوس ويرجا بۆشونيد و بۆگفتيد: « عيسى فرييكارى مرا بۆگفت كي سه رۆز بعد مۆرديانأ جا ويريزه. اينفر واسى قبرأ تا سه رۆز بپايه كى مطمئن ببه كي اوني شاگردان نتانيد بانيد و اوني جسدا بۆدۆز انيد، و ادعا بۆكۆنيد كي اون زنده بۆبسته و جا مۆرديان جا ويرشته. »

پيلاتوس بۆگفت : «سربازانأ اۆسانيد و قبرأ كاملا بيانيد. »بنا بر ان اوشان بۆشونيد و پيله سنگ قبر و رودي درأ مهر و موم بۆكۆديد و چندتا سربازا اؤيا پاستن واسى بنانيد، كى هيكس نتانه جسدا بۆدۆزانه.

روز بعد جا عیسی دفناً کۆدن، شبائتۆزبوکی کارکۆدن ممنوع بو، هیکس جا عیسی رفیقان ایجازه ناشتید کی قبر سر بیشید. فردای صبح دم، چنتا جه زناکان آماده بووستید کی عیسی قبر سر بیشید تا عیسی جسدا معطراً کۆنید.

قبل جا آنکی زناکان اویه فارسید، ایدفا پيله زمين لرزه تفاق دکفت. ایتا فرشته جه آسمان بیجیر بامۆ و قبر سنگا ور بۆشو و اونا ایتا کنار بغلتانه و اون سر بینیشت. او فرشته جه ماه آسمانی منستان برق زای. نگهبانان اون دنن مرا خيلي بترسید و بلرزستید و بمرده یان منستان بیحرکت زمین سر بکفتید.

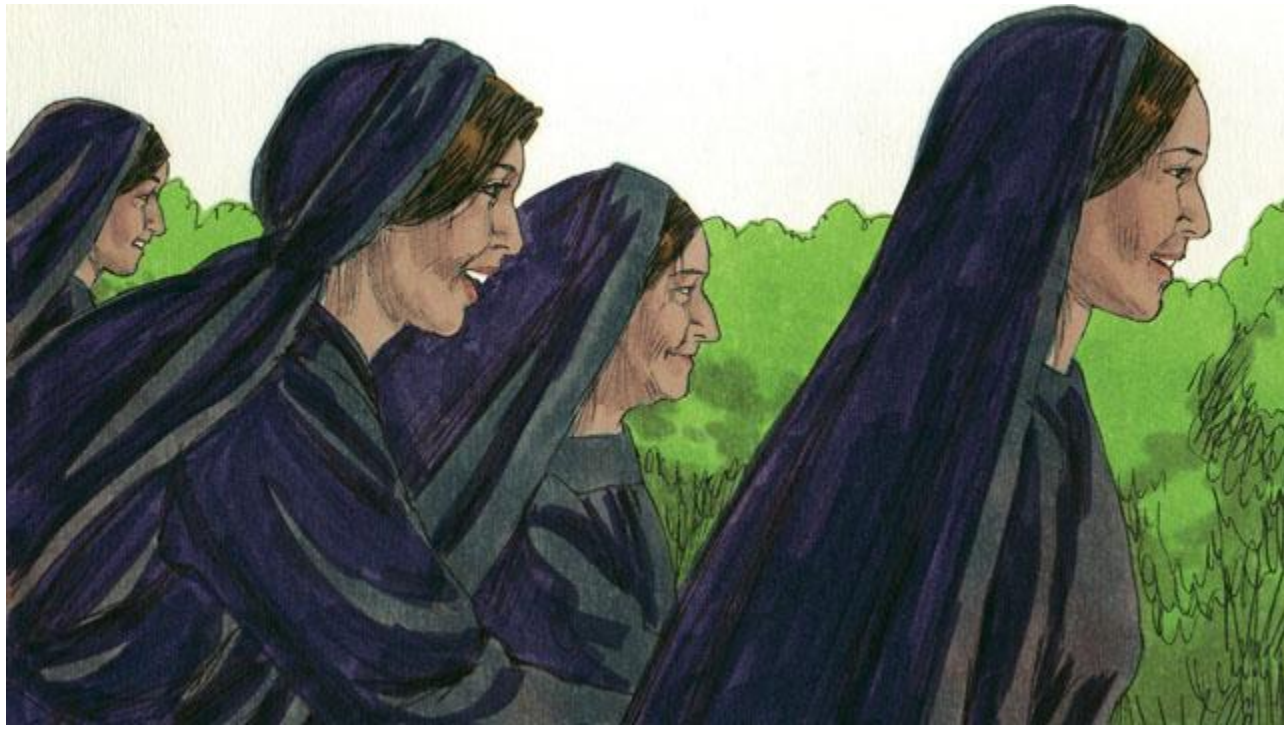

« وختي کي زناکان قبراً فارسنيڊ، فرشته اوشانا بۆگوفت: « نترسيڊ! عيسي ايا نئسا. اؤن مرده يان جا ويريشت درست هؤتؤ کي بۆگفته بؤ. قبر دؤرؤنا فاندريڊ. » زناکان قبر دؤرؤنا فاندريستيدى و جاني کي عيسى پيکرا اؤيا بناييد، بيدنيڊ ولي جسدي نيافتيد.

« هؤخت فرشته زناکانا بۆگوفت: « بيشيد و شاگردانا بيگيد کي عيسى مۇرده يان جا ويريشت و قبل شوما شه جليل . »

زنکان کی ہم ذوق کودید و ہم ترسئید، شاگردان ور بوشونید کی خوش خبراً اوشاناً فرسانید.

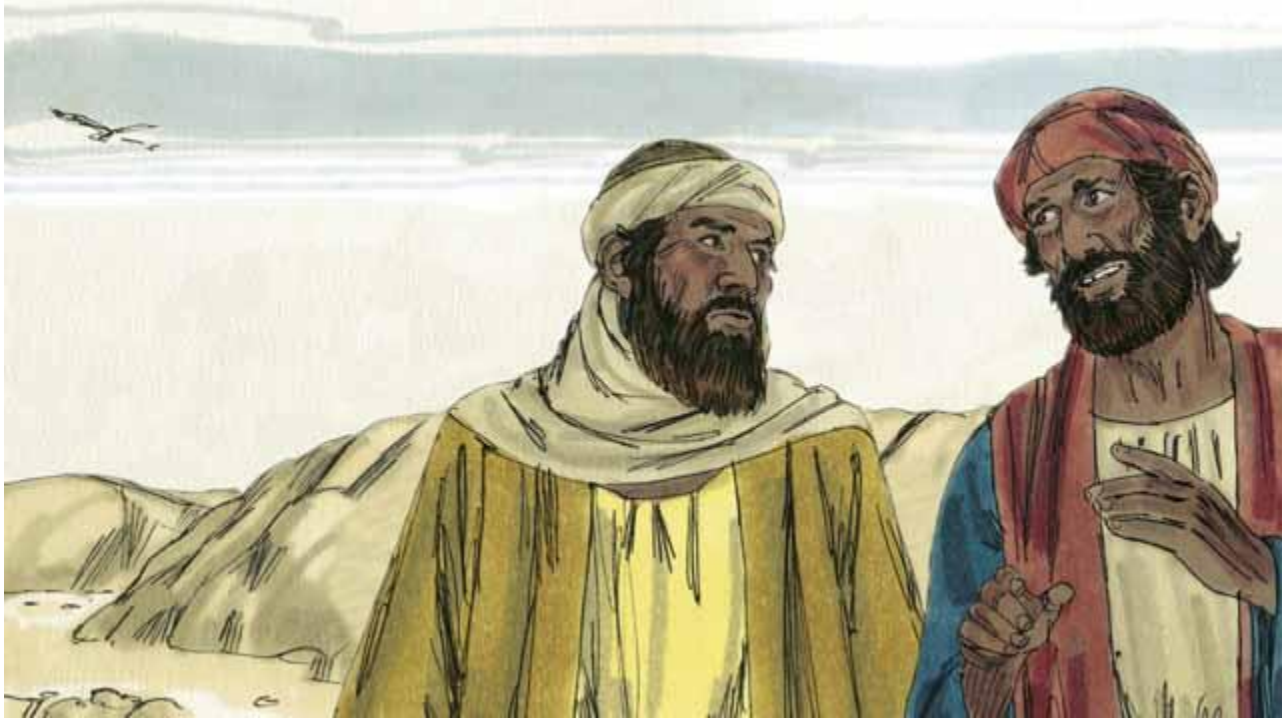

در ها بین زنکان دؤوستاندیبید کی ها خوش خبراً شاگرداناً فادید، ایدفا عیسیا خوشان جلو بیدئید و اونی پا سر بکفتید کی اونا پپرستید. عیسی بؤگفت :
«نترسید !بیشید و می شاگرداناً بیگید کی جلیل بیشید و مرا اویا دینیدی.»

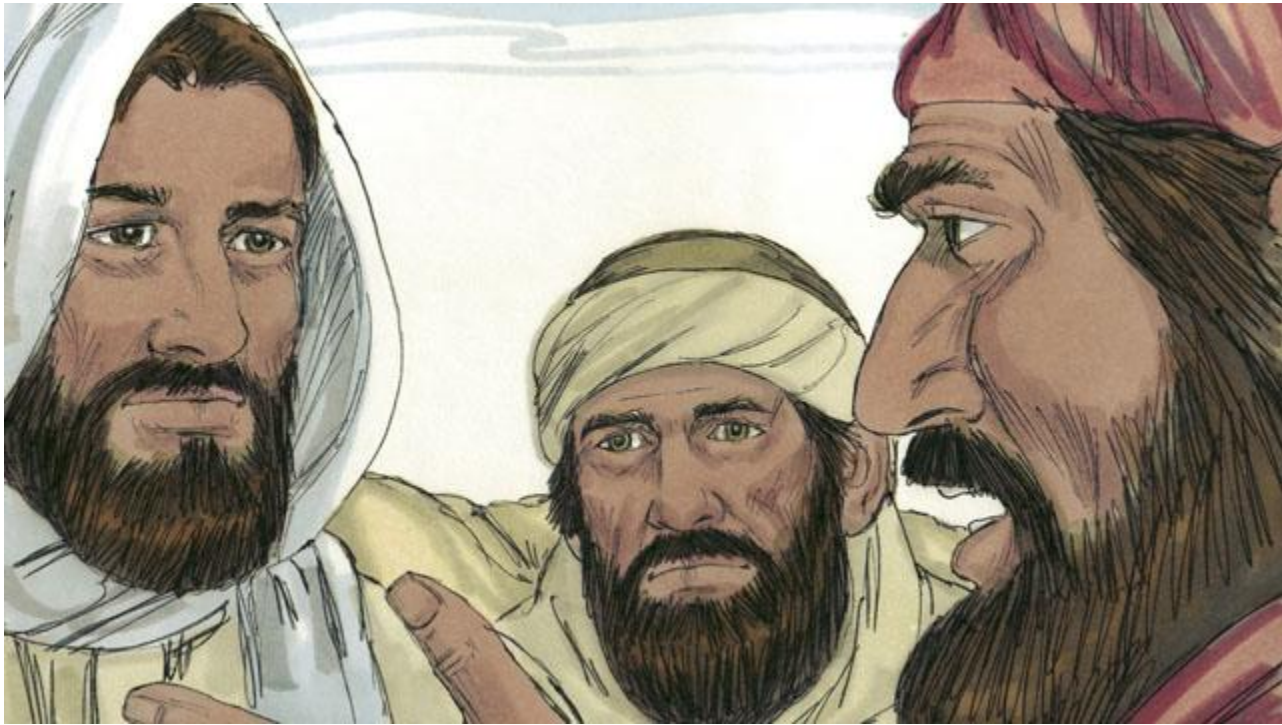
کتاب انجیل متی باب ۲۷ آیه ۶۲ تا باب ۲۸ آیه ۱۵؛ کتاب انجیل مرقس باب ۱۶ آیه های ۱ تا ۱۱؛ کتاب انجیل لوقا باب ۲۴ آیه های ۱ تا ۱۲؛ کتاب انجیل یوحنا باب ۲۰ آیه های ۱ تا ۱۸

۴۲ - عیسیٰ و اگردستن به آسمان

روزې کي خدا عیسیٰ جه موره یان ویرزانه، دونه جه عیسیٰ شاگردان اینتا جه نزدیک شهران شونډیډ، و راه دورون اوچی کي عیسیٰ ره اتفاق دکفته بو گب زنديډیډ. اوشان امید داشتید کي اون هو موعود مسیح ببه، هسا زناکان گفتید کي عیسیٰ دووارة زنده بو بوسنه، اما شاگردان نانسید چیا و باور بوکونید.

عیسیٰ شاگردان نزدیک بوسنه و اوشان مرا گب بزه اما اوشان اونا نشناختید. عیسیٰ اوشانی جا و اوورسه دربارہ چي گب زنديډیډ. اوشان عیسیایا بوگفتید دربارہ اتفاق عجیبی گب زنديډیډ کي چند روز پیش، عیسیٰ ره اتفاق دکفت. اوشان گومان کوید عیسیٰ اینتا غریبه و ماجرائی کي اورشليم دورون تفاق دکفته بو بي خبره.

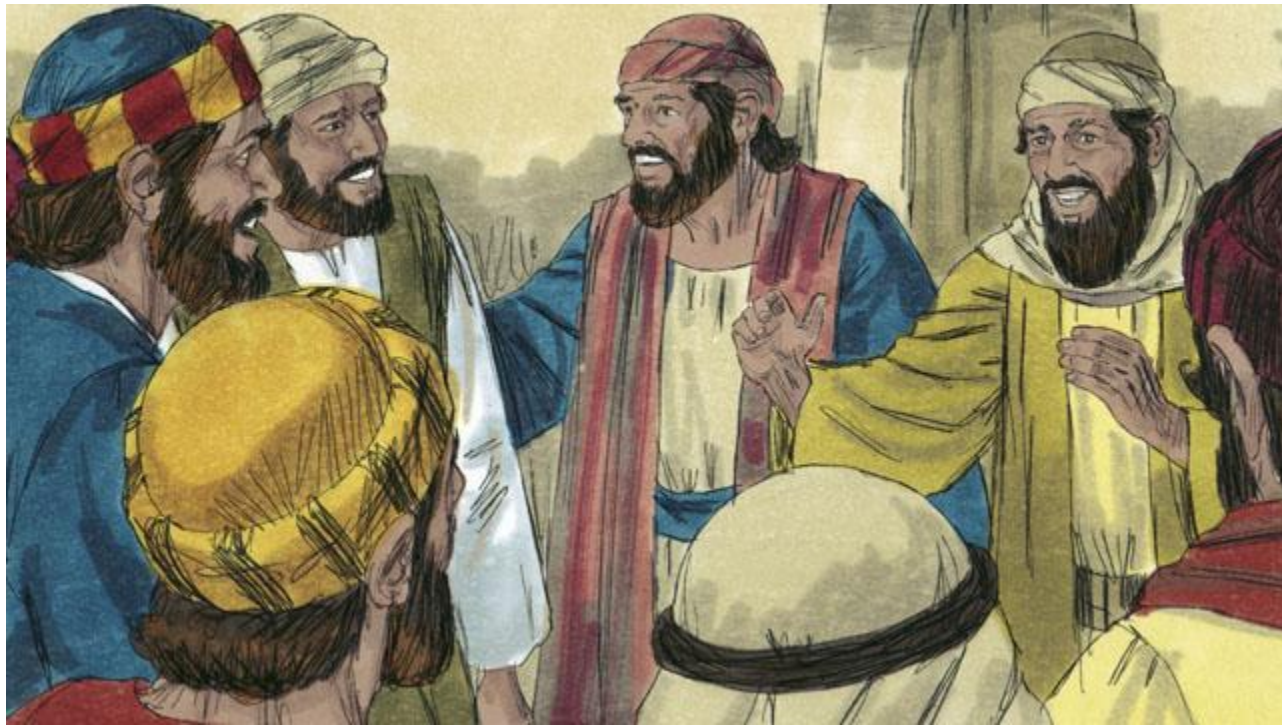

بزین عیسی اوشان ره واشکافت ، کی خودا کلام راجب به مسیح چي بوگفته بو. اون اوشاناً یادآوري بوکۆد کی پیغمبران بوگفته بید کی مسیح زجر کسه و کوشته به، اما سومی روز زندا به.

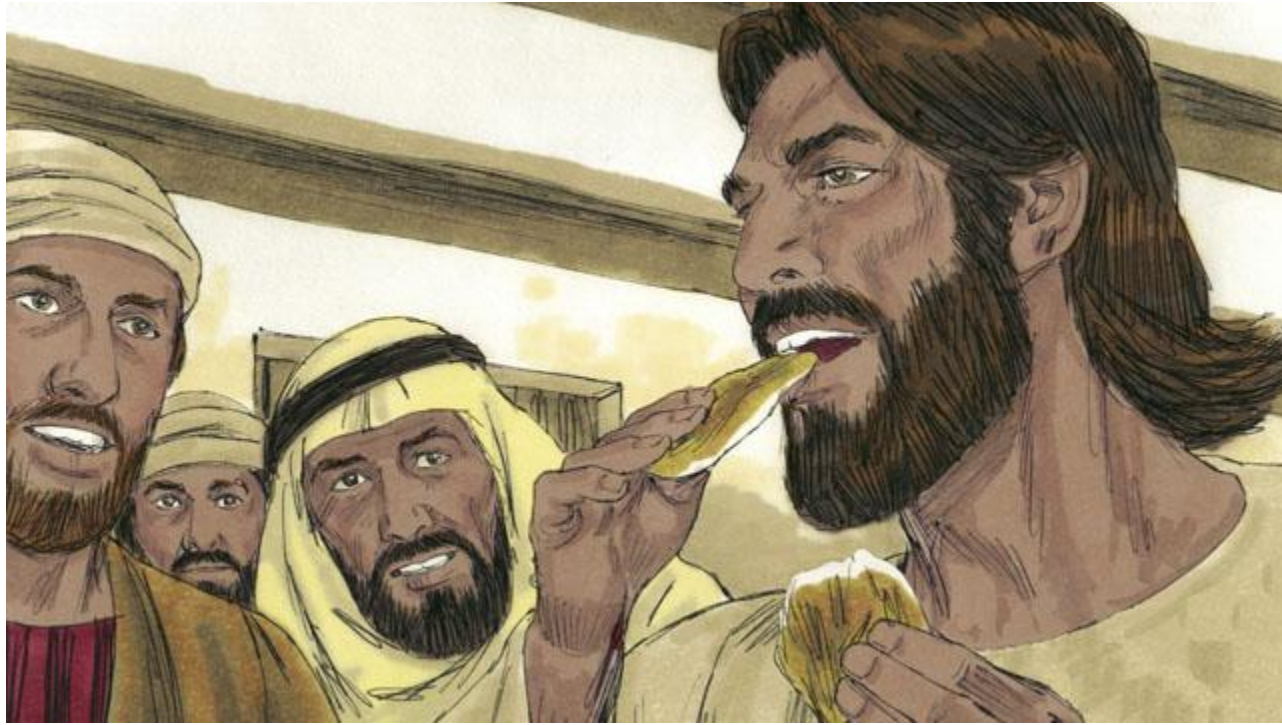

وختی اوشان شهر نزدیکی فارسه نید ، تقریباً شب بو بوسته بو. اوشان عیسی جا بخواستید کی شباً اوشان مرا بئسه، اون اوشان مرع ایئا خانه میان بوشوید. وقتی شام سفره سر نیشته بید، عیسی ناناً اوساد و شوکرگزاری بوکۆد و اونا پاراً کۆد. ایذاً اوشان چومان وازا بوست و فوری اونا بشناختید. ولی هو وخت عیسی جه اوشان نظر غیبه بوست.

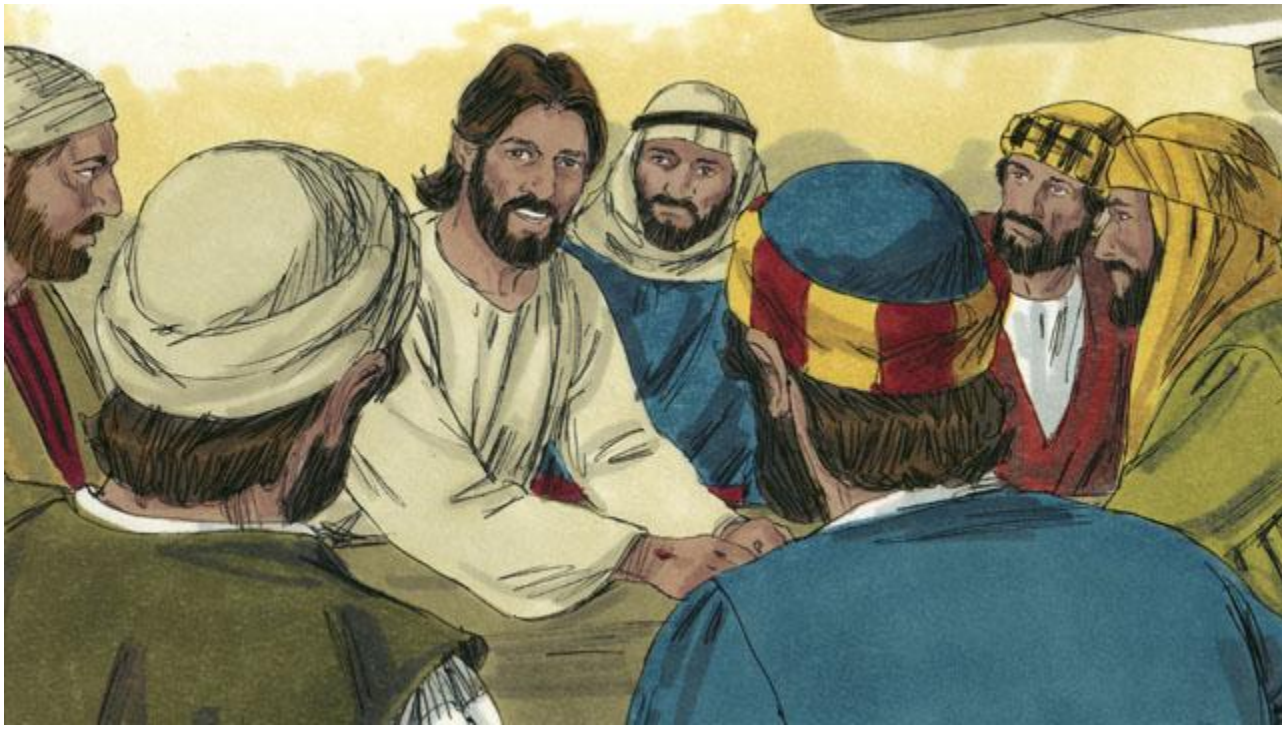

اوشان دوتأ كس كسأ بؤگوفتيد: « اؤن عيسى بؤ، و هن واسي امي ديل تراب تراب دكفت و به هيجان دكفتيم وقتي اؤن مقدس كيتاب مطلبأ امره شرح دائي. «بزين سريه به اؤر شليم و اكر دستيد و وقتي كي فارسنيد، شاگردانأ بؤگوفتيد: « عيسى زنده ايسه! امن اؤنأ بيده نيم. »

هؤ وقت كي گب گب زندنييد، ايدفأ عيسى اشان ميان ظاهر بو و بؤگوفت : «شؤمارأ سلام باد! » شاگردان فكر بؤكؤديد كي روح دننريد، اما عيسى بؤگفت : «چره بترسنيدي ! و شك داريديكي من عيسى ايسام؟ مي دس و پايأ بيدينيدي، روح مي منستان جان ناره . «چونكي اوشانأ نيشان بده كي روح نيه ، اوشانأ جا بخاست ايچي فآديد كي بؤخوره. اوشان ايچه بيخته ماهي اؤنأ فآديدي و عيسى اؤنأ بؤخورد.

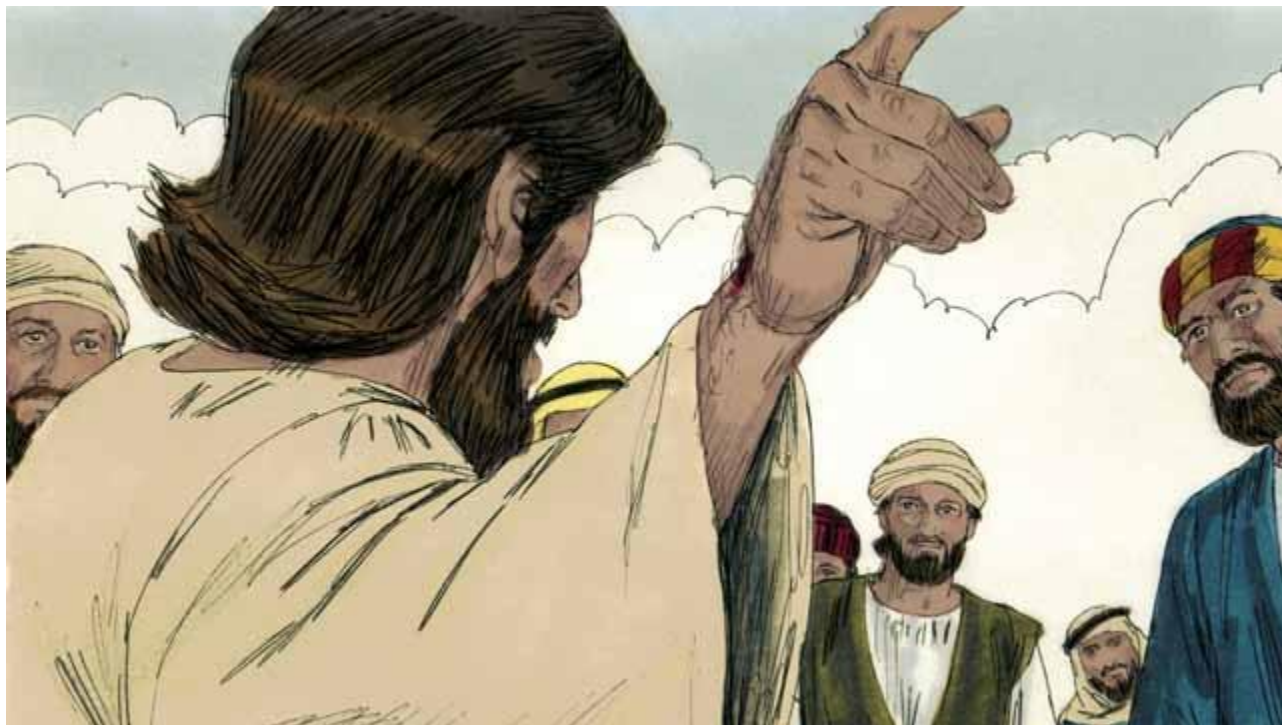

عیسی بۆگفت : «من شو مارا بۆگوفتم کي هر چي خودا کلام دورون در باره من گفته بۆبۆسته، و اسی هوتو ببه». بزین عیسی اوشان یاورفاده کی خودا کلام درک بۆکونید. اؤن بۆگوفت : «جه قدیم ایام، انبیا کیتابان میان بینویشته بۆبۆسته بۆ کی موعو^ه مسیح و اسی رنج و زحمت بیدینه، خو جاناً فدا بۆکونه و سومی رۆز زندا به.»

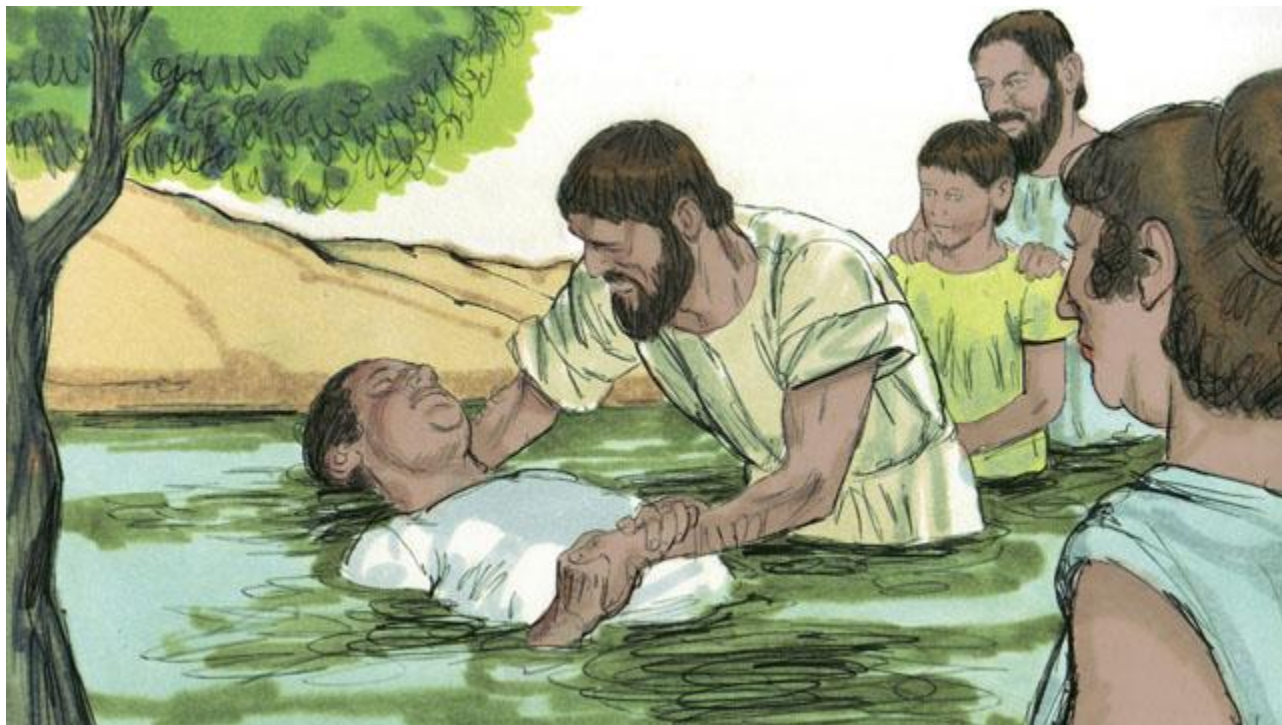

«هاطویم انبیا بینویشته کی می شاگردان خودا کلام اعلان کونیدی و همه کس گیدی توبه بکونید. هرکی توبه بوکونه، خودا اونی گونایان بخشه. می شاگردان ها کارا اورشلیم جه شروع کونیدی، بزین همتا قومان همه جا خانید شون. شو مان شاهد می گبان ایسیدی، و تمامی تفاقاتی کی مرع دکفته.»

عیسی چهل روز بعد چه زنده بوستن مرگ جا، بارها خورا شاگردان نیشان بدأ. اون حتا ایبار هم زمان ویشتر جه ۵۰۰ نفرأ خورا نیشان بدأ. اون راه یان مختلف مرأ خو شاگردانأ ثابت بوکود کی واقعن زندأ بو بوسته و هأ مدت اشانأ درواره خودا ملکوت تعلیم بدأ.

عیسی خو شاگردانأ بفرماست: «خودا تومام اختیاران زمین و آسمان میان مرأ فادأ. بنابراین بیشید و تومام قومانا می شاگرد چاکونید و اوشانأ بنام پیر، و پسر و روح القدس تعمید بدید و اوشانأ تعلیم بدید کی چوتو تومام دستوراتی کی شومارأ فادام اطاعت بوکونید. بخاطر بداید کی من همیشه شیمی مرأ ایسام.»

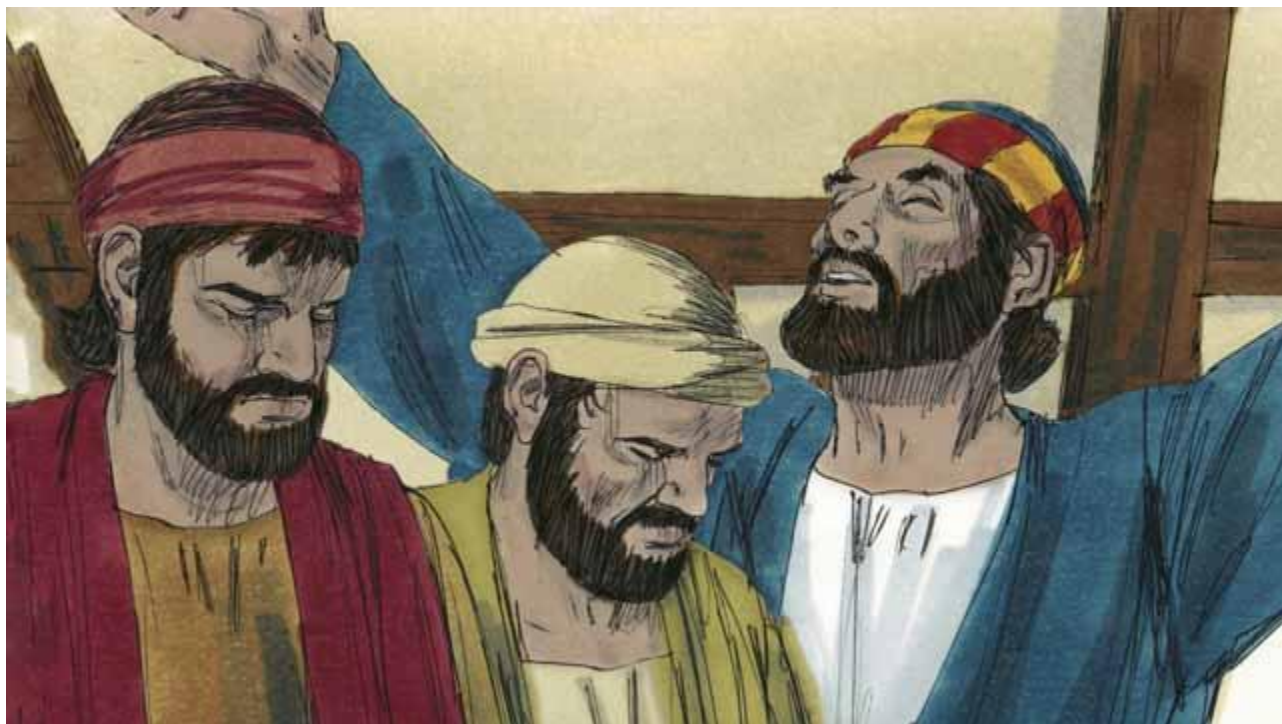
چهل رۆز بعد أنکي عیسی جه مرده یان ویریشیت خۆ شاگردانا بفرماست : «اؤرشلیم دۆرۆن بنسید تا می پئر روح القدس شو مارا اوسا کونه، تا قدرت بگیریڊ. « بعد اۆن ، عیسی اؤشان چوم جولو آسمان بجور بۆشۆ و ایتا ابر میان گوما بۆ. عیسی خۆدا راس دس بینیشیت کی همه چي یا حکومت بۆکۆنه.

کتاب متی باب ۲۸ آیههای ۱۶ تا ۲۰؛ کتاب مرقس باب ۱۶ آیههای ۱۲ تا ۲۰؛ کتاب لوقا باب ۲۴ آیههای ۱۳ تا ۵۳؛ کتاب یوحنا باب ۲۰ آیههای ۱۹ تا ۲۳؛ کتاب اعمال باب ۱ آیههای ۱ تا ۱۱

بعد أنکي عیسی آسماناً و اگر دست، شاگردان هوتو کی دستور بدأ بو، اورشليم دورون بنسائید. ایمان داران مورتین همدیگه مرأ جمعاً بوستید تا دوعا بوکونید.

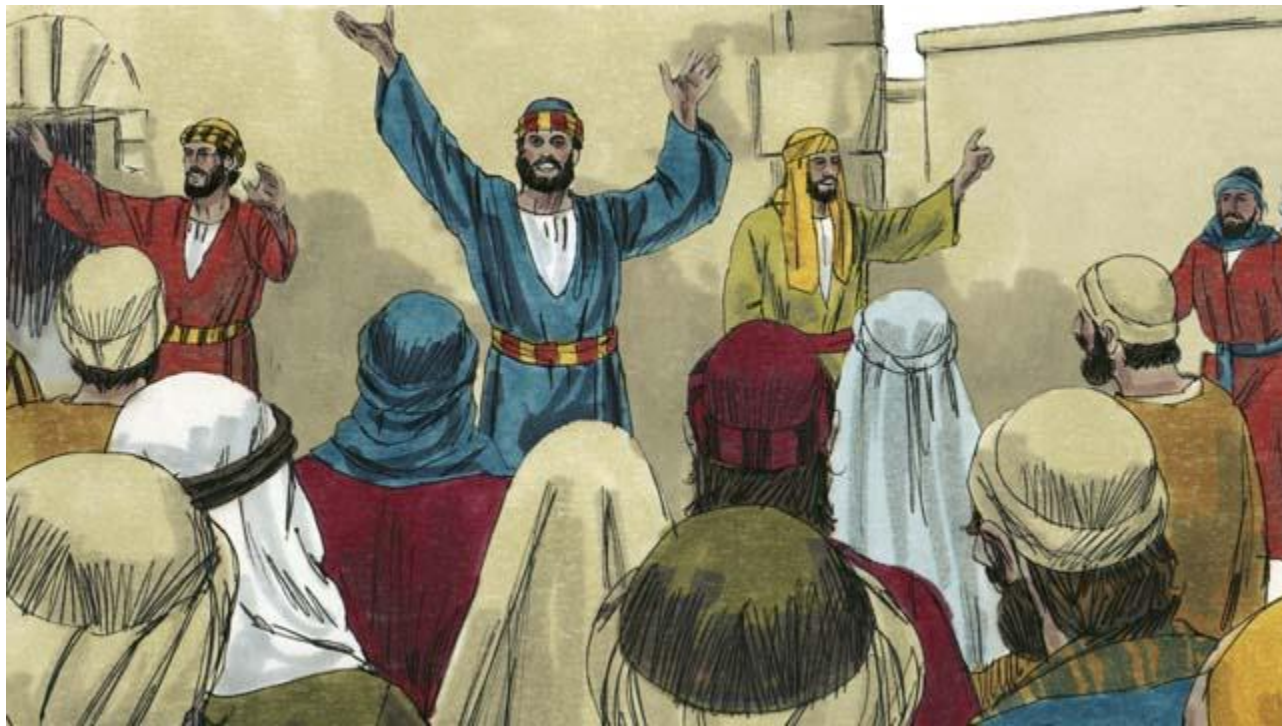

یهودیان هر سال ایتا مهم روزاً جشن گیفتید کی پننیکاست بنامسته بید کی مصادف بو با پنجاه روز بعد جه پسخ^عاید. پننیکاست شوکرگزار ی^عاید جه بجور آوردن گندم محصول بو. اوشان جه سرتاسر دؤنیا اورشليم أمونید کی ها جشناً ایجائی جشن بیگیرید. ها سال دوران، پننیکاست جشن، حدود یک هفته بعد عیسی آسمان جور شون بو.

وختي همتا ايمانداران همدیگه مرأ جمعاً بؤسته بید، ایدفائی اینتا صدا تند باد گنستن منستان هو خانه هوا میانبشتاوسید. بزین ایچی آتش شعله منستان اوشان سر آلو بیگفت. بزین همه تان روح القدس جا پورا بؤستید. و شروع بوکودید گب زنن بزبانهای کي هیوخت اوشان مرأ آشنا نیبیدخودای پرستش بوکودید. روح القدس بو کی اع قوت گب زانه اوشان فادا بو.

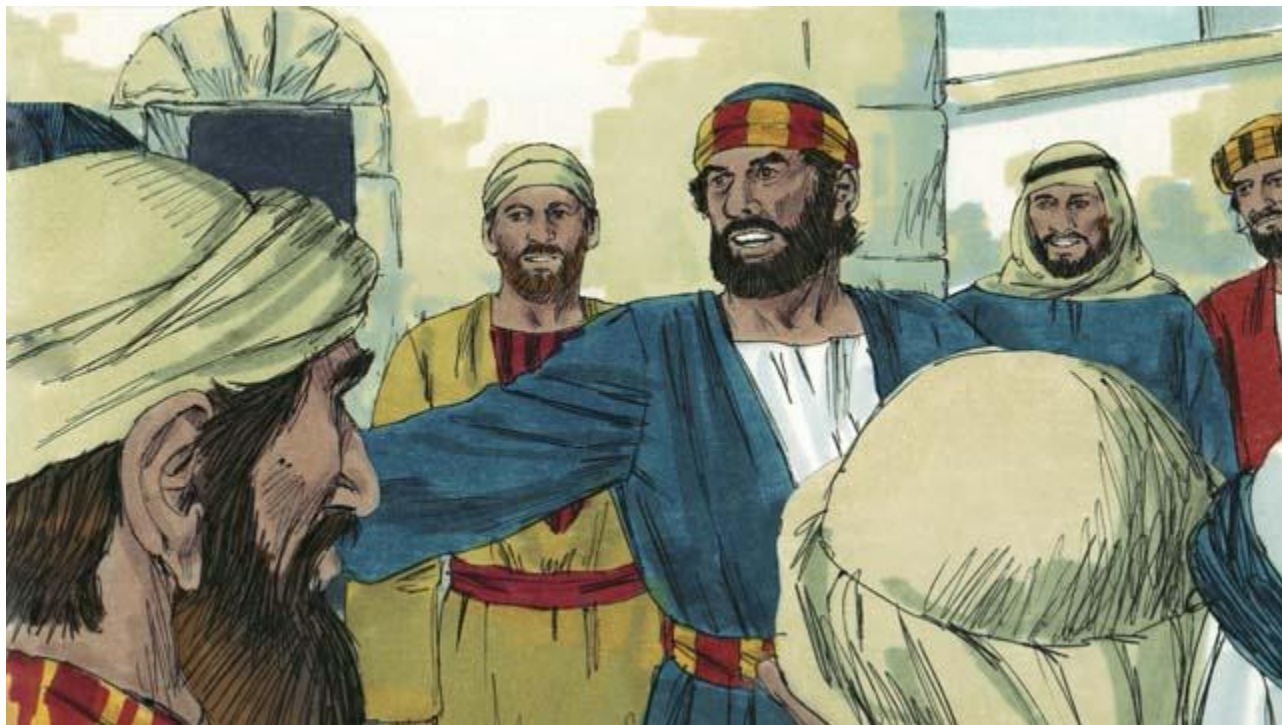

وختي مردومی کی اورشليم باموبید، ها صدایاً بیشتاوستید، همدیگه مرأ جمعاً بؤستید تاکی بیدینید چي اتفاقي دکفته. اوشان بشتاوسیدی کی ايمانداران خودا عجیب و پيله کاران اعلان کوداندريد. اوشان هنه و اسی قاق بو بوستايد، چونکی اوشان گبان فامستیدی. خوشان مملکت میان مردم زوان ایچه دیگه بو. ولی شاگردان ایسراییل شین بید و فقط تانستید به زوان های آرامی، عبرانی و یا یونانی گب بزید. اما اشتاوستید کی شاگردان به اوشان ماری زوان مرأ خودا کاران اعلام کوداندريد.

بعضیان گوفتید شاگردان مست بو بوستید. اما پترس بیسا و او شان بگفت: «گوش بکونید! هان هو پیشگوی یونیل نبی ایسه کی خودا بگفته بو: «روز های آخر میانی، می روح همتان بشر رو فوکونم.»

«ای ایسرائیل قوم، عیسی شخصی بو کی با عجایب کاران خواستی خودش امر بشناسانه. اون خودا قوت امر اجور عجایب کار کودی. هۆتو کی دانید، و شاهد بید، اما اونا بصلیب بکشید.»

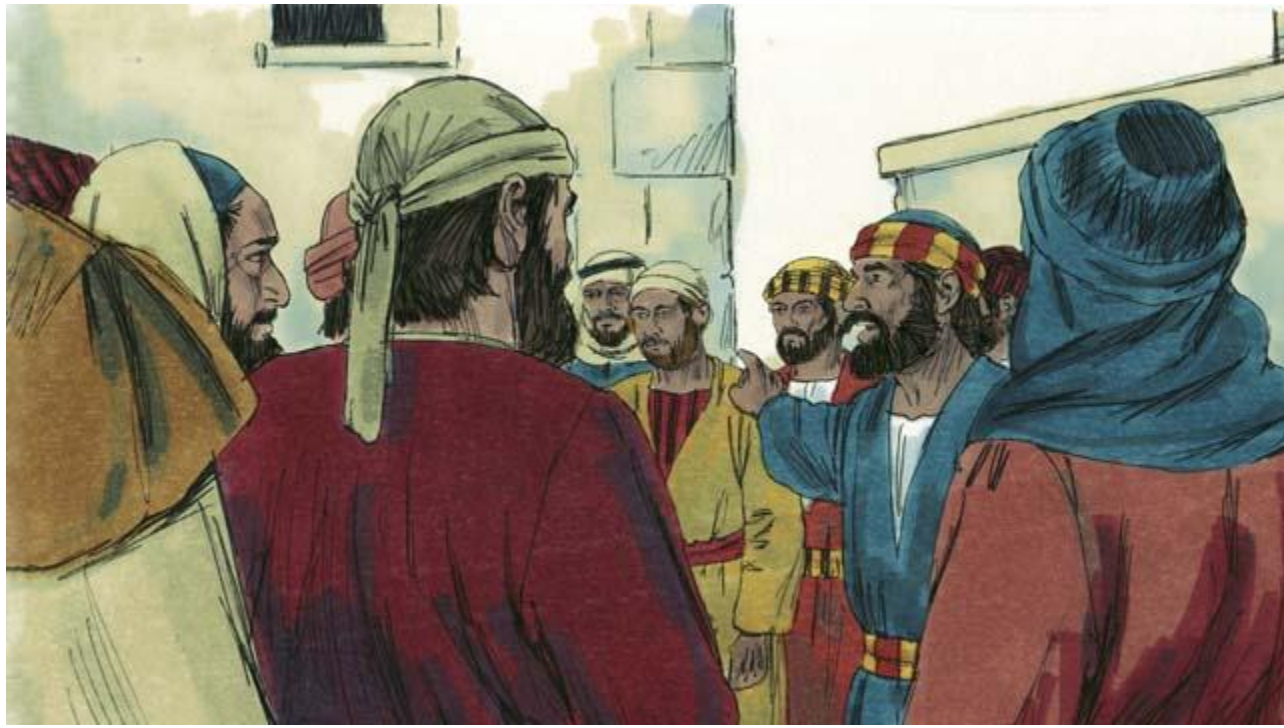

«عیسی اگه چی بمرده، ولي خودا اوئنا دووارة مؤرده یان جا زندا کۆد. ان هۆ پیامبر پیشگوئی ایسه کی گه: تو ولانی کی تی مقدس زاکه بدن فاسدا به. امان شاهد ها حقیقت ایسیم کی خودا عیسیا مرده یان جا ویریزانه.»

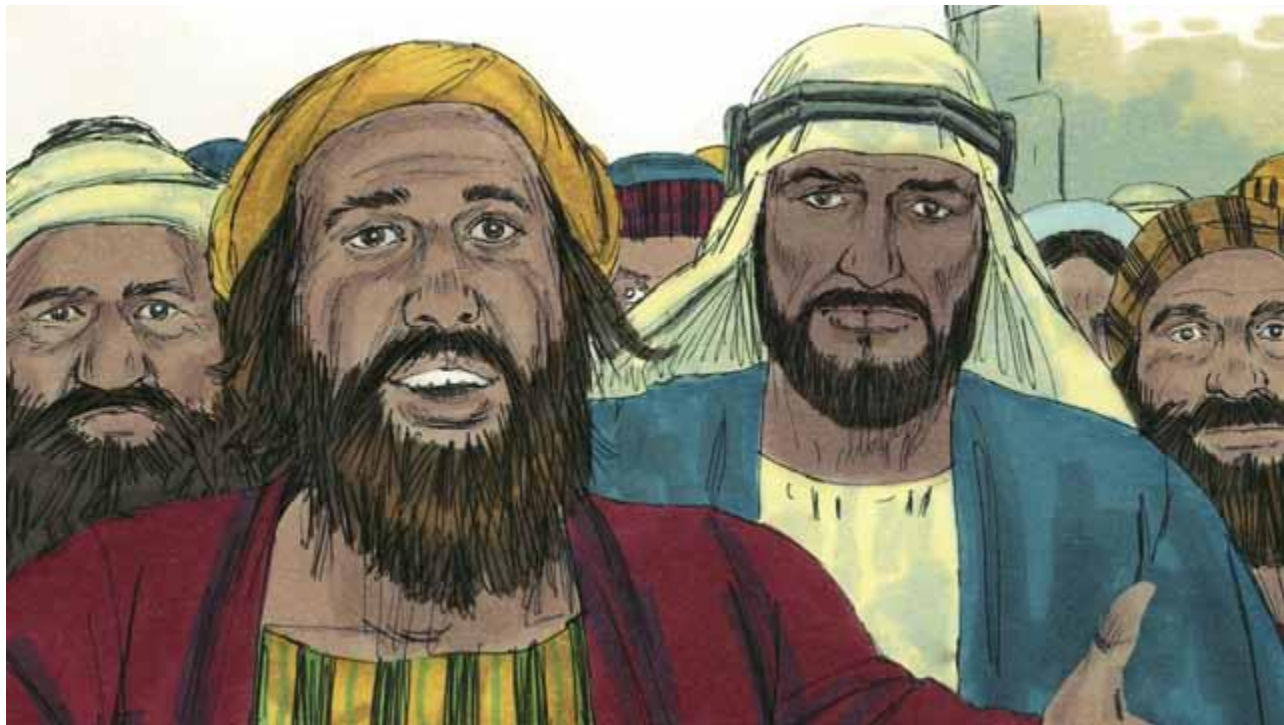

خودای پئر، عیسیای الان آسمان دۆرۆن بهترین افتخار جا یگه یعنی خو راست بال سر بینیشانه. عیسی هۆتۆ کی وعده بفرماسته بۆ روح القدس! امرا اوسا کوده .. روح القدس دلیل چیزائی ایسه کی امرو شۆمان آنی نتیجا یا دینیدویا اشتاؤید.

شوما عيسايا به صليب سر فاكشاييد، ولي مطمئن ببويد كي خودا اونا، خوداوند و مسيح تعيين بوكونده. »

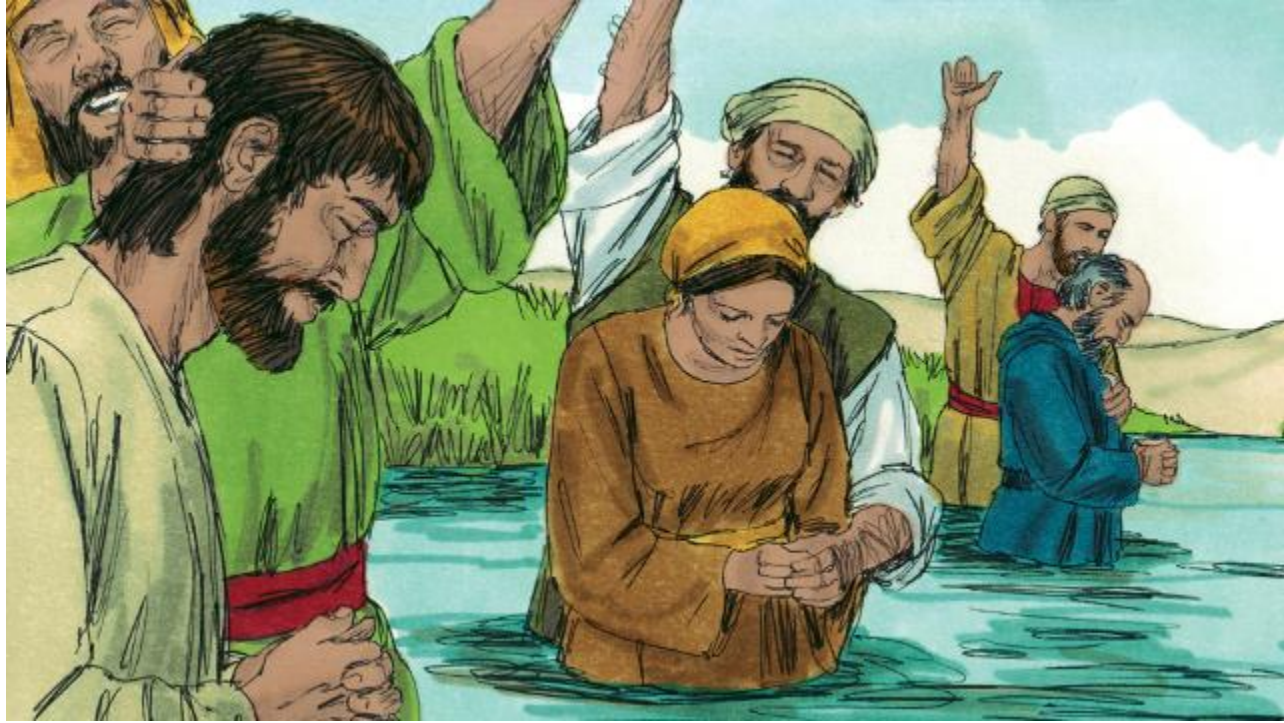

پطرس گبان مردوما تحت تاثير بنا . هن و اسي جه ازن و الباقي شاگردانا و اوقورسه نيد: «اي براران، هسا چي وا بوكونيم؟»

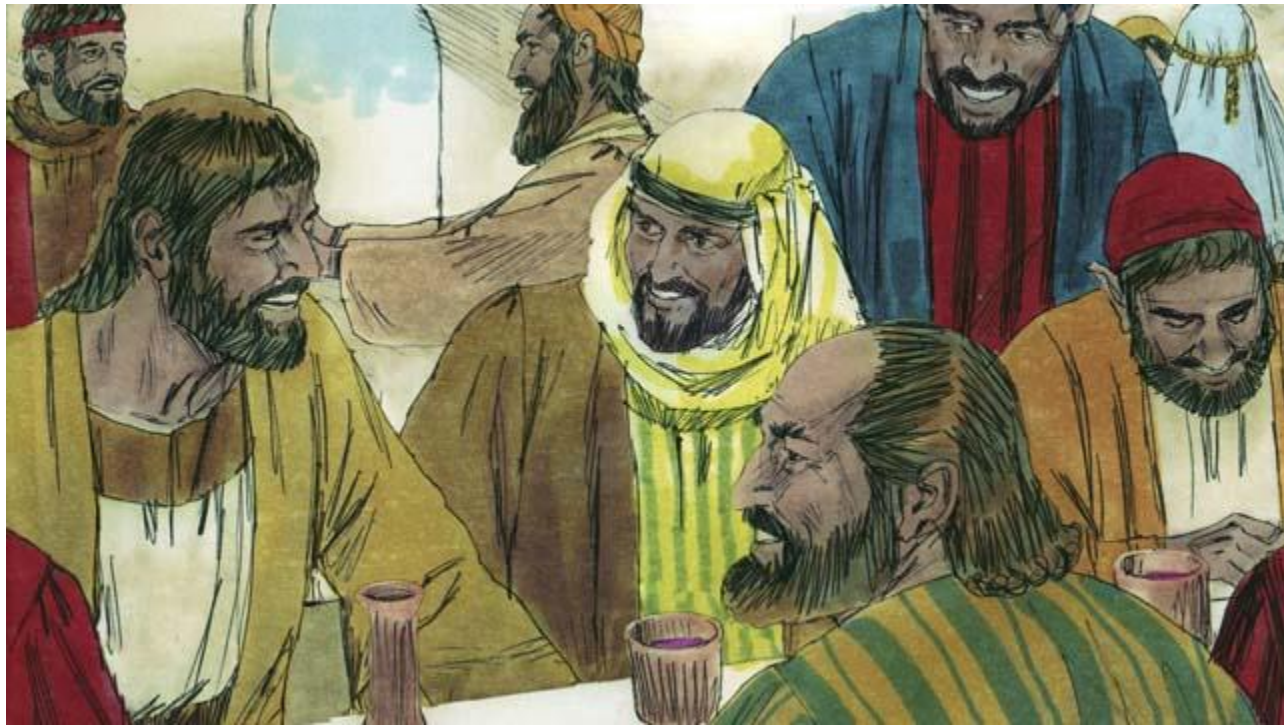

پطرس جواب بدأ: « هر تآ جه شوماهان نیاز دارید تا خودا شیمی گنایا نا ببخشه. بزین توبه بکونید و بنام مسیح^عیسی تعمید بیگیره. بازون خودا روح القدس هدیه یا شوماراً فاده. »

تقریباً ۳۰۰۰ نفر پطرس گبانا ایمان باوردید و عیسی شاگرد بوبوستید. اوشان آب مرا تعمید بیگفتید و ایمانداران جمعاً اورشليم کلیسا دۆرۆن بیوستید.

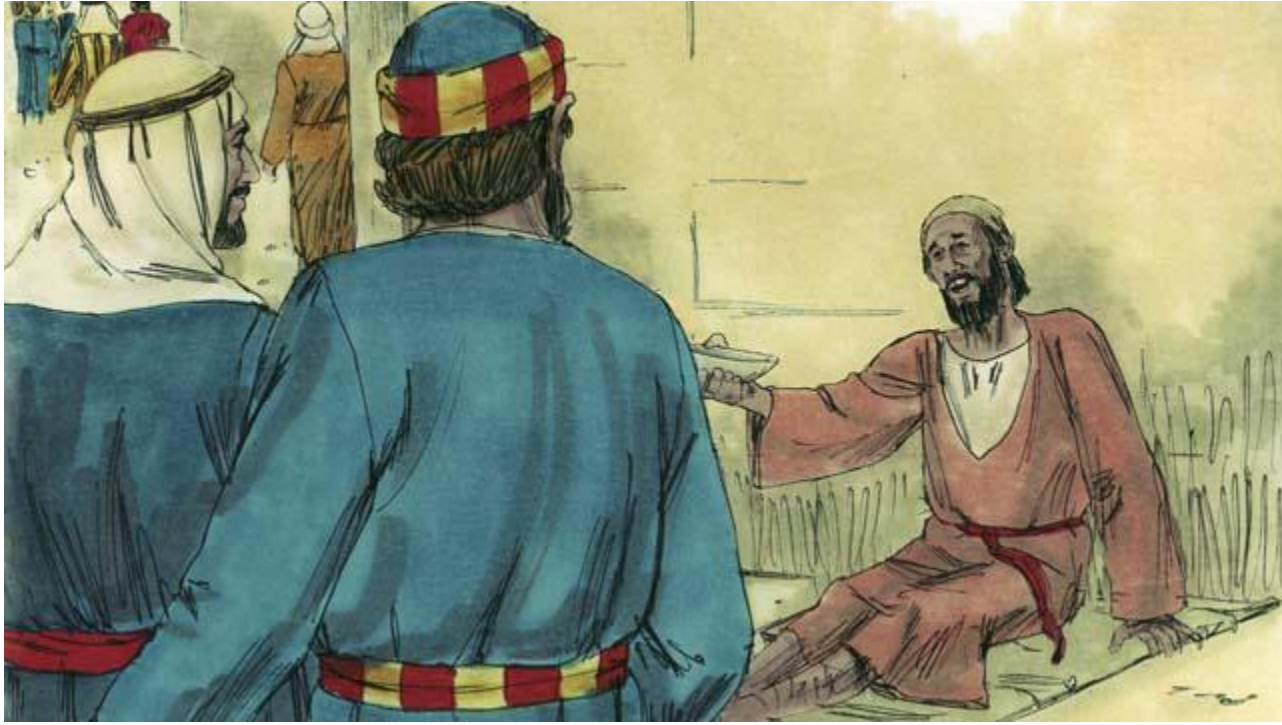

هؤ شاگردان هو تعاليمي كي رسولان دانيدگوش كويد . و با هم غذا خورديد و دؤعا كويد. الباقي ايمانداران مرأ مرتب خوداي پرستش كويد . و هر چي داشتيد همدیگه مرأ سهم كؤديد. مردؤم درواره اوؤشان جا خرمي گب زئيد و هر رؤز عده ويشتري ايمان آورديد.

كتاب اعمال رسولان فصل ۱ آيه ۱۲ تا ۱۴ و فصل ۲

۴۴ - پطرس و یوحنا ایتا گدایا شفا دیهد

ایتا روز پطرس و یوحنا پرستشگاه طرف شوندیبید. دروازه ورجا، ایتا چولاق مرداکا بیده نید کی گدایی کودی.

پطرس هو چولاق^مرداکا فندرست و بؤگوفت: «من هیچ پولی نارم کی ترا فادم. اما اونچی دارما، ترا فادم. عیسیایه^مسیح، نام مرا ویریز و راه بؤشو!»

خۇداۋند فوري ھۆ مرداكا شفا بدأ ۋ اۆن شروع بۆكۆد راه شوۆن ۋ اوشان دور خوشحالى كودى ۋ خۇدايا شوكرگزارى كودى. مردۆمى كى پرستشگاه حياط ايسا بىد، قاق بوبوستىد.

خىلى آدمان جمعا بۆستىد ۋ ھۆ مرداكا كى شفا بىيافته بۆيا بىدنىد. پطرس ھۆ جماعتا بۆگوفت: «چره جه ھا مرداك شفا يافتن انقدر قاق نىبىد. امان خۇدمان دىندارى يا قدرت مرأ اونا شفا ندانىم. بلكى عيسى قدرت ۋ ايمانى كى عيسى عطا بۆكۆده بۆاونا شفا بدأ، چونكى امان اون باور و ايمان دارىم.»

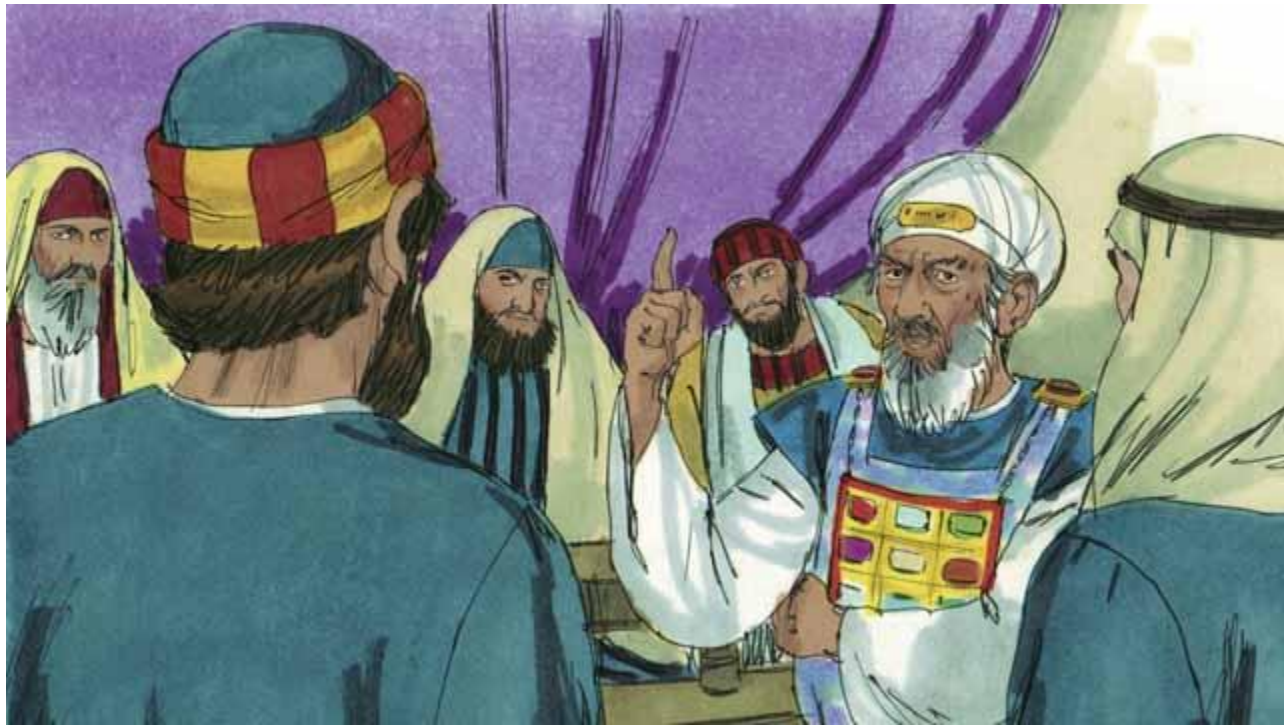

«شۆمان كسانى ايسيد كي رومي فرماندار ا بخاستيد عيسايا بۆكۆشه. شۆمان اونى كى همكس زنده كودى بۆكۆشتيد، اما خۇدا اونا جا مورديان زندا كۆد. گرچى شۆمان ناستيد چي كودانريد، خۇدا جه شيمي كار استفاده بۆكۆد كى كيتاب مقدس پيشگونيا عملي بۆكۆنه كي بۆكفته بۆ مسيح واسي عذاب بکشه و بيميره. پس هسا توبه بۆكۆنيد و خۇدا ور واگرديد كى شيمي گۇناه پاكأ به.»

وختى پرستشگاه پيلتران پطرس و يوحنا گب بشتاوسيدى خشمگينا بۆستيد. بزىن اوشانا بيگيفتيد و زندان تاودانيد. اما خيلي جه اوشان كي پطرس پيغامأ بيشاوسته بيد، ايمان باورديد و ايمانداران تعداد ۵۰۰۰ نفر فارسه.

رۆز بعد، يهۇدەسران، پطرس ۋ يوحنايا پيله كاهن ۋ اني همكاران ويرجا باورديد. اوشان پطرس ۋ يوحنايا واورسه ئيد: « چي قدرتي مرا چولاق مرداكا شفا بدائيد؟ »

پطرس جواب بدأ: « ها مرد عيسا مسيح قدرت مرا شفا بيافت ۋ شيمي جولو ايسا. شوما عيسايا بصليب فاكشيد، اما خودا اونا دووارة زندا كود! شو مان اونا قوبيل نوكوديد، اما راه ديگه ئي رستگار بوستن ره وجود ناره، بغيرز عيسى قدرت! »

پيله رهبران مذهبی جا نترسی پطرس و یوحنا مات و مبهوت بمانستید، چون دئیید کي اوشان افراد بیسواد و معمولی ایسید. بزین بخاطر اوردید کي ها مردان کي عیسی مرأ بید. بزین اوشان بگفتید: «اگر دواره در مورد عیسی مردم رع گب بزین بدجوری شماره ز نیم.» بعد آنکي پطرس و یوحنا یا بترسانید، آزاداً کؤدید.

کتاب اعمال رسولان فصل ۳ و فصل ۴ آیه ۲۲

۴۵- استيفان و فيليپس

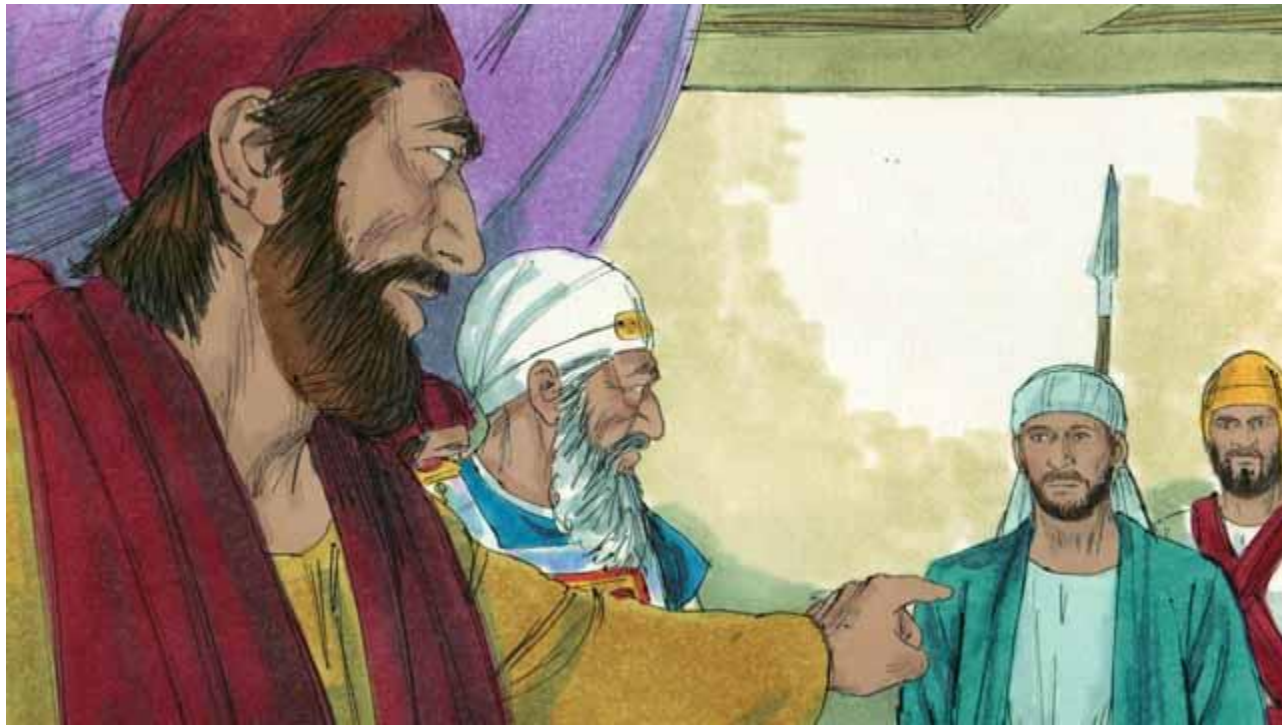

ايتا جه رهبراي كليسا ي اوليه ، استيفان نامى بو كى همتان اون ايحترام ناييد. جه روح القدس و حكمت پور بو. استيفان موجزات زيادي انجام بدأ و خايليان اون گبان واسى عيساي ايمان باوريد.

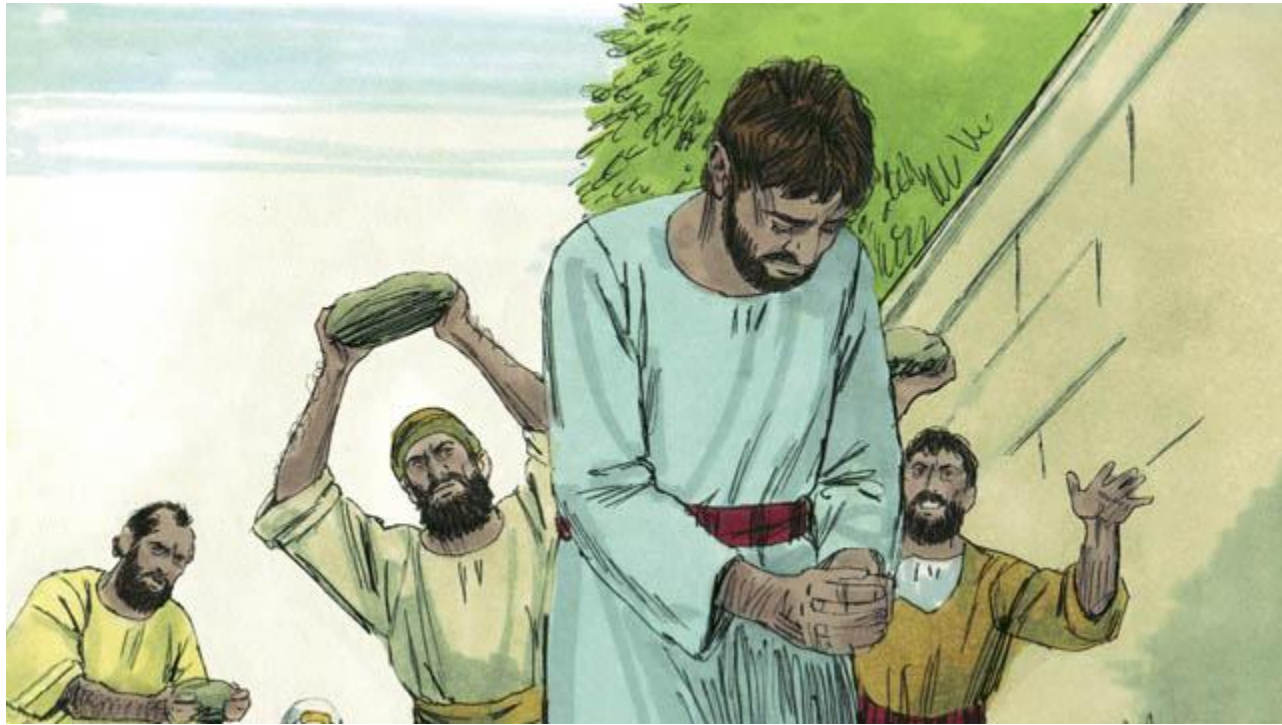

ايتا روز كي استيفان تعليم در واره عيساي مشغول بو ، بعضيان جه يهوديان كي عيسا يا ايمان ناشتيد، شروع بو كويد استيفان مرا بحث و جدل كودن. اوشان خيلي خشمگين بو بوسته بيد و مذهبي رهبران در واره استيفان دوروغ بوگفتيد: « امان بيشتاوستيم كي اون در واره موسا و خدا، پليد گباني بزه. » بزين دين رهبران، استيفانا بيگفتيد و اونا پيله كاهن و الباقي يهودي رهبران ويرجا باوريد. جايي كي دوروغي شاهدان در باره اون ويشتد دوروغ گفتيد.

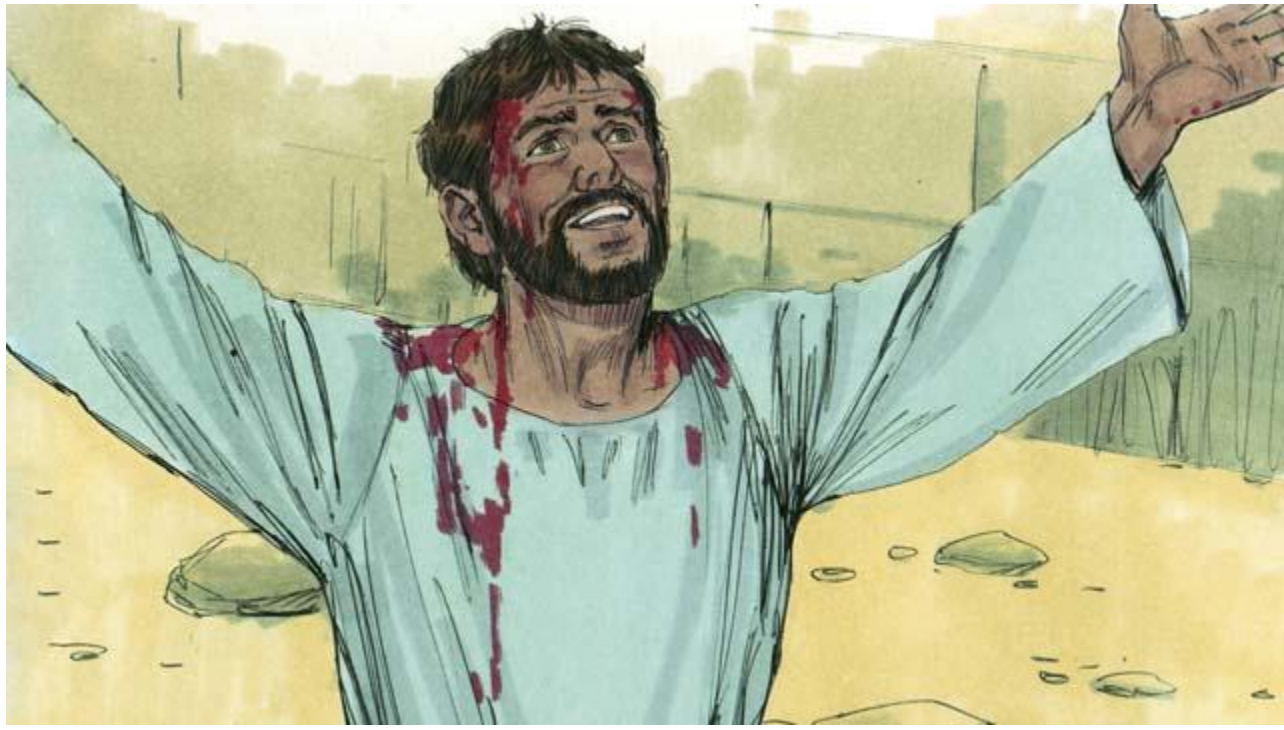

پيله^كاهن استيفانا و او ورسه: «آيا ها چيزانى كه مردم گيدي حقيقت داره؟» استيفان جاخاطر جواب دان او سوال، گبان زيادى پيله كاهن بگفت. اون پيله^كاراني كي خودا جه ايبراييم زمان تاكى عيسى دوران، و پيله كاراي كي خودا يهوديان ره انجام بدأ بو، و ان كي چوتو خودا قوم بارا اونا نا ايطاعتي بوكونده بيد. استيفان اوشانا بوگوفت: «شوما اي گردنكش و عصيانگر^قوم ايسيد. هميشه روح القدس ردا كونديد، درس هونتو كي شيمي پئران هميشه خودايا ردا كونديد و اوني انبيايا بوكونشتيد. اما شومان كار بدتري بوكونديد، شوما موعود^مسيحا بوكونشتيد!»

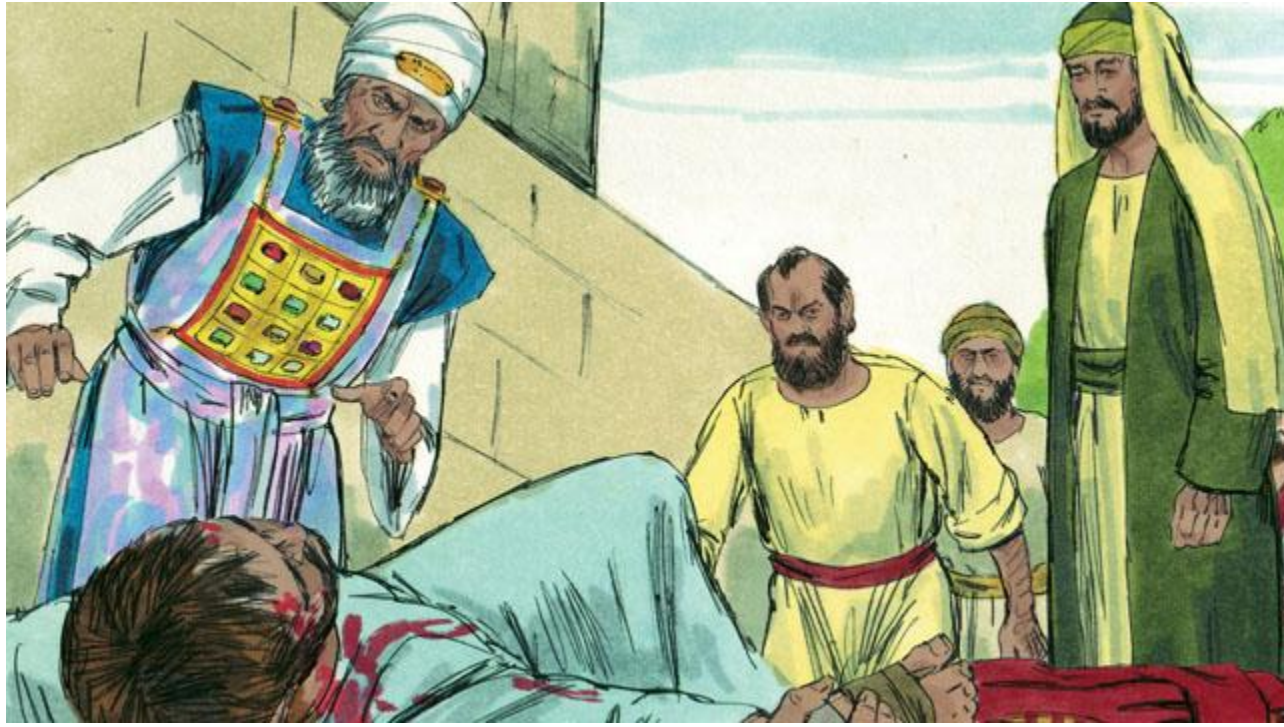

وقتي كي مذهبي^رهبران ها گبانا بيشناوستيد خيلي خشمگين بوؤستيد، خوشان گوشانا بيگفتيد و ايجره بزئيد. اوشان استيفانا ببرديد بيرون شهر و اونا سنگسار بوكونديد كي بيميره.

استيفان جان دهن ز مات ايگره بزه: «اي عيسى! مي روحاً قوبيل بۆكۆن. «بعد زانو بزئه و دؤواره ايگره بزه: «اي خوداوند! ها گۇنايا اشنا ره نيگير» و بزین جان بدأ.

هؤ رۆز خيلي جه اؤر شليم^مردوم شروع بۆكۆديد عيسى پيرووانا اذيت كۆدن و ايمانداران الباقي جايان بوگر يختيد ، اما با انهمه تفافات، اوشان هر جا كي شؤنيد درواره عيسى مؤ عظه كۆديد.

ايتا جه عيسى شاگردان بنام فيليپس بهمراه ديگر ايمانداران، جفا زما ت اورشليم جه بؤگروخته بؤ. اؤن بؤشؤ سامره ،ؤ اؤيا درواره عيسى مؤعظه بؤكؤد و خيلي جه اؤيا مردؤمان نيجات بيافتيدي. بزین ايتا رؤز، ايتا فرشته جه خؤدا طرف فيليپسا بؤگؤفت كي بشه ايتا جاده بيابان دؤرؤن . وختي هؤ جاده دؤرؤن ايسا بؤ، ايتا جه حبشه مهم موقاماتا بيده كي خؤ كالسكه مرأ مؤسافرت كؤدان دره. روح القدس فيليپسا بفرماست كي هؤ مرداك ويرجا بشه و اؤني مرأ گب بزنه.

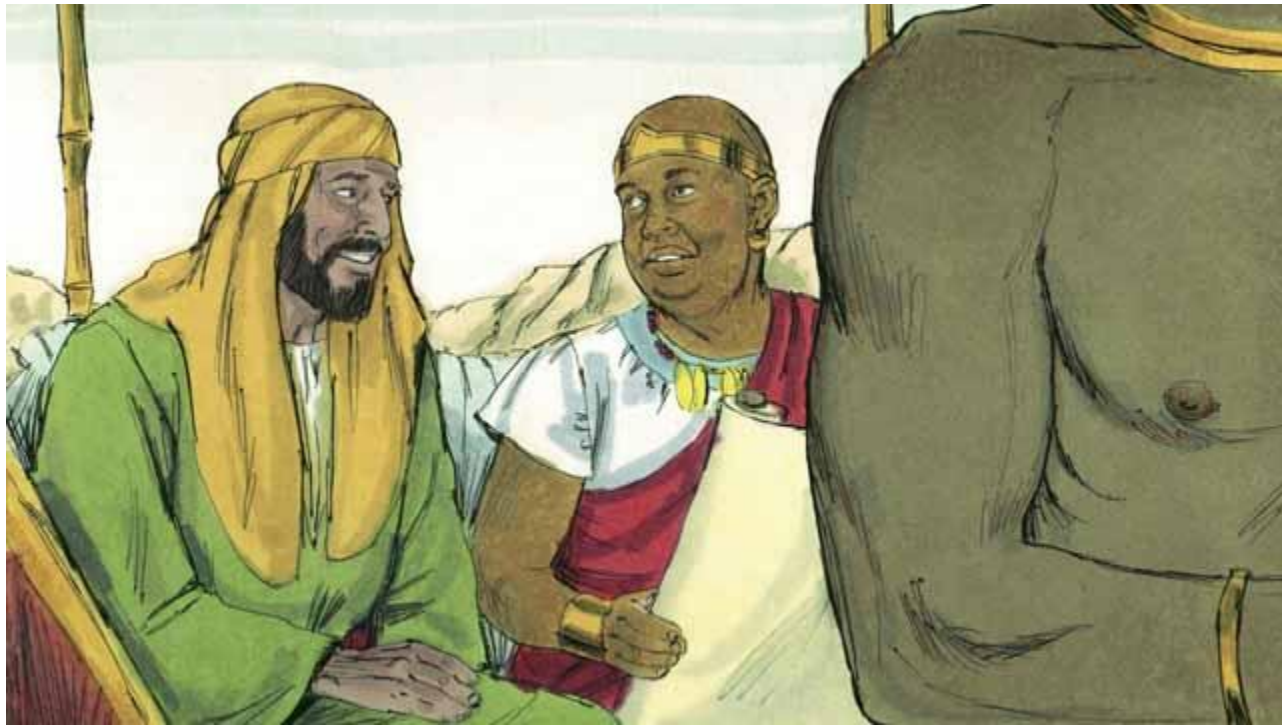

وختي فيليپس ارابه يا نزديكا بؤست ،بيشناؤست كي هؤ حبشي آدم اشعياي نبي كيتابا خواندان دره. اؤيا كي گه: « ايتا بره منستان كي ذبح ره بريدي و ايتا بره منستان كي خاموش ايسه ،هيچ كلمه ئي نؤگؤفت. اؤني مرأ ناعادلانه برخؤرد بؤكؤديدي و اؤنا احترام نناؤيدي. اؤشان اؤني جانا بيگيفتيدي. »

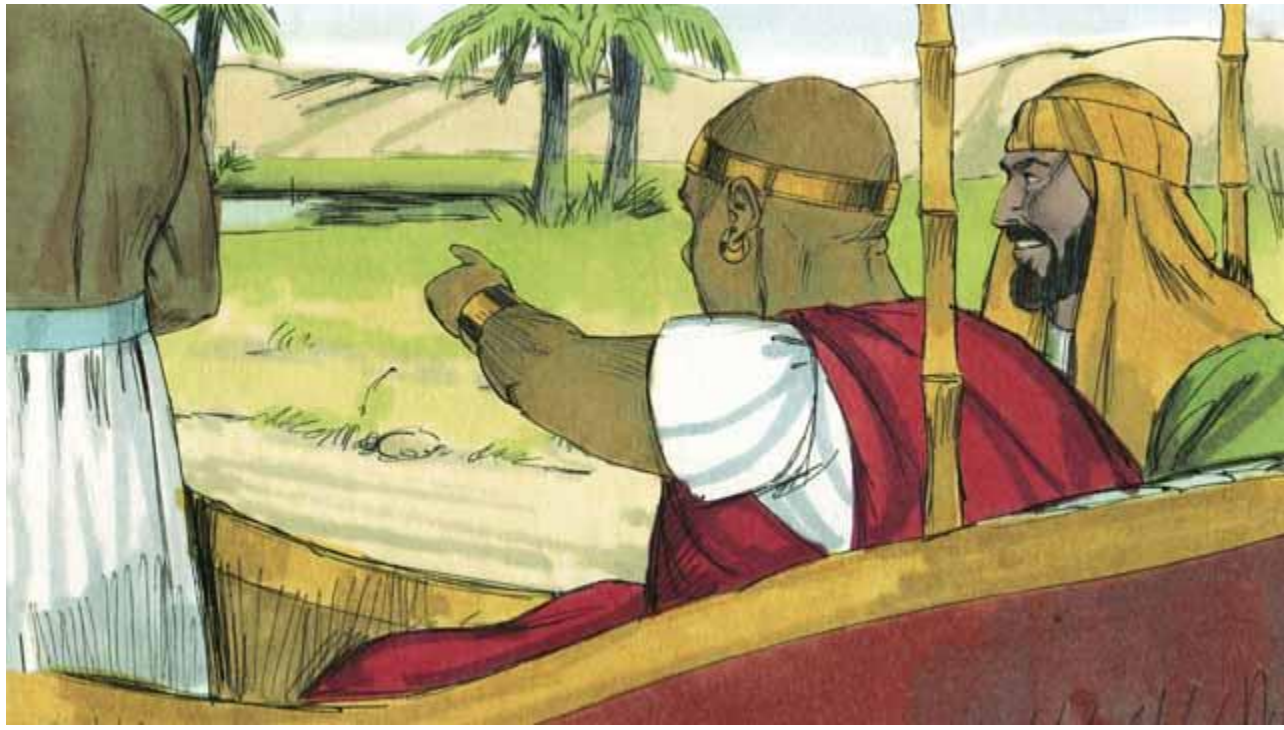

فيلیپس حبشی آدمأ و اوۆرسه : «آیا چیزیا کی خوانی تانی درک بۆكۆنی؟» حبشی جواب بدأ: «نه، من نتانم اوئا بفهمم مگه ان کی اینفر مره توضیح بده. خواهش كۆم بیا بۆجۆر و می ویرجا بینیش. آیا اشعیا انا درواره خودش گه یا اینفر دیگه؟»

فیلپس ارابه میان بشو واون کنار بینشت ، بزین حبشی ره شرح بدأ کی اشعیا دربارہ عیسی بینویشته بۆ. فیلیپس جه الباقی آیات خودا کلامم توضیح بدا کی عیسی خوش خیرا اوئا فارسانه.

هتو كي پيش شوئديبيد، به ايتا بخته آب فارسئيد. حبشي مرداي بؤگوفت: «فاندر ايا آب نها! ايا امكان داره تعميد بيگيرم؟» و خو غولام فرمان بدأ كي ارا به بداره.

بزين اوشان آب دؤرون بؤشوئيد و فيليپس حبشي مرداكا تعميد بدأ. وختي جه آب بيرون بامؤئيد، ايدفا روح القدس فيليپسا ايتا جايه ديگه ني بيرد. جائي كي اون درباره عيسى مؤظه يا ادامه بدأ.

حبشي مرداي شادي کونان جه انکي عيسايأ بشناخته خو سفر بخانه طرف ايدامه بدا.

کتاب اعمال رسولان باب ۶ تا ۸

سولس جوان^مرداي بۆ كي كسائي كي استيفاناً كۆشتانديبيد، يهوديان رختاناً داشتې اؤن عيسايا ايمان نأشتې. و هن واسي ايمانداراناً آزار دئي اؤن اورشليم دؤرون ا خانه به او خانه شوئي كي مرداكان و زناكانا دستگير بۆكونه و زندان تاوده. پيله^كاهن سولسا بوگفتا بو كي بشه دمشق كي اويأ مسيحياتاً دستگير بۆكونه و واگردانه اورشليم .

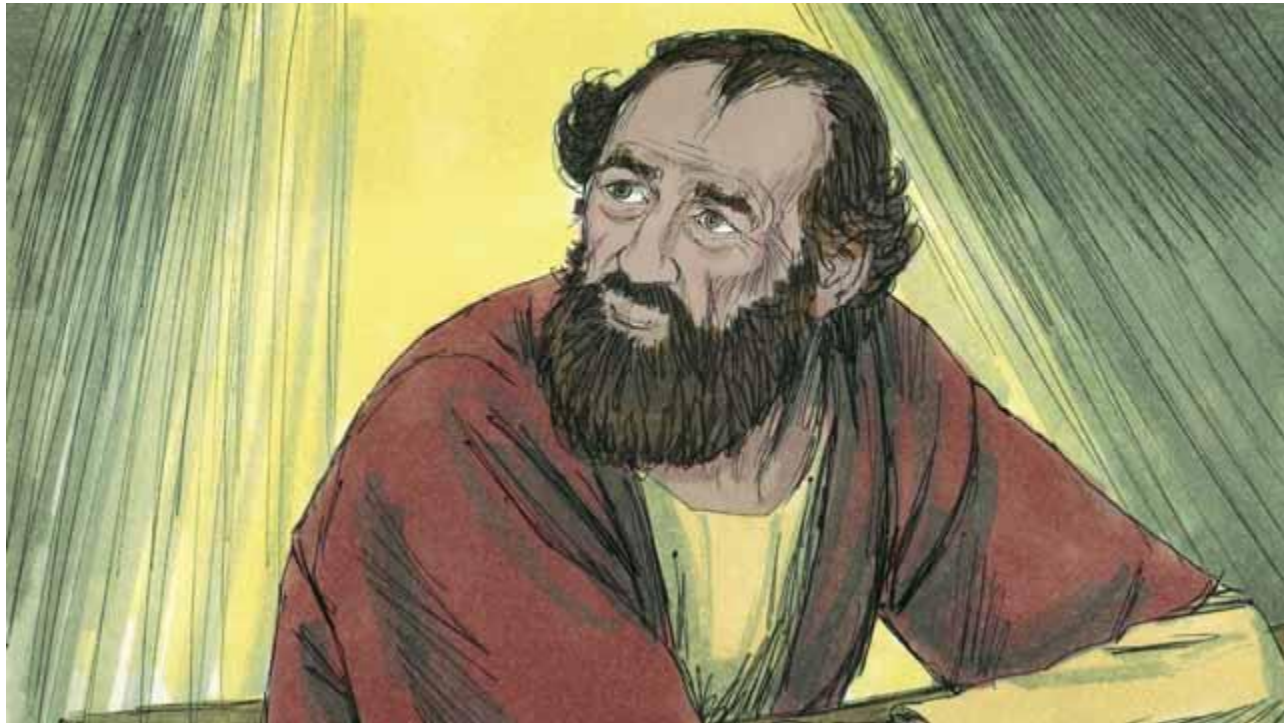

وختي كي سولس دمشق راه دؤرون دؤبو. قبل آنكي اويه فارسه، ايتأ درخشنده^نور جه آسمان اؤنا بتابست و اؤني توماماً ورا بيگيفت و اؤن زمين بكفت. سولس ايتأ صدا بيشتاوست كي اؤنا گفتي: « شاؤل، شاؤل، چره مرا جفا كوني؟ » سولس واورسه: « مي سرور، تو كي سي؟ » عيسي جواب بدأ: « من هو عيسائي ايسم. كي مرا آزار ديهي! »

وختي سولس ويرشت، ئني چوم نيده .ئني رفيقان انا دمشق طرف راهنمائي بۆكۆديد. سولس سه رۆز، نه چيزي بۆخورد و نه بنوشست.

دمشق شهر دۆرۆن، ايتا شاگرد بنام حنانيازندگي كودى. خۇدا اوئا بفرماست : « هۇ خانه ئي بۆشۆ كي سولس اويا ايسا. تي دستانا اون رو بنه كى بتانه دؤواره بيدينه. «اما حنانيا بۆگوفت: «خوداوند! من بيشناوستم كي ها مرداي چوطوايماندار انا جفا رسانه. « خۇدا جواب بدأ: « بۆشۆ! من اوئا انتخاب بۆكۆدم كى مي ناما يهؤديان و ديگه اقواما اعلان بۆكۆنه. اون مي نام خاطر، و اسي درد ومصيبت و جفا دينه. «

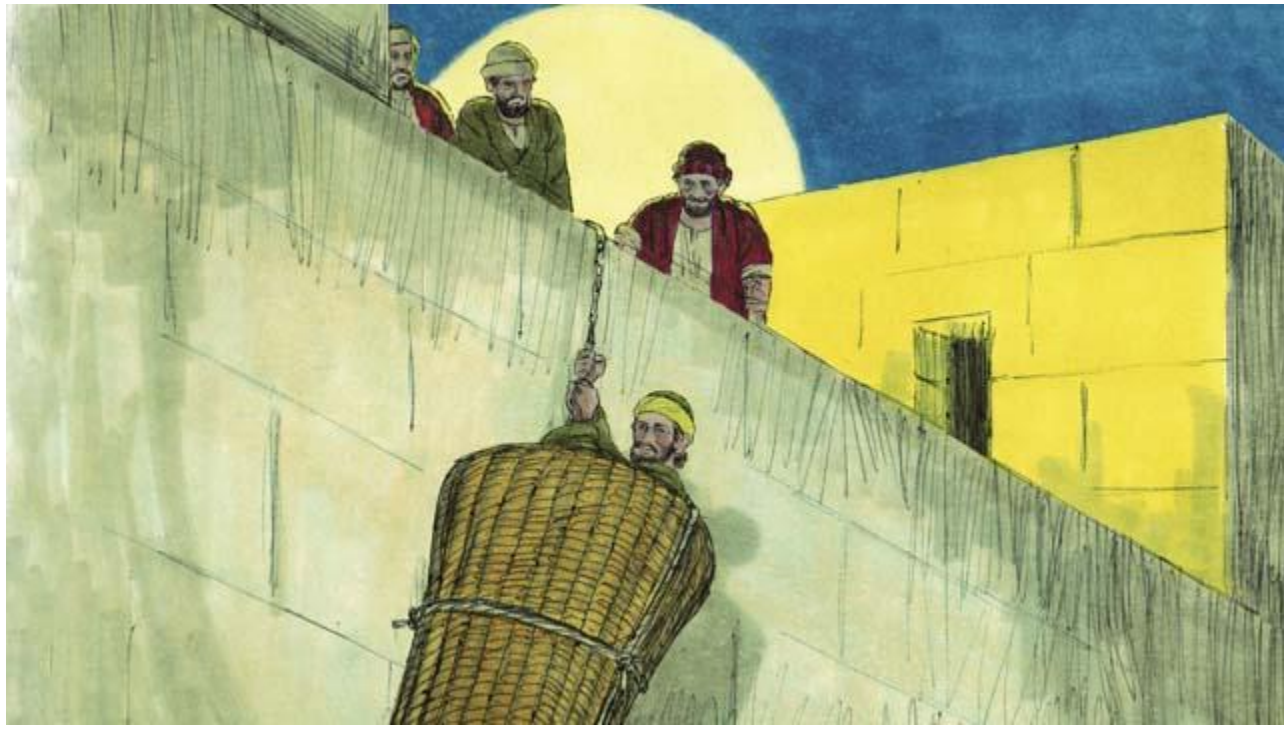

پس حنانیا سولس ویرجا شه و خو دستاंना اؤن سر نیهه و بؤگوفت: «هؤ عیسی کی راه دؤرون ترا ظاهراً بؤست، مرا اؤسه کؤد کی تی چوم سویه ترا واگردانم و جا روح القدس مرا پؤرا بی.» «سولس فوری بتانست بیدینه و حنانیا اؤنا تعمید بدأ. بزین سولس غذا بؤخورد و ائی قوت واگردست.

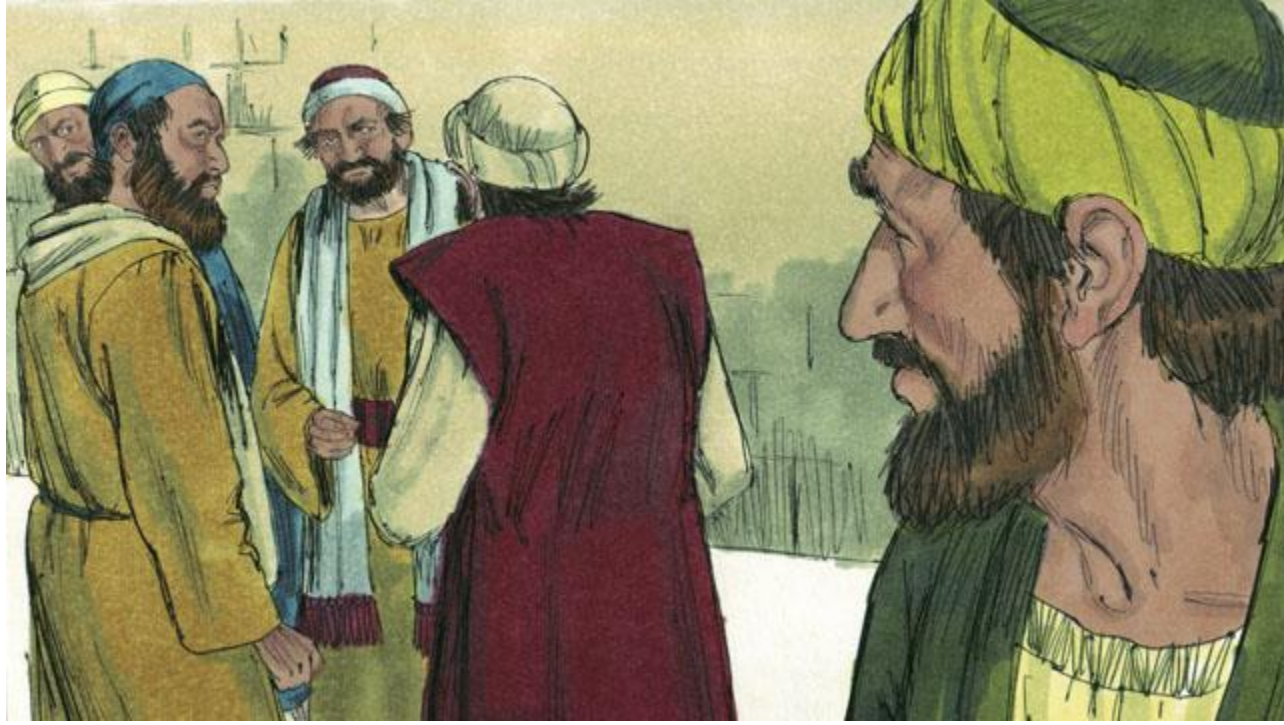

سولس فوری شهر دمشق یهؤدیان ره شروع بؤکؤد درواره عیسی مؤعظه کؤدن و گوفتی: «عیسی خؤدا پسره!» «خیلی جا یهؤدیان متعجب بؤبؤستید، جه آنکی مردی کی تلاش کؤدی ایماندارانا جه بین بیره، هسا خؤدش مسیحا ایمان باورده! سولس یهؤدیان ره دلیل اوردی و اثبات کؤدی. کی عیسی هؤ موعود^ه مسیح ایسه.

بعد چندين روز، يهوديان تصميم بيگيفتيد سولسا بۆكۆشيد. اوشان كسائي يا اوسه كۆديد كى شهر دروازه طرف اونا بيأفه و بۆكۆشه. اما سولس جه اوشان نيت آگاه بۆبۆست و خۆ رفيقان يارى مرا بئانست بۆگروزه. ايتا شب اونا ايتا سبد دۆرون تادانيد و جه دمشق شهر ديواران بيچير اوسه كۆديد. بعد انكي سولس جه دمشق بۆگروخت، درواره عيسى موعظه يا ادامه بدأ.

سولس بوشو اورشليم كى الباقي شاگردان مرا دیدار بۆكۆنه، اما اوشان بترسنيد. بزین ايتا با ايمان به اسم بارنابا، سولسا رسولان ويرجا ببرد. و اوشانا بۆگوفت كي سولس، چۆتۆ دليري مرا دمشق دۆرون عيسى ره موعظه كۆدي. بزین هو رسولان، سولسا خوشان جمع دۆرون قوبيل بۆكۆديد.

بعضی جه شاگردان کي اؤرشليم جفا بوگؤروخته بيد ، ايتأ دوردس شهر بنام انطاكيه بؤشؤنيد و اؤيا درواره عيسى مؤظه بؤكؤديد. ويشتر اهالي انطاكيه يهودي نيبيد، اما اولين بار خيلىأ شؤن ايمان باؤرديد. برنابا و سولس اؤيا بؤشؤنيد كى تازه ايماندار انا، درواره عيسى ويشتر تعليم بديد و كليسايا تقويت بؤكؤنيد. انطاكيه دؤرؤن ايمانداران به مسيح، اولين بار «مسيحي» لقب بيگيقتيد.

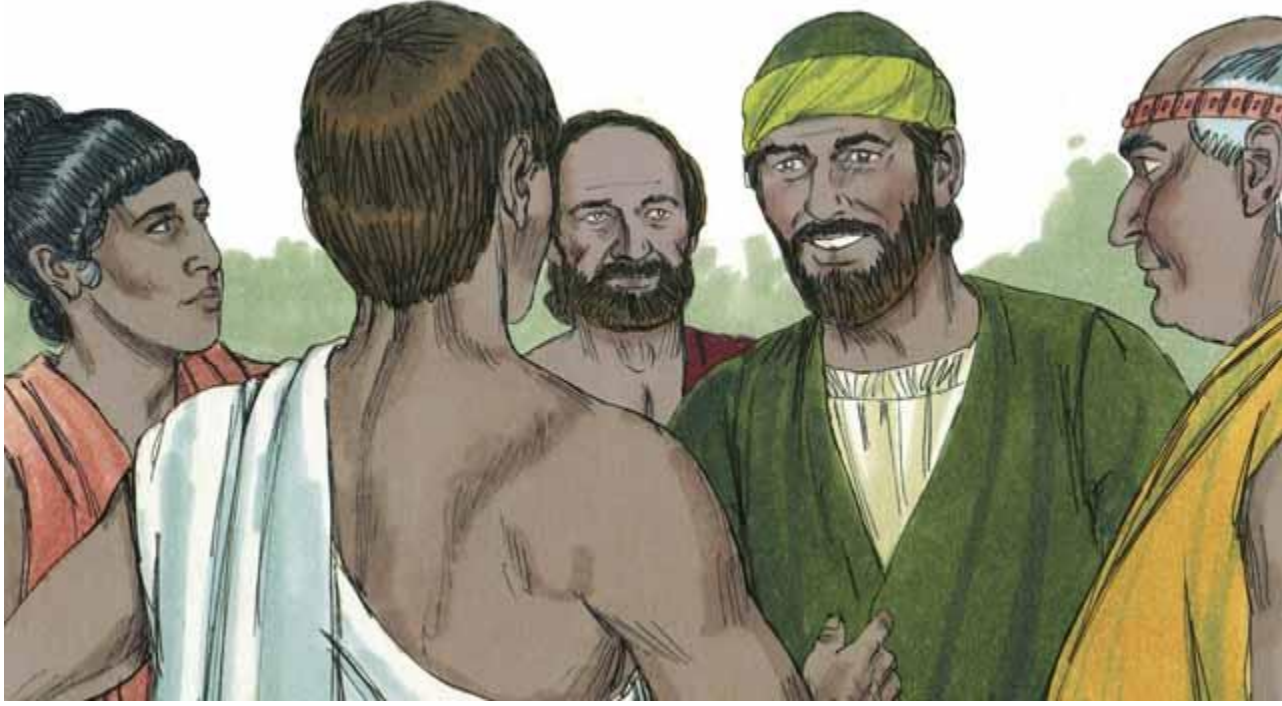

ايتأ رؤز وختي کي انطاكيه مسيحيان دؤعا و رؤزه بيد روح القدس اؤشانأ بفرماست: «برنابا و سولسا ايتأ كار اؤسي کي اؤشان ره در نظر بيگيقتم، جدا بوکونيد.» بزین انطاكيه كليسا برنابا و سولس ره دؤعا بؤكؤديد و خؤشان دستانا اؤشان سر بنائيد. بزین اؤشانأ اؤسه كؤديد كى خوش خبرأ درواره عيسى خيلى جايان ديگه مؤظه بؤكؤنيد. برنابا و سولس خيلى جه مردؤمانأ جه اقوام مختلف تعليم بدائيد و خيلىيان عيسايا ايمان باؤرديد.

کتاب اعمال رسولان باب ۸ آيه ۱ تا ۳؛ باب ۹ آيه ۱ تا ۳۱؛ باب ۱۱ آيه های ۱۹ تا ۲۶؛ باب ۱۳ آيه های ۱ تا ۱۴

۴۷- پولس ۽ سيلاس شهر فيليپي دؤرون

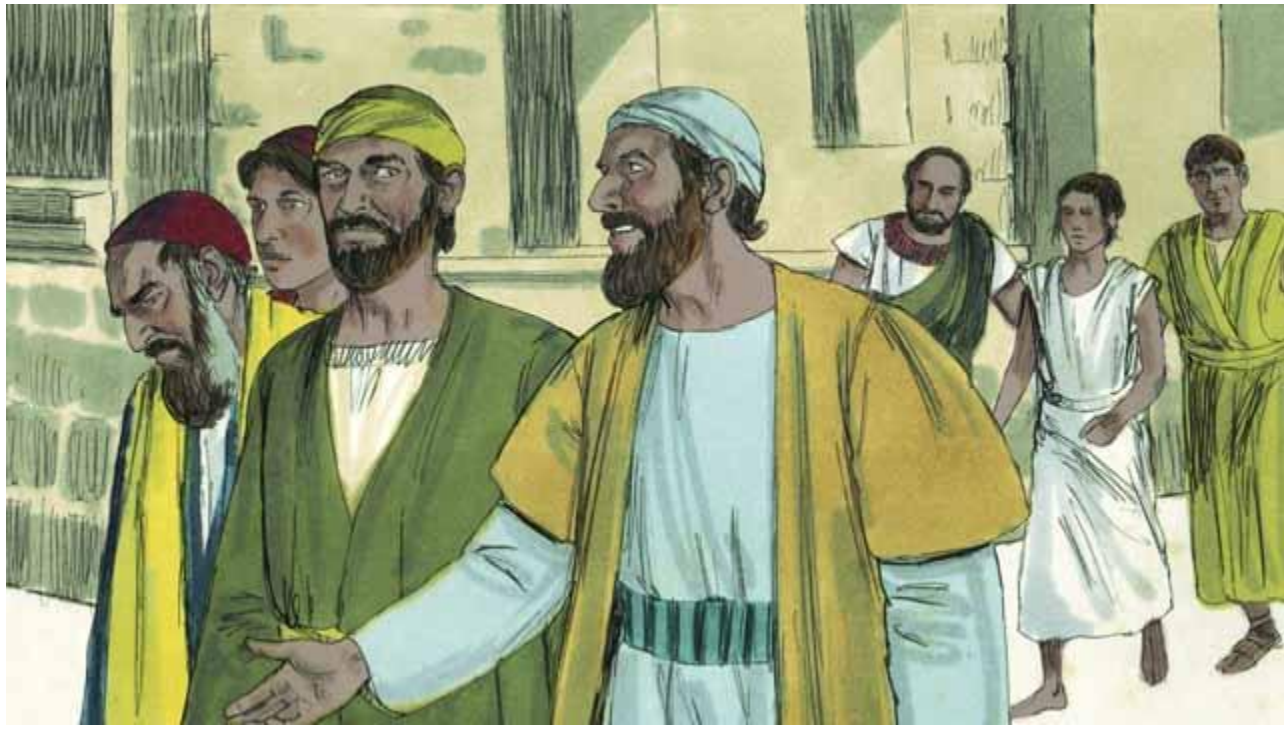

سولس وختي کي سرتاسر روم امپراتوري دؤرون مؤسافرت کؤدي، تصميم بيگيفت کي جه خؤ رومي نام کي پولس بؤ، استفاده بؤکؤنه. ايتا رؤز، پولس ۽ اُني رفيق سيلاس فآرسنيد شهر فيليپي کي خؤشأ خبرأ درواره عيسايأ اؤيا مردؤمانأ اعلان بوکونيد. اؤشان ايتا جيگا رؤخان کنار بيرون شهر بؤشؤنيد. ۽ اؤيا مردؤم دؤعا ۽ نيايش ره جمعأ بؤستيد. اؤيا ايتا زناي ليديه نام مرأ آشنا بؤيؤست کي تاجر بو. اؤن خؤدايا دوست داشتي ۽ پرستي.

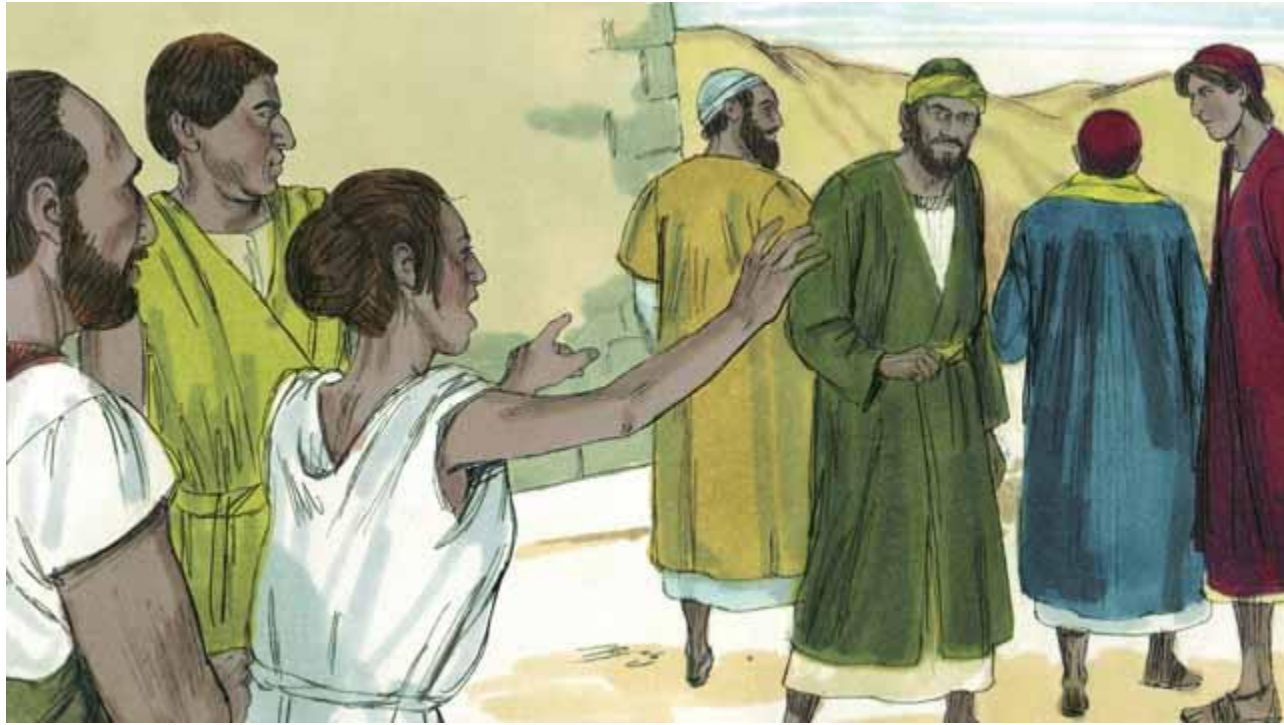

خؤدا ليديه قوت فاده کي عيسي ايمان باوره. پولس و سيلاس اؤن ۽ اُني خانواده تعميد بداييد. بزین اؤن، پولس ۽ سيلاسأ دعوت بؤکؤد کي اؤني خانه بئسید و اؤشانم هؤ خانواده ويرجأ بئسانيد.

پولس ۽ سيلاس ويشتري جاي کي يهوديان دؤعاکوڊيد، مردم ڊيدن شويد. هر رۆز کي اؤيا شوئيد کنيزي کي روح ناپاکا اسير بؤ اؤشان دؤنبال سر راه دکفتي، ۽ روح پليد کمک مرأ، اينده يا مردؤم ره پيشگوئي کؤدي ۽ هتو مثل ايتأ غيبگو، سود کلاني خؤ اربابان نصيب کؤدي.

هؤ کنيز^ وختي کي اؤشان راه دکفتيد، صڊاي بولند مرأ گفتي: « ها آقاين خؤڊاي متعال خدمتگزار ڊيدي. ۽ بامؤئيد کي راه نجاتا شو مارأ نيشان ڊيڊ! » اؤن خيلي رۆزان ها کارأ بؤکوؤد تا انکي پولس صبر بسر بامؤ.

عاقبت ايتا رۆز وختي كي ڪنيز ايجگر زني، پولس اونی ور و اگردست و روح ناپاڪي اونی درون نها بؤ بؤگفت: «بنام عيسى جه ها دختر بيرون بيا. » هؤ وقت ناپاڪه روح جه اؤن بيرون بامو.

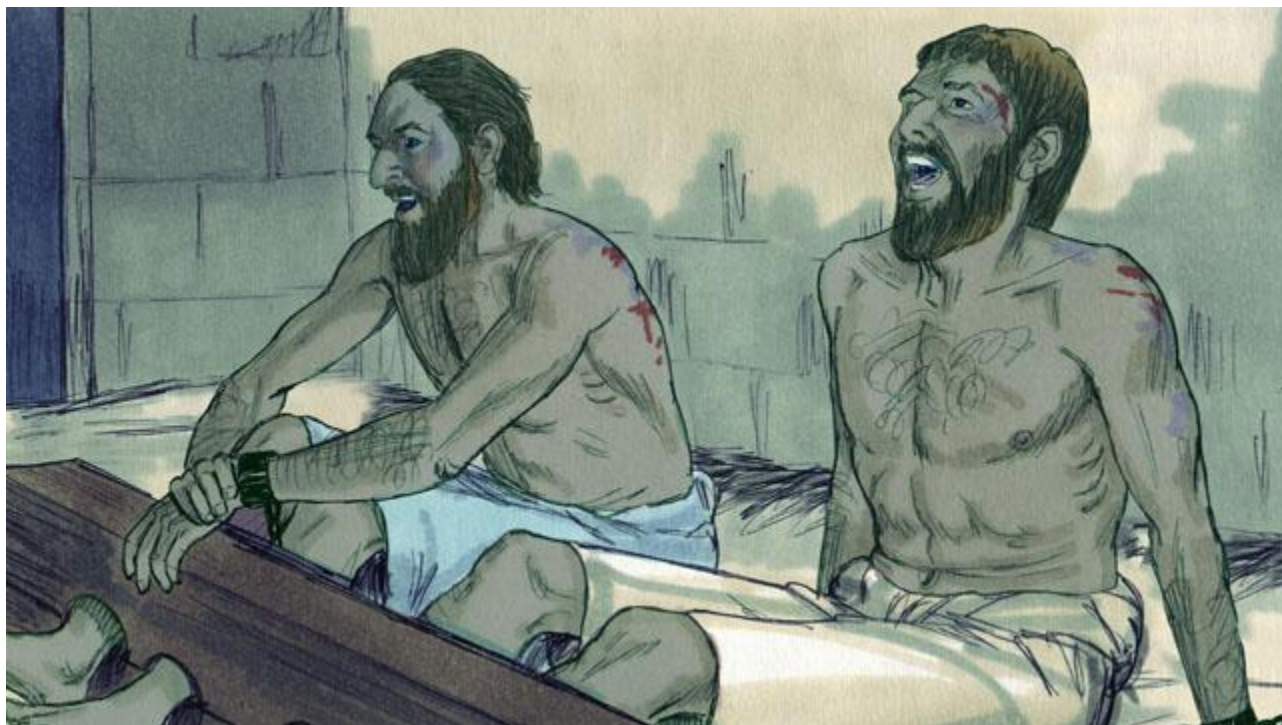

وختي ڪنيز اربابان بيئيد چي اتفاقي دڪفته، خيلي عصباني بؤ بؤستيد. چون بفهمستيد كي بدون هؤ ديو، ڪنيز دُ نتانستي مردوم اينده يا پيشگوئي بؤ ڪونه و اون هتو بؤ كي مردوم هؤ دختر ڪه ارباباناً پول فاندائيد كي اوشانا بگه اوشان ره چي اتفاق دڪفه .

هن و آسي هو ڪنيز اربابان، پولس و سيلاسا موقامات رومي ويرجا ببردید. و اوشان اشاناً چوب بزئيد و زندان تاودائيد.

اوشان پولس و سيلاسا جا زندان ڪي، ويشتريين نگهبان داشتی تاودائيد. و اشان لنگاناً پيله ڪونده داره دوستيد. با احال اوشان نيمه هاي شب، سرودهائي در ستايش و خودا پرستش خوانديد.

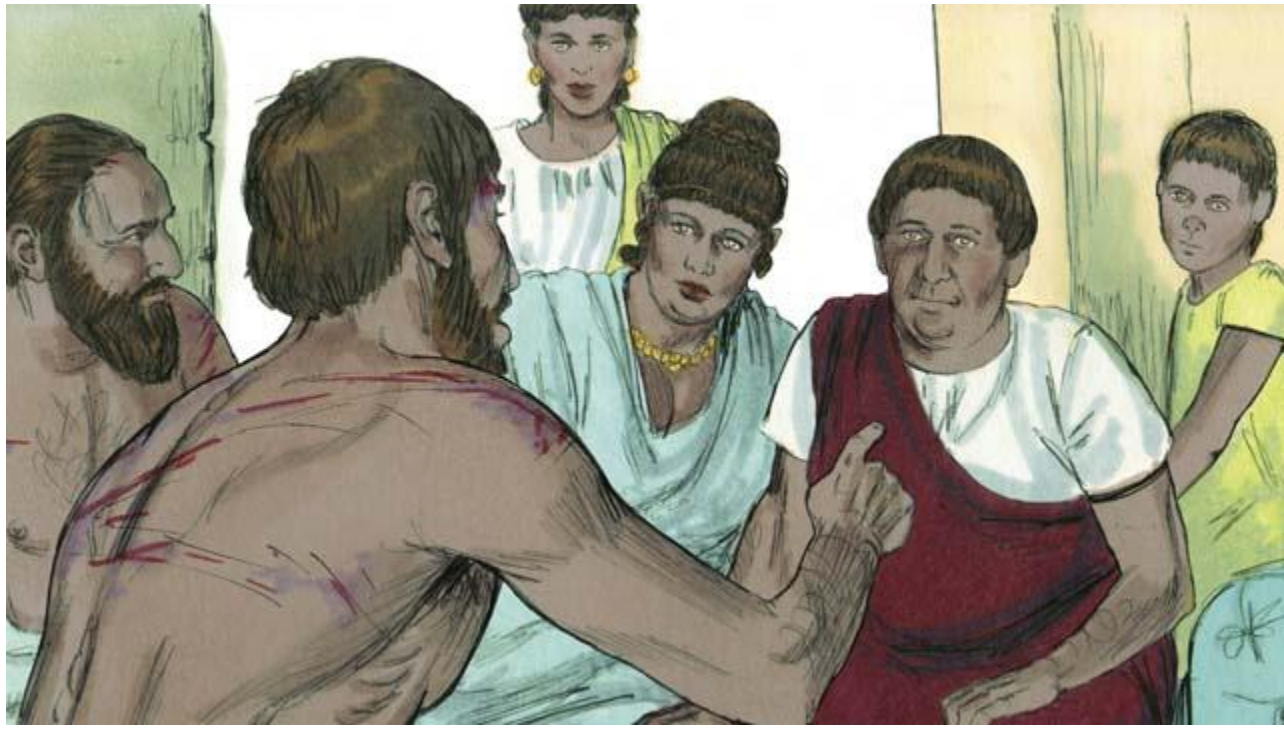

ایدفا، زمین دلرز شدیدي رخ بدأ! و زندان توام دران وازا بوسته و زنجیران توام زندانیان دس و لنگ جا فوست.

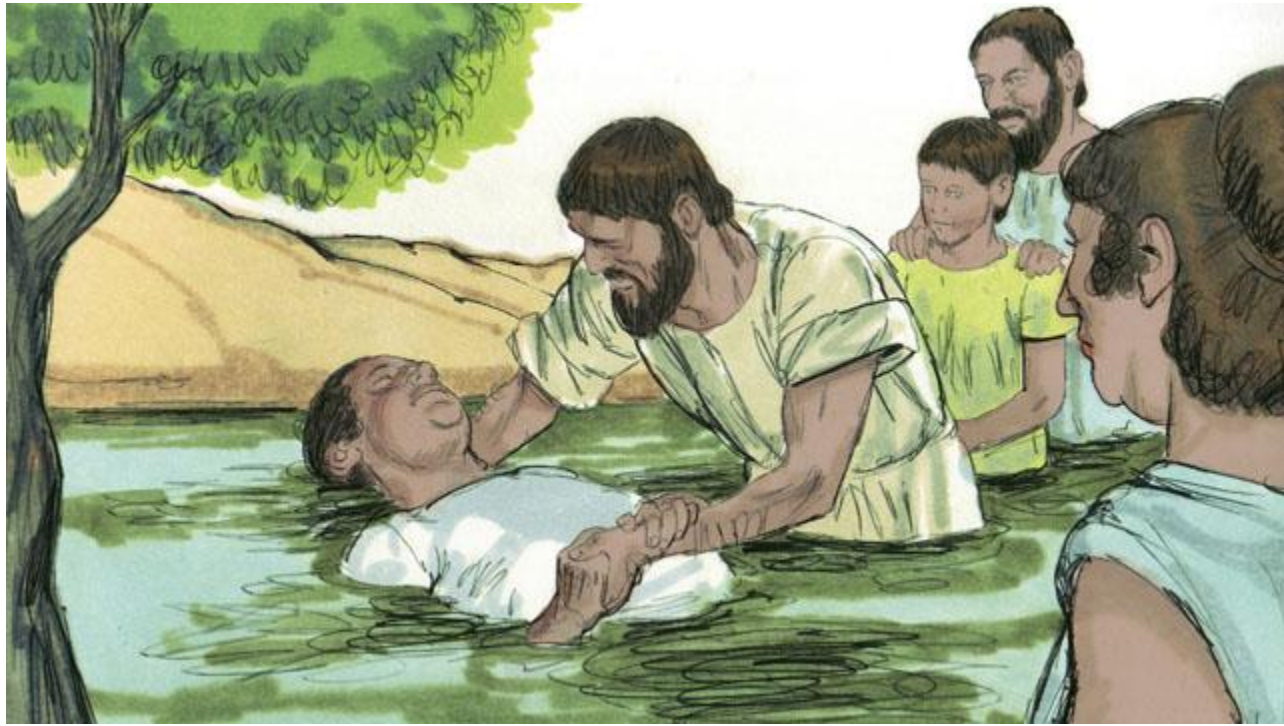

بزين زندانبان و پريشت و وختي بيده كي زندان دران وازا بوسته. هراسنا بوست. اون فكر بوکوڊ كي توام زندانیان بوگروختیدا، بزين تصميم بيگفت خورا بوکوشه. اون دانستي كي اگه زندانیان فرار بوکونیدا موقامات رومي اونا کوشيدي. اما پولس اونا بيده و ايجگره بزئه : «ترا صدمه نزن! امن همه هيا ايسانيم.»

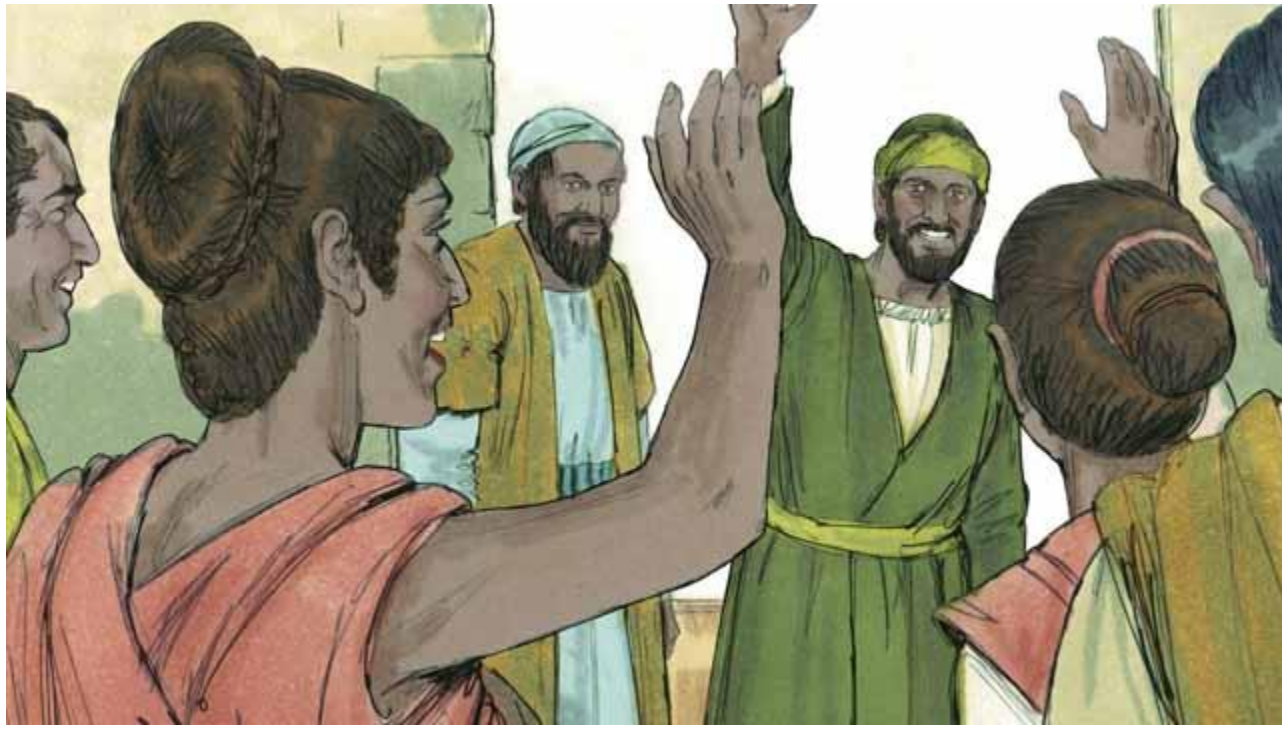

زندانبان ترس و لرز مرأ پولس و سيلاس ويرجا بامو و واوورسه : «چي بۆكۆنم كى نيجات بياقم؟». پولس جواب بدأ : « عيسايه خۆداوندأ ،ايمان باور. بزین تو و تي خانواده نيجات يافيد. »بزین زندانبان ،پولس و سيلاسأ خو خانه ببرد و اوشان زخمانا بۆشست. پولس عيساخۆش خبرأ همه اوشانى كي خانه دۆرۆن ايساييد، موعظه بۆكۆد.

هۆ زندانبان و تۆمام اني اعضاي خانواده عيسايا ايمان باوردید و پولس و سيلاس اوشان تعمید بدايید. بزین زندانبان پولس و سيلاسأ غذا بدأ و اوشان ايجاني جشن بيگيفتید.

بعده ايروز، شهر رهبراً پولس و سيلاساً جه زندان آزاداً كۆديد و اوشان جا باخاستيد كى شهر افبيلپى تركا كؤنيد، پولس و سيلاس بوشويد ليديه و چنډتا جه خوشان رفقيان و بيرجا بزین شهرأ تركا كۆديد. خوش خبرأ درواره عيسى هتو گسترش بيأفت و كليسا رشد بؤكؤد.

پولس و ديگه مسيحي رهبران شهران زيادي سفر بؤكؤديد. و تعليم و موعظه درواره عيسى خوش خبرأ بدائيدى. اوشان هتو كاغدان زيادي بينويشتيد كى ايماندارانا كليسايان دورون تعليم بديد و تشويق بؤكؤنيد. بعضى جه ها نامه يان كيتاب موقدس بؤيؤست.

كتاب اعمال رسولان فصل ۱۶ آيه هاى ۱۱ تا ۴۰

۴۸ - عیسی موعود مسیح ایسه

وختي خۆدا دۆنيايا چاگۆد، همه چي كامل بۆ گۆناه وجود نأشتي. آدم و حوا همدیگرا دوست داشتید و عاشق خۆدا بید. خبري جه ناخوشي يا مرگ نۆبۆ و آن هۆ دنياني بۆ كي خۆدا خأستي.

شيطان، ايتا لنتي مرا كي باغ دۆرۆن ايسا بۆ، گب بزه، كي حوايا گول بزنه. بزین آدم و حوا گۆناه بۆكۆدید. اوشانی نافرمانی واستی، همتا آدمان موردن محكوم بوبوستید.

آدم و حوا گونا و آسي ايچي حنا وحشتناکتر رخ بدأ. اوشان خؤدا دشمن بؤبؤستيد. درنتيجه، جه هؤ زمان تا هسا، همتا گونا بکوديد. هر انساني طبيعت گونا آلود مرأ بدؤنيا آيه و خؤدا دشمن ايسه. رابطه بين خؤدا و انسان صلح آميز نبو هيوخت، اما خؤدا خاستي صلح برقرار بيه.

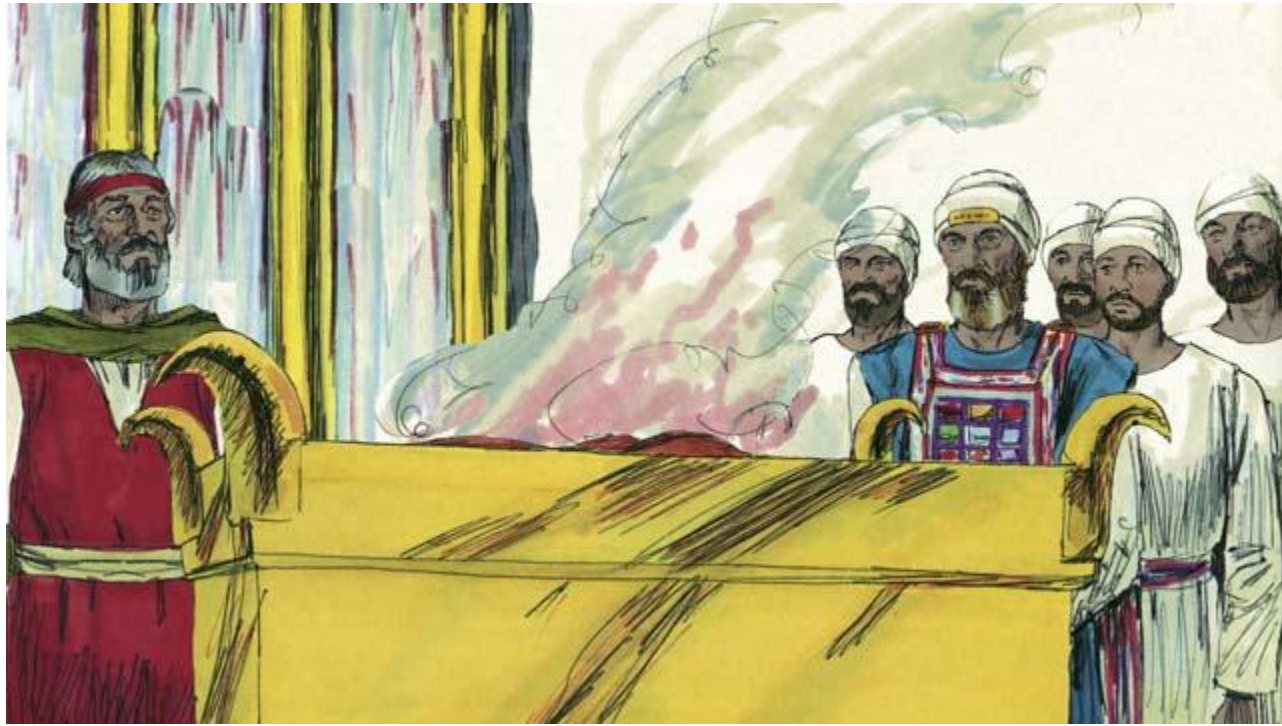

خؤدا وعده بدأ كي اينفر جه حوا نتاج شيطان سرا كؤبه و شيطان اؤني پا بؤزا گزه. به ها معنا كي شيطان مسيحا كؤشه، اما خؤدا دواره اؤنا زندا كؤنه. بزین مسيح هميشك شيطان قدرتا جه بين بوره. سالان زيادي بعد، خؤدا آشكارا كؤد كي عيسى هؤ موعود مسيح ايسه.

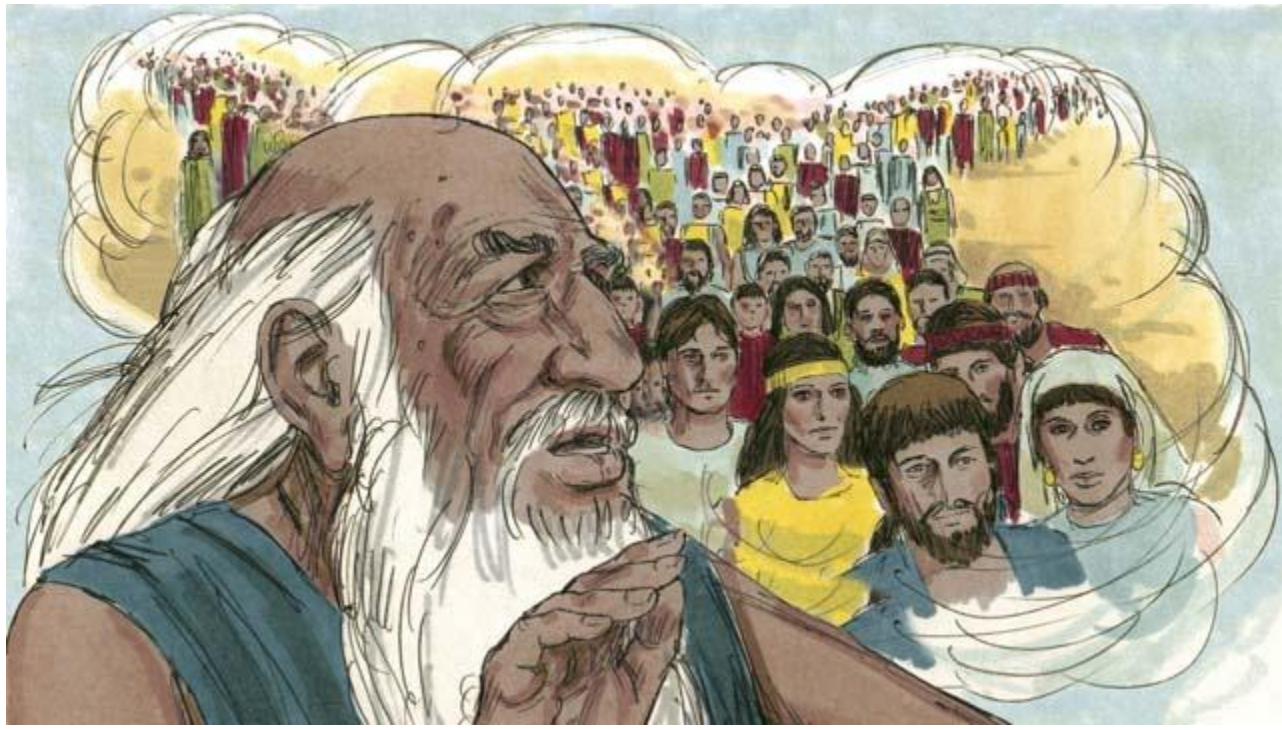

خودا نوح دستور بدا کی ایتا کشتی چاکونه تا اونی خانواده جا توفان نیجات بدا. وقتي خودا همه زمیناً طوفان مرا جہ بین ببرد و کسائي کي اونا ایمان داشتید کشتي فراهم بۆکۆد تکی بتانیید نیجات پیدا بۆکۆنید. هتو بوبوست کی آدمان بخاطر خوشان گۆنایان سزاوار مرگ ایسید، اما خودا عیسیایا اوسه کۆد کی هرکیا کي اونا ایمان باوره، نیجات بده.

صدها سال ره ،کاهنان آدمان ره خودا درگاه قورباني نأید .کی نیشان بدید خوشان گۆنایان ره سزاوار چي موجزاتي ایسید. اما هق قوربانیان نتأنستید آدمان گۆنایاناً اوسانه. عیسی پيله کاهن ایسه. برخلاف الباقي کاهنان عیسی ایوار خودشا بصورت قۆرباني تقدیم بۆکۆد کي تأنستي همه دۆنيا آدمان گنایاناً اوسانه. عیسی پيله کاهن بي نقصي بۆ چون هر انساني، کي گۆناه بۆکۆد خو موجزاتا بکشه.

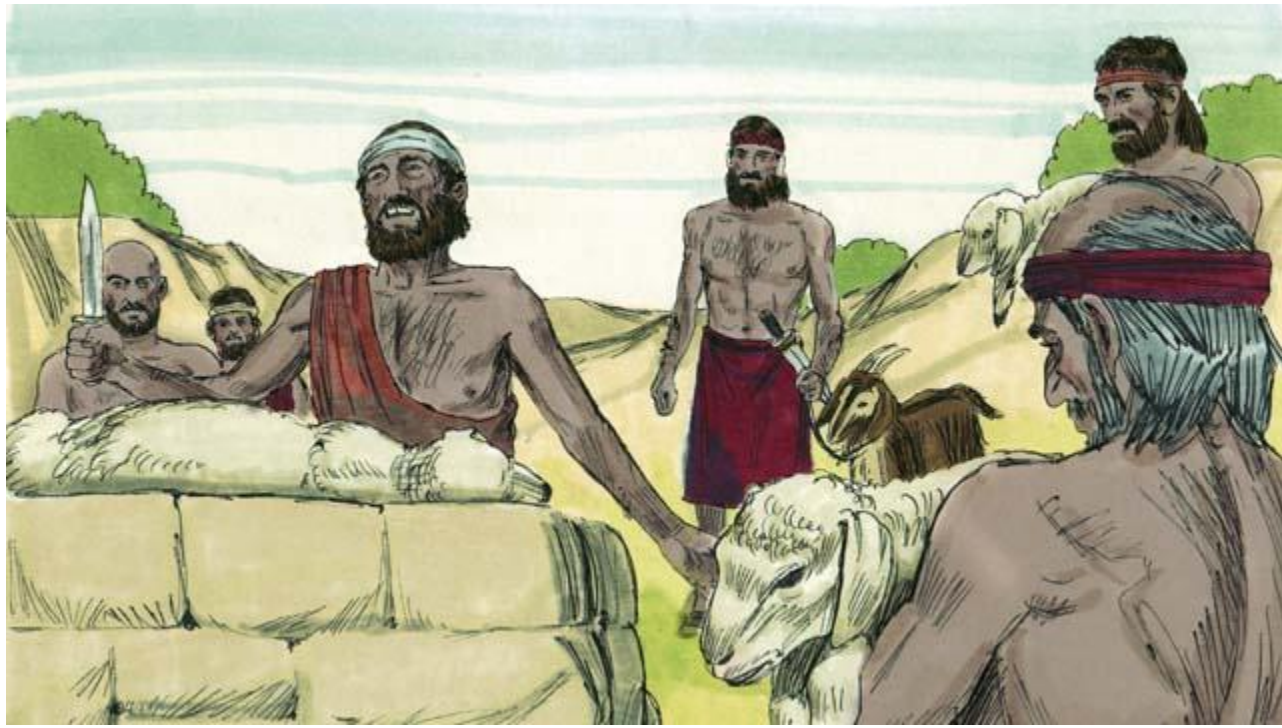

خۇدا ايبرايما بفرماست : «جه تي طريق دۇنيا تۆمام قۇمان برکت يافيد» عيسى ايبراييم نتاج بو. همه دۇنيا قۇمان جه ايبراهيم طريق برکت يافيد، چون هر كي عيسايا ايمان آوردي، جه خو گونايان نيجات پيدا كونه. وختي مردوم عيسى ايمان آورد، جه ايبراييم معنوي نتاج به.

وختي كي خۇدا ايبرايما بفرماست كي خو پسر اسحاقا قرباني بۆكونه. ايتا قوچ فراهم بۆكۆد كي خو پسر اسحاق جا سر قورباني بۆكونه. امان همه تان گونايان واسي سزاوار مرگ ايسيم! اما خۇدا عيسى به دنيا اوسا كوده تاخۇدا بره يا به عنوان قرباني مهيا بۆكۆد امي جا سر بيميره.

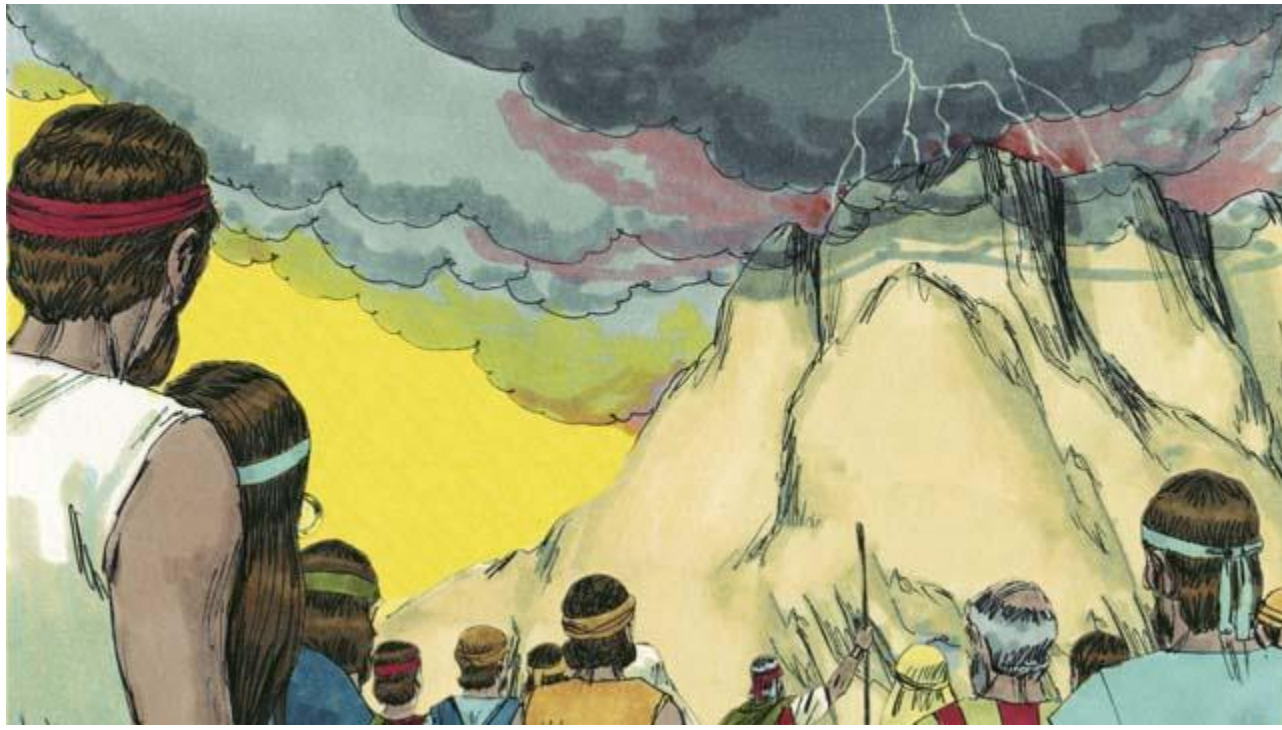

وختي خۇدا آخري بلايا مصر سر اوسا كود، هرتا جه خانواديان ايسرائيليا بفرماست كي ايتا سالم بره بۆكۆشيد . هو بره باستي بي عايب ببه. اون خۇنا خوشان خانه در سر واسينيد. وختي كي خۇدا فرشته هو خۇنا بيده ،جه هو خانه ردا بۆست و پيله پسر هو خانواده يا نۆكۆشت . ها رويداد ،خودا پسخ بنامسته بۆبۆست .

عيسي هو پسخ عيد بره ايسه. اون هيوخت ايشتابه نوكونو هرگز گونا نوكونو . هو پسخ عيد جشن دۆرۆن كشته بۆبۆست، وختي كي كسي عيسي يا ايمان آوردي عيسي خون هو شخص گونا جرime يانا پرداخت كونه، جوري كي انگاري خۇدا موجازات نوكونو اونو، و اونى جا رد به.

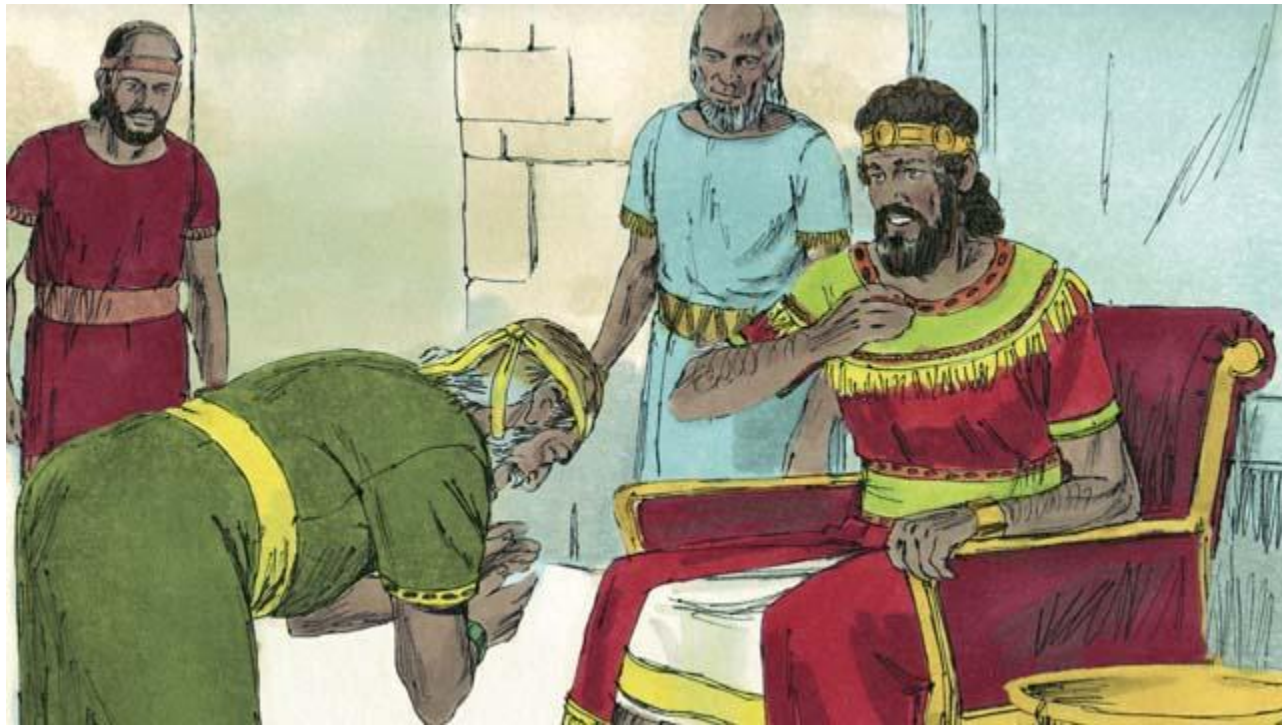

خۇدا خۇنشان بىكودە قۇم كى خوشىن دانستى ، يعنى بنى ايسرائىل مرأ پيمان دوست. اما خۇدا الان تازه پيماني برقرار بۇكۆده كى همه تا قومان و قبيلان دستفارس ناها، بخاطر ها تازه پيمان هر آدمى جه هر قۇم و مليتي تأنيد عيسايا ايمان باورديد و جۇزو خۇدا قۇم بيبيد.

مۇسا پيله پيغمبري بۇ كى خۇدا كلامقوت خاصى مرا اعلان بۇكۆد. اما عيسى پيله ترجاپيغمبران ايسه. اۇن خۇدايه، بزىن اونچي كى اۇن انجام بدأ و بۇگفت، اعمال و خۇدا گبان بيد. به ها دليل ايسه كى عيسى خۇدا كلمه خۇانده بۇتۇسته.

خودا داوود پادشايأ و عده بدأ كي اينفر جى تي نتاجأ پادشاه به كى هميشك خودا قومأ حكومت كونه. چون عيسى خودا پسر و موعود مسيح ايسهو اون هو داوود مخصوص نتاج بو كي تانه تا ابد پادشاهي بوكونه.

داوود، قوم ايسرائيل پادشاه بو، اما عيسى تومأمأ دونيا پادشاه ايسه! اون دؤواره آيه و عدالت و صلح مرأ تا ابد پادشاهي كونه.

کتاب پیدایش فصل ۱؛ فصل ۳؛ فصل ۶؛ فصل ۱۴؛ فصل ۲۲؛ کتاب خروج فصل ۱۲؛ فصل ۲۰؛ کتاب دوم سموئیل فصل ۷؛ کتاب عبرانیان فصل ۳ آیه های ۱ تا ۶؛ فصل ۴ آیه ۱۴؛ فصل ۵ آیه ۱۰؛ فصل ۷ آیه ۱؛ فصل ۸ آیه ۱۳؛ فصل ۹ آیه ۱۱؛ کتاب مکاشفه فصل ۲۱

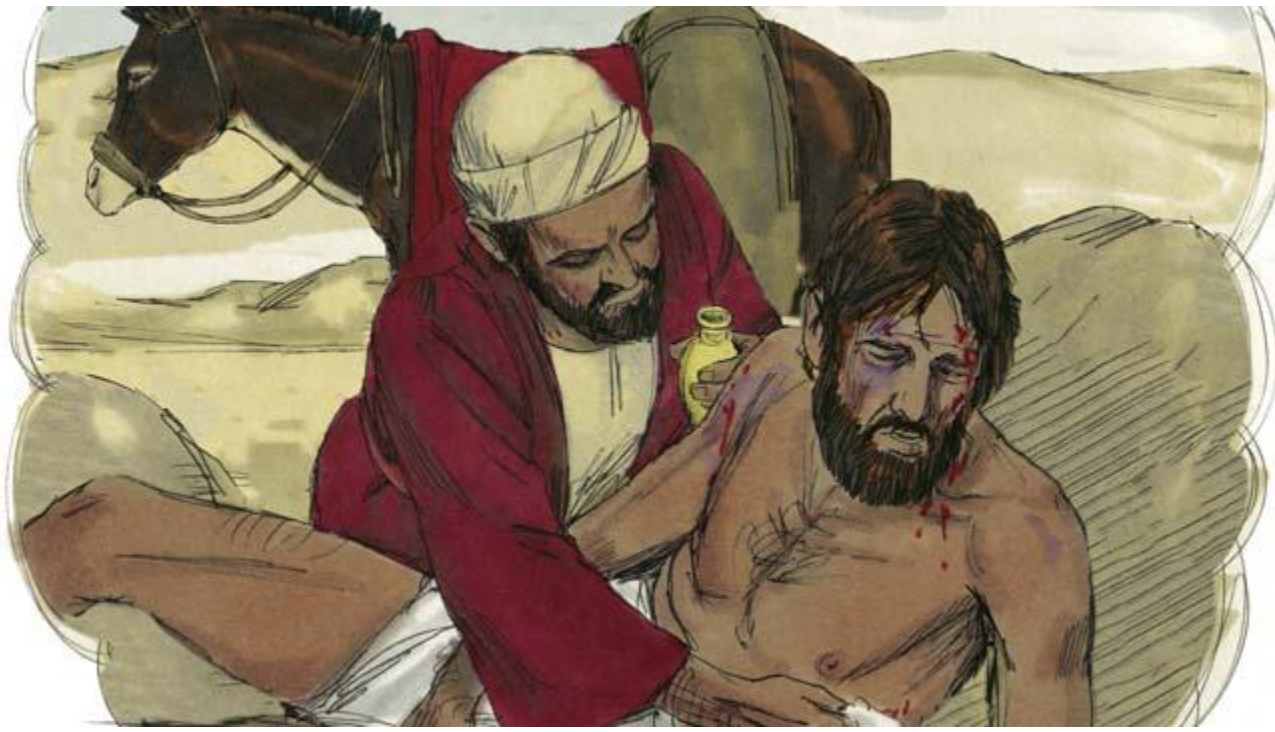

ايتا فرشته ايتا باكره دخترأ بوگوفت كي اون خۇدا پسرأ زايه. هن واسي وختيكي اون هنو باكره بو، روح القدس اونا بدمست و اون شكم اوساد. اون پسري بزأ كي اني ناما عيسى بنا. هن واسي عيسى، هم خۇدا و هم انسان ايسه.

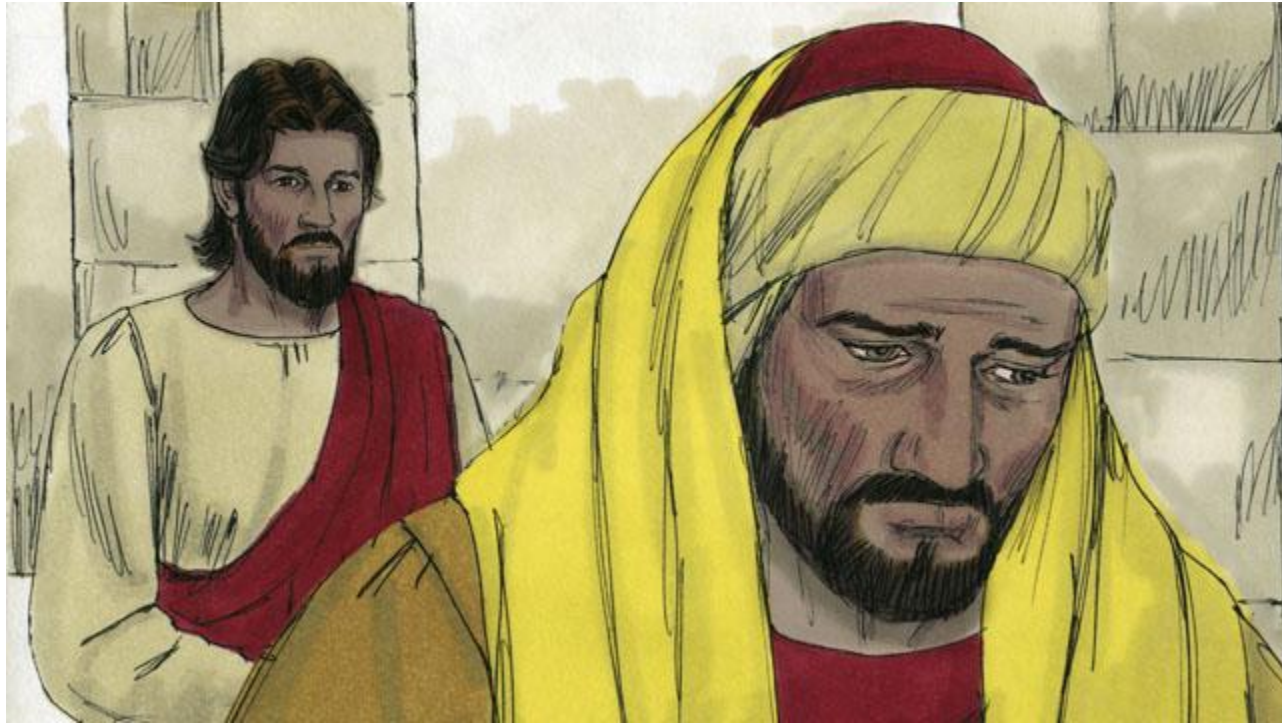

عيسى موجزات زيادي بوگود كي ثابت بوكونه كي خۇدايه. اون آب سر راه بو شو، توفانا آراما كود، ناخوشانا شفا بدأ، جا افراد زيادي پليد ارواحاً بيرونا كود، مرده يانا زندا كود و پنج دانه نان و دونه كوچي ماهيا، بركت بدا و تبديل به غذاي كافي ويستر جه ۵۰۰۰ نفر ره بوگود.

عیسی پیلہ معلم بۇ. تمام اون آموجان حقیقت داره. اونچی کی اون گه مردوم واستی انجام بدید، چون اون خودا پسر ایسه. اون تعلیم بدأ کی امنن و آسی دیگراناً خودمان منستان دوست بداریم.

اون هاتو امرأ یاد بدأ کی خوداوند و آسی ویشتر جه هر چیه دیگه، مثلن ثروت دوست بداریم.

عیسی بفرماست خۆدا پادشاهی، ارزشمندتر جه هر اونچی کی دۆنیأ دۆرۆن نهأ. اگه خواهی خودا پادشاهیأ وارده بی، اون وأسی جه تی گۆناه تر نیجات بدا.

عیسی بوگفت کی بعضی آدمأ اوأا قوبیل کۆنیدی، بزین نیجات یأفید؛ اما همتان اون قوبیل نوکونید. اوآن بفرماست کی بعضی آدمأ خاک منسئان نیکۆ ایسید، اوئشان عیسی خوش خیرأ قوبیل کۆنید و نجات یأفید. بعضیم خاک منسئان سفتید و سخت، راه کناره ایسائید. کی خۆدا کلام دانه ای مانه کی اوئیا وارد نیبه، و هیچ محصولی نده. اوئشان مردومی ایسیدکی عیسیأ قوبیل نوکونیدی و اوآن پادشاهی دۆرۆن نیشید.

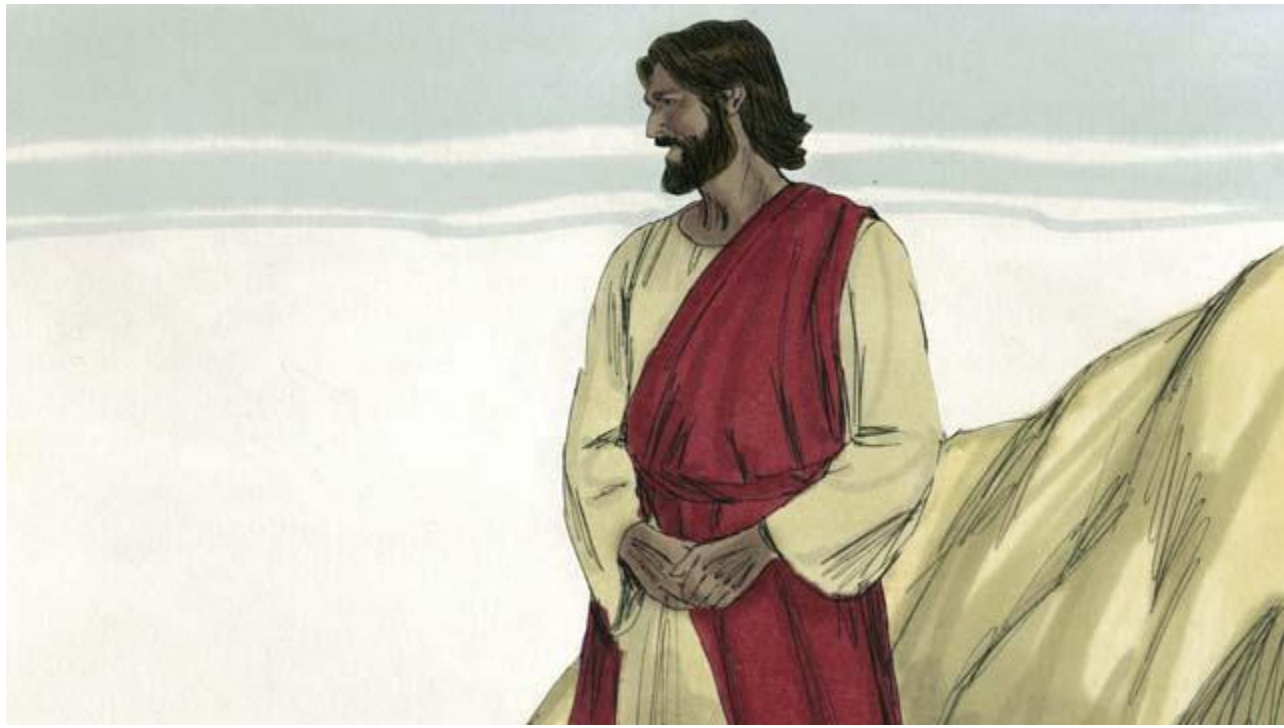

عیسی امرأ یاد بدأ کی خودا گوناھکارانا خیلی دوست داره. اؤن خایه اوشانا بیخشه و جزو خو زاکان بوکونه.

عیسی هتو امرأ بفرماست کی خودا گوناھ جا نفرت داره. وختی کی آدم و حوا گوناھ بوکودید، اوشان گوناھ همه نسل بشر سر تاثیر بنا. پس هر کی دوتیا دۆرۆن گوناھ کونه و جه خودا جودا به. به ها خاطر هر آدمی خودا دشمن ایسه.

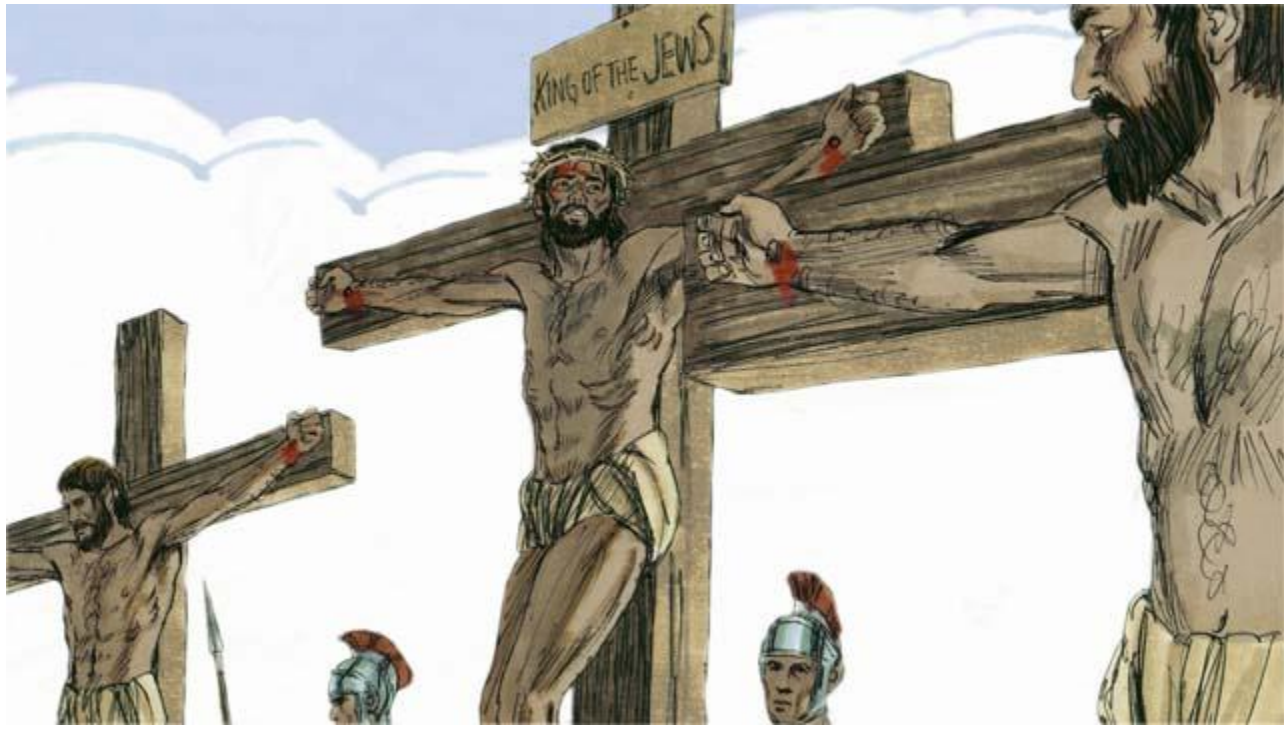

ولي خۇدا همه دۇنيا^مردۇما اۇنقد محبت بۆكۆد كي خۇ تنها پسر عيسايا فادأ،كى هر كس عيسايا ايمان باوره بخاطر خۇ گۇنايان مجازات نيه، بلكى خۇدا مرأ تا ابد زندگي بۆكۆنه.

گۇناه و اسي، امان محكۆم و سزاوار مرگ ايسيم. خۇدا واستى امرأ خشمگين بيه، ولي وختى كي عيسى صليب سر بمرد، امي مجازاتاً گوناي اوساده و خودش سر بنه.

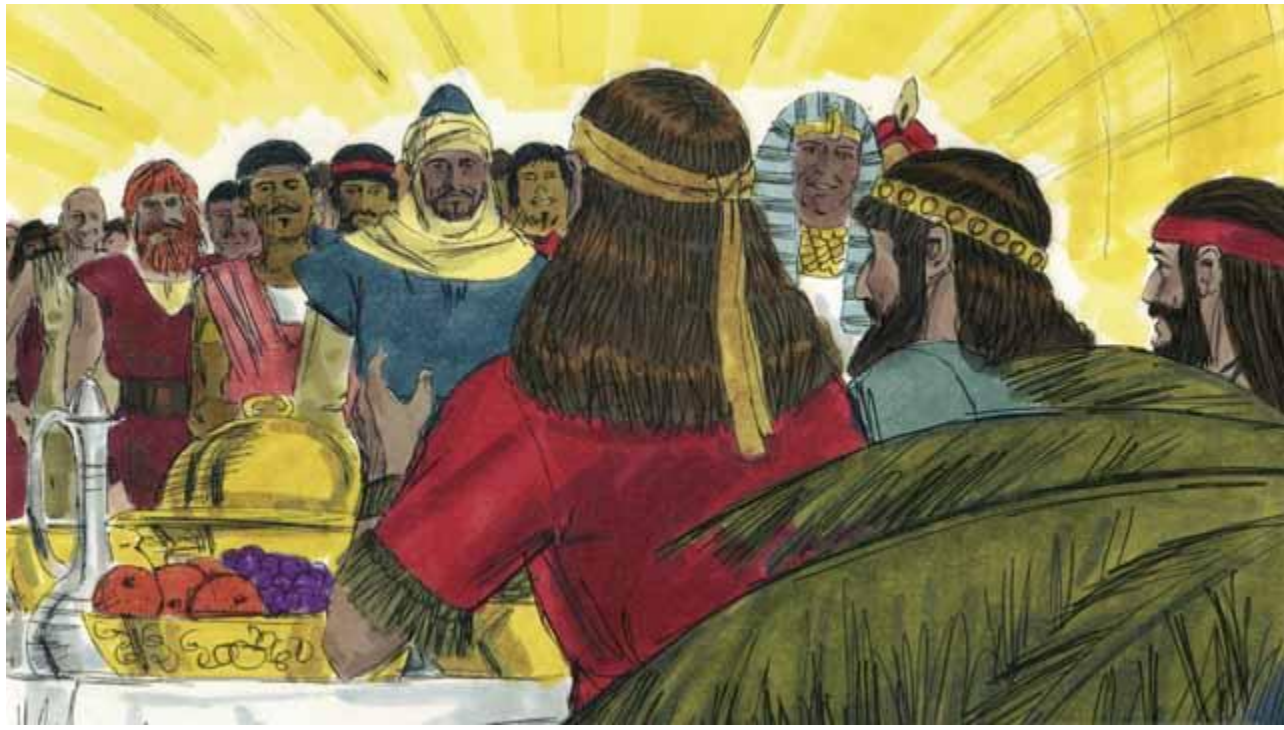

عیسی هرگز گوناه نۆكۆد، ولي قبوپيل بۆكۆد كي اينسان گوناه خاطر مجازات ببه. اون سنگين ترين مجازات كي مرگ، قوبيل بوكود. بزين ايتا كامل قورباني منستان مجازات ببه و بيميره كي امي گونايان و هر كس ديگر گونايانا ها دنيا دروون پاكا كونه. هن واسي عيسى خودشا قرباني بۆكۆد، خودا تانه هرتا گونايان، بخشه حتي خبيث گونايانا، بشرطي كي اول اون ها كار ايمان باوريد.

حتي شمي خوب كاران امرأ شمانجات نيافيد. كاري نيه كي امنن بتائيم بوكونيم كي خودا مرا رابطه برقرار بۆكۆنيم. تنها عيسى تانه امي گونايانا پاكا كونه. امنن واسي ايمان باوريم كي عيسى خودا پسره اون جه امي واستي صليب سر بمرد و خودا دووارة اون مرگ جا وپريزانه. اگر ها راست و حقيقت كار قبوپيل بوكني و ايمان باوريد خودا شمي همتا گونايان بخشه.

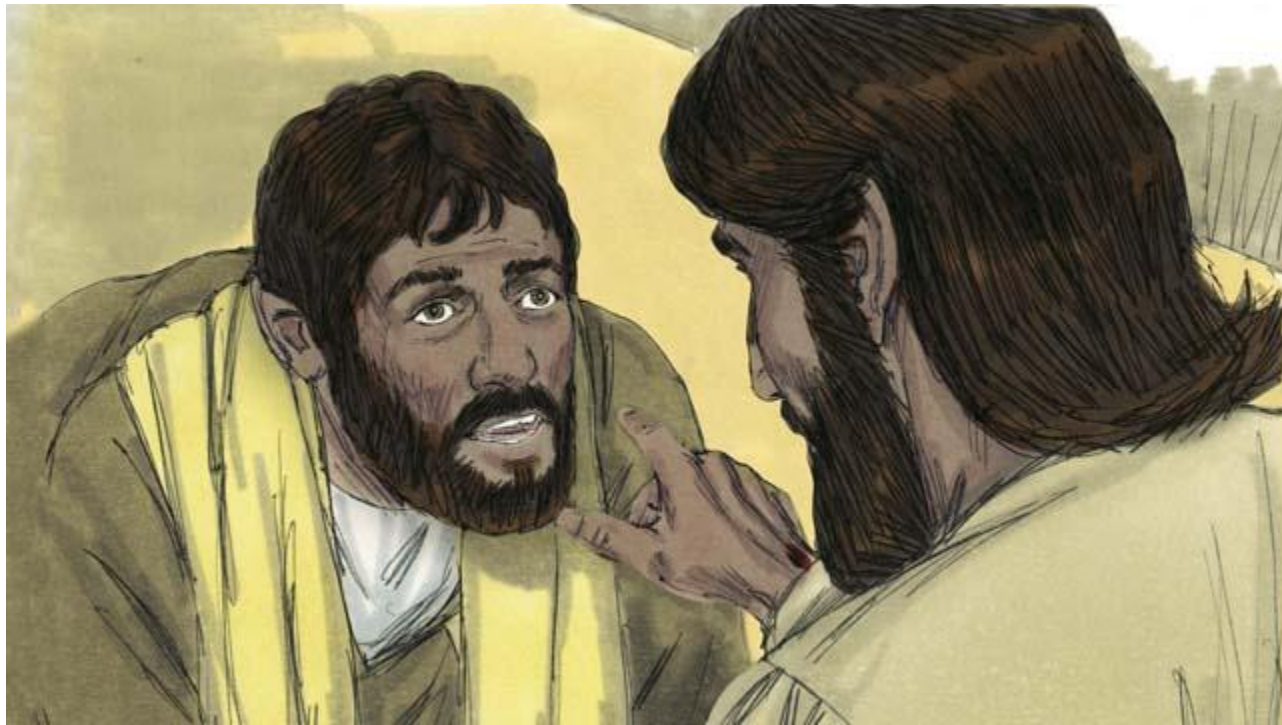

خودا هرکيا کي عيسايا ايمان باوره و اونا خو خودا بدانه، نيجات دنهه. اما خودا اوشاني کي اونا ايمان ناوريد، نيجات نده. مهم نيه فقير يا غني، مرد يا زن، پير يا جوان و يا انکي کويا شين بييم. خودا امرا دوست داره و خايه امان مسيحا ايمان باوريم کي بتانه امي مرا رابطه يه نزديک و صميمي بداره.

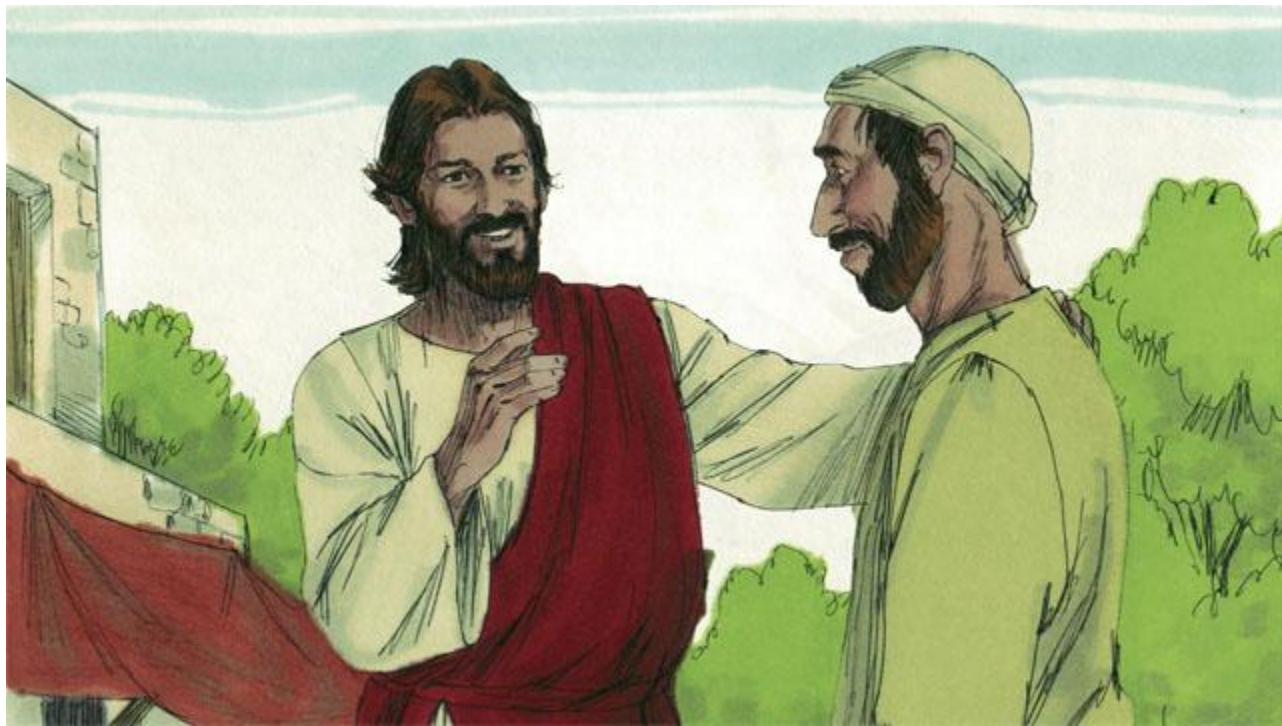

عيسي امرا دعوت کونه کي اونا ايمان باوريم و تعميد بيگيريم. ايا امنن ايمان داريم کي عيسي موعود^ه مسيح و خودا تنه^ه پسر ايسه؟ ايا ايمان داريم کي گوناهاران سزاوار خودا^ه موجازات ايسيد؟ ايا ايمان داريم کي مسيح صليب جور بمرد کي امي گونايارا پاکا کونه؟

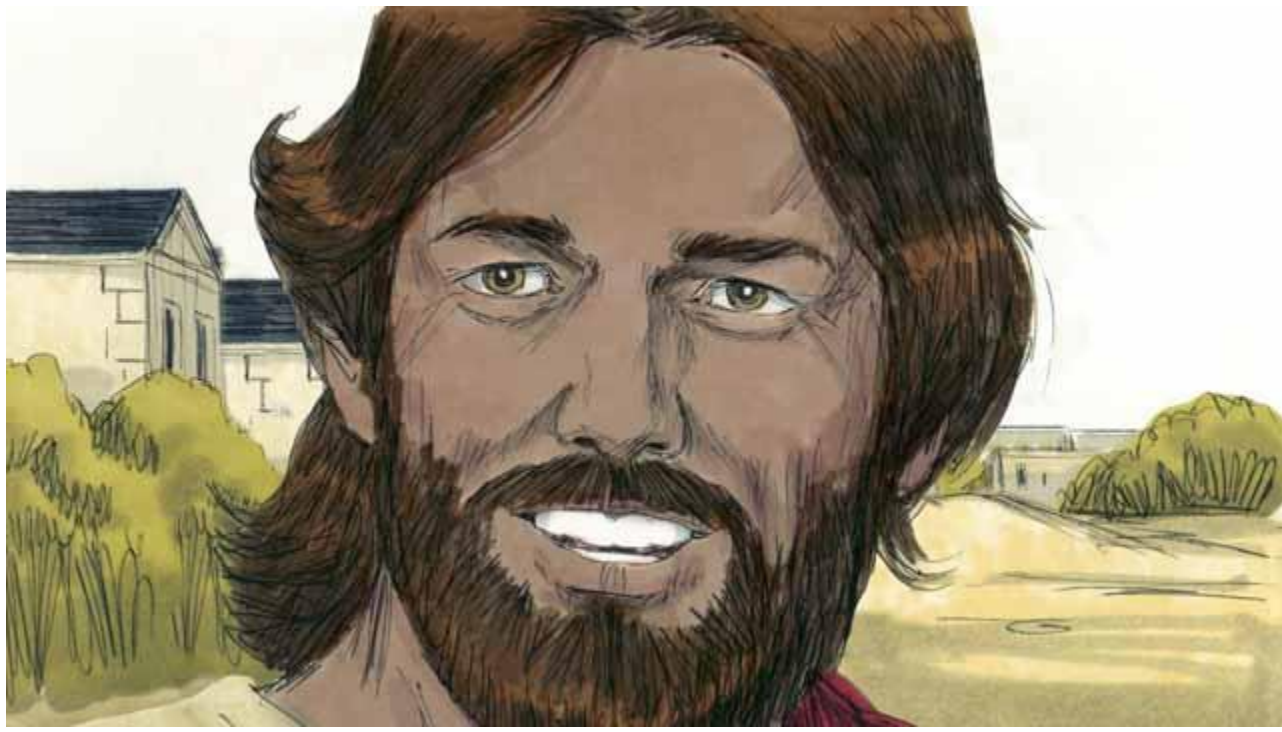

اگر آمنن عيسايأ و اونچي كي اون امره انجام بدأ ايمان داريم، پس هتويه كي آمنن مسيحي ايسيم! بزين شيطان خوتاريك پادشاهي ميان شمي رو حكومت نكونه. خؤاوند امرأ جه شيطان تاريك حكومت قلمرو بيرون باورده و خؤدا نوراني پادشاهي دؤرؤن قرار بدأ. خؤدا كهنه روشن و گؤناه آلود، امي زندگي يا اوساد و جاي اون تازه روشن و عادلانه زندگيا امرأ ببخشه.

اگر مسيحي ايسم، خؤدا امي گؤنايانأ بخاطر مسيح كار صليب جور ببخشه. هسا خؤدا امرأ خؤنزديك دوست ايشماره نه خو دؤشمن.

اگر امنن خودا دوست و خوداوند^ه عیسی خادم ایسیم، اشتیاق داریم کی جه عیسی تعالیم پیروی بۆکۆنیم. حتی اگه مسیحي بیبیم، وسوسه بیم کی گۆناه بۆکۆنیم، اما خودا امین ایسه و خو وعدان وفادار. اون فرمایه اگر امنن امی گۆنایان ایتراف بۆکۆنیم، اون امرأ بخشه اون امرأ قدرت دنهه کی گۆناه مرأ بجنگیم.

خوداند امی جا خایه دؤعا بۆکۆنیم اونی کلاما بخانیم. مسیحیان مرأ اونا پپرستیم و دیگر انا بیگیم اۆن امره چي بۆکۆده. تۆمام اشان بوکونید، امرأ کمک کونه تا رابطه عمیقتری اۆن مرأ بداریم.

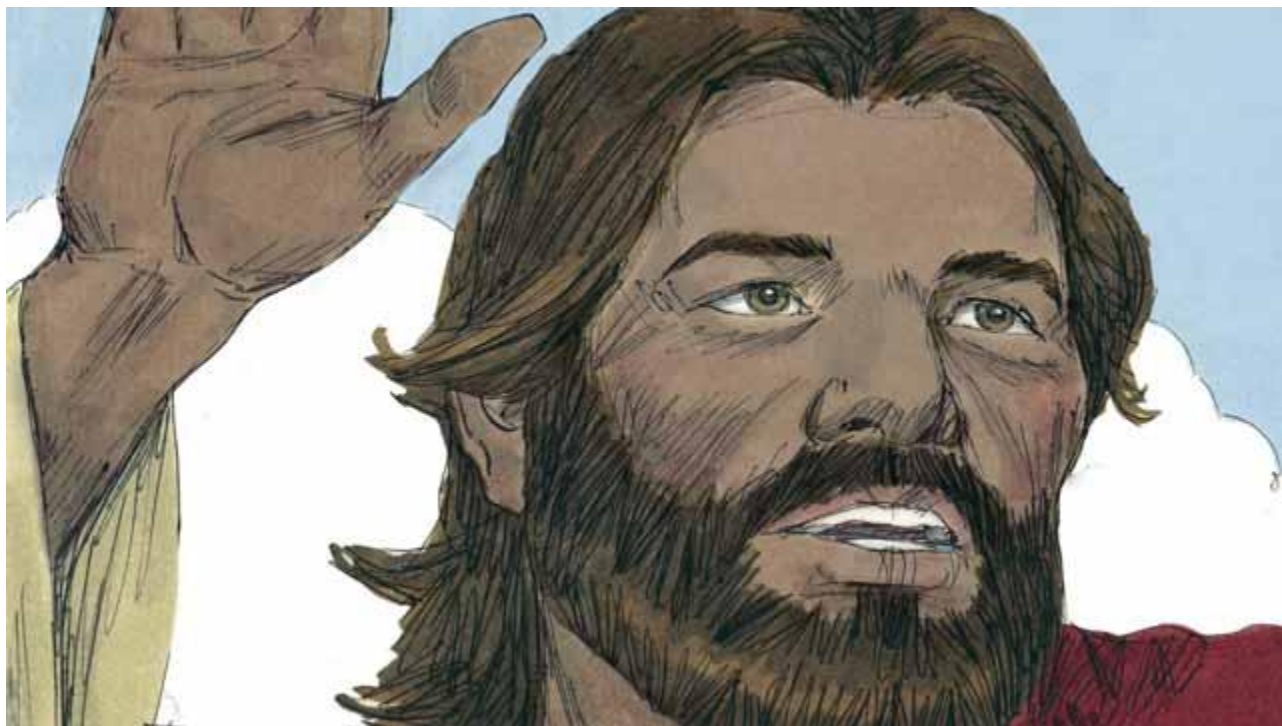
کتاب پیدایش باب ۳؛ انجیل متی باب ۱۳ و ۱۴؛ انجیل لوقا باب ۲ و باب ۱۰ آیه ۲۵ تا ۳۷؛ انجیل یوحنا باب ۳ آیه ۱۶؛ رساله پولس به رومیان باب ۳ آیه ۲۱ تا ۲۶؛ باب ۵ آیه ۱ تا ۱۱؛ رساله پولس به کولسیان باب ۱ آیه ۱۳ تا ۱۴؛ رساله اول یوحنا باب ۱ آیه ۵ تا ۱۰

۵۰- عيسا واگرده

نزدیک ۲۰۰۰ سال ایسه کی آدمان ویشتر، و ویشتری مسیح[^] عیسا[^] انجیل[^] خوش[^] خبراً ایشتاوید. و کلیسا رشد کودان دره. عیسی بؤگوفت کی آخر زمان واگرده. اگه چي عیسیهنو نامؤ، اما خو وعده یا وفا کؤنه.

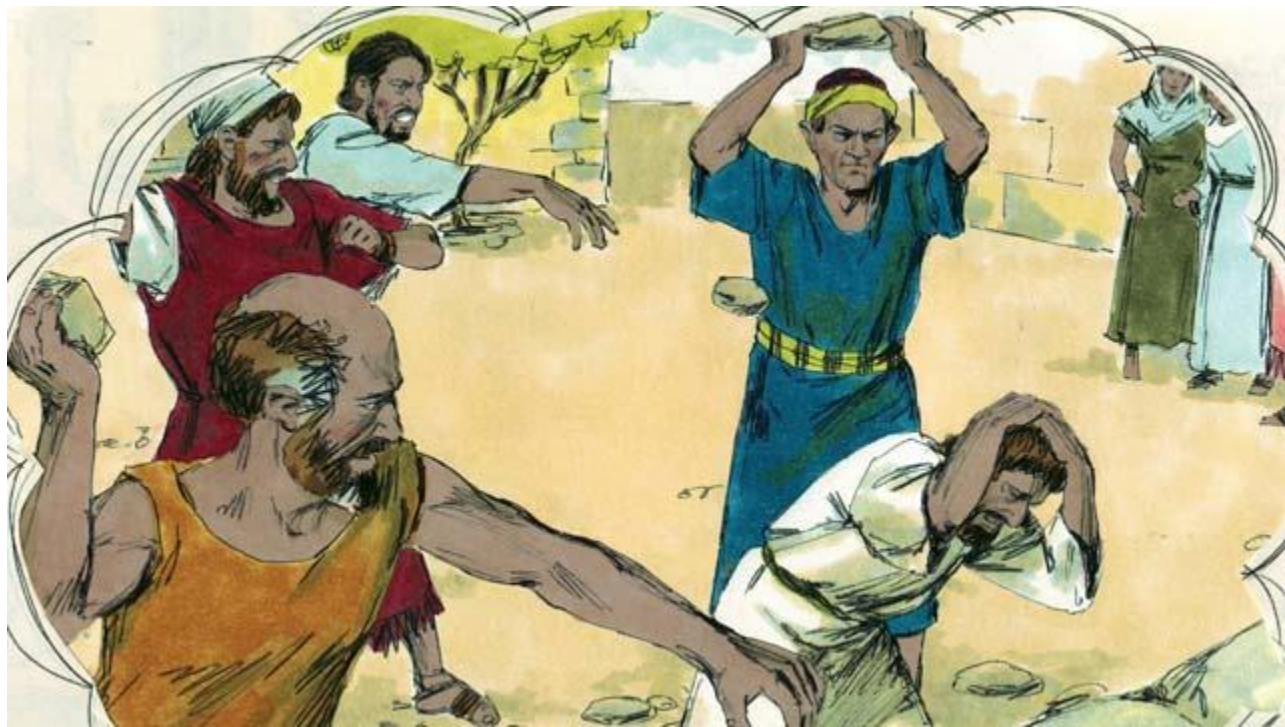

خودا امی جا خایه کی مسیح واگردستن رافا بنیسیم، هوجور زندگی بؤکونیم کی موقدس بیبیم و اوئا احترام بؤکونیم. اون هتو امی جا خایه کی درواره اون[^] پادشاهی دیگران مرأ گب بز نیم. وقتی کی مسیح زمین سر ایسا بؤ، هاتؤ بفرماست: «آخر سر وقتی خودا ملکوت خوش[^] خبر، می شاگردان جا دؤنیا گوش فارسه. ده آخرسر فارسه.»

قومان زيادي ايسيد كي هنو درواره عيسى هيچي نيشناوستيد. قيل انكي مسيح آسمان جور بشه، اؤن مسيحياناً بؤگوفت كي انجيل خوش خبرا اوشانى كي اؤنا نيشناوستيديا اعلان بؤكؤنيد. عيسى بفرماست: «ببشيد و همه ملتانا مي شاگرد بوكونيد، چون قلبهائى زيادى مزرعه يانا منستان درو ز حاضرأ كؤنيد.

عيسى ائم بؤگوفت كي: « خادم جه خو آقا بوجورتر نيه. دروست هوتو كي ها دؤنيا اربابان مي جا نفرت داشتيد، شمره مي واسي عذاب ديئيدى و كؤشيدى ها دؤنيا دورؤن عذاب كشيده، اما شمي ديل قوى بيه ؛ چونكى من، شيطاناً كي ها دؤنيا حاكم ايسه شكست بدم. اگر تا آخر سر مرأ وفادار بنسيد، بزبن خؤدا شوامارأ نيجات دنهه!»

عیسی خو شاگردان ره ایتا نقل بوگفته، کی اوشانا واشکاوانه کی آخر دنیا چي مردوم سر ایه. اؤن بفرماست: «ایتا مردای خو مزرعه دۆرۆن خرم بذر کاشتی. وختی کی بخوفته بو، اؤنی دوشمن بامو لا به لای گندم بذر، هرز علف تخما بکاشت و بوشو.

وختی کی بذران زپه بزئید، کارگران خوشان ارباب جا اوؤرسه ئید: «آقا، شو مان خرم بذر زمین دۆرۆن بکاشتید! چره هرز علف اشان میان بۆجۆر بامو؟» اومردای جواب بدأ: «هاکار فقط می دوشمند کاره کی تنه اشان بکار ایتا می دوشمنان ها کارا بوکوده.»

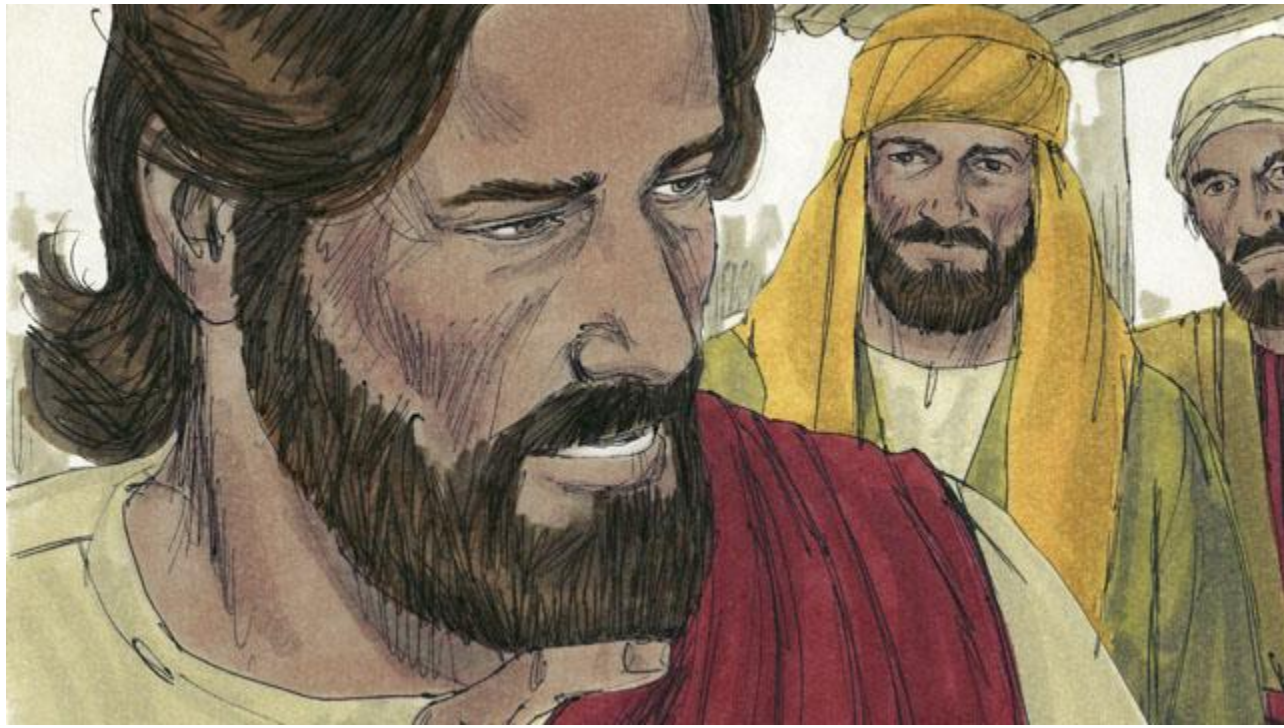

کارگران خوشان ارباباً جواب بدانیید: «علفاناً بیچینیم؟» ارباب جواب بدأ: «نه، اگه ها کارا بوکونید، بعضی جه گندومان اوشاناً مرا بیرون فاکشید. کی واسی تا درو موقع دس بدارید و بزین علفاناً جمعاً کونید و بوسجانیید، اما گندماناً می انبار میان باورید.»

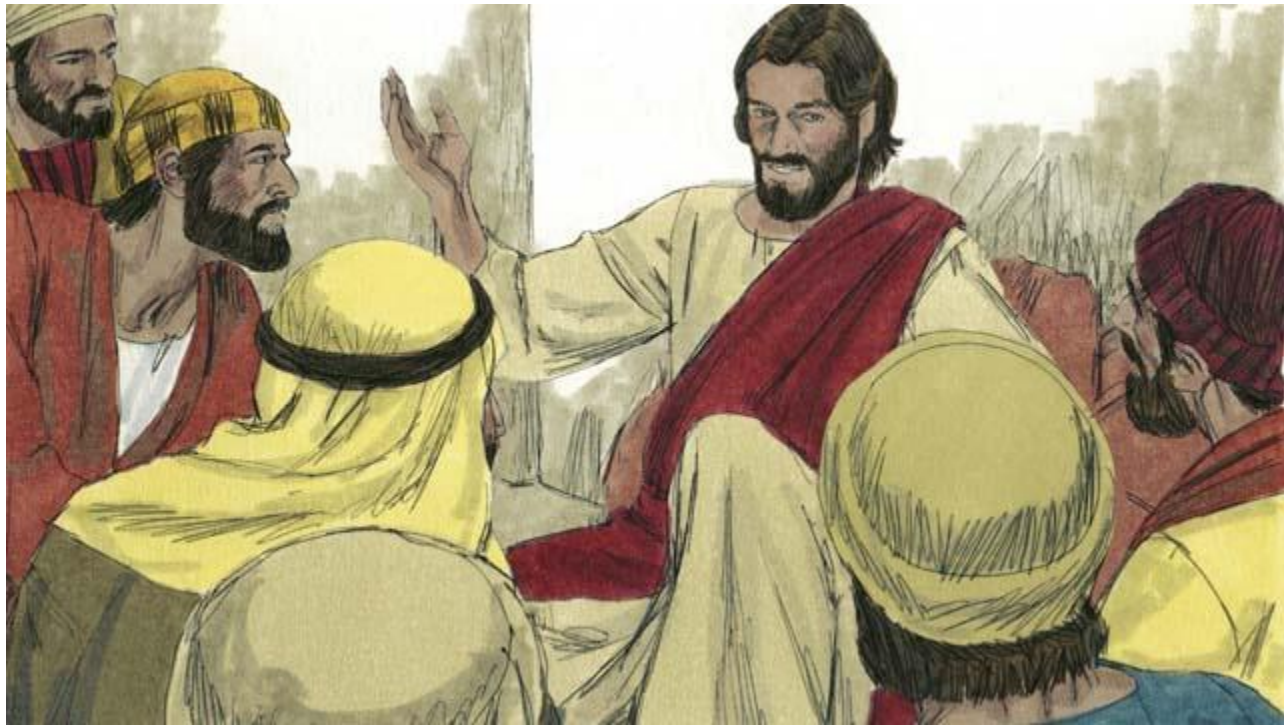

شاگردان ها نقلاً متوجاً نوبوستید و جا مسیح بخاستید کی ها نقلاً اشان ره واشکافانه. عیسی بوگوفت: «هو مردی کی خرم بذر بکاشت، مسیح ایسه. زمین ها دونیایه و خرم بذر خودا پادشاهی زاکانیید.»

هرز^۸ علف اوشانی ایسید کی به شیطان تعلق دارید، یعنی اوشیریر ایسه. کسی کی هرز^۸ علفاناً بکاشت ابلیس ایسه. درو^۸ فصل، آخر زمانان ایسه، و فریشته یان اوشانی ایسید کی درو کونیدی.

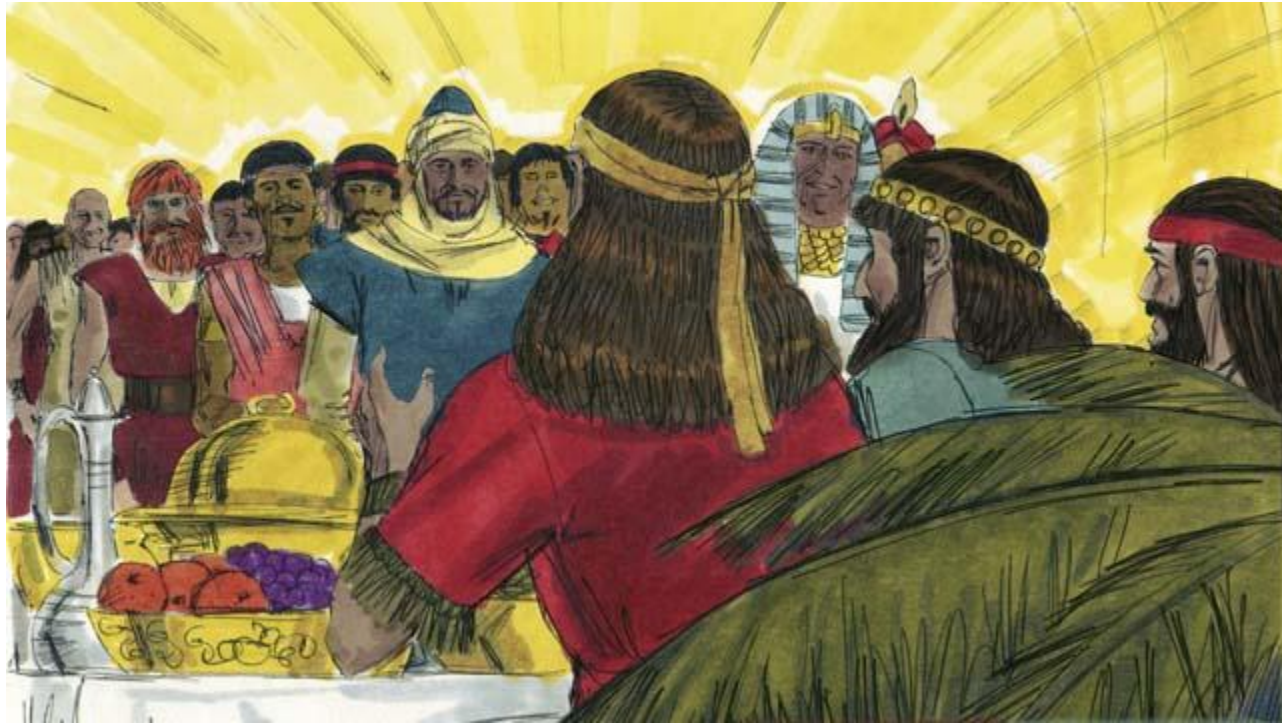

آخران دوتنیا، فریشته یان آدمانی ایسیدی کی ابلیس شینیدی، جه توام دوتنیا جمعاً کونید و دریاچه آتش میان تاوید. جانی کی اوشان وحشتناک^۸ عذاب مرأ گریه کونید و گاز ایژگره کونید. بزین عادلان و پارسایان خورشید منستان خوشان پئر پادشاهی میان، خودا درخشیدی.

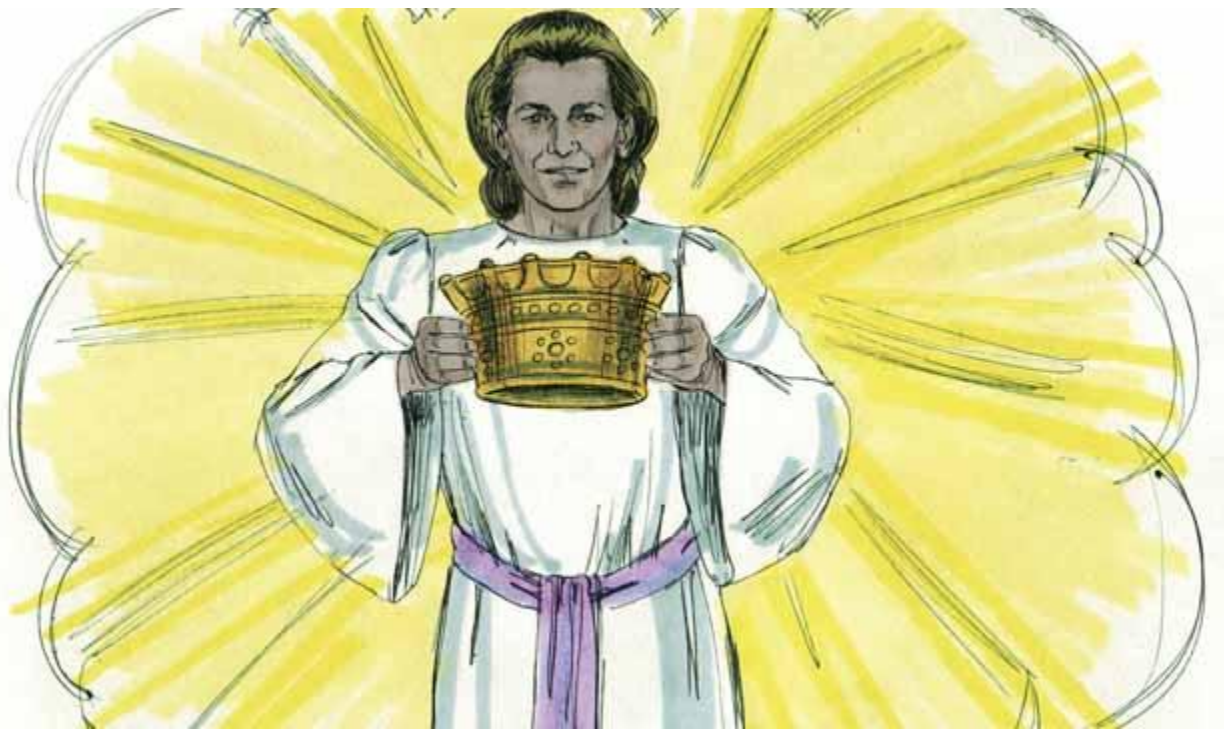

عيسى هتو بۆگوفت كي جه قبل انكى دۇنيا تۆماما بيه آ زمين سر واگرده. اؤن واگرده و هؤتو كي زمينا تركا كؤد، مثل اينأ فيزيكي جانأ داره و آسمان ابران سر آيه. وختي كي عيسى واگرده، مسيحيانى كي بمرديدي، ويريزيد و اؤني مرأ آسمان دؤرون مولاقات كؤنيد.

بزين مسيحيانى كي هوي زنده نيد، آسمان جور شيدى و الباقي مسيحيان ايضافأ بيد كي مؤرده يان جه ويريشتيد. همه اؤشان عيسى مرأ اؤيا ايسيد. بزين عيسى تا ابد خؤ قوم مرأ صلح و اتحاد مرأ زندگي كؤنه.

عیسی و عده بدأ کی هرکی اونا ایمان داره، اینتا تاج فاده. اوشان خودا مرا تا ابد صلح کامل دورون زندگی و حکومت کونید.

ولی خودا اوشانی کی عیسیای ایمان نأوردیدی، داوری کزنه. اون اوشاناً جهنم دروون تاوده. اویه جانی کی اوشان تا ابد غم و اندوه میان گریه کونید و گاز ایژگره کونید. اتشی کی هرگز خاموشا نیبه اوشاناً سوجانه و کلمان جه اوشان خورن خسته نیبید.

وقتي ڪي عيسيٰ و اڱرڊه، شيطان و اٺي حڪومتا ڪاملا ڄه بين بوره. اٺن شيطاناً جهنم دروون تاوده ڄائي ڪي تا ابد سوزه، و همه تان ڄه اوشاني ڪي بجايي انڪي خوداي ايطاعت بوکونيد، اونا پيروى ڪوديد.

آدم و حوا نافرمانى و اسي و انڪي گوناھ يا ها دؤنيا ميان باورديد، خودا دؤنيايا لعنت بوکؤد و تصميم بيگيفت ڪي اونا نابودا ڪونه. اما ايتا رؤز خودا آسمان و زمين تازه ئي چاڪونه ڪي ڪامل خايه بوستن.

عیسی و اونی قوم تازه زمین دۆرۆن زندگی کۆنید، و اۆن تا ابد هر چیزیا کی وجود داره سلطنت کۆنه. اۆن هر آرسوی پاکا کۆنه و دُجه مرگ و غم و گریه و درد و رنج خبری نخایه بۆستن، دع هیكس ناخوشا نیبه و نمیره. و هیچ بدی اویه جا نهاییه گیفتن و عیسا صلح و پادشاهی مرأ پادشاهی کۆنه و تا ابد خو قوم مرأ ایسا.

انجیل متی باب ۱۳ آیه ۲۴ تا ۴۲ و باب ۲۲ آیه ۱۳ و باب ۲۴ آیه ۱۴ و باب ۲۸ آیه ۱۸؛ انجیل یوحنا باب ۱۵ آیه ۲۰ و باب ۱۶ آیه ۳۳؛ رساله اول پولس به تسالونیکیان باب ۴ آیه ۱۳ و باب ۵؛ کتاب مکاشفه باب ۲ آیه ۱۰